ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.
ΑΡΙΘ. 18

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 4 ΜΑΪΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (τομίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διαμαρτυρίαι Κουτσοβλάχων — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικὰ — Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἁγίου Δημητριανοῦ ἐπισκόπου Χυτρίδων ἐν Κύπρῳ — Ἡ ζωηφόρος ἀνάστασις — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΚΟΥΤΣΟΒΛΑΧΩΝ

Α'.

Τῆς Κοινότητος Κρουσόβου τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Πρεσπῶν καὶ Ἀχριδῶν.

Παναγιώτατε Δέσποτα
Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος,

Οἱ μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ καὶ ἀρρήτου εὐγνωμοσύνης ὑπογεγραμμένοι Ἑλληνόβλαχοι Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ Κρουσόβου, τῆς ἀνεξιοπαθούσης ἐσχατιᾶς τοῦ Ἑλληνισμοῦ δεινῶς δὲ δοκιμασθείσης καὶ δοκιμαζομένης ἔτι, ἀλλ' ὅμως στερρῶς ἐχομένης τῆς πατρῴας θρησκείας καὶ γλώσσης, τῆς ἀκροπόλεως ταύτης τῆς Ὀρθοδοξίας, τέκνα πειθήνια καὶ ἀφωσιωμένα τῇ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ, οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ πιστότατοι ὑπήκοοι τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Ἀνακτος ἡμῶν, ἀρρήκτῳ ἠθικῷ δεσμῷ συνηνωμένοι, ἐν ἀδιασπάστῳ συνεκτικῷ κρίκῳ κεκυρωμένῳ ὑπὸ τῶν κοινῶν πατροπαραδότων παραδόσεων, σὺν τῇ ἐν ἤθοις τε καὶ ἐθίμοις κεκτημένῃ ἀφοσιώσει μετὰ τῶν ἑλληνιστὶ διαλεγομένων ἀδελφῶν ἡμῶν, αὐθορμήτως, μετ' ἀποστροφῆς καὶ ἀγανακτήσεως, ἀποκηρύττομεν γεγωνυίᾳ τῇ φωνῇ καὶ ὁμοθύμως καταδικάζομεν, εὐλαβῶς διαμαρτυρίαν ποιούμενοι, ὡς παντάπασιν ἐξευτελιστικὸν καὶ μονονοὺ παραπαιόντων καὶ παράφρουσιν φρενῶν ὑποστάντων, τὸ ἄντικρυς μωρὸν καὶ σαθρότατον διάβημα τῶν εὐαριθμοτάτων ἀργυρωνήτων, οὐ μὴν δὲ καὶ πάσης ἀντιλήψεως ἐχεφρόνων ἀνθρώπων ἐστερημένων προπαγανδιστῶν συμπολιτῶν ἡμῶν, τῶν, καίπερ ἀφθόνῳ χρυσίῳ δημιουργηθέντων καὶ συγκρατουμένων, ἀλλ' ὅμως μόλις τὸν ἀσήμαντον ἀριθμὸν τῶν 100 οἰκογενειῶν ἀπαρτιζόντων, ἀπέναντι τοῦ συμπαγοῦς καὶ ὀγκωδεστάτου ἀριθμοῦ τῶν συνῳδὰ τῷ ἐπισήμῳ Κυβερνητικῷ βιβλίῳ τῆς τελευταίας ἀπογραφῆς 1193 οἰκογενειῶν τῶν ἡμετέρων, τῶν ἑλληνίως καὶ ἀσαλεύτως ἐμμενόντων καὶ ἀποκρουόντων ἐπιβουλὴν πᾶσαν τῶν ἐναντίων, οἵτινες, ὑπ' οὐδεμιᾶς ἄλλης εὐλόγου ἀφορμῆς ἐλαυνόμενοι εἰμὴ ὑπὸ τῆς λάμψεως τοῦ χρυσίου θαμβωθέντες καὶ ὑπὸ τὸν εὔρυθμὸν ἦχον τῶν εἰκοσαφράγκων διασαλεύσαντες τὰς ἐλαστικὰς συνειδήσεις αὐτῶν, ἐπιζητοῦσι τὸ παντελῶς ἄγνωστον ἡμῖν τε καὶ αὐτοῖς καὶ ἀκατάληπτον ὑπ' ἀμφοτέρων μειξοβάρβαρον καὶ

χιμαιρικὸν συνονθύλευμα καὶ γλωσσικὸν ἔκτρωμα, τὴν ρωμουνικὴν γλῶσσαν, ὡς ἐκκλησιαστικὴν, καίπερ κατανοοῦντες εὐχερέστατα τὴν ἀπ' αἰώνων τεθεσπεισμένην καὶ καθιερωμένην καὶ ἀμειώτων συμπαθειῶν παρὰ πᾶτιν ἀπολαύουσαν ἱερὰν τοῦ Εὐαγγελίου Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

Ὅθεν, στερρῶς περιφρουροῦντες τὰ κεκτημένα καὶ κεκυρωμένα ἡμῶν δίκαια, στεντορείᾳ τῇ φωνῇ, ἐν πάσῃ νομιμοφροσύνῃ, κατηγορηματικῶς καὶ ἀκραδάντως διακηρύττομεν τὴν μέχρις αἵματος ἀφοσίωσιν ἡμῶν εἰς τὴν ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἐν ᾗ ἔφυμέν τε καὶ ἐτράφημεν καὶ ἧς τὴν Εὐαγγελικὴν γλῶσσαν ἅπαντες κάλλιστα κατανοοῦμεν, καὶ πανηγυρικῶς δηλοῦμεν ὅτι, ἐπ' οὐδενί, λόγῳ στέργομεν ν' ἀντικαταστήσωμεν τὸ ἱερὸν καὶ ἀνεκτίμητον ἡμῶν ἀδάμαντα καὶ μαργαρίτην, τὴν ἐκκλησιαστικὴν γλῶσσαν τοὐτέστι, διὰ τοῦ γλωσσικοῦ τερατουργήματος τῆς μιξοβαρβάρου Σλαυορρωμουνικῆς, τῆς ἐν ταῖς παριστρίοις χώραις λαλουμένης, ἧς οὐδὲ λέξιν μίαν οὔτε ἡμεῖς οἱ τὸ Ἑλληνορθόδοξον πλειονοψηφοῦν καὶ δεσπόζον στοιχεῖον ἐν τῇ κραταιᾷ Ὀθωμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ ἀποτελοῦντες ἐννοοῦμεν, οὔτε αὐτοὶ οἱ δύσμοιροι, οἱ πάντως ἐν δακτύλοις ἀριθμούμενοι, τὰ μίσθαρνα ἀνδράποδα τὰ ὑπονομεύοντα τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ὑπόστασιν καὶ σκευωροῦντα, παντὶ ἀνοσίῳ καὶ ἀθεμίτῳ τρόπῳ, τὴν ἐπίτευξιν ἰδίων καταχθονίων βλέψεων καὶ σκοπῶν.

Πεποιθότες τοίνυν ὅτι ἐν τῇ Ὑμ. Θ. Παναγιότητι καὶ τῇ περὶ Αὐτὴν ἱερᾷ Συνόδῳ εὑρήσομεν τὸν τεταγμένον ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ νόμου μετ' αὐταπαρνήσεως προστάτην τῶν ἀπαραγράπτων ἡμῶν δικαίων καὶ ὅτι, εὐμενῶς πάνυ, θέλετε συντελέσει εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἐθνικῆς ἡμῶν συνειδήσεως ἐν τοῖς παροῦσι χαλεποῖς καιροῖς, ἐγγυώμενοι καὶ περὶ τῆς ἐν τῷ μέλλοντι ἡσυχίας ἡμῶν, τῶν φιλονόμων, τῶν ἀτρύτως καὶ φιλοτίμως μοχθούντων τοῦ μὴ παρέχειν πράγματα τῇ σεβαστῇ Κυβερνήσει τοῦ γαληνοτάτου ἡμῶν Σουλτάνου, διατελοῦμεν κατασπαζόμενοι τὴν πανίερον Αὐτῆς δεξιάν, τέκνα ἀφωσιωμένα τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἐν Κρουσόβῳ τῇ 28 Φεβρουαρίου 1907.

Ἡ ἀναφορὰ αὕτη φέρει τὰς σφραγῖδας τῆς Δημογεροντίας, τῶν ἱερῶν ναῶν καὶ σχολῶν καθὼς καὶ τὰς τῶν δώδεκα συνοικιῶν τῆς πόλεως· πρὸς δὲ τὰς ὑπογραφὰς τοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ τετρακοσίων δέκα ἐννέα οἰκογενειαρχῶν.

Β'.

Τῆς Κοινότητος Μηλοβίστης τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Οἱ μετ' ἀπείρου σεβασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης ἄκρας ὀρθόδοξοι Ἑλληνόβλαχοι Χριστιανοὶ τῆς κωμοπόλεως Μηλοβίστης, τέκνα ἀφωσιωμένα τῇ Μητρὶ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ καὶ εὐγνώμονα τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ Κωνσταντινουπόλεως καὶ πιστότατοι ὑπήκοοι τῷ Ἄνακτι τῆς κραταιᾶς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, ὑπὸ τὴν ἀμφιλαφῆ τοῦ ὁποίου αἰγίδα ζῶμεν ἀπολαύοντες πάσης πατρικῆς μερίμνης καὶ προστασίας, ἀρρήκτως συνηνωμένοι καὶ ἓν ἀδιάσπαστον ὅλον ἀποτελοῦντες ἐν κοιναῖς παραδόσεσι καὶ ἐθίμοις μετὰ τῶν ἑλληνιστὶ διαλεγομένων ἀδελφῶν ἡμῶν, μετ' ἀποστροφῆς καὶ ἀγανακτήσεως ἅμα ἀποκηρύττομεν καὶ καταδικάζομεν, ὡς παντάπασιν ἐξευτελιστικὸν καὶ ἄντικρυς μωρὸν καὶ πάσης ἀντιλήψεως ἐχ φρόνων ἀνθρώπων ἐστερημένον, τὸ σαθρὸν διάβημα τῶν εὐαρίθμων ἀργυρωνήτων συμπολιτῶν ἡμῶν, ἀπέναντι τοῦ ὀγκώδους ἀριθμοῦ τῶν ἡμετέρων, συμποσουμένων εἰς 230 οἰκογενείας, ὡς ἐκ τῶν κάτωθι ὑπογραφῶν δῆλον καθίσταται, τῶν ἐπ' οὐδενὶ ἄλλῳ λόγῳ εἰμὴ ὑπὸ τῆς λάμψ ως τοῦ χρυσίου θαμβωθέντων καὶ ὑπὸ τὸν κρότον τῶν χρυσῶν εἰκοσαφράγκων ἐπιζητούντων, τὴν ὅλως ἄγνωστον καὶ ἀκατάληπτον ὑφ' ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν ρωμουνικὴν γλῶσσαν, ὡς ἐκκλησιαστικὴν, κατανοούντων δὲ εὐχερέστερον τὴν ἀπ' αἰώνων τεθεσπισμένην καὶ καθιερωμένην ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἑλληνικήν.

Ὅθεν, στεντορείᾳ τῇ φωνῇ διακηρύττοντες ἀκραδάντως τὴν μέχρις αἵματος ἀφοσίωσιν ἡμῶν ἐν ταῖς παραδόσεσι τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἁγίας Ἐκκλησίας, ἐν ᾗ ἔφυμέν τε καὶ ἀνετράφημεν, καὶ ἧς τὴν εὐαγγελικὴν γλῶσσαν κάλλιστα κατανοοῦμεν, πανηγυρικῶς δηλοῦμεν ὅτι οὐδαμῶς στέργομεν ν' ἀντικαταστήσωμεν τὸν ἱερὸν καὶ ἀνεκτίμητον ἀδάμαντα καὶ μαργαρίτην, τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἡμῶν γλῶσσαν, διὰ τοῦ γλωσσικοῦ ἐκτρώματος τῆς σλαυορρωμουνικῆς, τῆς ἐν ταῖς παριστρίοις χώραις λαλουμένης, ἧς οὐδὲ μίαν λέξιν ἐννοοῦμεν ἡμεῖς οἱ τὸ ἑλληνορθόδοξον πλειονοψηφοῦν καὶ δεσπόζον στοιχεῖον ἐν τῇ κραταιᾷ Ὀθωμ. Αὐτοκρατορίᾳ ἀποτελοῦντες, ἀπέναντι τῶν ἐν δακτύλοις ἀριθμουμένων μισθάρνων ἀνδραπόδων, σκευωρούντων διὰ παντὸς μέσου ἀνοσίου τε καὶ ἀνοικείου τὴν πραγματοποίησιν ἰδίων καταχθονίων βλέψεων καὶ σκοπῶν.

Ἐπὶ τῇ ἑδραίᾳ πεποιθήσει ὅτι ἡ διακήρυξις καὶ διαμαρτυρία ἡμῶν αὕτη ληφθήσεται προσηκόντως ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἵνα, ἐν πᾶτι συνηνωμένοι Ἑλληνόφωνοι καὶ Βλαχόφωνοι, ὑπὲρ τοῦ γαληνοτάτου ἡμῶν Ἄνακτος εὐχόμεθα ἀπὸ κοινοῦ, διατελοῦμεν κατασπαζόμενοι τὴν πανίερον δεξιὰν τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος τέκνα ἐσαεὶ ἀφωσιωμένα.

Ἐν Μηλοβίστῃ τῇ 9 Μαρτίου 1907.

Τὴν ἀναφορὰν ταύτην ὑπογράφουσι διακόσιοι τριάκοντα καὶ δύο Ἑλληνόβλαχοι οἰκογενειάρχαι τῆς κωμοπόλεως.

Γ'.

Παρεμφερῆ ἀναφορὰν ὑπέβαλον οἱ Ἑλληνόβλαχοι κάτοικοι τῶν κωμοπόλεων Ρέσνης καὶ Γιαγκοβιτσίου ἀποκηρύττοντες καὶ καταδικάζοντες «ὡς παντάπασιν ἐξευτελιστικὸν καὶ ἄντικρυς μωρὸν καὶ πάσης λογικῆς ἐστερημένον διάβημα τῶν εὐαρίθμων μὲν ἀφθόνῳ δὲ χρυσῷ συγκρατουμένων συμπολιτῶν ἡμῶν (τῶν ρωμουνιζόντων), ἀνερχομένων μόλις εἰς εἴκοσιν οἰκογενείας ἐν ἀμφοτέραις ταῖς κωμοπόλεσιν ἡμῶν».

Ἡ ἀναφορὰ αὕτη, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 1 Μαρτίου, φέρει τὰς ὑπογραφὰς ἐννενήκοντα τεσσάρων οἰκογενειαρχῶν.

Δ'.

Ὁμοίαν ταύτῃ ἀναφορὰν, ἑκατὸν τεσσαράκοντα καὶ τέσσαρας ὑπογραφὰς φέρουσαν, ὑπέβαλον καὶ οἱ Ἑλληνόβλαχοι κάτοικοι τῶν κωμοπόλεων Ἄνω καὶ Κάτω Μπελίτσης, διαμαρτυρόμενοι κατὰ τῶν ἐνεργειῶν τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας καὶ ἀποκηρύττοντες τοὺς ὑπ' αὐτῆς προσηλυτισθέντας δεκαπέντε συνεγχωρίους των.

Ε'.

Ταυτόσημον τῇ προηγουμένῃ ἀναφορὰν ὑπέβαλον καὶ οἱ ἑκατὸν εἴκοσι καὶ ἐννέα Ἑλληνόβλαχοι οἰκογενειάρχαι τῆς κωμοπόλεως Γοπεσίου, ἐκδηλοῦντες τὴν ἀκράδαντον ἀφοσίωσίν των πρὸς τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν καὶ τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος καὶ στιγματίζοντες τοὺς εὐαρίθμους ὑπὸ τοῦ ρωμουνικοῦ χρυσίου ἀγρευθέντας.

Ἅπασαι δὲ αἱ ἀναφοραὶ αὗται τῶν ὑπὸ τὴν ἐρὰν μητρόπολιν Πρεσπῶν καὶ Ἀχριδῶν ὑπαγομένων κωμοπόλεων τούτων, φέρουσι τὰς σφραγῖδας τῶν ἱερῶν Ἐκκλησιῶν καὶ σχολῶν, καθὼς καὶ τὰς μικταρικὰς τοιαύτας.

ΣΤ'.

Τῆς Κοινότητος Νεβέσκης τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Καστορίας.

Παναγιώτατε.

Ἀπαίσιος φήμη ἐνέσκηψεν ὡς κεραυνὸς εἰς τὴν ἡμετέραν ὀρθόδοξον ἑλληνικὴν Κοινότητα Νεβέσκης, ὑπαγομένην διοικητικῶς εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν Φλωρίνης καὶ θρησκευτικῶς εἰς τὴν ἱερὰν Μητρόπολιν Καστορίας. Ἡ ρωμουνικὴ προπαγάνδα, ἣν ἀποτροπιάζεται σύμπας ὁ πληθυσμὸς τῆς ἡμετέρας ἀνθηρᾶς Κοινότητος, ἀφοῦ ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, ἐξαπατῶσα τὴν Σεβαστὴν Κυβέρνησιν, ζητεῖ νὰ καταπιέσῃ τὴν ὑμετέραν Παναγιότητα καὶ τὴν Σεβαστὴν Κυβέρνησιν πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς τὰς Ἐκκλησίας καὶ τὰς Σχολὰς τῆς ρωμουνικῆς γλώσσης, τὴν ὁποίαν ἀγνοοῦμεν καὶ ἀποστρεφόμεθα.

Ἡ Κοινότης ἡμῶν ἀποτελεῖται ἐκ 304 ἑλληνικῶν ὀρθοδόξων οἰκογενειῶν μεγκλεμπόρων, τραπεζιτῶν καὶ ἐπιστημόνων, δυνάμεθα δὲ νὰ καυχηθῶμεν διϊσχυριζόμενοι ὅτι λόγῳ πολιτισμοῦ, ἀναπτύξεως καὶ πλούτου εὑρισκόμεθα εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν ἀνθηρῶν Κοινοτήτων τῆς Μακεδονίας· ἡ χρυσὴ σαγήνη τοῦ ρωμουνισμοῦ ἤγρευσε μέχρι σήμερον 22 οἰκογενείας ἀργυρωνήτους, ἐξ ὧν αἱ μὲν ἀποτελοῦνται ἐξ ὠνητῶν ρουμουνοδιδασκάλων, αἱ δὲ ἐξ ἀνθρώπων τῆς κατωτάτης ὑποστάθμης τῆς ἡμετέρας Κοινότητος, μισθωτοὺς πάντας, τοὺς ὁποίους δὲν ἠξιώσαμεν ἡμεῖς νὰ προσλάβωμεν ὡς ὑπηρέτας ἡμῶν. Καὶ δὲν λέγομεν ὑπερβολὰς, Παναγιώτατε· ἂς ἀποστείλῃ ἡ Σεβαστὴ Κυβέρνησις καὶ ἡ ὑμετέρα Παναγιότης οἱονδήποτε ὑμῶν ἀντιπρόσωπον καὶ θὰ πεισθῇ ὅτι οἱαδήποτε ἐκ μέρους ἡμῶν διαβεβαίωσις τυγχάνει ἤττων τῆς ἀληθείας. Θεωροῦμεν δὲ σκόπιμον νὰ ὑπομνήσωμεν τὴν Ὑμετέραν θεοφρούρητον κορυφὴν, ὅπως προτρέψῃ τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας νὰ ἀποστείλωσι, κρυφίως καὶ λάθρα, πράκτορα αὐτῆς πιστὸν καὶ ἐξακριβώσῃ ἐπιτοπίως τὸ ἀπατηλὸν τῶν ἐκθέσεων τῶν ρωμουνοδιδασκάλων, οἵτινες εἶναι πλείονες τῶν μαθητῶν, καὶ τοῦτο διότι λυπούμεθα βλέποντες σπαταλώμενον χρῆμα ἐπὶ ματαίῳ παρ' ἔθνους πρὸς τὸ ὁποῖον οὐδεὶς ἄλλος δεσμὸς συνδέει ἡμᾶς ἢ μόνον ὁ χριστιανισμὸς καὶ περὶ τοῦ ὁποίου, ἂν καὶ ἡμεῖς ἀνήκομεν εἰς ἄλλο γένος, δὲν δυνάμεθα ἢ νὰ ἐνδιαφερώμεθα, ὡς τέ-

κνα μόνον μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς κολυμβήθρας. Δὲν περιαυτολογοῦμεν, Παναγιώτατε, διότι δὲν ἔχομεν ἀνάγκην οὐδενός, οὔτε ἐζητήσαμεν οὔτε θὰ καταδεχθῶμεν νὰ ἐπαιτήσωμέν ποτε, οὔτε παρὰ τῆς τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας οὔτε παρ' ἄλλης τινὸς πηγῆς οὐδὲ ὀβολὸν διὰ τὰς Σχολὰς καὶ Ἐκκλησίας ἡμῶν. Ὀρθόδοξος Ἕλλην τῆς ἡμ. Κοινότητος καὶ πιστὸς ὑπήκοος τῆς κραταιᾶς Αὐτοκρατορίας, ὁ Μιχαλάκη Τσίρλη ἐφέντης, δι' ἰδίων ἐξόδων, ἐκ βάθρων ἀνήγειρε τὴν Ἐκκλησίαν τῆς ἡμ. Κωμοπόλεως, μίαν τῶν μεγαλοπρεπεστέρων καθ' ὅλην τὴν Μακεδονίαν· ἡ ἀείμνηστος αὐτοῦ σύζυγος, ἰδίᾳ αὐτῆς δαπάνῃ, ἔκτισε καὶ θὰ συντηρῇ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα ἑλληνικὸν παρθεναγωγεῖον, τῇ γενναίᾳ δὲ συνδρομῇ ἐκείνων καὶ τῶν πολιτῶν ἀνηγέρθη τὸ ἡμέτερον ἀρρεναγωγεῖον ἄνευ οὐδεμιᾶς ἔξωθεν συνδρομῆς. Ἐξοδεύομεν ἐτησίως ὑπὲρ τὰς τριακοσίας (300) ὀθωμ. λίρας διὰ τὰς ὀρθοδόξους ἑλληνικὰς σχολάς, τῇ συνδρομῇ τῶν γενναίων καὶ φιλογενεστάτων συμπολιτῶν μας, οὐδέποτε δὲ εὑρέθημεν εἰς τὴν ἀνάγκην οὔτε θὰ εὑρεθῶμέν ποτε νὰ ἐπικαλεσθῶμεν τὴν συνδρομὴν συλλόγων, προπαγανδῶν ἢ καὶ τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας· ἐνῶ τἀνάπαλιν, οἱ εὐάριθμοι μισθωτοὶ ρωμουνίζοντες, χωρὶς νὰ προσφέρωσιν οὐδὲ ὀβολὸν πρὸς συντήρησιν τοῦ πλατωνικοῦ ρωμουνισμοῦ, προσποιοῦνται ὅτι ρωμουνίζωσιν ὅπως συντηρῶνται, μὴ ἔχοντες ἄλλον πόρον ζωῆς, ἐκ τοῦ ἀφθόνως, ἀλλὰ καὶ ἀσκόπως, ρέοντος ρωμουνικοῦ χρυσοῦ.

Διὰ ταῦτα, Παναγιώτατε, ἐὰν φείδησθε τῆς ζωῆς καὶ τῆς ὑπάρξεως ἡμῶν τῶν πνευματικῶν τέκνων Σας, ἐν τῇ εὐθυκρισίᾳ Ὑμῶν, μετὰ τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου σκεψάμενοι εὐθαρσῶς, μὴ θελήσητε, πρὸς Θεοῦ, νὰ ἐνδώσητε εἰς τὰς ἀδίκους ἀξιώσεις τῶν ἡμ. ἐχθρῶν, ἐπιδιωκόντων τὴν στρέβλωσιν καὶ τὸν καταναγκασμὸν τῆς ἡμ. ἐθνικῆς συνειδήσεως. Συνείδησιν ἀκραιφνῆ ἔχοντες τῆς ἡμ. φυλῆς, οὐδέποτε θὰ ἀπεμπολήσωμεν τὰ ἱερὰ ἡμῶν συναισθήματα οὐδὲ φοβούμεθα ἄλλον τινὰ ἐν τῷ κόσμῳ παρὰ τὸν Θεόν. Ἐὰν δέ, ὃ μὴ γένοιτο, πεισθῇ ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης καὶ ἡ περὶ αὐτὴν σεπτὴ χορεία τῶν ἁγίων Ἀρχιερέων νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν εἰς τὰς Ἐκκλησίας καὶ Σχολὰς ἡμῶν εἰσαγωγὴν τῆς ρωμουνικῆς γλώσσης, ἣν ἀποτροπιαζόμεθα ὡς ξένην ἄγνωστον καὶ ἀσύμφωνον πρὸς τὰς ἐθνικὰς ἡμῶν παραδόσεις, φρικτὸν εἰπεῖν, Παναγιώτατε, ἐπιτρέψατε ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ ἡμῶν νὰ εἴπωμεν· προκειμένου νὰ ἀπολέσωμεν τὴν γλυκεῖαν καὶ θεσπέσιον ἡμῶν γλῶσσαν, θὰ προτιμήσωμεν νὰ προσαρτηθῶμεν εἰς ἄλλην τινὰ Ἐκκλησίαν ἤ, τὸ πολύ, νὰ πέσωμεν θῦμα πάντες εἰς τὸ κατώφλιον τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Σχολῶν ἡμῶν, διότι «μητρός τε καὶ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἁπάντων τιμιώτερον ἐστιν ἡ πατρὶς καὶ σεμνότερον καὶ ἁγιώτερον καὶ ἐν μείζονι μοίρᾳ καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρ' ἀνθρώποις τοῖς νοῦν ἔχουσι».

Ἐν Νεβέσκῃ τῇ 25 Μαρτίου 1907ον.

Ἡ ἀναφορὰ αὕτη ὑπογράφεται παρὰ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα ἓξ Ἑλληνοβλάχων οἰκογενειαρχῶν.

Ζ'.

Τῶν Ἑλληνοβλάχων κατοίκων τῆς πόλεως Σερβίων τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερβίων καὶ Κοζάνης.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Οἱ εὐσεβάστως ὑποφαινόμενοι κάτοικοι τῆς πόλεως Σερβίων, πιστοὶ ὑπήκοοι τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος τοῦ σεπτοῦ ἡμῶν Ἄνακτος Σουλτὰν Ἀβδοὺλ Χαμὶτ Χὰν αὐθέντου ἡμῶν καὶ τέκνα γνήσια καὶ ἀφωσιωμένα τῆς Μητρὸς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, στερρῶς ἐχόμενοι τῶν πατρίων καὶ, πιστῶς καὶ ἀκραδάντως, τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ προσκείμενοι, δηλοῦμεν διὰ τῆς παρούσης ταπεινῆς ἡμῶν ἀναφορᾶς, ὅτι ἦμεν, ἐσμὲν καὶ ἐσόμεθα Ἕλληνες γνήσιοι, οὐδὲν διαφέροντες τῶν συνοίκων ἡμῶν Ἑλληνοφώνων τό τε αἴσθημα καὶ τοὺς πόθους ἀδελφῶν ἡμῶν.

Ἐὰν δέ, ἐκτὸς τῆς καθαρᾶς ἑλληνικῆς γλώσσης, ᾗ ἔν τε τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ σχολείῳ καὶ τῇ διεξαγωγῇ τοῦ ἐμπορίου ἡμῶν χρώμεθα, ἐστιν ὅτε μεταχειριζόμεθα καὶ παρεφθαρμένον γλωσσικὸν ἰδίωμα ἀνάμικτον ἐξ ἑλληνικῶν καὶ διεφθαρμένων ἄλλων λέξεων καὶ φράσεων, τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἔστω καὶ ἐλάχιστον δεῖγμα ἄλλης ἐθνικότητος ἐκτὸς τῆς ἑλληνικῆς. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές, ὅτι οἱ προπαγανδισταὶ Ρωμοῦνοι, γινώσκοντες τὰ ἀκραιφνῆ πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν αἰσθήματα ἡμῶν οὐδέποτε ἐτόλμησαν ἵνα εἰσηγήσωνται ἡμῖν τοὺς παραλογισμοὺς αὐτῶν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ἐσχάτως ὅτι καὶ σφραγῖδας φαντασιωδῶν Ρουμουνικῶν κοινοτήτων παρήγγειλαν οὗτοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων μνεία γίνεται καὶ περὶ κοινότητος «Σέρφιτζε», (Σερβίων), διὰ τοῦτο καθῆκον ἡμῶν θεωροῦμεν ἵνα, ἐντόνως διαμαρτυρόμενοι κατὰ τῆς τοιαύτης τυχὸν τερατωδίας τῶν προπαγανδιστῶν, διακηρύξωμεν στεντορείως ὅτι πατροπαραδότως ἀπ' αἰώνων ἐσμὲν Ὀρθόδοξοι Ἕλληνες ἀφωσιωμένοι ἀκραδάντως τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ καὶ τῇ φιλοστοργοτάτῃ ἡμῶν Μητρὶ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ, τῇ γαλουχησάσῃ

ἡμᾶς διὰ τῶν θείων νεμάτων τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ἐμπνευσάσῃ τὴν μητρικωτάτην στοργήν, ἀφ' ἧς οὐδεὶς οὐδέποτε ἀποχωρίσει ἡμᾶς εἰμὴ μόνον ὁ θάνατος· ἀρρήκτως δὲ συνηνωμένοι καὶ ἓν ὅλον καὶ μόνον ἕν, ἐν κοιναῖς παραδόσεσι καὶ ἐθίμοις, μετὰ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων ἀδελφῶν ἡμῶν ἀποτελοῦντες, πανηγυρικῶς διακηρύττομεν τὴν τοιαύτην ἀδιάσπαστον ἡμῶν ταυτότητα ἐν πᾶσι καὶ θερμῶς παρακαλοῦμεν τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην προσκυνητὴν ἡμῖν Παναγιότητα ἵνα ἡ αἴτησις ἡμῶν αὕτη καὶ ἡ διαμαρτυρία ληφθῶσιν ὑπὸ σπουδαίαν ἔποψιν.

Ἐπὶ τούτοις διατελοῦμεν ἐπικαλούμενοι τὰς θεοπειθεῖς Αὐτῆς εὐχὰς καὶ εὐλογίας.

Ἐν Σερβίοις τῇ 30ῇ Μαρτίου 1907.

Τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης προσκυνητῆς ἡμῖν
Παναγιότητος ὑποκλινεῖς θεράποντες.

Τὴν ἀναφορὰν ταύτην ὑπογράφουσιν 133 οἰκογενειάρχαι.

Συναφὴς πρὸς τὰς ἀνωτέρω ἀναφορὰς εἶναι καὶ ἡ παρατιθεμένη ἔκθεσις τοῦ Μητροπολίτου καὶ τῆς Δημογεροντίας καὶ Ἐφοροεπιτροπῆς Παραμυθίας.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Μετὰ πολλῆς τῆς ἐπιστασίας καὶ ἐξαιρετικοῦ τοῦ ἐνδιαφέροντος, ἀνεγνώσθη, ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς ἱερᾶς ἡμῶν μητροπόλεως, ἡ πατριαρχικὴ καὶ συνοδικὴ ἐγκύκλιος,[1] ἐνώπιον τοῦ δημογεροντιακοῦ καὶ ἐφορειακοῦ σωματείου, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ μητροπολίτου ἡμῶν κ. Ἱεροθέου, καὶ γραμματεύοντος τοῦ διευθυντοῦ τῶν σχολῶν ἡμῶν Ἰωάννου Δ. Λιάπη· θάμβος δὲ καὶ ἔκστασις κατέλαβεν ἡμᾶς, διότι καὶ ἐνταῦθα γίνεται λόγος περὶ ρωμουνικοῦ ζητήματος εἰς τὴν εὐάνδρον μας τοιαύτην Ἤπειρον, τὴν τρυφερὰν ταύτην καὶ ἀλώβητον παρθένον, τὴν διὰ μέσου τοσούτων αἰώνων συγκρατήσασαν τὰ ἤθη τῶν πατέρων αὐτῆς, τὰ ὑψηλὰ ἰδεώδη, τὴν χριστιανικὴν πίστιν, τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἂν καὶ ἀπειράριθμοι ἦσαν οἱ δορυκτήτορες ταύτης. Ἀποροῦμεν, Παναγιώτατε Δέσποτα, καὶ ἐξιστάμεθα ἐπὶ τῇ ὑπάρξει, καὶ τὴν σήμερον ἔτι, ἀνθρώπων βουλομένων νὰ ἀποφεύγωσι τὴν ἑλληνικὴν αὐτῶν καταγωγήν, καὶ ἐγκολπουμένων τὸν ρωμουνισμόν! Ἐγκαυχώμεθα δέ, διότι ἀνήκομεν εἰς τὸ εὐγενέστερον τῶν ἐθνῶν, τοὐτέστι τὸ ἑλληνικόν, ὅπερ ὡς κοιτὶς τῶν φώτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ἐδίδαξε καὶ ἐφώτισε τὴν ἀνθρωπότητα σύμπασαν, τοὺς μεγάλους καὶ ἰσχυροὺς τῆς σήμερον, οἵτινες ἀπαθῶς θεῶνται τὴν χαλεπὴν καὶ κρίσιμον θέσιν, ἣν διατρέχει ἥ τε βυζαντινὴ ἡμῶν Ἐκκλησία καὶ τὸ Γένος σύμπαν.

Γηθόσυνοι ὡσαύτως κατείδομεν, τὴν δικαιοτάτην ἐμμονὴν τῆς Μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας, εἰς τὸ περὶ ἀναγνωρίσεως ρωμουνικῶν κοινοτήτων, ἀπὸ αἰώνων ἐν ἀδιασπάστῳ ἑνότητι διαβιούντων, ζήτημα, ὅπερ ἀναμφιρρήστως ἔσται ἡ δημιουργία φυλετικῶν διακρίσεων, θιγουσῶν μὲν τὸ κανονικὸν ἐκκλησιαστικὸν διοικητικὸν σύστημα, ἐνσπειρουσῶν δὲ τὴν ἔριν, τὸ μῖσος, τὴν ἔχθραν καὶ τὴν διαπάλην· φρίττομεν διὰ τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν εἰς ἣν περιῆλθον οἱ ἄνθρωποι οὗτοι οἱ ἐπιλεγόμενοι ρωμουνίζοντες! (οὓς εὐτυχῶς **ἐνταῦθα** δὲν γνωρίζομεν), οἵτινες ἀμείλικτοι πολέμιοι εἶναι καὶ τοῦ Γένους καὶ τῆς Μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἥτις δικαίως βδελύττεται τοὺς ἐκ φρικώδους ρωμουνικοῦ χρυσοῦ μεμολυσμένους. Θεωροῦμεν ἐπίσης ἀπαράβατον ἡμῶν καθῆκον, ὅπως εἰς ἀπάντησιν γνωρίσωμεν τῇ Ὑμετέρᾳ Θειοτάτῃ Παναγιότητι καὶ τῇ περὶ Αὐτὴν Ἁγίᾳ καὶ Ἱερᾷ ἡμῶν Συνόδῳ, ὅτι ἐν ἀπάσῃ τῇ ἐπαρχίᾳ Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου **οὐδεὶς** ρωμουνίζων ὑπάρχει· πεποίθαμεν δὲ, ὅτι καὶ τοὺς τυχὸν ἀλλαχόσε ἀποσκιρτήσαντας ἀδελφοὺς ἡμῶν, οὐδὲν θέλει ἰσχύσει, ὅπως, ὡρισμένως, παρελκύσῃ τούτους, ἀλλ' ὅτι οὗτοι, ὡριμώτερον καὶ βαθύτερον σκεπτόμενοι, θέλουσι προσέλθῃ, μετὰ μείζονος καὶ ἀκμαιοτέρας ζέσεως, εἰς τοὺς κόλπους τῆς Μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἥτις ἀνοικταῖς ἀγκάλαις καὶ μετ' εὐφροσύνης οὐ τῆς τυχούσης θέλει τούτους δεχθῇ. Καὶ οὕτως, ἐλεύσεθ' ἡμαρ, καθ' ὃ ὡς πομφόλυγες θέλουσι διαρραγῇ καὶ ὡς καπνὸς διαλυθῇ αἱ προπαγανδικαὶ ἐνέργειαι τῶν Ρωμούνων, οἵτινες διὰ τοῦ χρυσίου ὅπερ βανδαλικῶς κατεκράτησαν ἐκ τῶν ἐκεῖσε ἱερῶν ἡμῶν κτημάτων, πειρῶνται νὰ διασαλεύσωσι τὰ θεμέλια τῆς ἁγίας ἡμῶν πίστεως, ἥτις «ἀγάπη» ἐστί· οὕτω δὲ θέλει ἡλίου φαεινότερον καταδειχθῇ, ὅτι οὐδὲν ἰσχύσει ὅπως ἀποσπάσηται τὰ φιλόστοργα τέκνα ἀπὸ τῆς σεβασμίας αὐτῶν Μητρός. Λυπούμεθα καὶ θλιβόμεθα διὰ τὴν στενόχωρον θέσιν εἰς ἣν ἡ Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία εὑρίσκεται, ἐν ἐλπίδι ὅμως καὶ πεποιθήσει ἔχομεν, ὅτι, ἐπὶ τῆς πατριαρχείας τοῦ λοφιλήτου ἡμῶν Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Γ', ἡ Ἐκκλησία θέλει ἐμμείνῃ πιστῶς προμαχοῦσα ὑπὲρ τῶν ἀπαραγράπτων καὶ ἀδιασαλεύτων αὐτῆς δικαίων.

Ἐν τέλει δεόμεθα ἵνα ὁ Κύριος σώζῃ καὶ σκέπῃ

---

(1) «Πρὸς τοὺς ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Ἠπείρῳ Ἀρχιερεῖς καὶ πρὸς τὸ ποίμνιον αὐτῶν», ἡ δημοσιευθεῖσα ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 15 φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» τῆς 13 Ἀπριλίου 1907.

πάντας τοὺς εἰς τοὺς κόλπους τῆς Μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας ἐμμένοντας, τοὺς στερρῶς περιφρουροῦντας τὰ κεκτημένα καὶ ἀποκρούοντας πᾶσαν τῶν ἐναντίων σαγήνην καὶ ἐπιβουλήν, ἐνισχύῃ πάντας ἡμᾶς εἰς τὸν ἱερὸν τοῦτον τῆς πίστεως καὶ τοῦ Γένους ἀγῶνα, ἐπιδαψιλεύῃ δὲ τῇ Ὑμ. Θειοτάτῃ Παναγιότητι καὶ τῇ περὶ Αὐτὴν Ἁγίᾳ καὶ Ἱερᾷ ἡμῖν Συνόδῳ, πρὸς δόξαν τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, βίον πανόλβιον καὶ μακραίωνα.

Τῆς Ὑμ. Θειοτάτης Παναγιότητος τέκνα πειθήνια

Ἐν τῇ ἱερᾷ μητροπόλει Πραμυθίας τῇ 12 Μαρτίου 1907.

Ὑπ. ✠ Ὁ Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομηρίου
ΙΕΡΟΘΕΟΣ
Τ. Σ.

Ἔπονται αἱ ὑπογραφαὶ καὶ αἱ σφραγῖδες τῆς δημογεροντίας καὶ τῆς ἐφορεπιτροπῆς.

Ἐν ἰδίῳ παραρτήματι δημοσιευθήσεται διεξοδικὴ ἔκθεσις τοῦ πανιερ. Μητροπολίτου Καστορίας κ. Γερμανοῦ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος.—Τῆς συνοδικῆς συνεδρίας τῆς τρίτης μετέσχε καὶ ὁ σεβ. μητροπολίτης Τιβεριουπόλεως καὶ Στρωμνίτζης κ. Γρηγόριος, ὃν προσεφώνησεν ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, καὶ ὃς ἀπήντησε τὰ δέοντα.—Περὶ τοῦ ἀποχωρήσαντος ἐκ τῆς ἱερᾶς Συνόδου πανιερ. μητροπολίτου Σισανίου κ. Σεραφεὶμ ἡ Α. Θ. Π. ἤγγειλε μὲν ὅτι ἀποχωρεῖ οὗτος ἐκπληρώσας τὰ συνοδικὰ αὐτοῦ καθήκοντα μετὰ παραδειγματικῆς ἀκριβείας, πειραθεὶς καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς διαμονῆς αὐτοῦ, πάντοτε συμφώνως τῷ χαρακτῆρι καὶ ταῖς ἀρχαῖς αὐτοῦ, νὰ φαίνηται τὸ ἐφ' ἑαυτῷ συμβάλλων εἰς τὴν καλιτέραν διεξαγωγὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐθνικῶν ὑποθέσεων, ἐξέφρασε ὅ' ἐγκαρδίους εὐχαριστίας τῷ ἀποχωροῦντι ἀδελφῷ διὰ τὴν τοιαύτην αὐτοῦ συμβολήν, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως εἰ δυνατὸν παραμείνῃ πλειότερον ἐν τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ συνεργαζόμενος, ὅπερ ὅμως ὁ νόμος κωλύει.—Ἐπὶ τούτοις παρατηρήσαντος τοῦ σεβ. μητροπολίτου Πελαγονίας ὅτι ὁ πόθος οὗτος τῆς Α. Θ. Π. δυνατὸν ἐν μέρει νὰ ἱκανοποιηθῇ ἐὰν ἐπιτραπῇ τῷ μητροπολίτῃ Σισανίου νὰ παρεδρεύῃ ἐν τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ μέχρι τῆς ἐλεύσεως τοῦ ἀντικαθιστῶντος αὐτὸν σεβ. μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης, ἡ Α. Θ. Π. ἐδήλωσεν ὅτι, ἐὰν ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἐγκρίνῃ τοῦτο, οὐδὲν ἔχει ν' ἀντείπῃ, ἐνεκρίθη δὲ συνοδικῶς ὅπως ἐξακολουθήσῃ παραμένων ὡς μέλος τῆς ἱερᾶς Συνόδου μέχρι τῆς ἐλεύσεως τοῦ μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης ὁ μητροπολίτης Σισανίου καὶ Σιατίστης, ἀποφασισθέντος ἅμα ἵνα προσκληθῇ ἀμέσως εἰς τὴν τῆς ἱερᾶς Συνόδου συνεδρίαν, ὃ καὶ ἐγένετο.

Κανονικαὶ ψῆφοι.—Χθὲς ἡ ἱερὰ Σύνοδος εἰς ἐκλογὴν προβᾶσα μητροπολίτου Δεβρῶν καὶ Βελισσοῦ, ἀντὶ τοῦ πρό τινος ὑποβαλόντος παραίτησιν πανιερ. κ. Πολυκάρπου Θεολογίδου, ἐκ τῶν τριῶν τεθέντων ὑποψηφίων θεοφιλ. ἐπισκόπων Πολυανῆς κ. Παρθενίου καὶ Εἰρηνουπόλεως κ. Ἀρσενίου καὶ τοῦ πανοσ. ἀρχιμ. κ. Δαμασκηνοῦ Μοσχοπούλου, προέκρινε τὸν πρῶτον.

Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς.—Ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Πετρουπόλεως καὶ πρόεδρος τῆς ἁγιωτάτης διοικούσης ρωσσικῆς Συνόδου κ. Ἀντώνιος ἔπεμψεν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς συγχαρητικὸν γράμμα τῷ παναγιωτάτῳ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ, ὅπερ ἐκδόσομεν ἐν τῷ προσεχεῖ τεύχει. Ἐγγράφως ἐπίσης συνεχάρησαν τῇ Α. Θ. Π. οἱ πανιερ. ἀρχιεπίσκοποι Σιναΐου, Φιλαδελφείας καὶ Διοκαισαρείας, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Χαλεπίου κ. Νεκτάριος, οἱ προϊστάμενοι τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων Βενετίας, Παρισίων, Ἀμβέρσης, καὶ ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς τῶν ἑλλήνων ἀπὸ κοινοῦ μετὰ ἑκατὸν εἴκοσι δύο βουλευτῶν καὶ τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἀντιπολιτευομένων ἐν τῇ Βουλῇ ὁμάδων.—Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ προστιθέμεθα σήμερον τὸ παραρρυὲν ἐκ τοῦ προηγουμένου φύλλου ὅτι κατὰ τὸν ἑσπερινὸν τῆς ἀναστάσεως ἀνέγνω γερμανιστὶ τὸ Εὐαγγέλιον ὁ σεβ. μητροπολίτης Γρεβενῶν.

Κανονικὴ ἄδεια. Χρησιμοποιοῦντες τὴν χορηγηθεῖσαν αὐτοῖς συνοδικῶς κανονικὴν ἄδειαν, ἀφίκοντο τὴν τρίτην εἰς τὴν ἡμετέραν πόλιν ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Διδυμοτείχου κ. Φιλάρετος καὶ ὁ θεοφιλ. ἐπίσκοπος Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως κ. Σμάραγδος.

Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια—Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς τῆς «Ἐκκλησιαστ. Ἀληθείας» διωρίσθη κατὰ τὴν συνοδικὴν τῆς τρίτης συνεδρίαν ὁ ἐκ τῶν νέων σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτης Τιβεριουπόλεως καὶ Στρωμνίτζης κ. Γρηγόριος.

Μοναστηριακὴ Ἐπιτροπή.— Πρόεδρος τῆς Μοναστηριακῆς Ἐπιτροπῆς, ἀντὶ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Κολωνίας κ. Πολυκάρπου, διωρίσθη συνοδικῶς ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Γρεβενῶν κ. Ἀγαθάγγελος.

Ἁγίασμα ἁγίου Θεράποντος. — Τὰ καθήκοντα προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ἁγιάσματος τοῦ ἁγίου Θεράποντος συνοδικῶς ἀνετέθησαν τῷ σεβ. μητροπολίτῃ Στρωμνίτζης, ἀντικαταστήσαντι τὸν τέως τοιοῦτον πανιερ. μητροπολίτην Μεθύμνης κ. Στέφανον.

Ἀρχιγένεια Ἐκπαιδευτήρια. — Πρόεδρος τῆς ἐφορίας τῶν ἐκπαιδευτηρίων Ἀρχιγενείων διωρίσθη συνοδικῶς ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Στρωμνίτζης κ. Γρηγόριος, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ τέως τοιούτου πανιερ. μητροπολίτου Σηλυβρίας κ. Διονυσίου.

Ἐπισκέψεις.—Σήμερον, πρὸ μεσημβρίας, ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ὁ ἐξ. πρεσβευτὴς τῆς Σερβίας παρὰ τῇ Ὑ. Πύλῃ κ. Γ. Νενάδοβιτζ—τῇ τετάρτῃ δὲ ὁ ἐνδοξ. Ἀλεξ. Γάγκος ἐφέντης ἀντιπρόσωπος τῆς ἡγεμονίας Σάμου.

Μουσικὸς Σύλλογος.—Προχθὲς, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, συνεκροτήθη ἡ ἐκλογικὴ συνεδρία τοῦ Συλλόγου, παρόντων ἑξήκοντα τεσσάρων μελῶν. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νέου κανονισμοῦ, ἐξελέγησαν μέλη ἐπιτροπῆς ἐξελεγξούσης τὴν ἐνεαετῆ ταμειακὴν τοῦ Συλλόγου διαχείρισιν οἱ κκ. Κ. Ζαχαριάδης, καθηγητὴς τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς, Β. Κ. Πανοικίδης, δικηγόρος, Ρῖζος Γεωργιάδης, διδάσκαλος, Ἰ. Ἀσπριώτης καὶ Κ. Σαραφιανὸς, πατριαρχικοὶ ὑπάλληλοι. Μέλη δὲ τοῦ προεδρείου οἱ κκ. Μάρκος Βασιλείου ἀντιπρόεδρος, Γ. Παχτῖκος γενικὸς γραμματεὺς, Ρῖζος Γεωργιάδης εἰδικὸς, Χρῆστος Παπαϊωάννου ταμίας, Γ. Βινάκης, Δ. Βουτσινᾶς, Δ. Βαλαβάνης, Μ. Μουρκίδης καὶ Σ. Ζεμπουλίδης σύμβουλοι. Εὐχόμεθα νὰ διατηρηθῇ ἀμείωτος ὁ κατὰ τοὺς δύο τελευταίους μῆνας ἐπιδειχθεὶς θερμὸς ζῆλος τῶν ἱεροψαλτῶν, ἐπ' ἀγαθῷ αὐτῶν τούτων καὶ τῆς ἱερᾶς ἡμῶν μουσικῆς, ὑπὲρ ἧς τοσαύτην ἡ Α. Θ. Π. στοργὴν ἐπιδείκνυται.

Εὐσεβεῖς πράξεις. — Ἀναγγείλαντες ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ τὰς ἔκ τε τῆς πόλεως Νικομηδείας καὶ ἐκ Μεσονησίου (Ἀδὰ Παζὰρ) τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας συνδρομὰς τὰς εἰς τὸ Πατριαρχεῖον ἀποσταλείσας ὑπὲρ τῶν ἐξ Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας καὶ Βουλγαρίας προσφύγων, σημειοῦμεν νῦν ὅτι αὗται συνεποσώθησαν ἐν ὅλῳ εἰς 4382 γρόσια. Τούτων δὲ τὰ μείζονα ποσὰ συνεισήνεγκον ἐν **Νικομηδείᾳ** μὲν οἱ κκ. Υἱοὶ Ἀνδρέου Πατρικίου καὶ Ν. Σουρλάγκας ἀνὰ 540, Ν. Κοτσαμάνογλους 120, Ἀθ. Κωνσταντινίδης, Ἰω. Βουλαλᾶς καὶ Π. Σταματιάδης ἀνὰ 108 καὶ Ἀριστ. Ν. Ἀγγελῆς 95. Ἀνωνύμως δὲ προσηνέχθησαν 1080—ἐν δὲ **Ἀδᾶ-Παζὰρ** οἱ κκ. Ἀνανίας Κιλίτσογλους καί τις ἀνωνύμως ἀνὰ 500, Ἀπόστ. Ἀϊναλῆς 160, Α. Βλάχος, Α. Μιχαηλίδης, Ι. Εὐμορφόπουλος, Μ. Κριμίτσος, Π. Κουλπαπᾶς, Χ. Μαρδιτζόπουλος καὶ Τακβὸρ Ἀζδζιὰν ἀνὰ 108 γρόσια.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΜΑΡΑΣΛΗΣ

Πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἀγγελίαν θλιβερωτάτην διεβίβασεν ἐξ Ὀδησσοῦ τὸ τηλεγραφικὸν καλώδιον εἰς τὴν Α. Θ. Π., τὸν θάνατον τοῦ ἐπιφανοῦς εὐεργέτου τῆς πατρίου καὶ κατὰ Χριστὸν παιδεύσεως **Γρηγορίου Μαρασλῆ**. Ζήσας ὁ ἀείμνηστος ἑβδομήκοντα καὶ ἑπτὰ ἔτη ἐν Ὀδησσῷ, ἔνθα ἐγεννήθη, ὑπῆρξε πολίτης μὲν αὐτῆς ἐπιφανέστατος, ἕλλην δὲ τὸ φρόνημα θαυμασιώτατος, καὶ υἱὸς τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας τιμιώτατος. Ἐτίμησε τὴν πόλιν, εἰς ἣν ἐγεννήθη, ἐτίμησε τὸ ἔθνος, εἰς ὃ ἀνῆκεν, ὑπηρέτησε τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ πίστει τῶν πατέρων αὐτοῦ, χορηγήσας ἄφθονα καὶ σκεύη εἰς ἱεροὺς ναοὺς καὶ συνδρομὰς εἰς νοσοκομεῖα καὶ φιλανθρωπικὰ καθιδρύματα, ὑποστηρίξας σχολεῖα καὶ ἐπιστημονικὰ καταστήματα, καὶ ἱδρύσας τὴν «Βιβλιοθήκην Μαρασλῆ» πρὸς διάδοσιν εἰς τοὺς ἕλληνας λογίους τῶν δοκίμων ἔργων διαπρεπῶν τῆς Ἑσπερίας σοφῶν, μεταφραζομένων ἑλληνιστί. Πένθος ἄγουσιν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Γρηγορίου Μαρασλῆ ἑλληνικά τε καὶ ρωσσικὰ κοινωφελῆ καθιδρύματα καὶ τὸ πένθος συμμερίζονται αἱ ἐν Ρωσσίᾳ καὶ ἐν τῷ ἑλληνικῷ βασιλείῳ ἀρχαὶ, ἱεραὶ καὶ κοσμικαὶ, καὶ τὸ ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τῆς Α. Α. Μ. τοῦ σουλτάνου ὀρθόδοξον ἑλληνικὸν ἔθνος σύμπαν· καὶ θλίβεται δικαίως, ὅτι πολὺ σπανίως βλέπομεν ἐπιζῶντας υἱοὺς καὶ διαδόχους τῶν ἀρετῶν τῶν πρὸς Κύριον μεταστάντων κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη μεγάλων τοῦ Γένους εὐεργετῶν. Προχθὲς ἐπισήμως ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης, συλλυπηθεὶς τηλεγραφικῶς τῇ συζύγῳ τοῦ μεταστάντος ηὔξατο θερμῶς ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ψήφισμα δὲ ἐκδηλοῦν τὴν θλῖψιν αὐτῆς ἐξέδωκεν ἡ ἐφορία τῆς ἐν Φαναρίῳ πατριαρχικῆς ἀστικῆς Σχολῆς Μαρασλῆ, ἥτις εἰς αὐτὸν ὀφείλει τὸ οἰκοδόμημα τὸ στεγάζον ἑκατονταδας φιλομαθῶν παίδων. Ἡ ἱστορία τῆς παρ' ἡμῖν φιλανθρωπικῆς ἐργασίας καὶ τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ἐπιστημῶν ἐπιφανῆ ἐπιφυλάττει σελίδα διὰ τὸν πρώην δήμαρχον Ὀδησσοῦ καὶ ἱδρυτὴν τῆς φερωνύμου Βιβλιοθήκης τὸν μεγάτιμον ἐκ Θράκης ὁμογενῆ Γρηγόριον Μαρασλῆν.

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ

Τῇ κυριακῇ, 29 λήξαντος, ἀπεδόθη εἰς τὸ Πατριαρχεῖον τῶν ἀνατολικῶν ἀρμενίων ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. ἡ κατὰ τὴν τρίτην ἡμέραν τοῦ ἁγίου καὶ Μ. Πάσχα γινομένη εἰς ἡμᾶς ἐπίσημος ἐπίσκεψις τοῦ μακαριωτάτου αὐτῶν πατριάρχου κ. Μαλαχίου Ὀρμανιάν. Τῇ Α. Θ. Π. συνώδευον οἱ σεβασμ. μητροπολῖται Κυζίκου, Ἰκονίου καὶ Χίου, οἱ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου κκ. Στ. Ἀλ. Καραθεοδωρῆ καὶ Κ. Σπαθάρης καὶ ὁ ἐκ τῶν ἐφόρων τῆς ἀστικῆς σχολῆς Μαρασλῆ κ. Θεοδ. Θεοδοσιάδης. Τὴν Α. Θ. Π. προϋπήντησαν, ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ ἐν Κοντοσκαλίῳ πατριαρχικοῦ οἴκου τῶν ἀρμενίων, δύο ἐπίσκοποι καὶ τρία μέλη τοῦ λαϊκοῦ ἀρμενικοῦ Συμβουλίου καί τινες τῶν ἀρμενίων λογάδων, ἐπὶ δὲ τῆς μεγάλης κλίμακος ὑπήντησεν ὁ μακαριώτατος πατριάρχης κ. Μ. Ὀρμανιὰν, μεθ' οὗ ἡ Α. Θ. Π. συνωμίλησαν ἐπὶ βραχὺ τουρκιστὶ, συστήσαντες ἀλλήλοις προηγουμένως τὰ μέλη τῆς συνοδίας αὐτῶν.

Ἐν τῷ ἀρμενικῷ ναῷ, ἐν ᾧ πλῆθος εὐσεβῶν ἀρμενίων τε καὶ ἑλλήνων παρίστατο, ἡ Α. Θ. Π. μετὰ τὴν ἐν τῷ ἱερῷ βήματι σὺν τοῖς σεβασμ. συνοδικοῖς εἴσοδον καὶ τὸν ἀσπασμὸν τοῦ ἐν αὐτῷ ἱεροῦ Εὐαγγελίου ἀπέτεινε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἀρμενίους τὴν προσφώνησιν ἣν ἐκδίδομεν κατόπιν τῆς ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ γενομένης ὑπὸ τοῦ μακαριωτάτου κ. Ὀρμανιὰν—ὁ δὲ σεβ. μητροπολίτης Ἰκονίου κ. Ἀθανάσιος, ἀξιώσει τῆς Α. Θ. Π. ὡμίλησε τουρκιστὶ προσφυῶς καὶ ἐν γλώσσῃ καθαρευούσῃ πρὸς τὸ παριστάμενον εὐσεβὲς ἐκκλησίασμα.

Ἡ Α. Θ. Π. μετὰ τῆς ἐπισήμου συνοδίας μετέβησαν εἰς ἀντεπίσκεψιν καὶ τοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου τῶν καθολικῶν ἀρμενίων κ. Σαμπαγιὰν, ὑποδεξαμένου μετὰ πολλῶν ἐκδηλώσεων ἀγάπης καὶ τιμῆς τὸν παναγιώτατον οἰκουμενικὸν πατριάρχην, ᾧ καὶ συνέστησε τοὺς ἐν τῇ ἐπισήμῳ ταύτῃ συνεντεύξει παρόντας πέντε αὐτοῦ ἐπισκόπους.

Α'.

Προσφώνησις τοῦ πατριάρχου τῶν ἀρμενίων

«Ἐγώ εἰμι ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάστασις», εἶπεν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, παρηγορῶν τὰς ἀδελφὰς τοῦ Λαζάρου, ὅτε εὑρίσκετο πρὸ τοῦ τάφου αὐτοῦ. Ἐν τούτοις οἱ μήπω τὴν ἀνάστασιν τοῦ Ἰησοῦ θεασάμενοι μετ' ἐνδοιασμοῦ ἠκροῶντο τοῦ λόγου τούτου. Ἡμεῖς ὅμως ἤδη εἴμεθα εὐτυχέστεροι ἐκείνων, διότι γινώσκομεν τὴν ἀνάστασιν τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἠκούσαμεν περὶ αὐτῆς, πιστεύομεν δὲ καὶ παραδεχόμεθα αὐτὴν πληρέστατα. Πεποίθαμεν ἀδιστάκτως, ὅτι πάντοτε ὁ Χριστός ἐστιν ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάστασις.

Ἐν τῷ κόσμῳ τὸ σπουδαιότερον καὶ ὡραιότερον πρᾶγμα εἶναι ἡ ὕπαρξις. Ἐὰν ἐν τῇ ὑπάρξει ἡμῶν δὲν εὑρίσκετο ἡ ἐλπὶς τῆς ζωῆς, θὰ ἤμεθα πάντοτε ἀπηλπισμένοι καὶ τεθλιμμένοι. Καθὼς ἡ ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως εἶναι ἡ μεγαλοπρεπεστέρα ἡμέρα τῆς ἡμετέρας θρησκείας, οὕτω καὶ ἡ ἰδέα αὐτῆς ἀποτελεῖ δι' ἡμᾶς μείζονα χάριν καὶ παραμυθίαν ζωοπάροχον. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ παρήγορος ἰδέα τῆς ζωῆς, τῆς πολιτείας, τῶν ἔργων καὶ τῶν προσπαθειῶν ἡμῶν. Ἡ ἀνάστασις κατὰ τὸ τέλος τῆς ζωῆς ἡμῶν προξενεῖ εἰς τὰς καρδίας εὐφροσύνην διὰ τῆς ἐλπίδος τῆς μελλούσης ἀναστάσεως τοῦ πνεύματος ἡμῶν. Τὰ κατὰ τὸ Πάσχα χρησιμοποιούμενα ὠὰ συμβολίζουσι τὴν ὑπὸ νεκρὸν περιβάλλον κεκαλυμμένην ζωήν.

Ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν, ἀγαπητοί μου. Παρηγορηθέντες διὰ τῆς ἀναμνήσεως τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ἂς παρηγορήσωμεν ἀλλήλους διὰ τῆς ἀναγγελίας αὐτῆς. Αἱ Ἐκκλησίαι καὶ αἱ χριστιανικαὶ κοινότητες συγχαίρουσιν ἀλλήλας ἐκ μέσης καρδίας ἐπὶ τούτῳ. Ἐπομένως μετὰ πλήρους εἰλικρινείας καὶ καθαρᾶς καρδίας ἂς ἀναφωνήσωμεν πάντες Χριστὸς ἀνέστη,—Ἀληθῶς ἀνέστη.

Εὐχηθῶμεν ὅπως αἱ Ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ διατελέσωσιν ἀκλόνητοι ἐν τῇ πίστει καὶ δοξασθῶσιν ἐν αὐτῇ. Ἱκετεύσωμεν τὸν Ὕψιστον ὅπως ἐνισχύσῃ καὶ κραταιοῖ τὸν χριστιανικὸν κλῆρον καὶ τὸν λαόν.

Εἴθε ὁ Ὕψιστος νὰ δωρῆται εὐδαιμονίαν καὶ μακρότητα ἡμερῶν εἰς τὸν παναγιώτατον ποιμενάρχην ὑμῶν.

Ἐν τέλει δεηθῶμεν ὅπως ὁ Ὕψιστος μηκύνῃ τὴν πολύτιμον ζωὴν τῆς Α. Α. Μ. τοῦ φιλολάου ἡμῶν καὶ τρισεβάστου Ἄνακτος. Ἀμήν.

Β'.

Προσφώνησις τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου

Ἀγαπητὰ καὶ περιπόθητα τέκνα τῆς ἐν Χριστῷ ἀρμενικῆς Ἐκκλησίας. Ἐπὶ τῷ πανηγυρισμῷ τῶν μεγάλων ἑορτῶν τῆς σωτηρίας ἡμῶν, ἤτοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔθος ἀρχαῖον ἐκράτησε καὶ φιλάδελφον καὶ χριστιανικὸν συνάμα, ὅπως κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀνταλλάσσηται μεταξὺ τῶν δύο ἀδελφῶν πατριαρχῶν καὶ ἐθνῶν ὁ ἐν Χριστῷ ἀσπασμός διὰ τοῦ "Χριστὸς ἀνέστη,,. Ἡμέρα χαρᾶς· ἀναστάσεως ἡμέρα καὶ λαμπρυνθῶμεν τῇ πανηγύρει καὶ ἀλλήλους περιπτυξώμεθα. Κατὰ τοιαύτας ἐπισήμους ἡμέρας ἀλληλοασπάζονται πάντες οἱ τὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστάντα προσκυνοῦντες, ἡ δὲ ὀρθόδοξος ἀνατολικὴ Ἐκκλησία, ἡ τὰ πρωτεῖα κρατοῦσα, ἀπονέμει τὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν πρὸς τὴν ἀδελφὴν ἀρμενικὴν Ἐκκλησίαν.

Συγχαίροντες πάντας ὑμᾶς, τὸν καλὸν ὑμῶν πατριάρχην μακαριώτατον κ. Μαλαχίαν Ὀρμανιὰν καὶ τὸ ὑμέτερον ἔθνος, ἐπὶ τῇ ἀδελφικῇ συναντήσει καὶ τῷ ἀσπασμῷ διὰ τοῦ "Χριστὸς ἀνέστη,, εὐχόμεθα εἰς τὸν πανάγαθον Θεὸν ὅπως περιέπῃ καὶ περιφρουρῇ τὴν Ἐκκλησίαν ὑμῶν ὑπὸ τὴν ποιμαντορικὴν αὐτοῦ σκιὰν ἐν τῇ εὐαγγελικῇ διδασκαλίᾳ καὶ ἐν τῇ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπῃ. Ἀλλὰ πλὴν τούτων ἐκ τῆς ἁγίας ἡμῶν θρησκείας ἐπιβάλλεται ἡμῖν καὶ ὑμῖν ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. Τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον ἐπιβάλλει εἰς πάντας τὴν ἀγάπην καὶ καθοδηγεῖ ἡμᾶς νὰ ἀγαπῶμεν τὸν πλησίον ἡμῶν, καὶ νὰ μὴ ἀποδίδωμεν κακὸν ἀντὶ καλοῦ ἀλλὰ πανταχοῦ καὶ πάντοτε ὦμεν ὑπὲρ τοῦ καλοῦ, συνεργαζόμενοι καὶ συζῶντες ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλοῦ. Ἡ ἁγία ἡμῶν θρησκεία ἐπιβάλλει ἡμῖν ὡς καθῆκον ἀπαραίτητον ἵνα ζῶμεν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ μετὰ πάντων τῶν συνοίκων ἡμῶν· οὕτω ζῶντες ἐφελκύομεν τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν εὔνοιαν τοῦ φιλοδικαίου καὶ φιλολάου ἡμῶν ἄνακτος Σουλτὰν Ἀβδοὺλ Χαμὶτ Χὰν αὐθέντου ἡμῶν, μὴ ἀμφιβάλλοντες ἀλλὰ καὶ πεποίθησιν ἔχοντες ὅτι ὁ φιλόλαος ἄναξ φιλοδίκαιος ὢν ἐπιθυμεῖ ὅπως συζῶμεν πάντοτε ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ, τοῦτο δὲ βλέπων καὶ εὐχαριστούμενος ἐν τῇ ἀγαθῇ Αὐτοῦ καρδίᾳ ἀπονέμει τὰς ἀπείρους Αὐτοῦ χάριτας ἄνευ διακρίσεως φυλῆς καὶ θρησκείας εἰς πάντας. Εὐχόμεθα οὖν ὑπὲρ ὑγείας καὶ μακροημερεύσεως τοῦ οὕτω τὰς χάριτας Αὐτοῦ ἐν ἰσότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἀπονέμοντος εἰς τοὺς πιστοὺς Αὐτοῦ ὑπηκόους σουλτάνου καὶ αὐθέντου ἡμῶν Ἀβδοὺλ Χαμὶτ Χάν.

Περαίνοντες, ἀγαπητὰ τέκνα, καὶ εὐχαριστοῦντες πάντας ὑμᾶς διὰ τὴν θερμὴν ὑποδοχήν, ἣν ἐποιήσατε ἐν ὀνόματι τοῦ ἐθνάρχου καὶ τῆς Ἐκκλησίας ὑμῶν, παραδίδομεν τὸν λόγον τῷ πανιερωτάτῳ μητροπολίτῃ Ἰκονίου κ. Ἀθανασίῳ, οὗτινος τὴν γλῶσσαν ἀντιλαμβάνεσθε κάλλιον τῆς ἡμετέρας.

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΑΝΟΥ
ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΧΥΤΡΙΔΩΝ ΕΝ ΚΥΠΡΩ

Τὰ κατὰ τὸν ἐπίσκοπον Δημητριανὸν (829—903) γνωστὰ ἡμῖν τέως ἦσαν ἐκ μόνου τοῦ σπανιωτάτου βιβλίου τοῦ ἐπιγεγραμμένου «Ἀκολουθίαι τῶν ὁσίων Ἀναστασίου, Χαρίτωνος, Αὐξεντίου καὶ Κενδέα, τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, **τοῦ ἁγίου Δημητριανοῦ Κυθήρης** καὶ Κωνσταντίνου μάρτυρος, νῦν τὸ πρῶτον ἐκδοθεῖσαι σπουδῇ μὲν καὶ δαπάνῃ τοῦ μακαριωτάτου καὶ σεβασμιωτάτου ἀρχιεπισκόπου πάσης Κύπρου κυρίου κυρίου Χρυσάνθου, δ' ἐπιστασίᾳ δὲ τοῦ Κυπριανοῦ ἀρχιμανδρίτου, διορθωθεῖσαί τε ὡς οἷόν τε ὑπὸ τοῦ ἱεροδιακόνου Ἀνθίμου, τῶν Κυπρίων. ΑΨΟΘ Ἐνετίησιν 1779. Παρὰ Νικολάῳ Γλυκεῖ τῷ ἐξ Ἰωαννίνων». Κεῖται δ' ἐν σελ. 100 κ. ἑ. ὁ «**βίος ἐν συντόμῳ**». ἐν τῇ κοινῶς ὁμιλουμένῃ γλώσσῃ συντεταγμένος.

Ὁ δὲ παλαιὸς **βίος**, ὁ τῷ τὴν ἐπιτομὴν ταύτην συντάξαντι προκείμενος, εὑρέθη πρὸ ἔτους ὑπὸ τοῦ κ. Ἑρρίκου Grégoire ἐν τῷ Σιναϊτικῷ κώδηκι 789 (τοῦ ΙΒ' αἰῶνος) καὶ ἔναγχος ὑπ' αὐτοῦ ἐξεδόθη ἐν τῷ Βυζαντινικῷ περιοδικῷ συγγράμματι τοῦ φίλου καθηγητοῦ κ. Καρόλου Krumbacher, ἐν τόμῳ Ις' σ. 217-237.

Τῷ ἐλλογίμῳ ἐκδότῃ τὸ προκείμενον ἐμοῦ κριτικὸν παραχορήγημα εἰς τὸν βίον, ὅστις ἄφθονος τυγχάνει ἱστορικῶν καὶ τοπογραφικῶν εἰδήσεων πηγή, ἔστω μικρὸν δεῖγμα τῆς τιμῆς πολλῶν αὐτοῦ μόχθων, ἐφ' οἷς καθόλου **πᾶς ἐπιστήμων** ὀφείλει ἵνα εἰλικρινῶς συγχαρῇ τῷ μοχθήσαντι. **Τοὺς Ἕλληνας ἡμᾶς**, ἐπιστήμονάς τε καὶ ἄλλους, δικαίως θλίβει ἡ ἐν σελ. 216 φερομένη πικρὰ τοῦ κ. Grégoire παρατήρησις

«Il me reste . . . . le devoir de remercier M. le professur C. R. Grégory . . . . , qui pendant les heures pénible de notre séjour commun au Θεοβάδιστον Ὄρος, n'hésita pas à m' offrir son concours pour copier et collationer ce texte et voulut bien consacrer à ces curae minores les loisirs que lui avaient creés la malveillance vexatoir de quelques πανοσιώτατοι»!

Ἠδύνατό τις ἵνα πολλὰ ἀντιπαρατηρήσῃ περὶ τῆς καταγγελίας ταύτης **τῆς βασανιστικῆς κακῆς θελήσεως** τῶν **πανοσιωτάτων τινῶν**· ἐγὼ δὲ ἁπλῶς ἐρωτῶ· δὲν ἦτο δυνατὸν ἵνα ἐξ ἐπιστημονικῆς διατριβῆς (καὶ ταύτης ἐν ἐπισημοτάτῳ βυζαντιακῷ συγγράμματι κατακεχωρισμένης), ἧς τροφὴ ὑπῆρξεν ἡ ἐν ἱερωτάτῳ προσκυνήματι τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας ἐλευθερίως τοῖς ἀλλοδαποῖς χορηγηθεῖσα ξενίας, ἔλειπον ῥήματα δακέθυμα τοιαῦτα, παρελείποντο λόγοι ἀληθῶς vexatoirs;

Σελ. 217,1: Βίος . . . Δημητριανοῦ ἐπισκόπου Χυτρίδων, μιᾶς τῶν ὑπὸ **τὴν** Κυπρίων νῆσον πόλεων.

Ἀντὶ τοῦ **τὴν** τὸ χειρόγραφον ἔχει **τῶν**· ὅθεν γράφε «μιᾶς τῶν ὑπὸ [**τὴν**] **τῶν** Κυπρίων νῆσον πόλεων», ὃ καὶ παράλαβε πρὸς τὸ ἐν σελ. 232,532 «κατὰ **τὴν τῶν** Κυπρίων νῆσον». Εὐχερὴς δὲ τῷ ἀντιγραφεῖ ἦτο ἡ πρὸ τοῦ **τῶν** παράλειψις τοῦ **τήν.**

217,4: Ἡ παντουργὸς . . . . μία θεότης καὶ δύναμις . . . . , ἡ ἐκ πάντων ὁμοίως γινωσκομένη τε καὶ κηρυττομένη, ἔκ τε τῶν περὶ αὐτὴν ἰδιωμάτων καὶ τῶν **δευτέρων** ἐξ αὐτῆς **εἰλιχόων τάξεων**, λέγω δὴ τῶν ἀγγελικῶν καὶ ὑπερκοσμίων δυνάμεων, τρίτην τε τὴν ἐν ἡμῖν ἐκ τῶν ὁρωμένων καὶ νοουμένων καλῶς φυραθεῖσαν οὐσίαν, ἡ τόδε τὸ πᾶν διακοσμήσασα καὶ εἰς κάλλος καὶ μέγεθος αὐξήσασα καὶ **ποικίλης** ἐξ ἁπάντων τῶν ὑπ' αὐτῆς γεγονότων κτισμάτων, **τῇ** προνοητικῇ δυνάμει πάσῃ ζωτικῇ αἰσθήσει τὸν λειτουργίαν κατασκευάσασα, ἡ καιροὺς καὶ χρόνους καὶ ἡμέρας καὶ ἐνιαυτοὺς τῇ τῶν ἄστρων φορᾷ διαλλάττουσα, ἡ ἐκ μεγέθους καὶ καλλονῆς κτισμάτων ἀλόγως γινωσκομένη τε καὶ κηρυττομένη, κατὰ τὸ λόγιον, ἡ διακρατοῦσα καὶ συμβιβάζουσα πάντα εἰς μίαν δοξολογίαν καὶ **ἕνωσιν** τῶν τριαδικῶν ὑποστάσεων . . . . εὐδόκησε κτλ.

Σπουδαῖα σφάλματα ἐξ λυμαίνονται τὴν μακρὰν ταύτην ῥῆσίν καὶ ἐν πολλαῖς ἀδιανόητον αὐτὴν ποιοῦσι·

Α') Τὸ **εἰλιχόων** εἶναι κατ' ἐμὲ παραφθορὰ τῆς λέξεως **εἰλιχότων**, συκίνη δέ, τὸ λεγόμενον, ἐπικουρία τυγχάνει τοῦ ἐκδότου τὸ ὑποσημείωμα: «Mot inconnu, probablement corrompu, **μειλιχίων**? **ἡλιοχρόων**?» καὶ σφόδρα ἀπορῶ ὅτι ὁ κ. Grégoire καὶ ἰδίᾳ ἐν τῷ Λεξιλογίῳ (ἐν σελ. 238) ἀναγραφῆς ἠξίωσε τὸ τέρας τοῦτο **εἰλιχόων**.

Β' καὶ Γ') Ἐὰν τὸ **δευτέρων** καὶ τὸ **τάξεων** εἶναι ὀρθά, τί θὰ ἐξυπονοήσωμεν εἰς τὴν λέξιν **τρίτην**; (ποίαν **τρίτην**;) ἐν τῷ χωρίῳ «τρίτην τε τὴν... οὐσίαν»; Πῶς δὲ καὶ θὰ συντάξωμεν τὸ **τρίτην** τοῦτο, ἐὰν μὴ τὸ **εἰλιχόων** μεταγράψωμεν **εἰλιχότων**; Τὸ πᾶν ἔχεις, ἐὰν ἀντὶ τοῦ **δευτέρων** τὸ **δευτέραν** καὶ ἀντὶ **τάξεων** τὸ **τάξιν** γράψῃς:

«ἡ ἐκ πάντων, . . κηρυττομένη, ἔκ τε τῶν περὶ αὐτὴν ἰδιωμάτων καὶ τῶν **δευτέραν** ἐξ αὐτῆς **εἰλιχότων τάξιν**, λέγω δὴ τῶν ἀγγελικῶν . . . δυνάμεων, τρίτην [sc. τάξιν] τε [sc. εἰλιχότων] τὴν ἐν ἡμῖν . . . οὐσίαν».

Τοῦ Δημητριανοῦ ὁ βιογράφος τρία τῆς θεότητος προβάλλει τὰ τεκμήρια, πρῶτον τὰ ἰδιώματα αὐτῆς ταύτης τῆς θεότητος, δεύτερον τὰ ἐξ αὐτῆς τὴν δευτέραν εἰληχότα τάξιν, εἶναι δὲ αὕτη ἡ ἐν τοῖς ἀνθρώποις **(ἐν ἡμῖν)** ἐκ τῶν ὁρωμένων καὶ τῶν νοουμένων (δηλονοῦν ἐκ τοῦ ὁρατοῦ καὶ τοῦ νοητοῦ κόσμου) καλῶς πεφυραμένη οὐσία.—Χάριν τῆς τοῦ **εἰληχότων** συντάξεως παράβαλε Ὅμ. Ἰλ. ω 75 «ὣς κεν Ἀχιλλεὺς **—δώρων ἐκ Πριάμοιο λάχῃ**».

Δ΄) Πλημελὲς εἶνε τὸ **ποικίλης**· τίνος **ποικίλης**; Τίνι δὲ ῥήματι συντακτέα ἡ γενικὴ αὕτη; Αἱ παράλληλοι μετοχαὶ **διακοσμήσασα-αὐξήσασα-κατασκευάσασα.**, ὅπως παραλίπω τὰς ταύταις ἑπομένας πέντε ἄλλας, διδάσκουσιν ἡμᾶς τὸ ὀρθὸν **ποικίλασα**:

«ἡ τόδε τὸ πᾶν διακοσμήσασα καὶ εἰς κάλλος καὶ μέγεθος αὐξήσασα καὶ **ποικίλασα** ἐξ ἁπάντων τῶν..· κτισμάτων».

Ε΄) Αὐτόδηλον εἶναι ὅτι πρὸ τοῦ **τῇ** ἐξερρύη τὸ **ἡ**·

«[ἡ] τῇ προνοητικῇ δυνάμει πάσῃ ζωτικῇ αἰσθήσει τὴν λειτουργίαν κατασκευάσασα».

ΣΤ΄) Τὸ **δοξολογίαν** μονονουχὶ φωνὴν ἀφίησιν ὅτι τὸ **ἕνωσιν** εἰς τὸ **αἴνεσιν** μεταβλητέον:

«εἰς μίαν δοξολογίαν καὶ **αἴνεσιν** τῶν τριαδικῶν ὑποστάσεων».

218,40: Ἐπειδὴ δὲ πολλὰς μονὰς παρὰ τοῦ Σωτῆρος ἐν τῇ τοῦ πατρὸς οἰκίᾳ εἶναι διδασκόμεθα, τοῦ λύγου δηλοῦντος τὸ τῶν ἀμοιβῶν διάφορον κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν ἑκάστῳ βεβιωμένων, μία δὲ ἡ τοῦ Χριστοῦ βασιλεία ἡ πάντας τοὺς ἐν τῷ τοῦ βίου σκάμματι ἀγωνισαμένους ὑποδεχομένη, ἐπ' ἴσης πᾶσι παρέχουσα τὴν ἐκ τῆς **ἡδονῆς** ἀνάδοσιν, τῷ ὑστερουμένῳ τε καὶ ἐλαττουμένῳ, κατὰ τὴν ἀνταπόδοσιν (ἀπέδρα γὰρ ἐν ταύτῃ πᾶσα ὀδύνη, λύπη τε καὶ στεναγγός), εἰκότως καὶ τοῖς ἐνταῦθα ἀγωνιζομένοις ἡ τῶν ἀρετῶν ποικιλία παρέπεται.

Λαμπρὸν τὸ χωρίον τὸν νοῦν αὐτοῦ ἀνακτᾶται, τοῦ **ἡδονῆς** μεταγραφομένου **ὀδύνης**: τοῦτο μαρτυρεῖ καὶ τὸ αἰτιολογικῶς ἐπιφερόμενον ῥητὸν τοῦ προφήτου (Ἡσ. ΛΕ΄ 10 «ἀπέδρα ὀδύνη καὶ λύπη καὶ στεναγμός»):

«ἐπ' ἴσης πᾶσι παρέχουσα τὴν ἐκ τῆς **ὀδύνης** ἀνάδοσιν .... κατὰ τὴν ἀνταπόδοσιν».

219,84: τῶν **εὐΑρεστηκότων**· 221,120: **συδεδεμένος**· 224,250: τὴν κάθαρσιν τῶν ἐξ ἀγνοίας **ὀλισμάτων**· 226,289: **κατΑξίωται**· 233,541: πῶς γὰρ ἦν **ἀδακρὺ** τὴν τοιαύτην παρελθεῖν τραγῳδίαν ....;

Sic.—Τὸ **ἀδακρὺ**, οὗ τὴν τελευταῖαν συλλαβὴν **τι (ἀδακρυτὶ)** ἔφαγε τὸ ἀκολουθοῦν **τὴν**, ὁ ἐκδότης καὶ ἐν τῷ Λεξιλογίῳ (ἐν σελ. 237) κατεχώρησεν.

220,112: Εἰ γὰρ καὶ ὁ τῶν μαρτυρικῶν στεφάνων νῦν καιρὸς ἐπιλέλοιπε . . . , ἀλλ' οὖν πρόκειται πᾶσι τοῖς βουλομένοις τὸ τοῦ συνειδότος μαρτύριον πρὸς ἀνταγωνιστὴν βιαιότατον, τὸν ἄρχοντα λέγω τοῦ σκότους καὶ τὰ τῆς πονηρίας πνεύματα, ὧν τοῖς περιγινομένοις οὐ κότινος Ὀλυμπικὸς ἢ μῆλα Δελφικὰ παίγνια δίδοται τὸ **ἀγώνισμα**, ἀλλὰ τῶν ἄνωθεν βραβείων καὶ στεφάνων τὰ **ἔπαθλα**· ἐπ' ἴσης τοῖς ἐντέχνως δι' ἅλματος ὑποβᾶσι τὸν ἀντίπαλον καὶ **τοῖς** τοῦ ἀγωνοθέτου δόξης ἠξιωμένοις.

Καὶ τὰ τῆς στίξεως κακῶς ἔχουσιν ἐν τῷ προκειμένῳ χωρίῳ (ὡσαύτως δέ, ἐν παρόδῳ παρατηρῶ, ἐν παμπόλλοις ἄλλοις χωρίοις) καὶ τὸ «μῆλα Δελφικὰ παίγνια δίδοται τὸ ἀγώνισμα» εἶναι ἀδιανόητον, οὐδὲ εἶναι θεραπεία τις ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκδότου γενομένη ἐκβολὴ τῆς λέξεως **παίγνια**· διότι τί ποτε καὶ σημαίνει ἐνταῦθα τὸ «τὸ ἀγώνισμα» καὶ πῶς συντακτέον αὐτό; Γράφε:

«οὐ . . . μῆλα Δελφικὰ παίγνια δίδοται τῶν **ἀγωνισμάτων**».

Ἡ μετὰ τὸ **ἔπαθλα** ἄνω στιγμὴ μεταβλητέα εἰς ὑποστιγμὴν καὶ τὸ μετ' αὐτὸ δεύτερον **τοῖς** μεταγραπτέον **τῆς**:

«. . . τὰ **ἔπαθλα**, ἐπ' ἴσης τοῖς . . . ὑποβᾶσι τὸν **ἀ**ντίπαλον καὶ **τῆς** τοῦ ἀγωνοθέτου δόξης ἠξιωμένοις».

Περιττὸν εἰπεῖν ὅτι **ἀγωνοθέτης** νοεῖται ὁ **Θεός**· ἀλλὰ πιθανὸν νομίζω ὅτι μετὰ τὸ **ἀγωνοθέτου**: ἐξερρύη ἡ λέξις **Θεοῦ**.

222,163: Γενομένου δὲ αὐτοῦ πεντεκαιδεκαέτους καὶ ἡβήσαντος, ἐκ ταύτης τῆς ἡλικίας βουλὴν οἱ **τοῦτον** γεννήτορες βουλευσάμενοι . . . νομίμῳ καθ' ὑπερβολὴν προσέθεντο γάμῳ.

Τὸ **τούτου** γραπτέον.

229,418: Παρακαλεῖ τόπον αὐτῷ **ὑποδεῖξαι** τὸν ἄγνωστον πᾶσιν.

Τὸ τοῦ χειρογράφου **ὑπόδειξιν** μεταγραπτέον ἦτο **ὑποδείξειν**· μαρτυρεῖ καὶ τὸ μετ' ὀλίγους στίχους φερόμενον (229,420)· «ὁ δὲ καὶ **ὑποδείξειν** ὑπέσχετο».

231,493: Τοῖς πᾶσιν ἁπλῶς ἦν ἰδεῖν τοῦτον **προσνοούμενον** ὡς πατέρα καὶ πᾶσι πάντα γινόμενον, ἵνα πάντας κερδήσῃ.

Διόρθωσον **προνοούμενον**.

233, 530: Ἔτι δὲ αὐτοῦ ἐν σαρκὶ διατρίβοντος . . . . γέγονεν ἐπανάστασις βαβυλωνίων βαρβάρων . . .

. . τὸν ληστρικὸν τρόπον συνεργὸν ἐχόντων καὶ τὴν ἔμφυτον ἀγριότητα. **Οἱ** ταύτης ἐπιβάντες τῆς νήσου καὶ πολλὰς λῃσάμενοι χώρας πλῆθός τε ἀπείρων αἰχμαλώτων συναγαγόντες καὶ πολλὴν προνομὴν ποιησάμενοι σκύλων ἦκον καὶ ἐπὶ τὴν τοῦ μακαριωτάτου Δημητριανοῦ πόλιν.

Τοῦ **Οἱ** εἶναι ἀνάγκη.

235, 607: Τὸν ἐκ τούτου κάματον ἔξεις **ἐπαρκοῦν** εἰς διατροφήν σου.

Μᾶλλον δὲ **ἐπαρκοῦντα**.

235, 614: Εἰ δὲ καὶ ταῦτα εἰς προσθήκην μείζονα ὁ μεγαλόδωρος Κύριος τούτῳ παρέσχεν τῷ ἁγίῳ καὶ ζῶντι καὶ μετὰ θάνατον, τίς ἔτι ἀμφιβολίας ἀφορμὴ λείπεται τοῖς φιλοσκώπταις εἰς τὸ μὴ ἀνυπερθέτως ἐπιγράφειν **τούτων** τὴν ἁγιότητα; Τοῖς γὰρ πάντα ῥᾳδίως διαβάλλειν θέλουσιν οὔτε ὁ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου βίος ἀρέσει, οὔτε ὁ τοῦ τῶν ὅλων δεσπότου ὅτι ὁ μὲν δαιμονῶν ἤκουσεν διὰ τὸ ἄγαν ἀτρύφητον, ὁ δὲ φάγος καὶ οἰνοπότης **διὰ τῶν** τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐπίμικτον καὶ συνέστιον.

Τὸ **τούτῳ** ἀντὶ τοῦ **τούτων** εἶναι ἀναγκαῖον.

Μεταξὺ τοῦ **διὰ** καὶ τοῦ **τῶν** πρόσθες τὸ ἐκρυέν **το**:

«**διὰ (τὸ) τῶν** . . . ἁμαρτωλῶν ἐπίμικτον καὶ συνέστιον».

Ἀλλ' ἐν τῷ παρόντι ἀρκεστέον εἰς τὰς προκειμένας δύο παρατηρήσεων δωδεκάδας.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ, τῇ 28 μαρτίου 1907.

Ὁ ἄρχων διδάσκαλος τῆς Μ. τοῦ Χ. Ἐκκλησίας
ΠΕΤΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Η ΖΩΗΦΟΡΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

Δὲν ἦτο δυνατὸν ἡ ζωὴ νὰ διαμείνῃ ἐν τῷ τάφῳ ἐπὶ πολὺν χρόνον διότι οὕτως ὥρισται ὑπὸ τῆς δικαιοσύνης τοῦ Θεοῦ. Τὸ ἔργον τῆς ἀνθρωπίνης ἀπολυτρώσεως καὶ σωτηρίας συνετελέσθη διὰ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ φωνήσοντος ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ τὸ «Τετέλεσται», διότι ἐν τῷ Σταυρῷ ἱκανοποιήθη ἡ τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνη, ἐνικήθη ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνος ἐχθρός, καὶ ἡ θεία εὐσπλαγχνία ἐπὶ πάντας τοὺς εἰς Χριστὸν πιστεύοντας ἐπιδαψιλεύει τὸ ἔλεος καὶ παρέχει πᾶσιν αὐτοῖς τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτημάτων. Ὁ Θεάνθρωπος φύσει τε καὶ προαιρέσει δὲν ἐδικαιοῦτο ν' ἀποθάνῃ· διότι ὁ θάνατος εἶνε ποινή, ἥτις ἐπεβλήθη τοῖς θεοπλάστοις ἀνθρώποις διὰ τὴν ἀθέτησιν τοῦ θείου νόμου, διὰ τὴν παρακοὴν αὐτῶν, διὰ τὴν παράβασιν θείας ἐντολῆς. Οἱ πρωτόπλαστοι φαγόντες ἐκ τοῦ ἀπηγορευμένου καρποῦ ἠθέτησαν τὴν ἐντολὴν τοῦ **Θεοῦ** ἀπάτῃ τοῦ διαβόλου. Διὰ τοῦτο καὶ κατεδικάσθησαν εἰς σωματικὸν θάνατον. Οὕτω δὲ δι' αὐτῶν ἡ παράβασις τοῦ νόμου καὶ ὁ θάνατος μετεδόθησαν εἰς ὅλον τὸ ἀνθρώπινον γένος καὶ διὰ τοῦτο πάντες οἱ ἄνθρωποι κατεστάθησαν ἁμαρτωλοὶ καὶ θνητοί. Ἀλλ' ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Χριστὸς δὲν κατάγεται ἐκ τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ δὲν εἶνε ἄνθρωπος ὡς οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, ἀλλὰ νέος ἄνθρωπος, ἐρχόμενος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ Ἄνωθεν. Διὰ τοῦτο καὶ δὲν μετέχει ἁμαρτίας, οὐδὲ ἀξιοῦται τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου. Ὁ νέος ἄνθρωπος εἶναι ἀθάνατος, διότι εἶνε καὶ ἀναμάρτητος Ἀλλ' ἔρχεται εἰς τὸν κόσμον ἵνα ἀποθάνῃ, διότι οἶδεν ὅτι διὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ θὰ ἀναιρεθῇ καὶ θὰ καταργηθῇ ὁ θάνατος καὶ οἱ ἄνθρωποι θὰ μετάσχωσι τῆς ἀρετῆς αὐτοῦ καὶ τῆς ἀθανασίας κατὰ τὸν νόμον τῆς ἀναγεννήσεως καὶ ἀναμορφώσεως τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν Χριστὸς ἀναμάρτητος ὢν φύσει τε καὶ προαιρέσει δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποθάνῃ· ἔπρεπεν ὅμως ν' ἀποθάνῃ διότι διὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ θὰ κατηργεῖτο ὁ θάνατος ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ θὰ μετεδίδετο εἰς αὐτοὺς ἡ ζωή. Ἀποβλέπων λοιπὸν ὁ φιλανθρωπότατος Χριστὸς πρὸς τὴν σωτηρίαν τῶν πολλῶν, ἀνέλαβεν αὐτὸς τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, ἀνεδέξατο αὐτὸς τὴν εὐθύνην τῶν παραβάσεων καὶ τῶν ἁμαρτημάτων τῶν ἄλλων ἐνώπιον τῆς θείας δικαιοσύνης, καὶ ὑπεσχέθη αὐτὸς νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ἀποτίσῃ τὴν ποινὴν τῆς παραβάσεως καὶ ἁμαρτίας γινόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα. Ὅθεν καὶ ἀπέθανεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, καὶ τὴν θείαν ἱκανοποίησε δικαιοσύνην, καὶ ἔλαβε τὸ δικαίωμα νὰ ζωοποιῇ οὓς θέλει. Ὑπακούσας δὲ τελείως καὶ μέχρι θανάτου εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἠδικήθη παρὰ τοῦ ἀποστάτου διαβόλου θανατώσαντος αὐτὸν παρὰ τὸ δίκαιον καὶ τὸν νόμον τὸν ἐπιβάλλοντα τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου εἰς τοὺς ἀδίκους καὶ ἁμαρτωλοὺς καὶ τοὺς παραβάτας τοῦ θείου νόμου. Ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου σατανᾶς ἠθέλησε νὰ ἀδικήσῃ αὐτὸν καὶ ἐπειράθη ὅπως θανατώσῃ. Ἀλλ' ἡ ἀδικία αὕτη κατὰ τοῦ νέου ἀνθρώπου, κατὰ τοῦ Λυτρωτοῦ ἀντέκειτο πρὸς τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, ἥτις κατέκρινεν εἰς θάνατον τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ οὐδέποτε τοὺς ἀναμαρτήτους καὶ δικαίους. Ἐπειδὴ ὅμως διὰ τῆς θυσίας τοῦ ἀναμαρτήτου ἔμελλε νὰ ἐξιλεωθῇ ὡς πρὸς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἀνθρώπους ἡ θεία δικαιοσύνη, νὰ κατακριθῇ δὲ ὡς ἀδικήσας ὁ διάβολος,

νὰ βραβευθῇ δὲ ὁ ἀναμάρτητος οὐ μόνον διὰ τῆς ἐκ νεκρῶν ζωηφόρου ἀναστάσεως αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς κληρονομίας τῆς αἰωνίου ζωῆς πάντων τῶν εἰς αὐτὸν πιστευσόντων, ἐπειδὴ προύκειτο ἐκ τῆς θυσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν νὰ προέλθῃ μέγιστον ἀγαθὸν ἐν τῷ κόσμῳ, διὰ τοῦτο ἡ προστατεύουσα τὴν ζωὴν τοῦ ἀθώου καὶ ἀναμαρτήτου δικαιοσύνη τοὺ Θεοῦ ἐγκατέλιπεν αὐτὸν εἰς χεῖρας τοῦ ἀρχεκάκου σατὰν, καὶ ἀφῆκεν αὐτὸν ἀπροστάτευτον ἀπὸ τῆς μαχαίρας τῶν θεοκτόνων φονέων τῆς ἰουδαϊκῆς συναγωγῆς. Ταύτην δὲ τὴν ἐγκατάλειψιν ἐνόει καὶ ἠσθάνετο ὁ ψυχοσώστης Χριστὸς ὅτε ἔλεγεν ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ πρὸς τὸν Θεὸν «Θεέ μου Θεέ μου, ἵνα τί με ἐγκατέλιπες»;

Ἀλλ' ἡ ἐγκατάλειψις αὕτη ἦν οἰκονομική, ὅπως παγιδευθῇ ὁ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ἀπατήσας, καὶ ἀναιρεθῇ τὸ βροτοκτόνον κράτος αὐτοῦ, ἵνα γνωσθῇ τοῖς ἀνθρώποις ἡ ἀγαθότης καὶ ἀκατάληπτος τοῦ πανοικτίρμονος Θεοῦ ἀγάπη πρὸς τὸν ἄνθρωπον αὐτὴ ἐκδηλωθεῖσα διὰ τοῦ Σταυροῦ καὶ τοῦ θανάτου τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ πάσχοντος ἐν ἀνθρωπίνῃ μορφῇ. Διότι ὁ ἀπειράγαθος Θεὸς λέγει ὁ θεολόγος Ἰωάννης) «οὕτως ἠγάπησε τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον». Ἀφοῦ δὲ συνετελέσθη κατὰ τοῦ Λυτρωτοῦ τὸ ἀδίκημα, καὶ ἠθετήθη καὶ παρεβιάσθη ἡ θεία δικαιοσύνη, τότε ὁ δικαιοκρίτης Θεὸς, κρίνων δικαίως τὸν μὲν ἀδικηθέντα Σωτῆρα ἡμῶν Χριστὸν ἐδικαίωσεν ἀναστήσας ἐνδόξως ἐκ τῶν νεκρῶν, τὸν δὲ παγγέλαστον διάβολον καὶ τὰ μωρὰ καὶ τυφλὰ ὄργανα αὐτοῦ κατέκρινεν ὡς ἀξίους τοῦ αἰωνίου θανάτου· καὶ πρὸς μὲν τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸν Σωτῆρα Χριστὸν νέμει τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτημάτων καὶ δέχεται αὐτοὺς μετανοοῦντας ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, τοὺς δὲ μὴ πιστεύοντας εἰς τὸν Χριστὸν κατακρίνει εἰς αἰώνιον θάνατον μετὰ τοῦ ἄρχοντος τῆς κακίας. Ἡ κοσμοσωτήριος ἀνάστασις τοῦ Λυτρωτοῦ εἶνε ἀπόδοσις εἰς αὐτὸν τῆς ἀδίκως ἀφαιρεθείσης ζωῆς αὐτοῦ· εἶνε δὲ ἀνάστασις διαρκὴς καὶ αἰωνία. Διότι ὁ Χριστὸς ἀναστὰς ἐκ τῶν νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει· θάνατος οὐκέτι κυριεύει αὐτοῦ. Ἀπέθανεν ἀδίκως ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, ἀλλ' ἤδη ἀνίσταται δικαίως ἐκ τῶν νεκρῶν. Ἐθανατώθη ὁ Χριστὸς παρὰ τοῦ ἀρχαίου πτερνιστοῦ, διότι τοῦτο παρεχωρήθη παρὰ τοῦ παντοδυνάμου καὶ πανσόφου Θεοῦ, παρεχωρήθη δὲ ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ παρὰ τοῦ Θεοῦ οἰκονομικῶς, διότι προσεδοκᾶτο παμμέγιστον ἀγαθὸν ἐν τῷ κόσμῳ πρὸς δόξαν Θεοῦ, πρὸς σωτηρίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, πρὸς κατάλυσιν τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ προστάτου τοῦ σκότους καὶ πατρὸς τοῦ ψεύδους, πρὸς ἵδρυσιν δὲ καὶ στερέωσιν ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἐξουσίας καὶ τοῦ κράτους τοῦ εὐλογητοῦ εἰς τοὺς αἰῶνας ἀληθινοῦ τριαδικοῦ Θεοῦ ἡμῶν τῶν χριστιανῶν. Ἡ σοφία δὲ τοῦ Θεοῦ ποιεῖ τοιαύτην παραχώρησιν, διότι βλέπει τὰς ἐξ αὐτῆς ἀγαθὰς συνεπείας, καὶ διότι γινώσκει ὅτι τὸ κράτος τοῦ θανάτου οὕτως ἠδύνατο νὰ καταργηθῇ. Ἡ δὲ δύναμις τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ ἀνιστᾷ τὸν Χριστὸν ἐκ τοῦ τάφου, ἀπονέμει αὐτῷ ἀδικηθέντι παρὰ τοῦ φθονουργοῦ διαβόλου δικαιοσύνην, καὶ καλεῖ εἰς κρίσιν τὸν ἀδικήσαντα καὶ τὰ παγκάκιστα ὄργανα αὐτοῦ, καὶ τούτους καταδικάζει ἐνδίκως εἰς αἰώνιον θάνατον καὶ διηνεκῆ βασανισμὸν ὡς ὑβριστὰς τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀθωότητος καὶ ὡς τῆς ἁγιότητος συκοφάντας καὶ διαβολεῖς. Λοιπὸν ἡ κοσμοχαρμόσυνος ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἶνε ἱκανοποίησις τῆς δικαιοσύνης, ἵδρυσις νέας ζωῆς αἰωνίου, ἀποθέωσις τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Διὸ καὶ ψάλλομεν λέγοντες ὅτι Χριστὸς ἐκ τῶν νεκρῶν ἀνέστη χαρισάμενος ζωὴν τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι. Καὶ ἡμεῖς συνδεδεμένοι ὄντες μετὰ τοῦ ἐλευθερωτοῦ τῶν ψυχῶν ἡμῶν Χριστοῦ, καὶ τὰς παναγίας καὶ σωτηρίους ἐντολὰς τηροῦντες, καὶ συναποθνήσκοντες αὐτῷ, θὰ συναπαντηθῶμεν ἐν τῇ κοινῇ ἀναστάσει, καὶ θὰ ζήσωμεν τὴν ζωὴν τῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐφροσύνης, τὴν μακαρίαν τε καὶ ἄληκτον καὶ ἀμιγῆ λύπης. Ἐὰν δὲ ἀθετήσωμεν τοὺς θείους νόμους καὶ τὰς πανσέπτους ἐντολὰς τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ καὶ ζήσωμεν σαρκικῶς καὶ εἰδωλολατρικῶς καὶ κατὰ τὰς ὀρέξεις καὶ τὰς ἐπιθυμίας ἡμῶν, ἡ ἐξανάστασις ἡμῶν ἔσται καταδίκη αἰώνιος, ζωὴ μεστὴ θλίψεως καὶ ὀδύνης τρισαθλία καὶ ἀμέτοχος ἀγαλλιάσεως καὶ χαρᾶς.

23 ἀπριλίου 1907.

ΞΕΝΟΦΩΝ Α. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
(ἰατρός)

Τοῖς συνδρομηταῖς τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» τοῖς ἐγγραφεῖσι κατὰ τοὺς τελευταίους δύο μῆνας ἀγγέλλομεν ὅτι στέλλομεν τὰ ἀπὸ 1 μαρτίου φύλλα μόνον, εἶτα δὲ θέλομεν ἀποστείλει καὶ τὰ ἀπὸ 1 τοῦ ἔτους τούτου, μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν ἐλλειπόντων τινῶν τευχῶν.

ΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΛΟΓΙΟΙ

Ἐργασίαι αὐτῶν, Ἐπιστημονικὸς βίος, Γεωγραφία, Ἱστορία, Παλαιογραφία, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία· καὶ οἱ τῶν κλάδων τούτων ἀντιπρόσωποι ἐν Ἀθήναις

β'. Ὁ κ. Κ. γράφει ὅτι αἱ ἐν τοῖς μοναστηρίοις τοῦ Ἄθω πλουσιώταται βιβλιοθῆκαι κεῖνται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἄχρηστοι (σ. 74), Καὶ ὅμως πόσα δὲν ἐδημοσιεύθησαν ἀνέκδοτα ἐκ τῶν βιβλιοθηκῶν τούτων καὶ ἀλλαχοῦ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ **Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ** ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν μοναχῶν καὶ πόσα ὑπ' ἄλλων. Ἀλλ' ἔπρεπεν ἵνα λεχθῶσι ταῦτα ἵνα ἐξαρθῇ ὅτι ὁ κ. Λ. ὁ τοῦ ὁμίλου δῆλα δὴ τοῦ Ἀμοιβαίου θαυμασμοῦ «προσήνεγκε μεγίστην ταῖς ἐν Ἄθῳ μοναῖς, (τίνι τρόπῳ;) καὶ τῇ ἐπιστήμῃ ὑπηρεσίαν ἀναλαβὼν νὰ συντάξῃ πλήρη κατάλογον αὐτῶν **τῶν μοναχῶν μὴ ὑποστηριζόντων τὴν παιδείαν**. Αἰδὼς Ἀργεῖοι. Καὶ ἐν τούτοις ἡ Συμβολικὴ τοῦ κ. Μεσολωρᾶ ἐξεδόθη δαπάναις τοῦ Ἁγίου Ὄρους, καὶ τόσα ἄλλα.

γ'. Ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι ὁ κ. Κ. λέγει ὅτι «Ἰάνος ΤΙΣ Λάσκαρις ἐπώλησε πολλὰ βιβλία ἐξ Ἁγίου Ὄρους ἐν Φλωρεντίᾳ διὰ τὴν βιβλιοθήκην τῶν Μεδίκων». Ὁ Λάσκαρις Ιανὸς, οὐχὶ Ἰάνος, δὲν εἶναι τις, δῆλα δὴ κάποιος ἀλλ' ὁ Κ]Πολίτης Λάσκαρις ἐκ τοῦ περιδόξου οἴκου τῶν Λασκάρεων, εἶναι αὐτὸς ὅστις ἀπεσταλμένος τῆς οἰκογενείας τῶν Μεδίκων (Λαυρεντίου) εἰς Κ]Πολιν ἐπανελθὼν καὶ συστατηρίοις γράμμασιν ἐφωδιασμένος ἔσχε τὴν τιμὴν καὶ παρὰ τῷ Σουλτάνῳ Βαγιαζὴτ (1492) ἵνα τύχῃ ἀκροάσεως εὐμενεστάτης, διότι ὁ τῶν Ὀθωμανῶν ἄναξ ἦτο πεπαιδευμένος εἰς ἄκρον—καὶ χειρόγραφα ἵνα συλλέξῃ. Δὲν εἶναι **κάποιος Λάσκαρις** ἀλλ' ὁ ἀκολουθήσας Καρόλῳ τῷ Η', βασιλεῖ τῆς Γαλλίας, ὅτε οὗτος κατήρχετο εἰς τὴν Ἰταλίαν· δὲν εἶναι **τις Λάσκαρις**, ἀλλ' ὁ Λάσκαρις ὁ καὶ Λουδοβίκῳ τῷ ΙΒ' ἀκολουθήσας καὶ ὑπ' αὐτοῦ, ὑπάρχοντος γάλλου ἀντιπροσώπου ἐν Βενετίᾳ, ἐπὶ διπλωματικῇ ἀποστολῇ παρὰ τῇ Βενετικῇ αὐλῇ ἀποσταλείς· δὲν εἶναι **τις Λάσκαρις** ἀλλ' ὁ ἀπὸ τοῦ 1504 ἐπὶ ἑξαετίαν περίπου καὶ πρεσβευτὴς παρὰ τῇ Γαληνοτάτῃ Δημοκρατίᾳ τῆς Βενετίας διαπεπιστευμένος. Δὲν εἶναι **τις ὁ Λάσκαρις**, ὅστις ὀγδοηκοντούτης ἐξετέλεσεν ἐν ὀνόματι Κλήμεντος τοῦ Ζ' ἑτέραν παρὰ τῷ αὐτοκράτορι Καρόλῳ τῷ Ε', μετὰ τὴν μάχην τῆς Παυΐας (1525)[1] ἀποστολήν. Μελετήσατε Κύριοι.

δ'. Τὰ περὶ τῶν σχέσεων τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας πρὸς τὴν τῶν Διαμαρτυρομένων ἔδει καὶ ταῦτα ἵν' ἀναπτυχθῶσιν ἐκ πηγῶν οὐχὶ μόνον γνωστῶν καὶ παντὶ προσιτῶν ἀλλὰ καὶ σπανίων καὶ δυσπροσίτων, ὧν πρώτη εἶναι τὰ Acta-Scripta Theologorum Wirttembergensium[2] κλ. βιβλίον σπάνιον.

Ἐν τούτῳ ἀντιμετώπως εὕρηται ἑλληνιστὶ καὶ λατινιστὶ ἡ ἀλληλογραφία τῶν γερμανῶν θεολόγων καὶ Ἱερεμίου Β' τοῦ Τρανοῦ, περὶ ὧν ἄλλοτε καὶ ἡμεῖς ἐγράψαμεν καὶ ὁ κ. Ι. Μεσολωρᾶς, τότε μὲν ὑφηγητὴς νῦν δὲ καθηγητὴς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, ὅστις ἐν τῇ **Μεγάλῃ** αὐτοῦ **Συμβολικῇ** (τ. Α'.) περιέλαβε καὶ τὰς τοῦ Ἱερεμίου Ἀποκρίσεις. Αἱ σχέσεις αὗται ἔδει ἵνα σημειωθῇ ὑπὸ τοῦ κ. Κυριακοῦ δυναμένου ἵν' ἀρυσθῇ τοῦτο παρὰ τῆς **Συμβολικῆς** τοῦ κ. Μεσολωρᾶ εἰς οὐδὲν μὲν κατέληξαν ἀποτέλεσμα, συνετέλεσαν ὅμως, ὡς ἐγράφομεν πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν ἐν τῇ **Ἐκκλ. Ἀληθείᾳ**» εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ γοήτρου τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ἐν τῇ Δύσει, Οἵ τε ἐν Τυβίγγῃ κλεινοὶ θεολόγοι καὶ δι' αὐτῶν ὅλος ὁ τῶν διαμαρτυρομένων σεμνὸς κόσμος ἐνόησεν ὅτι παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ὅπερ δὴ μέγιστον, τὰ τοῦ χριστιανισμοῦ ἔτι ἰσχύουσι τῇ ὑμῶν (τοῦ πατριάρχου δῆλα δὴ) σπουδῇ ἐπιμελῶς τηρούμενα. Αὐτὸ σημαίνει καλὸς καὶ ἀγαθὸς πατριάρχης Κ)Πόλεως. Ταῦτα δὲ ἐγράφομεν ἡμεῖς, οὐχὶ ὁ κ. Λ. ἤ τις τοῦ κλεινοῦ ὁμίλου τῶν ἐν τῷ Πρυτανείῳ πρὸς ζημίαν τῆς καθόλου Ἐπιστήμης καὶ τῶν φοιτητῶν, δημοσιεύσαντες ἅμα καὶ ἀνάλυσιν τῶν Acta τούτων ἐν τῷ ΙΔ' τ. τῆς **Ἐκκλησ. Ἀληθείας**. Ἐκκλησιαστικῆς ὅμως Ἀληθείας σειρὰν ἡμεῖς τοὐλάχιστον οὔτ' ἐν τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ οὔτε ἐν τῇ τῆς Βουλῆς ζη-

---

1. Περὶ τούτου Legrand Bibl. Hellèn. πρώτης σειρᾶς τομ. Α, Vast, de vitè et operibus Jani Lascaris Paris 1878, καὶ τὰς ὀλίγας λέξεις τὰς ἡμετέρας ἐν τῇ **Ἱ**στορίᾳ 1906 σ. 49—50.

2. Witebergae, 1584, μέγα σχῆμα, δίστηλον.

τήσαντες εὕρομεν, οὔτε ὁ κ. Κ. εἶδε ποτε σειρὰν, διότι ἐὰν ἔβλεπε καὶ διεξῆρχετο μόνον τὰ περιεχόμενα δὲν θὰ ὑπέπιπτεν εἰς τοσαῦτα λάθη, ὡς τὰ ἄνω, λάθη οὐχὶ ἀνεπαίσχυντα.

ε'. Ἀλλὰ μήπως ἔλαβεν ὁ κ. Κ. τὰ ἐνταῦθα ὑπ' ἄλλων τε καὶ ὑφ' ὑμῶν δημοσιευθέντα ἐν τῇ **Ἐκκλησ. Ἀληθείᾳ** περὶ Ἱερεμίου τοῦ Τρανοῦ ἀπὸ τοῦ 1890, ἢ τὰ περὶ Μαξίμου τοῦ Μαργουνίου, ἢ ἔγραψέ τι καινὸν περὶ Μελετίου τοῦ Πηγᾶ ἢ περὶ Μαλαξοῦ; Οὐδὲν· παραπέμπει εἰς σεβαστὰ συγγράμματα ἀλλὰ παλαιὰ τοῦ Οἰκονόμου περὶ τῶν Ο'. καὶ ἀρκεῖται ὁ ἐρίτιμος συγγραφεὺς εἰς τὰς ὑποδείξεις ταύτας (Ὅρα σελ. 136—137),

Οὕτω πως ἐργάζονται οἱ ἐν Ἀθήναις λόγιοι καὶ δὴ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, κύριε Λ. τούτους δὲ καὶ σὲ αὐτὸν ὑπ' ὄψιν ἔχων δὲν ἔπρεπεν ἵνα **ἐλέγξῃς** (φράσις τοῦ **Ἀγῶνος** τῆς 26 Ὀκτωβρίου); ὡσεὶ εἶχατε τὸ δικαίωμα τοῦ ἐλέγχειν καὶ ἡμᾶς ὑμεῖς οἱ μὴ δυνάμενοι οὐδὲ τὰ ὑμέτερα ἵνα ἐξοικονομήσητε καὶ διορθώσητε. Διδάξατε ἑαυτοὺς πρῶτον.

στ'. Τὰ περὶ **Ἐκκλησ. τῆς Ρωσίας** ἔχρηζον ἰδίας φροντίδος, διότι ὅσα λέγονται ἐν σελ. 167 ἢ 174—180 τοῦ Β'. τ. εἶναι στυγνὰ, τὰ δὲ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ ἕλληνος μητροπολίτου Κιέβου Γεωργίου, ὃν εὑρίσκομεν καὶ τῷ 1073 ἐν Κπόλει μέχρι τῆς μεταθέσεως τῆς ἕδρας εἰς Μόσχαν (1328) καὶ ἑξῆς μένουσιν ἄνευ παρατηρήσεως καὶ ἀναπτύξεως ἐν ὀλίγαις σειραῖς.

Ὁ κ. Κ. εἰδήσεις τινὰς ἠδύνατο ἵν' ἀρυσθῇ καὶ ἐκ τῆς θύραθεν Ἱστορίας τῆς ἐπὶ τοῦ οἴκου τῶν Κομνηνῶν, ἐξ ἐγγράφων δὲ ἐκκλησιαστικῶν σῳζομένων ἐν τῇ Συλλογῇ τοῦ Miklosich καὶ Müller καὶ περὶ ἐκκλησιαστικῶν σχέσεων Ρώσων καὶ Βυζαντίνων, ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἐργασία ἀπαιτεῖ χρόνον, ἀπαιτεῖ κόπον· ὁ συγγραφεὺς δὲ δεκαπεντάδος βιβλίων πρὸς χρηματισμὸν καιρὸν βεβαίως πρὸς ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν, δὲν εὑρίσκει[1].

ζ'. Ἐπίσης καὶ τὰ ἐν τῇ § 203 τοῦ Γ'. τόμου περὶ τῆς αὐτῆς Ἐκκλησίας χρήζουσιν ἄλλης ἀναπτύξεως ἰδίως τὰ ἀπὸ τῆς ἁλώσεως μέχρι τοῦ 1589, ὅτε ἐν τῷ μεταξὺ συμπίπτει ἡ πρόσκλησις Μαξίμου τοῦ Ἁγιορείτου εἰς Ρωσίαν, περὶ ἧς οὐδὲν ἀναφέρει. Πρβλ. σελ. 136 καὶ 219 τοῦ Γ' τόμου καὶ τὰς ἐπὶ τῶν ἐδαφίων τούτων ἡμετέρας ἐν οἰκείῳ τόπῳ παρατηρήσεις. Ἀλλ' ἐνταῦθα δὲν δυνάμεθα ἵνα σιγῇ τιμήσωμεν τὰς πρὸς στερέωσιν τῆς ὀρθοδοξίας ἐν τῇ Μεσημβρινῇ Ρωσίᾳ ἐνεργείας τῶν ἡμετέρων ἐν Ἀνατολῇ πατριαρχείων, ὧν ἐζητεῖτο αὐτὴ ἡ ἠθικὴ προστασία καὶ ἠθικὴ συνδρομὴ παρ' αὐτῶν τῶν ἀρχόντων τοῦ ὁμοδόξου κράτους. Ἀξία μνήμης καὶ καταχωρίσεως ἐν τῇ Ἱστορίᾳ εἶναι ἡ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Τσάρον Θεόδωρον (τὸν Φεδὼρ τοῦ κ. Κ.), ἐν ᾗ ὁ ἐπιφανέστατος Μελέτιος ὁ Πηγᾶς ἔγραφε «Κατάστησον παρά σοι, βασιλεῦ, Φροντιστήριον μαθημάτων ἑλληνικῶν, ζώπυρον τῆς σοφίας τῆς ἱερᾶς, ὅτι παρ' ἡμῖν ἐκ βάθρων κινδυνεύει ἀφανισθῆναι ἡ τῆς σοφίας πηγή». Ταῦτα εἶνε γνωστὰ ἀπὸ τοῦ 1867, ἤτοι τριάκοντα ἔτη **πρὸ τῆς** ἐκδόσεως τῆς ἐλέῳ εὐσεβοῦς πηγῆς ἐκδοθείσης Ἐκκλησ. Ἱστορίας διὰ τοῦ **Σχεδιάσματος** τοῦ γηραιοῦ κ. Παρανίκα (σ. 178—180) καὶ τῶν **Βυζαντινορωσικῶν Ἀναλέκτων** τοῦ ὀνομαστοῦ ρώσου κ. von Regel ἀπὸ τοῦ 1891. Ἀλλὰ καὶ αἱ παρὰ τοῖς Πολωνοῖς ἐνέργειαι καὶ ἀντενέργειαι! Σιγῶμεν, καὶ μὰ τὴν ἀλήθειαν θραύομεν ἐδῶ τὸν κάλαμον. (Ὅρα ἐν Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως).....

η'. Ἀλλὰ μήπως τὰ περὶ τοῦ Χίου **Παϊσίου τοῦ Λιγαρίδου** εἶναι ἐν τάξει ἱστορικῇ καὶ πρὸς τὰς νεωτέρας ἐρεύνας σύμφωνα (σ. 140); Ἔρευναι ὅμως καὶ ζητήσεις δὲν ἀνάγονται εἰς τὸν κύκλον τοῦ κ. Κυριακοῦ. Ὑπὸ τίνος πατριάρχου ἐστάλη εἰς Ρωσίαν καὶ πότε; Οὐδὲν λέγεται, οὐδὲ τὰ σχετιζόμενα πρὸς τὰς ἔριδας τὰς ἐπὶ Πατριάρχου Μόσχας Νίκωνος ἐν τῇ σελίδι ταύτῃ ἢ ἐν τῇ 215ῃ καὶ ἀλλαχοῦ γίνονται λόγου ἰδίου ὑποκείμενον. Ἐὰν ὁ κ. Κ. ἐλάμβανε τὸν κόπον καὶ ἀνεγίνωσκε τὰ ἐν σελ. 268—275 τῶν **Ἀναλέκτων** τῆς Ἱεροσολυμιτικῆς Σταχυολογίας τοῦ καθηγ. κ. Παπαδοπ. Κεραμέως πολλὰ θὰ ἐμάνθανεν ἐκ πρώτης αὐθεντικῆς πηγῆς **ἑτοῖμα,** χρήσιμα καὶ κατ' ἀκολουθίαν θὰ ἔγραφε καὶ περὶ τῆς συνόδου τοῦ 1666 καὶ περὶ τοῦ Νίκωνος καὶ περὶ τοῦ ρωσικοῦ πατριαρχείου κλπ. Ταῦτα ἐτυπώθησαν **ἑπτὰ ἔτη** (1891) **πρὸ** τῆς ἐκδόσεως τῆς Ἐκκλησιαστ. Ἱστορίας, ὅτε

1. Αἱ ἐν τῇ **Ε. Βουλῇ** συζητήσεις κατὰ τὸν λήξαντα Φεβρουάριον πιστοῦσι τὰ πρὸ μηνῶν ὑφ' ἡμῶν γραφόμενα περὶ τῶν ἐν Πανεπιστημίῳ **σοφοτήτων.**

ὁ συγγραφεὺς ἀγρὸν ἠγόραζεν ἐν Ἀθήναις, ὁ κ. Κεραμεὺς ἐν Πετρουπόλει παρέδιδεν εἰς τὴν δημοσιότητα τὰ χρησιμώτατα **Ἀνάλεκτα**, ἡμεῖς δ' ἐκ τῶν ὑπωρειῶν τοῦ Ἀργαίου ἐπεστέλλομεν μετὰ θρησκευτικοῦ τινὸς δέους εἰς τὸ Ἄστυ τῆς Παλλάδος τὰς περὶ βιβλίων σημειώσεις, περὶ ὧν ἀνωτέρω εἴπομεν.

θ'. Οὐδὲ σειρὰν μίαν εὕρομεν περὶ τῶν **Ζυγομαλάδων** τοῦ τε Ἰωάννου καὶ τοῦ Θεοδοσίου, ἐν τοῖς οἰκείοις κεφαλαίοις περὶ τῶν σχέσεων τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας πρὸς τὴν τῶν διαμαρτυρομένων, ἴσως διότι περὶ αὐτῶν δὲν ἐλέγετό τι ἐν τῷ **Ἐγχειριδίῳ** τοῦ Kurtz. Ἐν κεφαλαίῳ, ἐνῷ περιμένετο ἡ τοῦ συγγραφέως δύναμις καὶ πεῖρα, ἐν περιόδῳ ἀκριβῶς, ἐν ᾗ παρ' αὐτοῦ οἱ ὁμότιμοι ξένοι ἔπρεπεν ἵν' ἀρυσθῶσιν εἰδήσεις καὶ διασαφήσεις, ὁ συγγραφεὺς σιγᾷ ἢ ἀντιγράφει παλαιὰ καίτοι ἦτο δυνατὸν ἵνα διδασκόμενος ἐν ἐρεύναις προϋπαρχούσαις καὶ πολλὰ μεταδώσῃ εἰς τοὺς πολλοὺς ἀναγνώστας καὶ τοὺς ξένους· διότι ὑπάρχουσι πολυτίμητα βοηθήματα τῷ θέλοντι καὶ ἔχοντι καιρὸν ἵνα ἐρευνήσῃ. Ἀλλ' ὁ κ. Κ. καιρὸν μὲν εἶχε, θέλησιν δὲ οὔ.

Ὁ μὲν **Ἰωάννης Ζυγομαλᾶς**, ὁ τοῦ Θεοδοσίου πατὴρ τετιμημένος καὶ τῷ τοῦ μεγάλου ῥήτορος ὀφφικίῳ καὶ τῷ τοῦ μεγάλου τῶν ἁγίων Γραφῶν ἑρμηνευτοῦ ἐδίδασκε καὶ ἀπ' ἄμβωνος ἐν τῷ Πατριαρχικῷ ναῷ, καὶ ἀπὸ ἕδρας ἐν τῇ Πατριαρχικῇ Ἀκαδημείᾳ, τῇ Μ. δηλονοῦν τοῦ Γ. Σχολῇ, λίαν καρποφόρως, ὡς γράφει ὁ υἱὸς αὐτοῦ Θεοδόσιος (πρβλ. Turcogr.) ὁ πολλὰς ἀνταλλάξας ἐπιστολὰς μετὰ Μαρτίνου τοῦ Κρουσίου, τοῦ λαμπροτάτου καὶ φιλοπονωτάτου ἐν Τυβίγγῃ καθηγητοῦ, περὶ οὗ καὶ ἡμεῖς ἔτι οὐκ ὀλίγα ἐγράψαμεν δεκαετίαν **πρὸ** τῆς ἐκδόσεως τῆς τριτόμου Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας, πρὸ ἡμῶν δὲ ἐν γένει οἱ ἐλλόγιμοι κ.κ. Παρανίκας καὶ Γεδεὼν καὶ τέλος ὁ μακαρίτης Legrand.

Ὁ Legrand ἐξέδωκε τῷ 1889 πραγματείαν ἐκ 200 σελίδων περὶ τῶν δύο τούτων ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν μετριόφρονα τίτλον «Notice Biographique sur Jean et Theodose Zygomalas, γέμουσαν πληροφοριῶν καὶ εἰδήσεων, ἐξ ὧν οὐδεμίαν ἠξίωσε **ἵν' ἀρυσθῇ ὁ ἕλλην ἱστορικὸς εἴδησιν** Ἐν τῷ βιογραφικῷ τούτῳ **Σχεδιάσματι** εὑρίσκει ὁ κ. Κ. ἐν μεταφράσει καὶ τὰ συσταθέντα ὑφ' ἡμῶν ἄλλοτε τοῦ Tagebuch τοῦ Γερλαχίου μέρη περὶ τῶν ἐντεύξεων αὐτοῦ πρὸς τὸν Θεοδόσιον. Στέφανος δὲ ὁ Γερλάχιος ἦτο, ὡς γνωστὸν, ὁ ἐφημέριος τῆς Γερμανικῆς πρεσβείας ὅστις ἀπὸ τῆς 6 Αὐγούστου 1573 μέχρι τῆς 4 Ἰουνίου 1578 διέτριψεν ἐν τῇ πρωτευούσῃ καὶ πολλῶν νόον ἔγνω, ὡς ἄλλοτε ἐγράψαμεν (πρβλ. Tagebuch σ. 20 καὶ 505), ἡμετέρων τε καὶ μή·

ι'. Ὁ κ. Κυριακοῦ περὶ **Μαξίμου τοῦ Καλλιπολίτου** γράφει ἐν μὲν τῇ σ. 98 «Ὁ Μάξιμος οὗτος ὑπῆρξε μαθητὴς Κ. τοῦ Λουκάρεως ζῶν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΖ' αἰῶνος, ἡ δὲ μετάφρασίς του τῆς Καινῆς Διαθήκης ἦτο ἡ πρώτη ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἑλληνικῇ γλώσσῃ» ἐν σελ. δὲ 138· «Μαθητὴς τοῦ Λουκάρεως ὑπῆρξε καὶ Μ. ὁ Καλλιπολίτης (1637) ὁ πρῶτος εἰς ἁπλῆν ἑλληνικὴν μεταφράσας τὴν Κ. Διαθήκην» Περὶ τῆς εἰς τὴν νέαν ἑλληνικὴν μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης γράφει μὲν ὁ κ. Δ. Κ. ἐν σ. 99 ἀλλ' οὐδὲν ἀναφέρει περὶ τῆς πρώτης ταύτης τοῦ Καλλιπολίτου, οὐδὲν δὲ καὶ περὶ τῆς ἱστορίας αὐτῆς χρησίμου ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις· δὲν λέγει ὅτι ἡ μετάφρασις ἐγένετο τῇ **συναινέσει** Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως, τῇ **προτροπῇ** δὲ τοῦ Ἄγα, ὅστις ἦτο «ἀποκρισάρης τῶν ὑψηλοτάτων καὶ ἐνδοξοτάτων αὐθεντῶν τῆς Βελγικῆς» κλ. ὡς ἐξάγομεν ἐξ αὐτῆς τῆς προτασσομένης τῇ ἐκδόσει ἐπιστολῆς τοῦ Λουκάρεως **πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους** ἀναγνώστας προβλέποντος ὠφέλειαν προσγενησομένην ἐκ τῆς μεταγλωττίσεως. Ὁ κ. Κυριακοῦ ἐπὶ τὰ ἑτοῖμα τρεπόμενος οὐδὲ περὶ τοῦ τόπου καὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐκδόσεως λέγει τι, ἀγνοεῖ δὲ, ὡς καὶ πάντες οἱ ὁμότροποι αὐτοῦ, ὅτι αὕτη ἐξεδόθη ἐν Γενεύῃ καὶ τῷ 1638. Ἐὰν δὲ ἐλάμβανε τὸν κόπον ἵνα παρατηρήσῃ τὰς σελ. 38—49 τοῦ Καταλόγου des manuscrits grecs des Bibl. de Suisse τοῦ κ. Omont. τοῦ πρὸ 20 ἐτῶν ἐκδοθέντος θὰ εὗρισκε τὸν χρόνον τοῦ θανάτου καὶ τὸν τόπον τοῦ πολλοῦ μεταφράστου. Ὁ Μάξιμος **ἀπεβίωσε τῷ 1633 καὶ ἐτάφη ἐν τῇ μονῇ τῆς Θεοτόκου ἐν Χάλκῃ.**

(ἕπεται συνέχεια)

Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

(Διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὖξ. ἀριθ. 83 καὶ ἡμερ. 16 8)βρίου 1904 ἀποφάσεως τοῦ πνευματικοῦ δικαστηρίου).

Διὰ ταῦτα

Ἰδὸν καὶ τὰ ἄρθρ. 77 καὶ ἐπ. 207 τῶν πατριαρχικῶν Διοικονομικῶν Ὀδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφαίζον παμψηφεὶ,

Ἀπορρίπτει τὰ ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀπορριπτέα,

Δέχεται ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀρθ. πρωτ. 5678 καὶ ἡμερομ. 8 αὐγούστου 1906 ἀγωγὴν τῆς Ἀγγελικῆς Γεωργίου κατὰ Ἀθανασίου Γεωργίου ὡς νόμιμον καὶ βάσιμον,

Κηρύττει τὴν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφισταμένην μνηστείαν διαλελυμένην ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου μεθ' ὅλων τῶν νομίμων συνεπειῶν,

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως, καὶ

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ ὡς ὑπαιτίῳ τῆς διαλύσεως τῆς μνηστείας τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια διακόσια ὀγδοήκοντα πέντε (ἀρ. 285) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ὁ προεδρεύων 3

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον.

Ὁ Σπυρίδων Δημητρίου Ζωγράφος, καπνοπώλης, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ὀθωμανὸς, τέως μὲν κάτοικος Κωνσταντινουπόλεως, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται, ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον δευτέραν καὶ ὥραν 9ην π.μ. εὐρωπαϊστὶ μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ, εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε δι' ἀντιπροσώπου, νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ δικαστηρίου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου Εὐφροσύνης Γεωρ. Δημητριάδου, κατοίκου Φαναρίου, ὑπηκόου ὀθωμανῆς, τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένης καὶ χριστιανῆς ὀρθοδόξου, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ περὶ διαλύσεως γάμου θεωρηθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως»,

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 10 ἀπριλίου 1907.

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος Καλλίνικος 1

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΥΡΡΑΧΙΟΥ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Προσκαλεῖται ἡ Μελανὴ, σύζυγος Ἀριστείδου Σαλβάρη, θυγάτηρ δὲ Κωνσταντίνου Μωϋσέως, τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένη, χριστιανὴ ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ὀθωμανὴ, κάτοικος Δυρραχίου, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, ὅπως τὴν πρώτην δευτέραν καὶ ὥραν 7ην τῆς ἡμέρας τουρκιστὶ μετὰ παρέλευσιν 31 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Δυρραχίου αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου ὡς ἐναγομένη ὑπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς Ἀριστείδου Σαλβάρη ἐπὶ διαζεύξει· ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἡ «κατ' αὐτῆς ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένων ἐφημερίδων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδος».

Ἐν Δυρραχίῳ τῇ 24ῃ μαρτίου 1907. 2

ὁ πρόεδρος

† ὁ Δυρραχίου **Ἰωάννης**

ὁ γραμματεὺς

Περικλῆς Χρ. Σπύρου

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ, ΦΙΛΙΑΤΩΝ ΚΑΙ ΓΗΡΟΜΕΡΙΟΥ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Προσκαλεῖται ὁ κ. Εὐάγγελος Κερίμη, ὑπήκοος ὀθωμανὸς καὶ τὸ ἐπάγγελμα γανωτὴς, ὁρμώμενος ἐκ τοῦ χωρίου Κοκκινολιθαρίου τοῦ τμήματος Φιλιατῶν νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, ὅπως τὴν πρώτην πέμπτην καὶ ὥραν 5 τῆς ἡμέρας τουρκιστὶ μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ Ἐκκλ. δικαστηρίου τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐν Φιλιάταις αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Φωτεινῆς Ἰωάννου ἐκ Ζεϊνελίου τοῦ Ξεχώρου ἐπὶ διαζεύξει· ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας».

Ἐν τῇ ἱερᾷ Μητροπόλει Φιλιατῶν τῇ 23 μαρτίου 1907.

Ὁ πρόεδρος

† Ὁ Παραμυθίας Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου ΙΕΡΟΘΕΟΣ

Ὁ γραμματεὺς 1

Ἱερεὺς ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ.

Οὐδὲν φύλλον τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἀπολεσθὲν ἀναπληροῦται δωρεὰν, ἀλλ' ἐπὶ καταβολῇ 40 παράδων διὰ τὸ ὀκτασέλιδον καὶ 60 παράδων διὰ τὸ δωδεκασέλιδον τεῦχος.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

τεύχους 18 τῆς 4 Μαΐου 1907

ΕΚΘΕΣΙΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Παναγιώτατε δέσποτα,

Μόλις ἀπεμάξαμεν τὰ δάκρυα ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἐπὶ τῇ σκληρᾷ ἀπωλείᾳ τοῦ ἡγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῶν ἁγίων Ἀναργύρων καὶ τῶν ἄλλων συναθλητῶν αὐτοῦ μαρτυρησάντων τῇ 18ῃ φεβρουαρίου, καὶ ἰδοὺ σήμερον θρηνοῦμεν καὶ πάλιν νέα θύματα τῆς ἀκορέστου βουλγαρικῆς θηριωδίας καὶ ἰταμότητος.

Τῇ 13ῃ μηνὸς τρέχοντος, πολυάριθμος βουλγαρικὴ συμμορία εἰσελθοῦσα, περὶ λύχνων ἀφῆς, εἰς Ζουμπάνισταν, κατεκρεούργησεν ἀνηλεῶς τοὺς ἀειμνήστους ὁμογενεῖς Δημήτριον Τύρπου, Σταῦρον Ζήσου, Νικόλαον Τέρπου, Χρῆστον Παπᾶ Κωνσταντίνου καὶ Σουλτάναν Ἀθανασίου, κωφεύσασα, ὡς αἱμοδιψὴς ὕαινα, εἰς τὰς οἰμωγὰς τῶν σφαζομένων γερόντων καὶ γυναικῶν, μηδὲ κμηρθεῖσα πρὸ τῶν ἱκεσιῶν καὶ θρήνων τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν ἄτινα σήμερον ἐγκατελείφθησαν εἰς τὰς ὁδοὺς ἀπροστάτευτα, στερούμενα καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου.

Ἐν Ζουμπανίστῃ ὑπῆρχον, Παναγιώτατε, δύο ἱερεῖς· εἷς σχισματικὸς ὅστις, μετὰ τὴν ψευδεπανάστασιν, ἐγκαταλιπὼν τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ κατέφυγεν εἰς Βουλγαρίαν, ἐξοκείλας δὲ εἰς τόπους ἀπωλειῶν, καθηρέθη καὶ ἀπεστάλη εἰς Ἅγιον Ὄρος, καὶ εἷς Ὀρθόδοξος, ὁ Οἰκονόμος Παπᾶ Ἀργύριος, κληρικὸς λόγιος, τίμιος καὶ σεμνός, ὅστις, πιεσθεὶς ἐπ' ἀπειλῇ θανάτου ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ἐπιδρομέων νὰ ἐξομώσῃ πρὸς τὸν βουλγαρισμὸν καὶ ἀντιτάξας ἐρρωμένην ἀντίστασιν, ἠναγκάσθη πρὸ τετραετίας νὰ ἐγκαταλίπῃ τὸ χωρίον αὐτοῦ, διαφυγὼν ὡς ἐκ θαύματος ἐκ τῶν χειρῶν βουλγαρικῆς συμμορίας· ἀφεὶς δὲ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Βουλγάρων σύμπασαν τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν αὐτοῦ, καταφυγὼν φιλοξενεῖται μέχρι τῆς σήμερον μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Καστορίᾳ. Πρὸς τὸν ἱεροπρεπῆ ἱερέα ἡμῶν, ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ τραγικοῦ τέλους αὐτῶν, προσελθόντες ἐκ τῶν μαρτυρικῶς πεσόντων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Δημήτριος Τύρπου, ὁ ἐξάδελφος Σταῦρος Ζήσου καὶ ὁ συμπέθερος αὐτοῦ Νικόλαος Τέρπου, παρεκάλεσαν αὐτὸν ὅπως μεταβῇ πλέον εἰς τὴν παροικίαν αὐτοῦ, διαβεβαιοῦντες ὅτι ὁλόκληρον τὸ χωρίον εἶνε ἕτοιμον νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν. Δὲν παρῆλθον ὀλίγαι ἡμέραι καὶ τὰ ἄκακα ἐξαρχικὰ ἀρνία, μεταβάντα εἰς τὸ χωρίον, ἐβάφησαν εἰς τὸ αἷμα τῶν ὑπ' αὐτῶν κατασπαραχθέντων λύκων, καὶ ἀπῆλθον θριαμβευτικῶς, ἄλλ' ἀντ' ἄλλων, κατὰ τὴν συνήθειάν των, προφασιζόμενοι πρὸς παραπλάνησιν καὶ φενακισμὸν τῆς δημοσίας γνώμης, ὀφειλούσης, ἐὰν ἔχῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑγιεῖς, νὰ ριγήσῃ καὶ νὰ σπαραχθῇ πρὸ τῆς θέας τῶν βδελυρῶν τούτων βανδαλισμῶν.

Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανά, Παναγιώτατε, περισυλλεχθέντα εἰς τὰς ὀρφανὰς ἑστίας αὐτῶν, κατηρῶντο τὴν γῆν ἥτις ἐξέβρασε τὰ ἀποτρόπαια τοῦ Ἅδου φάσματα, ὅτε αἴφνης ἐπιστολὴ ἐκ χωρίου γειτονικοῦ προειδοποίησε τὸ χωρίον ὅτι ἐπίκειται νέα ἐπίθεσις πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἔργου διὰ τοῦ φόνου ὀκτὼ ἄλλων γυναικῶν, προγραφεισῶν ὑπὸ τοῦ Κομιτάτου.

Ἡ ἀπαίσιος αὕτη εἴδησις διεσκόρπισε τὰς οἰκογενείας τῶν ἀειμνήστων, τὴν ὥραν δὲ ταύτην δεκάδες γυναικῶν καὶ παιδίων, ἔντρομοι, ἀνυπόδητοι, καὶ τετραχηλισμέναι, θρηνοῦσιν εἰς τὸ προαύλιον τῆς Ι. Μητροπόλεως, ζητοῦσαι ἄσυλον καὶ προστασίαν.

Εἰς τὴν στυγερὰν ταύτην σκηνὴν ἀπεδείχθη, Παναγιώτατε, ὅτι πρωταγωνιστοῦσι δύο Βούλγαροι τοῦ χωρίου καὶ δύο βουλγαροδιδάσκαλοι, ἔργον καὶ ἀποστολὴν ἔχοντες, ὡς μαρτυροῦσιν αἱ πράξεις αὐτῶν,

τὴν διαφθορὰν πάσης θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς συνειδήσεως διὰ τῆς ἐξοικειώσεως τοῦ λαοῦ εἰς συστηματικὴν ἀνθρωποκτονίαν, ἥτις, ἐνῷ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἐνεφανίζετο εἰς τὸν τόπον σπανίως ὡς φαινόμενον ἔκτακτον ἢ ὑπὸ μορφὴν κομίτου ἀπαισίου, κατήντησε σήμερον, ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τῶν Βουλγάρων Κομιτῶν, νὰ ἀποτελῇ τακτικὸν θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως τοῦ χριστιανικοῦ βίου.

Καὶ οὕτω, Παναγιώτατε, ἡ βουλγαρικὴ Προπαγάνδα, ἐνθαρρυνθεῖσα ἐκ τῆς πρὸς αὐτὴν πάντοθεν παραδόξως πως ἐνδεικνυμένης ὑπερβολικῆς ἀνοχῆς καὶ ἐκ τῆς ἀποτελεσματικῆς καὶ ἀπαραδειγματίστου ἐπιτηδειότητος τοῦ ἀποπλανᾶν καὶ διαστρέφειν τὰ γεγονότα, ἐννοεῖ νὰ συνεχίσῃ τὴν ἀρξαμένην σκολιὰν τρίβον, ἐπὶ τῷ δολίῳ σκοπῷ τῆς διὰ τοῦ τρόμου συγκρατήσεως τῶν ἀπεχθανομένων αὐτὴν χωρίων καὶ ἐπὶ τῇ προθέσει τοῦ προκαλεῖν διὰ τῆς βίας ἀντίποινα ἐκ μέρους τοῦ ἡμετέρου καταδυναστευομένου λαοῦ ὑπεραμυνομένου βωμῶν καὶ ἑστιῶν, δι' ἑκατομβῶν ὅλων ἀθώων θυμάτων· καὶ ταῦτα πάντα, ὅπως κατορθώσῃ, διὰ προκλήσεως ἀντιποίνων, νὰ μετριάσῃ τὴν ἐπὶ ταῖς βουλγαρικαῖς βιαιοπραγίας τῆς Ἀνατ. Ρωμυλίας καὶ τῆς Μακεδονίας ἐξεγερθεῖσαν κοινὴν γνώμην, ἀποσπῶσα δὲ ἐπιτηδείως αὐτὴν ἀπὸ τῶν ἰδίων αἰσχῶν, περιστρέψῃ τὴν προσοχὴν αὐτῆς μὲ τὸ τηλεσκόπιον ἐν χερσὶ διὰ δολίας πολιτικῆς καὶ διὰ τῆς εὐνοίας τῶν ἰσχυρῶν αὐτῆς προσηλύτων κατὰ τοῦ ἡμετέρου λαοῦ, καὶ ἐπανακτήσῃ τὸ δικαίωμα τοῦ διασκαλπίζειν ἀνὰ τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος, ὡς ἔπραξεν ἐσχάτως ὁ Ἔξαρχος, καὶ φωνασκεῖν ὅτι ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς περιῆλθεν ἡ ζωή, ἡ τιμὴ καὶ ἡ περιουσία τοῦ φιλησύχου καὶ ἀθώου βουλγαρικοῦ λαοῦ! ! Ἀπέναντι τούτων, στοιχοῦντες ἡμεῖς ταῖς ἀρχαῖς τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ταῖς νουθεσίαις τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος καὶ τῆς περὶ Αὐτὴν Ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, οὐδενὸς ἐφείσθημεν κόπου πρὸς πρόληψιν παντὸς ἐκτρόπου ἐκ μέρους τῶν σφαγιαζομένων πνευματικῶν τέκνων μας, τοὺς μὲν ζωηροτέρους ἐκπατρίσαντες, τοὺς ἄλλους διὰ συμβουλῶν ἢ καὶ ἀπειλῶν ἀναχαιτίσαντες, καὶ ἄλλους ἐξαναγκάσαντες νὰ βλέπωσιν, ἀπαθῶς καὶ δεδεμένας χερσί, κρουνηδὸν ῥέον τὸ αἷμα τῶν συγγενῶν αὐτῶν, γυναικῶν γερόντων καὶ παιδίων.

Μὰ ἀρκεσθεὶς δὲ εἰς ταῦτα, ἀνέλαβον μὲ προφανῆ κίνδυνον τῆς ζωῆς μου περιοδείας ἀνὰ τὰ τμήματα Κλεισούρας, Νασελίτσης, Νεβέσκης καὶ Φλωρίνης, προς κατευνασμὸν τῆς ἐξεγερθείσης ὁρμεμφύτου ροπῆς πρὸς ἀντεκδικήσεις ἐκ μέρους τῶν σφαζομένων. Καὶ αἱ περιοδεῖαι μου αὗται ἐστέφθησαν ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας, περιορισθέντων τῶν ἀντιποίνων εἰς τοσοῦτον βαθμόν, ὥστε κατὰ τοὺς τελευταίους ἑπτὰ μῆνας δὲν εἴδομεν ἢ μόλις ἐλάχιστα βουλγαρικὰ θύματα, ἐνῷ αἱ βουλγαρικαὶ κακουργίαι, ἀντλήσασαι θάρρος ἐκ τῆς ἐπελθούσης ἀνακωχῆς, εὗρον καιρὸν κατάλληλον ὅπως ἀκονήσωσι τὰς λόγχας αὐτῶν πρὸς ἐξόντωσιν πάσης ἐξεχούσης ὀρθοδόξου ἑλληνικῆς κεφαλῆς.

Ἐπιστρέφων ἐκ τῆς περιοδείας Κλεισούρας, μανθάνω αἴφνης ὅτι αἱματοκυλίσθησαν ὁ Κοσμᾶς καὶ ὁ Γεώργιος ἐν Χολέστῃ, ὁ Ἀργύριος ἐν Κομανιτσόβῳ, καὶ ὁ Κωνσταντῖνος ἐν Τσιριλόβῳ, ὡς διαπράξαντες τὸ ἔγκλημα νὰ προσκαλέσωσι, κατ' ἀρχαίαν συνήθειαν, τὸν Ἀρχιερέα εἰς τὰ χωρία των.

Συγχρόνως πίπτουσιν ὁ Βασίλειος εἰς Ρούλιαν, ὁ Ἀθανάσιος εἰς Τσαρνόβιστα, οἱ Χρῆστος καὶ Σταῦρος εἰς Δύμπενην, ὁ Ναοὺμ καὶ ἡ Φίλιω εἰς Τύρναβον, ὁ Εὐθύμιος εἰς Σέτομα, ὁ Πάντος, ὁ Ἀθανάσιος καὶ ὁ Νικόλαος εἰς Τειχόλιτσαν, ὁ Στογιάννης καὶ ὁ Νικόλαος εἰς Δρανόβενην.

Χείρω τούτων διαδραματίζονται πρὸς τὴν Νασελίτσαν· ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἐπιστρέφουσαι ἐκ τῆς ἀγορᾶς Χρουπίστης, φονεύονται ἡ Ἀγόρω, ἡ Γιανούλα καὶ ἡ Ζωὴ ἐκ Βεδελουστίου, ἡ γραῖα Ζήσαινα καὶ ἡ δεκαοκταετὴς νύμφη της ἐν Λιμπισόβῳ, ἡ Ἀγόρω, ὁ Φώτιος καὶ Πασχάλης ἐκ Νεστημείου. Μετ' ὀλίγον πίπτει ὁ ἐκ Χρουπίστης Χρυσόστομος, ὁ ἐκ Σταριτσάνης Ναοὺμ, οἱ ἐκ Δρανητίσου Ναοὺμ καὶ Κωνσταντῖνος, ἡ ἐκ Σταριτσάνης Ζώϊτσα καὶ ὁ διδάσκαλος Ζελλεγουστίου Νικόλαος.

Τὰ αὐτὰ ἀνοσιουργήματα ἐξετελέσθησαν καὶ εἰς τὸ διαμέρισμα Νεβέσκης· ἐκ Νεβέσκης φονεύονται δύο καὶ ἐκ Νεγοβονίου τρεῖς ἄλλοι ὁμογενεῖς. Ἐπιστρέψας δὲ κατὰ μῆνα Ἰούλιον ἐκ τῆς περιοδείας τοῦ διαμερίσματος Φλωρίνης, εὑρέθην αἴφνης ἐνώπιον ἀλλεπαλλήλων τραγικῶν σκηνῶν καθ' ἃς ἔπεσον οἱ σπουδαιότεροι ἱερεῖς καὶ παράγοντες τῆς Ἐκκλησίας. Πίπτει ἀμέσως μετὰ τριῶν ἄλλων ὁ ἱερεὺς τοῦ μαρτυρικοῦ Νερετίου Στογιάννος διότι μὲ παρέλαβεν εἰς τὸ χωρίον καὶ συνελειτουργήσαμεν ἐν τῷ μέσῳ γενικῆς χαρᾶς τῶν κατοίκων· τούτους ἀκολουθοῦσιν εἰς τὸν τάφον ὁ Παπᾶ Σταῦρος Πισοδερίου, ὁ ΠαπαΚωνσταντῖνος Νεβολιάνης, ὁ Παπᾶ Χρῆστος Βαμπελίου, ὁ Παπᾶ Δημήτριος Τσιτεροκίου, ὁ Ναοὺμ ἐκ Ζελλόβου, μία γυνὴ ἐν Τσιφλικίῳ, ὁ Βασίλειος ἐκ Δρανόβενης, καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ὁποίων δια τοῦ τρόμου ἐπιμελῶς ἀποκρύπτεται ἡ ἐξαφάνισις· οὕτω, φερ' εἰπεῖν,

μανθάνω σήμερον ὅτι πρό τινων μηνῶν συλληφθεῖσα γυνή τις ἐκ Σιστέβου, μετηνέχθη εἰς Μπατζώριον καὶ ἐξηφανίσθη. Ἐν Κονομπλατίῳ ἀπηγχονίσθη ὁ ὁμογενὴς Ναοὺμ Στόϊκος· τὸ πτῶμα αὐτοῦ εὑρέθη ἔξω τοῦ χωρίου καὶ διεδόθη ὅτι ἀπέθανεν ἐκ τοῦ ψύχους. Ἕτεραι τρεῖς γυναῖκες, φονευθεῖσαι ἔξωθεν τῆς Ὀσνίτσανης, ἀποδείκνυται σήμερον ὅτι ἐξωντώθησαν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων.

Ἐπιστρέφων ἐκ τῆς κηδείας τοῦ φονευθέντος ἀειμνήστου Μητροπολίτου Κορυτσᾶς Φωτίου καὶ διερχόμενος διὰ Ζομπανίτσης, εὗρον καθ' ὁδὸν καὶ ἐπὶ τῆς δημοσίας λεωφόρου ἀνηρτημένας ἐκ τῶν ποδῶν εἰς δύο δένδρα, ἀμόρφους ἐκ τῶν τραυμάτων καὶ αἱματοφύρτους ὄγκους, δύο γυναῖκας ὁμοδόξων ἐκ Ζομπανίτσης, τὰ δὲ ἔντερα αὐτῶν ὡς σύρματα τηλεγραφικὰ τεταμένα ἐπὶ τῶν κλάδων· ἡμίσειαν ὥραν περαιτέρω συναντῶ, παρὰ τοὺς Μανιάκους, τὸ πτῶμα τοῦ ποιμένος κατακερματισμένον.

Ἡ αὐτὴ κατάστασις ἐξακολουθεῖ καὶ νῦν. πρότριτα φονευθέντος τοῦ Ἡγουμένου τῆς Μονῆς Ἀναργύρων Παπᾶ Κωνσταντίνου μετὰ τριῶν συντρόφων του, προχθὲς δὲ τῶν πέντε κατοίκων Ζομπανίτσης.

Εἰς τὴν ἔκθεσιν ταύτην, Παναγιώτατε, ἥτις εἶναι συντομωτάτη ἀλλὰ καὶ πιστὴ χρονογραφικὴ ἀφήγησις τῶν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος διαδραματισθέντων ἐκ μέρους τῶν Βουλγάρων κατὰ τῶν ἡμετέρων Χριστιανῶν, ἠναγκάσθην νὰ προβῶ σήμερον ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἀπὸ 16 ὀκτωβρίου παρελθόντος ἔτους τακτηρίου τοῦ αὐτοκληθέντος Ἐξάρχου πρὸς τὴν Σεβ. Κυβέρνησιν, ἐν ᾧ, βανάυσως ἐπιτιθέμενος κατὰ τῶν Σέρβων καὶ τῶν ὀρθοδόξων Ἑλλήνων, μυρία ἐπινοεῖ ψεύδη ἀσυμβίβαστα πρὸς τὸ σχῆμα αὐτοῦ, καὶ, ἐξ ἰδίων τὰ ἀλλότρια κρίνων, καταγγέλλει ἡμᾶς ἐπὶ ἐγκλήμασιν ἐφ' οἷς αὐτὸς καὶ τὰ ὄργανα αὐτοῦ δύνανται νὰ καυχῶνται, γράφων σὺν ἄλλοις ὅτι αἱ κακουργίαι ἐμοῦ καὶ ἄλλου ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ κατήντησαν κλασικαί!

Ἐκ τῆς ἀφορμῆς ταύτης, Παναγιώτατε, ἐπιτρέψατέ μοι παρακαλῶ, νὰ ἀπασχολήσω τὴν ἁγίαν καὶ ἱερὰν Σύνοδον, διαφωτίζων αὐτήν, περὶ τοῦ ἀθεμίτου τρόπου καθ' ὃν ἐνεργεῖ ἡ βουλγαρικὴ προπαγάνδα, πρὸς διαστρέβλωσιν μὲν τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας, διαφθορὰν δὲ τῆς κοινῆς γνώμης καὶ ἐπιβολὴν αὐτῆς διὰ τρόπου ἐπιτηδείου ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς, τῶν ἰθυνόντων τὰς τύχας τῆς πεπολιτισμένης Ἠπείρου. Τὰ ἀθέμιτα ἀλλὰ καὶ τόσον ἀποτελεσματικὰ μέσα, δι' ὧν κατωρθώθη νὰ ἐγερθῇ, περὶ τὰ ῥάκη τῆς Ἐξαρχίας, τόσος πάταγος καὶ τόσον ἐνδιαφέρον, συνοψίζονται εἰς τὰ ἑξῆς τρία. Α' εἰς τὴν δι' ἐξαναγκασμῶν καταπιέσεων καὶ δολοφονιῶν καθυπόταξιν τοῦ τόπου ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς Ἐξαρχίας. Β' εἰς τὴν συστηματικὴν παραχάραξιν τῆς ἀληθείας διὰ ψευδῶν ἐκθέσεων, τεινουσῶν εἰς τὴν ἐπιμεμελημένην ἀποσιώπησιν τῶν ἐξαναγκασμῶν καὶ ἐγκλημάτων αὐτῶν καὶ ἀπόδοσιν τούτων εἰς ἡμᾶς, καὶ, τελευταῖον, εἰς τὴν κατάκτησιν προσηλύτων ἐν Ἑσπερίᾳ δι' ἐξαγορᾶς τοῦ τύπου, δημοσιεύσεως φυλλαδίων καὶ ἐπαιτείας τῆς εὐνοίας τῶν ἰσχυρῶν. Α'. Φθίνοντος τοῦ 1903 ἔτους, ἔφθασεν εἰς τὸ Κομιτᾶτον ἡ ἀπαίσιος διαταγὴ ἐκ μέρους τοῦ προέδρου καὶ πάτρωνος αὐτοῦ, ἐντελλομένη τοὺς δυστυχεῖς χωρικοὺς νὰ ἐκλέξωσι δυοῖν θάτερον, Ἐξαρχίαν ἢ θάνατον· ἐνταῦθα πλέον σταματᾷ ὁ κάλαμος πρὸ τῶν ὀργίων ἅτινα διεδραματίσθησαν ἐν τῷ τόπῳ, οὐδὲ δύναται ἀνθρωπίνη χεὶρ νὰ σκιαγραφήσῃ τοὺς ἐξαναγκασμούς, τοὺς δαρμούς, τὰς ληστείας καὶ τοὺς στυγεροὺς φόνους, δι' ὧν ἔπρεπε νὰ πραγματωθῇ τὸ σατανικὸν πρόγραμμα. 15 βουλγαρικαὶ συμμορίαι ἐν μόνῃ τῇ ἐπαρχίᾳ Καστορίας, κύριοι τοῦ πεδίου, φέρουσαι μεθ' ἑαυτῶν ἀναφορὰς διὰ τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν Ἐξαρχίαν, ἀποπτύσασαι πάντα θεῖον καὶ ἀνθρώπινον χαλινόν, ἔθυσαν καὶ ἀπώλεσαν· ὁ λαός, ἔντρομος ἐκ τῶν προτέρων κακουργημάτων δι' ὧν ἔπεσον οἱ σπουδαιότεροι ἱερεῖς καὶ πρόκριτοι τῶν χωρίων, κατελήφθη ὑπὸ πανικοῦ, καὶ ὤφειλε νὰ ὑποκύψῃ ὑπὸ τὴν σπάθην τῶν δημίων· ὁ κρότος τῶν ὅπλων ἀντηχεῖ εἰς τὸ Κομανίτσοβον, πυρπολεῖται ἡ οἰκία τοῦ ὁμογενοῦς Θεοδώρου, φονεύεται 80ετὴς γραῖα καὶ τοῦ Μιχαὴλ τὸ τετραετὲς νήπιον, οὗτινος τὸ αἷμα ἐθήλασαν πάντες οἱ συμμορῖται καὶ ἀμέσως πίστει εἰς χεῖρας τῆς Ἐξαρχίας ὅλον τὸ τμῆμα Ποπόλεως εἰς τὸ Νεστράμιον. Μάχεται ἐπὶ 8 ὥρας, μὲ τὸ δίκαιον εἰς χεῖρας ἐκ τῶν προμαχώνων τοῦ οἴκου του κατὰ τριακονταμελοῦς συμμορίας, ὁ ὁμογενὴς Μάρκος, ἐξαπλώσας δὲ ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ οἴκου του ἕνα τῶν ὀπαδῶν τοῦ Μήτρου Βλάχου, διέσωσε μὲν τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ζωήν, ἀλλὰ τῇ ἐπαύριον ἠναγκάσθη νὰ ἀπέλθῃ ἐκεῖθεν καὶ, μετὰ τὰς σφαγὰς τῆς Τσούκας, πίπτει τὸ Νεστράμιον καὶ ὅλη ἡ περιφέρεια. Ἐν Κουρεστίοις πίπτει ὁ παπᾶς Στογιάννος ἐκ Τύρσιας, ὁ διδάσκαλος Σετόμου καὶ ἄλλοι πρόκριτοι καὶ σὺν αὐτοῖς ἔπεσεν ἡ Κουρέστια. Εἰς τὰ Καστανοχώρια φονεύεται ὁ ἱερεὺς Ζουζέλτσης Ἀθανάσιος, ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Οὔτης, ὁ μουκτάρης Ὀσνίτσανης Ζιγγλίνας, ὁ ἱερεὺς Ζελληνίου Κωνσταντῖνος καὶ σὺν αὐτοῖς πίπτουσι τὰ Καστανοχώρια καὶ ὅλη ἡ πεδιὰς μέχρι τῆς Καστορίας. Εἰς τὸ Ἀετόζιον φονεύονται 7 Λεχοβῖται, πίπτουσιν ὀκτὼ κάτοικοι τοῦ χωρίου, πυρπολεῖται ἡ οἰκία τοῦ

ἕλληνος ἱερέως Ἀλεξίου, σωθέντος δὲ τούτου διὰ φυγῆς ὡς ἐκ θαύματος καὶ καταφυγόντος εἰς Νέβεσκαν, ὅπου μέχρι σήμερον διαμένει, πίπτει σὺν τῷ Ἀετοζίῳ καὶ ἡ παρακειμένη ἱερὰ Μονὴ καὶ ὅλη ἡ περιφέρεια. Καὶ οὕτως, ἐντὸς ἡμερῶν ὀλίγων, 90 χωρία ὁλόκληρα πεσόντα προσεκύνησαν τῷ Ἐξάρχῳ. Πιστὴ καὶ ἀκλόνητος ἐναπέμεινεν, ὡς ἀπόρθητον φρούριον, ἡ φιλογενεστάτη κωμόπολις τῆς Γκορένσκης· ἀλλὰ καὶ αὕτη πρέπει νὰ πέσῃ καὶ μετ' αὐτῆς πᾶσα ἡ χώρα μέχρι τοῦ Ἀλιάκμονος, ὅπως πραγματωθῇ, ἔστω καὶ κατὰ φαντασίαν, τὸ Πανσλαυϊστικὸν πρόγραμμα τοῦ Ἰγνάτιεφ. Ἡ συμμορία τοῦ Τράϊκου Δανδάνωφ περιφέρεται ἤδη νυκτὸς ἀνὰ τὴν κωμόπολιν καὶ, δι' ἀπάτης διολισθαίνουσα εἰς τὰς οἰκίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν προκρίτων, μὲ τὴν μάχαιραν ἐν χερσὶ ἀποσπᾷ τὰς ὑπογραφὰς τῶν κατοίκων. Ἀλλ' ἔστι δίκης ὀφθαλμὸς ὃς τὰ πανθ' ὁρᾷ· καθ' ἣν ὥραν εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἱερέως Δαμιανοῦ καὶ ἐξηνάγκαζεν αὐτὸν νὰ ὑπογράψῃ τὰ ἐκπολιτιστικὰ ἔγγραφα, πολιορκηθεὶς ὑπὸ στρατοῦ συνελήφθη καὶ ἀπήχθη μεθ' ὅλης τῆς συμμορίας του εἰς Καστορίαν· καὶ πρὶν ἢ προφθάσῃ ὁ κακοῦργος Τράϊκος νὰ ἀποστείλῃ τὰς ἀναφορὰς πρὸς τὴν Ἐξαρχίαν, κατέθηκε ταύτας καὶ εὑρίσκονται μέχρι τῆς σήμερον εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Κυβερνήσεως!

Κατασταλείσης Παναγιώτατε, κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον τοῦ 1903, τῆς ψευδεπαναστάσεως, τὰ χωρία τῆς ἐπαρχίας μου, νομίσαντα ὅτι ἀπηλλάχθησαν πλέον τοῦ βαρέος ζυγοῦ τῶν ξένων ἐπιδρομέων, προσῆλθον εἰς τὴν ἱερὰν Μητρόπολιν καὶ δι' ἀναφορῶν πρὸς τὴν σεβαστὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα, ἐζήτουν ἑλληνοδιδασκάλους καὶ ἱερεῖς ὡς ἀνέκαθεν ἑλληνικὰ καὶ ἀφωσιωμένα εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου δὲν εἶχον μέχρι τῆς ὥρας ἐκείνης ἀποσκιρτήσῃ. Πρὸς τὴν ὑμετέραν Παναγιότητα οὐδὲ μίαν ἐξ αὐτῶν ἠθέλησα νὰ ἀποστείλω, τὰς δὲ προωρισμένας διὰ τὴν Κυβέρνησιν κατεῖχον καὶ κατακρατῶ μέχρι τῆς σήμερον εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Μητροπόλεως. Ἀλλ' ὁ Ἔξαρχος, φυσιωθεὶς ἐκ τῆς δόξης καὶ τῆς νίκης ἣν ἥρατο διὰ τῆς περισυλλογῆς, ἐν διαστήματι ἑβδομάδων ὀλίγων, φορτίων χιλιάδων ἀναφορῶν ἐκ τῆς Μακεδονίας, ἀποσπασθεισῶν κατὰ τὸν ἀνωτέρω ἀθέμιτον τρόπον, καὶ μὴ ξενισθεὶς διὰ τὸ παράδοξον τοῦτο θαῦμα, μηδὲ θελήσας νὰ σκεφθῇ πῶς ἦτο δυνατόν, ἐξαίφνης καὶ ἐν μιᾷ στιγμῇ, νὰ προσκυνήσωσιν αὐτῷ χιλιάδες χωρίων, ἅτινα ὑπερτριακονταετὴς ἐργασία τῆς βουλγαρικῆς προπαγάνδας δὲν ἠδυνήθη νὰ σαγηνεύσῃ, ἀπέλυσεν ἀμέσως στρατὸν βουλγαροδιδασκάλων καθ' ὅλην τὴν χώραν, ἥτις, καίπερ ἀπεχθανομένη αὐτούς, ἠναγκάσθη νὰ ἀνεχθῇ, καθ' ὃ διατελοῦσα ἐν τρομοκρατίᾳ ὑπὸ τὸ Δαμόκλειον ξίφος τῶν συμμοριῶν. Διαρκοῦντος τοῦ πανικοῦ, οἱ μὲν προγεγραμμένοι ἐκ τῶν ἑλλήνων ἱερέων ἐξεπατρίσθησαν, ὁ ἐκ Στρεμπένου υἱὸς τοῦ δολοφονηθέντος παπᾶ Δημητρίου Παπαδημήτριος εἰς Ἀθήνας, ὁ ἐκ Νερετίου Παπᾶ Κωνσταντῖνος, υἱὸς τοῦ δολοφονηθέντος Παπακωνσταντίνου, εἰς Κων)πολιν, καὶ ἄλλοι ἀλλαχοῦ, ὡς οἱ ἱερεῖς Ζομπανίστης, Γκαμπρεσίου, Σετομόρου, Αποσκέπου, Τειχοβλίστης, Πρεζνίτσης, Λαμπονίτσης, Σμαρδεσίου, Ζαγοριτσάνης, Χολίστης, Κόττορης, Λαγένης, Ἀετοζίου, Μπλατσίου κλπ. οἱ δὲ ἄλλοι τῶν ἱερέων ἔλαβον τὴν ἄδειαν παρὰ τῆς Μητροπόλεως, ὅπως μεταβῶσιν εἰς τὰ χωρία καὶ ὑπογράψωσι τὰς ἀναφορὰς τῶν νέων Βανδάλων μέχρις οὗ παρέλθῃ ἡ ὀργὴ Κυρίου. Ἐκ τῶν τελευταίων τούτων, τινὲς μὲν, μὴ δυνάμενοι νὰ συζήσωσι μετὰ τῶν κακούργων ἐπὶ πολὺ, ἐδραπέτευσαν εἰς τὰς πόλεις ὡς οἱ ὁμογενεῖς ἱερεῖς Σταρίτσανης καὶ Ντόλιανης, ἄλλοι ἀπέθανον ὡς ὁ τῆς Τσαρνοβίστης καὶ Στατίστης, καὶ ἄλλοι προσέρχονται εἰς τὴν Μητρόπολιν κρυφίως μόνον καὶ ἐν ὥρᾳ νυκτὸς, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς κατασκοπείας τῶν Βουλγάρων, ἐπὶ ποινῇ θανάτου ἀπαγορευσάντων πᾶσαν ἐπικοινωνίαν αὐτῶν πρὸς τὰς ὀρθοδόξους ἑλληνικὰς Μητροπόλεις. Μετὰ τῶν ἱερέων ἔφυγον, ἐξεδιώχθησαν, ἢ ἐφονεύθησαν οἱ ἑλληνοδιδάσκαλοι, ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμὸς, ὅστις ἤνθει καθ' ὅλον τὸν τόπον, ὡς διά τινος λαίλαπος, ἀπεσβέσθη, περιορισθεὶς μόνον εἰς τὰς πόλεις, καὶ οὕτως ἐσλαβώθη πᾶσα ἡ χώρα.

Τὰ ἀπαίσια γεγονότα, καίπερ ἐπιμελῶς ἀποκρυπτόμενα ὑπὸ τῶν Βουλγάρων διὰ τῶν ὑποχειρίων αὐτοῖς ἀνὰ τὴν Ἑσπερίαν δημοσιογραφικῶν ὀργάνων, ἤρξαντο ἤδη σκιωδῶς ἀποκαλυπτόμενα, ἡ κοινὴ γνώμη ἤρξατο ἤδη ἀφυπνιζομένη ἐκ τοῦ ληθάργου εἰς ὃν περιήγαγον αὐτὴν αἱ συστηματικαὶ τῶν Βουλγάρων ψευδολογίαι καὶ πανουργίαι, τρίβουσα δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εὑρέθη αἴφνης πρὸ τυράννου πρωτοφανοῦς, ἐπιδιώκοντος διὰ τῆς σπάθης νὰ καταπνίξῃ τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν ἑνὸς ὁλοκλήρου λαοῦ. Ἀκούονται ἤδη, τῆδε κακεῖσε, ἐν τῷ μέσῳ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῆς ἐξαπατηθείσης εὐρωπαϊκῆς δημοσιογραφίας, φωναὶ φιλάνθρωποι ὑπὲρ τῶν καταστρατηγουμένων καὶ σφαγιαζομένων δικαίων ἡμῶν, καὶ τὸ ἄτιμον πείραμα πλησιάζει νὰ ναυαγήσῃ. Ἀλλ' ἡ πανουργία τῶν Βουλγάρων ἀπεδείχθη ἐν ἐπινοήσεσιν ἀνεξάντλητος· αἱ σφαγαὶ τῶν Ἑλλήνων πρέπει νὰ ἐξακολουθήτωσι πρὸς πρόκλησιν ἀντιποίνων, ἅτινα αὐτοὶ εἶναι βέβαιοι ὅτι θὰ ἐκμεταλευθῶσι, τὸ μὲν ὅπως ρίψωσιν εἰς λήθην συστηματικὰ κακουργήματα ὁλοκλήρου δεκαετηρίδος, τὸ δὲ, ὅπως, καταπνίγοντες ἐν ἀκα-

ρεῖ τὴν κατ' αὐτῶν ἐξεγειρομένην καὶ ἀφυπνιζομένην κοινὴν ἀγανάκτησιν, κατορθώσωσι διὰ τῆς ὑποχειρίου ἤδη αὐτοῖς δημοσιογραφίας καὶ τῶν ἐν Λονδίνῳ καὶ Παρισίοις προσηλύτων αὐτῶν νὰ καταπείσωσι τὸν κόσμον ὅτι τὰ ἄκακα βουλγαικὰ ἀρνία καταπιέζονται, πυρπολοῦνται, σφαγιάζονται. Τὸ δὲ πείραμα τοῦτο καθ' ὁλοκληρίαν ἐπίσης **ἐπέτυχεν**.

Ὁ Μῆτρος Βλάχος τραυματίζει τὸν Δίναν ἐκ Στατίστης καὶ ὁ Δίνας δραξάμενος τοῦ ὅπλου αὐτοῦ κατέρχεται νοτιώτερον. Ἄλλη συμμορία εἰσέρχεται εἰς Ποζδήβιστα, πυρπολεῖ τὴ οἰκίαν τοῦ Γιοβάννη, φονεύει τὴν ὀγδοηκοντούτιδα μητέρα αὐτοῦ, πυρπολεῖ τὴν οἰκίαν τοῦ Λάμπρου, ἀδελφοῦ τοῦ δολοφονηθέντος παπᾶ Ἠλία, φονεύει καὶ ἄλλους τινάς, ὁ δὲ Γιοβάννης καὶ Λάμπρος, σωθέντες διὰ τῆς φυγῆς, λαμβάνουσι πλέον τὰ ὅπλα καὶ κατέρχονται νοτιώτερον. Ἐν Στρεμπένῳ, ἀφοῦ ἐφονεύθησαν ὁ ἱερεύς, ὁ μικτάρης καὶ πολλοὶ πρόκριτοι, πίπτει εἰς ἐνέδραν τῆς συμμορίας τοῦ Παντελῆ καὶ φονεύεται καὶ ὁ τελευταῖος πρόμαχος τοῦ χωρίου, ὁ ἀείμνηστος καὶ γενναῖος ἀνὴρ Βαγγέλης μετ' ἄλλων συντρόφων του, ὁ δὲ ἐξάδελφος αὐτοῦ καὶ υἱὸς τοῦ δολοφονηθέντος παπᾶ Δημητρίου ἀπελπισθεὶς λαμβάνει τὰ ὅπλα καὶ κατέρχεται νοτιώτερον. Σὺν αὐτοῖς πλεῖστοι ἐκ Κουρεστίων, Φλωρίνης καὶ ἀλλαχόθεν κατέρχονται εἰς τὰ νοτιώτερα χωρία, ὅπου δὲν εἶχεν εἰσδύσῃ εἰσέτι ἡ ἐπιρροὴ τοῦ βουλγαρικοῦ Κομιτάτου, ἐξοπλίζονται, καταρτίζουσι σώματα ἐκ φίλων καὶ συγγενῶν, ὅπως μετ' οὐ πολὺ ἐπιστρέφοντες εἰς τὰ χωρία αὐτῶν, ἀποδιώξωσι τοὺς δολοφόνους ἐπιδρομεῖς. Τινὲς δ' ἐξ αὐτῶν κατελθόντες μέχρις Ἀθηνῶν, κατώρθωσαν νὰ παραλάβωσι μεθ' ἑαυτῶν καὶ ἕνα ἀξιωματικὸν τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ.

Κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον τοῦ 1904 ἔτους, μανθάνομεν αἴφνης ὅτι σῶμα Ἑλληνομακεδονικὸν προχωρεῖ πρὸς τὰ βορειότερα μέρη, ὅτε αἴφνης ἀκούονται οἱ κρότοι τῶν πυροβόλων ἀντηχοῦντες εἰς τὸ χωρίον Νερέτι, ἐν συμπλοκῇ τοῦ Παύλου Μελᾶ πρὸς τὸν Μῆτρον Βλάχον. Βλέπουσαι αἱ βουλγαρικαὶ συμμορίαι ὅτι ἡ περαιτέρω συντήρησις αὐτῶν κατέστη ἀμφίβολος, ἐσοφίσθησαν τὸ σατανικώτατον τῶν σχεδίων, νὰ διανεμηθῶσιν εἰς ἅπαντα τὰ χωρία, καὶ νὰ προβῶσιν ἀμέσως εἰς τὴν πυρπόλησιν τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Μονῶν μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ ἐξαντλήσωσι τὴν ὑπομονὴν τῶν Ἑλληνομακεδόνων καὶ θὰ ἐπιτύχωσι τοῦ ἐπιδιωκουμένου σκοποῦ. Τὸ δὲ σχέδιον ἐπέτυχε καθ' ὁλοκληρίαν, καὶ ἄρχεται ἤδη ἡ πραγμάτωσις τοῦ Β'. ἄρθρου τοῦ Βουλγαρικοῦ Κομιτάτου.

Β'. Ἀρχομένου τοῦ 1905 ἔτους, καίεται ὁλόκληρος ἡ ἱερὰ Μονὴ Τσιριλόβου, μετ' ὀλίγον ἡ Μονὴ Ζηκοβίστης, μετ' ὀλίγον πυρπολεῖται ἡ Μονὴ Σλιβένης, φονεύονται οἱ μοναχοί, ὁ ὀγδοηκοντούτης Ἡγούμενος κατακερματίζεται καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ἐπληρώθη ἐκ τῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν καθαρμάτων. Τῇ 25ῃ Μαρτίου, ἐνῷ ἀκόμη ἀνέθρωσκον οἱ καπνοὶ τῶν πυρπολουμένων Μονῶν, σῶμα ἑλληνικὸν εἰσελαύνει εἰς Ζαγοριτσάνην, τὸ στρατηγεῖον τοῦ βουλγαρικοῦ Κομιτάτου, καθ' ἣν δὲ ὥραν εἰσήρχετο, σφοδροὶ πυροβολισμοὶ ἐτραυμάτισαν τινὰς ἐκ τῶν ὁπλιτῶν, οἵτινες τὰ μένεα πνέοντες προέβησαν εἰς τὰς προκληθείσας ἀντεκδικήσεις. Ἐν μιᾷ στιγμῇ ἐγένετο ἀνάστατος ὁ εὐρωπαϊκὸς κόσμος, τὸ γεγονὸς ἐξωγκώθη κατὰ τὸν πλέον ὑπερβολικὸν τρόπον καὶ σύμπας ὁ εὐρωπαϊκὸς τύπος, ὡς ἐκ συμφώνου, κραυγάζει ὑπὲρ τῶν Βουλγάρων, οἵτινες ληστεύονται, πυρπολοῦνται, σφαγιάζονται. Χωρὶς νὰ ἐπιδοκιμάσωμεν, Πανιερώτατε, τὴν ἀξιοκατάκριτον ταύτην παρεκτροπὴν, δὲν δυνάμεθα βεβαίως νὰ ἀποκρύψωμεν καὶ τὴν ἀπορίαν ἡμῶν διὰ τίνα λόγον αἱ σφαγαὶ τόσων χιλιάδων ὁμογενῶν δὲν ἐκίνησαν τόσον πάταγον, ὅσον αἱ σφαγαὶ ὀλίγων δεκάδων τῆς Ζαγοριτσάνης, ἃς πάλιν αὐτοὶ προὐκάλεσαν δι' ἐπιτηδείου καὶ κακούργου πολιτικῆς. Ἀλλ' ἡ κακουργία τῶν Βουλγάρων εἶναι ἀνέφικτος· πρέπει νὰ διαστρεβλωθῇ, διὰ παντὸς τρόπου, ἡ ἀλήθεια, νὰ πέσωσιν εἰς παντελῆ λήθην πᾶσαι αἱ τερατώδεις βουλγαρικαὶ κακουργίαι, νὰ στραφῇ ἡ προσοχὴ τῶν ξένων ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ καὶ νὰ ἀποκτήσωσι τὸ δικαίωμα, χύνοντες δάκρυα κροκοδείλεια, νὰ ἐπικαλῶνται τὸ ἔλεος καὶ τὴν προστασίαν τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς.

Εἰς τὸ εἶδος δὲ τοῦτο τῆς διαστροφῆς τῶν γεγονότων καὶ τῆς διαστρεβλώσεως τῆς ἀληθείας ἀπεδείχθησαν τῇ ἀληθείᾳ οἱ Βούλγαροι μοναδικοὶ καὶ ἄνευ ὁμοίου. Κατ' αὔγουστον 1903 ἔτους, μόλις διεσκορπίσθησαν ὑπὸ τοῦ στρατοῦ αἱ ἄτακτοι βουλγαρικαὶ ὁρδαὶ, διαρκούσης τῆς ἐπαναστάσεως, κατέφυγον εἰς τὴν ὀρθόδοξον ἑλληνικὴν Μονὴν τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων, παρὰ τὴν Χόλισταν, 3000 Βούλγαροι ἐκ τῶν πέριξ βουλγαρικῶν χωρίων, ἐν οἷς οἱ φανατικώτεροι ἐχθροὶ τοῦ Γένους ἡμῶν, οἱ βούλγαροι ἱερεῖς τῆς Ζαγοριτσάνης, Τσιρεσνίτσης καὶ ἄλλοι σπουδαῖοι παράγοντες τοῦ βουλγαρικοῦ Κομιτάτου. Ἄλλοι δὲ πάλιν κατέφυγον καὶ εὗρον ἄσυλον εἰς τὴν ὀρθόδοξον ἑλληνικὴν κωμόπολιν Κλεισούρας, ὡς οἱ βούλγαροι ἱερεῖς Μπομπίστης, Βομβόκης, Μοκραίνης καὶ ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἐξάρχου παπᾶ Ζλάτκος. Αἴφνης, λαμβάνω ἀναφορὰς ὑπογεγραμμένας παρὰ τῶν Βουλγάρων ἔκ τε Κλεισούρας καὶ τῆς Μονῆς Ἁγίων Ἀναργύρων, δι' ὧν ἐζήτουν τροφὰς καὶ

προστασίαν τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως, μὲ παρεκάλουν δὲ νὰ μεταβῶ αὐτοπροσώπως πρὸς διάσωσιν τῆς κινδυνευούσης ζωῆς αὐτῶν. Ἐπειδὴ πολλάκις αἱ συμμορίαι, πρὸς πρόκλησιν ἀντιποίνων, ἔστησαν ἐνέδραν εἰς τὴν Μητρόπολιν, ἥτις δι' ἐλιγμῶν καὶ δι' ἄλλης ὁδοῦ διέφευγε τὸν κίνδυνον μυστικῶς προειδοποιουμένη ὑπὸ τῶν πιστῶν αὐτῇ τέκνων, πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένης πλεκτάνης, λαβὼν 20 στρατιώτας ἐκ Καστορίας μετέβην εἰς Κλεισούραν, ἀφοῦ προηγουμένως ἀπέστειλα πρὸς τοὺς ἐν τῇ ρηθείσει Μονῇ λιμώττοντας Βουλγάρους φορτία ἄρτου, ἅλατος καὶ ἄλλων ἐπιτηδείων. Ἀφοῦ ἔσωσα τοὺς Βουλγάρους ἀπὸ ἐπικειμένου ἐκ τῆς πείνης θανάτου, ὤφειλον νὰ ἐξασφαλίσω καὶ τὴν ζωὴν αὐτῶν περισυλλέγων αὐτοὺς καὶ τοποθετῶν εἰς ἀσφαλεῖς θέσεις. Ἐν τῷ μεταξὺ φονεύουσιν οἱ Βούλγαροι τὸν Ἕλληνα ἱερέα Πρεκοπάνας παπᾶ Χρῆστον μετὰ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ Γιοβάννη, τῇ ἐπιμόνῳ ἀπαιτήσει καὶ ἐνώπιον τοῦ Βουλγάρου ἱερέως Τσερεσνίτσης Παπᾶ Γερμανοῦ, ἐν Μπαψωρίῳ τὸν Λάζον καὶ τὰς γυναῖκας, ἐν Ηοζδηβίστῃ τὸν μουχτάρην μας Χρῆστον καὶ Ἀντώνιον, ἐν Πρεζνίτσῃ τὸν ὁμογενῆ Ζάϊκον καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἐν Τειχολίστῃ 10 ὁμογενεῖς γέροντας καὶ γραίας ὑπερογδοηκοντούτιδας, διαπράττοντες ὄργια καὶ φόνους ἀπαιτοῦντας συγγραφὴν ὁλοκλήρου συγγράμματος. Ἡμεῖς ὅμως ἐξακολουθοῦμεν ἐκπληροῦντες τὸ ποιμαντορικὸν καθῆκον ἡμῶν. Ἐκ Κλεισούρας ἀκούονται αἱ συμπλοκαὶ τοῦ στρατοῦ πρὸς τὰς βουλγαρικὰς συμμορίας, ἡ ζωὴ τῶν ἐν τῇ Μονῇ ἁγίων Ἀναργύρων καταφυγόντων Βουλγάρων εὑρίσκεται ἐν κινδύνῳ· ἀποστέλλω ἀμέσως τὸν ἀείμνηστον καὶ γενναῖον ἄνδρα Βαγγέλην μετ' ἄλλων νέων ὁμογενῶν, ὅστις παραλαβὼν αὐτοὺς ἀσφαλῶς μετέφερεν εἰς Κλεισούραν, ἐγὼ δὲ προϋπαντήσας ἔξω τῆς κωμοπόλεως καὶ ἐξασφαλίσας οὕτω τὴν ζωὴν αὐτῶν ἐτοποθέτησα εἰς τὰς οἰκίας τῶν ὁμογενῶν, ἀφοῦ διένειμα ἐπ' ἐκκλησίας βοηθήματα εἰς τοὺς πρόσφυγας Βουλγάρους ὑπὲρ τὰς 100 λίρας ἐκ τοῦ ἀτομικοῦ βαλαντίου μου. Εἰς Κλεισούραν, πρό τινων ἡμερῶν ἀποσπασθέντες τῶν βουλγαρικῶν συμμοριῶν, εἶχον καταφύγει οἱ Βούλγαροι ἱερεῖς παπᾶ Γεώργιος ἐκ Ζαγοριτσάνης καὶ παπᾶ Ζλάτκος ἐκ Μπομπίστης, ἄλλοτε ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἐξάρχου ἐν Καστορίᾳ. Ἐπειδὴ δὲ ἐξακολουθούσης εἰσέτι τῆς ἀνταρσίας δὲν εἶχε φθάσῃ ἡ ἀμνηστεία καὶ ἐπομένως οἱ πρῶτοι διοργανωταὶ τοῦ Κομιτάτου καὶ ὑποκινηταὶ τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος ἀνεζητοῦντο ὑπὸ τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς ἀστυνομίας, ἐξαγαγὼν αὐτοὺς ἐκ τῶν ὑπογείων, ὅπου ἐπιμελῶς ἐναπέκρυπτε περισώζουσα τὴν ζωὴν αὐτῶν ἡ φιλανθρωπία καὶ ἡ φιλαδελφία τῶν ὁμογενῶν Κλουσουριέων, μετέφερον αὐτοὺς ἀσφαλῶς, συμπαραλαβὼν μετ' ἄλλων πολλῶν, κατὰ τὴν ἐπιστροφήν μου εἰς Καστορίαν, φιλοξενήσας δὲ εἰς τὴν Μητρόπολιν, περιθάλψας, ἐνδύσας καὶ ἐφοδιάσας μὲ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα ἐξαπέστειλα εἰς Βουλγαρίαν. Πρὸς ἐκδήλωσιν τῆς εὐγνωμοσύνης αὐτῶν δὲν παρῆλθε πολὺς καιρὸς καὶ ὁ Βαγγέλης, περιπεσὼν εἰς ἐνέδραν, φονεύεται ὑπὸ τῶν Βουλγάρων παρὰ τὸ Ἀετόζιον μεθ' ἑνὸς ἐγχωρίου του. Μόλις δὲ οἱ περισωθέντες βούλγαροι ἱερεῖς καὶ σὺν αὐτοῖς ἄλλοι πολλοὶ τυχόντες τῆς προστασίας τῆς Μητροπόλεως ἐπάτησαν τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος, σύμπας ὁ βουλγαρικὸς τύπος, ἡ «Νόβογια Βρέμια» τῆς Πετρουπόλεως, ὁ «Τάϊμς» τοῦ Λονδίνου, ὁ Temps τῶν Παρισίων, ἡ Freie Presse τῆς Βιέννης καὶ ἡ ἄλλη στρατιὰ τοῦ προσηλυτισθέντος εὐρωπαϊκοῦ τύπου, διασαλπίζουσιν ὅτι, παραλαβὼν πολυάριθμον στρατόν, περιφέρομαι ἀνὰ τὰ ὄρη τῆς Κλεισούρας πυρπολῶν χωρία, ἐξοντῶν, καταδιώκων, φονεύων Βουλγάρους! Ταῦτα δὲ πάντα γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τῶν πατέρων ἡμῶν ὅτι τῇ ἀχαριστίᾳ ἕπεται ἡ ἀναισχυντία.

Καθ' ὃν χρόνον ἀκριβῶς μετέφερον τοὺς ρηθέντας εἰς Καστορίαν, εὑρίσκω εἰς τὰς φυλακὰς τοὺς φανατικωτέρους Βουλγάρους Χρουπίστης, Κυριάζον, Δράσκαν, Μπαμπούλην καὶ λοιποὺς, καταγγελθέντας ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας ὡς ἀποτελοῦντες μέλη τῆς ἐν Χρουπίστῃ ἐπιτροπῆς, ἥτις διηύθυνε τὴν ἐπαναστατικὴν κίνησιν τῶν Καστανοχωρίων. Τῇ ἐπεμβάσει μου, ὡς μέλους τοῦ Διοικητικοῦ συμβουλίου, κατορθόνω τὴν ἀποφυλάκισιν αὐτῶν πρὶν δικασθῶσι καὶ καταδικασθῶσιν, ἀκριβῶς καθ' ἣν ἐποχὴν ἐλειτούργει ὁ στρατιωτικὸς νόμος. Αὐθημερὸν λαμβάνω τηλεγράφημα ἐκ Χρουπίστης, ἐξαγγέλλον μοι τὴν ἀνάγκην τῆς ἀμέσου ἀποστολῆς τοῦ πρωτοσυγκέλλου μου· σκοπὸς τῆς προσκλήσεως ἦτο ἡ ἀσφαλὴς μεταφορὰ εἰς τὴν Μητρόπολιν τοῦ προέδρου τοῦ βουλγαρικοῦ Κομιτάτου κατὰ τὸ διαμέρισμα ἐκεῖνο, τοῦ Χρουπιστινοῦ Νάκου, Βουλγάρου φανατικοῦ πολλὰ καὶ μεγάλα παρασχόντος πράγματα εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ Πατριαρχείου. Τῇ ἐπαύριον ἐπανῆλθεν ὁ πρωτοσύγκελλος συμπαραλαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τὸν ρηθέντα εἰς τὴν Μητρόπολιν, καὶ ἀφοῦ ἐπὶ ἀρκετὰς ἡμέρας ἐφιλοξενήσαμεν ὑπὸ τὴν στέγην τῆς Μητροπόλεως, ἐσιτίσαμεν καὶ περιεποιήθημεν, ἀπεστείλαμεν, μετὰ τὴν δοθεῖσαν ἀμνηστείαν, εἰς τὴν Χρούπισταν, αὐτὸν μετὰ τῶν ἄλλων ἐγχωρίων του. Καὶ ἡμεῖς μὲν ἐξετελέσαμεν ποιμαντορικὸν χρέος, ἔκτοτε δέ, καίτοι παρῆλθον τέσσαρα σχεδὸν ἔτη, καίτοι καθ' ἑκάστην δευτέραν ἔρχονται εἰς τὴν ἀγορὰν Καστορίας, καίτοι δεκάκις μετέβην εἰς Χρούπισταν πρὸς ἐκτέλεσιν

τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων τῶν χριστιανῶν μου, δὲν προσῆλθον οὐδ' ἅπαξ τοὐλάχιστον οἱ ἀχάριστοι, ὅπως εἴπωσιν ἓν καὶ μόνον «εὐχαριστῶ», καὶ τοῦτο ὅπως ἀποδείξωσιν, ὅτι εἶναι Βούλγαροι.

Ἡ Μητρόπολις ἐξακολουθεῖ τὸ φιλάνθρωπον καὶ χριστιανικὸν καθῆκον αὐτῆς. Ἐνῷ αἱ συμπλοκαὶ τοῦ στρατοῦ πρὸς τὰς συμμορίας ἐξακολουθοῦσι ἀνὰ τὰ ὄρη, ἑκατοντάδες πολλαὶ γυναικοπαίδων ἐξ Ἀποσκέπου, Κοστενετσίου, Ζομπανίστης καὶ ἄλλων χωρίων φθάνουσιν εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην τῆς λίμνης· καὶ ὁ μὲν πρωτοσύγκελλός μου, περιφερόμενος μὲ ἀκάτια τὰς ἀκτὰς περισυλλέγει τὰ γυναικόπαιδα, ἐγὼ δὲ μεταβὰς εἰς τὴν Μονὴν Μαυρωτίσης, ἐξαποστέλλω στόλους λέμβων ὅπου ἐπιστῇ ἡ ἀνάγκη. Ὁ περίβολος τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὁ κῆπος, τὰ ὑπόγεια, αὐτὰ τὰ δωμάτια τῆς μητροπολιτικῆς κατοικίας ἐπληρώθησαν Βουλγάρων, γερόντων, νέων, γυναικῶν καὶ παιδίων. Τριακοσίας ψυχὰς ἔθρεψα ἐπὶ τρεῖς μῆνας ἐν τῇ Μητροπόλει μου, καταστρέψας πάντα τὰ περισσεύματα πολυετοῦς ἐργασίας μου, καὶ ὑποβληθεὶς εἰς χρέη, ἀφ' ὧν δυσχερῶς θὰ ἀπαλλαχθῶ. Ἡ Μητρόπολις εἶχε πλέον τὴν μορφὴν στρατῶνος, ἐγὼ δὲ κατήντησα ἐπὶ μῆνας πολλοὺς ὑπηρέτης ἑκατοντάδων ψυχῶν καὶ μαιευτὴρ ἐγκύων, αἵτινες ἔτικτον ἐν τῇ Μητροπόλει. Μόλις κατέλιπον τὸν οὐδὸν τῆς Μητροπόλεως, πιεζόμενοι ὑπὸ τῶν συμμοριῶν, εἰς ἐκδήλωσιν τῆς εὐγνωμοσύνης αὐτῶν, ἐξεδίωξαν τοὺς ἑλληνοδιδασκάλους καὶ ἱερεῖς, ἥρπασαν τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰ σχολεῖα ἡμῶν ὁ δὲ βουλγαρικὸς τύπος, ἐπειδὴ καθ' ἣν ὥραν περισυνελέγομεν τὰ γυναικόπαιδα διὰ τῶν λέμβων, ὡς περισυλλέγει ἡ ὄρνις τὰ νοσσία αὐτῆς, ἐκαίετο ἡ Ζαγοριτσάνη, διατυμπανίζει καθ' ὅλον τὸν κόσμον ὅτι μετέβην ἐπίτηδες εἰς τὴν Μονὴν Μαυρωτίσης, ὅπως ἐπιβλέπω μακρόθεν καὶ ἐπιχαίρω, ὡς ἄλλος τις Νέρων, τὴν πυρπόλησιν τῶν χωρίων! Καὶ ἤδη τὸ ψεῦδος καὶ ἡ τῶν γεγονότων διαστροφὴ ῥέει διὰ τοῦ καλάμου τοῦ εὐρωπαϊκοῦ τύπου εἰς πάσας τὰς γλώσσας καὶ εἰς ὅλα τὰ ἔθνη, δηλητηριάζον τὰς συνειδήσεις, προκαλοῦν πάταγον, ἐξεγεῖρον τὴν γενικὴν ἀγανάκτησιν, πρὸς ἀπόκτησιν ἰσχυρῶν προσηλύτων ὑπὲρ ψευδοῦς ὑποθέσεως. Καὶ ἤδη εἰς ἐφαρμογὴν τὸ τρίτον ἄρθρον τοῦ προγράμματος τοῦ βουλγαρικοῦ Κομιτάτου.

Γ'. Ἀφοῦ ὁ εὐρωπαϊκὸς τύπος, πειθόμενος εἰς τὰς ψευδολογίας τοῦ Κομιτάτου, διέσπειρε ταύτας καθ' ἅπασαν τὴν ὑφήλιον καὶ ἐδηλητηρίασε κατ' ἀνάγκην τὴν κοινὴν γλῶμην, ἐπέστη ὁ καιρὸς πλέον ὅπως τὸ Κομιτᾶτον ἐπαιτήσῃ τὴν εὔνοιαν τῶν ἰσχυρῶν ὑπὲρ τῶν σφαγιαζομένων δικαίων αὐτοῦ, καταρρακιουργοῦν τὸν ὀρθόδοξον ἑλληνικὸν πληθυσμὸν καὶ ἐπορχούμενον ἀσυστόλως ἐπὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ, ἐπιτηδείως καὶ δολίῳ τῷ τρόπῳ, ὑπονομευομένης χριστιανικῆς ἠθικῆς τῶν ἀντιπροσώπων αὐτοῦ τ. ἔ. τῶν Μητροπολιτῶν τῆς Μακεδονίας. Πρὸς ἐπίτευξιν δὲ τοῦ σκοποῦ τούτου, αἱ βουλγαρικαὶ συμμορίαι ἐξαναγκάζουσι τὰ χωρία νὰ δημιουργῶσι διαρκῶς σώματα κατηγορίας κατὰ τῶν Μητροπόλεων καὶ νὰ ὑποβάλλωσι ταῦτα συστηματικῶς εἰς τοὺς εὐρωπαίους ἐπισκέπτας τοῦ τόπου, εἰς τὰ ἐν Μοναστηρίῳ προξενεῖα τῶν ξένων Δυνάμεων καὶ εἰς τοὺς ἀναλαβόντας τὴν διοργάνωσιν τῆς χωροφυλακῆς εὐρωπαίους ἀξιωματικούς. Νέον καὶ τοῦτο καὶ πρωτοφανὲς καθ' ἡμῶν ἐπινοηθὲν σατανικὸν σχέδιον, ὅπερ ἐπιβληθὲν κυκλοφορεῖ, ἐπιβάλλεται καὶ ἐπιτυγχάνει.

Πρὸ τριῶν ἐτῶν, ὡς ἔγγιστα, ἡ συμμορία τοῦ Κλιάτσεφ, βουλγάρου ὁπλαρχηγοῦ, ἐξαποστέλλει τὴν θείαν αὐτοῦ, σύζυγον Πέτρου Κλιάτσεφ, μετὰ δύο ἄλλων γυναικῶν εἰς Μοναστήριον μὲ τὴν ἐντολὴν νὰ περιέλθωσι τὰ προξενεῖα Ἀγγλίας, Ρωσσίας καὶ Αὐστρίας, ἐξιστοροῦσαι διαζοφερωτάτων χρωμάτων, ὅτι, ἐλθούσας ἐκ τοῦ χωρίου αὐτῶν εἰς Καστορίαν, συνέλαβον καὶ ἔρριψα εἰς τὰ ὑπόγεια τῆς Μητροπόλεως, ἐξηνάγκαζον δὲ αὐτὰς δι' ὅλης τῆς νυκτός, διὰ δαρμῶν καὶ ἀπειλῶν, νὰ ἀποκηρύξωσι τὸν βουλγαρισμόν, ἀναγνωρίζουσαι τὴν Μητρόπολίν μου ὡς πνευματικὴν αὐτῶν ἀρχήν. Ἡ βάρβαρος αὕτη καὶ ἀποτρόπαιος διαγωγὴ ἑνὸς ἀρχιερέως ἦτο φυσικὸν νὰ ἐξερεθίσῃ τοὺς κυρίους προξένους, οἵτινες, καθὸ ἀγνοοῦντες τὴν πλεκτάνην, ἐξεπλήρωσαν καθῆκον φιλανθρωπίας, διαμαρτυρηθέντες ἀμέσως παρὰ τῷ γενικῷ ἐπιθεωρητῷ Χιλμῇ πασᾷ. Αἴφνης ἀφικνεῖται εἰς Καστορίαν μὲ εἰδικὴν ἐντολὴν ὁ διοικητὴς Κορυτσᾶς, ἀγνοῶν δὲ τὰ τεκταινόμενα καὶ τὸν σκοπὸν τῆς ἐλεύσεως αὐτοῦ, μετέβην, κατὰ τὴν τάξιν, μετά τινας ἡμέρας πρὸς ἐπίσκεψιν αὐτοῦ, εὗρον δὲ παρ' αὐτῷ τρεῖς ἀγνώστους μοι χωρικάς. Ἐπιστρέψαντος εἰς Κορυτζᾶν τοῦ Διοικητοῦ, ἔμαθον ἀκολούθως ὅτι αἱ γυναῖκες ἦσαν ἐκ Σμαρδεσίου, συγγενεῖς τοῦ Κλιάτσεφ, ὅτι ὁ διοικητὴς διήνυσεν ἐπίτηδες 15 ὡρῶν δρόμον πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν κατὰ τῆς Μητροπόλεως αἰτιάσεων αὐτῶν, καὶ ὅτι. ἐρωτηθεῖσαι αἱ ῥηθεῖσαι γυναῖκες πρὸ τοῦ Διοικητοῦ μετὰ τὴν ἐπίσκεψίν μου, ἂν ἐγνώριζον τίς ἤμην, ἀπήντησαν πᾶσαι ὅτι δὲν με γνωρίζουσι μέν, ἀλλ' ἀφοῦ ὡμίλουν τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, θὰ ἤμην πάντως, εἷς ἐκ τῶν γραικῶν ἱερέων τῆς Καστορίας· μία δὲ ἐξ αὐτῶν, ἡ καὶ εὐσεβεστέρα, πτοηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὅρκου, ἀπεκάλυψεν ἐμπιστευτικῶς τῷ Διοικητῇ γυμνὴν τὴν ἱστορίαν τοῦ δημιουργηθέντος τεχνάσματος.

Καὶ ὁ μὲν Διοικητὴς πεισθεὶς καὶ ἐξ ἄλλων ψηλαφη-

τῶν ἀποδείξεων περὶ τῆς ἐξυφανθείσης συνομοσίας, ἐπληροφόρησε τὰς ἀνωτέρω ἀρχάς, ὁ δὲ Χιλμὴ πασᾶς διεφώτισε τοὺς κ. προξένους· ἀλλ' οὗτοι ἤδη εἶχον καταγγείλῃ ἱεραρχικῶς μέχρι τῶν ὑπουργείων αὐτῶν τὴν ἀνόσιον πρᾶξιν, καὶ στιγματίζεται οὕτως εἰς τὰ ἐπίσημα ἀρχεῖα τῶν ὑπουργείων εἷς ἀρχιερεὺς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ὡς ἐκβιαστὴς τῶν συνειδήσεων, φανατικὸς ἄνθρωπος σκοτεινῶν χρόνων καὶ ἀμείλικτος διώκτης τοῦ καταδυναστευομένου βουλγαρισμοῦ. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχήν, ὡς ἔγγιστα, φονεύεται ὑπὸ δύο ἀγνώστων εἷς Βούλγαρος ἐκ Μπλατσίου, Χρῆστος ὀνόματι· ὁ ἐκ Μπλατσίου ὁπλαρχηγὸς Κοῦζος διατάσσει τὸ χωρίον νὰ ἐπιρρίψῃ τὸν φόνον εἰς τὴν Μητρόπολιν· μετ' ὀλίγας ἡμέρας φονεύονται δύο Βούλγαροι ἐκ Σιστέβου, ὁ Μῆτρος Βλάχος, ὁ ὁπλαρχηγὸς τοῦ διαμερίσματος Σιστέβου καὶ Κουρεστίων, διατάσσει τὸ χωρίον νὰ ἐνοχοποιήσῃ τὴν Μητρόπολιν. Μεταβάντες εἰς τὰ ρηθέντα χωρία ὁ ξένος ἀξιωματικός, ὁ εἰσαγγελεὺς καὶ ὁ ἀνακριτής, ἀκούουσιν, ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος παρὰ τῶν χωρικῶν, ὅτι ὁ φονεὺς εἶναι ἡ Μητρόπολις Καστορίας, τὰς ἀνακρίσεις δὲ ταύτας διαβιβάζουσιν οἱ ρηθέντες, κατὰ καθῆκον, εἰς τὰς ἀνωτέρας αὐτῶν ἀρχάς.

Πρὸ δύο ἐτῶν καὶ ἐπέκεινα εἶχον ἔλθει εἰς Καστορίαν πρὸς ἀντεπίσκεψίν μου, οἱ γείτονες Μητροπολῖται Γρεβενῶν καὶ Σισανίου, ἀρχαῖοι συμμαθηταί μου καὶ φίλοι καὶ περισπούδαστοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί· ἐπειδὴ δὲ μετὰ παρέλευσιν ἀρκετοῦ χρόνου συνέπεσε νὰ συμβῇ τὸ πραξικόπημα τῆς Ζαγοριτσάνης, ἀπεδόθη ἀμέσως εἰς κοινὴν σύσκεψιν καὶ ὁμόφωνον ἀπόφασιν τῶν Μητροπολιτῶν! Ὁ ὁπλαρχηγὸς τοῦ διαμερίσματος Ζαγοριτσάνης Μαντζούρας, διατάσσει συγχρώνως τοὺς χωρικοὺς νὰ καταγγείλωσιν ὁμοφώνως ὡς τὸν ἠθικὸν αὐτουργὸν τὴν Μητρόπολιν Καστορίας. Καὶ ὢ τοῦ θαύματος· μεταβάντες ἐπιτοπίως οἱ ἐν Μοναστηρίῳ ἀντιπρόσωποι τῶν μεγάλων Δυνάμεων καὶ ὁ ἐν Καστορίᾳ ἰταλὸς ἀξιωματικὸς τῆς χωροφυλακῆς κ. Μανέρας, μανθάνουσιν ὅτι ὁ ἠθικὸς αὐτουργὸς εἶναι ἡ Μητρόπολις καὶ τοῦτο διότι ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῆς Ζαγοριτσάνης ἐκραύγαζον οἱ ἀντάρται, ὅτι τοὺς μισθοὺς αὐτῶν λαμβάνουσιν ἐκ τῆς Μητροπόλεως Καστορίας. Τὸ πρᾶγμα κατηγγέλθη ἀμέσως διὰ μὲν τοῦ Δε Δζώρτζη πασᾶ εἰς τὴν ἰταλικὴν πρεσβείαν, διὰ δὲ τῶν ἐν Μοναστηρίῳ προξένων πρὸς τοὺς κ. πρεσβευτάς, Ζηνόβιεφ, Κάλιτς καὶ Ὄκονορ, οἵτινες ἦτο φυσικὸν καὶ ἐπιβαλλόμενον νὰ μὲ καταγγείλωσι πρός τε τὴν αὐτοκρατορικὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν Ὑ. Θ. Π. Περίλυπος μέχρι θανάτου ἠναγκάσθην νὰ ἀπολογηθῶ ἐκ Θεσσαλονίκης, ἀποδείξας τραγῶς ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐνέχηται εἰς τοιαῦτα ἀνώτερος λειτουργὸς τοῦ Ὑψίστου, ἀπολέσας κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὰ πιστότερα αὐτοῦ πνευματικὰ τέκνα, τὸν ἑλληνοδιδάσκαλον Κ. Τσοτσοῦλαν, τὸν ἀείμνηστον Κιόντζην καὶ ἄλλους προκρίτους τῆς ὀρθοδόξου ἑλληνικῆς κοινότητος Ζαγοριτσάνης. Ἐν τούτοις τὸ συκοφαντικὸν δημιούργημα τοῦ βουλγαρικοῦ κομιτάτου, προλαβὸν, εἰσῆλθεν ἤδη εἰς τὰ ἀρχεῖα τῶν ὑπουργείων τῶν μεγάλων Δυνάμεων.

Ἄλλοτε πάλιν, κατ' ἀρχαίαν συνήθειαν, ἐξῆλθον εἰς ποιμαντορικὴν περιοδείαν ἀνὰ τὸ τμῆμα Νασελίτσης, ἀκολουθούμενος ὑφ' ἑνὸς χωροφύλακος· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν τῷ μεταξὺ αἱ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ θετικῶς ἐπληροφορήθησαν ὅτι τριακονταμελὴς συμμορία ὑπὸ τὸν Κλιάτσεφ κατῆλθε πρὸς τὰ Καστανοχώρια μὲ σκοπὸν νὰ ἐπιτεθῇ κατ' ἐμοῦ, διέταξαν τηλεγραφικῶς τὸν ἐν Δισλάπῳ ἀξιωματικόν, ὅπως ἀποστείλῃ πρὸς συνοδείαν μου μέρος τοῦ ὑπ' αὐτὸν διατελοῦντος στρατοῦ, ἐκ φόβου μὴ τυχὸν, πίπτοντος τοῦ Μητροπολίτου, προκληθῶσιν ἀντεκδικήσεις καὶ ταραχαί. Μὴ γνωρίζων περὶ τίνος προὔκειτο, διεμαρτυρήθην δὶς τηλεγραφικῶς πρὸς τὸν γενικὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν τῶν ἑλληνοτουρκικῶν συνόρων, παρακαλῶν νὰ μὲ ἀπαλλάξῃ τῆς ὀχληρᾶς τοῦ στρατοῦ συνοδείας, ἣν ἠδυνάτουν νὰ σύρω μεθ' ἑαυτοῦ ἐπισκεπτόμενος τὰ μικρὰ χωρία τοῦ διαμερίσματος ἐκείνου. Βλέπων ὅτι δὲν εἰσακούομαι, διέκοψα τὴν περιοδείαν καὶ ἐπέστρεψα εἰς τὴν ἕδραν μου· ἐπειδὴ ὅμως ἐν τῷ μεταξὺ λῃσταί, ἀγνώστου, προελεύσεως εἶχον ἁρπάσει ἀρκετὰ κτήνη ἐκ τοῦ χωρίου Ἐζερετσίου, τὸ Κομιτᾶτον διέδωκεν ὅτι, διατελῶν ἐν συνενοήσει πρὸς τοὺς λῃστάς, ἀπέσπασα ἐξεπίτηδες μέρος τοῦ ἐν Δισλάπῳ στρατοῦ, ὅπως διευκολύνω τὴν εἰς τὸ γειτονικὸν χωρίον Ἔζερετς εἰσβολὴν τῶν λῃστῶν καὶ τὴν ἐπελθοῦσαν λαφυραγώγησιν, καὶ ἀκολούθως διανεμηθῶμεν τὰ λάφυρα Μητρόπολις καὶ λῃσταί! Τὸ γεγονὸς μετέδωκε πρὸς τὸν Δε Δζώρτζη πασᾶν ὁ ἰταλὸς ἀξιωματικός, ὁ κ. Δε Δζώρτζη διαμαρτύρεται πρὸς τὸν γενικὸν ἐπιθεωρητὴν, ὁ δὲ Χιλμὴ πασᾶς τηλεγραφήσας πρὸς τὰς στρατιωτικὰς καὶ πολιτικὰς Ἀρχάς, ἀλλὰ μανθάνει ὅτι ἐγὼ μὲν δὲν ἀπέσπασα μέρος τοῦ ἐν Δισλάπῳ στρατοῦ, ἀλλὰ τοὐναντίον δὶς διεμαρτυρήθην διὰ τὴν συνοδείαν, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ ἐπιμείνῃ καταπεισθεῖσα δι' ἀποδείξεων ὅτι ὁ Κλιάτσεφ εἶχε καταλάβῃ τὰς ἀτραποὺς τῶν ὀρέων, δι' ὧν ἔμελλον νὰ διέλθω. Καὶ οὕτως ἀπεκαλύφθη μὲν ἡ συκοφαντία ἐπιτοπίως, ἀλλ' ἡ βουλγαρικὴ δολιότης ἐπέτυχε καὶ πάλιν πληρέστατα, χαρακτηρίσασα ἡμᾶς εἰς τὰ ὑπουργεῖα τῶν μεγάλων Δυνάμεων ὡς δολοφόνους καὶ κακούργους λῃστάς.

Πρὸ τριῶν ἐτῶν, κατὰ τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν τῆς εἰς τὸν θρόνον ἀναρρήσεως τῆς Α. Μεγαλειότητος, μεταβὰς κατὰ καθῆκον εἰς τὸ Διοικητήριον πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν Ἀρχῶν, εὗρον τὰς πολιτικὰς καὶ στρατιωτικὰς ἀρχὰς ἔξωθεν τοῦ Διοικητηρίου, ἐν πλήρει ἀγορᾷ, παρὰ τὴν σκηνὴν τῶν χωροφυλάκων, παρὰ τὴν ὁποίαν ἀπέκειτο καὶ ἓν τηλεβόλον, παρατεταγμένους ἀπέναντι τῆς φωτογραφικῆς μηχανῆς. Ὁ ἀντιστράτηγος Χουσνῆ πασᾶς καὶ ὁ διοικητὴς Καστορίας ἤρξαντο προσκαλοῦντές με ἐπιμόνως ὅπως προσέλθω πλησίον τῶν ἄλλων Ἀρχῶν ὡς μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν, ὡσεὶ προέβλεπεν ἡ ψυχή μου, ἀντέταξα κατηγορηματικὴν ἄρνησιν· βλέπων ὅμως μετέπειτα ὅτι δυσηρεστήθησαν αἱ Ἀρχαί, χαρακτηρίσασαί με ὡς ἄνθρωπον φανατικόν, καὶ φοβούμενος μὴ δώσω ἀφορμὰς εἰς μεγαλειτέρας παρεξηγήσεις, προσεχώρησα ἐπὶ τέλους καὶ ἐφωτογραφήθην. Ταῦτα δὲ ἐγένοντο ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ, ἐν μέσῃ ἀγορᾷ, ἔξωθεν τοῦ Διοικητηρίου, πρὸ τῶν ὀμμάτων Ὀθωμανῶν, Ἀλβανῶν, Βουλγάρων, Ἑλλήνων. Τὸ τυχαῖον ὅμως τοῦτο ἀλλὰ καὶ ἁπλούστατον γεγονὸς ἤρκεσεν ὥστε νὰ χαλκευθῶσιν ὄπισθεν τῆς εἰκόνος ψεύδη μυρία καὶ ἀναιδῆ πρωτοφανοῦς ἰταμότητος. Αἱ δολιότητες ἐδηλητηρίασαν τὰς συνειδήσεις τῶν ἰσχυρῶν, καὶ μετ' ὀλίγον μανθάνω ὅτι ὁ μὲν κ. Kahl, πρόξενος τῆς Ρωσσίας ἐν Μοναστηρίῳ, συνδιαλεγόμενος μετὰ τοῦ ἁγίου Πελαγωνείας, ἐδήλωσεν ὅτι ἡ πρὸς τοὺς Βουλγάρους συμπεριφορά μου εἶναι ἀναξία ἑνὸς κληρικοῦ, ὁ δὲ πρεσβευτὴς κ. Ζηνόβιεφ, ἐξαπατηθεὶς ὑπὸ τῆς βουλγαρικῆς προπαγάνδας καὶ ἄλλως ἀντ' ἄλλων ἐκλαμβάνων τὸ γενονός, ἐπεδείξατο τῇ Υ. Θ. Π. διαμαρτυρόμενος κατ' ἐμοῦ, τὴν ρηθεῖσαν φωτογραγίαν. Δὲν παρῆλθε χρόνος πολὺς καὶ ὁ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Bojan κρυπτόμενος γραμματεὺς τοῦ Ἐξάρχου, φέρει εἰς φῶς πολυσέλιδον συνονθύλευμα ψευδολογιῶν καὶ δολιοτήτων, σφυρηλατηθὲν εἰς τὰ σκοτεινὰ ἄντρα τῆς σατανικῆς βιομηχανίας καὶ τιτλοφορηθὲν μὲ τὴν ἐπιγραφὴν «Les Bulgares et le Patriarcat Œcumenique». Τὸ ἀποκύημα τοῦτο φαντασίας καὶ ψεύδους, φέρον ἐν τῷ μετώπῳ τὴν ρηθεῖσαν φωτογραφίαν, κυκλοφορεῖ ἀσυστόλως ἤδη εἰς τὰς αὐλὰς τῶν ἡγεμόνων καὶ τὰ γραφεῖα τῶν ὑπουργείων, λαλεῖ δὲ εἰς διαφόρους γλώσσας ἀνὰ τοὺς συλλόγους, τὰς λέσχας καὶ παντοχοῦ, ἐπαιτοῦν τὴν εὔνοιαν τῶν ἰσχυρῶν ἐξ ὀνόματος τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ δικαίου!

Ὁ σκοπὸς ἤδη ἁγιάζει, τὰ μέσα, καὶ ὅπως ἐπιτύχωσιν ἀσφαλέστερον τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, ἐπινοοῦσι καὶ διαδίδουσιν ὅτι δῆθεν αἱ ὀθωμανικαὶ Ἀρχαὶ εὑρίσκονται εἰς μυστικὴν συνεννόησιν συμμαχίας καὶ ἐπιμαχίας πρὸς τὰ ἀμυντικὰ ἑλληνομακεδονικὰ σώματα ἐπὶ σκοπῷ παντελοῦς ἐξοντώσεως τοῦ φιλησύχου καὶ ἀθώου βουλγαρικοῦ λαοῦ, ἡ δὲ ἰδέα αὕτη, ἐπιτηδείως καλλιεργηθεῖσα, ριζοβολεῖ καὶ βλαστάνει εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν ξένων ἀξιωματικῶν, τῶν προξενείων καὶ ὑπουργείων.

Πίπτει ὁ Π. Μελᾶς ἐν Σιατίστῃ καὶ πλεῖστοι τῶν συντρόφων του, συλληφθέντες, ῥίπτονται εἰς τὰς φυλακάς· πίπτει ὁ ὁπλαρχηγὸς Λαμπρινὸς μετ' ἄλλων εἰς Μπελκαμένον, συλλαμβάνεται δὲ αὐθημερὸν ὁ ἀρχηγὸς Καμμενόπουλος μετὰ 47 συντρόφων του, μεταφέρονται εἰς τὰς φυλακὰς καὶ καταδικάζονται ὑπὸ τοῦ ἐκτάκτου δικαστηρίου· πλὴν ταῦτα χαρακτηρίζονται, ἀμέσως ὅσον καὶ ἀφελῶς, ὡς συμπαιγνία ἀνταρτῶν καὶ στρατοῦ, καὶ τοῦτο διότι ὁ Μητροπολίτης Καστορίας ἐφωτογραφήθη μετὰ τῶν ἐπισήμων ὀθωμανικῶν Ἀρχῶν. Παράδοξος λογική!

Τραυματίζεται εἰς Λόσνιτσαν ἐπικινδύνως ὁ ὁπλαρχηγὸς Βαγγέλης, πίπτουσι τινὲς ἐκ τοῦ σώματος, οἱ δὲ ἄλλοι συλληφθέντες μετὰ τοῦ τραυματίου ὁπλαρχηγοῦ μεταφέρονται εἰς τὰς φυλακὰς, πίπτουσι σωρηδὸν ἄλλοι εἰς Μπέσφιναν, ἄλλοι εἰς Ὀστιμαν· συνεννόησις καὶ ταῦτα καὶ συμπαιγνία πρωτάκουστος. Ὁ Ἄρης μαίνεται εἰς τοὺς ἀπορρῶγας βράχους τοῦ Στριμπένου, πίπτουσιν 20 ἐκ τῶν ἀνταρτῶν καὶ μεταφέρονται 13 αἰχμάλωτοι εἰς τὰς φυλακάς· ἐν Λεχόβῳ πίπτει νεκρὸς ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ, φονεύεται παρὰ τὴν Ὀσνίτσανην ὁ ὁπλαρχηγὸς Λίτσας, ὁ δικηγόρος Πετροπαυλάκης καὶ σὺν αὐτοῖς πίπτουσι 18 ἐκ τῶν ἀνταρτῶν ἄλλοι δὲ αἰχμαλωτισθέντες ῥίπτονται εἰς τὰς φυλακάς. Δὲν παρῆλθε χρόνος πολὺς καὶ, ἔν τινι ἀκαδημαϊκῇ ἡμῶν συζητήσει, ὁ Ἰταλὸς ἀξιωματικὸς κ. Μανέρας, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ συναδέλφου αὐτοῦ κ. Βιντσέντση, διισχυρίζεται σοβαρῶς καὶ μετὰ πεποιθήσεως ὅτι πάντα ταῦτα τὰ γεγονότα δὲν εἶνε ἄλλο τι ἢ αὐτόχρημα συμπαιγνία. Ἡ πεποίθησις αὕτη, μορφωθεῖσα διὰ πολυετοῦς καὶ σκοπίμου ἐργασίας τῆς βουλγαρικῆς προπαγάνδας, κυκλοφορεῖ ἤδη καὶ καλλιεργεῖται ἀνὰ τὸν τύπον, τὰ ὑπουργεῖα, τὰ Ἀνακτοβούλια καὶ καθίσταται σὺν τῷ χρόνῳ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ μία idée fixe, ὅπως ἀποκαλοῦσιν αὐτὴν οἱ ξένοι, ἣν ἀδυνατεῖ νὰ διασαλεύσῃ καὶ ἡ ἰσχυροτέρα κινητήριος μηχανή!

Τεχνηέντως πάλιν ὑπεξαιροῦσιν ἐπιστολὴν ἐμπιστευτικὴν τοῦ ἐν Μοναστηρίῳ Ἄγγλου Προξένου, καὶ δολιώτερον διαδίδουσι καὶ κατορθοῦσι νὰ πείσωσιν ὅτι ὁ ὑπεξαιρέσας αὐτὴν εἶνε ἡ Μητρόπολις Καστο-

ρίας. Ὁ δὲ κ. Πρόξενος, κακῶς ἤδη ἐκ τῶν προτέρων διατεθεὶς διὰ τὴν καταδυνάστευσιν τῶν τριῶν ἐκ Σμαρδεσίου γυναίων, πνέει τὰ μένεα κατὰ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως, καὶ ἦτο πολὺ φυσικὸν λαβὼν τὸν κάλαμον νὰ στιγματίσῃ εἰς τὴν ἀνωτέραν αὐτοῦ Ἀρχὴν διὰ τῶν ζοφερωτέρων χρωμάτων τὸ ἡμέτερον Γένος, ὅπερ διαρρῆξαν πλέον πάντα δεσμὸν πρὸς τὸ ἔνδοξον αὐτοῦ παρελθόν, ἀντιπροσωπεύεται σήμερον παρὰ κλήρου ἀναξίου τῆς κλήσεως καὶ ἀποστολῆς αὐτοῦ, ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ ὡς διά τινος μαγικῆς ῥάβδου ἐκφυλισθέντος διὰ τῆς βουλγαρικῆς πανουργίας καὶ μηδὲν τὸ κοινὸν ἔχοντος πρὸς τοὺς προγόνους αὐτοῦ, τοὺς ἀναπυργώσαντας καὶ καταγλαΐσαντας τὸ στερέωμα τῆς καθόλου χριστιανικῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ ἀνόσιον ἔργον ἐξακολουθεῖ· μικρὸν μετὰ τὴν διαλυθεῖσαν ψευδεπανάστασιν, ἐπισκέπτονται τὴν Μακεδονίαν ἐπίσημοι ξένοι ἐξ Ἀμερικῆς καὶ Εὐρώπης, δημοσιογράφοι, ἐπιστήμονες, ἀντιπρόσωποι Συλλόγων καὶ ὑπουργείων, ὁ πρόεδρος καὶ πολλὰ τῶν μελῶν τοῦ ἐν Λονδίνῳ βαλκανικοῦ Κομιτάτου. Αἱ βουλγαρικαὶ συμμορίαι, εἰς τὸ Ζενὶθ τῆς δράσεως αὐτῶν εὑρισκόμεναι καὶ κύριοι τοῦ πεδίου, ἀπαγορεύουσιν, ἐπὶ ποινῇ θανάτου, οἱανδήποτε ἐπικοινωνίαν χιλιάδων θυμάτων βουλγαρικῆς θηριωδίας πρὸς τοὺς ἐπισήμους ξένους, ὡς ἐκ συνθήματος δὲ ὑποχρεοῦται πᾶσα ἡ χώρα ὅθεν διέρχεται εὐρωπαϊκὸς ποῦς νὰ κόπτεται, νὰ θρηνῇ καὶ κραυγάζει κατὰ τοῦ ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτοῦ. Ἀπερχόμενοι ἐκ τῆς χώρας οἱ ὑψηλοὶ ξένοι, μετὰ τῶν ἀλγεινῶν ἐντυπώσεων συναποκομίζουσι σωρείαν σημειωμάτων, τεινόντων εἰς ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων τοῦ βουλγαρικοῦ Κομιτάτου.

Πρὸ τριετίας, ὡς ἔγγιστα, ἀφίκοντο εἰς Καστορίαν μέλη τινα τοῦ ἐν Λονδίνῳ βαλκανικοῦ Κομιτάτου, ὁ κ. Bryce (;) ἡ κ. Tomson μετ' ἄλλης τινὸς κυρίας ἀκολούθου αὐτῆς καὶ ἄλλων πρὸς διανομὴν ἐλεῶν καὶ περιθαλψιν τῶν πασχόντων. Μεταβᾶσαι ἡμέραν τινα εἰς τὸ Κονομπλάτιον, μανθάνουσιν αἴρνης τὴν ἀπαίσιον εἴδησιν, ὅτι σώματα ἑλληνομακεδονικά, ἅτινα δὲν ὑφίσταντο ἔτι, κατέλαβον τοὺς παρακειμένους λόφους πρὸς δολοφονίαν αὐτῶν ἢ ἀπαγωγὴν εἰς τὰ ὄρη. Ἅμα τῷ ἀποτροπαίῳ ἀκούσματι, λαμβάνει τὰ ὅπλα εἰς χεῖρας ὁ Βούλγαρος ὁπλαρχηγὸς Μῆτρος καὶ μετὰ πολυμελοῦς βουλγαρικῆς συμμορίας παρατάσσεται ὡς σωτήριος στρατιὰ εἰς τὰς ἀτραποὺς καὶ κορυφὰς τῶν παρακειμένων ὀρέων· καὶ αἱ μὲν κυρίαι ἐσώθησαν ὡς ἐκ θαύματος ἐξ ἀνάνδρων καὶ βεβήλων χειρῶν, ὀφείλουσιν ὅμως, ἐὰν εἶναι πραγματικῶς θυγατέρες τῆς Ἀλβιόνος, τ. ἔ. χριστιανὲ θεοσεβεῖς καὶ εὐγνώμονες, νὰ μὴ λησμονῶσι ποτὲ ὅτι, ἐὰν ὑπάρχουσιν ἀκόμη ἐν τῇ ζωῇ, ὀφείλουσι ταύτην εἰς τὰ ἔνδοξα καὶ φιλελεύθερα βουλγαρικὰ ὅπλα. Μετ' ὀλίγον καιρὸν λαμβάνω ἐπιστολὴν ἐκ Λονδίνου, προερχομένην παρὰ τῆς εὐγενεστάτης κυρίας Τόμσον, δι' ἧς με παρακαλεῖ θερμῶς καὶ μετὰ πολλῆς εὐγενείας ὅπως ἀπαλλάξω ἐκ τῶν δεσμῶν τὸν ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Ἁγίων Ἀναργύρων ἐγκάθειρκτον καὶ σιδηροδέσμιον Βούλγαρον ἱερέα, προστιθεῖσα συγχρόνως ὅτι τοιοῦτοι περιορισμοὶ εἶναι ἔργα σκοτεινῆς Μεσαιωνικῆς ἐποχῆς. Τί συνέβη;

Εἷς λαϊκὸς ρασσοφόρος Ἕλλην, Θεοφάνης ὀνόματι, μὴ γνωρίζων οὐδὲ λέξιν βουλγαρικὴν, ἐκ τοῦ ἑλληνοφώνου χωρίου Δουπιάκων, φρενοβλαβήσας καὶ μὴ ὑπαρχόντων εἰδικῶν θεραπευτηρίων, μετηνέχθη κατ' ἔθος εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Ἡγουμένου τῆς Ἱ. Μοἀπεμονώθη εἴς τι δωμάτιον· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ κακὸν ἐδεινώθη ὁ δὲ ἀσθενὴς ἔθραυσε τὰ παράθυρα καὶ τὴν θύραν τοῦ δωματίου καὶ ἐγένετο ἐπικίνδυνος εἰς τοὺς πέριξ, ἐκρίθη καλὸν ὑπὸ τοῦ ἡγουμενικοῦ συμβουλίου νὰ περιωρισθῇ προσωρινῶς εἰς δεσμὰ, μέχρις οὗ παρέλθῃ ἡ ὀργὴ Κυρίου. Καὶ ὁ μὲν δυστυχὴς Θεοφάνης, διὰ προσευχῆς καὶ νηστείας, ταῖς πρεσβείαις τῶν Ἁγίων καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων καὶ τῇ πανσθενουργῷ χάριτι τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ ἐγένετο ὑγιὴς καὶ καταγίνεται μέχρι σήμερον, μὴ ὢν ἱερεύς, μηδὲ διάκονος μηδὲ μοναχός, καλλιεργῶν τοὺς κήπους καὶ τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι. Ἡ δὲ κ. Τόμσον ἐγένετο, φαντάζομαι, θῦμα βουλγαρικῆς πανουργίας, πεισθεῖσα ὅτι ὁ ῥηθεὶς Θεοφάνης ἦτο Βούλγαρος ἱερεύς, περιορισθεῖσεῖς δεσμὰ ὅπως ἀποπτύσῃ τὴν Ἐξαρχίαν καὶ ὅτι μὴ δυνηθεὶς νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὰ βασανιστήρια τῆς Ἱ. Ἐξετάσεως ἐφρενοβλάβησε.

Ἐν τῷ μεταξὺ, ὁ Σκράφωφ, ἔχων βεβαμένας τὰς ὠλένας δι' ἀθώου μαρτυρικοῦ αἵματος καὶ ἐπισύρων ὄπισθεν αὐτοῦ τὰς ἀρὰς μυριάδων θυμάτων βουλγαρικῆς θηριωδίας, εἰσέρπει εἰς τὰς αὐλὰς τῶν κρατούντων, διασταυροῖ τὰς πεπολιτισμένας πλατείας τῆς πρωτευούσης τῆς Ἀλβιόνος, δημηγορεῖ ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ βήματος τῶν συλλόγων, ῥητορεύει ἀπὸ τῆς ἕδρας τοῦ βαλκανικοῦ Κομιτάτου, ἀνακυκᾷ μὲ τὸ πανσλαυϊστικὸν πρόγραμμα τὸ ἀνακτοβούλιον τῆς Ἀγγλίας, προετοιμάζων ἐν μέσῳ τοῦ πεπολιτισμένου ἔθνους τῆς γῆς θύματα νέου εἴδους βουλγαρικῆς ἀπάτης καὶ πανουργίας. Ἡ δημοσία γνώμη δηλητηριάζεται ἐν

Ἀγγλίᾳ βαθμηδὸν καὶ ἀνεπαισθήτως, σκανδαλίζεται καὶ αὐτὸς ὁ εὐαγὴς καὶ θεοφοβούμενος Ἀγγλικανικὸς κλῆρος. Ἐκ καταγωγῆς κληρονομικῶς εὐγενοῦς, ἐκ γενετῆς καὶ μορφώσεως ἀληθοῦς χριστιανικῆς καὶ ἐξ ἀρχῶν αὐστηρῶν ἠθικῆς ἰδεώδους ὁρμώμενος ὡς καὶ ἐκ κληρονομικῶν παραδόσεων τοῦ εὐγενοῦς Ἀγγλικοῦ λαοῦ, ἀγνοῶν καθ' ὁλοκληρίαν τὸ ψεῦδος, ὀφείλει νὰ πιστεύσῃ εἰς τὴν φιλαλήθειαν τῶν ἀνθρώπων τούτων, ἀφοῦ καὶ οὗτοι ἀνεγεννήθησαν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ τῆς ἀληθείας. Ἐγείρεται ἤδη πάταγος περὶ τὸ ὄνομα τοῦ αἱμοβόρου καθ' ὅλην τὴν Ἑσπερίαν· τὸ ψεῦδος ἀποκτᾷ ἐν Ἀγγλίᾳ ὀπαδοὺς ἀθώους, ἡ δολιότης θριαμβεύει ἐν Παρισίοις, ἡ ἀλήθεια οἰκτρῶς σφαγιάζεται ἐν Βιέννῃ, ὁ πανσλαυϊσμὸς σιωπηλῶς ἐκ Πετρουπόλεως γαυριᾷ, καὶ ἡ βουλγαρικὴ ἰδέα κατακτᾷ πανταχοῦ ἰσχυροὺς προσηλύτους ὑπὲρ ἀλλοτρίων δικαίων. Ὁ Βρέϊσφορτ, πρὶν ἢ ἔτι ἐγκαθειρχθῇ, ἐκδίδει τὰ ἀπομνημονεύματα, ὁ Πρεσανσὲ κραυγάζει ἐκ Παρισίων, ὁ πρόεδρος τοῦ ἐν Λονδίνῳ βαλκανικοῦ Κομιτάτου μετὰ τοῦ γραμματέως Γουλιέλμου Μόρε ἀναλαμβάνει περιοδείαν ἐν Μακεδονίᾳ, καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ Σαράφωφ κρύπτεται ἐν Μοναστηρίῳ· ἐπανελθὼν δὲ εἰς Ἀγγλίαν ἐγχειρίζει εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑφυπουργὸν κ. Ἐδουάρδον Γκρέϋ περίεργον ὑπόμνημα περὶ τῶν ἐν ταῖς χώραις ἡμῶν συμβαινόντων, γράφων σὺν ἄλλοις, καίπερ μὴ ἰδὼν ἔστω καὶ μακρόθεν τὴν Ἐπαρχίαν, ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Καστορίας θεωρεῖται ὡς συνένοχος εἰς τὴν σφαγὴν τῶν Βουλγάρων, ὅτι ὁσάκις ἐπισκέπτεται χωρίον τι τὴν ἐπίσκεψιν παρακολουθεῖ σφαγὴ καὶ ὅτι ὑπάρχουσιν ἀποδείξεις τῆς ἐνοχῆς τοῦ ἠθικοῦ αὐτουργοῦ τῶν ἐγκλημάτων τούτων, χωρὶς νὰ θελήσῃ νὰ πληροφορηθῇ ὅτι αἱ σφαγαὶ αἵτινες ἠκολούθησαν τὰς περιοδείας μου ἦσαν σφαγαὶ Ὀρθοδόξων Ἑλλήνων ἐκ μέρους τῶν Βουλγάρων Κομιτατζήδων, ὡς δύναται νὰ βεβαιωθῇ ἐκ τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς παρούσης πρὸς διαφώτισιν αὐτοῦ καὶ μόνου ἐν τῇ δυνατῇ συντομίᾳ ἐξιστορηθέντων συμβάντων. Ἰδού, Παναγιώτατε, πῶς σφαγιάζεται ἡ ἀλήθεια καὶ πῶς γράφεται, ἐν ἀρχομένῳ εἰκοστῷ αἰῶνι, ἡ ἱστορία.

Ἐὰν δέ, ἤδη, Παναγιώτατε, εἰς τὴν μικρὰν ταύτην γωνίαν τῆς ἐπαρχίας μου τοσαῦτα διεπράχθησαν κακουργήματα πρὸς ὄλεθρον τοῦ Γένους ἡμῶν, τοσαῦται δὲ διαστροφαὶ τῆς ἀληθείας ἐπενοήθησαν, καὶ τόσος ἐγένετο πάταγος πρὸς σφετερισμὸν ἀλλοτρίων δικαιωμάτων, φαντάζομαι ποῖον κυκεῶνα ἐγέννησεν ἡ πιστὴ καὶ τελεία ἐφαρμογὴ τοῦ ὡς ἄνω προγράμματος καθ' ἅπασαν τὴν δυστυχῆ χώραν. Διὰ τῆς βουλγαρικῆς δολιότητος καὶ τῆς δυνάμεως τῶν προσηλύτων αὐτῆς ἐξώσθησαν ἤδη ἐκ τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων οἱ Μητροπολῖται Πελαγωνίας, Δράμας, Κορυτσᾶς, Κοζάνης καὶ Καστορίας, ἀπολέσαντες αἴφνης διὰ χειρῶν χριστιανικῶν, διευθυνομένων παρὰ τῆς βουλγαρικῆς πανουργίας, προνόμιον τεσσάρων καὶ ἡμίσεως αἰώνων, δι' οὗ εὐθαρσῶς προῃσπίζοντο τὰ συμφέροντα τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν. Ὁ Βούλγαρος Μητροπολίτης Στρωμνίτσης καὶ διαβόητος ἐπὶ κομιτισμῷ Γεράσιμος διαμένει ἀκλόνητος ἐν Στρωμνίτσῃ, ὁ ψευδεπίσκοπος Ἀχριδῶν οὗτινος τοσαῦτα συνελήφθησαν ἐνοχοποιητικὰ ἔγγραφα ἐξακολουθεῖ θριαμβεύων. Ἀλλὰ τὸ ἀχνίζον αἷμα μυριάδων πτωμάτων ὁμογενῶν κραυγάζει ἤδη πρὸς οὐρανόν, χιλιάδες Σχολῶν καὶ Ἐκκλησιῶν περιῆλθον διὰ τῆς σπάθης εἰς τὰς χεῖρας τῆς Προπαγάδας, ἀσφάλεια ζωῆς καὶ περιουσίας δὲν ὑπάρχει, ἡ ἐλευθερία τῆς συνειδήσεως κατεπνίγη, ἐφεῖπια καθημαγμένα, ψεύδη καὶ πανουργίαι καὶ συστηματικὴ τῶν πραγμάτων διαστροφὴ περικοσμοῦσι τὰ ράκη τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας.

Πρὸς ἐπισφράγισιν δὲ τῆς ἀναιδοῦς κωμῳδίας ταύτης, ἐξῆλθεν εἰς φῶς πρότριτα τὸ ἀπὸ 17 8)βρίου παρελθόντος ἔτους περίπυστον τακρίριον τοῦ Ἐξάρχου, ἐν ᾧ, μὴ σεβόμενος ἑαυτὸν καὶ τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν, κατέχει, διαστρέφει τὰ γεγονότα κόπτεται καὶ θρηνεῖ διὰ τὰ δεινοπαθήματα τοῦ ἀθώου βουλγαρικοῦ λαοῦ. Τὴν δὲ πρὸς τοὺς Βουλγάρους ἐπιδειχθεῖσαν ἐκ μέρους μου φιλανθρωπίαν, ἀποκαλεῖ ἀναιδῶς κλασικὰς κακουργίας!

Ἰδοὺ λοιπόν, Παναγιώτατε, ἡ μέθοδος τῆς βουλγαρικῆς προπαγάνδας καὶ ἡ φυσικὴ λύσις τῆς ἀπορίας πῶς ὁ εὐγενὴς ἐκεῖνος λαός, ὁ κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς δᾶδας τῆς Ἀγχιάλου μεταλαμπαδεύσας τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τὴν δᾶδα τοῦ Προμηθέως εἰς τὰς χώρας τῆς Ἑσπερίας, τόσον συκοφαντεῖται, μισεῖται καὶ ἀδικεῖται.

Ἀλλ' ἐχέτω ἀτρέμας ὁ ἐν τόπῳ ἁγίῳ ἐστὼς· τὸ ψεῦδος δὲν θριαμβεύει πάντοτε ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐκ τοῦ σπόρου τοῦ ἐκχυθέντος χριστιανικοῦ αἵματος βλαστάνουσιν ἤδη στελέχη πλήρη ζωῆς καὶ σφρίγους, προωρισμένα νὰ καταπνίξωσι μετ' ὀλίγον ὑλομανοῦντα τὴν ἀγριέλαιον. Τὸ εὐλογημένον Γένος ἡμῶν, ἀναβαπτισθὲν ἐν τῷ μαρτυρίῳ ἐδοκιμάσθη, ὡς χρυσὸς ἐν χωνευτηρίῳ· ἡ ἐκπολιτιστικὴ ἡμῶν ἀποστολὴ ἥτις προώρισται παρὰ Θεοῦ νὰ ἐπιζήσῃ τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀπάτης, βασιζομένη ὡς πάντοτε ἐπὶ τῆς Ἱερᾶς Τριάδος, Ἐκκλησίας, Σχολῆς καὶ χριστιανικῆς ἐγρηγόρσεως καὶ, ἔχουσα συνήγορον τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ δίκαιον πρό-

κειται μετ' ὀλίγον νὰ θριαμβεύσῃ. Ὁ δὲ Ἔξαρχος, ἐξυπνῶν ἡμέραν τινα, θὰ ἴδῃ αἴφνης ἀφανιζόμενον εἰς τὸ ἄπειρον τὸ ἐπιτηδευθὲν πυροτέχνημα, κρατῶν δὲ εἰς χεῖρας τὴν ποιμαντικὴν ῥάβδον ἐστερημένην ποιμνίου, θὰ ἀναφωνήσῃ μετὰ τοῦ σοφοῦ Παροιμιαστοῦ: «ὡς ἐρείδεται ἐπὶ ψεύδεσιν, οὗτος ποιμανεῖ ἀνέμους, ὁ δ' αὐτὸς διώξεται ὄρνεα πετόμενα· ἀπέλιπε γὰρ ὁδοὺς τοῦ ἑαυτοῦ ἀμπελῶνος, τοὺς δὲ ἄξονας τοῦ ἰδίου γεωργίου πεπλάνηται». (παρ. Θ. 13).

Ἐν Καστορίᾳ

Τῇ 24 Μαρτίου 1907

ἐλάχιστος ἐν Χῷ ἀδελφός

† Ὁ Καστορίας ΓΕΡΜΑΝΟΣ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.
ΑΡΙΘ. — 19

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 11 ΜΑΪΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διωγμὸς ὀρθοδόξων — Ἡ ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ κατάστασις — Συγχαρητικαὶ ἐπιστολαὶ ἐπὶ τῷ πάσχᾳ — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ πάπα — Οἱ ἡμέτεροι μοναχοὶ καὶ οἱ ξένοι λόγιοι — Οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει λόγιοι — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΔΙΩΓΜΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Βουλγαρικὴ συμμορία παρὰ τὴν Καρλίκοβαν, τοῦ Καζᾶ Ζίχνης τῆς μητροπόλεως Δράμας, καταλαβοῦσα τέσσαρας Ἕλληνας ποιμένας ἀνυπόπτως κοιμωμένους, ἐφόνευσεν ἅπαντας καὶ εἶτα ἠκρωτηρίασεν οἰκτρῶς. Τὸ νέον τοῦτο κακούργημα διεπράχθη τῷ Σαββάτῳ 28 Ἀπριλίου, ὁ δὲ πανιερ. Μητροπολίτης Δράμας κ. Χρυσόστομος, ἔργον συνέσεως ἐπιτελῶν, ἀπέφυγε τοῦ νὰ παραστῇ εἰς τὴν κηδείαν τῶν θυμάτων, ἐκ φόβου ἐξερεθισμοῦ τῶν ὀρθοδόξων καὶ προκλήσεως ἀντιποίνων. Τὰ ὀνόματα τῶν φονευθέντων εἰσὶ Γεώργιος Ἀνδρέου, Νεδέλτσος Ἀγγέλου, Γεώργιος Ἀγγούσης καὶ Στογιάννης Γεωργίου.

Πολλαχοῦ ἀνεφάνησαν νέαι συμμορίαι Βουλγάρων, ἐξ οὗ γεγονότος οἱ ὀρθόδοξοι ἑλληνικοὶ πληθυσμοὶ διατελοῦσι λίαν ἀνήσυχοι.

Ὁ ναὸς τῆς κώμης Ἄνω Πορώϊας τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Μελενίκου, ἐπυρπολήθη. Αὐτουργὸς θεωρεῖται ἡ ρωμουνικὴ προπαγάνδα ἐν συμπράξει μετὰ βουλγαρικοῦ Κομιτάτου.

Καθὰ τυγχάνει γνωστὸν τοῖς ἀναγνώσταις τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἐκ τῆς δημοσιευθείσης ἐν αὐτῇ σχετικῆς ἐκθέσεως τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Μελενίκου, οἱ ρωμουνίζοντες κάτοικοι τῆς κώμης αὐθορμήτως εἶχον ἐπανέλθει, οὐ πρὸ πολλοῦ χρόνου, εἰς τὰ πάτρια, γνωσιμαχήσαντες, τὸ δὲ γεγονὸς τοῦτο ἐξηρέθισεν εἰς τὸν ὕπατον βαθμὸν τὴν ρωμουνικὴν προπαγάνδαν προβᾶσαν εἰς καταγγελίας — ἀβασίμους εὐτυχῶς ἀποδειχθείσας — καὶ κατ' αὐτοῦ τούτου τοῦ μητροπολίτου Μελενίκου.

Παρὰ τὰς ἀπέλπιδας διαμαρτυρίας τῶν Ἑλλήνων ὀρθοδόξων κατοίκων τῆς ἐπαρχίας Μεσημβρίας, ἡ βουλγαρικὴ Ἐξαρχία, βαίνουσα πιστῶς

ἐπὶ τὰ ἴχνη τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως, προέβη, ἀπαθῶς καὶ ἀνενοχλήτως, διὰ τοῦ ἐν Σηλύμνῳ βουλγάρου Ἐπισκόπου εἰς τὴν σφαγίασιν τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως τῶν Ἑλλήνων ὀρθοδόξων· ὃν τρόπον ἡ Κυβέρνησις, διὰ τῆς καταργήσεως τῶν ἑλληνικῶν σχολείων καὶ τῆς ἐπιβληθείσης φοιτήσεως τῶν Ἑλληνοπαίδων εἰς τὰς βουλγαρικὰς σχολάς, φρονεῖ ὅτι ἐπέτυχε τὸν ἐκβουλγαρισμὸν αὐτῶν. Οὕτω λοιπὸν ὁ ἐπίσκοπος Σηλύμνου, συγχωνεύσας τὴν ἐπαρχίαν Μεσημβρίας ἐν τῇ ἑαυτοῦ, προέβη εἰς τὸν κερματισμὸν αὐτῆς διαιρέσας εἰς τρία τμήματαταξας καὶ τὸ μὲν πρῶτον τούτων, ἀποτελούμενον ἐκ τῶν χωρίων Αἵμονος, Κοζάκου, Γενίκιοϊ καὶ Πάνου ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἀποστάτου ἱερέως Ἐμμανουὴλ, τὸ δεύτερον τμῆμα ἀπαρτιζόμενον ἐκ τῆς πόλεως Μεσημβρίας καὶ τῶν χωρίων Ραβδᾶ, Τσίμου καὶ Ἁγίου Βλασίου ὑπὸ τὸν βούλγαρον ἱερέα Νικόλαον καὶ τὸ τρίτον τμῆμα, ἐκ τῶν χωρίων Ἄσπρου καὶ Κουρίου ὑπαγαγὼν ὑπὸ τὸν ἀποστάτην ἱερέα Δημήτριον.

Ἰδοὺ πῶς ἐννοεῖται καὶ ἐφαρμόζεται ἡ ἐλευθερία τῆς συνειδήσεως ἐν τῷ προτύπῳ πεπολιτισμένῳ κράτει τῆς χερσονήσου τοῦ Αἵμου τῷ καλουμένῳ Βουλγαρία.

*

Η ΕΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΡΩΜΥΛΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Ἔκθεσις τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου Φιλιππουπόλεως.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Ἀπὸ τῆς παρελθούσης Κυριακῆς εὐρέως ἐκυκλοφόρησαν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει φῆμαι, καθ' ἃς ἡ Κυβέρνησις προετίθετο ν' ἀποδώσῃ ἡμῖν, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν μεγάλων τοῦ Πάσχα, ἑορτῶν δύο ἐκ τῶν ἁρπαγεισῶν καὶ παρανόμως ὑπὸ τῆς βουλγαρικῆς Μητροπόλεως κατεχομένων ἡμετέρων ἐκκλησιῶν, τὴν τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ τὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

Εἰς τὰς φήμας ταύτας δὲν ἐνόμισα ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ δώσω προσοχήν, διὸ καὶ χθὲς ἐζήτησα τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας παρὰ τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος, ἵνα, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελον ἐπαληθεύσῃ αἱ φῆμαι αὗται, νὰ ἦμαι ἕτοιμος πρὸς ἐνέργειαν τῶν δεόντων.

Ἐκ τῶν ὑστέρων πράγματι ἀπεδείχθη, ὅτι αἱ κυκλοφορήσασαι φῆμαι αὗται δὲν ἦσαν ἀνυπόστατοι. Χθὲς, δηλονότι, περὶ τὴν 3 μ. μ. προσεκλήθη εἰς τὴν ἐνταῦθα Νομαρχίαν ὁ κ. Σ. Ἀντωνιάδης, πρόεδρος τῆς Ἐφορίας τῶν κλεισθέντων καὶ ἁρπαγέντων ἑλληνικῶν σχολείων Φιλιππουπόλεως, πρὸς ὃν ὅ, τε Νομάρχης Φιλιππουπόλεως καὶ ὁ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει παρεπιδημῶν τμηματάρχης τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Δημητρώφ, ὅλως ἀνεπισήμως, συνέστησαν, ὅπως ἡ ἡμετέρα Κοινότης θελήσῃ ν' ἀποδεχθῇ τοὺς δύο μνημονευθέντας Ἱεροὺς ναούς· διότι, ὡς εἶπον, «τοῦτο εἶνε ἡ ἐπιθυμία τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις δὲν ἐπιθυμεῖ τόσαι χιλιάδες Ἑλλήνων νὰ διέλθωσιν ἐν Φιλιππουπόλει, ἄνευ ἐκκλησίας, τὰς μεγάλας τῆς πίστεως ἡμέρας».

Ἐννοεῖται ὅτι ὁ κ. Ἀντωνιάδης, ἐκπλαγεὶς διὰ τὰς προτάσεις—διότι ἐκεῖνος νομίσας ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν ἁρπαγέντων σχολείων, εἶχε μεταβῇ εἰς τὴν Νομαρχίαν—ἔσπευσε νὰ δηλώσῃ, ὅτι τὸ ζήτημα, περὶ οὗ ἀμφότεροι ἐλάλουν αὐτῷ, ἦτο ζήτημα διὰ τὸ ὁποῖον οὐκ ἦν αὐτὸς ἁρμόδιος, λαϊκὸς ὢν καὶ ἰδιώτης, ἀλλ' ἡ Μητρόπολις, πρὸς ἣν ἠδύναντο ν' ἀπευθυνθῶσιν.

Ὁ κ. τμηματάρχης ἀπεδέχθη μὲν τὸ ὀρθὸν τῆς παρατηρήσεως τοῦ κ. Σ. Ἀντωνιάδου, ἀλλ' ἐπέμεινε λέγων ὅτι αἱ ἐνέργειαί του καὶ αἱ πρὸς αὐτὸν συστάσεις περὶ ἀποδοχῆς τῶν δύο ἐκκλησιῶν ἐκ μέρους τῆς Κοινότητος ἔφερον ὅλως ἰδιωτικὸν καὶ ὅλως ἀνεπίσημον χαρακτῆρα καὶ ὅτι, ὡς ἐκ τούτου, δὲν ἦτο δυνατὸν ν' ἀποταθῇ πρὸς ἐμὲ, τὸν ὁποῖον, ὡς εἶπε, καὶ προσωπικῶς δὲν γνωρίζει· διότι ἐγὼ θὰ ἔσπευδον κατὰ καθῆκον νὰ ζητήσω ὁδηγίας παρὰ τῆς προϊσταμένης μου ἀρχῆς τῶν Πατριαρχείων, ὅπερ θὰ ἐματαίου τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν· καθόσον αἱ ἅγιαι ἡμέραι θὰ παρήρχοντο χωρὶς οἱ Ἕλληνες νὰ ἐκπληρώσωσι τὰ ἑαυτῶν θρησκευτικὰ καθήκοντα.

Παρὰ τὰς ρητὰς καὶ κατηγορηματικὰς δηλώσεις τοῦ κ. Ἀντωνιάδου ὅτι οὐκ ἦν ὁ ἁρμόδιος καὶ ὅτι ἔδει ν' ἀποταθῶσι πρὸς τὴν κανονικὴν καὶ ἁρμοδίαν Ἀρχὴν, τὴν ἱερὰν ἡμῶν Μητρόπολιν, ὁ κ. τμηματάρχης ἐξηκολούθησεν ἐπιμένων. Πεισθεὶς ὅμως ἐπὶ τέλους ὅτι αἱ ἐνέργειαι αὐτοῦ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ τελεσφορήσωσιν, ἀπέστειλε πρὸς ἐμὲ σήμερον περὶ τὴν 2 μ. μ. τὸν νομάρχην Φιλιππουπόλεως κ. Π. Μανόλωφ. Ἡ ἐπίσκεψις του διήρκεσεν ἐπί τινα μόνον λεπτά. Μὲ ἠρώτησεν ὁ κ. Π. Μανώλωφ ἂν ὁ κ. Σ. Ἀντωνιάδης ἀνεκοίνωσέ μοί τι περὶ τῆς ἀποδόσεως τῶν δύο ἐκκλησιῶν. Τῷ εἶπον, ὅτι οὔτε μοι ἀνεκοίνωσέ τι ὁ κ. Ἀντωνιάδης, οὔτε ἦτο δυνατὸν νὰ δεχθῶ ἀνακοίνωσιν τοιαύτην ἐκ μέρους ἰδιώτου προκειμένου περὶ τοιούτου ζητήματος.

Εἰς τὴν ἐμὴν παρατήρησιν ἐδήλωσεν ὅτι διὰ τοῦ κ. Ἀντωνιάδου, τοῦ γηραιοτέρου τῶν Ἑλλήνων Φιλιππουπολιτῶν καὶ παλαιοῦ φίλου, ἁπλῶς ἐζήτησεν αὐτός τε καὶ ὁ τμηματάρχης νὰ προπαρασκευάσωσι τὸ ἔδαφος τῆς μετ' ἐμοῦ συνεντεύξεως· οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ κ. νομάρχου εὑρίσκονται εἰς ἄμεσον ἀντίφασιν πρὸς ἐκείνους, οὓς εἶπεν εἰς τὸν κ. Σ. Ἀντωνιάδην κατὰ τῆς μετ' αὐτοῦ συνέντευξιν καὶ οὓς ἀνωτέρω ἐσημείωσα. Μὲ ἠρώτησε τί φρονῶ περὶ τῆς παραλαβῆς τῶν δύο ἐκκλησιῶν, ἂν εἶνε δυνατόν, ἀνεπισήμως καὶ προσωρινῶς διὰ τὰς ἑορτάς, νὰ παραλάβω τὰς δύο ἐκκλησίας καὶ μὲ παρεκάλεσεν ἅμα νὰ ἴδω τὸν κ. τμηματάρχην ἐν τῇ Νομαρχίᾳ.

Περὶ τοῦ ζητήματος τῶν δύο ἐκκλησιῶν, τῷ ἀπήντησα· γνωρίζετε τὰς ἐμὰς σκέψεις, ἀλλὰ νὰ ἴδω τὸν κ. Δημητρώφ ἀνεπισήμως δὲν εἶνε δυνατόν· διότι ἐνταῦθα πρόκειται περὶ ζητήματος σπουδαιοτάτου, τὸ ὁποῖον δὲν δύναμαι νὰ διαπραγματεύωμαι ἀνεπισήμως καὶ ἄνευ ἐπισήμων τῆς ἐμῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς ὁδηγιῶν. Ὁ κ. νομάρχης ἀνεχώρησε περὶ τὴν 2, 20 μ. μ. περὶ τὴν 3 δὲ ἐδέχθην τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ κ. Δημητρώφ.

Τὸν ἠρώτησα ὑπὸ τίνα ἰδιότητα μ' ἐπισκέπτεται· ἀπήντησεν, ὅτι μ' ἐπισκέπτεται ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ἰδιαιτέρου ἀπεσταλμένου τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν κ. Στάντσωφ, ἵνα ὑποβάλῃ μοι τὴν παράκλησιν, ὅπως ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα δεχθῶ προσωρινῶς τὰς δύο ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ τοῦ ἁγίου Δημητρίου διὰ τὰς θρησκευτικὰς τῶν χριστιανῶν ἀνάγκας, μὲ τὴν παρατήρησιν ὅτι ἡ παραλαβὴ τῶν δύο μνημονευθεισῶν ἐκκλησιῶν δὲν προδικάζει τὸ ζήτημα, ὅπερ μελετηθήσεται ὑπὸ τῆς σχηματισθείσης κυβερνητικῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, εἶπον τῷ κ. ἀπεσταλμένῳ, ἔσχον μακρὰν μετὰ τοῦ κ. ὑπουργοῦ συνέντευξιν, καθ' ἣν καθώρισα αὐτῷ τὸ ζήτημα καὶ τὴν λύσιν, ἣν ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν. Ἐντεῦθεν δὲ λαβὼν ἀφορμὴν ἐπὶ δύο ὁλοκλήρους ὥρας κατέδειξα αὐτῷ, ἀπό τε νομικῆς καὶ ἱστορικῆς ἀπόψεως, πῶς ἡμεῖς ἀντιλαμβανόμεθα τοῦ ζητήματος καὶ πῶς πραγματικῶς τοῦτο ἔχει, ἀναιρέσας τὸ ἐπιχείρημα τῶν ἐναντίων περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς δι' ἐπιτροπῶν διακανονίσεως τοῦ ζητήματος καὶ καταδείξας τὸ ἄδικον τῶν ἐνεργειῶν καὶ σκέψεων τοῦ ὑπουργείου.

Ὁ κύριος τμηματάρχης μοί εἶπεν ὅτι ἔχομεν μὲν ἀπόλυτον δίκαιον, ὅτι ἡ βάσις, ἐφ' ἧς στηρίζω τοὺς λόγους μου, εἶνε νομικὴ καὶ κανονική, ἀλλὰ ὅτι αὐτὸς δὲν ἦτο ἐκεῖνος μεθ' οὗ ἐγὼ θὰ ἐπραγματευόμην τὸ ζήτημα, καθόσον ἡ ἀποστολὴ αὐτοῦ εἶνε εἰδικὴ καὶ ὡρισμένη· διότι ἀπεστάλη παρὰ τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἵνα παραδώσῃ μοι, προσωρινῶς διὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα, τοὺς δύο ναούς· διότι, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐσημείωσα, ἡ ἀποστολὴ αὐτοῦ εἰς τοῦτο καὶ μόνον ἀφεώρα.

Ἐζήτησα τὰς προτάσεις του ἐγγράφως· ἀλλ' ἐνῷ τὸ πρῶτον προσεποιήθη ὅτι τοῦτο δὲν ἔχει σημασίαν τινά, εἶτα, ἀναγκασθείς, ἐδήλωσέ μοι, ὅτι δὲν εἶχεν ἐντολὴν τοιαύτην. Τῷ εἶπον ὅτι τότε ἔπρεπε νά μοι ἀπευθύνῃ τὴν ἐπίσημον ἐπιστολὴν ὁ κ. νομάρχης. Ἡ ἀπάντησίς του ἦτο· τὸ ζήτημα τῶν δύο ἐκκλησιῶν δὲν λύεται διοικητικῶς, ἀλλὰ διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀμέσως δι' ἐμοῦ, χωρὶς ὁ νομάρχης νὰ λάβῃ ἐπίσημον μέρος ἐν τῇ ὑποθέσει, εἰ καὶ αὐτὸς θὰ παραδώσῃ ἡμῖν τὰς δύο ἐκκλησίας. Ἐθεώρησα καθῆκον νὰ θέσω τέρμα εἰς τὴν συζήτησιν καὶ νὰ τηλεγραφήσω τὰς προφορικὰς προτάσεις αὐτοῦ τῇ Ἐκκλησίᾳ ἵνα αἰτήσωμαι τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας.

Ἐπὶ τούτοις κτλ.

Ἐν Φιλιππουπόλει τῇ 17 Ἀπριλίου 1907.

Ὁ τοῦ ἁγίου Φιλιππουπόλεως ἐπίτροπος
Ἀρχιμανδρίτης ΦΩΤΙΟΣ

Τηλεγραφικὴ ἀπάντησις τῆς Α. Θειοτάτης Παναγιότητος

«Τὸ Πατριαρχεῖον, δεικνύον συνδιαλλακτικὰ ἢ μᾶλλον χριστιανικὰ αἰσθήματα, δὲν θέλει ν' ἀντιτάξῃ ἀπόλυτον ἄρνησιν εἰς ἀποδοχὴν προτάσεων περὶ ἀποδόσεως δύο ἐκκλησιῶν ἐν Φιλιππουπόλει ἐκ τῶν ἀφαιρεθεισῶν, ἐπὶ τοῖς ἑξῆς δύο ὅροις. Τὸ μέτρον τοῦτο νὰ ἐπεκταθῇ εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἡγεμονίας, ἐν οἷς ἀφῃρέθησαν ἑλληνικαὶ ὀρθόδοξοι ἐκκλησίαι καὶ παρενοχλεῖται ἡ ἐλευθέρα ἐξάσκησις τῶν ὀρθοδόξων Ἑλλήνων ὑπηκόων τῆς Ἡγεμονίας εἰς τὸ ἐκτελεῖν τὰς θρησκευτικὰς αὐτῶν τελετὰς ἐν τῇ γλώσσῃ καὶ τῷ τυπικῷ αὐτῶν, καὶ νὰ μὴ κριθῇ ἡ πατρικὴ συνδιαλλακτικὴ αὕτη αὐτοῦ συγκατάθεσις ὡς μειοῦσα τὰ πρὸ τῶν θλιβερῶν γεγονότων κεκτημένα αὐτοῦ ἐν τοῖς μέρεσιν ἐκείνοις τῆς Ἡγεμονίας τῆς Βουλγαρίας καὶ Ἀν, Ρωμυλίας θρησκευτικὰ καὶ κοινοτικὰ δικαιώματα, τὰ ὑπὸ τῆς βουλγαρικῆς Ἡγεμονίας, ἀπ' ἀρχῆς τῆς συστάσεως αὐτῆς, ἀνεγνωρισμένα διὰ νόμων».

Ἔκθεσις τοῦ ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου Φιλιππουπόλεως

Παναγιώτατε δέσποτα,

Εἰ καὶ τηλεγραφικῶς καὶ ἀσφαλῶς ἔσπευσα νὰ γνωρίσω τῇ Ἐκκλησίᾳ ἁπάσας τὰς ἐμὰς ἐνεργείας ἐπὶ τοῦ ἀνακινηθέντος ζητήματος τῆς παραδόσεως τινῶν ἐκ τῶν ἀφαιρεθεισῶν ἡμετέρων ἐκκλησιῶν, οὐχ ἧττον σπεύδω καὶ διὰ τῆς παρούσης νὰ ἐκθέσω αὐτὰς τῇ Ὑμετέρᾳ Θειοτάτῃ Παναγιότητι ἐχούσας οὕτω.

Μόλις ἔλαβον τὰς ὁδηγίας τῆς Ἐκκλησίας, ἔσπευσα τηλεγραφικῶς νὰ ὑποβάλω τῷ ἰδιαιτέρῳ ἀπεσταλμένῳ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν—ἐν τούτῳ γὰρ τῷ μεταξὺ εἶχεν ἀπέλθῃ εἰς Σόφιαν— τοὺς ὅρους ὑφ' οὓς ἠδυνάμην νὰ παραλάβω τὰς δύο ἐν Φιλιππουπόλει Ἐκκλησίας.

Τὸ τηλεγράφημα εἶχον ἀποστείλῃ τῇ ἑσπέρᾳ τῆς Μ. Πέμπτης, περὶ τὴν 3 δὲ ὥραν μ. μ. τῆς Μ. Παρασκευῆς ἔλαβον ἔγγραφον παρὰ τῆς ἐνταῦθα Νομαρχίας, οὗτινος ἐγγράφου ἀντίγραφον ἐπισυνάπτω ᾧδε, δι' οὗ ὁ κ. Νομαρχεύων ἐγνώριζέ μοι ὅτι κατὰ διαταγὴν τοῦ τε προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν παρεχωροῦντο τῇ ἡμετέρᾳ μητροπόλει δύο ἐκκλησίαι, ἡ τοῦ Ἁγ. Κωνσταντίνου καὶ ἡ τοῦ Ἁγ. Δημητρίου. Ἐν τῷ ἐγγράφῳ ὅμως τούτῳ οὐδὲν ἐλέγετο περὶ τῶν πατριαρχικῶν ὅρων· διὸ καὶ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ ἔσπευσα διὰ τηλεγραφήματος νὰ ζητήσω παρὰ τοῦ κ. ὑπουργοῦ συμπληρωματικὰς πληροφορίας.

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ τηλεγραφήματός μου, ὁ γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου ἐτηλεγράφησέ μοι, ὡς καὶ χθὲς ἐγνώρισα, τῇ Ὑμετέρᾳ Θειοτάτῃ Παναγιότητι, ὅτι ἐμοὶ ἐναπόκειται νὰ παραλάβω τὰς δύο ἐκκλησίας ἐν Φιλιππουπόλει, διαταχθεισῶν τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν νὰ παραδώσωσι τὰς ἐν Κουκλαίνῃ δύο ἐκκλησίας καὶ ὅτι, προκειμένου περὶ τῶν ἄλλων ἐν τῇ Ἡγεμονίᾳ μερῶν, ἐν οἷς ὑπάρχουσι ζητήματα ἐκκλησιῶν διαμφισβητούμενα, ἡ Κυβέρνησις φροντίζει περὶ τῆς διακανονίσεως αὐτῶν».

Τὴν ἀπάντησιν ταύτην ἔλαβον περὶ τὴν 3ην ὥραν μ. μ. τῆς χθὲς, περὶ δὲ τὴν 3 20′ προσεκλήθην ἐσπευσμένως παρὰ τοῦ Νομάρχου Φιλιππουπόλεως κ. Π. Μανώλωφ, ὁ ὁποῖος ἀνεκοίνωσέ μοι ὅτι εἶχε διαταγὰς παρὰ τῆς ἐν Σοφίᾳ κεντρικῆς Κυβερνήσεως ἀμέσως νὰ μοὶ παραδώσῃ τὰς δύο ἐκκλησίας. Ἐξέθηκα εἰς αὐτὸν τὰ πράγματα καὶ τῷ κατέδειξα ὅτι αἱ διαταγαὶ τῆς Ἐκκλησίας ἦσαν ρηταὶ καὶ ὡρισμέναι καὶ ὅτι οὐδὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γένηται ἄνευ νέων αὐτῆς ὁδηγιῶν, ἃς τηλεγραφικῶς ἀμέσως θὰ ἐζήτουν. Περὶ τὴν 7ην ὥραν μ. μ. ἀφίκετο καὶ αὖθις εἰς ἐπίσκεψίν μου ὁ κ. Π. Μανώλωφ καὶ ἠρώτησέ με ἂν ἐτηλεγράφησα τῇ Ὑμετέρᾳ Θειοτάτῃ Παναγιότητι.

Ἐπὶ τῇ καταφατικῇ μου δηλώσει, ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ οἰκήματός μου συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας.

Ταῦτα Παναγιώτατε Δέσποτα, φέρων εἰς γνῶσιν κτλ

Ἐν Φιλιππουπόλει

Τῇ 22 Ἀπριλίου 1907

Ὁ τοῦ ἁγίου Φιλιππουπόλεως ἐπίτροπος

Ἀρχιμανδρίτης ΦΩΤΙΟΣ

Τηλεγραφικὴ ἀπάντησις τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

«Ἐμμένομεν εἰς ὅσα ἀπεφασίσαμεν».

Ἔκθεσις τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου Φιλιππουπόλεως

Παναγιώτατε Δέσποτα.

Ἅμα τῇ λήψει τῆς τηλεγραφικῆς ἀπαντήσεως τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος, ἀπηύθυνα ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν, δι' ἧς ἀνεκοίνωσα αὐτῷ, ὅτι ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία οὐδὲν εἶχε νὰ μεταβάλῃ ἢ νὰ προσθέσῃ εἰς τὰς διαταγὰς, ἃς μοι ἀπέστειλε καὶ τὰς ὁποίας ἐγκαίρως διεβίβασα τῷ κ. ὑπουργῷ.

Ἀπάντησιν εἰς τὴν ἐπιστολήν μου ταύτην, ἧς ἀντίγραφον κατὰ καθῆκον ἐπισυνάπτω ᾧδε, δὲν ἔλαβον ἔτι. Πιθανῶς ἡ ἀπάντησις αὕτη νὰ βραδύνῃ ἐπὶ πολὺ· διότι τὸ ζήτημα ἐτέθη τοσοῦτον σοφῶς ὑπὸ τῆς Ὑμ. Θειοτάτης Παναγιότητος, ὥστε ἡ Κυβέρνησις περιῆλθεν εἰς δυσχερεστάτην θέσιν.

Ἐπὶ τούτοις κτλ.

Ἐν Φιλιππουπόλει

Τῇ 25ῃ Ἀπριλίου 1907.

Ὁ τοῦ ἁγίου Φιλιππουπόλεως Ἐπίτροπος

Ἀρχιμανδρίτης Ω ΤΙΟΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΣΥΓΧΑΡΗΤΙΚΑΙ
ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ πάσχα

Ἐκ τῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ ἁγίου πάσχα σταλεισῶν τῷ παναγιωτάτῳ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ συγχαρητικῶν ἐπιστολῶν ἐκδίδομεν τὴν τοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ. Δαμιανοῦ καὶ τὴν τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Πετρουπόλεως κ. Ἀντωνίου. Δι' ἐπιστολῆς συγχαρητικὴν πρόρρησιν ὑπέβαλεν ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Ἀθηνῶν κ. Θεόκλητος καὶ ὁ ἐν Πετρουπόλει ἑλλόγ. ἱερομνήμων τῆς τοῦ Χ. Μ. Ἐκκλησίας καὶ καθηγητὴς τῆς αὐτόθι θεολογικῆς ἀκαδημίας κ. Ἰωάννης Σοκολώφ, ὁ διὰ γραφῖδος δοκίμου κατὰ ἀλήθειαν παριστῶν τοῖς ἐν Ρωσσίᾳ ἀδελφοῖς ὀρθοδόξοις τὰ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῇ συμβαίνοντα, ἅπερ συνήθως ἐφημερίδες τινὲς ρωσσικαὶ διαστρέφουσιν ἐκ καθολικῶν ἐφημερίδων παραλαμβάνουσαι·

Αἱ συγχαρητικαὶ ἐπιστολαὶ ἔχουσιν οὕτω·

Α'.

ἀριθμ. πρωτ. 900

Παναγιώτατε καὶ σεβασμιώτατε ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὲ πατριάρχα, ἐν Χριστῷ, τῷ Θεῷ, λίαν ἀγαπητὲ καὶ ἐπιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν μετριότητος, κύριε Ἰωακείμ. Τὴν ὑμετέραν περισπούδαστον ἡμῖν σεβασμίαν παναγιότητα ἐν φιλήματι ἁγίῳ περιπτυσσόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Χαίρει καὶ ἀγάλλεται σήμερον πᾶσα ἡ κτίσις ἐπὶ τῇ ἐκ νεκρῶν ζωηφόρῳ Ἀναστάσει τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, νικήσαντος μὲν τῷ ἰδίῳ θανάτῳ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τὴν ζωὴν δὲ τῷ κόσμῳ παντὶ δωρησαμένου καὶ τοῖς πιστοῖς προμνηστευσαμένου σωτηρίαν τὴν αἰώνιον. Τῆς δ' οὖν χαρᾶς ταύτης καὶ ἡμεῖς οἱ θείῳ ἐλέει ἠξιωμένοι τὴν ἀνάμνησιν τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ζωηφόρου Τάφου, ἐν ᾧ ἐτέθη σωματικῶς καὶ ἐξ οὗ ἀνέστη Θεὸς, τελεῖν πεπληρωμένοι παννύχιον ᾄσαμεν Αὐτῷ τὴν θείαν ὑμνῳδίαν μετὰ παντὸς τοῦ εἰς προσκύνησιν συνεληλυθότος ἀπειροπληθοῦς χριστεπωνύμου πληρώματος, καὶ λαμπροπρεπῶς ἐτελέσαμεν ἐπὶ τοῦ θεοδόχου μνήματος τὴν θείαν καὶ ἱερὰν μυσταγωγίαν, ἐν ᾗ θερμῶς τοῦ ἀναστάντος Θεοῦ ἡμῶν ὑπὲρ καλῆς καταστάσεως καὶ εὐσταθείας ἁπασῶν τῶν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν δεηθέντες, ἀγάπῃ πολλῇ ἐμνήσθημεν καὶ τοῦ ὀνόματος τῆς ὑμετέρας λίαν ἡμῖν ἀγαπητῆς καὶ περισπουδάστου γερασμιωτάτης παναγιότητος, αἰτησάμενοι ὑπὲρ Αὐτῆς πλουσίας τὰς θείας δωρεὰς καὶ εὐλογίας τοῦ τῇ Ἀναστάσει Αὐτοῦ καὶ ἡμᾶς συναναστήσαντος.

Καὶ νῦν δ' ὅτ' Αὐτὴν ἐν Χριστῷ ἀναστάντι περιπτυξόμενοι ἥκομεν, ἐν χαρᾷ μὲν πολλῇ τὸ ἡδύμολπον καὶ οὐράνιον φώνημα «Χριστὸς ἀνέστη» προσφωνοῦμεν Αὐτῇ, τὰς αὐτὰς δ' ἔν τε τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς χείλεσιν ἔχομεν θερμὰς εὐχὰς καὶ τὰς αὐτὰς πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας ἡμῶν ἀναπέμπομεν δεήσεις, αἰτούμενοι, ὅπως περιέπων Αὐτὴν ἐν ὑγιείᾳ ἀστεμφεῖ χαρίζηται τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ ἔτη μακρὰ καὶ ὄλβια εὐθηνοῦσαν πάσῃ εὐθηνίᾳ τῆς χρηστότητος Κυρίου, τὸν λόγον τῆς σωτηρίας ὀρθοτομοῦσαν καὶ τὸν ἐμπεπιστευμένον Αὐτῇ θεόθεν περιούσιον λαὸν εἰς νομὰς σωτηρίους ποδηγετοῦσαν.

Ἀξιοῦντες δὲ παρ' Αὐτῆς διαβιβασθῆναι τὰς συγχαρητηρίους μὲν εὐχὰς καὶ προσρήσεις ἡμῶν τοῖς τὴν περὶ Αὐτὴν ἁγίαν καὶ ἱερὰν Σύνοδον συγκροτοῦσιν ἀγαπητοῖς ἐν Χριστῷ ἀδελφοῖς καὶ συλλειτουργοῖς σεβασμιωτάτοις ἀρχιερεῦσι, τὰς πατρικὰς δ' ἡμῶν εὐχὰς καὶ εὐλογίας τοῖς ἐντιμοτάτοις μέλεσι τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου καὶ λοιποῖς τοῦ εὐλογημένου ἡμῶν Γένους λογάσι, περιστυσσόμεθ' Αὐτὴν καὶ αὖθις ἐν Χριστῷ ἀναστάντι καὶ τὰ ἔτη Αὐτῆς θεόθεν αἰτούμενοι ὅτι πλεῖστα, ὑγιεινά, σωτήρια καὶ γηθόσυνα, διατελοῦμεν

ἐν τῇ ἁγίᾳ πόλει Ἱερουσαλὴμ, ᾗ ζ' ἀπριλίου κβ'

Τῆς ποθεινοτάτης ἡμῖν καὶ σεβασμιωτάτης Αὐτῆς
Παναγιότητος ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
καὶ ὅλως πρόθυμος
† Ὁ Ἱεροσολύμων ΔΑΜΙΑΝΟΣ.

Β'.

Τὸν παναγιώτατον καὶ θειότατον κύριον κύριον Ἰωακεὶμ τὸν Γ', ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸν πατριάρχην, τὸν λίαν ἀγαπητὸν ἐν Χριστῷ ἀδελφὸν καὶ συλλειτουργὸν τῆς ἡμῶν ταπεινότητος, ἐν Κυρίῳ προσαγορεύω.

Θεωρῶ ἱερόν μου καθῆκον ἵνα συγχαρῶ Ὑμῖν, Παναγιώτατε δέσποτα, ἐπὶ τῇ λαμπροφόρῳ ἑορτῇ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. «Χριστὸς ἀνέστη!» Ἀνέστη ὁ Κύριος καὶ ἐχαρίσατο ἡμῖν τοῖς πιστεύουσιν εἰς αὐτὸν τὴν δόξαν καὶ τὴν μακαρίαν ἀθανασίαν, τὸ φῶς καὶ τὴν ἐν ἁγίῳ Πνεύματι χαράν. Εὔχομαι δεόμενος ὅπως τὸ φῶς καὶ ἡ χαρὰ παραμένωσι πάντοτε ἐν τῇ ψυχῇ Αὐτῆς καὶ ὅπως ἐνισχύῃ Αὐτὴν ὁ ἀναστὰς Ζωοδότης Κύριος ἐν τῇ δυσχερεῖ πρωθιεραρχικῇ Αὐτῆς διακονίᾳ πρὸς δόξαν τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας καὶ σωτηρίαν τοῦ θεόθεν πεπιστευμένου Αὐτῇ ποιμνίου Αὐτῆς.

Ἐξαιτούμενος δὲ τὰς ἁγίας Αὐτῆς πρὸς τὸν οὐράνιον Ἀρχιποίμενα εὐχὰς, διατελῶ μετ' αἰσθημάτων ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ βαθυτάτου πρὸς Αὐτὴν σεβασμοῦ,

ἐν Πετρουπόλει, τῇ 14 ἀπριλίου 1907

Τῆς Ὑμετέρας παντίμου καὶ περιποθήτου Παναγιότητος

ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

ΑΝΤΩΝΙΟΣ μητροπολίτης Πετρουπόλεως

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος.— Ἀπὸ τῆς τρίτης ἤρξατο τῆς ἐν τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ συνεργασίας ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Λέρου καὶ Καλύμνου κ. Γερμανὸς, ᾧ προσεῖπε τὰ πρόσφορα ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης καὶ εἰς ἃ ἀπήντησε καταλλήλως ὁ νέος συνοδικός.—Ἀπὸ προχθὲς δ' ἐπανέλαβε τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, ἐπιστρέψας ἐκ Πρεβέζης, ὁ πανοσιολγ. ἀρχιμ. καὶ ἀρχιγραμματεὺς τῆς ἱερᾶς Συνόδου κ. Ἀθαν. Πιπέρας.

Αὐτοκρατορικὴ ἑορτή. — Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, 6 ἀρξαμένου, ἀγομένης ἐν τῇ ρωσσικῇ πρεσβείᾳ τῆς ἑορτῆς τῶν γενεθλίων τῆς Α. Α. Μ. τοῦ τσάρου πασῶν τῶν Ρωσσιῶν Νικολάου Β', παρέστησαν ἐν αὐτῇ, ἑρμηνεύοντες τὰς πατρικὰς εὐχὰς καὶ προσρήσεις τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου τῷ ἐξοχ. πρεσβευτῇ τῆς Ρωσσίας κ. Ἰω. Ζηνοβιὲφ, ὁ πανοσιολγ. Μ. πρωτοσύγκελλος κ. Καλλίνικος καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ Α' πατριαρχικοῦ γραφείου ἐλλογιμ. κ. Χρ. Παπαϊωάννου.

Μητρόπολις Σμύρνης.—Διωρίσθη ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἐπιτροπεία ἐκ τῶν σεβασμ. μητροπολιτῶν Πελαγονίας, Μαρωνείας καὶ Γρεβενῶν, πρὸς συζήτησιν, μετὰ τῶν ἐκ Σμύρνης ἀφιχθησομένων πληρεξουσίων Δημογεροντίας καὶ Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, τῶν ἄρθρων τοῦ κοινοτικοῦ τῶν σμυρναίων κανονισμοῦ καὶ διόρθωσιν τῶν ἀπαιτούντων τοιαύτην.

Θεολογικὴ Σχολή.—Μέλος τῆς ἐφορίας τῆς ἱερᾶς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς διωρίσθη συνοδικῶς ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Γρεβενῶν κ. Ἀγαθάγγελος, ἀντὶ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Κολωνίας, οὗ τὰ καθήκοντα ὡς ταμίου ἀνετέθησαν τῷ ἐκ τῶν ἐφόρων σεβασμ. μητροπολίτῃ Μορωνείας κ. Νικολάῳ.

Οἰκονομικὸς σύμβουλος.— Τὸ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον ἐν τῇ σημερινῇ αὐτοῦ συνεδρίᾳ λαβὸν γνῶσιν τῆς ἐγγράφου καὶ προφορικῆς δηλώσεως τοῦ ἀξιοτίμου ταμίου τῶν Πατριαρχείων κ. Συμεὼν Παπαδάκη, ὅτι αἴρει μὲν τὴν πρὸ καιροῦ ὑποβληθεῖσαν παραίτησιν αὐτοῦ, ἀδυνατεῖ δ' ὅμως ἀφ' ἑτέρου ἕνεκα τῆς ἡλικίας καὶ κοπώσεως αὐτοῦ νὰ ἐκπληροῖ καθήκοντα ταμίου, ὑποχρεουμένου νὰ διαμένῃ ἐν τῷ γραφείῳ αὐτοῦ ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας, μετὰ τεσσαράκοντα καὶ τεσσάρων ἐτῶν ὑπηρεσίαν, χορηγοῦν δεῖγμα ἐκτιμήσεως τῆς εὐδοκίμου αὐτοῦ ἐργασίας, καὶ τῆς πολυετοῦς πείρας καὶ τῶν γνώσεων ὡς πρὸς τὴν οἰκονομολογικὴν ἐν γένει τῶν Πατριαρχείων λειτουργίαν, ὠνόμασεν αὐτὸν οἰκονομικὸν σύμβουλον, ἀπολαμβάνοντα ἣν καὶ μέχρι σήμερον μισθοδοσίαν καὶ σχετικὴν ἄνεσιν. Τὸ Συμβούλιον ἀνέθηκεν ἅμα εἰς τὴν ἐπὶ τῶν γραφείων Ἐπιτροπὴν ὅπως ὑποδείξῃ τὸ κατάλληλον διὰ τὴν θέσιν ταμίου πρόσωπον.

Πατριαρχικὰ γραφεῖα.—Διωρίσθη σήμερον ὑπὸ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου διευθυντὴς τοῦ Λογιστηρίου τῶν Πατριαρχείων ὁ κατὰ τὸν ἐπὶ τούτῳ διαγωνισμὸν ἐπιτυχὼν ἐλλογ. κ. Κωνστ. Ἰωαννίδης, μαθητὴς τῆς ἄλλοτε λειτουργούσης εὐδοκίμως Κεντρικῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς καὶ τῆς ἐν Χάλκῃ Ἐμπορικῆς.

Κεντρικὴ Ἐκκλησ. Ἐπιτροπή.—Τῆς σημερινῆς συνεδρίας τῆς πατριαρχ. Κεντρικῆς Ἐκκλησιαστ. Ἐπιτροπῆς, ἀσχοληθείσης εἰς θέματα γενικωτέρου χαρακτῆρος, προήδρευσεν ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Ἁγίασμα ἁγίου Θεράποντος.—Ὑπὸ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου διωρίσθησαν μέλη τῆς ἐπιτροπῆς Ἁγίου Θεράποντος οἱ ἀξιότιμοι κκ. Μ. Ρακτιβὰν, ἐκπροσωπῶν ἐν αὐτῇ τὸ Συμβούλιον, ἀντὶ τοῦ κ. Π. Χρυσοῦ μὴ ἀποδεξαμένου τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ, Μιχ. Παπαδόπουλος, Ν. Φερμάνογλους καὶ Δ. Π. Δημητριάδης.

Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια.—Ἡ ἐν Ὀδησσῷ καλλίστη ἐφημερὶς «Κόσμος» ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 29 ἀπριλίου συνιστᾶ πάσαις ταῖς ἑλληνικαῖς ἐν Ρωσσίᾳ κοινότησι τὴν κτῆσιν τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ὡς ἀπαραιτήτου πνευματικῆς τροφῆς, ἐνθέρμως ὑπὲρ αὐτῆς γράφουσα. Πᾶσι τοῖς ὑπὲρ τοῦ πατριαρχικοῦ φύλλου γράφουσιν εὐχαριστοῦντες, ἐπίσης εὐχαριστοῦμεν καὶ τοῖς ἐν Βατοὺμ καὶ πέριξ ὁμογενέσι, προθύμως

ἐγγραφεῖσι συνδρομηταῖς τῆς ἡμετέρας Ἀληθείας πρὸ μηνὸς, ἐπαινετῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ αἰδεσ. πρεσβυτέρου κ. Ματθαίου Μάνου.

Κανονικὴ ἄδεια.—Συνοδικῶς ἐχορηγήθη ἡ ἄδεια τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Λήμνου καὶ Ἁγίου Εὐστρατίου κ. Γενναδίῳ τῆς ἐλεύσεως εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν, ἕνεκεν ἰδίων ὑποθέσεων.—Ἐπίσης ἐχορηγήθη συνοδικῶς ἄδεια τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Ξάνθης κ. Ἰωακεὶμ, ὅστις ἔτυχεν εἶτα καὶ τῆς ἀπαιτουμένης κυβερνητικῆς ἀδείας, τῆς εἰς Βιέννην καὶ Κάρλσβαδ μεταβάσεως ἕνεκα λόγων ὑγιείας.—Χρησιμοποιήσας δὲ τὴν χορηγηθεῖσαν αὐτῷ συνοδικῶς ἄδειαν τῆς εἰς Ἱεροσόλυμα μεταβάσεως πρὸς προσκύνησιν τῶν Ἁγίων Τόπων, ἐπανῆλθεν ἐνταῦθα προχθὲς ὁ πανιερ. μητροπολίτης Κολωνίας κ. Πολύκαρπος.

Μουσικὴ Σχολή.—Ὑπὸ τοῦ προεδρείου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου ὡρίσθησαν μέλη τῆς ἐφορίας τῆς Ἐκκλησ. Μουσικῆς Σχολῆς οἱ δόκιμοι ἱεροψάλται κ. Μιχ. Μουρκίδης, Γεώργιος Βινάκης ὁ καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐργασθεὶς μετὰ ζήλου, καὶ Δημ. Μπαλαμπάνης, πρώην διδάσκαλος τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς ἐν τῷ διδασκαλείῳ Κρήτης. Αἱ ἐξετάσεις τῆς Μουσικῆς Σχολῆς ἄρχονται τῇ προσεχεῖ δευτέρᾳ.

Ὀνομαστικαὶ ἑορταί.—Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ (τῶν Μυροφόρων) ἡ Α. Θ. Π. συνεχάρη τηλεγραφικῶς τῷ μακαριωτάτῳ πατριάρχῃ πρώην Ἱεροσολύμων κ. Νικοδήμῳ, καθὼς καὶ τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Λιτίτζης κ. Νικοδήμῳ, ἄγουσι τὴν ὀνομαστικὴν αὐτῶν ἑορτήν.

Πατριαρχικαὶ προσρήσεις. — Τῇ τρίτῃ ἐπεσκέψαντο, κατ' ἐντολὴν πατριαρχικὴν, τὸν ἐξ Ἑσπερίας εἰς τὴν ἡμετέραν πόλιν ἐπανακάμψαντα ἐξοχ. πρεσβευτὴν τῆς Αὐστροουγγαρίας κόμητα Πλαβιτσίνην ὁ πανοσλγ. Μ. πρωτοσύγκελλος κ. Καλλίνικος καὶ ὁ Α' γραμματεὺς τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου κ. Π. Δ. Νικολόπουλος, ἑρμηνεύοντες τὰς ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ αὐτοῦ ἐπανόδῳ πατριαρχικὰς συγχαρητικὰς προσρήσεις.

Μητρόπολις Δεβρῶν. — Τὰ κοινοτικὰ σωματεῖα Δεβρῶν ηὐχαρίστησαν τῇ Ἐκκλησίᾳ τηλεγραφικῶς ἐπὶ τῇ ἀναδείξει τοῦ νέου μητροπολίτου Δεβρῶν καὶ Βελισσοῦ κ. Παρθενίου — Τῷ τέως μητροπολίτῃ Δεβρῶν κ. Πολυκάρπῳ, ἐπὶ ἐρωτήσει αὐτοῦ, ἐπετράπη νὰ διαμείνῃ ὅπου ἂν προτιμήσῃ.

Μονὴ Γηρομερίου.—Διωρίσθη συνοδικῶς ἡγούμενος τῆς ἱερᾶς σταυροπηγιακῆς τοῦ Γηρομερίου μονῆς ὁσιώτατος διάκονος κ. Ἄνθιμος Ραϊκόπουλος, ἐκ τῶν μαθητῶν τῆς Εὐαγγελικῆς ἐν Σμύρνῃ σχολῆς καὶ ἐπὶ πολυετίαν χρηματίσας διάκονος τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Πρεσπῶν.

Χοροστασίαι.—Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐχοροστάτησε, κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, ἐν τῷ κατὰ τὸ Βαφεοχώριον τοῦ Βοσπόρου ἱερῷ ναῷ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, πλήθους εὐσεβῶν ἔκ τε τοῦ προαστείου τούτου καὶ τῶν ἀγχιτερμόνων συρρεύσαντος.

Ἐκκλησιαστικὴ μουσική. — Συμπληρώσασα κατὰ τὸν ἤδη παρελθόντα ἀπρίλιον τὸ τέταρτον ἔτος τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς ἡ γνωστὴ μουσικὴ ἐν Ἀθήναις ἐφημερὶς «Φόρμιγξ» εἰσέρχεται εἰς τὸ πέμπτον, καίπερ ἀπὸ σχεδὸν ἑξαετίας ὑφισταμένη. Ἡ ἐφημερὶς «Φόρμιγξ» ἐξέδωκε μέχρι σήμερον ἱκανὰς διατριβὰς, ὕλην ἀρκετὴν παρασχομένη τοῖς ἡμετέροις ἱεροψάλταις πρὸς σπουδὴν, ἤγγειλε δὲ καὶ πᾶσαν εἴδησιν ἔχουσαν οἱανδήτινα σχέσιν μετὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν μουσικῆς, ἀναλαβοῦσα μάλιστα, ὃ καὶ κυριώτατον, τὴν διάσωσιν τῶν παρ' ἡμέραν ἀπολλυμένων ἢ διαφθειρομένων, ἕνεκα καιρικῆς ἐπηρείας, ἑλληνικῶν δημοτικῶν μελῳδιῶν. Ἡ «Φόρμιγξ», οὖσα παρ' ἡμῖν ἡ μόνη μουσικὴ ἐφημερὶς, ἀξιοῦται τῆς ὑποστηρίξεως τῶν παρ' ἡμῖν λογίων καὶ τῶν ἱεροψαλτῶν.

Ἐθνικὴ τιμή.—Ἐγκριθέντος ἀπὸ διετίας ἤδη ὑπό τε τῆς ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου ἵνα δωρηθῇ τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ μακαρίτου Θεμιστοκλέους Χριστοφορίδου ὁ τάφος, ἐν ᾧ ἀναπαύονται ἀπὸ δεκαπενταετίας τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ, ἡ κεντρικὴ ἐφορία Σταυροδρομίου, συμμορφουμένη εὐλαβῶς τῇ δικαίᾳ ταύτῃ ἀποράσει τῆς ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Δ. Μ. Συμβουλίου ἀπέστειλε πρὸς τὰς θυγατέρας τοῦ ἀειμνήστου τὰ σχετικὰ κτητορικὰ ἔγγραφα. Οὕτως ἡ μήτηρ Ἐκκλησία καὶ τὸ Γένος περιφανῶς ἀποδεικνύουσιν ὅτι τιμῶσι τοὺς ἄνδρας ἐκείνους, οἵτινες, ἀνώτατοι λειτουργοὶ τοῦ βασιλείου Κράτους καὶ ἐκ τῶν λογάδων τοῦ Γένους, ἄριστα γινώσκουσι νὰ συνδυάζωσι τὸ καθῆκον αὐτῶν ὡς ὑπηκόων τῆς κοσμικῆς ἀρχῆς ἐξόχων καὶ ὡς υἱῶν τῆς Ἐκκλησίας εὐλαβῶν καὶ μελῶν τιμίων τοῦ ἔθνους. Ὁ μακαρίτης Θεμιστοκλῆς Χριστοφορίδης χρηματίσας μέλος τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου κατὰ τὰ ἔτη 1878—80 καὶ 1882—83 καὶ 1886—88 ἀπέδειξε σπανίαν εὐστάθειαν εἰς τὰς ἀρχὰς αὐτοῦ, σεβασμὸν ἄκρον πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ νῦν πανιερωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὸ καθῆκον, ἣν διετράνωσε καὶ ὡς μέλος τοῦ

Ἀρείου Πάγου, ἡ δὲ γενομένη πρὸς τὴν μνήμην αὐτοῦ ἐθνικὴ τιμὴ ἐστὶ δικαία, πολλοὺς παρορμῶσα πρὸς διάπραξιν ἄλλων κοινωφελῶν ἔργων.

Ἐθνικὰ Φιλανθρωπικὰ Καταστήματα.— Κατὰ τὴν τελευταίαν διοικητικὴν αὐτοῦ συνεδρίασιν τὸ Δ. Ε. Μ. Συμβούλιον λαβὸν ὑπ' ὄψιν αἴτησιν τῆς ἐφορίας τῶν Ε. Φ. Καταστημάτων ὑποβαλλούσης τὸν ἀπολογισμὸν τῶν προσόδων καὶ δαπανῶν τοῦ 1906, προέβη εἰς τὸν διορισμὸν ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κυρίων Γ. Κάρταλη, Στεφάνου βέη Καραθεοδωρῆ, Φ. Μεζίκη καὶ Α. Καραγιανάκη, τῆς ἐντολῆς τοῦ συγκαλεῖν τὰ μέλη ἀνατεθείσης τῷ κ. Κάρταλη. Λαβὸν δὲ ὑπ' ὄψιν τὴν ἐν τῇ αὐτῇ αἰτήσει δήλωσιν τῆς ἐφορίας ὅτι αἱ κατὰ καιροὺς ἐξελεγκτικαὶ ἐπιτροπαί, ἀπὸ τοῦ 1895 μέχρι τοῦ 1905, αἱ μὲν οὔπω ἐπελήφθησαν τοῦ ἔργου αὐτῶν αἱ δὲ οὐδὲ ἐπεράτωσαν τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐταῖς ἐντολήν, τὸ Συμούλιον παρέσχεν εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐπιτροπὴν τὸ δικαίωμα ἵνα προβῇ εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν λογαριασμῶν τῶν Ἐθν. Φιλανθρ. Καταστημάτων ἀπὸ τοῦ 1895 μέχρι σήμερον.

Ἐκκλησία Ρωσσίας

Προσυνοδικὴ Ἐπιτροπεία.—Μικρῷ πρὸ τῶν ἑορτῶν τοῦ θείου πάσχα, ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Πετρουπόλεως κ. Ἀντώνιος ὑπέβαλε μετὰ τῶν ἑτέρων δύο σεβασμ. μητροπολιτῶν Μόσχας καὶ Κιέβου τῇ Α. Α. Μ. τῷ τσάρῳ Νικολάῳ Β' τὴν διαγνώμην τῆς προσυνοδικῆς ἐπιτροπείας περὶ τοῦ καταρτισμοῦ τῆς ἐπικειμένης τοπικῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, προσθεὶς ὅτι ἀπὸ τῆς θελήσεως τοῦ εὐσεβεστάτου αὐτοκράτορος ὡς ἐπιστημονάρχου καὶ δεφένσορος τῆς Ἐκκλησίας ἐξαρτᾶται ὁ καθορισμὸς τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἡ Σύνοδος συγκληθήσεται. Φαίνεται δ' ὅμως ὅτι, κατὰ τὰ ἐκεῖθεν ἡμῖν ἐπιστελλόμενα, ἴσως παρέλθῃ τὸ τρέχον ἔτος ἄκρπον ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο. Οἱ ὀρθόδοξοι ρῶσσοι πολλήν, εἰκότως, ἀποδίδουσι σημασίαν εἰς τὴν γνώμην τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἐπὶ τῆς ἐπικειμένης ἐντῇ ρωσσικῇ Ἐκκλησίᾳ διαρρυθμίσεως.

Μελέται ἐπὶ τῆς ἡμετέρας ἱστορίας. — Ἄξιον λόγου καὶ μελέτης ἔργον περὶ τοῦ ἀειμνήστου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Γρηγορίου Ε' τοῦ ἀπὸ Σμύρνης ἐξέδωκεν ὁ ἑλλογ. κ. Α. Πρεοβραζένσκης, καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου τοῦ Καζάν. Ἐν 477 σελίσιν— ἐκτὸς τῶν τοῦ προλόγου (13) καὶ τῶν (14) ἐπιτατταμένων—διέλαβε κατὰ πλάτος ὁ ἑλληνιστὴς ρῶσσος τὸν βίον καὶ τὰ ἔργα τὰ μέχρι τῆς ἐκλογῆς τοῦ Γρηγορίου (1797), τὰ κατὰ τὴν μέχρι τοῦ χρόνου τούτου πνευματικὴν, ἠθικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν τῆς ἑλληνικῆς Ἀνατολῆς, τὰς ὑπὲρ τῆς πατρίου καὶ κατὰ Χριστὸν παιδεύσεως ἐνεργείας τοῦ Γρηγορίου, τὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ διοικητικὴν αὐτοῦ πολιτείαν κατὰ τὰς δύο πρώτας ἱερατείας καὶ τὴν τρίτην καὶ τελευταίαν, ἀποφαινόμενος ἐν γένει περὶ τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρὸς ὅτι ἐγένετο «εἷς τῶν ἀρίστων πατριαρχῶν τῆς ἑλληνικῆς Ἀνατολῆς».—Χαίρομεν ὅτι ἡ κατὰ τὰς δύο τελευταίας ἑκατονταετηρίδας ἱστορία τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας εὗρεν ἀπὸ μικροῦ μεταξὺ τῶν ἐν Ρωσσίᾳ λογίων ἐμβριθεῖς καὶ καματηροὺς μελετητάς, ὡς ὁ ἱερομνήμων τῆς τοῦ Χ. Μ. Ἐκκλησίας κ. Ἰωάννης Σοκολὼφ καὶ ὁ κ. Ἀλέξιος Πρεοβραζένσκης, οἷς ἀπόκειται λαμπρὸν ἀγώνισμα, τὸ διαφωτίσαι τοὺς ἀδελφοὺς ρώσσους, κληρικοὺς καὶ λαϊκούς, περὶ τῶν καθ' ἡμᾶς καὶ περὶ τῆς ἐν μέσῳ παντοίων ἐπηρειῶν, ἐν νυξὶν ἀσελήνοις καὶ χειμερίαις,σωτηριώδους ἐνεργείας τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας ὑπὲρ τῆς παραδοθείσης ὑπὸ πατέρων μακαρίων ἁγίας κληρονομίας, τῆς ὀρθῆς πίστεως καὶ τῆς ἀληθοῦς εὐσεβείας.

Ἐκκλησία Ἑλλάδος

Ὀρφανοτροφεῖον Κυριαζῆ. — Ὁ ἐν Καίρῳ θανὼν μακκρίτης Ἐπαμ. Κριεζῆς, οὗ καὶ ἀνωτέρω ποιούμεθα μνείαν, διατρανῶν αἰσθήματα φιλάνθρωπα καὶ χριστιανικὰ κατὰ τὰς τελευταίας τοῦ ἐπικήρου αὐτοῦ βίου στιγμὰς, ἐκληροδότησεν εἰς τὴν ὁμογενῆ κοινότητα Βόλου λίρας αἰγυπτιακὰς ἑπτάκις χιλίας ὅπως διὰ τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν ἱδρυθῇ καὶ διατηται Ὀρφανοτροφεῖον ἐν Βόλῳ, ἐπώνυμον αὐτῷ, συντηρουμένων ἐν τῷ κοινωφελεῖ τούτῳ καταστήματι τόμον ὀρφανῶν, ὅσα δύνανται νὰ συντηρήσωσιν οἱ πόροι τοῦ Ὀρφανοτροφείου.

Ἐπισκοπὴ Χαλκίδος.—Ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὠνόμασε μέλη τῆς ἐπισκοπικῆς ἐπιτροπείας Χαλκίδος τοὺς αἰδεσιμωτάτους πρεσβυτέρους κκ. Χριστόδουλον Παπαστεργίου, οἰκονόμον τῆς ἐπισκοπῆς, Νικόλαον Σκυριανόν, οἰκονόμον καὶ Γεώργιον Κοντογιάννην τὸν καὶ σακκελίου.

Τὸ ἐν ΜΟΣΧΑ μετόχιον τοῦ Οἰκουμ. Θρόνου *ἐγένετο, καὶ αὖθις, ἐπ' ἐσχάτων τὸ ἀντικείμενον τῆς μερίμνης τῆς* Α. Θ. Παναγιότητος *καὶ τοῦ ἐντίμου* Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου. *Τοῦ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, ὡς γνωστὸν, διοικοῦντος καὶ διαχειριζο*

μένου τὸ Μετόχιον μετὰ τῶν προσοδοφόρων αὐτοῦ ἐξαρτημάτων ἐπὶ τακτοῖς διὰ συμβολαίου ὅροις πανοσιολογ. ἀρχιμανδρίτου κ. Ἰακώβου προβαλόντος, κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ συμβολαίου αὐτοῦ, τὴν τεταραγμένην κατάστασιν τῶν ἐκεῖ πραγμάτων—ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ἐπαισθητὴ προέκυψε μείωσις εἰς τὰς προσόδους τοῦ Μετοχίου—καὶ ἐξαιτησαμένου τὴν ἐπὶ τὸ ἀνακουφιστικώτερον δι' αὐτὸν τροποποίησιν τῶν ὅρων τοῦ συμβολαίου, τὸ Δ. Ε. Μ. Συμβούλιον, πρὸ τῆς λήψεως οἱασδήποτε ὁριστικῆς ἀποφάσεως, ἐνέκρινεν ἵνα διὰ δύο ἐν Ρωσσίᾳ διαμενόντων ἐγκρίτων ὁμογενῶν διεξερευνήσῃ τὴν πραγματικὴν κατάστασιν τῶν τοῦ Μετοχίου πραγμάτων. Ἀμφοτέρων ὅμως τῶν ὁμογενῶν τούτων μὴ δυνηθέντων ὅπως αὐτοπροσώπως διεξαγάγωσι τὴν ἐξερεύνησιν καὶ διενεργησάντων ταύτην διὰ τρίτου προσώπου, τὸ Συμβούλιον, ἀσχοληθὲν περὶ τὸ ζήτημα ἔν τινι τῶν τελευταίων αὐτοῦ συνεδριῶν προεδρευομένῃ ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. εὑρεθὲν δὲ καὶ ἐνώπιον προτάσεων τοῦ Ἡγουμένου περὶ μεγεθύνσεως τῶν προσοδοφόρων ἐξαρτημάτων τοῦ Μετοχίου, ἐθεώρησε λυσιτελέστερον ἵνα παρακληθῇ μέλος ἔγκριτον τοῦ καθ' ἡμᾶς ἐμπορικοῦ κόσμου, ἀπό τε τῆς ἀπόψεως τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ κοινωνίᾳ ὑλικῆς καὶ ἠθικῆς αὐτοῦ θέσεως εὐμοιροῦν ἀδιαφιλονεικήτως ἁπάντων τῶν πρὸς εὐδόκιμον ἐκπλήρωσιν τῆς τοιαύτης λεπτῆς ἐντολῆς ἐχεγγύων, μεταβαῖνον δὲ συχνάκις εἰς Ρωσσίαν χάριν τῶν ἐμπορικῶν αὐτοῦ ὑποθέσεων, ὅπως, κατὰ τὴν πρώτην εἰς τὰ αὐτόσε μετάβασίν του, παράσχῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην. Τὴν παράκλησιν ταύτην ὁ ἐν λόγῳ ὁμογενὴς μετὰ προθυμίας ἀπεδέξατο, ὑποσχεθεὶς ὅτι, κατὰ τὴν μετά τινας ἑβδομάδας εἰς Ρωσσίαν ἀπέλευσίν του, θὰ ἐξεπλήρου τὴν παρ' αὐτοῦ ζητηθεῖσαν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀφιλοκερδῆ ὑπηρεσίαν ταύτην, συμπαραλαμβάνων μεθ' ἑαυτοῦ εἰς Μόσχαν καὶ τὸν ἐν Ταϊγανίῳ διαμένοντα μονίμως ἀδελφόν του, εἰδήμονα τῶν ἐκεῖ πραγμάτων, πρὸς ἐπιτυχεστέραν διεξαγωγὴν τῆς ὑποθέσεως.

Κατὰ συνέπειαν, τὰ ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 14 Ἀπριλίου ε. ε. τῆς Τεργεσταίας «Νέας Ἡμέρας» δημοσιευθέντα,κατ' ἀνταπόκρισιν ἐντεῦθεν, περὶ ἀποφάσεως ἀποστολῆς «ἑνὸς τῶν μελῶν τοῦ Ε. » Μ. Συμβουλίου εἰς Μόσχαν πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν » λαγαριασμῶν τῆς διαχειρίσεως τῶν κτημάτων » τοῦ ἐκεῖ πατριαρχικοῦ Μετοχίου» ἐλέγχονται πάντη ἀβάσιμα καὶ φαντασιώδη. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ὅσα ὁ αὐτὸς ἔκτακτος ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἀνταποκριτὴς ἐπάγει» «τί ὑπο- » κρύπτεται κάτωθεν τῆς προτάσεως ταύτης, » δύναται πᾶς τις νὰ μαντεύσῃ ἀνακαλῶν εἰς τὴν » μνήμην τὰ γενόμενα διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ κτιρίου » τοῦ ἐν Πριγκήπῳ Ἐθνικοῦ Ὀρφανοτροφείου» ἐσμὲν εἰς θέσιν νὰ διαφωτίσωμεν αὐτόν. τὸ «τί ὑποκρύπτεται» εἶνε ἡ μέριμνα πρὸς ὅσον ἔνεστιν ὑπὸ εὐνοϊκωτέρας ὑπὲρ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀπό τε ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς ἀπόψεως, συνθήκας διευθέτησιν τῶν τῆς λειτουργίας τοῦ ἱδρύματος, ἀποσοβουμένης ἐπιμελῶς πάσης ἐπαναλήψεως τῶν ἐν προγενεστέραις ἐποχαῖς διαπιστωθεισῶν ἀτελειῶν καὶ ἐλλείψεων. Λίαν δ' ἀκαίρως καὶ ἀνεπιτυχῶς ὁ ἔκτακτος ἀνταποκριτὴς τῆς «Νέας Ἡμέρας» ἀνέμιξεν ἐν τῷ ζητήματι τὰ τῆς ἀγορᾶς τοῦ ἐν Πριγκήπῳ Ἐθνικοῦ Ὀρφανοτροφείου· καθόσον,τὰ μάλα εὐκταῖον θὰ ἦν ἂν ἡ πρόσκτησις παντὸς ἐθνικοῦ κτήματος διενηργεῖτο ὑφ' οὓς καὶ ἡ τοῦ μνησθέντος Ὀρφανοτροφείου ἐπωφελεῖς ὅρους καὶ συνθήκας.

Ἀλλ' ὑπάρχει ἕτερον πεδίον ἐφ' οὗ εἶναι δυνατὸν νὰ διατρανωθῇ ἡ ὑπὲρ τοῦ ἐν Μόσχᾳ Μετοχίου τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου φιλογένεια· εἶνε δὲ τοῦτο ἡ, ἐξ ἐκτιμήσεως πρὸς τὸ λεπτεπίλεπτον τῆς θέσεως αὐτοῦ, ἐπιμελὴς ἀποφυγὴ πάσης τάσεως πρὸς δημιουργίαν, περὶ τὸ εὐαγὲς τοῦτο ἵδρυμα, θορυβώδους καὶ ὅλως περιττῆς δημοσιογραφικῆς συζητήσεως.

*

Περὶ τῆς σχισματικῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας ἀνεγράφη πρό τινων ἡμερῶν ὅτι κατ' αὐτὰς ἠγόρασεν ἴδιον οἴκημα ἐν Σισλῇ καὶ ὅτι δι 'αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος ἐπετράπη αὐτῇ ἡ ἐγκατάστασις ἐν τῷ οἰκήματι τούτῳ.

Συνεπείᾳ τούτου, λόγου γενομένου χθὲς ἐν τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ, ἐνεκρίθη καὶ ἀπεστάλη τῇ Ὑ. Πύλῃ τὸ προσῆκον ταχρίριον.

ΤΟ ΠΡΩΤΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΠΑ,

διατριβὴ

πρὸς διαφώτισιν τῆς βάσεως τοῦ πρωτείου τοῦ ρωμαίου ποντίφικος

συνταχθεῖσα γερμανιστὶ

ὑπὸ

ΙΑΚΩΒΟΥ ΦΡΟΣΣΑΜΜΕΡ

καθηγητοῦ ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τοῦ Μονάχου

ἐξελληνισθεῖσα δὲ χάριν τῶν πολλῶν

ὑπὸ

ΦΙΛΟΘΕΟΥ ΒΡΥΕΝΝΙΟΥ

μητροπολίτου Νικομηδείας

Ἰάκωβος Φροσσάμμερ (Jacob Frohschammer), γεννηθεὶς ἐν Ἰλλκόφεν τῆς Βαυαρίας τῷ 1821 ἀποθανὼν δὲ τῷ 1893, ἁπλοῦς κατ' ἀρχὰς καθολικὸς ἱερεὺς χωρίου, προσεκλήθη τῷ 1850 εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Μονάχου, ἔνθα ἐδίδαξε τὴν θεολογίαν καὶ τὴν φιλοσοφίαν. Τὸ ὄνομά του ἐγένετο γνωστὸν διά τε τῶν φιλοσοφικῶν καὶ ἰδίως τῶν θεολογικῶν αὐτοῦ συγγραφῶν. Αἱ τελευταῖαι πρὸ πάντων πραγματεῖαί του καὶ ἡ ἐν αὐταῖς φιλαλήθειά του δὲν ἐβράδυναν νὰ ταράξωσι τὴν ποντιφικὴν αὐλὴν τῆς Ρώμης. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Μονάχου ἀπηγόρευσεν αὐστηρῶς εἰς τοὺς καθολικοὺς φοιτητὰς τὴν ἀκρόασιν τῶν παραδόσεών του ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ πολλὰ τῶν πονημάτων αὐτοῦ ἐσημειώθησαν ἐν τῷ Καταλόγῳ (Index) τῶν ἀπηγορευμένων βιβλίων. Πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν ἀρχῶν καὶ ἰδεῶν αὐτοῦ ὁ Φροσσάμμερ ἱδρυσεν ἐν Μονάχῳ τῷ 1862 ἴδιον θεολογικὸν καὶ φιλοσοφικὸν περιοδικὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ἀθήναιον», ἡ δὲ δριμεῖα πρὸς τὸ Βατικανὸν γλῶσσά του περιέβαλεν αὐτὸν διὰ μεγάλης δημοτικότητος.

Ἐκτὸς τῆς προκειμένης διατριβῆς «Τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Πάπα,, καὶ τῆς ἐκτενεστέρας πραγματείας "Ἡ πέτρα τοῦ Πέτρου ἐν Ρώμῃ,, ὧν πολλαὶ μέχρι τοῦδε ἐκδόσεις ἐγένοντο, ἕτεραι ἀξιόλογοι, θεολογικαὶ συγγραφαὶ αὐτοῦ ἀναφέρονται· "Τὸ ἀλάνθαστον τοῦ Πάπα,, 1871, καὶ "Ἡ φιλοσοφία Θωμᾶ τοῦ Ἀκινάτου,, 1889. Παραβλ. λεξ. Larousse ἐν λεξ. Frohschammer.

Σημ. Μεταφρ.

Ἐν τῇ πραγματείᾳ ἡμῶν: «Ἡ πέτρα τοῦ Πέτρου ἐν Ρώμῃ»[1] κατεδείχθη ὅτι οἱ Πάπαι δὲν εἶναι διάδοχοι τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, ὡς ἀξιοῦσι, διότι ὁ Πέτρος οὐδέποτε ἐγένετο ἐπίσκοπος τῆς Ρώμης, ἑπομένως οὔτε πρωτεῖον οὔτε πληρεξουσιότης μετεβιβάσθη παρὰ τοῦ ἀποστόλου τούτου εἰς τοὺς Πάπας αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ὁ Πέτρος πράγματι ἐπροικίσθη διὰ τούτων ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· Οὕτω καταπίπτουσι πᾶσαι ἀξιώσεις τῶν Παπῶν ὡς ἀβάσιμοι καὶ ἀνυπόστατοι, καὶ ὁ Παπισμὸς παρέρχεται εἰς μέσον, οὐχὶ πλέον ὡς θεῖος καὶ ὑπερφυσικὸς θεσμός, ἀλλ' ὡς προϊὸν καὶ ἀπομίμησις τῆς δεσποτείας καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς παλαιᾶς Ρώμης, τῆς ἀκορέστου καὶ φιλάρχου μητροπόλεως τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Ἡ μεταμόρφωσις ταύτης τῆς κοσμικῆς ἁπλῶς συστάσεως τοῦ Παπισμοῦ εἰς ὑπερφυσικὴν καὶ θείαν, ἀπορρέει ἐκ μύθων καὶ συναξαρίων περὶ τοῦ ἀποστόλου Πέτρου πάσης ἱστορικῆς ἀληθείας ἀμοιρούντων. Ἡ λαμπηδὼν, ἣν ἐπιρρίπτει πέριξ αὐτοῦ ὁ Παπισμὸς δὲν εἶναι ἀπαύγασμα ἀληθινοῦ χρυσοῦ, ἀλλὰ κιβδήλων χρυσῶν πετάλων, τὰ ὁποῖα ὁ κόσμος ἐπὶ αἰῶνας ὡς καθαρὸν καὶ γνήσιον χρυσὸν ὑπελάμβανεν, ἐπειδὴ οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ ἐξακριβώσῃ τὰ πράγματα καὶ ἀποκαλύψῃ τὴν ἀλήθειαν, ἐκτὸς ἐὰν ἤθελε τὴν ἄμεσον ἐξαφάνισίν του διὰ τῶν ἀνοσίων δικαστηρίων τῆς **Ἱερᾶς Ἐξετάσεως.** Ἡ νεωτέρα ἐπιστήμη, ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν φιλανθρώπων θεσμῶν τῆς πολιτείας, ἀπαλλαγεῖσα τῆς βίας καὶ τῆς αὐθαιρεσίας τοῦ Παπισμοῦ, καὶ τῷ δικαίῳ αὐτῆς χρωμένη, ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ καὶ ἀμερολήπτῳ ἐρεύνῃ, ἥτις μόνον τὴν ἀλήθειαν σέβεται, ἐκζητήσασα καὶ ἐνταῦθα τὴν πραγματικότητα, διέγνω τὴν ἀλήθειαν καὶ ἀπεκάλυψε τὸ ψεῦδος καὶ τὴν ἀπατηλὴν αἴγλην τοῦ Παπισμοῦ.

Ἀλλὰ πλάναι πολυχρόνιοι βαθέως ἐρριζωμέναι καὶ μετὰ μεγάλων συμφερόντων στενῶς συνδεόμεναι δυσκόλως ἐξαλείφονται· ἀγὼν δὲ μακρὸς καὶ συνεχὴς καὶ καθολικὸς ἀπαιτεῖται, μέχρις οὗ ἐκριζωθῶσιν ἀπὸ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καὶ ἐντελῶς ἐξαφανισθῶσιν εἰς τρόπον ὥστε διανοιγομένων τῶν ὀφθαλμῶν τῶν ἀνθρώπων, νὰ μὴ ἐννοῶσι πλέον πῶς ἦτο δυνατὸν αὐτοί τε καὶ αἱ χιλιάδες ἄλλαι τῶν λογικῶν πλασμάτων ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον νὰ τυφλώττωσι καὶ δοῦλοι τοιαύτης πλάνης καὶ προλήψεως ἀδιατρέπτως νὰ παραμένωσι. Οὐδεὶς ἀγνοεῖ τί συμβαίνει εἰς τὸν λαὸν τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, προκειμένου ἰδίως περὶ τῆς πίστεως εἰς τὸν Παπισμὸν ὡς θεσμὸν θεῖον. Ἡ πίστις αὕτη πρωΐμως ἤδη ἐγχαράττεται ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν παίδων. Ὁ Παπισμὸς παρίσταται φαεινότατος, πᾶσα δὲ περὶ αὐτοῦ ἀμφιβολία καὶ πᾶσα συζήτησις αὐστηρῶς ἀπαγο-

1. Der Fels Petri in om. Beleuchtung des Fundaments der rœmischen Papstherschaf, von J. Frohshammer. (Schaffhauser Baader 5 Aufl).

ρεύεται. Οὐδὲν ἄρα θαυμαστὸν, ἐὰν ἡ ἀναμφήριστος ἐπιστημονικὴ ἀλήθεια, ἡ τὴν πίστιν ταύτην ἀναιροῦσα, οὐδεμίαν πρόθυμον ἀκρόασιν εὑρίσκῃ, ἀλλ' ὡς ἀντευαγγελικὴ καὶ ἀντεκκλησιαστικὴ μετὰ βδελυγμίας ἀπορρίπτεται, ἢ τοὐλάχιστον ὡς ὕποπτος ὑποβλέπεται. Εἰς ταῦτα προστίθεται καὶ ἡ τεραστία ἐπίδοσις τοῦ Παπισμοῦ, ὅστις τόσον μεγαλοπρεπῶς διεμορφώθη καὶ διὰ τοσούτων αἰώνων ἐδέσποσεν, ἅπερ ἐν τῇ πλάστιγγι τῶν πολλῶν λίαν βαρύνουσι, πολὺ, πολὺ πλέον πάντως ἢ αἱ ἰσχυρότεραι ἱστορικαὶ ἀποδείξεις καὶ τὰ ἐναργέστερα λογικὰ ἐπιχειρήματα. Εἰκότως ἄρα δυσπιστοῦσιν οἱ πολλοὶ καὶ ὑπόπτως διάκεινται πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν ἀλήθειαν τήν βεβαιοῦσαν ὅτι βάσιν ὁ Παπισμὸς ἔχει τον μῦθον, καὶ οὐδαμῶς ἐπὶ τῆς ἀληθείας ἐρείδεται, ὅπερ τόσον σαφῶς καὶ ἀναντιλέκτως κατεδείχθη ἐν τῇ «Πέτρᾳ τοῦ Πέτρου». Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἀπὸ τῶν θείων Γραφῶν ἐπιχειρήματα λαμβάνονται, κατὰ τὸ φαινόμενον μόνον ἐρχόμενα εἰς δικαιολογίαν καὶ ὑποστήριξιν τῆς πίστεως εἰς τὴν θείαν σύστασιν τοῦ Παπισμοῦ ἐν Ρώμῃ, ρίψωμεν ἔνβλέμμα καὶ ἐπ' αὐτῶν, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰ σημαντικώτερα ὅσα ἠδύνατό τις νὰ φέρῃ ἔτι ὑπὲρ τῆς πίστεως ταύτης τῆς ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν κατερχομένης καὶ ἐπὶ μέγα μέρος τῆς ἀνθρωπότητος δυστυχῶς εἰσέτι ἐξαπλουμένης.

Τὰ ἐπιχειρήματα ταῦτα δύναταί τις νὰ συγκεφαλαιώσῃ ὡς ἐγγιστα ἐν τοῖς ἑξῆς.

Κατὰ τὴν σαφεστάτην μαρτυρίαν τῶν ἱερῶν Εὐαγγελίων οὐδεμία, λέγουσιν, ἀμφιβολία ὑπολείπεται ὅτι ὁ Κύριος τὸν ἀπόστολον Πέτρον ὑπεράνω πάντων τῶν ἄλλων ἀποστολων ἔθετο, εἰς αὐτὸν ἔδωκε τὴν πρώτην θέσιν καὶ ἀρχηγὸν καὶ κεφαλὴν κατέστησε τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ, ἣν μετ' ὀλίγον ἔμελλε νὰ ἱδρύσῃ ἐπὶ τῆς γῆς. Κατὰ ταῦτα ἡ διάταξις αὕτη ἔδει νὰ πραγματοποιηθῇ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, οὔτε ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξαφανισθῇ χωρὶς μήτε ἴχνος αὐτῆς νὰ μένῃ. Τοὐτέστιν, ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἔπρεπε νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ πρωτείου του καὶ τὴν ἕδραν του νὰ ὁρίσῃ καὶ εἰς τοὺς διαδόχους του τὸ πρωτεῖον τοῦτο νὰ μεταλαμπαδεύσῃ· ἄλλως ἡ διάταξις τοῦ Κυρίου θὰ ἦτο κενόν τι καὶ μάταιον. Ἀλλ' ὡς ἕδρα τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, ἔνθα οὗτος ἔδρασε καὶ τὸ εἰς αὐτὸν ἐξαιρετικῶς ἀνατεθὲν πρωτεῖον τοῖς διαδόχοις αὐτοῦ μετεβίβασεν, οὐδεμία ἄλλη πόλις παρουσιάζεται ἐκτὸς τῆς Ρώμης. Διότι ἡ Κωνσταντινούπολις βραδύτερον ὁμολογουμένως ἀνηγορεύθη Πατριαρχεῖον μὲ ἀξιώσεις ἰσοτιμίας πρὸς τὴν Ρώμην, βεβαιότατον δὲ ὑπάρχει ὅτι ὁ Πέτρος οὐδέποτε ἐν αὐτῇ ἐπεσκόπευσε· τῶν δὲ λοιπῶν Πατριαρχείων καὶ ἀποστολικῶν Ἐκκλησιῶν, τῆς Ἱερουσαλὴμ, τῆς Ἀντιοχείας καὶ τῆς Ἀλεξανδρείας ὁ ἥλιος ἔδυσε πλέον πράγματι. Οὕτως οὖν τὸ πρωτεῖον, ὅπερ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔδωκεν εἰς τὸν Πέτρον, θὰ ἐμηδενίζετο καὶ ὁλοτελῶς θὰ ἐματαιοῦτο, ἐὰν ἡ ἐκκλησιαστικὴ αὕτη ἀρχὴ καὶ ἐξουσία δὲν ἐγκαθιδρύετο πράγματι ἐν Ρώμῃ καὶ προσηκόντως ἐκεῖ διεμορφοῦτο. Ἡ ἐπισκόπησις ἄρα τῶν πραγμάτων βεβαιοῖ ὅτι ὁ Πέτρος καὶ παρεγένετο ἐν Ρώμῃ καὶ ἐκεῖ μονίμως ἐγκατέστη καὶ τὸ δοθὲν αὐτῷ πρωτεῖον ἐφ' ἁπάσης τῆς Ἐκκλησίας περιφανῶς ἐν τοῖς διαδόχοις αὐτοῦ ἐξησφάλισεν. Ἰδοὺ ἡ σειρὰ τῶν συλλογισμῶν καὶ ἀποδείξεων, ὧν χρῆσις ἐγένετο, ἢ δύναται ἔτι νὰ γείνῃ ὑπὲρ τοῦ πρωτείου τοῦ πατριάρχου τῆς Ρώμης. Ἡμεῖς δὲ ἐν τοῖς ἑπομένοις θὰ ἀποδείξωμεν ὅτι ὅλα ταῦτα εἶναι λόγοι μάταιοι καὶ κενοί, οὐδεμίαν σημασίαν, οὐδεμίαν ἀξίαν καὶ σπουδαιότητα ἔχοντες· διότι εἶναι ἀληθὲς ὅτι τοιοῦτον πρωτεῖον οὔτε ἐσύστησεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ ὁ Κύριος, οὔτε τῷ Πέτρῳ ἔδωκεν, οὔτε ὁ Πέτρος ἠξίωσέ ποτε ὅτι ἔλαβε πρωτεῖον, οὔτε χρῆσιν πρωτείου ἔκαμέ ποτε, οὔτε οἱ συνάδελφοι αὐτοῦ ἀπόστολοι ἀνεγνώρισαν ἐν αὐτῷ πρωτεῖον, οὔτε ἡ Ἐκκλησία ἐγίνωσκέ τι περὶ τοιούτου πρωτείου. Σημειωτέον δὲ ὅτι τὸ θέμα ἡμῶν θὰ πραγματευθῶμεν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἐξ ἀπόψεως τοῦ ρωμαϊκοῦ Καθολικισμοῦ, ἑπομένως θὰ κάμωμεν χρῆσιν τῆς Καινῆς Διαθήκης εἰς τὸ ὅλον καὶ εἰς τὰ μέρη αὐτῆς συμφώνως πρὸς τὰς τελευταίας διατάξεις καὶ τοὺς ὁρισμοὺς τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας. Χρῆσιν τῆς νεωτέρας κριτικῆς ἐπὶ τῶν βιβλίων ἢ τῶν κεφαλαίων καὶ περικοπῶν αὐτῆς δὲν θὰ κάμωμεν, διότι ἀνάγκην τοιαύτης κριτικῆς δὲν ἔχομεν ὅπως ἐπιτύχωμεν τοῦ σκοποῦ ἡμῶν. Ὥστε ἡ σειρὰ τῶν ἡμετέρων συλλογισμῶν καὶ ἀποδείξεων θὰ ἔχῃ τέλειον κῦρος καὶ διὰ τοὺς εὐσεβεστάτους καθολικοὺς τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ὅσοι οὐδεμίαν ἰδέαν ἔχουσιν ἢ οὐδε-

μίαν ἰδέαν θέλουν νὰ ἔχουν περὶ κριτικῆς τῶν βιβλίων τῆς ἁγίας Γραφῆς. Καὶ οὐδεὶς ἄρα ἐξ αὐτῶν θὰ δύναται νὰ κάμῃ πρὸς ἡμᾶς τὴν παρατήρησιν ὅτι ἡ μέθοδος, καθ' ἣν πραγματευόμεθα τὸ θέμα ἡμῶν, ἔχει κῦρος καὶ ἰσχὺν μόνον διὰ προτεστάντας ἢ δι' ἀνθρώπους ἀπίστους μὴ παραδεχομένους τὰς θεολογικὰς ἀρχὰς καὶ βάσεις τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας. Μετὰ τὰς ἐξηγήσεις ταύτας ἐρχόμεθα εἰς τὸ προκείμενον.

ΟΙ ΗΜΕΤΕΡΟΙ ΜΟΝΑΧΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΛΟΓΙΟΙ

Α'.

«Il me reste avant de terminer cette introduction le devoir de remercier M. le professeur . . . . , qui pendant les heures pénibles de motre séjour commun au Θεοβάδιστον Ὄρος n' hésita pas à m'offrir son concours pour copier et collationer ce texte et voulut bien consacrer à ces curae minores les loisirs que lui avaient créés la malveillance vexatoire de quelques **Πανοσιώτατοι»**.

Ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον:

«Πρὶν ἐγὼ περατώσω τὴν εἰσαγωγὴν ταύτην, λείπεταί μοι τὸ καθῆκον ὅπως εὐχαριστήσω τῷ κυρίῳ καθηγητῇ . . . . , ὅστις κατὰ τὰς ἀνιαρὰς ὥρας τῆς κοινῆς ἡμῶν ἐν τῷ «Θεοβαδίστῳ Ὄρει» διατριβῆς δὲν ἐδίστασε νά μοι παράσχῃ τὴν αὐτοῦ συνδρομὴν πρὸς τὴν ἀντιγραφὴν καὶ τὴν ἀντιβολὴν τοῦ κειμένου τούτου καὶ εὐηρεστήθη ἵνα εἰς τὰ ἐλάττονα ταῦτα φροντίσματα [τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ λέγει τὴν ἀναφερομένην εἰς τὰ ἐν τῷ χειρογράφῳ κείμενα] καθιερώσῃ τὴν σχολήν, ἣν αὐτῷ περιεποίησεν **ἡ καταθλιπτικὴ κακὴ θέλησις «πανοσιωτάτων» τινῶν».**

Ταῦτα ἐν γνωριμωτάτῳ κεῖνται κατακεχωρισμένα ἐπιστημονικῷ περιοδικῷ συγγράμματι «Βυζαντιακῷ» ἐπωνομασμένῳ, λέγω δὲ τὸ ὑπὸ τοῦ ἐπιφανοῦς καθηγητοῦ ἐν Μονάχῳ καὶ ἐμοῦ περισπουδάστου φίλου κ. Καρόλου Krumbacher ἐκδιδόμενον καὶ δὴ ἐν τῷ νεωτάτῳ τοῦ Ις' τόμου (1907) τεύχει, ἐν τῇ σελ. 216

Ἔγραψε δὲ τὰ δακέθυμα ταῦτα ῥήματα, τὰ προκείμενα λόγια τὰ ἀληθῶς vexatoirs, εὔελπις γαλάτης λόγιος, ὅστις ἐν σελ. 205 τοῦ αὐτοῦ τεύχους αὐτὸς ὁμολογεῖ ὅτι μετὰ φίλου αὐτοῦ (πάλιν, οὗτος Τεύτων ἐτύγχανεν ὢν καθηγητὴς γνωστότατος) τρεῖς ὅλους μῆνας, τὸν ἰανουάριον καὶ τὸν φεβρουάριον καὶ τὸν μάρτιον τοῦ 1906 σωτηρίου ἔτους, διέτριψεν ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ Σινᾶ ὄρους μονῇ τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης.

Καὶ ἡ ὁμολογία αὕτη τοσοῦτον ἁπλῆ γίνεται καὶ ψυχρά, τοσοῦτον ἔρημος καὶ γυμνὴ πάσης περὶ τῶν ἐκεῖ μοναχῶν φιλόφρονος λέξεως, ὥστε καὶ μόνον τὸ χωρίον «J' ai découvert ce texte, probablemant unique, pandant mon séjour au Mont Sinaï», ὅ ἐστιν «ἀνεκάλυψα τὸ κείμενον τοῦτο, **πιθανῶς μοναδικὸν,** κατὰ τὴν ἐν τῷ Σινᾷ ὄρει διατριβήν μου», καίπερ ἀδήλωτον, εὐδιάκριτον δ' ὅμως περιέχει τὴν πικρίαν, ἥτις ἐκυρίευε τῆς καρδίας τοῦ λογίου γράφοντος, πικρίαν ἄκρως ἀντίθετον πρὸς τὴν χαράν, ἥτις ἐπλήρου τὴν αὐτοῦ ψυχὴν ἀνακαλύψαντος τὸ «**μοναδικὸν**» κείμενον. Ὁ εὐγενὴς κύριος πλουσιωτάτης μὲν πάντως ἐπὶ τῷ εὑρήματι ἐνεφορεῖτο εὐφροσύνης, οὐδὲ τῶν πενιχροτάτων δὲ ηὑπόρει λέξεων ὅπως καὶ χάριτας τοῖς τοῦ Σινᾶ μοναχοῖς ὁμολογήσῃ ἐπὶ τῇ φιλοξενίᾳ μηνῶν τριῶν ὅλων!

Ἀλλὰ τί ποτε καὶ χαρίτων ὁμολογίαν ἐγὼ λέγω, ὅπου, τοὐναντίον, οἱ μοναχοὶ οἱ φιλοξενήσαντες καὶ διασύρονται ὡς **κακοθεληταί** τινες καὶ **κακωτικοὶ** (θαῦμα ὅτι οὗτοι ὑπὸ τοῦ εὐγενοῦς καὶ **δαίμονες** δὲν προσεπωνομάσθησαν); ὅπου, τοὐναντίον, καὶ δηκτικῶς εἰρωνικὴ γίνεται τῆς λέξεως «**Πανοσιώτατοι**» χρῆσις;

Β'.

Ἐπιστεύομεν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ὅτι ἀνυπόστροφοι παρῆλθον οἱ χρόνοι, καθ' οὓς ἰδιωτικαὶ παρανοήσεις τῶν συνθηκῶν τοῦ παρ' ἡμῖν ἰδίου βίου καὶ τῆς καθόλου πολιτείας ἔφερον ἐπὶ τὴν ἀκαιρίμαν τῶν ξένων γλῶσσαν ὁπόσα ἔφερον· ἐπιστεύομεν ἡμεῖς ὅτι καὶ ἄλλαι μέν τινες κατὰ τὸν **ΙΘ'** αἰῶνα τελευτῶντα καὶ τὸν Κ' ἀρχόμενον ἐπισυμβᾶσαι μεταβολαὶ τοῦ εὐμαροῦς χρόνου καὶ αἱ πρὸς ὠφέλειαν δὲ τῆς ἐπικοινωνίας διανοιχθεῖσαι ὁδοὶ καὶ προσεπαυξηθεῖσαι εὐκολίαι συνετέλεσαν εἰς ἀκριβεστέραν καὶ ἀπροληπτοτέραν τὴν ἀμοιβαίαν γνωριμίαν· ἐπιστεύομεν ὅτι ἐν τοῖς ἀζήλοις ἀναχρονισμοῖς θὰ κατελέγετο πλέον ἡ ἐπανάληψις τῶν καθ' ἡμῶν, ὡς ἀπειροκάλων καὶ ἀπολιτίστων, ἐγκλήσεων καὶ ἡ ἀναμάσησις τῶν κατὰ τοῦ ἡμετέρου βίου, ὡς ἀχάριτος καὶ ἀνημέρου, κατηγοριῶν· καὶ ὅτι ἡ βαθεῖα ἐπίγνωσις τῆς τῶν βίων διαφορᾶς καὶ ἡ ἀκριβὴς τῶν ὅρων διάκρισις ἐλευθέραν πάσης καταλοίπου προλήψεως ἀφῆκε καὶ ἐπιτηδείαν πρὸς δικαιοτέραν τὴν περὶ τῶν ἡμετέρων πραγμάτων κρίσιν κατέστησε τῶν ξένων περιηγητῶν τὴν γνώμην.

Καὶ τὴν πίστιν ἡμῶν ταύτην ἐπερρώννυε τέως ἡ ἀρ-

μονικὴ τῶν ξένων συμφωνία, ὅσοι τοὺς ἡμετέρους περιηγούμενοι τόπους καὶ ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις αὐτῶν καὶ τοῖς μουσείοις ἐργαζόμενοι δὲν ἀπώκνουν ἵνα καὶ τῶν ἄλλων κατοίκων καὶ τῶν μοναχῶν διακηρύττωσι τὴν πρόθυμον φιλοξενίαν καὶ χάριτας ἐπ' αὐτῇ ὁμολογῶσιν. Ἀληθῶς δέ· ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἁπαξάπαντες ἡμεῖς, οἵ τε τοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ οἱ τοῦ λαοῦ, πεπαιδευμένοι τε καὶ ἀπαίδευτοι, εὐχάριστον πρὸς αὐτὰ τῆς προγονικῆς καὶ πατρῴας ἡμῶν σοφίας τὰ πολύτιμα κειμήλια, ὧν ἄγρυπνοι ἐτάχθημεν φύλακες καὶ πιστοὶ φρουροί, εὐχάριστον, λέγω, πρὸς τὰ τοιαῦτα ἡμῶν κειμήλια ἐκπληροῦμεν καθῆκον παντοίοις τρόποις καὶ πάσῃ δυνάμει φιλοτίμως ἐπικουροῦντες τοῖς ξένοις, ὅσοι πρὸς ἐξέτασιν αὐτῶν καὶ μελέτην καὶ ἀντιγραφὴν καὶ φωτογράφησιν φιλοτίμως ὑπερβαίνουσιν οὔρεά τε σκιόεντα, θάλασσάν τε ἠχήεσσαν. Πάλιν δέ, τῶν ξένων οἱ ἀληθῶς εὐγενεῖς, τοιοῦτοι δὲ πλεῖστοι εὐτυχῶς τυγχάνουσιν ὄντες, εἰκότως συγχαίρουσιν ἡμῖν συμμοχθοῦσι καὶ δὴ πολλάκις οὐ μόνον ἰδιωτικῶς ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ· ἂν δὲ μὴ ἐμίσουν ἐγὼ τὴν περιττολογίαν, μηδὲ ἐφοβούμην ὅτι θὰ ἐκακιζόμην ὡς γλαῦκα εἰς Ἀθήνας, τὸ τῆς παροιμίας, κομίζων καὶ εἰς κατάχρησιν τῶν στηλῶν τῆς ἐφημερίδος ταύτης μεταπίπτων, ἠδυνάμην ἵνα ἐν αὐταῖς τεκμηρίων δίκην παρατάξω ἐν μεταφράσει χωρία οὐ μόνων παγκοίνων βιβλίων ἀλλὰ καὶ γραμμάτων ἰδιωτικῶν.

Κείσθωσαν δὲ παραδείγματος χάριν ἐνταῦθα τὰ ἑξῆς· ἀκριβῶς πρὸ ἔτους ἡ ἐν Μονάχῳ Βαυαρικὴ Ἀκαδημία παρέσχεν (ἐκ τοῦ γενναίου τοῦ ἐν Τεργέστῃ τὸν βίον τελευτήσαντος Διονυσίου Θερειανοῦ κληροδοτήματος) ἱκανόν τι χορήγημα τῷ διδάκτορι κ. Παύλῳ Marc, ὅπως ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει φωτογραφήσῃ χειρόγραφά τε καὶ ἄλλα κειμήλια. Τοῦτον δὲ εἰς Θεσσαλονίκην καταβάνταὑποδεξάμενος ἐγὼ προέπεμψα εἰς τὸ Ὄρος, ἔνθα ὁ φίλος ἐπὶ τρεῖς ὅλας ἑβδομάδας διετέλεσεν ἐργαζόμενος ἐν ταῖς μοναῖς· ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας ὑπῆρξεν ἡ φωτογράφησις παντοδαπῶν πραγμάτων ἐπὶ πλακῶν 1409. Ὅπως παραλίπω ὅσα μετὰ τὸ ἀξιολογώτατον τοῦτο κατόρθωμα ἐκ τοῦ Μονάχου ἐπέστειλαν ἐμοὶ ὅ τε Marc καὶ ὁ Kroumbacher, ἀναγράφω ἐνθάδε τὰ ὑπὸ τοῦ δευτέρου γεγραμμένα ἐν σελ. 46 τοῦ βιβλίου τοῦ ὠνομασμένου «Die Photographie in Dienste des Geisteswissenschaften, Leipzig 1906». «Πρὸ ὀλίγων μηνῶν ὁ διδάκτωρ Παῦλος Marc, θερμὴν τῆς Α. Παναγιότητος τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἰωακεὶμ Γ' σύστασιν ἔχων, ἐφωτογράφησε . . . . , **πανταχοῦ δὲ ἔτυχε φιλικῆς ὑποδοχῆς**».

Καὶ συνημμένον ἄρα οὕτως ὑπάρχει ἄγραφόν τι συμβόλαιον ξενίας, ἧς ἀρετῆς τὸ λαμπρὸν ὑπόδειγμα πάλιν πολιτισμὸς παρέσχεν ὁ πάντων μεγαλοπρεπέστατος, λέγω τὸν ἀρχαῖον ἑλληνικόν, καὶ συγκεκροτημένος ἄρα οὕτω πρόκειται χαρίεις τις δεσμός, δι' οὗ ἀγλαότατα μέχρι τοῦδε ἐμαιεύθησαν ἔργα, ἐπιστημονικά τε καὶ ἄλλα. Καὶ πρὸς τὰ ἔργα ταῦτα τὴν ἀφορμὴν ἔδωκεν οὐ μόνον ἡ εἰς τὸ ἁγιώνυμον Ὄρος, τὸν οὐρανοστεγῆ τοῦτον γίγαντα, ἀνάβασις, ἀλλὰ καὶ ἄλλων τῆς ἡμετέρας χώρας κατηγλαϊσμένων τόπων ἡ ἐπίσκεψις.

Γ'.

Τῆς εἰρημένης ἁρμονικῆς συμφωνίας ἀληθῆ παραχορδίσματα εἶναι ὥσπερ ἄλλων τινῶν, εὐτυχῶς ὀλίγων, τὰ δυσμενῆ λόγια, οὕτω καὶ τοῦ γάλλου τὰ ὑπ' ἐμοῦ ἐν ἀρχῇ παρατεθέντα δακέθυμα ῥήματα. Ὅπερ δὲ μάλιστα ἐν αὐτοῖς προσπίπτει παράδοξον εἶναι, ὅτι ὁ λόγιος τὴν ἀφορμὴν πρὸς αὐτὰ ἔλαβεν οὐχὶ παρ' ἑαυτοῦ ὡς ταῦτα ἢ ἐκεῖνα ὑπό τινων «**Πανοσιωτάτων**» παθόντος, ἀλλ' ἐκ τῶν μεγάλων καὶ δεινῶν συμφορῶν τοῦ συμπεριηγητοῦ γερμανοῦ, ᾧ συνδραμόντι καὶ χάριτες μετ' ἐμφάσεως ὁμολογοῦνται. Οἱ δὲ φιλοξενήσαντες μοναχοί; οἱ μοναχοὶ πῶς ποτε φιλόφρονός τινος λέξεως ἦσαν ἄξιοι, ἀφοῦ οὗτοι διασυρμοῦ καὶ προπηλακίσεως ἐτύγχανον ἀξιώτατοι ὄντες, ἀφοῦ καὶ αὐτὴ αὐτῶν ἡ σεμνὴ ἐπίκλησις «**Πανοσιώτατοι**» εἰς σαρκαστικὸν πάντως ὑποδιέστειλε μειδίαμα τοῦ λογίου περιηγητοῦ τὰ χείλη;

Καὶ εὐλόγως τις ἀπορεῖ ὅτι ὁ γάλλος ἅμα μὲν οὐδεμίαν ὑπὸ τῶν «**Πανοσιωτάτων**» **αὐτῷ** προσγενομένην κάκωσιν ἀναγράφει, ἅμα δὲ τὴν τῷ γερμανῷ προξενηθεῖσαν συμφορὰν δὲν προσδιορίζει. Ἐγὼ δὲ πολλά τινα διενοήθην μάτην, ἕως οὗ ἀπαλλαγὴν τῆς ἀμηχανίας μοι παρέσχε μικρογράμματόν τι τοῦ γάλλου ὑποσημείωμα περὶ νεωτάτου γερμανικοῦ βιβλίου. Καὶ τοῦτο τὸ βιβλίον, τὰ προκείμενα ἐγὼ γράφων, ἀγαθῇ τῇ τύχῃ χρώμενος, ἔχω ἐπὶ τοῦ γραφείου μου· ἀνοίγω τὴν ὡρισμένην σελίδα, μανθάνω δ' ἐξ αὐτῆς ὅτι· « ὁ πρὸ δύο που ἐτῶν ἐκλεχθεὶς νέος ἐπίσκοπος Πορφύριος ὁ Β', ἀνὴρ ἐν τῇ [δυσμικῇ] Εὐρώπῃ ἐκπαιδευθείς, ἔγνω ὅπως τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ ἐγκαινίσῃ οὐχὶ κρεῖττον ἢ δι' ἀναθεματισμοῦ τοῦ φωτογραφικοῦ θαλάμου. Ἡ νέα αὕτη εἰκονομαχία ᾐτιολογήθη καὶ διὰ τῆς ὑποδείξεως τῆς ὑπὸ ξένων λογίων ἐν προτέροις χρόνοις γενομένης «**ἁρπαγῆς**» χειρογράφων τινῶν τοῦ Σινᾶ, ὡς εἰ μὴ, ἀκριβῶς τοὐναντίον, ὁ χειρόγραφόν τι φωτογραφῶν μηδὲν ἔπειτα πλέον ἔχει λόγον ὅπως «**ἁρπάσῃ**» τὸ αὐτόγραφον». Μακρὸν δὲ ὑποσημείωμα τῆς αὐτῆς σε-

λίδος προφανῆ ἔχει σκοπὸν νὰ ὑποκολάσῃ τὴν δύναμιν τοῦ περὶ **«τῆς ἁρπαγῆς»** σιναϊτικῶν χειρογράφων ἐπιχειρήματος τοῦ Πορφυρίου· ἐκ τοῦ ὑποσημειώματος, ὅπερ ἄρχεται διὰ τῶν λέξεων «Τὰ κατὰ τὰς «**ἁρπαγὰς**» ἐκ τοῦ Σινᾶ ἴδιον ἐνίοτε ἔσχον τρόπον», μανθάνομεν ὅτι ὁ γνωστὸς ῥῶσσος ἐπίσκοπος Πορφύριος Uspenskij λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ ἐκ τῆς τοῦ Σινᾶ μονῆς παχύ τι χειρόγραφον, ἐρωτώμενος τὸν τρόπον «σεμνότατα ἀπεκρίνατο διὰ τῆς μιᾶς λέξεως Zolotom **(διὰ χρημάτων)**».

Ἠδύνατό τις ἵνα πολλά τινα παρατηρήσῃ εἰς τὰ κείμενα ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ, ὅπερ ὁ γάλλος λόγιος ἐπεμαρτύρατο ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἤ, μᾶλλον, ὑπὲρ τοῦ γερμανοῦ· ἓν δὲ μόνον λέγω ἐγώ: εἶναι ἀνάγκη ἵνα χειρογράφου τινὸς **ἡ φωτογραφικὴ εἰκὼν** πάντοτε καὶ παρὰ παντὶ ἀποκλείῃ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς προσκτήσεως καὶ αὐτοῦ δὴ τοῦ **αὐτογράφου**;

Ἔπειτα δέ· τοῦ περὶ τῆς **ἀγορᾶς** τοῦ σιναϊτικοῦ χειρογράφου ἱστορήματος τὴν πίστιν βεβαίως δὲν δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ ὁ γινώσκων ὅτι ἱκανὰ κειμήλια χειρόγραφά τε καὶ ἄλλα, δυστυχῶς **ἀπεμπολήθησαν** τοῖς ξένοις· ἀλλ' ἆρά γε ὀλίγα τυγχάνουσιν ὄντα καὶ τὰ **κλαπέντα**, ἤτοι ὁλόκληρα ἢ κατὰ τεμάχια; Καὶ ὅπως δύο μόνον παραγάγω ἐγὼ μάρτυρας, ἐν τῷ τοῦ Gardthausen, καθηγητοῦ τῆς παλαιογραφίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Λειψίας καὶ ἐμοῦ διδασκάλου, βιβλίῳ τῷ ἐπιγεγραμμένῳ «Sammlungen und Cataloge griechisher Handschriften» **(Συλλογαὶ καὶ Κατάλογοι ἑλληνικῶν χειρογράφων)** α') ἐν σελ. 86 περὶ αὐτῶν δὴ τῶν τοῦ Σινᾶ χειρογράφων λέγονται τὰ ἑξῆς· «πολλοὶ κώδικες **ἀπηλλοτριώθησαν** ἐκ τῆς μονῆς, εὑρίσκει δέ τις σήμερον αὐτοὺς ἐν Βερολίνῳ, τῇ Λιψίᾳ, τῇ Πετρουπόλει, τῷ Βρεττανικῷ Μουσείῳ, τῇ Βενετίᾳ» β') ἐν σελ. 75 ἐκτίθεται ὅτι τῆς ἐν Μόσχᾳ συνοδικῆς λεγομένης βιβλιοθήκης ἡ συλλογὴ τῶν χειρογράφων ὀφείλεται τῷ τσάρῳ Ἀλεξίῳ (1645—1676), οὗ κατὰ πρόσταξιν ὁ ῥῶσσος μοναχὸς Ἀρσένιος Suchanow ἀπεκομίσατο ἐκ τῆς Ἀνατολῆς, μάλιστα δὲ ἐκ τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει μονῆς τῶν Ἰβήρων, 466 (ἓξ πρὸς τοῖς ἑξήκοντα καὶ τετρακοσίοις!) χειρόγραφα, ὧν μέρος **ἐκλάπη** (wurde g e s t o h l e n) ὑπὸ τοῦ Matthaci»· τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων;

Ἀληθεῖς ἄρα εἶναι τῶν χειρογράφων ὥσπερ **αἱ ἀγοραὶ** οὕτω καὶ αἱ πολλαὶ καὶ παντοδαπαὶ **κλοπαί**, ὅπως παραλίπω ὅτι καὶ ἐν τοῖς κατὰ τὰς ἀγορᾶς εὐχερῶς τις ἀναμιμνήσκεται τοῦ ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ ἱστορήματος περὶ τοῦ ὄρεως, τῆς Εὔας καὶ τοῦ Ἀδάμ· ὁ πρῶτος πολλὰ προτρεψάμενος τὴν γυναῖκα ὅπως φάγῃ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀπηγορευμένου τελευτῶν παρέπεισεν αὐτήν· «καὶ ἴδεν ἡ γυνὴ ὅτι καλὸν τὸ ξύλον εἰς βρῶσιν καὶ ὅτι ἀρεστὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν καὶ ὡραῖόν ἐστι τοῦ κατανοῆσαι»· πότερος ὁ προαπατήσας;

Ἀλλὰ νῦν, θὰ ἀντέλεγέ τις, δὲν συμβαίνουσι κλοπαί· ἀλλὰ καὶ οὕτω τοῦ πράγματος ἔχοντος, πάντως οὐδεμία ἰσχυρὰ ὑπῆρχεν ἀνάγκη ὅπως τοῦ Πορφυρίου ἡ αἰτιολογία τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς φωτογραφήσεως χειρογράφων (ἡ δὲ αἰτιολογία αὕτη εἶναι αἱ συμβᾶσαι χειρογράφων **κλοπαὶ**) ἀναιρεθῇ διὰ τῆς ἀποδείξεως τῆς ὑπὸ σιναϊτῶν μοναχῶν γενομένης **πωλήσεως** χειρογράφων· ἱκανόν δέ, νομίζω ἐγώ, θὰ ἦτο, ἂν ἀνδρικῶς ἐλέγετο ὅτι καὶ ὁ Πορφύριος ὀφείλει ἵνα καὶ ἐπιτρέπῃ τὴν φωτογράφησιν, κατειλεγμένην ἤδη ταύτην ἐν ταῖς ὠφελιμωτάταις νεωτέραις τῆς φιλολογικῆς ἐπιστήμης τεχνικαῖς μεθόδοις, καὶ, ἐὰν τὰς κλοπὰς φοβῆται, ἐπιτηρῇ τοὺς φωτογραφοῦντας ἤτοι αὐτὸς ἢ δι' ἄλλων πιστῶν μοναχῶν· παραλείπω δὲ ὅτι καὶ πολλοὶ ἄλλοι προφυλακτικοὶ ὑπάρχουσι τρόποι.

Δ'.

Ἀλλ' ὅπως δήποτε ἂν ταῦτα ἔχωσι, πρὸς τί ὁ γάλλος λόγιος χάριν τῆς ὕβρεως αὐτοῦ καὶ τοῦ προπηλακισμοῦ τῶν καθ' ἡμᾶς ἐπεμαρτύρατο αὐτά; Ἀλλὰ καὶ γινώσκοντος ἄλλου τινός, διὰ τί ὁ λόγιος οὐχὶ ἑαυτοῦ ὑπερημύνατο, ἀλλ' ἑτέρου λογίου τοῦ τοιαῦτα παθόντος καὶ τηλικαῦτα. Ὡσαύτως ἐγὼ ἀγνοῶν ἁπλῶς εἰκάζω ὅτι τῶν τοῦ γερμανοῦ λογίου κακώσεων (ἀπροσδιορίστων καὶ τούτων!) ἡ ἀναγραφὴ εἶναι τὸ ἀφελὲς προοίμιον φιλιππικοῦ ὅλου λόγου συγγραφομένου περὶ ἡμῶν καὶ τῶν καθ' ἡμᾶς, ἐν ᾧ Κύριος οἶδεν ὁπόση καὶ ὁποία θ' ἐξαπολυθῇ ἡ πρὸς τῇ ῥινί, τὸ θεοκρίτειον εἰπεῖν, καθημένη δριμεῖα χολή.

Λυποῦμαι ἐγώ, εἰλικρινῶς λυποῦμαι τοιαῦτα παρατηρῶν, ἐνθυμούμενος ὁπόσα καθόλου τὴν φιλολογικὴν ἐπιστήμην ὠφέλησεν ἡ ἐν τῇ φωτεινῇ ἅμα καὶ σκοτεινῇ Ἀνατολῇ ἀδελφικὴ ἑλλήνων καὶ ξένων συνεργασία καὶ ἀμοιβαία ἐπικουρία. Διότι καὶ ἀληθῶς, πολλὰ μὲν παρὰ τῶν ξένων ἡμεῖς οἱ ἐγχώριοι, οἱ κληρονόμοι καὶ φύλακες τῶν ἀρχαίων κειμηλίων, ἐδιδάχθημέν τε καὶ διατελοῦμεν διδασκόμενοι, πολλὰ δ' αὐτοὺς ἤδη τε ἀντεδιδάξαμεν καὶ ἔτι νῦν ἀντιδιδάσκομεν· ἀλλ' οἵκτου πάντως καὶ δακρύων ἄξιον ὑπολαμβάνω ἐγὼ τὸ πρᾶγμα, ὅτι ἐν ἐπιστημονικαῖς ξένων λογίων πραγματείαις, ὧν τροφὴ ὑπῆρξεν αὐτὴ ἡ τοῖς ξένοις ἐλευθερίως ὑφ' ἡμῶν ἑκάστοτε χορηγου-

μένη φιλοξενία, δύνανται ἵνα καὶ μικρὸν εὑρίσκωσι τόπον ἀλλότριαι μεμψιμοιρίαι καὶ εὐτελῆ δεινολογήματα. Πιστεύει τις ξένος ὅτι ἠδικήθη τι παρὰ μονάχοῦ τινος; Ἔχομεν εὐτυχῶς καὶ ἡμεῖς τὰς προεστώσας ἐκκλησιαστικὰς ἀρχάς, αἵτινες καὶ ἀκριβοῦσαι περὶ τὰ οὕτως ἢ ἄλλως γενόμενα μόναι αὐταὶ δικαιοῦνται ἵνα ἑκάσῳ τῶν ἀναφερομένων τὸ προσῆκον ἀπονέμωσι. Πρὸς τί ὁ δημόσιος προσώτων διασυρμὸς καὶ ὁ κωμικὸς πραγμάτων ἐκκωδωνισμός.

Ε΄.

Καὶ νῦν: πότεροι καὶ πταίουσι; Πάντως οἱ ἐπιλανθανόμενοι τοῦ σοφοῦ τοῦ ἀρχαίου ποιητοῦ γνωμικοῦ **«Αἰ εἴποις τὰ θέλεις, ἦ κεν ἀκούσαις τά κεν οὐ θέλοις»**.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ, τῇ 25 ἀπριλίου 1407.

Ὁ ἄρχων διδάσκαλος τῆς Μ. τοῦ Χ. Ἐκκλησίας

ΠΕΤΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΛΟΓΙΟΙ

Ἐργασίαι αὐτῶν, Ἐπιστημονικὸς βίος, Γεωγραφία, Ἱστορία, Παλαιογραφία, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία· καὶ οἱ τῶν κλάδων τούτων ἀντιπρόσωποι ἐν Αθήναις

ια΄. Ὁ κ. Κ. περὶ **Μαξίμου τοῦ Ἁγιορείτου** ἐν σ. 136 λέγει «Μ. ὁ Α. περὶ τὸ 1518 ἀκμάσας, ἐγένετο διδάσκαλος τῶν Ρώσσων ἐπὶ Βασ. τοῦ Ἰβάνοβιτς, συνέγραψε δὲ κατὰ λατίνων, λουθηρανῶν» ἐν δὲ σελ. 219 «ἐν Κιέβῳ πλουτίσας τὴν θεολογικὴν φιλολογίαν διὰ πολλῶν μεταφράσεων ἐκτοῦ ἑλληνικοῦ καὶ πρωτοτύπων συγγραφῶν». Μὰ τὴν χριστιανικὴν ἀλήθειαν δὲν ἐννοοῦμεν τί παθὼν ὁ συγγραφεὺς ἀντιπαρέρχεται ἐν σιγῇ τὰ περὶ τοῦ Μαξίμου τούτου, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ὁποίου ἐδικαιοῦτο ἵνα ἐξάρῃ κάλλιστα τὸν κρῖκον τῆς στοργῆς, ἣν ἡ ἐν ΚΠόλει Μ. Ἐκκλησία δὲν ἔπαυσεν ἐπιδεικνυομένη πρὸς τὰς τύχας τοῦ εὐσεβοῦς ρωσικοῦ λαοῦ. Μάξιμος ὁ Γραικὸς (ἢ Ἕλλην), ὡς γνωρίζεται, ὁ Βατοπαιδινὸς, συμπληρώσας ἐν Παρισίοις, Βενετίᾳ καὶ Φλωρεντίᾳ τὰς θεολογικὰς καὶ φιλοσοφικὰς αὐτοῦ σπουδὰς καὶ εἰς Μόσχαν κληθεὶς ἔσωσε τὴν Ρωσίαν ἔργῳ τε καὶ λόγῳ ἐξουδετερῶν τὰς ἐναντίον τῆς ἐν Ρωσίᾳ ὀρθοδοξίας πλεκτάνας τῶν ἐκ Ρώμης. Ὁ Μάξιμος εἰργάσθη ἐνΚιέβῳ καὶ πνευματικῶς ὑπὲρ τῆς στερεώσεως τῆς Ρωσικῆς ἐκκλησίας ἐν τῇ ὀρθοδοξίᾳ καὶ ὑπὲρ τῆς διαδόσεως τῆς παιδείας καὶ τῆς θεολογικῆς πρὸ πάντων διὰ τῆς μεταφράσεως καὶ διορθώσεως πολλῶν ἔργων ὡς π. χ. Ὡρολογίου, Μηνιαίων σχὼν βοηθὸν ἐν τῇ ἐργασίᾳ ταύτῃ κατ' ἀρχὰς καὶ αὐτὸν τὸν ἄλλοτε πρεσβευτὴν τῆς Ρωσίας παρὰ Καρόλῳ τῷ Ε΄, τὸν Βασίλειον.

Τὰ κατὰ τὸν Μάξιμον τοῦτον ἄξια ἰδίας μελέτης συνιστῶμεν τῷ κ. Κυριακοῦ ἰδιαιτέρως, ἵνα μεταφρασθῶσιν ἐκ τῆς ρωσικῆς καὶ γερμανικῆς, διότι αὐτοὶ οἱ συνάδελφοι αὐτοῦ ἐν τῇ Ἱστορίᾳ, ὁ ἀρχιεπίσκοπος Φιλάρετος π. χ. λαμπρῶς ἐστηλογράφησε τὸν ὑπὲρ τοῦ δικαίου καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἔτι τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως ἐν Ρωσίᾳ σκληρῶς δοκιμασθέντα ἄνδρα (+1556). Ἀγνοοῦμεν ἂν καὶ ὁ μακαρίτης Βαζάρωφ, ὅστις ἔγραψεν ἐν Στουτγάρδῃ καὶ ἐδημοσίευσε γερμανιστὶ τὴν Ρωσικὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῷ 1873 διελαβέ τι περὶ τοῦ Μαξίμου τούτου, οὐδὲ θέλομεν ἵνα ἐρευνήσωμεν. (Πρβλ. ἀνωτέρω).

ιβ΄. Μήπως τὰ **περὶ Λουκάρεως** ἐν διαφόροις (σ. 85 καὶ 135) χωρίοις γεγραμμένα εἶναι ἀνάλογα τῆς ἀνέσεως καὶ τῆς θέσεως καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου; Ποσάκις ἔλαβε τὸν πατρ. θρόνον ΚΠόλεως δὲν διακρίνεται· διότι ὁ κ. Κ. λέγει «τέλος πατριαρχεύει καὶ τὸ πέμπτον τῷ 1637» οὔτε τὰ περὶ τῆς εἰς Πολωνίαν ἀποστολῆς αὐτοῦ κατὰ τὸ 1596—97, ὅτε ἐκινδύνευον ἐν ταύτῃ ἡ ὀρθοδοξία, διευκρινοῦνται, καίτοι ὑπῆρχε προδεδημοσιευμένη ἔκθεσις περὶ τῆς ἐν Πολωνίᾳ καταστάσεως τῶν ὀρθοδόξων ὑπὸ τοῦ Legrand, B. Hellén, (Δ΄. σ. 221—228), ἐκ χειρογράφων τοῦ ἐνταῦθα Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου. Καὶ τί δὲν ἦτο δυνατὸν ἵν' ἀρυσθῇ ὁ κ. Κ. ἐκ τοῦ Δ΄ τόμου τῆς **Ἑλλην. Βιβλιογραφίας** τοῦ ΙΖ΄. αἰῶνος τοῦ Legrand περὶ ὅλων τῶν σχέσεων τοῦ μακαριστοῦ Πατριάρχου, οὗ καὶ αὐτὰ τὰ ὀρθόδοξα διημφισβητήθησαν φρονήματα; Δὲν ποιούμεθα λόγον περὶ τῶν δημοσιεύσεων τῶν μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς Ἱστορίας τοῦ κ. Κυριακοῦ, αἵτινες δὲν εἶναι μὲν πολλαὶ ἀλλ' ἐν τῇ ὀλιγότητι αὐτῶν εἶναι πλούσιαι εἰς συμπεράσματα, ἀναφέρομεν δὲ μόνον τὴν τοῦ σχολάρχου τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Σταυροῦ

ἀρχιμ. Χρ. Παπαδοπούλου. *Διὰ τῆς εὑρέσεως τῆς ἐγγράφου* **Ἀπολ**chaud *τοῦ Λουκάρεως ἐλύθη τὸ Λουκάρειον ζήτημα, δι' ὃ ἦσαν διηρημένοι καὶ οἱ ἡμέτεροι. Ὅρα, κ. Κ. καὶ* Revue Intern. de Théologie 1906 *σ.* 10—20 *ἄρθρον τοῦ* Michaud. — *Ἐργασία ἄνευ κόπου, ἄνευ ἐξόδοτ, ἄνευ ζητήσεως, συνερραμμένη ἐκ τῶν ἑτοίμων ξένων, σπανιώτατα δ' ἡμετέρων.*

(Ἕπεται συνέχεια)

Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΥΡΡΑΧΙΟΥ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Προσκαλεῖται ἡ Μελανὴ, σύζυγος Ἀριστείδου Σαλβάρη, θυγάτηρ δὲ Κωνσταντίνου Μωϋσέως, τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένη, χριστιανὴ ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ὀθωμανὴ, κάτοικος Δυρραχίου, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, ὅπως τὴν πρώτην δευτέραν καὶ ὥραν 7ην τῆς ἡμέρας τουρκιστὶ μετὰ παρέλευσιν 31 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Δυρραχίου αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου ὡς ἐναγομένη ὑπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς Ἀριστείδου Σαλβάρη ἐπὶ διαζεύξει· ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἡ κατ' αὐτῆς ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένων ἐφημερίδων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδος».

Ἐν Δυρραχίῳ τῇ 24ῃ μαρτίου 1907. 3

ὁ πρόεδρος

† ὁ Δυρραχίου **Ἰωάννης**

ὁ γραμματεὺς

Περικλῆς Χρ. Σπύρου

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ, ΦΙΛΙΑΤΩΝ ΚΑΙ ΓΗΡΟΜΕΡΙΟΥ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Προσκαλεῖται ὁ κ. Εὐάγγελος Κερίμη, ὑπήκοος ὀθωμανὸς καὶ τὸ ἐπάγγελμα γανωτὴς, ὁρμώμενος ἐκ τοῦ χωρίου Κοκκινολιθαρίου τοῦ τμήματος Φιλιατῶν νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, ὅπως τὴν πρώτην πέμπτην καὶ ὥραν 5 τῆς ἡμέρας τουρκιστὶ μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ Ἐκκλ. δικαστηρίου τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐν Φιλιάταις αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Φωτεινῆς Ἰωάννου ἐκ Ζεϊνελίου τοῦ Ξεχώρου ἐπὶ διαζεύξει· ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας».

Ἐν τῇ ἱερᾷ Μητροπόλει Φιλιατῶν τῇ 23 μαρτίου 1907.

Ὁ πρόεδρος

† Ὁ Παραμυθίας Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου ΙΕΡΟΘΕΟΣ

Ὁ γραμματεὺς 2

Ἱερεὺς ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον.

Ὁ Σπυρίδων Δημητρίου Ζωγράφος, καπνοπώλης, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ὀθωμανὸς, τέως μὲν κάτοικος Κωνσταντινουπόλεως, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται, ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον δευτέραν καὶ ὥραν 9ην π.μ. εὐρωπαϊστὶ μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ, εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε δι' ἀντιπροσώπου, νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ δικαστηρίου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου Εὐφροσύνης Γεωρ. Δημητριάδου, καταοίκου Φαναρίου, ὑπηκόου ὀθωμανῆς, τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένης καὶ χριστιανῆς ὀρθοδόξου, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ περὶ διαλύσεως γάμου θεωρηθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 10 ἀπριλίου 1907.

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος** 2

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὐξ. ἀριθμ. 5 καὶ χρονολογίαν 5 φεβρουαρίου 1907 ἐρήμην ἀποφάσεως διαζεύξεως.

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθ. 77 καὶ ἑπ. 207 τῶν Πατρ. Δικονομιῶν Ὁδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεὶ,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 6532 καὶ ἡμερομ. 18 σεπτεμβρίου 1906 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τῆς Εὐθυμίας Κ. Ρουμελιώτου, τὸ γένος Μεϊμάρογλου, κατὰ τοῦ Κωνσταντίνου Ι. Ρουμελιώτου, ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην·

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον γάμον διαλυτέον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου·

Διατάσσει, τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Προόδου» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ ὡς ἡττηθέντι ἐν τῇ δίκῃ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια τριακόσια ἑβδομήκοντα (ἀρ. 370) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ὁ προεδρεύων

Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**. 3

Ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.
ΑΡΙΘ. 20

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 18 ΜΑΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπίσημα ἔγγραφα — Διαμαρτυρίαι Κουτσοβλάχων — Ἐπίκαιρα γράμματα — Ἀνακριβειῶν Ἔλεγχος — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Βηθανία ἢ Βηθαβαρά; — Τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Ἡπα — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Ἐγκύκλιος τοῖς Μητροπολίταις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

ΙΩΑΚΕΙΜ ἐλέῳ **Θεοῦ** κτλ.

Ἱερώτατε Μητροπολῖτα , ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχε , ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε , χάρις εἴη τῇ αὐτῆς Ἱερότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ. Εἰ καὶ ἐπανειλημμένως ἤδη, ἕνεκα τῶν ἐκτάκτων καιρικῶν περιστάσεων, συνεστήσαμεν τὰ δέοντα περὶ τῆς τηρητέας περιεσκεμμένης πολιτείας κατὰ τοὺς δυσχειμέρους τούτους καιρούς, οὐδεμίαν δὲ ἐχομεν ἀμφιβολίαν ὅτι οἱ ἐν Χριστῷ ἀδελφοὶ πάντες ἀνεπιλήπτως πάντοτε ἐννοοῦσι καὶ ἐκτελοῦσι τὰ ἑαυτῶν καθήκοντα, ὅμως, ἐπειδὴ οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἐκ διαφόρων κύκλων ἐξακολουθοῦσι διατυποῦντες κατηγορίας κατὰ ἐνίων ἐκ τῶν ἡμετέρων ἀρχιερέων, ὡς μετερχομένων δῆθεν, ἰδίᾳ ἐν τῷ οὕτω λεγομένῳ κουτσοβλαχικῷ ζητήματι, πολιτείαν ἐξερεθιστικὴν τῶν πνευμάτων καὶ ἐρίδων καὶ διαπάλης μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐθνοτήτων προκλητικήν, ἀναγκαῖον ἡγούμεθα ἵνα καὶ αὖθις συστήσωμεν, συνοδικῇ διαγνώμῃ, προσοχὴν ἔν τε τοῖς λόγοις καὶ ταῖς ἐνεργείαις, ὅπως μηδεμία παρέχηται ἀφορμὴ καὶ λαβὴ πρὸς τοιαύτας παρεξηγήσεις καὶ αἰτιάσεις. Ἡ καθ' ἡμᾶς Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἔξωθεν δημιουργηθέντος καὶ τεχνητῶς ὑφισταμένου ζητήματος τούτου, ὥσπερ δὴ καὶ ἐν τῇ κατὰ τῶν ἄλλων παντοίων καὶ ἀδιαλείπτων ἐπιβουλῶν ἀναγκαίᾳ ἀμύνῃ αὐτῆς, μετῆλθε πάντοτε, συνῳδὰ τῷ χαρακτῆρι αὐτῆς, πολιτείαν πρὸς πάντας εἰρηνικήν, περιορισθεῖσα ἁπλῶς εἰς τὴν νόμιμον προάσπισιν καὶ περιφρούρησιν, καθ' ὃ εἶχεν

ἱερόν καθῆκον, τῶν ἰδίων αὐτῆς τέκνων, ἅπερ οὐδαμῶς βεβαίως ἠδύνατο νὰ ἐγκαταλίπῃ ἔρμαιον καὶ πρόχειρον λείαν τῶν διαφόρων προπαγανδῶν. Τοιαύτης οὖν ἐν τῇ πραγματικότητι αὐτῆς οὔσης τῆς πολιτείας καὶ στάσεως τῆς Ἐκκλησίας ἐν τοῖς ζητήμασι τούτοις, πολιτείας δηλαδὴ εἰρηνικῆς καὶ μετριοπαθοῦς καὶ τεινούσης, ἁπλῶς, εἰς τὴν νόμιμον περίσωσιν τῶν ἰδίων, ὡς τοῦτο οὐχὶ ἅπαξ παρεστήσαμεν καὶ τῇ σεβαστῇ Κυβερνήσει, ἀνάγκη ἵνα τό πνεῦμα καὶ ὁ χαρακτὴρ τῆς νομίμου καὶ δικαίας ταύτης ἀμύνης καὶ ὑπερασπίσεως, καθ' ἣς οὐδεμία δικαία δύναται ἵνα προβληθῇ οὐδαμόθεν αἰτίασις, διεκφαίνηται καὶ ἐπιμαρτυρῆται ἐν πάσαις ταῖς σχετικαῖς ἐνεργείαις τῶν κατὰ τόπους Ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ λοιπῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν, ἐπιμελῶς ἀποφευγομένων, ἔν τε τῷ ἐπ' Ἐκκλησίας κηρύγματι καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς περιφρουρητικαῖς ἐνεργείαις, παντὸς δυναμένου ἵνα παρεξηγηθῇ καὶ θεωρηθῇ ὡς διεγερτικὸν καὶ ἐξάπτον τὰ φυλετικὰ πάθη καὶ μίση καὶ ὡς ἐρίδων καὶ διαπάλης μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐθνοτήτων προκλητικόν. Ταῦτα καὶ αὖθις, ἐκ δοθείσης ἀφορμῆς, πᾶσι τοῖς ἐν Χριστῷ ἀδελφοῖς ὑποδεικνύοντες καὶ συνιστῶντες, οὐδαμῶς ἀμφιβάλλομεν ὅτι διὰ τῆς ἐσκεμμένης πολιτείας πάντων προληφθήσεται πᾶσα τοιαύτη καὶ πόρρωθεν λαβὴ πρὸς παρεξηγήσεις καὶ ἀδίκους αἰτιάσεις κατὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν ἐνεργείας. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς αὐτῆς Ἱερότητος. ια΄ Μαΐου ,αϡζ΄.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

(Ἕπονται αἱ συνοδικαὶ ὑπογραφαί).

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΚΟΥΤΣΟΒΛΑΧΩΝ

Κοινότητος Βαρακλῆ Τζουμαγιᾶς τῆς ἐπαρχίας Μελενίκου.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Ἡ ἡμετέρα Κοινότης ἐπὶ μῆνας παρίστηται ἐνώπιον πρωτοφανοῦς καὶ ἀπαραδειγματίστου διαγωγῆς ἀτόμων ἐλθόντων ἐν μέσῳ ἡμῶν ἐπὶ τῷ προφανεῖ σκοπῷ τῆς δημιουργίας σκανδάλων, καὶ ἡ παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν παράτασις τῆς ἀκατανοήτου ἀνοχῆς ἀναγκάζει ἡμᾶς ἵνα γνωρίσωμεν τὸ συμβαίνον τῇ Ἁγίᾳ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ.

Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ὀκτωβρίου ἐπεφάνησαν ἐνταῦθα δύο ρωμουνοδιδάσκαλοι μετὰ τοῦ συνοδεύοντος αὐτοὺς φρουροῦ, αὐτόκλητοι ἐλθόντες, μὴ ὑφισταμένης ἐν τῇ κωμοπόλει ἡμῶν μηδὲ σκιᾶς κἂν ρωμουνικῆς κοινότητος, ὅπως αὕτη, κατὰ τύπον τοὐλάχιστον, μεταkαλέσηται αὐτοὺς καὶ προκαλέσῃ τὴν ἄφιξίν των, μηδένα δὲ ἔχοντες μαθητήν, καὶ αὐτοὶ μόνοι ὄντες οἱ μοναδικοὶ ἐν τῇ κωμοπόλει Ρωμοῦνοι. Καίτοι δὲν ἔχομεν ἀξιώσεις ὅτι γινώσκομεν ἐπακριβῶς τὰς τῶν νόμων λεπτομερείας, νομίζομεν ὅμως, καθὼς ἀκούομεν, ὅτι τότε μόνον θεωρεῖται ὅτι ὑφίσταταί ἔν τινι συνοικισμῷ φυλετικὴ ἢ θρησκευτική τις κοινότης ἐπισήμως ἀναγνωριζομένη, ὅταν συγκεντρωθῶσιν 20—25 τοὐλάχιστον οἰκογένειαι πρεσβεύουσαι τὰ τῆς φυλῆς ἢ θρησκεύματος ἐκείνου καὶ δηλώσωσιν ἑαυτὰς ὡς τοιαύτας τῇ Ἀρχῇ, αὕτη δὲ δι' ἐπιτοπίου ἐξελέγξεως πεισθῇ περὶ τῆς ἀκριβείας τῆς δηλώσεως. Ἀλλ' οὐδὲν τοιοῦτον ἐνταῦθα προηγήθη τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν ρωμουνοδιδασκάλων, οὔτε ἀναφορὰ πολιτῶν πρὸς τὴν Ἀρχὴν δηλούντων ἑαυτοὺς ὡς Ρωμούνους, οὔτε ἀποστολὴ ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς παρὰ τῆς Ἀρχῆς πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ὑπάρξεως Ρωμούνων· ἁπλῶς δὲ δύο σχισματικοί, δηλώσαντες ἑαυτοὺς ὡς Βουλγάρους ἐπὶ τῆς ἀπογραφῆς καὶ ἐξακολουθοῦντες αὖθις νὰ ἀνήκωσιν εἰς τὴν βουλγαρικὴν ἐνταῦθα κοινότητα, αὐτοὶ καὶ μόνοι ἐκινήθησαν, παρουσιαζόμενοι διφυεῖς, ὡς Βούλγαροί τε καὶ Ρωμοῦνοι οἱ αὐτοὶ καὶ ἀναπληροῦντες τὴν ἀνύπαρκτον ρωμουνικὴν κοινότητα, καὶ δορυφοροῦντες, δίκην ξεναγῶν, τοὺς Ρωμούνους διδασκάλους. Μὴ ὑπάρχοντος ἐν τῇ κωμοπόλει, κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον, μηδὲ ἡμίσεος κἂν Ρωμούνου, οἱ νεηλύδες, ἀποφευγόμενοι παρὰ πάντων ὡς ἀλιτήριοι καὶ ὡς λυμεῶνες, ἔχουσι μόνην τὴν συναναστροφὴν τῶν Βουλγάρων ἱερέων καὶ διδασκάλων· ἀπερχόμενοι δὲ διὰ τὴν ἐκ τῆς ἀργίας ἄνιαν καὶ ἐπανερχόμενοι αὖθις, ὅπως ὑπομιμνήσκωσι τῷ ἀποστρεφομένῳ αὐτοῦς κόσμῳ τὴν καταπεφρονημένην των ὕπαρξιν, σοβοῦσιν, ὑποθέτοντες μὲν ἴσως ὅτι ἐξωτερικεύουσι τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν αἴγλην τῶν μεγαλοπλούτων ἀποστολέων των, πράγματι ὅμως καταγγέλλοντες τὴν βδελυρίαν καὶ τὴν ποταπότητα τῶν μισθοδοτούντων αὐτούς, οἵτινες, ὑπολαμβάνοντες ὡς ὠνητὸν τὸ κατ' ἐξοχὴν ἄτιμητον μεταξὺ τῶν ἀνθρωπίνων ἀγαθῶν, τὴν ἐθνικοθρησκευτικὴν συνείδησιν, συνέλαβον οἱ δείλαιοι καὶ ἀχαρακτήριστοι τὴν ρυπαρωτάτην πασῶν τῶν ἰδεῶν, ὅσαι ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἐκυοφορήθησαν ὑπὸ

διανοιῶν νοσουσῶν, τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ χαλκεύσωσιν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ρωμουνικὴν ἐθνικότητα, ἐν μέσῳ πληθυσμοῦ μυσαττομένου αὐτούς, διὰ τῆς αἰσχρᾶς μεθόδου τῆς διὰ χρυσίου ἐξαγορᾶς τῶν συνειδήσεων. Ἀδυνατοῦντες νὰ πλησιάσωσιν αὐτοί οἱονδήποτε, ἅτε τεθωρακισμένων ἁπάντων ἡμῶν διὰ τῆς πρὸς αὐτοὺς περιφρονήσεως, διὰ τῶν ὀλίγων Βουλγάρων διαβιβάζουσι τὰς περὶ παροχῆς μηνιαίων ἐπαγγελίας των εἰς τοὺς ἐνδεεστέρους μεταξὺ ἡμῶν, οὓς μᾶλλον ἐλπίζουσι νὰ δελεάσῃ ἡ λάμψις τοῦ χρυσοῦ των· ἀποκρουομένων δὲ πάντοθεν τῶν κακοήθων προσφορῶν των, ἐξακολουθεῖ μὲν ἡ μόνωσις αὐτῶν καὶ ἡ ἐν τῇ ἀπραξίᾳ σῆψίς των, παρατείνουσιν ὅμως τὴν ἐν τῇ κωμοπόλει διατριβήν, ὁτὲ μὲν ἑαυτῶν, ὁτὲ δὲ τοῦ ἐκπροσωποῦντος αὐτοὺς φρουροῦ των, ἐπὶ τῇ ἀνηθίκῳ προσδοκίᾳ ὅτι θὰ εὑρεθῶσιν ἐπὶ τέλους χαρακτῆρες οὐτιδανοί, οἵους ἀναζητοῦσι νὰ ἁλιεύσωσι, καὶ ὅτι οὗτοι, κατακαμπτόμενοι, εἴτε ὑπὸ τῆς ταπεινότητος τοῦ ἑαυτῶν ἤθους εἴτε ὑπὸ τῆς πενίας των, θὰ διατεθῶσι νὰ πωλήσωσιν ἑαυτοὺς εἰς αὐτούς, ἵνα οὕτως ἔχωσιν αὐτοὶ νὰ ἐπιδεικνύωσιν καὶ ἐνταῦθα ρωμουνικήν τινα κοινότητα, οἱανδήποτε, ἔστω καὶ μικροσκοπικήν. Διὰ τῆς ἐλεεινότητος ταύτης, ἐξικνουμένης εἰς ἀναίδειαν κυνικὴν καὶ ἀποτελούσης πρόκλησιν κατὰ τῆς ἡμετέρας φιλοτιμίας, οἱονεὶ συνέστη ἐν μέσῃ Βαρακλῆ-Τζουμαγιᾶ, ὑπ' αὐτὰ τῆς Κυβερνήσεως τὰ ὄμματα, εἶδος πρακτορείου σωματεμπορικοῦ, ὑποδεικνύοντος ὡς δέλεαρ τὸ ἑαυτοῦ χρῆμα, καθ' ὃν τρόπον ἄλλοτε οἱ σωματέμποροι τὰ ἀθύρματα εἰς τοὺς μαύρους, καὶ καραδοκοῦντος πότε θὰ κλίνωσί τινες, δι' οἱανδήτινα αἰτίαν καὶ θὰ δεχθῶσι νὰ πωληθῶσιν, ἵνα σπεύσῃ νὰ ἀγοράσῃ αὐτοὺς καὶ ἵνα διὰ τῶν ὠνίων τούτων ἀνθρωπίνων σαρκῶν παραστήσῃ ὡς ὑπάρχουσαν, πάντως, τὴν ἀνύπαρκτον ρωμουνικὴν ἐθνικότητα. Ἐν ᾧ ἀπαγορεύεται βεβαίως κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους ἡ ἐπαράτου μνήμης σωματεμπορία, ἡ πανταχοῦ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ἐκριζωθεῖσα, ἐγκαθιδρύονται ἐν τούτοις ξένοι σκευωροί, ὧν αἱ ἐνέργειαι εἰς τοῦτο κατατείνουσι τὸ ἀνήκουστον, εἰς τὴν διαφθορὰν καὶ ἀγορὰν συνειδήσεων. Καὶ οὕτως ἐγκαθιδρύονται οἱ βδελυροὶ ἐκφαυλισταί, οἱ ζητοῦντες νὰ κιβδηλοποιήσωσι τὰ πάντα, ἀζήτητοι καὶ ἀπρόσκλητοι, ὧν ἡ ἔλευσις οὐδαμῶς ἐπεζητήθη ὑπὸ τοῦ τόπου, καὶ ὧν ἡ διατριβὴ οὐδεμίαν ἔχει δικαιολογίαν, ἅτε μηδενὸς τῶν κατοίκων ἐνταῦθα ρωμουνίζοντος, καὶ συνεπῶς μὴ ἐχόντων τίνα νὰ φωτίσωσι καὶ ἀναμενόντων ἐπὶ τοσούτους μῆνας νὰ καθίσῃ, ὁστισδήποτε, ἐπὶ τῶν κενῶν θρανίων των, ἵνα εἰσδεχθῇ τὸν φωτισμόν των. Ὁμολογοῦμεν ὅτι ἡ ἐνδεικτικὴ αὕτη παραμονὴ τῶν νέων τούτων προσηλυτιστῶν ἐκπλήσσει ἡμᾶς, καίτοι διαθρύπτει τὴν φιλοτιμίαν τῆς πτωχῆς ἡμῶν Κοινότητος τὸ διαπιστωθὲν γεγονός, ὅτι ἀνθρωπάρια χαμερπῆ ἦλθον νὰ ἐνεργήσωσι μεταξὺ ἡμῶν ἀνθρωπαγορᾶς, καὶ ὅτι, παρὰ τὴν πτωχίαν ἡμῶν, δὲν εὑρέθη οὐδεὶς καὶ σὺν Θεῷ οὔτε θὰ εὑρεθῇ, διατεθειμένος νὰ δειχθῇ ἐπιλήσμων τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας καὶ νὰ πωληθῇ.

Ἄσμενοι δὲ δραττόμεθα τῆς εὐκαιρίας, ὅπως ἐπαναλάβωμεν αὖθις πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν ἣν καὶ ἄλλοτε κατ' ἐπανάληψιν ὑπεβάλομεν Αὐτῇ ἔκφρασιν τῆς ἀδιασείστου ἡμῶν πίστεως καὶ ἀφοσιώσεως πρός τε τὸ πανσέβαστον ἡμῖν Πατριαρχεῖον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ πρὸς τὰς πατρίους ἡμῶν παραδόσεις. Ἐλπίαν φέρομεν ἐν ἑαυτοῖς τὴν συνείδησιν, ὅτι ἔχομεν γνησίαν ἑλληνικὴν τὴν καταγωγήν, καὶ ἀποστρέφομεν μετὰ περιφρονήσεως τὸ πρόσωπον ἀπὸ τῶν ἰδιοτελῶν κηρυγμάτων τῶν προπαγανδῶν, τῶν ἀγωνιζομένων νὰ πείσωσιν ἡμᾶς ὅπως ἀναλάβωμεν τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ Ρωμούνου ἢ τοῦ Βουλγάρου. Οὐδενὶ ἐπιτρέπομεν νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς τὰ ζητήματα τῆς ἐθνικῆς καὶ τῆς θρησκευτικῆς ἡμῶν συνειδήσεως καὶ νὰ θέτῃ ἐν ἀμφιβόλῳ τὴν ἑλληνικὴν ἡμῶν καταγωγήν, ἣν ἀνακηρύσσει καὶ ὁμολογεῖ ἡ ἐνδόμυχος ἡμῶν πεποίθησις. Ἀξιοῦμεν αὐτοδικαίως παρὰ πάντων νὰ σεβασθῶσι τὴν ἐλευθέραν ἡμῶν θρησκευτικὴν καὶ ἐθνικὴν ὁμολογίαν, ὡς ἡ Κυβέρνησις αὐτὴ ἐσεβάσθη καὶ σέβεται αὐτήν. Κατεξανιστάμεθα ἐν ἀγανακτήσει κατὰ τῶν τολμώντων νὰ ἀμφισβητήσωσι τὸν ἑλληνισμὸν ἡμῶν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐν τῇ πολυγλωσσίᾳ ἡμῶν λαλοῦμεν καὶ ἰδιώμά τι παρεμφερὲς πως πρὸς τὸ τῆς ἑαυτῶν γλώσσης, πλὴν οὐσιωδῶς διάφορον τῆς γλώσσης ἐκείνων, γλώσσης παντάπασι ξένης ἡμῖν. Αἱ 700 Ἑλληνικαὶ οἰκογένειαι τῆς κωμοπόλεως γενικῶς, καὶ αἱ μεταξὺ ἡμῶν 500 Ἑλληνοβλαχικαὶ οἰκογένειαι ἰδιαιτέρως, διακηρύσσομεν ὅτι τὸ ἑλληνοβλαχικὸν ἰδίωμα οὐδὲν τὸ κοινὸν ἔχει πρὸς τὴν ρωμουνικὴν γλῶσσαν, ὅτι ἡ ρωμουνικὴ γλῶσσα εἶνε ἄγνωστος ἡμῖν καὶ ὅτι οὐδεμίαν ἔχομεν ὄρεξιν νὰ ἐπικαλεσθῶμεν τὰ φῶτα τῆς ὀθνείας ρωμουνικῆς γλώσσης καὶ παιδείας, ἐν ᾧ πρόκειται ἡμῖν ἀκένωτος πηγὴ φωτισμοῦ ἡ προγονικὴ ἡμῶν, ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ παιδεία. Θέλομεν καὶ τῷ Θεῷ ἡμῶν νὰ λατρεύωμεν καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν νὰ μορφῶνται ἐν τῇ πατρίῳ ἡμῖν, ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ, ἐν ᾗ ἀπὸ αἰώνων οἱ ἡμέτεροι πατέρες καὶ τὴν λατρείαν ἑαυτῶν διεξήγαγον καὶ τῶν ἀγαθῶν μορφώσεως ὑπερόχου ὑπεραπήλαυσαν. Καταγγέλλομεν ὡς ἀσεβοῦντας κατὰ τῆς ἱστο

ρίας, ὡς διαστρεβλοῦντας δὲ καὶ τοῦ παρόντος τὰ τεκμήρια, τοὺς πειρωμένους νὰ παραστήσωσιν ἡμᾶς ὡς ἄλλο τι ἢ Ἕλληνας Ὀρθοδόξους, οἵοι ἔκπαλαι ὑπῆρξαμέν τε καὶ ὑπάρχομεν, καὶ οἵους συναισθανόμεθα ἑαυτοὺς ἀδιστάκτως. Ἰδίᾳ οἱ Ἑλληνόβλαχοι κηρύσσομεν ὅτι μάταιον ἤθελεν εἶσθαι νὰ διακρίνῃ τις ἡμᾶς τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων, ὧν ὑπάρχομεν ἀχώριστοι ἀδελφοί· ὅτι ματαιοπονοῦσιν οἱ ἐπιχειροῦντες νὰ διαιρέσωσιν ἀδελφούς, οὓς κοιναὶ παραδόσεις, κοινὴ δρᾶσις, κοινὴ σταδιοδρομία καὶ μυρίοι δεσμοὶ εὐγενεῖς συνέδεσαν ἀδιαρρήκτως διὰ τῶν αἰώνων· ὅτι εἴμεθα ἑλληνικώτεροι, εἰ θεμιτὸν εἰπεῖν, καὶ αὐτῶν τῶν ἑλληνοφώνων ἀδελφῶν ἡμῶν· καὶ ὅτι ἀποστρεφόμεθα μὲν καὶ τοὺς λοιποὺς προπαγανδιστὰς πάντας, ἀλλ' ἰδίᾳ ἐχθαίρομεν τοὺς ἀποστόλους τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας, ὡς ὄργανα τῆς ἐσχάτης εὐτελείας καὶ ἐξουθενώσεως, ὡς ἐκζητοῦντας τὴν ἐξαχρείωσιν τῶν χαρακτήρων, ὡς τιθέντας εἰς ἐνέργειαν τὸ ἀναξιώτατον τῶν μέσων, τὸ μέσον, οὗ τὴν χρῆσιν οὐδέποτε ἤθελον ἐπιδοκιμάσῃ ἄνθρωποι σεβόμενοι ἑαυτοὺς καὶ διασῴζοντες τὴν συνείδησιν τῆς τοῦ ἀνθρώπου ἀξίας, τὸ μέσον τῆς διὰ χρημάτων ἀγορᾶς ὁπαδῶν.

Μετὰ τῶν αἰσθημάτων τούτων τῆς ἀκραδάντου ἐμμονῆς εἰς τὰς πατρίους παραδόσεις, καθυποβάλλομεν, ἐν σεβασμῷ βαθυτάτῳ, τὴν ἀπεριόριστον ἡμῶν εὐλάβειαν καὶ ἀγάπην πρὸς τὸ προσκυνητὸν ἡμῖν πρόσωπον τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος σὺν τῇ ἀναλλοιώτῳ ἡμῶν ὑποταγῇ καὶ εὐπειθείᾳ πρὸς τὸν Γεραρὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον, ἐξαιτούμενοι ὑπὲρ τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν Κοινότητος τὰς Θεοπειθεῖς τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος καὶ τῆς περὶ Αὐτὴν Ἱερᾶς Συνόδου εὐχὰς καὶ εὐλογίας.

Ἐν Βρακλῇ-Τζουμαγιᾷ, τῇ 25 Ἀπριλίου 1907.

Ἕπονται αἱ ὑπογραφαὶ καὶ αἱ σφραγῖδες τοῦ ἱεροῦ κλήρου, τῆς Ἐφοροεπιτροπῆς, τῆς μικταροδημογεροντίας, τοῦ Προεδρείου τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος καὶ τῶν Προεδρείων τῶν συντεχνιῶν, οἷον ἐμπορορραπτῶν, παντοπωλῶν, ὑποδηματοποιῶν ξενοδόχων, κηπουρῶν κτλ

Κοινότητος Ράμνης τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Οἱ βαθυσεβάστως ὑποσημειούμενοι κάτοικοι τοῦ χωρίου Ράμνας τῆς θεοσώστου ἐπαρχίας Μελενίκου, πιστὰ καὶ ἀφωσιωμένα τέκνα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ πιστοὶ ὑπήκοοι τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Κραταιοτάτου ἡμῶν Ἄνακτος Σουλτὰν Ἀβδοὺλ Ἁμὴτ Χάν, διὰ τῆς ταπεινῆς ἡμῶν ταύτης καθυποβάλλομεν τῇ Ὑμ. Θειοτάτῃ Παναγιότητι, ὅτι ἀνέκαθεν ὑπὸ τὴν κραταιὰν αἰγίδα τοῦ Ἄνακτος καὶ τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς φιλοστόργου ἡμῶν Μητρὸς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας πιστοὶ ἐμμένοντες εἰς τὰ πάτρια, καίτοι ἐν τοῖς οἴκοις ἡμῶν, ὡς ἑλληνόβλαχοι, ὁμιλοῦμεν ἑλληνοβλαχικόν τι γλωσσικὸν ἰδίωμα ὅλως ἀνόμοιον τῇ Ρωμουνικῇ γλώσσῃ, ἔν τε ταῖς σχολαῖς ἡμῶν, ἀπ' αἰώνων, καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καὶ ταῖς κατ' οἶκον ἱεραῖς τελεταῖς χρώμεθα μόνῃ τῇ ὑπὸ τῶν σεπτῶν Πατριαρχείων καθιερωμένῃ ἑλληνικῇ γλώσσῃ. Κατὰ συνέπειαν, διακηρύττοντες ἡμᾶς αὐτοὺς Ἕλληνας ὀρθοδόξους (Ρούμ) καὶ βεβαιοῦντες τὴν ἀκράδαντον ἡμῶν πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν καὶ τὰς πατρικὰς παραδόσεις, ἀποκηρύττομεν δημοσίᾳ τὰς ἀνοσίους ἐνεργείας τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας, ἥτις, διὰ τῶν ἐπὶ τῶν δακτύλων ἀριθμουμένων ὀργάνων της, προσπαθεῖ νὰ εἰσαγάγῃ, ἔν τε τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ σχολῇ ἡμῶν, τὴν ρωμουνικὴν γλῶσσαν, ἥτις ὅλως ξένη καὶ ἀκατάληπτος τυγχάνει εἰς ἡμᾶς καὶ διὰ τῆς ὁποίας μόνον ζιζάνια καὶ ταραχαὶ καὶ σύγχυσις θέλει ἀναφυῇ μεταξὺ ἡμῶν πρὸς ζημίαν τῶν τε ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῶν ὑψηλῶν τοῦ σεβαστοῦ ὀθωμανικοῦ Κράτους συμφερόντων.

Καθικετεύοντες τὴν Ὑμ. Θ. Παναγιότητα, ἵνα λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν διακήρυξιν καὶ τὴν διαμαρτυρίαν ἡμῶν ταύτην καὶ φροντίσῃ Αὕτη ὅπως ἀπαλλαγῶμεν τῶν ἀνιαρῶν ἐνοχλήσεων τῶν ἀργυρωνήτων ὀργάνων τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας, ἀσπαζόμεθα υἱϊκῶς τὴν παναγίαν αὐτῆς δεξιὰν καὶ διατελοῦμεν τέκνα πιστὰ καὶ ἀφωσιωμένα.

Ἐν Ράμνᾳ τῇ 15 Φεβρουαρίου 1907.

Οἱ κάτοικοι Ράμνας

Ἕπονται αἱ ὑπογραφαὶ καὶ σφραγῖδες τοῦ ἱεροῦ κλήρου, τῆς μικταροδημογεροντίας, τῆς ἐφοροεπιτροπῆς καὶ 78 ἐγκρίτων κατοίκων.

Κοινότητος Ἄνω Πορώϊας τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Οἱ βαθυσεβάστως ὑποφαινόμενοι κάτοικοι τοῦ χωρίου Ἄνω Πορώϊα τῆς θεοσώστου ἐπαρχίας Μελενίκος, πιστοὶ καὶ ἀφωσιωμένοι ὑπήκοοι τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Κραταιοτάτου Ἄνακτος ἡμῶν Σουλτὰν Ἀβδοὺλ Χαμὶτ Χάν, ὀρθόδοξοι δὲ καὶ πιστὰ τέκνα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, διὰ τῆς ταπεινῆς ἡμῶν ταύ-

της καθυποβάλλομεν τῇ Υμ. Θειοτάτῃ Παναγιότητι ὅτι ἀνέκαθεν ἔν τε τῇ σχολῇ ἡμῶν καὶ ἐνιτῇ ἐκκλησίᾳ, χρώμεθα τῇ ὑπὸ τῶν προγόνων ἡμῶν καθιερωμένῃ ἑλληνικῇ γλώσσῃ. Καίτοι δέ, ὡς Ἑλληνόβλαχοι, ὁμιλοῦμεν γλωσσικόν τι Ἑλληνοβλαχικὸν ἰδίωμα, ὅλως ὅμως ἀνόμοιον τῇ ρωμουνικῇ γλώσσῃ, διακηρύττομεν, ὅτι ἀπ' αἰώνων ἐσμὲν Ἕλληνες ὀρθόδοξοι καὶ οὐχὶ Ρωμοῦνοι, τέκνα πνευματικὰ πιστὰ καὶ εὐπειθέστατα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ, ἀκραδάντως εἰς τὰ πάτρια ἐμμένοντες, ἀποκρούομεν ἐντόνως πάσας τὰς ἐνεργείας τῶν εὐαρίθμων ἀργυρωνήτων ὀργάνων τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας, ἅτινα ἀσυνειδήτως θέλουσι νὰ εἰσαγάγωσιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ σχολῇ ἡμῶν τὴν ρωμουνικὴν γλῶσσαν, ἥτις τυγχάνει ὅλως ξένη πρὸς ἡμᾶς καὶ ἀκατάληπτος καὶ δι' ἣς ὁποίας μόνον ζιζάνια καὶ ταραχαὶ καὶ σύγχυσις θέλει ἀναφυῇ ἐν τῇ φιλησύχῳ ἡμῶν κοινότητι.

Ὅθεν καθικετεύοντες τὴν Υμ. Θ. Παναγιότητα, ἵνα εὐδοκήσῃ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν διακήρυξιν καὶ διαμαρτύρισιν ἡμῶν ταύτην καὶ ἀπαλλάξῃ ἡμᾶς τῶν περισπασμῶν τὰς ὁποίας μηχανᾶται νὰ παράσχῃ ἡμῖν ἡ ρωμουνικὴ προπαγάνδα, διατελοῦμεν κατασπαζόμενοι τὴν χαριτόβρυτον Αὐτῆς δεξιὰν μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ.

Ἐν Ἄνω Πορωΐοις τῇ 15 Ἀπριλίου 1907.

Οἱ κάτοικοι Ἄνω Πορωΐης

Ἕπονται αἱ ὑπογραφαὶ καὶ σφραγίδες τοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ ἁπασῶν τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἔκθεσις τοῦ Μητροπολίτου Πελαγωνείας

Παναγιώτατέ Δέσποτα,

Ὅτε, φθίνοντος τοῦ 1903, ἀνέλαβον τὴν ποιμαντορίαν τῆς θεοσώστου ἐπαρχίας Πελαγονίας, εὗρον ἐν τοῖς ὀρθοδόξοις χωρίοις ἀριθμούμενον καὶ τὸ Τύρν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς πελαγονικῆς πεδιάδος καὶ μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν μακρὰν τοῦ Μοναστηρίου βορειοδυτικῶς κείμενον, ἐξ 25 δὲ οἰκογενειῶν, ἑνὸς ἱερέως καὶ ἑνὸς γραμματοδιδασκάλου μετὰ ἱεροῦ ναοῦ καὶ σχολείου ἀποτελούμενον.

Μετὰ ἓν περίπου ἔτος, τὸ βουλγαρικὸν κομιτᾶτον, προτιθέμενον νὰ καταλάβῃ ἅπασαν τὴν πελαγονικὴν πεδιάδα καὶ δὴ τὰ ἐγγὺς τοῦ Μοναστηρίου χωρία, ἐπέπεσε καὶ κατὰ τοῦ Τύρν καὶ, ἀφοῦ κατώρθωτε νὰ σαγηνεύσῃ τὸν ἱερέα αὐτοῦ Ξενοφῶντα, προσκυνήσαντα τὸν βουλγαρ πίσκοπον Μοναστηρίου, παρὰ τὴν μεγάλην ἀντίστασιν ἐκ μέρους τῶν ὀρθοδόξων χωρικῶν, εἰσῆλθε νύκτωρ εἰς αὐτὸ καὶ ἀφοῦ συνέλαβε καὶ ἔδησε τὸν πλουσιώτερον καὶ ἰσχυρότερον πρόκριτον καὶ τοὺς ἐγγάμους υἱοὺς αὐτοῦ, ἀπεξήγαγεν εἴς τινα ἀγρόν, καὶ ἀφ' οὗ ἐπέβαλεν αὐτοῖς, λυθεῖσι τῶν δεσμῶν, ἵνα ἕκαστος ἀνορύξῃ τὸν ἴδιον τάφον, ἔδησεν αὖθις καὶ ἐπέβαλε τὰς χεῖρας ὅπως θάψῃ ζῶντας, ἂν μὴ συγκατετίθεντο νὰ ὑπογράψωσι τὴν παρουσιασθεῖσαν αὐτοῖς ἀναφορὰν πρὸς τὸν ἐν Μοναστηρίῳ βουλγαρεπίσκοπον, δηλωτικὴν τῆς προσχωρήσεως τοῦ χωρίου εἰς τὸ σχίσμα. Αἱ γοεραὶ κραυγαὶ καὶ αἱ δεήσεις τῶν παρισταμένων συζύγων καὶ τέκνων των ἐλύγισαν τὴν ἀκαμψίαν αὐτῶν, ὑπέκυψαν, ὑπέγραψαν τὴν ἀναφοράν, ἐλύθησαν τῶν δεσμῶν καὶ ὁλόκληρον τὸ Τύρν, ἀφὲν τὴν ὀρθόδοξον τῶν πατέρων αὐτοῦ πίστιν, ἐγενετο, ἐξαρχικόν, καὶ ἔστενεν ἐπὶ διετίαν ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ ἀναθέματος καὶ τῶν φόρων πρὸς τὸ βουλγαρικὸν Κομιτᾶτον.

Τῇ 21 παρελθόντος Ἀπριλίου, ἐπέστρεψεν ὁλοψύχως εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν καὶ ἑώρτασε τὸ ἅγιον Πάσχα σκιρτῶν ἐκ χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως· ἡ τύλογία τῆς Μ. Ἐκλησίας καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις ἐπέφανεν αὐτοῖς πᾶσι καὶ ἐκήρυξαν εἰς τὴν ἱερὰν Μητρόπολιν ὅτι προτιμῶσι, μέχρις ἑνός, νὰ ταφῶσι πάντες νεκροὶ ἢ ζῶντες παρὰ νὰ ἀρνηθῶσι τὴν ὀρθόδοξον πίστιν εἰς τὸ ἑξῆς.

Τῇ 30 παρελθόντος Ἀπριλίου, ἡμέρᾳ ἀγορᾶς ἐν Μοναστηρίῳ, ἀφίκοντο πολλοὶ ἐξ αὐτῶν πρὸς ἀγοράν προβάτων, κινήσαντες δὲ τῇ ἐπαύριον 1 Μαΐου εἰς τὰ ἴδια, διῆλθον τὴν βουλγαρικὴν συνοικίαν τῆς πόλεως, ὅτε συλληφθέντες τέσσαρες ἐξ αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Κομιτάτου, οἱ καὶ προκριτώτεροι τοῦ χωρίου, δηλ. ὁ Δῆμος Κώτσου ἐτῶν 25, ὁ Εὐάγγελος Στάνκου ἐτῶν 30, ὁ Στογιάννης Μήτσου ἐτῶν 35 καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Γεωργούλης ἐτῶν 30, ἅπαντες οἰκογενειάρχαι, ἐδεσμεύθησαν καὶ οἱ μὲν δύο πρῶτοι ἐστραγγαλίσθησαν, οἱ δὲ ἕτεροι δύο ἀπέθανον μαχαίρᾳ, μετὰ πεισματώδη πάλην πρὸς τοὺς δολοφόνους, ὡς τεκμηριοῦται ἐκ τῶν πολλῶν πληγῶν τῶν χειρῶν καὶ βραχιόνων αὐτῶν. Τὰ ἱερὰ τῶν μαρτύρων τῆς ὀρθοδοξίας λείψανα εὑρέθησαν τῇ 2 Μαΐου ἐγγὺς τῆς βουλγαρικῆς συνοικίας—ὅπου ἔλαβον τὸ μαρτύριον—καὶ τῇ 3 Μαΐου ἐτάφησαν ὑπὸ τῆς Ἑλληνορθοδόξου Κοινότητος Μοναστηρίου μετὰ μεγάλης πομπῆς καὶ παρατάξεως, τῶν προκρίτων φερόντων πρὸς τιμὴν καὶ τὰ τέσσαρα φέρετρα κατὰ σειράν.

Οὕπω λοιπὸν ἔπαυσεν ἡ ἐπαρχία μου προσφέρουσα θύματα εἰς τὸν βωμὸν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως.

Ἐν Φαναρίῳ Κων)πόλεως 10 Μαΐου 1907.

Ἐπὶ τούτοις διατελῶ κτλ.

† ὁ Πελαγονείας ΙΩΑΚΕΙΜ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Μελενίκου Παναγιώτατε Δέσποτα.

Μετὰ λύπης καὶ φρίκης μεγάλης φέρω εἰς γνῶσιν τῆς Ὑ. προσκυνητῆς μοι Παναγιότητος τὸ ἑξῆς συμβὰν τὸ ὁποῖον εὐτυχῶς δὲν ἔσχε δυσάρεστα ἀποτελέσματα. Τὴν παρελθοῦσαν μεγάλην Παρασκευὴν, περὶ τὴν 8ην ὥραν τῆς νυκτὸς, στῖφος κομιτατζίδων συναθροισθέντων ἐκ τῶν πέριξ χωρίων, περὶ τοὺς 250—300 ἐπετέθη κατὰ τοῦ χωρίου Λιπόρκα δύο μόλις ὥρας ἀπέχοντος τοῦ Μελενίκου μὲ σκοπὸν νὰ καύσωσι τὸ χωρίον καὶ τοὺς κατοίκους αὐτοῦ νὰ διαπεράσωσι διὰ στόματος μαχαίρας, καθ' ὅσον τὸ χωρίον τοῦτο δὲν δέχεται τὴν ληστρικὴν ἐξουσίαν τοῦ διαβοήτου Σαντάλσκη. Οἱ χωρικοὶ, ἔχοντες ὑποψίας, ἐνωρίτερον τοῦ συνήθους ἐξῆλθον τῆς ἐκκλησίας των καὶ, ἐκ τῶν ὑλακῶν τῶν κυνῶν πληροφορηθέντες τὴν ἐπίθ.σιν τῶν ἀγρίων θηρίων, μετὰ τοῦ ἐκεῖ διαμένοντος ἀνδρείου αὐτοκρατορικοῦ στρατοῦ ἀντέστησαν ἐπὶ ἑξάωρον ἐναντίων τῶν αἱμοχαρῶν ἀντιχρίστων, οἵτινες, ἐπιφωσκούσης πλέον τῆς αὐγῆς, διελύθησαν χωρὶς νὰ κατορθώτωσί τι, εἰμὴ νὰ καύσωσι μίαν οἰκίαν, ἐκ τῶν 80 τὰς ὁποίας ἔχει τὸ ρηθὲν χωρίον, ἐγκαταλιπόντες ἐκεῖ δώδεκα δοχεῖα ἐκ λευκοσιδήρου ἐντὸς τῶν ὁποίων φυλάσσονται πυριτιδόβολαι, δύο ὁμοια πετρελαίου, δύο λάμπας καὶ ποσότητα βάμβακος, ἥτις, ἐμβαπτιζομένη ἐντὸς πετρελαίου, θὰ ἐχρησίμευεν αὐτοῖς πρὸς μετάδοσιν τοῦ πυρὸς εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ χωρίου.

Ἐπὶ τούτοις κτλ.

Μελένικον 29 Ἀπριλίου 1907.

† ὁ Μελενίκου ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ

ΑΝΑΚΡΙΒΕΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΣ

Τὸ ἐν Παρισίοις τηλεγραφικὸν πρακτορεῖον «*L' Information*» ἐδημοσίευσεν ἐπ' ἐσχάτων τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα.

«Κωνσταντινούπολις 13 Μαΐου.

Σχολιάζεται λίαν τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον ἐξεχώρησε τοῖς Σέρβοις τὴν ἐπαρχίαν Δεβρῶν καὶ θεωρεῖται τοῦτο ὡς ἔνδειξις τῆς μετατροπῆς τῶν διαθέσεων τοῦ Πατριαρχείου ἀπέναντι τῶν μὴ ἑλληνικῆς ἐθνικότητος λαῶν τῆς χερσονήσου τοῦ Αἵμου. Λέγεται μάλιστα ὅτι ὁ Πατριάρχης προτίθεται ἵνα προβῇ εἰς παραχωρήσεις τινὰς καὶ πρὸς τοὺς Ρωμούνους, σχετικὰς πρὸς διορισμοὺς εἰς χηρευούσας τινὰς ἐκκλησιαστικὰς θέσεις.

Ἡ μετατροπὴ αὕτη ὑποτίθεται ὅτι ὀφείλεται εἰς φιλικὰς πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον συστάσεις τῆς Αὐστρουγγαρίας καὶ Ἰταλίας».

Ἐνεταλήμεν ἵνα διαψεύσωμεν κατηγορηματικώτατα ἅπαν, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, τὸ περιεχόμενον τοῦ ἀνωτέρω τηλεγραφήματος. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, τὸ ἐμφορούμενον, ἀείποτε, ὑπὸ τῶν αὐτῶν πατρικῶν διαθέσεων πρὸς ἅπαντας τοὺς ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ διοίκησιν λαοὺς, ἄνευ διακρίσεως ἐθνικότητος, σεβόμενον δὲ καὶ περιφρουροῦν τὰ νόμιμα καὶ πραγματικὰ δίκαια αὐτῶν, οὐδαμῶς διενοήθη νὰ μεταβάλῃ, ὑφ' ὃ πνεῦμα ἐννοοῦσι καὶ ποθοῦσιν οἱ τηλεγραφοῦντες, τὴν πολιτείαν αὐτοῦ, πολιτείαν ὑπαγορευομένην ὑπὸ τοῦ ἀπ' αἰώνων ἰσχύοντος κανονικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καθεστῶτος, οὗτινος θεματοφύλαξ καὶ φρουρὸς ἐτάχθη, προσχωροῦν εἰς ἀξιώσεις ἄρδην ἀντικειμένας πρὸς τὰ ἐκκλησιαστικὰ θέσμια καὶ κατατεινούσας, παρὰ τὰ προσχήματα, εἰς ἐξυπηρέτησιν ἀλλοτρίων ὀπισθοβούλων βλέψεων καὶ πόθων.

Περὶ δὲ τῆς ἐπαρχίας Δεβρῶν προκειμένου, μητροπολίτης ταύτης ἐξελέγη, ὡς γνωστὸν, ὁ τέως ἐπίσκοπος Πολυανῆς κ. Παρθένιος, οὐχὶ σέρβος τὴν ἐθνικότητα, ἥτις ἐκλογὴ ἀγαθὴν γενικῶς ἐντύπωσιν ἐνεποίησεν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν εὐχαριστηρίων τηλεγραφημάτων τῶν διαβιβασθέντων εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἐκ τῆς ἐπαρχίας. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως πληροφορίας τοῦ «Νέου Ἐλευθέρου Τύπου» καθ' ἃς «ὁ μητροπολίτης Πολύκαρπος ἀπέσυρε τὴν παραίτησίν του καὶ ἐπομένως, ταύτης μὴ ὑφισταμένης, ὁ διορισμὸς νέου μητροπολίτου δὲν εἶναι κανονικὸς», αὗται διατρανοῦσιν, ἁπλῶς, ἀφέλειαν καὶ ἄγνοιαν, ἑνταυτῷ, τῶν κανονικῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὸ ἐκκλησιαστικὸν πολίτευμα.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΕΥΠΟΙΪΑΣ

Τῶν Μαυρογορδάτων ὁ φιλάνθρωπος οἶκος, ὁ τοσαύτας χορηγήσας εἰς τὰ ἐθνικὰ ἡμῶν νοσοκομεῖα δωρεάς, εἰς πανήγυριν εὐποιίας συνήγειρε τὴν παρελθοῦσαν κυριακὴν τοὺς ὀρθοδόξους ὁμογενεῖς, μεταβάντας ὅπως ἴδωσι θεμελιούμενον τὸ κτίριον τοῦ, τμήματος τῶν ὑπὸ τῆς εὐλογίας προβαλλομένων, ὅπερ ἐγείρεται δαπάνῃ τῆς εὐσεβοῦς καὶ φιλανθρώτου κυρίας Λοξάνδρας Ἀμβρ. Μαυρογορδάτου εἰς μνήμην τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Στεφάνου.— Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν κατετίθετο ὁ θεμέλιος λίθος καὶ τοῦ δαπάνῃ τῶν Ἐθν. Φιλανθρωπικῶν Καταστσμάτων ἱδρυομένου τμήματος τῶν μολυσματικῶν νοσημάτων. Ἐκτὸς τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου καὶ τοῦ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτου Μαρωνείας, παρῆν ὁ μεγάτιμος χορηγὸς κ. Θ. Μαυρογορδάτος μετὰ τῶν υἱῶν αὐτοῦ κκ. Ἀμβροσίου καὶ Νικολάου, τινὲς τῶν ἐφόρων τῶν Ἐθν. Φιλανθρ. Καταστημάτων, μετὰ τῶν ἐν αὐτοῖς ἐργαζομένων καὶ ὁμήγυρις εὐσεβῶν καὶ φιλεόρτων. Ἡ Α. Θ. Π., μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ τεθεσπισμένου ἁγιασμοῦ καὶ τὰς ἐπὶ τούτῳ εὐχάς, κατέθηκε τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ Μαυρογορδατείου τμήματος καὶ προσεφώνησε καταλλήλως τὸν παριστάμενον κατὰ τὴν πανήγυριν ταύτην τῆς εὐποιίας χορηγὸν εὐξάμενος θερμῶς ἵνα ὁ Κύριος ἐμπιπλᾷ τὰ ταμεῖα αὐτοῦ καὶ τῶν συγγενῶν, ὅπως καὶ αὐτοὶ χορηγῶσι τοῖς πάσχουσι καὶ τοῖς ἀνάγκην βοηθείας ἔχουσιν.

Εἰς περιγραφὴν τῶν κατὰ τοιαύτας συναθροίσεις, εὐγενεστάτας καὶ χριστιανικὰς,συμβαινόντων κρίνοντες περιττὸν νὰ δαπανώμεθα, ἔχομεν καὶ λόγον ἕτερον πρὸς τοῦτο παρορμῶντα, ὅτι τοσοῦτον εἰσὶ συνεχεῖς αἱ πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς ὑπηρεσίαι καὶ γενναῖαι χορηγίαι τῆς εὐγενοῦς τῶν Μαυρογορδάτων οἰκογενείας, ὥστε νὰ θεωρῆται πᾶσα νέα τῆς φιλανθρωπίας αὐτῶν ἐκδήλωσις ὡς τι σύνηθες. Ἀλλ' ὡς ἀπέβησαν ἤδη συνήθεις αὗται, κατὰ καθῆκον ἐπέρχονται διαρκεῖς αἱ εὐχαὶ πάντων ὑπὲρ ὑγιείας καὶ εὐημερίας τῶν δωρητῶν καὶ χορηγῶν ὡς διαρκεῖς εἰσὶ καὶ αἱ ὑπὲρ αὐτῶν εὐχαὶ καὶ εὐλογίαι τῆς Ἐκκλησίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Αὐτοκρατορικὴ ἑορτή.—Τῇ δευτέρᾳ, ἐπετείῳ τῆς στέψεως τοῦ μεγαλειοτάτου αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ρωσσιῶν Νικολάου Β', κατὰ τὴν ἐν τῷ ναΐσκῳ τῆς ρωσσικῆς πρεσβείας ψαλεῖσαν δοξολογίαν καὶ τὴν κατόπι δεξίωσιν, παρέστη ἑρμηνεύων τὰς συγχαρητικὰς προρρήσεις καὶ εὐχὰς τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ὁ πανοσλγ. Μ. πρωτοσύγκελλος μετὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Α΄ πατριαρχικοῦ γραφείου κ. Χρ. Παπαϊωάννου.

Κανονικὴ ἄδεια.—Τυχόντες τῆς κανονικῆς ἀδείας, ἀφίκοντο κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν οἱ πανιερ. μητροπολῖται Λήμνου κ. Γεννάδιος καὶ Νευροκοπίου κ. Θεοδώρητος, διαμείνας ἐπί τινας ἡμέρας καὶ ἐν Καβάλλᾳ. χάριν ἰδίων ὑποθέσεων.

Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια. — Καθὰ ἀνέγνωμεν ἐν ταῖς ἐφημερίσι Πατρῶν καὶ ἐν τῇ «Θρησκευτικῇ Ἠχοῖ» τῆς αὐτῆς πόλεως, ὁ ἀξιότιμος νομάρχης Ἀχαΐας κ. Χρ. Παλαμᾶς ἀπέλυσε πρὸ διμηνίας ἐγκύκλιον πρὸς τὰ ἡγουμενοσυμβούλια τῶν ἱερῶν ἐν τῷ νομῷ τούτῳ μονῶν θερμῶς συνιστῶσαν τὴν «Ἐκκλησ. Ἀλήθειαν» ταῖς μοναῖς καὶ δι' αὐτῶν κληρικοῖς τε καὶ λαϊκοῖς ὀρθοδόξοις· ἡ νομαρχικὴ ἐγκύκλιος συνιστᾶ ταῖς μοναῖς πρώτιστα, διότι ἐν αὐταῖς «περιεσώθησαν θερμότεραι αἱ ἀναμνήσεις τῆς παλαιᾶς ἐπὶ αἰῶνας ἐξαρτήσεώς των ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖον καὶ κραταιότερος ὁ μετὰ τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας σύνδεσμος».—Τῶν κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας ἐκδοθεισῶν ἐν τῇ «Ἐκκλησ. Ἀληθείᾳ» διατριβῶν καὶ ἐπισήμων γραμμάτων μετάφρασις εἰς τὴν ρωσσικὴν, πρὸς γνῶσιν καὶ τῶν ἀδελφῶν ρώσσων, ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ πανοσιλγ. ἀρχιμ. κ. Ἰακώβου Βατοπεδινοῦ, ἡγουμένου τοῦ ἐν Μόσχᾳ ἡμετέρου πατριαρχικοῦ Μετοχίου τοῦ ἁγίου Σεργίου. συνεργασθέντος ἐν τῇ μεταφράσει καὶ τοῦ ἑλλογ. γραμματέως τοῦ Μετοχίου τούτου. Διὰ πατριαρχικοῦ γράμματος ἐξεφράσθησαν ἡ εὐαρέσκεια καὶ αἱ εὐχαὶ τῆς Ἐκκλησίας εἰς ἀμφοτέρους, ὧν τὸ βιβλίον θέλει διδάξει τοὺς ἀγνοοῦντας τὴν ἑλληνικὴν ὀρθοδόξους ρώσσους τί κατὰ τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας διαπράττει ἡ σχισματικὴ μισαδελφία.

Μουσικὴ σχολή.—Τῇ δευτέρᾳ ἤρξαντο αἱ τῆς πατριαρχικῆς Μουσικῆς σχολῆς ἐξετάσεις,

δημοσίᾳ γενόμεναι ἐν τῇ Μ. τοῦ Γ. Σχολῇ καὶ λήξασαι τῇ χθὲς, πέμπτῃ. Οἱ τελειοδίδακτοι τοῦ λήξαντος ἔτους ἀριθμοῦνται δέκα καὶ ἑπτὰ, διδαχθέντες ἀνελλιπῶς καὶ μετὰ πολλῆς καὶ ἀξιομιμήτου ἐπιμελείας ὑπὸ τοῦ λαμπαδαρίου τῆς Μ. Ἐκκλησίας κ, Ἰακώβου Ναυπλιώτου, ὃς ἀπὸ ἓξ σχεδὸν μηνῶν ἐμπόνως προγυμνάζει τοὺς ἐκ τῶν τελειοφοίτων τούτων ἀποτελοῦντας τὸν μουσικὸν χορὸν τοῦ ναοῦ τῶν Βλαχερνῶν.

Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος.—Τὸ τεσσαρακοστὸν ἕκτον ἔτος ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ συμπληρώσας ὁ Ἑλλην. Φιλολογικὸς Σύλλογος ἦγε τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν, ἐν μέσῳ φιλομούσου ὁμηγύρεως, ἧς προεξῆρχεν ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης σὺν τοῖς σεβ. μητροπολίταις Πελαγονίας, Φιλιππουπόλεως, Διδυμοτείχου, Μαρωνείας, Ἀγχιάλου, Κολωνίας καὶ πρώην Δρυϊνουπόλεως, παρόντων τοῦ ἐξοχ. πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος κ. Ι. Γρυπάρη μετά τινων ἀνωτέρων ὑπαλλήλων πρεσβείας καὶ προξενείου, τῶν ἐξοχ. Ἀλ. Μαυρογένους βέη, πρώην ἡγεμόνος τῆς Σάμου, Ἀλ. Ζωηροῦ πασᾶ καὶ τῶν ἐν ταῖς ἐπιστήμαις καὶ τοῖς γράμμασι παρ' ἡμῖν ἐξεχόντων. Ὅ τε πρόεδρος τοῦ σωματείου ἑλλογ. ἰατρὸς κ. Λ. Λιμαράκης καὶ ὁ ἀντιπρόεδρος ἑλλ. καθηγητὴς κ. Δημοσθ. Οἰκονομίδης ἀνέγνωσαν τὴν λογοδοσίαν ὁ μὲν καὶ τὸν ἐναρκτήριον τοῦ ΜΖ' ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους ὁ δεύτερος, καλὰ προνοούμενοι περὶ τοῦ παρ' ἡμῖν ἀρχαιοτέρου τούτου ἐπιστημονικοῦ σωματείου — ἐπεσφράγισε δὲ τὴν λαμπρὰν ἐπιστημονικὴν πανήγυριν ἡ Α. Θ. Π. διὰ προσλαλιᾶς, ἐκδοθείσης ἐν ταῖς ἐφημερίσιν· ἐβεβαίωσε περὶ τῆς στοργῆς, ἣν ἡ μήτηρ Ἐκκλησία τρέφει πρὸς τὸν Σύλλογον, περὶ της προθυμίας, ἣν ἔχει πρὸς ὑλικὴν καὶ ἠθικὴν τοῦ σωματείου προκοπὴν, ἐξέφρασε δὲ τὴν λύπην αὐτοῦ ὅτι οὐχὶ παρὰ πᾶσι τοῖς ἡμετέροις παρατηρεῖται ἡ πρὸς τὸν Ἑλλην. Φιλολογ. Σύλλογον ἀγάπη καὶ τιμὴ, ἀφοῦ ἡ Α. Α. Μ. ὁ φιλόλαος ἄναξ προστατεύει τὰ γράμματα καὶ τὰς ἐπιστήμας. Ἡ συμβουλὴ καὶ παρότρυνσις τῆς Α. Θ. Π. πρέπει ν' ἀκουσθῇ παρὰ τοῖς ὁμογενέσιν ἐπιστήμοσιν, οἵτινες δύνανται βεβαίως διὰ ἀνακοινώσεων ἐν εἰδικαῖς συνελεύσεσι καὶ διὰ δημοσίων μαθημάτων νὰ προαγάγωσι τὰς παρ' ἡμῖν μελέτας ἐπὶ παντὸς κλάδου τοῦ ἐπιστητοῦ καὶ κυρίως ἐπὶ τῶν εἰς ἡμᾶς ἱστορικῶς τε καὶ τοπογραφικῶς ἀναφερομένων θεμάτων. Οὔτ' ἐξέλιπον ἐν ἡμῖν ἄνδρες δυνάμενοι ν' ἀνταγωνισθῶσιν εἰς τοῦτο τὸ στάδιον πρὸς ξένους, ὅσοι εἰς τὴν ἡμετέραν πόλιν ἐγκαταστάντες, ὑπὸ μορφὰς καὶ προορισμοὺς ἄλλους ἢ ἐπιστημονικοὺς, ζητοῦσι νὰ δείξωσιν εἰς τὸν ἔξω κόσμον ὅτι γινώσκουσι πλείονα τῶν ἑλλήνων καὶ διδάσκουσιν αὐτοὺς περὶ αὐτῆς ἡμῶν τῆς παρελθούσης καὶ τῆς παρούσης ἴσως βιοτῆς, οὐχὶ ἀπροκαταλήπτως, οὔτ' ἐν πᾶσιν εἰλικρινῶς.

Ζάππειον παρθεναγωγεῖον.—Μέλη τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπείας τοῦ ἐθν. Ζαππείου παρθεναγωγείου ὠνομάσθησαν ὁ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτης Τιβεριουπόλεως καὶ Στρωμνίτζης κ. Γρηγόριος καὶ οἱ ἑλλογ. κκ. Π. Γ. Παπακωνσταντίνου, καθηγητὴς τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς καὶ Ἀλ. Ζαμαρίας, σχολάρχης τοῦ Ζωγραφείου.

Ἐκκλησιαστικὴ μουσική.—Κατὰ τὸ «Νέον Πνεῦμα» Ζακύνθου, πρὸ μηνὸς ἀπεβίωσεν ὁ μουσικοδιδάσκαλος Σ. Παπαγεωργόπουλος ἢ Τσίτσας, ἐπὶ πολυετίαν διατελέσας ἱεροψάλτης τοῦ ἐν Ζακύνθῳ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ πολιούχου ἁγίου Διονυσίου τοῦ νέου, κηδευθεὶς ἐν μέσῳ πολλοῦ πλήθους συρρεύσαντος ἀπὸ πάντωε τῶν χωρίων τοῦ δήμου Γερακαρίων.—Εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον τῆς ἐν Ἀθήναις καλλίστης μουσικῆς ἐφημερίδος «Φόρμιγγος» ἀνεστηλώθη κρίσις τῶν ὀλίγων γραμμῶν, ἃς ἐν σελίδι 150 (τεύχους 10) τοῦ μετὰ χεῖρας τόμου τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» ἐγράψαμεν, καλοῦντες εἰς ἐπιστημονικὰς διατριβὰς τοὺς ἐξ Ἀθηνῶν ἐκδιδόντας μουσικοὺς ἀφορισμοὺς, «ὅτι διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ καταστῇ γελοῖος ὁ διὰ μόνης τῆς μετροφωνίας ἐπιχειρῶν τῇ ἀναγνώσει τῶν διαφόρων φάσεων τῆς ἀρχαίας μουσικῆς γραφῆς» ὡς συντάκτης τις τῆς «Φόρμιγγος» ἀποφαίνεται. Εἰς τὴν «Ἐκκλησ. Ἀλήθειαν» ἡ «Φόρμιγξ» ἀποδίδει ἰδέας, ἃς οὔτε τότε, οὔτε νῦν ἐδίδαξ, διότι φρονεῖ ὅτι ἐπίσης ἥκιστα δύναται νὰ ὀνομασθῇ σπουδαῖος ὁ στηριζόμενος ἐπὶ τῆς συκίνης βοηθείας τῶν ὀλίγων αὐτοῦ γνώσεων καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐνισχυόμενος εἰς ἔκδοσιν ρητρῶν, περὶ θεωριῶν τινων μουσικῶν ὡς ἰσοδυνάμων δογματικαῖς συνόδων ἀποφάνσεσιν. Αἱ ρῆτραί εἰσιν ἄξιαι προσοχῆς· ὅταν ὦσι προϊὸν εὐσχήμονος, ἀμεροληπτου καὶ σοβαρᾶς συζητήσεως μεταξὺ τῶν ἐπαϊόντων, δηλαδὴ συζητήσεως, οὐχὶ δὲ ἀφορισμῶν.

Ἐκκλησία Ἑλλάδος

Ἀγαθοεργίαι. — Νέαι προτροπαὶ ἐξ Ἀθηνῶν ἀγγέλλονται ὑπὲρ τοῦ «Οἴκου τῶν τυφλῶν», τοῦ κοι-

νωφελεστάτου τούτου χριστιανικοῦ καθιδρύματος, ὅπερ τιμᾷ τοὺς συλλαβόντας ἐν νῷ τὴν ἰδέαν τῆς συστάσεως αὐτοῦ. Ὁ κ. Χαραλάμπης Σπηλιόπουλος προσήνεγκε χιλίας δραχμάς· ὁ δὲ πρὸ μικροῦ τὸν βίον λιπὼν ἐν Αἰγύπτῳ φιλόπατρις Ἐπ. Κυριαζῆς ἐκληροδότησεν ὑπὲρ τοῦ Οἴκου τούτου λίρας διακοσίας αἰγυπτιακάς.— Ἀγγέλλει πρὸς τούτοις ὁ «Ἱερὸς Σύνδεσμος» Ἀθηνῶν ὅτι ὁ αὐτὸς κ. Σπηλιόπουλος ἀπεφάσισε τὴν ἵδρυσιν Οἴκου κωφαλάλων, προορίσας ὑπὲρ τῆς χριστιανικῆς ταύτης ἐπιχειρήσεως μέγα μέρος τῆς περιουσίας αὐτοῦ. Τὸ κοινωφελέστατον ἵδρυμα, ὅπερ ὀνομασθήσεται «Χαραλάμπους καὶ Ἑλένης Σπηλιοπούλου Οἶκος κωφαλάλων», ἔσται μνημεῖον ἔξοχον καὶ παραμόνιμον πατρῴας εὐσεβείας ἀκραιφνοῦς καὶ φιλανθρωπίας εὐαγγελικῆς.

Ἀρχιεπισκοπὴ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας. —Ἀξιοχρέῳ προνοίᾳ τοῦ πανιερ. ἀρχιεπισκόπου Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας κ. Παρθενίου Ἀκύλα, ἐπεβλήθη εἰς συμβούλους ἐκκλησιῶν τινων (ἐπιτρόπους) νὰ μὴ παρακωλύωσι τοὺς ἱερεῖς ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκθέτειν, κατὰ συνήθειαν παλαιάν, δίσκους. Ἐγκύκλιος ὑπουργικὴ παλαιοτέρα συνιστᾶ τοῖς δημάρχοις καὶ τοῖς ἐπιτρόποις τῶν ναῶν «ὅπως μὴ παρέχωσι τοῦ λοιποῦ παρομοίας δυσχερείας τοῖς ἐφημερίοις, οἵτινες δίκαιον εἶνε, ἄχρις ὅτου ληφθῇ πρόνοια περὶ τῆς μισθοδοσίας αὐτῶν, νὰ πορίζωνται τὰ δικαιώματά των κατὰ τὰ ἀνέκαθεν κρατοῦντα».

Ἐπισκοπὴ Πατρῶν.—Κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς μεταβὰς εἰς Ρίον ὁ πανιερ. ἐπίσκοπος Πατρῶν κ. Ἀντώνιος Παράσχης ἐπεσκέψατο τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς τοῦ Ρίου κρατουμένους καὶ πολλὰ καὶ καλὰ συνεβούλευσε πατρικῶς αὐτοὺς περὶ χριστιανικῆς πολιτείας καὶ περὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀδελφικῆς εἰρήνης καὶ συμπνοίας.

Ἐπισκοπὴ Καλαμῶν.—Ἐκ περιγραφῆς καλλίστης τῆς ἠθικῆς καὶ κοινωνικῆς τῶν Καλαμῶν καταστάσεως, ἐκδιδομένης διὰ τῆς ἀθηναϊκῆς ἐφημερίδος «Ἐμπρὸς», μανθάνομεν περὶ τοῦ ἐν Καλάμαις Ἀλεξανδρακείου νοσοκομείου ὅτι ὁ ἱδρυτὴς ἐκληροδότησεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ὅλην αὐτοῦ περιουσίαν ἐκ 300000 δραχμῶν. Τεσσαράκοντα κλίνας ἀριθμεῖ τὸ νοσοκομεῖον τοῦτο, προσήρτηται δ' αὐτῷ καὶ τμῆμα γηροκομείου. Προστάτην ἀληθῆ τοῦ Ἀλεξανδρακείου νοσοκομείου ὁ ταῦτα γράφων ἀναγράφει τὸν πανιερ. ἐπίσκοπον Μεσσηνίας κ. Μελέτιον Σακελλαρόπουλον, ὅστις ἀποσπάσας ἐκ γυναικείας τινὸς μονῆς τὰς καλογραίας ἐγκατέστησεν εἰς τὸ νοσοκομεῖον ὑπηρετούσας τῇ νοσηλείᾳ καὶ περιθάλψει τῶν ἀσθενῶν. Καθὰ δὲ γινώσκομεν ἡ πρᾶξις αὕτη μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως ἠκούσθη καὶ αἱ ἐπαρχιακαὶ ἐφημερίδες ἐπῄνεσαν πᾶσαι τὴν τοιαύτην χρησιμοποίησιν τῶν καλογραιῶν γενομένην ὑπὸ ἀρχιερέως, ὅστις ἔχει συγγεγραμμένον καὶ βιβλίον διδάσκον τὸ κανονικὸν δίκαιον τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Μονὴ Μεγάλων Πυλῶν.—Ἐκ τῆς ἐφημερίδος «Θεσσαλιώτιδος» ἐμάθομεν ὅτι ἡγούμενος τῆς ἱερᾶς τοῦ Δούσκου μονῆς τῆς τῶν Μεγάλων Πυλῶν, τῆς ἱδρυθείσης ὑπὸ τοῦ ἐν ἁγίοις Βησσαρίωνος μητροπολίτου Λαρίσσης, ἐξελέγη καὶ πάλιν ὁ πανοσιολ. κ. Θεοφάνης Ἀγγελίδης, ζῆλον πολὺν ἐπιδειξάμενος ἑκάστοτε ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ τούτου σκηνώματος. Ὁ πανοσ. ἡγούμενος κ. Θεοφάνης διεκρίθη καὶ ὡς μαθητὴς τῆς πατριαρχικῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς, ἧς τυγχάνει ἐκ τῶν ἀρχαίων καὶ δοκίμων τελειοδιδάκτων.

Ἱερατικὴ Σχολὴ Τριπόλεως.—Ἐπετράπη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἡ ἀνασύστασις τῆς καρποφόρως ἄλλοτε λειτουργούσης Ἱερατικῆς Σχολῆς Τριπόλεως.

Ἀρχαῖκὸν ἔθιμον. — Ἐκ τῆς ἀπὸ δεκαετίας ἐκδιδομένης ἐν Τήνῳ καλῆς ἐφημερίδος «Προόδου» μανθάνομεν ὅτι, τὴν δευτέραν ἡμέραν τοῦ Πάσχα καὶ φέτος ἐτελέσθη ἐν τῷ χωρίῳ Κτικάδῳ, κατὰ πανάρχαιον ἔθιμον, ἡ πανήγυρις τῆς «Ἀγάπης», ἔθιμον, καθ' ὃ πάντες οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου ἐν ἀδελφικῇ συμπνοίᾳ μετὰ τὸ πέρας τῆς τελουμένης πανδήμως ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ λειτουργίας, ἐν κοινῇ παρακάθηνται τραπέζῃ καὶ συνεορτάζουσιν ἀδελφικῶς ἐν χαρᾷ πνευματικῇ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος.

Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ

Ἑλλ. κοινότης Ἁγίου Φραγκίσκου.— Κατὰ τὴν ἑλληνικὴν ἐφημερίδα «Εἰρηνικὸν» τῆς πόλεως Ἁγίου Φραγκίσκου, ἡ αὐτόθι ἑλληνικὴ παροικία προθυμεῖται νὰ ἱδρύσῃ νοσοκομεῖον ἑλληνικόν, ἀγορασθέντος ἤδη τοῦ καταλλήλου διὰ τὴν οἰκοδομὴν οἰκοπέδου.

Κοινότης Φιλαδελφείας.—Ἀφίκετο ἤδη εἰς τὴν πόλιν ταύτην ὁ αἰδεσιμ. ἱερεὺς τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος Φιλαδελφείας κ. Δημ. Πετρίδης.

Κοινοτικὰ Λήμνου. — Θυμασίαν εἰκόνα τῆς κοινοτικῆς ἐν Λήμνῳ καταστάσεως χορηγοῦσιν ἡμῖν αἱ ἐν ἑνὶ φυλλαδίῳ ἐκ τοῦ τυπογραφείου τοῦ «Ταχυδρόμου» τῆς Ἀλεξανδρείας ἐκδοθεῖσαι ἐκθέσεις, ἀπολογισμοὶ καὶ συνελεύσεων κοινοτικῶν πρακτικά. Πάντα καταδεικνύουσιν ὅτι οἱ ἐν Λήμνῳ ὁμογενεῖς καὶ οἱ ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ γεννηθέντες, ἐν Αἰγύπτῳ δ' ἐμπορευό-

μενοι, ἀγαπῶσι τὴν εὔανδρον αὐτῶν πατρίδα, τιμῶντες αὐτὴν καὶ ἑαυτοὺς πρὸ τῶν ὁμογενῶν καὶ τῶν ἀλλοεθνῶν, διὰ τῆς εἰς σχολεῖα καὶ νοὺς χορηγίας σπουδαίων ποσῶν, πρὸς ἵδρυσιν καὶ ἄνετον αὐτῶν διατήρησιν, διὰ τῆς ἱδρύσεως καὶ νοσοκομείου, ὥστε νὰ ἔχῃ ἡ Λῆμνος πάντα τὰ κοινωφελῆ καθιδρύματα τὰ παριστῶντα βαθμὸν ἀξιοτίμητον καὶ ἀξιοζήλευτον εὐνομίας καὶ προόδου κοινοτικῆς. Ἀξία μιμήσεως ἡ κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ λημνίου κ. Νικολάου Π. Δάλλη χορηγία 48 λιρῶν «πληρωμὴ τοῦ ἐτησίου μισθοῦ τοῦ κληρικοῦ ἐπόπτου τῶν σχολῶν καὶ ἱεροκήρυκος ἀρχιδιακόνου κ. Γενναδίου Ἀραμπατζόγλου», καίτοι ἠδυνάμεθα νὰ ἐπαινέσωμεν ἐπίσης καὶ τὴν αὐταπαρνησίαν τοῦ διὰ τοσοῦτον ὀλίγου μισθοῦ σπουδαιοτάτην διεξάγοντος ἀποστολὴν κληρικοῦ. Καὶ περὶ μὲν ἑτέρων δωρεῶν ἀνεγράφομεν τὰ πρέποντα κατὰ καιρόν· νῦν δὲ μανθάνομεν ὅτι διὰ διαθήκης αὐτοῦ ὁ ἀείμνηστος Κωνσταντῖνος Εὐαγγελίδης ὁρίζει νὰ κτισθῇ ἐν τῷ χωρίῳ Κοντοπούλ (Λήμνου) διὰ 400—500 λιρῶν ἀγγλικῶν Ἀρρεναγωγεῖον, διὰ 200 λιρῶν παρθεναγωγεῖον, καὶ οἴκημα καὶ δωμάτια διὰ τοὺς διδασκάλους, τὴν διδασκάλισσαν καὶ τοὺς μαθητάς, διατιθέμενος τὸ τῆς περιουσίας ὑπόλοιπον ὡς κεφάλαιον διὰ τῶν τόκων αὐτοῦ συντηροῦν τὰ σχολεῖα τοῦ χωρίου τούτου, οὗ εἰς τὸν ναὸν 600 λίρας ἐδωρήσαντο ὁ ἀξιότιμος κ. Ἐμμ. Δημητριάδης σὺν τῇ συζύγῳ αὐτοῦ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς οἰκοδομῆς, ἀναλαβὼν τήν τε περιτοίχισιν τοῦ νεκροταφείου καὶ τὴν ἀνέγερσιν ἐν αὐτῷ ναΐσκου.—Σημειοῦμεν ἔτι ὅτι ἡ οἰκογένεια τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀειμνήστου Γεωργίου Σκράντη ἀνέλαβε τὴν ἐν τῷ χωρίῳ Κορνῷ ἵδρυσιν καὶ συντήρησιν παρθεναγωγείου, ὁ δ' ἐκ Κορνοῦ ἀείμνηστος Χατζῆ Νικόλαος Πλαλαιολόγος ἐκληροδότησεν εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Λήμνου οἰκίαν τινα ἐν Αἰγύπτῳ ἀποφέρουσαν ἐνοίκιον 40 λιρῶν ἀγγλικῶν κατ' ἔτος.—Τὰ κατὰ τὴν δωρεὰν τοῦ ἀξιοτίμου κ. Ο. Παντελίδου ἀνεγράψαμεν ἄλλοτε, καθὼς καὶ τὰ κατὰ τὴν ἀπόφασιν περὶ ἱδρύσεως τοῦ νοσοκομείου, εἰς ὃ γενναίως οἱ φιλάνθρωποι λήμνιοι συνεισφέρουσιν ἀρκετὰ ποσά.—Τὰ κατὰ τὴν διοίκησιν τῶν κοινῶν, τὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματα τῶν πολιτῶν, τὰ δικαιώματα τῆς δημογεροντίας, ἐφοριῶν σχολείων, κεντρικῆς τῶν ἐκπαιδευτηρίων ἐπιτροπῆς, πνευματικοῦ δικαστηρίου, τὰ περὶ νοσοκομείου καὶ κηροποιείου καθορίζονται ὑπὸ κανονισμοῦ, συνταχθέντος ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπείας, ἐγκριθέντος δὲ τῇ 25 ἰουνίου 1906 ἐν γενικῇ ἐπαρχιακῇ συνελεύσει, παρόντων ἑξήκοντα ἓξ ἀντιπροσώπων τῶν ἐν Λήμνῳ χωρίων.—Ὑπὸ τῆς αὐτῆς συνελεύσεως ἀνεδείχθησαν μέλη τῆς δημογεροντίας οἱ κκ. Γ. Κανέλλης, Ε. Δάλλης, Σ. Νιάνιαρας, Φ. Παρισίδης, ἀνθ' οὗ, παραιτησαμένου τὴν ἐντολήν, προσετέθη ὁ κ. Φρ. Φραγκούλης, Ν. Κρομιδέλης καὶ Π. Κασσουμίδης. Μέλη δὲ τῆς κεντρικῆς τῶν ἐκπαιδευτηρίων ἐπιτροπείας οἱ κκ. Ν. Τριανταφυλλίδης, Π. Ραφτόπουλος, Ι. Ρηγόπουλος, Μ. Σουγιολτζῆς, Χ. Ν. Βασιλείου καὶ Α. Γαροφάλλου. Πᾶσι τούτοις ἀνετέθη τὸ σπουδαῖον ἔργον τῆς ἐγγυτέρας ἐφορείας τῶν κοινῶν, ἅτινα πάντοτε καὶ πανταχοῦ πρὸς προαγωγὴν ἔχουσιν ἀνάγκην αὐταπαρνησίας καὶ ζήλου, ἀλλὰ καὶ συμπνοίας, ἥτις διακρίνει τοὺς ἐκ Λήμνου ὁμογενεῖς, πολλὰ διαπράττοντας ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλοῦ κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα μάλιστα ἔτη.

ΤΟ ΕΝ ΠΡΙΓΚΙΠΩ ἐθνικὸν Ὀρφανοτροφεῖον ἐγένετο, ἀπό τινος χρόνου, ὁ στόχος ἐπιμόνου δημοσιογραφικῆς ἐπιθέσεως ἐκ μέρους ὁμογλώσσου ἐφημερίδος τῆς πρωτευούσης. Τὸ δὲ λυπηρότερον εἶναι ὅτι αὐτοὶ οὗτοι οἱ ἐπιτιθέμενοι οὐδόλως ἀγνοοῦσιν ὅτι ἡ διαχείρισις τοῦ ἱδρύματος τούτου οὐ μόνον οὐδὲν κατ' οὐσίαν τὸ ἐπίμεμπτον παρουσιάζει, ἀλλὰ καὶ ὡς ζηλωτὸν ὑπόδειγμα δύναται νὰ χρησιμεύσῃ, καθὼς καὶ ὅτι δὲν εὐθύνεται ἡ Ἐφορία τοῦ ἱδρύματος, ἂν οἱ ἐκλεγέντες ἐξελεγκταὶ, ἀπέφυγον νὰ ἐκπληρώσωσι τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτοῖς ἐντολήν, εἰς τοῦτο συντελούσης ἴσως παρ' αὐτοῖς καὶ τῆς ἰδέας ὅτι μάτην θὰ ὑπεβάλλοντο εἰς τὴν ἐπίπονον φροντίδα τῆς ἐξελέγξεως διαχειρίσεως ὑπερτέρας πάσης ὑπονοίας. Δὲν ἀγνοοῦσι πρὸς τούτοις οἱ ἐπικριταὶ, ὅτι διὰ τῆς δημοσιογραφικῆς ταύτης ἐπιθέσεως, τῆς ἐχούσης ὅλως προσωπικὸν χαρακτῆρα, παραβλάπτεται καιρίως καὶ δυσφημεῖται δωρεὰν ἐθνικὸν καθίδρυμα, ὅπερ σεβασμὸν μόνον καὶ συμπάθειαν ἔδει νὰ ἐμπνέῃ τοῖς πᾶσι, τιθέμενον ὅλως ἐκτὸς τῆς κομματικῆς παλαίστρας, ἀντὶ νὰ ἐφαρμόζηται ἐπ' αὐτοῦ τὸ τῆς Μηδείας τοῦ Εὐριπίδου

καὶ μανθάνω μὲν οἷα μέλλω δρᾶν κακὰ
θυμὸς δὲ κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων.

Καιρὸς λοιπὸν πλέον νὰ τεθῇ τέρμα εἰς τὴν ἀνιαρὰν ταύτην δημοσιογραφικὴν πολεμικήν. Τοῦτο ἐπιβάλλει, ἐπιτακτικῶς, ἐν οὐτωσὶ λεπτοῖς ζητήμασι, τὸ πνεῦμα τῆς φιλογενείας, οὗτινος πρώτιστος σημαιοφόρος λογίζεται καὶ δικαίως ἀπαξάπας ὁ ὁμογενὴς τύπος.

*

ΒΗΘΑΝΙΑ Η ΒΗΘΑΒΑΡΑ;

«Ταῦτα ἐν ΒΗΘΑΒΑΡΑ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου ὅπου ἦν Ἰωάννης βαπτίζων» (Ἰω. α' 28).

Τὴν ἀνέκαθεν παραδεδομένην γραφὴν **Βηθαβαρὰ** μετέβαλεν ἡ ἡμετέρα πατριαρχικὴ ἔκδοσις τῆς Καινῆς Διαθήκης εἰς **Βηθανίαν**. Οὕτω ποιοῦντες οἱ ἐκδόται προφανῶς ἠκολούθησαν ταῖς νεωτέραις κριτικαῖς ἐκδόσεσιν τῶν γερμανῶν καὶ ἄγγλων (καὶ ὁλλανδῶν), οἵτινες ἀπὸ τοῦ Griesbash (1752) καὶ ὕστερον ἤρξαντο ἐκβάλλοντες ἐκ τοῦ ἱεροῦ κειμένου τὸ ἀρχαιόθεν παραδεδομένον **Βηθαβαρὰ** καὶ ἀντεισάγοντες τὸ **Βηθανία**. Καὶ προέβησαν εἰς τὴν μεταβολὴν ταύτην διὰ δύο λόγους· πρῶτα μέν, διότι ὁ πολὺς Ὠριγένης (185—253 μ. Χ.) μὴ δυνάμενος νὰ εὕρῃ ἐν Ἰουδαίᾳ ὡρισμένην πόλιν ἢ κώμην ἢ τοποθεσίαν, προήνεγκε τὴν γνώμην ὅτι ἡ γραφὴ **Βηθαβαρὰ** εἶνε παραφθορὰ τοῦ **Βηθανία**· εἶτα δὲ διότι τὰ πλεῖστα καὶ ἀρχαιότερα χειρόγραφα (§* ABC*EGHHLMNSVXΓΔΠ) φέρουσι τὴν γραφὴν **Βηθανία**, ὀλίγα δὲ (C²KΤϐ κΛΠ corr* τὴν γραφὴν **Βηθαβαρά**. Ἀλλ' ἐνταῦθα ἀμνημονεῖται ὅτι ἀπαξάπαντα τὰ σῳζόμενα χειρόγραφά εἰσι πολλῷ μεταγενέστερα τῶν χρόνων τοῦ Ὠριγένους, καὶ ὅτι τὰ πλεῖστα μάλιστ' αὐτῶν ὠριγενίζουσιν. Ἀλλὰ πλὴν τούτου; ἡ γνώμη τοῦ διασήμου πατρὸς ἐλέγχεται ἀντικειμένη πρὸς τὰ πράγματα. Διότι ἐν πρώτοις, πλαιογραφικῶς ἐξεταζομένου τοῦ ζητήματος τὸ **Βηθαβαρὰ** ἠδύνατο νὰ παραφθαρῇ εἰς **Βηθανίαν**, οὐχὶ δὲ τἀνάπαλιν, διότι τὸ ἄγνωστον συνήθως μετατρέπεται εἰς γνωστόν, οὐχὶ δὲ τοὐναντίον. Εἶτα τὸ ὅλον χωρίον τοῦ εὐαγγελιστοῦ ἀναφέρεται ρητῶς εἰς τόπον κείμενον «**πέραν τοῦ** Ἰορδάνου (πρβ. καὶ γ' 26 καὶ ι' 40), ἔνθα ἦν Ἰωάννης (ὁ βαπτιστὴς) βαπτίζων». Ἀναφέρεται δηλαδὴ εἰς τόπον κείμενον μὲν **πέραν** τοῦ ποταμοῦ, περιέχοντα δ' ἄφθονα (ποτάμια) ὕδατα, μακρὰν δ' ἀπέχοντα τῶν Ἱεροσολύμων, διὸ καὶ κατωτέρω (ι' 40) ἐπαναλαμβάνει· «**καὶ ΑΠΗΛΘΕ πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου**». Γνωρίζομεν δὲ καὶ ἐκ παραδόσεως ὅτι ὁ πολύυδρος τόπος, ἔνθα ἐβάπτιζεν Ἰωάννης ὁ βαπτιστής, ἔκειτο πρὸς Α τῆς Ἰεριχοῦς πρὸς τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ. Τοὐναντίον περὶ **Βηθανίας** γνωρίζομεν ὅτι αὕτη ἔκειτο **ἐντεῦθεν** τοῦ Ἰορδάνου, μάλιστα δὲ μακρὰν αὐτοῦ καὶ ἐγγύτατα τῆς πόλεως Ἱερουσαλήμ, ἐν τῇ ΝΑ κλιτύϊ τοῦ Ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, ἐκεῖ ἔνθα σήμερον κεῖται τὸ χωρίον **Ἐλ-Ἀζαριὲ**. ἤγουν τὸ **Λαζαρέττον**, τὸ οὕτω κατὰ τοὺς μεσαίωνας κληθὲν ἔκ τινος αὐτόθι λεπροκομείου. Κατὰ ταῦτα ἡ **Βηθανία** ἔκειτο 15 μὲν περίπου μίλια πρὸς Δ. τῆς Νεκρᾶς θαλάσσης, 25 δὲ περίπου μίλια πρὸς ΝΔ τοῦ Ἰορδάνου. Ἀλλὰ τοιαύτη τις **Βηθανία** οὖσα μὲν χωρίον ἄνυδρον, κειμένη δ' **ἐντεῦθεν καὶ μακρὰν τοῦ Ἰορδάνου**, ἐγγύτατα δὲ τῶν Ἱεροσολύμων οὐδαμῶς συμβιβάζεται πρὸς τὸ τοῦ εὐαγγελιστοῦ κείμενον τὸ λέγον (ι' 40) ὅτι ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων «**ΑΠΗΛΘΕ πάλιν ΠΕΡΑΝ τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων**». Πρβλ. καὶ γ' 26. «**ραββὶ**; **ὃς ἦν μετὰ σοῦ ΠΕΡΑΝ τοῦ Ἰορδάνου**». Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ἀστηρίκτου γραφῆς **Βηθανία**.

Περὶ δὲ τῆς γραφῆς **Βηθαβαρὰ** ὁμολογητέον ὅτι τοιαύτη φερώνυμος πόλις ἢ κώμη ἢ τοποθεσία ὡρισμένη ἐν Ἰουδαίᾳ οὔτε ὑπῆρξεν οὔτε ὑπάρχει*. Ἀλλὰ γινώσκομεν ὅτι ὁ εὐαγγελιστὴς δυσμενῶς ἔχων πρὸς τοὺς διώκτας τοῦ διδασκάλου του, τοὺς ἰουδαίους, ἢ ἀποφεύγει καὶ αὐτὰς τὰς ἑβραϊκὰς (ἀραμαϊκὰς) λέξεις, ἢ ἄκων μὲν παραλαμβάνει ἄσμενος δ' ἐξελληνίζει αὐτάς, οἷον· **Μεσσίας** ὃ ἐστι μεθερμηνευόμενον ὁ **Χριστὸς** (42 οὕτω καὶ δ' 25)· **ραββὶ** ἢ **ραββουνὶ** ὃ λέγεται **διδάσκαλος** (α', 39 δ' 25 καὶ κ' 16)· **μάνα-ἄρτος** (στ' 49. 39) ἐν τῷ **πάσχα**, ἐν τῇ **ἑορτῇ** (β' 23), **τὸ πάσχα ἡ ἑορτὴ** (στ' 4)· **Σιλωὰμ-ἀπεσταλμένος** (θ' 7), **Γαββαθὰ-λιθόστρωτον** (ιθ' 13,) **Γολγοθὰ-Κρανίου τόπος** ιθ' 17). Καὶ αὐτὸ δὲ τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα **Ἰωάννης** Iehohanan, Iohanan **ὁ Θεὸς φιλεῖ** ἢ **εὐνοεῖ**) δὲν ὀκνεῖ ν' ἀποχωρίσῃ ἀπὸ πάσης ἰουδαϊκῆς κοινωνίας ἐξελληνίζων αὐτὸ διὰ τῆς μετριόφρονος ὀνομασίας· (ὁ μαθητὴς) **ὃν ἠγάπα** ἢ **ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς** (ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ) ιγ' 23. κ' 2 καὶ 7. 20.

Ἤλθομεν ἤδη καὶ εἰς τὸ **Βηθαβαρά**. Ὡς γνωστὸν τοῦτο (bet' abahra) σημαίνει **οἶκος** ἢ **τόπος διαπεραιώσεως, τὸ διαπέραμα, τὸ πέραν, τὰ πέραν**. Ἄρα ἡ μετὰ τὸ **Βηθαβαρὰ** προσθήκη **πέραν** τοῦ Ἰορδάνου, οὐδὲν ἀλλ' ἢ ἐξήγησις εἶνε τοῦ ἀπαρέσκοντος ἑβραϊκοῦ **Βηθαβαρά**. Οὐδ' εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐπεξηγηθῇ ἐνταῦθα ὅτι τὸ **πέραν** τοῦ Ἰορδάνου εἶνε ἡ χώρα ἡ ὕστερον κληθεῖσα **Περαία**.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ ἀρχῆθεν γραφὴ **Βηθαβαρὰ**, ἣν εὗρε μὲν ἀλλ' ὑπώπτευσεν ὁ Ὠριγένης, ἐξωθέ-

---

* Ὑπάρχει σήμερον διαβάθρα καλουμένη **Ἀβάρα**, Ἀλλ' αὕτη κεῖται ἐν **Γαλιλαίᾳ** ἀπέχουσα 20 μὲν μίλια πρὸς ΝΑ τῆς Κανᾶς, 45 δὲ μίλια πρὸς ΒΑ τῆς Ἰεριχοῦς, 55 δὲ μίλια πρὸς ΒΑ τῶν Ἱεροσολύμων.

λισαν δι' οἱ νεώτεροι ἐκδόται, ὀφείλει ν' ἀποκατασταθῇ εἰς τὸ ἱερὸν κείμενον, ἄλλως τε καὶ ταύτην ἐγκρίναντος τοῦ Χρυσοστόμου λέγοντος· «**ταῦτα ἐγένετο ἐν Βηθανίᾳ. Ὅσα δὲ τῶν ἀντιγράφων ἀκριβέστερον ἔχει ἐν ΒΗΘΑΒΑΡΑ φησιν, ἡ γὰρ Βηθανία οὐχὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου οὐδὲ ἐπὶ τῆς ἐρήμου ἦν, ἀλλ' ἐγγύς που τῶν Ἱεροσολύμων.**

Ἐν Χανίοις Κρήτης τῇ 18 ἀπριλίου 1907.

Α. Ν. ΓΙΑΝΝΑΡΗΣ

ΤΟ ΠΡΩΤΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΠΑ*

Οἱ ἐν τῇ ρωμαϊκῇ Ἐκκλησίᾳ φρονοῦσιν ὅτι οὐδὲν ἐν τῇ ἁγίᾳ Γραφῇ σαφέστερον ἱστορεῖται καὶ καταφανέστερον γίνεται, ὅσον τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Χριστὸς τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ ὄντως ἐπὶ τοῦ ἀποστόλου Πέτρου ἐθεμελίωσεν, ὅτι τοῦτον πάντων τῶν ἄλλων ἀποστόλων προέκρινε καὶ εἰς τοῦτον ἔδωκε τὸ πρωτεῖον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀπόλυτον ἄρχοντα καὶ «ἡγεμόνα τῶν ἀποστόλων» καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἁπάσης αὐτὸν ἀναδείξας. Εἰς ἀπόδειξιν δὲ τούτου φέρεται ἐν πρώτοις τὸ γνωστὸν λόγιον τοῦ Κυρίου « Κἀγὼ δέ σοι λέγω· Σὺ εἶ Πέτρος καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν κτλ.». Ναί, ὅτε ὁ Ἰησοῦς παραγενόμενος ἐν Καισαρείᾳ τῆς Φιλίππου ἠρώτησε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ποίαν ἰδέαν ἔχουσι περὶ αὐτοῦ, τότε ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων Πέτρος εἶπε «Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος». Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ «Μακάριος εἶ, Σίμων βὰρ (υἱὲ) Ἰωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι (τοῦτο), ἀλλ' ὁ Πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Κἀγὼ δέ σοι λέγω, ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. Καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (Ματθ. ις', 15 καὶ ἑξῆς). Τοῦ χωρίου τούτου τῆς ἁγίας Γραφῆς κολοσσιαίαν ἀληθῶς χρῆσιν ἐποιήσαντο καὶ πολλαχῶς ἐξεμεταλλεύθησαν αὐτὸ οἱ τὸν Παπισμὸν ἐν Ρώμῃ στήσαντες καὶ διαπλάσαντες. Τὸ χωρίον τοῦτο, καθόλου ἐξεταζόμενον, δὲν εἶναι βέβαια τόσον σαφὲς ὅσον ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται· ἀλλὰ δι' αὐτὸ δὴ τοῦτο εἶναι καὶ τὸ καταλληλότερον πρὸς τὸν σκοπὸν τῶν βουλομένων νὰ ἑρμηνεύωσιν αὐτὸ κατ' ἀρέσκειαν. Τί πρέπει νὰ ἐννοήσωμεν ὑπὸ τὴν λέξιν «πέτρα», ἐφ' ἧς λέγεται ὅτι θὰ οἰκοδομηθῇ ἡ χριστιανικὴ Ἐκκλησία, δὲν ἐγένετο ἔτι κατάδηλον παρὰ πᾶσι· διὸ καὶ ἔκπαλαι μέχρι τῆς σήμερον διαφόρως ἑρμηνεύεται τὸ χωρίον, αἱ κυριώτεραι δὲ ἑρμηνεῖαι εἶναι δύο. Ὑπὸ τὴν λέξιν «πέτρα» οἱ μὲν ἐννοοῦσι τὴν πίστιν καὶ ὁμολογίαν τοῦ Πέτρου, ἥτις ἔμελλε νὰ ἀποτελέσῃ τὸ αἰώνιον θεμέλιον, τὸν ἀσάλευτον καὶ ἀρραγῆ τῆς Ἐκκλησίας βράχον· οἱ δὲ τὸ πρόσωπον τοῦ Πέτρου, ὅστις μετὰ τῶν διαδόχων αὐτοῦ ἐν Ρώμῃ ἔμελλε νὰ μένῃ διὰ πάντων τῶν αἰώνων ἡ κρηπὶς καὶ τὸ ἀσάλευτον τῆς Ἐκκλησίας κέντρον. Ἡ δευτέρα ἑρμηνεία ἀνεφάνη ἐν τῇ Δύσει μεταξὺ τῶν φίλων τοῦ Παπισμοῦ, καὶ προτιμᾶται φυσικῷ τῷ λόγῳ ὑπὸ τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ μέχρι τῆς σήμερον, εἰ καὶ ἀκριβῶς ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Πέτρου δὲν ἀπεδείχθη βράχος ἀκράδαντος, ὡς θὰ ἔλεγέ τις, ἡ ὑπ' αὐτοῦ δοθεῖσα ὁμολογία τῆς πίστεως· διότι ὁ Πέτρος δὰ ἦτο ὁ μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀποστόλων τρὶς ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Καϊάφα τὸν ἑαυτοῦ διδάσκαλον ἀρνηθείς. Ἀλλὰ τοιαύτην ἔξοχον, ἀπόλυτον καὶ μοναδικὴν χάριν καὶ προνομίαν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἀποστόλου τούτου οὐδὲ βραδύτερον εὑρίσκομεν, ὅτε πρὸ πολλοῦ πλέον δὲν ὑπῆρχε μεταξὺ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς, ἐπρόκειτο δὲ νὰ διαχαραχθῶσι αἱ πρὸς τὸν ἰουδαϊσμὸν θεμελιώδεις σχέσεις τῆς ἀρτισυστάτου χριστιανικῆς Ἐκκλησίας. Ναὶ καὶ βραδύτερον ἐφάνη ὁ Πέτρος σαλευόμενος καὶ τῶν συμβουλῶν χρῄζων τῶν ἄλλων ἀποστόλων καὶ ἁπάσης τῆς Ἐκκλησίας Ἱερουσαλήμ· αὐστηρῶς δὲ ἐπετιμήθη ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου Παύλου (Γαλατ. 6' 11—14) διὰ τὸ ἀσθενὲς καὶ ἄστατον τοῦ χαρακτῆρός του[1]. Ἀδύνατον ἄρα νὰ ὑπο-

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 298—300.

1. Χωρὶς ἐννοεῖται μηδὲ κατ' ἐλάχιστον νὰ διαμαρτυρηθῇ διὰ τὴν ἀνοίκειον, ὡς θὰ ἔλεγέ τις, καὶ ὅλως ἀσύγγνωστον ταύτην

θέσῃ τις ὀρθῶς σκεπτόμενος, ὅτι ὁ Πέτρος ἦτο δυνατὸν νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς «πέτρα», ἐφ' ἧς ἔμελλε νὰ οἰκοδομηθῇ ἡ ἀσφαλὴς καὶ ἀσάλευτος Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ. Ἔτι δὲ ὀλιγώτερον ἠδύναντο νὰ φέρωσι τὸν χαρακτῆρα τοῦτον καὶ ὡς κεφαλὴ συμπάσης τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ νὰ χρησιμεύσωσι τὰ πρόσωπα τῶν λεγομένων διαδόχων του ἐν Ρώμῃ· διότι ἐν τῇ προσωπικῇ αὐτῶν πτώσει θὰ εἴχομεν πίπτουσαν καὶ ἁμαρτάνουσαν ὡς ἐν δευτέρῳ Ἀδὰμ καὶ ὅλην τὴν Ἐκκλησίαν [2]).

Ὑπὸ τὴν λέξιν ἄρα «πέτρα» νοητέον οὐχὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Πέτρου, ἀλλὰ τὴν πίστιν καὶ ὁμολογίαν αὐτοῦ ἣν ἔδωκε κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην μετὰ πάσης παρρησίας καὶ πεποιθήσεως.

— Τοιαύτη εἶναι ἡ ἑρμηνεία τῶν πλείστων τῆς Ἐκκλησίας πατέρων καὶ πολλῶν ἄλλων θεολόγων τῶν μεταγενεστέρων χρόνων. Οὕτως ἑρμηνεύει τὸ λόγιον τοῦ Κυρίου μετὰ τοῦ μεγάλου Βασιλείου (λόγ. περὶ μετανοίας), τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου (ἑρμ. εἰς τὸν Ματθ.) καὶ ἄλλων, καὶ ὁ ἅγιος Κύριλλος ὁ Ἀλεξανδρείας λέγων «Πέτραν οἶμαι παρωνύμως ἕτερον οὐδὲν ἢ τὴν ἀκατάσειστον καὶ ἑδραιοτάτην τοῦ μαθητοῦ πίστιν ἀποκαλεῖ (ὁ Κύριος), **ἐφ' ᾗ καὶ ἀδιστάκτως ἐρρίζωται τε καὶ διαπέπηγεν ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ** (βλ. Διάλογον Δ' περὶ Τριάδ. ἔκδ. Migne τόμ. 8 σελ. 507 καὶ 565, καὶ βιβλ. 44 εἰς τὸν Ἡσαΐαν). Κατὰ τὴν ἑρμηνείαν ταύτην ἡ ἔννοια τοῦ κυριακοῦ λογίου «Σὺ εἶ Πέτρος κτλ.» παραφραζομένου ἐπὶ τὸ ἁπλούστερον, καταντᾷ περίπου τοιαύτη· οἷον τὸ ὄνομά σου (Πέτρος=λίθος, βράχος) τοιαύτη καὶ ἡ πίστις, ἣν ὡμολόγησας, πέτρα, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν. Εἰς τὴν ἀποκάλυψιν ἣν ἔλαβεν ὁ Πέτρος παρὰ τοῦ οὐρανίου Πατρός, προστίθησιν ὁ Σωτὴρ («Κἀγὼ δέ σοι λέγω») καὶ ἑτέραν φανερῶν τῷ Πέτρῳ καὶ τοῖς ἀποστόλοις αὐτοῦ, ὅτι ἡ ἀποκαλυφθεῖσα «ἀλήθεια Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος», ἔσται ἡ πέτρα ἐφ' ἧς οἰκοδομηθήσεται ἡ Ἐκκλησία αὐτοῦ, καὶ ὅτι αὕτη ἔσται ἀκατάβλητος μέχρι συντελείας τοῦ αἰῶνος. Ὅτι δὲ ἐνταῦθα ὁ Πέτρος λαμβάνεται καὶ νοεῖται οὐχὶ καθ' ἑαυτόν, ὡς ἑρμηνεύει ἡ Ρώμη, ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν πίστιν καὶ τὴν ὁμολογίαν του, μαρτυροῦσι καὶ ὅσα κατωτέρω, στίχῳ 22, λέγει ὁ Κύριος πρὸς τὸν Πέτρον «Ὕπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ κτλ.» Οὔτε ἐνταῦθα εἶναι σατανᾶς ὁ Πέτρος, οὔτε ἐκεῖ πέτρα, ὡς παρακατιὼν παρατηρεῖ καὶ ὁ τὴν παροῦσαν διατριβὴν γράφων.

Τῆς ἑρμηνείας ταύτης ὀλίγον διαφέρει ἡ ἑρμηνεία, καθ' ἣν **πέτρα νοεῖται ὁ Χριστὸς**, ὡς ἡρμήνευσαν ἤδη ὁ Ἱερώνυμος καὶ ὁ Αὐγουστῖνος, ὅστις ἐπὶ τοῦ προκειμένου εὐαγγελικοῦ χωρίου παρατηρεῖ καὶ τάδε. «Δὲν εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Σίμωνι σὺ εἶ ἡ πέτρα, ἀλλὰ σὺ εἶ Πέτρος· διότι δὲν ἤθελε νὰ εἴπῃ ὅτι ἐπὶ σοί, ὅστις ὑπάρχεις πέτρα, ἀλλ' ἐπὶ τῇ πέτρᾳ, ἣν σὺ ὡμολόγησας .... καὶ ἀπεδέχθης εἰπών, Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν, ... οἰκοδομήσω αὐτὴν ἐπ' ἐμοί, οὐχὶ ἐπὶ σοί». (Tractatus 7 καὶ 123 εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον· καὶ λόγ. 13 εἰς τὸ προκείμενον τοῦ Ματθαίου χωρίον).

Διάφορος τῆς παπικῆς εἶναι καὶ ἡ ἑρμηνεία, καθ' ἣν ὑπὸ τὴν λέξιν «πέτρα» νοεῖται ὁ Πέτρος καὶ ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ ἡ χορεία τῶν ἁγίων ἀποστόλων (βλ. Νικολ. Δαμαλᾶ Ἑρμην. εἰς τὸ κατὰ Ματθ. Εὐαγγ.) ἢ ὁ Πέτρος καὶ πᾶς ἄλλος τῆς αὐτῆς ὡς ὁ Πέτρος ἐμφορούμενος πίστεως» Λέλεκται τῷ Πέτρῳ καὶ παντὶ Πέτρῳ»· οὕτω ὁ πολὺς Ὠριγένης, οὗ τὴν ἑρμηνείαν, ἐν ἐκτάσει κατωτέρω παρατιθεμένην, ἀσπάζεται καὶ ὁ ἅγιος Κυπριανὸς (ἐν ἐπιστολ. 33).

Διάφορος τῆς παπικῆς ἑρμηνείας εἶναι καὶ ἡ τῶν νεωτέρων χρόνων ἑρμηνεία, καθ' ἣν τὰς λέξεις «Σὺ εἶ Πέτρος καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν κτλ.» ἐκφέρει ὁ Κύριος, ὑπ' ὄψιν ἔχων τὴν μετὰ ταῦτα δρᾶσιν τοῦ Πέτρου, διὰ τοῦ κηρύγματος τοῦ ὁποίου ἔμελλον νὰ πιστεύσωσι κατὰ πρῶτον καὶ εἰς τὴν χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν προστεθῶσι χιλιάδες ψυχῶν (βλ. Πράξ. κεφ. β', καὶ ι'.). Κατὰ τὴν ἑρμηνείαν ταύτην αἱ λέξεις «καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν» σημαίνουσι: καὶ ἐπὶ σοὶ τῷ Πέτρῳ τουτέστι διὰ τοῦ κηρύγματός σου, ἄρξεται

στάσιν τοῦ Παύλου πρὸς τὸν ἐντολῇ Κυρίου καὶ ἐπομένως θείῳ δικαίῳ προεξάρχοντα ἀπόλυτον «ἡγεμόνα τῶν ἀποστόλων» Σ. Μ.

2. «Εἰμὴ γὰρ ἡ ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἐτεθεμελίωτο ἐπὶ τῇ ἀρραγεῖ πέτρᾳ τῆς ὁμολογίας τοῦ Πέτρου.... τῆς «Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος» ὡς ἐξηγοῦνται ἡμῖν οἱ θεῖοι πατέρες ἀνατολικοί τε καὶ δυτικοί, ἐπὶ σφαλερῷ ἂν ἐθεμελιοῦτο θεμελίῳ κἀπὶ τῷ Κηφᾷ αὐτῷ, μή τοι γε τῷ πάπᾳ, ὅστις μετὰ τὸ ἰδιοποιηθῆναι καὶ τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ποίαν τινὰ διαχείρισιν αὐτῶν ἐποιήσατο, πρόδηλον ἐκ τῆς ἱστορίας». (Βλ. Ἐγκύκλιον τῆς μιᾶς, ἁγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας πρὸς τοὺς ἁπανταχοῦ ὀρθοδόξους Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1848 σελ. 19). Περὶ δὲ τῶν **πελωρίων τεράτων**, ὡς εἰλικρινῶς ἐκφραζόμενος ἀποκαλεῖ τοὺς πάπας τοῦ δεκάτου αἰῶνος ὁ καρδινάλιος Βαρώνιος, βλέπε Παπιστικῶν Ἐλέγχων τόμ. α' σελ. 330—334, καὶ τόμ. β' σ. 256. Σ. Μ.

οἰκοδομουμένη ἡ Ἐκκλησία μου. Οὕτως ἡρμήνευσαν ἐκ τῶν νεωτέρων θεολόγων τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ὁ διάσημος Launoi, καὶ ὁ de Pin, καὶ ἐκ τῶν διαμαρτυρομένων ἄλλοί τε καὶ ὁ Heubner, ἐπισημειούμενος ὅτι ὑπὲρ τῆς ἑρμηνείας ταύτης συνηγορεῖ καὶ ἡ ἀντανάκλασις οὕτως εἰπεῖν ἢ ἡ ἀναπαράστασις τοῦ Πέτρου ἐν τῇ «πέτρᾳ» καὶ ἡ ἄμεσος τῶν λέξεων τούτων συσχέτισις. Τὴν ἑρμηνείαν ταύτην ἀσπάζεται ὁ ἕλλην Γ. Κωνσταντινίδης ἐν τῇ Κριτικῇ καὶ πρακτικῇ ἑρμηνείᾳ εἰς τὰ 4 Εὐαγγέλια. (Ἀθήν. 1878).

Ἡ ἔννοια τῆς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν Καισαρείᾳ γενομένης συνομιλίας τοῦ Κυρίου γίνεται καταφανὴς καὶ ἐκ τῶν λέξεων, δι' ὧν ἄρχεται καὶ δι' ὧν ἐπισφραγίζεται ἡ συνομιλία αὕτη. Ὁ σκοπός, δι' ὃν ὁ Κύριος ἠρώτησεν ἐν Καισαρείᾳ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, οὐδεὶς ἄλλος ἦν βεβαίως ἢ ὅπως γένηται γνωστὸν ὁποῖον ἦν τὸ περὶ αὐτοῦ φρόνημα τῶν ἀνθρώπων καὶ ἰδίως τῶν ἑαυτοῦ ἀποστόλων. Σκοπὸς ἄρα τοῦ Κυρίου ἦτο ὅπως προκαλέσῃ τὴν ὁμολογίαν τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὅπερ καὶ ἐγένετο. Μετὰ τοῦτο μακαρίζει ὁ Σωτὴρ τὸν Πέτρον διὰ τὴν εἰς αὐτὸν γενομένην ἀποκάλυψιν, προβάλλει δὲ τρανὰς ἀποδείξεις τῆς θειότητος αὐτοῦ, ἀποκαλύπτων καὶ αὐτὸς εἰς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς ἄλλους ἀποστόλους ὅτι τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ ἔμελλε νὰ οἰκοδομήσῃ ὡς ἐπὶ ἀσαλεύτου πέτρας ἐπὶ τῆς ὁμολογίας τοῦ Πέτρου «Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος», καὶ ὅτι οὐδεμία δύναμις τοῦ κόσμου θὰ ὑπερίσχυεν αὐτῆς. Ὅτι δὲ πράγματι δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ ἀπολυταρχικῶν πρωτείων καὶ προνομίων τοῦ Πέτρου, ἀλλὰ περὶ τῆς ἀποκαλυφθείσης καὶ τοῖς ἀποστόλοις ἐπιγνωσθείσης οὐρανίου ἀληθείας τῆς «Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος» καὶ τῆς ἐπ' αὐτῆς θεμελιώσεως καὶ οἰκοδομῆς τῆς Ἐκκλησίας, ἀπόδειξις τὰ ἐν τέλει τῆς συνομιλίας ἐρχόμενα, ἐν οἷς ὁ Ἰησοῦς, ἐπισφραγίζων τοὺς λόγους καὶ τὰς ἐπαγγελίας αὐτοῦ καὶ ὑποδεικνύων πρός τίνα σκοπὸν καὶ ἠρώτησε καὶ ἐπηγγέλθη τοσαῦτα, ἐπιφέρει: ἀποτεινόμενος πρὸς πάντας τοὺς ἀποστόλους καὶ παραγγέλλων αὐτοῖς «ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ Χριστός». Εἰς τοῦτο δὲ ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν ἡμῶν οὐ μόνον ὁ Ματθαῖος (κεφ. ιϛ', 20) ἀλλὰ καὶ ὁ Μάρκ. (κεφ. η', 30), καὶ ὁ Λουκᾶς (κεφ. θ', 21—22), οἵτινες καὶ τὰ ἐν τῷ μεταξὺ περὶ Πέτρου καὶ πέτρας παντάπασι παρατρέχουσιν. Ἐὰν σκοπὸς τοῦ Κυρίου ἐνταῦθα ἦν ἡ ἀνάδειξις τοῦ Πέτρου, ὡς ὁρατῆς κεφαλῆς τῆς Ἐκκλησίας, ὡς φρονοῦσιν οἱ περὶ τὸν πάπαν, τότε ἐπισφραγίζων ὁ Κύριος τὴν ὁμιλίαν ταύτην, θὰ ἐβεβαίου τὸ **πρωτεῖον τοῦ Πέτρου καὶ θὰ παρήγγελλε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα μηδενὶ εἴπωσί τι περὶ τούτου,** ὅτι δηλαδὴ ἐπὶ τοῦ Πέτρου ἔμελλε νὰ οἰκοδομηθῇ ἡ Ἐκκλησία, καὶ εἰς τοῦτον θὰ ἐδίδετο χάρις καὶ ἐξουσία ἀπεριόριστος ἐπ' αὐτῆς. Ὁ Κύριος κλείων τὴν ὁμιλίαν αὐτοῦ, οὐδὲν περὶ τούτων λέγει, παραγγέλλει δὲ μόνον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι **αὐτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς ἤτοι ὁ Μεσσίας,** διότι οὐδὲν εἶχε κατὰ νοῦν ἐξ ἐκείνων, ὅσα κατόπιν ἐφαντάσθη ἡ Ρώμη (παραβλ. Ἐξηγητὴν τῶν ἁγ. Γραφῶν ἔτος ε', σελ. 250. 252).

Οἱ θεολόγοι τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, οἵτινες προκειμένου περὶ τοῦ παπικοῦ πρωτείου οὐδὲ λέξιν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τσετιζομένην οὕτως ἢ ἄλλως πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ ἀποστόλου Πέτρου ἀφῆκαν ἀνεκμετάλλευτον, ἐπωφελούμενοι καὶ ἐκ τοῦ εὐαγγελικοῦ χωρίου τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου ἐν κεφ. α', στίχ. 42—43, ἔνθα οὗτος λέγει ὅτι, ὅτε ὁ Ἀνδρέας ἦγαγε πρὸς τὸν Κύριον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Σίμωνα, «ἐμβλέψας αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ὃ ἑρμηνεύεται Πέτρος», διϊσχυρίζονται ὅτι ὁ Σίμων ὠνομάσθη Πέτρος ὑπὸ τοῦ Κυρίου, διότι ἔμελλε νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὁ θεμέλιος λίθος τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ ὄνομα τοῦτο προεμήνυε, κατὰ τὸ φρόνημα τῶν λατίνων θεολόγων, τὸ μεγαλεῖον, ὅπερ ἐπεφυλάσσετο εἰς τὸν ἀπόστολον Πέτρον· προεμήνυεν ὅτι ὁ Πέτρος ἔμελλε νὰ ἀποβῇ ἡ πέτρα, ἐφ' ἧς ὁ Ἰησοῦς θὰ ᾠκοδόμει τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ. Τοῦτο, λέγουσιν, εὐκόλως ἕκαστος ἐννοεῖ σχετίζων τὴν διήγησιν τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου μετὰ τῆς διηγήσεως τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου, ἔνθα ὁ Κύριος εἶπε τῷ Πέτρῳ «Σὺ εἶ Πέτρος καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν κτλ.» (Ματθ. ις, 16).

Ἐν τούτοις ἡ μεγαλοφυὴς αὕτη ἑρμηνεία τῶν λατίνων θεολόγων ὑπάρχει παντάπασιν ἄγνωστος εἰς τὴν ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Αὕτη ἀγνοεῖ τὴν σχέσιν, ἣν εὑρίσκουσι μεταξὺ τῶν ἐν λόγῳ δύο εὐαγγελικῶν διηγήσεων οἱ ἑρμηνευταὶ τῆς Δύσεως. Οὐδεὶς τῶν ἱερῶν συγγραφέων τῆς Καινῆς Διαθήκης ἐσημείωσε περὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἰωνᾶ ὅτι ἐπωνομάσθη Πέτρος· διότι ἔμελλε νὰ ἀποτελέσῃ τὸν θεμέλιον λίθον τῆς Ἐκκλησίας· ἢ ὅτι τὸ ὄνομα Πέτρος προεμήνυε τὸ μεγαλεῖον ὅπερ ἐπεφυλάσσετο εἰς τὸν ἀπόστολον τοῦτον ὡς ἡγεμόνα τῶν ἀποστόλων καὶ ἁπάσης τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον διηγεῖται ἁπλῶς ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὅτε κατὰ πρῶτον ἐνεφανίσθη ἐνώπιον αὐτοῦ Σίμων ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀνδρέου, «ἐμβλέψας αὐτῷ εἶπε· Σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ὃ ἑρμηνεύεται Πέτρος». Τοῦτο λέγει ἁπλῶς, οὐδὲν δὲ

ἐφεξῆς μέχρι τέλους προστίθησι περὶ τῆς ὀνοματοθεσίας ταύτης, οὐδὲν ἐπ' αὐτῆς σχόλιον ποιεῖται ἐν σχέσει πρὸς τὸ λόγιον «Σὺ εἶ Πέτρος» κλπ..

Ὅτι τὸ ὄνομα Πέτρος ἐδόθη ὑπὸ τοῦ Κυρίου εἰς τὸν ἕτερον τῶν υἱῶν τοῦ Ἰωνᾶ ἀναφέρουσι καὶ οἱ εὐαγγελισταὶ Λουκᾶς (ϛ', 18) καὶ Μάρκος (γ', 16—17)· ἀλλὰ καὶ οὗτοι, ὡς ὁ Ἰωάννης, οὐδὲν λέγουσιν ἐξ ὅσων ἡ λατινικὴ φαντασία ὕστερον ἐρραψῴδησεν. Ἐκ τῆς διηγήσεως μάλιστα τοῦ Μάρκου ἐξάγεται ὅτι οὐδ' ἐλαχίστη ἐξαιρετικὴ σημασία ἀπεδόθη ποτὲ εἰς τὸ ἐπίθετον Πέτρος. Ἰδοὺ αἱ λέξεις τοῦ εὐαγγελιστοῦ, «Καὶ ἐπέθηκεν (ὁ Ἰησοῦς) ὄνομα τῷ Σίμωνι Πέτρον· καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου, καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα Βοανεργές, ὅ ἐστι υἱοὶ βροντῆς». Ὡς ἕκαστος βλέπει, ἐνταῦθα ἐπονομάζονται ἐκ παραλλήλου ὁ Σίμων καὶ οἱ ἀδελφοὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, ἐκεῖνος διὰ τῆς προσηγορίας **Πέτρος**, οὗτοι διὰ τοῦ ὀνόματος **Βοανεργές**. Ἡ πρᾶξις τοῦ Κυρίου ἱστορεῖται ὡς ταὐτόσημος· οὐδεμία ἐξαιρετικὴ ἢ μυστηριώδης σημασία ἀποδίδεται εἰς τὴν κλῆσιν Πέτρος. Καθὼς ὁ Σίμων ἐπονομάσθη Πέτρος, οὕτω καὶ οἱ ἀδελφοὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης υἱοὶ βροντῆς.

Ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τοῦ Ματθαίου, ἐν ᾧ εὑρηται καὶ τὸ λόγιον «Σὺ εἶ Πέτρος κτλ.», θὰ ἀνέμενέ τις τέλος πάντων νὰ εὕρῃ ὅσα οἱ ἑρμηνευταὶ τῆς παπωσύνης μετὰ πολλοῦ τοῦ στόμφου προβάλλουσιν ἡμῖν· ἀλλ' ἐν τούτῳ δὴ τῷ Εὐαγγελίῳ τὸ ἐναντίον ὅλως παρατηρεῖται. Ὁ Ματθαῖος ἱστορῶν ἐν κεφ. δ', στίχ. 18 τὰ κατὰ τὴν κλῆσιν τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀνδρέου, λέγει περὶ τοῦ πρώτου ἁπλούστατα «Σίμωνα **τὸν λεγόμενον** Πέτρον». Ὡσαύτως δὲ ὁμιλεῖ καὶ παρακατιὼν ἐν κεφ. ι', στίχ. 2. λέγων «τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά εἰσι ταῦτα· πρῶτος Σίμων, **ὁ λεγόμενος** Πέτρος καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀνδρέας». Οὕτωσιν ἐκφραζόμενος ὁ Ματθαῖος φαίνεται ὑποτιθεὶς ὅτι τὸ ἐπώνυμον Πέτρος ἔφερεν ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωνᾶ καὶ πρὸ τῆς γνωριμίας αὐτοῦ μετὰ τοῦ Ἰησοῦ, διότι ἄλλως δυσκόλως θὰ ἠδύνατο, ἱστορῶν τὰ περὶ τῆς κλήσεως αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀνδρέου, νὰ εἴπῃ μετὰ ἀδιαφορίας «Σίμωνα τὸν **λεγόμενον** Πέτρον, πρῶτος Σίμων **ὁ λεγόμενος** Πέτρος».

Τούτων οὕτως ἐχόντων τὸ ὄνομα Πέτρος τὸ δοθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου εἰς Σίμωνα τὸν τοῦ Ἰωνᾶ οὔτε ἔχει οὔτε δύναται νὰ ἔχῃ τὴν σημασίαν, ἣν εὑρίσκουσιν ἐν αὐτῷ οἱ θιασῶται τοῦ Παπισμοῦ· διότι ἡ σημασία αὕτη ὑπάρχει ἄγνωστος εἰς ἅπασαν τὴν ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν, ὡς δι' ὅλης τῆς παρούσης πραγματείας τρανῶς τοῦτο ἀποδεικνύεται.

Ἡ ἑρμηνεία τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας τὴν ἀρχὴν αὐτῆς ἀνάγει εἰς τὸ πολύκροτον μυθιστόρημα τῶν Κλημεντείων, ἤτοι εἰς τὴν ἐπιστολήν, ἣν ἐν τούτοις γράφει ὁ ψευδοκλήμης Ἰπρὸς τὸν ἀπόστολον δῆθεν Ἰάκωβον τὸν Ἀδελφόθεον. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ ἀπαντᾷ κατὰ πρῶτον ἡ ἑρμηνεία αὕτη ὡς ἑξῆς· «Γνώριμον ἔστω σοι, κύριέ μου, ὅτι ὁ Σίμων ὁ διὰ τὴν ἀληθῆ πίστιν καὶ τὴν ἀσφαλεστάτην αὐτοῦ τῆς διδασκαλίας ὑπόθεσιν τῆς Ἐκκλησίας θεμέλιος εἶναι λίθος ὁρισθείς, καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἰησοῦ ἀψευδεῖ στόματι μετονομασθεὶς Πέτρος κτλ». Βλέπε ἐπιστολ. Κλημ. πρὸς Ἰάκωβον, κεφ. Ι . ἔκδ. Dressel.

Ἀλλὰ καὶ τὰ παράλληλα χωρία τῆς ἁγίας Γραφῆς οὐδαμῶς συνηγοροῦσιν ὑπὲρ τῆς ἐννοίας, ἣν ὁ Παπισμὸς δίδει εἰς τὸ «Σὺ εἶ Πέτρος κτλ.». Καὶ τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τῶν χωρίων τούτων διδάσκει ὅτι ἡ οἰκοδομὴ τῆς Ἐκκλησίας ὑψοῦται «ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν ᾧ πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὔξει εἰς ναὸν ἅγιον» (Ἐφεσ. κεφ. β', 19—20. Πρβλ. Ἀποκαλ. κεφ. κα', 14)· ὅτι θεμέλιος τῆς Ἐκκλησίας ἐστὶν ὁ Χριστὸς καὶ οὐδεὶς ἄλλος· «θεμέλιον ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστὸς» (Α' Κορινθ. κεφ. γ', 11) καὶ ὅτι αὐτός ἐστι καὶ **ὁ λίθος** καὶ **ἡ πέτρα** τῆς Ἐκκλησίας (Ματθ. κα', 42. Λουκ. κ', 17. Α'. Κορινθ. ι', 4. Α' Πέτρου, β', 4. 7. 8.) καὶ ἡ **κεφαλὴ** αὐτῆς (Ἐφεσ. δ', 15. ε', 22). Ὅθεν ἐξάγεται ἀσφαλῶς ὅτι, ἡ Ἐκκλησία τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἐπὶ τῆς διδασκαλίας ἰδίως τῶν ἁγίων ἀποστόλων, ἧς κέντρον ἐστὶν ὁ ἐνανθρωπήσας Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐν τῇ πνευματικῇ ἐξουσίᾳ καὶ χάριτι, ἣν ἔλαβον οἱ ἀπόστολοι παρὰ τοῦ Κυρίου καὶ ἀπὸ τούτων οἱ διάδοχοι αὐτῶν, ᾠκοδομήθη καὶ ὁσημέραι οἰκοδομεῖται, οὐχὶ δὲ ἐπὶ τοῦ ἀποστόλου Πέτρου καὶ ἐπὶ τῶν ὑποτιθεμένων αὐτοῦ διαδόχων ὡς οἱ περὶ τὸν ἐπίσκοπον τῆς Ρώμης ἀξιοῦσι. Παρβλ. Γεττὲ La Papautè schismatique. Σημ. Μεταφρ.

Παρακαλοῦνται αἱ ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες αἱ ἀναδημοσιεύουσαι τὰς ἐπιστολὰς τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ὀρθοδόξων μητροπολιτῶν, ἃς ἐκδίδομεν, νὰ ἀναφέρωσιν ὅτι αὗται τὸ πρῶτον ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ».

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον.

Ὁ Σπυρίδων Δημητρίου Ζωγράφος, καπνοπώλης, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ὀθωμανὸς, τέως μὲν κάτοικος Κωνσταντινουπόλεως, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται, ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον δευτέραν καὶ ὥραν 9ην π.μ. εὐρωπαϊστὶ μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ, εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε δι' ἀντιπροσώπου, νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ δικαστηρίου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου Εὐφροσύνης Γεωρ. Δημητριάδου, κατοίκου Φαναρίου, ὑπηκόου ὀθωμανῆς, τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένης καὶ χριστιανῆς ὀρθοδόξου, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ περὶ διαλύσεως γάμου θεωρηθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 10 ἀπριλίου 1907.

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος** 3

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ, ΦΙΛΙΑΤΩΝ ΚΑΙ ΓΗΡΟΜΕΡΙΟΥ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Προσκαλεῖται ὁ κ. Εὐάγγελος Κερίμη, ὑπήκοος ὀθωμανὸς καὶ τὸ ἐπάγγελμα γανωτὴς, ὁρμώμενος ἐκ τοῦ χωρίου Κοκκινολιθαρίου τοῦ τμήματος Φιλιατῶν νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, ὅπως τὴν πρώτην πέμπτην καὶ ὥραν 5 τῆς ἡμέρας τουρκιστὶ μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ Ἐκκλ. δικαστηρίου τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐν Φιλιάταις αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Φωτεινῆς Ἰωάννου ἐκ Ζεϊνελίου τοῦ Ξεχώρου ἐπὶ διαζεύξει· ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας».

Ἐν τῇ ἱερᾷ Μητροπόλει Φιλιατῶν τῇ 23 μαρτίου 1907.

Ὁ πρόεδρος

† Ὁ Παραμυθίας Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου ΙΕΡΟΘΕΟΣ

Ὁ γραμματεὺς 3

Ἱερεὺς ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΛΗΜΝΟΥ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Προσκαλεῖται ἡ Μαρία Εὐστρατίου Παξιμαδᾶ, τὸ γένος Μαρτζικιάνου, ὑπήκοος ὀθωμανὴ, ὁρμωμένη ἐκ Βλαχίας, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, ὅπως τὴν πρώτην πέμπτην καὶ ὥραν 4 τῆς ἡμέρας τουρκιστὶ, μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ πνευματικοῦ δικαστηρίου τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Λήμνου αὐτοπροσώπως, ἢ δι' ἀντιπροσώπου, ὡς ἐναγομένη ὑπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς Εὐστρατίου Παξιμαδᾶ, κατοίκου Λήμνου, ἐπὶ διαζεύξει, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἡ κατ' αὐτῆς ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένων ἐφημερίδων «Ταχυδρόμου» καὶ «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας».

Ἐν τῇ Ι μητροπόλει Λήμνου, τῇ 31 μαρτίου 1907.

Ὁ πρόεδρος

† Ὁ Λήμνου ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ 2

Ὁ γραμματεὺς

ΑΡΓ. Ν ΑΡΓΥΡΙΟΥ

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ἐκ τοῦ πατριαρχ. ἀρχειοφυλακείου πρὸς τὰς αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω. Ἐκδοθέντα ταῦτα, εὐλογίᾳ καὶ κελεύσει τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Ἰωακεὶμ Γ' τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης, ἀποτελοῦσι τόμους τρεῖς, ὧν ὁ μὲν περὶ Ἁγίου Ὄρους περιέχει σελ. 344 — ὁ περὶ τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου 729, καὶ ὁ περὶ τῶν ὁμοίων Ἐκκλησιῶν Ρωσσίας, Ρουμανίας καὶ Σερβίας καὶ τῶν ἄλλοτε ἀρχιεπισκοπῶν Ἀχριδῶν καὶ Πεκίου σελίδας 1115. Τιμῶνται ὁ Α' γροσίων ἀργυρῶν 20—ὁ Β' 40 ὁ Γ' 60, καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Γραφείῳ ἡμῶν.

Τοῖς συνδρομηταῖς τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» τοῖς ἐγγραφεῖσι κατὰ τοὺς τελευταίους δύο μῆνας ἀγγέλλομεν ὅτι στέλλομεν τὰ ἀπὸ 1 μαρτίου φύλλα μόνον, εἶτα δὲ θέλομεν ἀποστείλει καὶ τὰ ἀπὸ 1 τοῦ ἔτους τούτου, μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν ἐλλειπόντων τινων τευχῶν.

Οὐδὲν φύλλον τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἀπολεσθὲν ἀναπληροῦται δωρεὰν, ἀλλ' ἐπὶ καταβολῇ 40 παράδων διὰ τὸ ὀκτασέλιδον καὶ 60 παράδων διὰ τὸ δωδεκασέλιδον τεῦχος.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.

ΑΡΙΘ. 21

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 26 ΜΑΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

Τοῖς συνδρομηταῖς τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» τοῖς ἐγγραφεῖσι κατὰ τοὺς τελευταίους δύο μῆνας ἀγγέλλομεν ὅτι στέλλομεν τὰ ἀπὸ 1 μαρτίου φύλλα μόνον, εἶτα δὲ θέλομεν ἀποστείλει καὶ τὰ ἀπὸ 1 τοῦ ἔτους τούτου, μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν ἐλλειπόντων τινῶν τευχῶν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπὶ τῆς ἐγκυκλίου τῆς 11 μαΐου — Ἐπίσημα ἔγγραφα — Ὕθλων κορύφωμα — Διαμαρτυρίαι κουτσοβλάχων — Ἐπίκαιρα γράμματα Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ πάπα — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ ΤΗΣ 11 ΜΑΙΟΥ

Ἐξεδώκαμεν διὰ τοῦ παρελθόντος τεύχους τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» τὴν ἀπὸ 11 λήγοντος μαΐου μηνὸς ἐγκύκλιον, δι' ἧς ἡ μήτηρ Ἐκκλησία συνιστᾷ τοῖς ἐν ἐπικαίροις ἐπαρχίαις τοῦ πατριαρχικοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου πανιερ. μητροπολίταις καὶ ταῖς ὑπ' αὐτοὺς ἐκκλησιαστικαῖς ἀρχαῖς ἵνα συνιστῶσι τὴν ἀποφυγὴν πάσης ἀφορμῆς προκαλούσης ἔξαψιν πνευμάτων καὶ διδούσης χώραν εἰς παρεξηγήσεις.

Ἡ Ἐκκλησία οὐδέποτε διέλιπε συνιστῶσα καὶ προτρεπομένη, κατὰ καθῆκον, χριστιανικὴν καὶ νομοταγῆ καὶ συνετὴν πορείαν, τοῦτο δὲ καὶ ποθεῖ καὶ ἀξιοῖ καὶ ἡ Α. Α. Μ. ὁ φιλόλαος ἄναξ, ὅστις ηὐδόκησε νὰ διαμηνύσῃ τῷ παναγιωτάτῳ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ, κατὰ τὴν εἰς τὰ ἀνάκτορα μετάβασιν, τῇ 15 μαΐου, τὴν ὑψηλὴν καὶ πατρικὴν ταύτην ἀξίωσιν. Καίτοι δὲ συγχρόνως σχεδὸν ἡ Ἐκκλησία συνίστα τὰ δέοντα, καθὰ πάντοτε καὶ ἔπραττε καὶ πράττει, ἐν τούτοις καὶ πάλιν, ἀξίωσιν βασιλικὴν ἱκανοποιοῦσα, προτρέπεται τοὺς ὀρθοδόξους πάντας, τοὺς οἰκοῦντας ἐν ἐπαρχίαις ἔξωθεν ταραττομέναις, ὅπως ἐξακολουθῶσι διάγοντες ἀπρόσκοποι, κατὰ τὴν ἀποστολικὴν ἐντολήν, ἀποφεύγοντες καὶ πρᾶξιν πᾶσαν καὶ λέξιν δυναμένην νὰ παράσχῃ λαβὴν εἰς παρεξηγήσεις ἢ νὰ ἐξάψῃ φυλετικὰ μίση καὶ πάθη. Ἐλπίζομεν ὅτι καὶ ἡ ὑψηλὴ αὕτη ἀξίωσις καὶ αἱ τῆς Ἐκκλησίας ἐπανειλημμέναι συστάσεις θέλουσιν ἀπενέγκει τὰ ποθητὰ ἀποτελέσματα.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ, ἡ ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως αὐτῆς ἀναλαβοῦσα τὴν διαφώτισιν πολλῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων, ἀπὸ τῶν τελευταίων ἐτῶν διαχέει φῶς ἀρκετὸν ἐπὶ τῶν ἐθνολογικῶν ἐν Μακεδονίᾳ ζητημάτων, δι' ἃ ἐκθέσεις ἰδιωτικαὶ καὶ ἐπίσημοι, βουλγαρικαὶ καὶ ρωμουνικαί, καὶ ἐφημερίδων ξένων ἄρθρα ἀλλοίαν παρίστων τὴν φύσιν αὐτῶν, διαστρέφουσαι τὴν κοινὴν ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ γνώμην. Οἱ ἀγῶνες τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας, οἱ ἐν τῇ «Ἐκκλ. Ἀληθείᾳ» στηλογραφούμενοι., ἐπήνεγκον ἀποτέλεσμα κάλλιστον, ὡς δὲ ἀναγγελλει ἡ τῆς Νέας Υόρκης «Ἀτλαντὶς» ἀρκετὴ μετατροπὴ παρατηρεῖται εἰς τὴν ἐν Ἀμερικῇ κοινὴν γνώμην, ἧς διατράνωσις ἦν ἡ παρουσία διακριτοῦς ἀμερικανοῦ ἱεράρχου κατὰ τὸ συγκροτηθὲν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ φιλελληνικὸν τῆς 22 ἀπριλίου παρελθόντος συλλαλητήριον.

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Οἱ τῆς «Ἐκκλησιαστ. Ἀληθείας» ἀναγνῶσται ὑπ' ὄψιν ἔχουσι σήμερον τρία ἐπίσημα γράμματα ἐν ταῖς πρώταις ἐκδιδόμενα σελίσι τοῦ φύλλου.

Τὸ πρῶτον τῶν ἐκδιδομένων τούτων ἐγγράφων προέρχεται ἐξ Ἱεροσολύμων. Δι' αὐτοῦ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Σιὼν ἁπαντᾷ εἰς προγενεστέραν πατριαρχικὴν καὶ συνοδικὴν ἐπιστολήν, ἀφηγουμένην τὰ δεινὰ τῶν ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ Τουρκίᾳ ὀρθοδόξων, ἐκδοθεῖσαν δ' ἐν τῇ «Ἐκκλησ. Ἀληθείᾳ» τῇ 6 ὀκτωβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ ἐν ἰδίῳ φυλλαδίῳ.

Ἡ γεραρὰ τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἐκκλησία λίαν ἐγκαίρως ἀπεκρίθη, συμμεριζομένη τὰ πάθη τῆς Μ. Ἐκκλησίας, σὺν αὐτῇ εὐξαμένη καὶ εὐχομένη ὑπὲρ μακαρίας ἀναπαύσεως τῶν ἐν εὐσεβεῖ τῇ πίστει τελειωθέντων ὀρθοδόξων, ὑπὲρ τῆς ἐν τῇ πατρίῳ πίστει ἐμμονῆς τῶν πιστῶν τέκνων τῆς Ἀνατολικῆς, ἁγίας, ἀποστολικῆς καὶ καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἣν ἐπιβουλεύουσι τοσοῦτοι πειρασμοί, ἢν τοσοῦτοι πολέμιοι διώκουσιν ἐπηρεάζοντες τὸ ἔργον αὐτῆς.

Ἀνεβάλλομεν τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐπιστολῆς τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων, ἀπεκδεχόμενοι τέως τὰς ἀπαντήσεις καὶ τῶν λοιπῶν ἁγιωτάτων αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ὅσαι οὐχὶ τοσούτῳ σφοδρῶς χειμάζονται ἐν κλύδωνι κοσμικῶν ἐπηρεασμῶν. Ἀρκετοῦ δὲ χρόνου παρελθόντος, κρίνομεν καθῆκον νὰ καταστήσωμεν πᾶσι γνωστὴν τὴν ἀδελφικὴν ἀπάντησιν τῆς Ἁγίας Σιὼν, ἐγχεούσης παραμυθίαν τῇ δοκιμαζομένῃ Μ. Ἐκκλησίᾳ, συμπασχούσης αὐτῇ, ἐνῷ καὶ ἐκείνη ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς ὑφίσταται ἐπηρείας, καὶ συνευχομένης ὑπὲρ καταστάσεως εἰρηνικῆς.

Ὅταν ληφθῶσιν αἱ ἀπαντήσεις τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀλεξανδρείας καὶ Κύπρου, Ρωσσίας καὶ Ἑλλάδος, καὶ Ρουμανίας καὶ Σερβίας, καὶ τῶν αὐτοκεφάλων ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, θέλομεν καταστήσει καὶ ταύτας ἐν καιρῷ γνωστὰς τοῖς ὀρθοδόξοις.

*

Τὸ δεύτερον τῶν ἐπισήμων γραμμάτων ἐστὶν ἐπιστολὴ πρὸς τὸν σεβασμ. μητροπολίτην Οὐγγροβλαχίας, ὑπενθυμίζουσα τὸ ἀντικανονικὸν τόλμημα ρωμούνων τινῶν ἀτάκτων ἐκ Κωνσταντζης ἱερέων, ὧν ἡ Μ. Ἐκκλησία ἀπαιτεῖ τὴν τιμωρίαν.—Διὰ τοῦ τρίτου ὁ σεβασμ. πρόεδρος τῆς ἁγίας Ρωμουνικῆς Συνόδου βεβαιοῖ, κατ' ἐπιστολὴν τοῦ πανιερ. κ. Ποιμένος, ἐπισκόπου τοῦ Κάτω Δουνάβεως, ὅτι οἱ παρ' ἐνορίαν γάμον εὐλογήσαντες ἱερεῖς ἐπετιμήθησαν. Οὕτω τίθεται τέρμα εἰς τὸ ἀπὸ τριῶν ἐτῶν περίπου μένον ἐκκρεμὲς ζήτημα τοῦτο. Εὐχόμεθα δ' ἵνα καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπιτεθῇ τέρμα, ἀγάπη δ' ἀδελφικὴ διακρίνῃ,καθὰ καὶ ἐν χρόνοις παλαιοτέροις, τὰ πληρώματα τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς. Εἰς τὸ ἅγιον τοῦτο ἔργον πρέπει νὰ συντελέσωσιν οἱ εὐπαίδευτοι κληρικοὶ καὶ οἱ εὐσεβεῖς λαϊκοὶ, ὅσοι εἰς τὰς ἄλλας ἀδελφὰς Ἐκκλησίας τὰς πρὸς ἄρκτον διακειμένας ἀνήκοντες ἄριστα γινώσκουσι τί πράττει καὶ τί ἔπραξεν ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν ἡ μήτηρ ἁγία καὶ Μ. Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Τὰ γράμματά εἰσι ταῦτα:

Α'.

Παναγιώτατε καὶ σεβασμιώτατε ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὲ πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ ἐπιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν μετριότητος, κύριε Ἰωακείμ. Τὴν Ὑμετέραν περισπούδαστον ἡμῖν σεβασμίαν Παναγιότητα ἐν φιλήματι ἁγίῳ περιπτυσσόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐν πόνῳ ψυχῆς καὶ συνοχῇ καρδίας ἀνέγνωμεν μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας Συνόδου ἣν ἡ Ὑμετέρα γερασμία Παναγιότης, φιλαδελφίας νόμῳ στοιχοῦσα, ἐποιήσατο ἡμῖν ἀνακοίνωσιν διὰ τῶν ἀπὸ ια' παρελθόντος σεπτεμβρίου μηνὸς τιμίων ἀδελφικῶν Αὐτῆς

γραμμάτων περὶ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, ἣν ὁ Κύριος συνεχώρησε γενέσθαι τοῖς ὑπὸ τὴν βουλγαρικὴν ἡγεμονίαν τελοῦσι πιστοῖς τῆς Ἐκκλησίας τέκνοις. Θλιβερὰ γὰρ ἀληθῶς καὶ καρδίαν πᾶσαν εἰς οἶκτον κινῆσαι δυνάμενα τὰ τῶν εἰρημένων χριστιανῶν παθήματα, οὐδεμίαν τοῖς ἐν ταῖς ἱστορίαις ἀναγινωσκομένοις παρεληλυθόσι τῆς Ἐκκλησίας διωγμοῖς ὑπεροχὴν καταλείποντα, μᾶλλον δὲ ὑπερβάλλοντα. Ἐκεῖ μὲν γὰρ οἱ διῶκται, τοῦ φωτὸς τοῦ Εὐαγγελίου πόρρω διατελοῦντες, καὶ ἐν χρόνοις τὸν τῶν ἀνθρωπίνων δικαίων σεβασμὸν οὔπω γιγνώσκουσι, τοῖς πάθεσιν ὑπηρετοῦντες, εὕροιεν ἄν τινα ὑπὸ τῆς ἱστορίας συγγνώμην, ᾧδε δ' ὑπὸ χριστιανῶν ὁ διωγμὸς διαπράττεται καὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν τῆς ἐπὶ δικαιοσύνῃ καὶ συνειδήσεως ἐλευθερίᾳ μέγα χαιρούσης Εὐρώπης. Ὡς μέντοι ἔοικεν, αὗταί εἰσιν αἱ ἡμέραι αἱ ἔσχαται καὶ οἱ καιροὶ οἱ χαλεποί, οὓς ὁ μακάριος Παῦλος ἐνστησομένους Τιμοθέῳ τῷ ἀποστόλῳ προϋπέδειξε καὶ τοὺς χαρακτῆρας αὐτῶν ἐπακριβῶς διαζωγραφῶν «ἔσονται γάρ, φησιν, οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι, ἄστοργοι, ἄσπονδοι, διάβολοι, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρνημένοι» ἑνεύρου πρὸς τοὺς ἀγῶνας τὸν μαθητὴν διὰ τῆς ὑπομνήσεως τῶν ἑαυτοῦ παθημάτων καὶ τῶν διωγμῶν, ἐξ ὧν πάντων ἐρρύσατο αὐτὸν ὁ Κύριος. Ἀλλ' οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον οἱ περὶ τὴν πίστιν ἀδόκιμοι οὗτοι ἐργάται τῆς ἀδικίας, ὡς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ θεηγόρου ἀποστόλου διδασκόμεθα.

Ἡμεῖς μὲν οὖν, Πανιερώτατε ἐν Κυρίῳ ἀδελφέ, καθὰ καὶ μικρὸν πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν ἀδελφικῶν τῆς ὑμετέρας γερασμίας ἡμῖν Πανιερότητος γραμμάτων ὑπ' ἀριθ. 1955 ἐπιστέλλοντες αὐτόκλητοι ἐγράφομεν, συμπενθοῦμεν καὶ συμπονοῦμεν τῇ ἀγωνιώσῃ ἀδελφῇ ἐν Κων]πόλει Ἐκκλησίᾳ, ἐφ' ᾧ δὴ καὶ τῇ ιδ' τοῦ μηνὸς τούτου, τὴν ἀναίμακτον προσενεγκόντες θυσίαν ἐπὶ τοῦ φρικτοῦ Γολγοθᾶ, ηὐξάμεθα κατ" αὐτήν τε καὶ ἐν τῇ μετ' αὐτὴν ἐπιμνημοσύνῳ τελετῇ, συνευχομένους ἡμῖν ἔχοντες τούς τε ἱερωτάτους ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὁσιωτάτους ἀρχιμανδρίτας, καὶ τὸν λοιπὸν ἱερὸν κλῆρον, πρὸς τὸν Θεὸν τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκὸς ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ἐν εὐσεβεῖ τῇ πίστει τελειωθέντων προσφιλῶν τῆς ἁγιωτάτης ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίας τέκνων· ὁ δὲ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως παρακαλέσαι τὴν ἁγίαν αὐτοῦ Ἐκκλησίαν ἐν πάσῃ τῇ θλίψει αὐτῆς διὰ τῆς καταπαύσεως τοῦ διωγμοῦ καὶ διὰ τῆς ἐπανορθώσεως τῆς γενομένης αὐτῇ ἀδικίας, ἐπιβραβεῦσαι δὲ τῷ κόσμῳ τὴν εἰρήνην διὰ τῆς ἐπικρατήσεως τῶν νόμων τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

Ἐπὶ τούτοις ἐν φιλήματι ἁγίῳ καὶ αὖθις τὴν Ὑμετέραν γερασμίαν ἡμῖν Πανιερότητα περιπτυσσόμενοι διατελοῦμεν

Ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλήμ, ἀπὸ ὀκτωβρίου κδ'

τῆς ποθεινοτάτης ἡμῖν καὶ σεβασμιωτάτης αὐτῆς Πανιερότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

καὶ ὅλως πρόθυμος

† Ὁ Ἱεροσολύμων ΔΑΜΙΑΝΟΣ.

Β'.

ἀριθ. 2038

Πανιερώτατε καὶ σεβασμιώτατε μητροπολῖτα Οὐγγροβλαχίας καὶ ἔξαρχε πάσης Ρουμανίας, πρόεδρε τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἁγίας ὀρθοδόξου αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν μετριότητος, κύριε Ἰωσήφ· τὴν φίλην ἡμῖν σεβασμίαν Αὐτῆς Πανιερότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Οἱ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας θεσμοί, πανσόφως ὑπὸ τῶν πνευματεμφόρων πατέρων πρὸς τὴν ἀδιατάραχον καὶ θεοφιλῆ διαποίμανσιν καὶ διακυβέρνησιν τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος καθορισθέντες, πολλῆς δήπου πάντοτε καὶ πανταχοῦ εἰσιν ἄξιοι προσοχῆς καὶ περιφρουρήσεως παρὰ τῶν τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν διαπεπιστευμένων, ἵνα μὴ τῇ περὶ αὐτοὺς οἱᾳδήτινι χαλαρότητι ὑπεισερχομένη ἡ ἀταξία καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς σάλος λυμαίνωνται τὸν θεοφύτευτον ἄμπελον τοῦ Κυρίου. Ταύτῃ τῇ ἐπιβεβλημένῃ περὶ τοὺς ἱεροὺς θεσμοὺς ἀκριβείᾳ στοιχοῦντες ὀφειλετικῶς, ἐσπεύσαμεν ἐν καιρῷ καταγγεῖλαι τῇ περιποθήτῳ ἡμῖν σεβασμίᾳ αὐτῆς Πανιερότητι τὴν ἔκνομον πρᾶξιν τῶν δύο ἐκ Κωνστάντσης ἱερέων, τοῦ τε δηλονοῦν πρωθιερέως Γρηγορέσκου καὶ τοῦ ἱερέως Βασιλείου Στίγα, οἵτινες ἀπετόλμησαν εἰσπηδῆσαι ἀντικανονικῶς εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς ἀρχιεπισκοπὴν καὶ τελέσαι γάμον τινα ἄνευ τῆς νενομισμένης ἡμῶν εἰδήσεως καὶ ἀδείας. Καὶ ἡ μὲν σεβασμία αὐτῆς Πανιερότης προφρόνως τότε ἀποκρινα μένη ἐδήλωσεν ἡμῖν ὅτι ἔσπευσεν ἤδη γράψαι πρὸς τὸν πανιερώτατον ἐπίσκοπον Κάτω Δουνάβεως, ὡς τὸν ἄμεσον τῶν εἰρημένων ἱερέων κανονικὸν κυριάρχην, ζητοῦσα παρ' αὐτοῦ ἵνα ἀποφανθῇ σαφῶς περὶ τοῦ ὑπὸ κρίσιν ἀντι-

κειμένου, ὑπέσχετο δὲ ἅμα ἐν τάχει γνωστὸν ποιήσειν ἡμῖν τὸ ἀποτέλεσμα. Ἐπειδὴ δ' ὅμως, πολλοῦ ἔκτοτε διαρρεύσαντος χρόνου, οὐδεμία εἰς δεῦρο περὶ τούτου ἐξίκετο ἡμῖν πληροφορία παρὰ τῆς σεβασμίας αὐτῆς Πανιερότητος, προαγόμεθα καὶ αὖθις γράψαι αὐτῇ διαγνώμῃ καὶ τῆς περὶ ἡμᾶς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, ἀξιοῦντες ἵνα γνωρίσῃ προφρόνως ἡμῖν τί περὶ τοῦ πράγματος τούτου ἐγένετο καὶ εἴ γε ἐπετιμήθησαν ἤδη καὶ ἐπαιδεύθησαν ἐνδίκως κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας οἱ παρανομήσαντες δύο ὡς ἄνω ἱερεῖς, περὶ ὧν ἄλλως, εἰ μή γε δηλαδὴ ἡ οἰκεία ἀρχὴ τὴν προσήκουσαν ἐπέβαλεν αὐτοῖς ἢ ἐπιβαλεῖ ποινήν, ἡμεῖς γε, εἰς ὧν τὴν ἐπαρχίαν ἀντικανονικῶς εἰσεπήδησαν καὶ παρηνόμησαν, σκεψόμεθα κατ' ἀνάγκην καὶ τὰ ὑπὸ τῶν κανόνων διαγορευόμενα ἐφαρμόσομεν. Εἰ γὰρ διὰ τὴν ἀγάπην τὴν πάντα στέγουσαν παρείδομεν καὶ οὐδὲν ἔτι λέγομεν περὶ τῶν δύο ἄλλων ζητημάτων, τῆς τε δηλονοῦν ἐπισκοπικῆς προεδρείας κατὰ τὸ συλλαλητήριον τοῦ Βουκουρεστίου καὶ τῆς ἀπελάσεως τῶν ἱερατικῶς προϊσταμένων τῶν ἑλληνικῶν ὀρθοδόξων κοινοτήτων Καλαρατίου καὶ Γιουργέβου, καίπερ καὶ ἐν τούτοις τὸ δίκαιον ὑπὲρ ἡμῶν ἔχοντες, ἀλλὰ τὸ ἔκνομον ὅμως τόλμημα ἐκεῖνο τῶν ἐξονομασθέντων ἱερέων παριδεῖν θεμιτὸν οὐχ ὑπολαμβάνομεν. Ὑπὲρ γὰρ τοῦ κύρους καὶ τῆς ἰσχύος τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ θεσμῶν πάντες πάσῃ δυνάμει ἐπ' ἀγαθῷ τῆς κοινῆς εἰρήνης καὶ ἀγάπης φροντίζειν ὀφείλομεν. Ταῦτα μετ' ἀγάπης πάσης ἐν ἀδελφικῇ παρρησίᾳ τὴν περιπόθητον ἡμῖν σεβασμίαν αὐτῆς Πανιερότητα ἀξιοῦντες κατασπαζόμεθα αὐτὴν καὶ αὖθις ἐν φιλήματι ἁγίῳ καὶ διατελοῦμεν

τῇ 4 ἀπριλίου 1907

τῆς ὑμετέρας περιποθήτου ἡμῖν σεβασμίας Πανιερότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

καὶ ὅλως πρόθυμος

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ.

Γ'.

ἀρθ. 102

Παναγιώτατε,

Ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς ἡμετέρας ἁγίας ὀρθοδόξου αὐτοκεφάλου ρωμανικῆς Ἐκκλησίας, λαβοῦσα γνῶσιν ἐκ νέου τῶν ἀνακοινωθέντων ὑπὸ τῆς ὑμετέρας Παναγιότητος διὰ τῆς τελευταίας ἐπιστολῆς ὑπ' ἀριθ. 2308, καὶ λαβοῦσα καὶ ἀπάντησιν ὑπ' ἀριθ. 977 τῆς 4 τοῦ τρέχοντος μαΐου, ἐκ μέρους τοῦ πανιερωτάτου ἐπισκόπου τοῦ Κάτω Δουνάβεως, ὅστις συνεμερίσθη κατὰ τοὺς κανόνας εἰς ὅ,τι ἰδίᾳ ἀφορᾷ τοὺς δύο ἐκείνους ἱερεῖς τῆς Κωνστάντσας, οἵτινες ἐτέλεσαν στέψιν ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ ἡμετέρου ἐν Κωνσταντινουπόλει ρωμουνικοῦ προξενείου, ηὐδόκησε νὰ μὲ ἐξουσιοδοτήσῃ, ὅπως κοινοποιήσω τῇ Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι ἐν ἀντιγράφῳ τὴν ἀπάντησιν τῆς Α. Πανιερότητος τοῦ ἐπισκόπου τοῦ Κάτω Δουνάβεως, ἔχουσαν ὡς ἕπεται

«Ὑψηλοπανιερώτατε δέσποτα

Εἰς τὴν ἐπιστολὴν τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλοπανιερότητος, ὑπ' ἀριθμὸν 2185 τῆς 27 τοῦ τρέχοντος ἀπριλίου, δι' ἧς μοι ἀπεστάλη ἀντίγραφον ἐπιστολῆς τῆς Α. Παναγιότητος τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ὑπ' ἀριθ. 2308, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ φέρω εἰς γνῶσιν Ὑμῶν ὅτι μόνον συνεπείᾳ ἀκουσίου ἀπροσεξίας, οἱ ἱερεῖς τῆς Κωνστάντσας, οἵτινες ἐτέλεσαν θρησκευτικὴν στέψιν ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ ἡμετέρου ἐν Κωνσταντινουπόλει ρωμουνικοῦ προξενείου, ἐλανθάσθησαν καὶ δὲν ἔλαβον τὴν κυριαρχικὴν τοπικὴν ἄδειαν· δι' ὅπερ ἐποιησάμην αὐτοῖς τὴν προσήκουσαν ἀρχιερατικὴν ἐπιτίμησιν, ἐντειλάμενος αὐτοῖς, ὅπως μηδέποτε, ὑφ' ὁποιασδήποτε περιστάσεις καὶ ἂν ἤθελον εὑρεθῇ, μὴ παρορῶσι τὰς κανονικὰς διατάξεις, ὑφ' ὧν κυβερνᾶται ἡ ἁγία ἡμῶν ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἀλλὰ νὰ τηρῶσιν αὐτὰς μετ' ἀκριβείας.

Πιστεύων καθ' ὁλοκληρίαν, ὅτι ἡ Α. Παναγιότης θέλει μείνει ἱκανοποιημένος ἐκ τῆς διακηρύξεως ταύτης, τὴν ὁποίαν ποιοῦμαι, ἐμπνεομένης ἐκ τῆς διατηρήσεως τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης, ἅπερ ὁ Κύριος ἐντέλλεται ἡμῖν τοῖς ἀρχιερεῦσι τῆς Ἐκκλησίας, εἰμὶ καὶ διατελῶ τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλοπανιερότητος μετὰ παντὸς σεβασμοῦ.

Ὁ ἐπίσκοπος Ποιμὴν Κάτω Δουνάβεως».

Ἀσπαζόμενος τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλοπαναγιότητα ἐν ἁγίῳ ἐν Κυρίῳ φιλήματι, διατελῶ τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

καὶ ὅλως ἀφωσιωμένος

Ὁ πρόεδρος

ΙΩΣΗΦ

μητροπολίτης πριμάτος τῆς Ρωμανίας.

ΥΘΛΩΝ ΚΟΡΥΦΩΜΑ

Κατὰ τηλεγραφήματα διαβιβασθέντα ἐκ Σόφιας εἰς τὸν εὐρωπαϊκὸν τύπον, ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις διαψεύδει τὸ ὅτι οἱ Ἕλληνες ὀρθόδοξοι τῆς Ἡγεμονίας ὑπόκεινται εἰς ἐξαιρετικὰ καταθλιπτικὰ μέτρα ὡς ἐκ τῶν ὁποίων ἐξαναγκάζονται ἀθρόοι εἰς ἐσπευσμένην, καταστρεπτικὴν ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως δι' αὐτούς, μετανάστευσιν. Ταύτας δὲ τὰς δηλώσεις διετάχθησαν αἱ κατὰ τόπους διοικητικαὶ ἀρχαὶ νὰ ἐπαναλάβωσι πρὸς τοὺς Ἕλληνας, προτρέπουσαι αὐτοὺς νὰ μείνωσιν ἐν τῇ χώρᾳ ἔνθα οὐδένα κίνδυνον διατρέχουσι.

Αἱ διαβεβαιώσεις αὗται τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως, δι' ὧν ἅπαξ ἔτι ἐπιζητεῖται ἡ παραπλάνησις τῆς δημοσίας γνώμης παραπειθομένης ὅτι, ἂν οἱ Ἕλληνες ὀρθόδοξοι φεύγουσι προτροπάδην ἐκ τῆς Ἡγεμονίας, εἰς τοῦτο δὲν εὐθύνεται ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις ἀλλ' αἱ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὑποκινήσεις καὶ εἰσηγήσεις τῶν ὁμοφύλων των— καθὰ ἀναγράφουσι τὰ βουλγαρικὰ φύλλα συμπληροῦντα ὅσα δὲν τολμᾷ νὰ ἐκστομίσῃ ἐπισήμως ἡ κυβέρνησίς των — αἱ διαβεβαιώσεις, λέγομεν, αὗται τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως, οὐδαμῶς ἐκπλήσσουσιν ἡμᾶς. Τοσοῦτον ἐθίσθημεν, ἀπὸ τοῦ 1903 ἰδίᾳ καὶ ἐντεῦθεν, εἰς τὰς πλέον τερατώδεις διαστροφὰς τῆς ἀληθείας καὶ εἰς τὴν ἀπροκάλυπτον χρῆσιν τῶν πλέον παχυλῶν ψευδῶν καὶ συκοφαντιῶν ἐκ μέρους τῶν Βουλγάρων, ὥστε οἱ νέοι ὕθλοι οἱ τεθέντες εἰς ἐνέργειαν, καίπερ ἀποτελοῦντες τὸ κορύφωμα τῶν μέχρι τοῦδε τοιούτων, οὐδαμῶς ἐξέπληξαν ἢ ἐτάραξαν ἡμᾶς.

Καὶ λοιπόν, ἡ ἐκβίασις τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως τῶν Ἑλλήνων διὰ τῆς ἁρπαγῆς τῶν ἐκκλησιῶν αὐτῶν καὶ τῆς ἐξαναγκαστικῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν σχισματικὴν βουλγαρικὴν Ἔξαρχίαν· ἡ ἐκβίασις τῆς ἐθνικῆς αὐτῶν συνειδήσεως διὰ τῆς ἁρπαγῆς καὶ τῆς καταργήσεως τῶν σχολῶν των καὶ τῆς ἐξαναγκαστικῆς φοιτήσεως τῶν τέκνων των εἰς τὰς βουλγαρικὰς σχολάς· ὁ σφετερισμὸς τῶν κοινοτικῶν αὐτῶν περιουσιῶν καὶ ἱδρυμάτων· ἡ λεηλασία, ἡ διαρπαγὴ καὶ ἡ καταστροφὴ παμπληθῶν ἰδιωτικῶν περιουσιῶν· ὁ ἐμπρησμὸς ὁλοκλήρου πόλεως, τῆς δυστήνου Ἀγχιάλου καὶ ἡ ἐπὶ μῆνας φυλάκισις τοῦ μητροπολίτου ταύτης ἀπαλλαγέντος μόνον τῇ ἐπεμβάσει τοῦ αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ρωσσιῶν· ἡ δολοφονικὴ ἀπόπειρα κατὰ τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως· αἱ παντοειδεῖς βιαιοπραγίαι· οἱ αἰκισμοί, οἱ τραυματισμοί, αἱ δολοφονίαι πολλῶν ἀθώων γομοταγῶν Ἑλλήνων πολιτῶν· αἱ ἀτιμώσεις γυναικῶν καὶ παρθένων· αἱ ἐκβιαστικαὶ φορολογίαι καὶ ἀποσπάσεις χρημάτων ἐκ μέρους τῶν Κομιτάτων, ἅτινα, γλυκανθέντα ἐκ τῆς μεθόδου ταύτης τοῦ ἀκόπου χρηματισμοῦ, ἀπεπειράθησαν νὰ ἐφαρμόσωσιν αὐτὴν οὐ μόνον ἐπὶ τῶν μουσουλμάνων ἢ καὶ τῶν ξένων, ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν προξένων τῶν Δυνάμεων, ὡς μαρτυρεῖ τὸ πρόσφατον πάθημα τοῦ ἐν Πύργῳ γάλλου προξένου· αἱ κατὰ τῶν Ἑλλήνων λοιδορίαι καὶ οἱ προπηλακισμοὶ καὶ αἱ συκοφαντίαι καὶ αἱ ἀπειλαὶ τῶν βουλγαρικῶν ἐφημερίδων (πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων)· τὰ γνωστὰ ταχυδρομικὰ δελτάρια καὶ φυλλάδια τὰ ἐξερεθίζοντα τὸν βουλγαρικὸν λαὸν κατὰ τῶν Ἑλλήνων, (βλέπε τὸ τελευταῖον τοιοῦτον τοῦ Ἰβὰν Νικολώφ)· τὰ ἀνθελληνικὰ συλλαλητήρια· αἱ τοιχοκολλήσεις καὶ προκηρύξεις· πᾶσαι αὗται καὶ αἱ παρόμοιαι φρικαλεότητες αἱ ἀπὸ ἐνὸς ἤδη ἔτους κατὰ τῶν Ἑλλήνων, ἐπὶ προφανεῖ καταπατήσει τῶν διεθνῶν Συνθηκῶν, ἀποτολμώμεναι, ἀποτελοῦσιν, ὡς φαίνεται, κατὰ τὴν βουλγαρικὴν Κυβέρνησιν, ἐκδηλώσεις ἐξαιρετικῆς εὐνοίας καὶ στοργῆς πρὸς τὸν ἑλληνικὸν πληθυσμόν, ἐφ' ὧν ἐρειδομένη αὕτη νὰ τολμᾷ νὰ διακηρύττῃ ὅτι οἱ Ἕλληνες εἰς οὐδὲν ἐξαιρετικὸν καταθλιπτικὸν μέτρον ὑπόκεινται ἐν τῇ Ἡγεμονίᾳ καὶ ὅτι, ἂν μεταναστεύωσι, πράττουσι τοῦτο ὅλως αὐθορμήτως, ὑπείκοντες εἰς τὰς εἰσηγήσεις καὶ προτροπὰς τῶν ἐκτὸς τῆς Ἡγεμονίας ὁμοφύλων των!!!

Ἀλλὰ τὸ παντελῶς ἀσύστατον τῶν προφασιολογιῶν τούτων ἀναιροῦσιν αὐτοὶ οὗτοι οἱ Βούλγαροι οἱ μὴ περιελθόντες εἰς πλήρη διάστασιν πρὸς τὴν παρ' ἀνθρώποις λογικήν. Ἡ οὐχὶ βεβαίως εὐμενὴς τοῖς Ἕλλησι «Μπαλκάνσκα Τριμποῦνα» ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ αὐτῆς (φύλλον τῆς 30 Ἀπριλίου) ἐξετάζουσα τὸ ζήτημα τῆς μεταναστεύσεως τῶν Ἑλλήνων, ἐπιρρίπτει τῶν εὐθύνην ἀμέριστον ἐπὶ τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως, τῆς ἐπιτρεψάσης τὸ ἀνθελληνικὸν κίνημα καὶ ἀνεχομένης, **τὴν σή-**

μερον ἔτι, τοὺς Βουλγάρους ταραξίας τοὺς ἐκβιάζοντας, πρὸς ἀπόσπασιν χρημάτων, τοὺς Ἕλληνας τῆς Ἡγεμονίας. Πρὸς ἐπιβεβαίωσιν δὲ τῶν λεγομένων της ἡ «Μπαλκάνσκα» ἀναφέρει τὰ πρόσφατα γεγονότα τοῦ ἐκ Δαουτλῆ Ἕλληνος Ἀποστόλου Ἀργυρίου, παρ' οὗ τὰ Κομιτάτα ἀπῄτησαν ἀπειλητικῶς διακόσια εἰκοσάφραγκα (πολιορκήσαντα τὴν νύκτα τῆς 21 Ἀπριλίου διὰ γνωστῶν ὀργάνων αὐτῶν τὸν οἰκόν του καὶ ἀποπειραθέντα νὰ θραύσωσι διὰ πελέκεων τὴν θύραν), καθὼς καὶ τὸ πάθημα τῶν ἐκ Πύργου καὶ τῶν πέριξ εἴκοσιν Ἑλλήνων ἐμπόρων παρ' ὧν ἀπεσπάσθησαν 20—40 χιλιάδες φράγκων.' «Ὥστε—ἐπάγει ἡ βουλγαρικὴ ἐφημερίς—δικαίως οἱ Ἕλληνες παραπονοῦνται ἐπὶ ἀνεπαρκεῖ ἐκ μέρους τῶν Ἀρχῶν προστασίαν» Ἂν δὲ ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις πειρᾶται τὴν σήμερον νὰ ἀνακόψῃ τὸ ρεῦμα τῆς μεταναστεύσεως τῶν Ἑλλήνων ἐκ Βουλγαρίας, τοῦτο ὀφείλεται εἰς ἄλλης φύσεως λόγους οὓς ἐκτίθησιν ὁ ἐν Σοφίᾳ ἀνταποκριτὴς τῆς «*Indépendance Roumaine*» (ἐφημερίδος ἥκιστα ὑπόπτου, ὡς γνωστὸν, ἐπὶ μεροληψίᾳ ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων), ὅστις, ἀφοῦ ἐσημείωσεν ὅτι ἡ ἁρπαγὴ τῶν ἐκκλησιῶν τῶν Ἑλλήνων ὀρθοδόξων καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ περὶ παιδείας νόμου τοῦ καθιστῶντος ἀδύνατον τὴν λειτουργίαν τῶν ἑλληνικῶν σχολῶν εἰσὶ τὰ κύρια αἴτια τῆς μεταναστεύσεως τῶν Ἑλλήνων ἐκ τῆς Ἡγεμονίας, ἐπάγει.

«Πλὴν ἀλλὰ, τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων μεταναστῶν πωλοῦσι τὰ κτήματα αὐτῶν εἰς Ἰουδαίους, ἤρξατο ἀνησυχοῦν τοὺς βουλγαρικοὺς κύκλους, οἵτινες διαβλέπουσιν ἐν τούτῳ ἐθνικὸν κίνδυνον, καθόσον **ἀντὶ νὰ τύχωσι τοῦ σκοποῦ τοῦ κατὰ τῶν Ἑλλήνων κινήματος, ὅστις ἦτο ὁ ἐκβουλγαρισμὸς τῶν ἑλληνικῶν πόλεων καὶ κωμῶν,** μέλλουσι νὰ δημιουργήσωσιν Ἰουδαϊκὰς ἀποικίας».

Εἰς τὰ αὐτὰ αἴτια, τὰς βιαιοπραγίας δηλ. τῶν Βουλγάρων, ἡ φίλα φρονοῦσα τοῖς Βουλγάροις ἰταλικὴ ἐφημερὶς «*Tribuna*» ἀποδίδει καὶ τὴν διὰ τούτων ἐπιδιωκομένην μετανάστευσιν τῶν μουσουλμάνων. Ἐκθέτουσα τὰς ἐν τῷ παρὰ τὴν μεθόριον γραμμὴν μουσουλμανικῷ χωρίῳ Ὄστνια βιαιοπραγίας δώδεκα στρατιωτῶν Βουλγάρων ἐχόντων ἐπὶ κεφαλῆς ἕνα ἀνθυπολοχαγὸν, «εἰς τὴν Ὄστιαν, γράφει, ὅπως καὶ εἰς τὰ ἄλλα χωρία, οἱ Τοῦρκοι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, διαρκῶς ὑφίστανται κακοποιήσεις καὶ τυραννίας ἐκ μέρους τῶν Βουλγάρων, οἱ ὁποῖοι πασιφανῶς οὐδένα ἄλλον σκοπὸν ἔχουν εἰ μὴ νὰ ἐξαναγκάσωσι διὰ τῆς βίας τοὺς Τούρκους να ἐκπατρισθῶσιν ἐγκαταλείποντες τὴν περιουσίαν των, τὴν ὁποίαν νὰ ἐξαγοράσουν οἱ Βούλγαροι ἀντὶ ποταποῦ τιμήματος».

Τέλος κατὰ τὸ μέγα συνέδριον τὸ συγκροτηθὲν πρό τινων ἑβδομάδων ἐν Σόφιᾳ ὑπὸ τῶν Ζαγκωφιστῶν, ὁ βουλευτὴς Χρήστωφ, εἰς ἐπήκοον τεσσάρων χιλιάδων ἀκροατῶν, ἐφώνησεν ὅτι τὸ ἀνθελληνικὸν κίνημα ἐν Βουλγαρίᾳ ἦτο **«τὸ τελευταῖον σπασμωδικὸν κίνημα τῆς ἐγκληματικῆς διοικήσεως τῶν Σταμπουλοφιστῶν».**

Ἰδοὺ, κατὰ τοὺς εἰλικρινεῖς Βουλγάρους καὶ αὐτοὺς τοὺς φίλα φρονοῦντας αὐτοῖς ξένους, τὰ ἀληθῆ αἴτια τῆς ἐκ τῆς Ἡγεμονίας μεταναστεύσεως τῶν Ἑλλήνων καθὼς καὶ τῶν Τούρκων.

Ἡ «Βετσέρνα Πόστα», ἡμιεπίσημον ὄργανον τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως, ἐν τῷ φύλλῳ αὐτῆς τῆς 16 Μαΐου ἐδημοσίευσε τάδε·

Οἱ ἐν Βουλγαρίᾳ Ἕλληνες Ἀρχιερεῖς.

Ὑπόμνημα τῆς Βουλγαρικῆς Συνόδου πρὸς τὴν Ρωσσικὴν Κυβέρνησιν.

Ἐνθυμοῦνται οἱ ἀναγνῶσται, ὅτι ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἀρχομένου τοῦ ἔτους τούτου, εἶχεν ἀπευθύνῃ αἴτησιν πρὸς τὸν Τσάρον τῆς Ρωσσίας, δι' ἧς αἰτήσεως παρεκάλει αὐτὸν νὰ ἐνεργήσῃ πρὸς ἐπαναφορὰν τοῦ πρώην καθεστῶτος τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ἐν Βουλγαρίᾳ, τὴν ἐπιστροφὴν δηλανότι τῶν πέντε Ἑλλήνων Ἀρχιερέων εἰς τὰς ἐπαρχίας των καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῶν καταληφθεισῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἑλληνικῶν ἐκκλησιῶν.

Ἤδη ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Ρωσσικὴν Κυβέρνησιν ἐν εἴδει σημειώματος ἔκθεσιν, δι' ἧς ἀποκρούει τὰς ἀξιώσεις τοῦ Πατριαρχείου ὡς ἀβασίμους. Ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἀναπτύσσονται αἱ ἑξῆς σκέψεις.

Ἀληθῶς ἡ συνθήκη τοῦ Βερολίνου ἐγγυᾶται εἰς τὰ διάφορα θρησκεύματα ἐν τῇ δημιουργηθείσῃ νέᾳ Βουλγαρίᾳ τὴν ἐλευθερίαν τῆς θρησκείας, ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἀποτελεῖ προνόμιον διὰ τοὺς Ἕλληνας, καθόσον ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος διάταξις ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τῆς Ρωμουνίας καὶ Σερβίας· συνεπῶς δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐξαιρετικὴν σημασίαν διὰ τοὺς ἐν Βουλγαρίᾳ Ἕλληνας.

Τὸ σύνταγμα Τυρνόβου θεσπίζει ὅτι ἡ βουλγαρικὴ Ἐκκλησία ἀντιπροσωπεύει μέρος τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλη-

σίας. Τὸ σύνταγμα ἐνεκρίθη ὑπὸ τῶν μεγάλων Δυνάμεων καὶ τὸ πρακτικὸν τῆς ἐγκρίσεως εἶνε προσυπογεγραμμένον καὶ ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Σουλτάνου. Εἰδικοὶ νόμοι τῆς Ἡγεμονίας ἐγγυῶνται εἰς τοὺς ἀλλογενεῖς ὀρθοδόξους νὰ προσεύχωνται ἐν ταῖς ἑαυτῶν ἐκκλησίαις χρῆσιν τῆς γλώσσης των ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ θρησκευτικὴ ἐλευθερία ὡς καὶ ἡ ἐθνικὴ ἐκπαίδευσις τῶν ἀλλοεθνῶν τούτων εἰσὶν ἠγγυημέναι.

Συνεπῶς, οἱ ὀρθόδοξοι οὗτοι ἀλλογενεῖς δὲν δικαιοῦνται νὰ ζητῶσι ἄλλους πνευματικοὺς ἀρχηγοὺς ἐκείνων οὓς ἔθεσεν ἡ βουλγαρικὴ Ἐκκλησία καὶ ἐνέκρινεν ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις.

Στηριζομένη ἐπὶ τῶν ἐπιχειρημάτων τούτων ἡ ἱερὰ Σύνοδος δηλοῖ, ὅτι ἐλπίζει νὰ πιστεύῃ ὅτι ἡ Ρωσσικὴ Κυβέρνησις θὰ πράξῃ τὸ δίκαιον.

Σημείωσις Συντάξεως. Ὡς πληροφορούμεθα, ἡ ἡγεμονικὴ Κυβέρνησις καὶ ἀπὸ μέρους αὐτῆς θὰ ὑποστηρίξῃ τὸ νόμιμον διάβημα τῆς ἱερᾶς Συνόδου.

«Ἑσπερινὸς Ταχυδρόμος» Ἀριθ. 2956

Ἡ εἴδησις αὕτη, ἐπιβεβαιουμένη καὶ ὑπὸ τῶν ἐκ Σόφιας πρὸς τὰ εὐρωπαϊκὰ φύλλα τηλεγραφημάτων, παρέχει ἡμῖν τὸ μέτρον τῆς νοσηρᾶς διανοητικῆς καταστάσεως τῆς κρατούσης ἐν Βουλγαρίᾳ. Τὸ σύνταγμα τοῦ Τυρνόβου, λέγει ἡ βουλγαρικὴ Σύνοδος, θεσπίζει ὅτι ἡ βουλγαρικὴ Ἐκκλησία ἀποτελεῖ μέρος τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τὸ σύνταγμα τοῦτο ἐπεκύρωσαν αἱ μεγάλαι Δυνάμεις αἱ ὑπογράψασαι τὴν Συνθήκην τοῦ Βερολίνου. Ἄρα οἱ Ἕλληνες ὀρθόδοξοι «δὲν δικαιοῦνται νὰ ζητῶσιν ἄλλους πνευματικοὺς ἀρχηγοὺς ἐκείνων οὓς ἔθεσεν ἡ βουλγαρικὴ Ἐκκλησία»· ὅ ἐστι δέον ἵνα ὑπάγωνται ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας ὡς ἐν Ρουμανίᾳ καὶ Σερβίᾳ, διότι δὲν ἐπιτρέπεται ἡ συνύπαρξις δύο ὀρθοδόξων ἐπισκόπων ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ πόλει ἢ ἐπαρχίᾳ.

Ἐλησμόνησαν, ἢ προσποιοῦνται ὅτι ἐλησμόνησαν, οἱ συντάκται τῶν ὡς ἄνω παραλογισμῶν, ὅτι οἱ Βούλγαροι, ἐξεγερθέντες κατὰ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ καταπατήσαντες ἀναίδην πάντας τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ θεσμοὺς ἐφ' ὧν ἐδράζεται τὸ πολίτευμα ταύτης, ἀπεκόπησαν ἐπισήμως, ἀποφάσει τῆς Τοπικῆς Συνόδου τῆς συνελθούσης ἐν Κωνσταντινουπόλει, (μετὰ τὴν ἐξάντλησιν πάντων τῶν ἠπίων καὶ συνδιαλλακτικῶν μέτρων), τοῦ σώματος τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας· **τὴν δὲ ἀπόφασιν ταύτην τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, τῆς μόνης κανονικῆς Ἀρχῆς τῶν Βουλγάρων, ἀνεγνώρισαν, σιωπηλῶς ἢ ἐκπεφασμένως, ἅπασαι αἱ ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι.**

Ἂν διατρέφῃ καὶ σκιὰν ἀμφιβολίας ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἡ βουλγαρικὴ Σύνοδος καὶ ὁ πρόεδρος αὐτῆς Ἔξαρχος, ἂς ἐρωτήσωσι τὴν ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ρωσσίας ἂν εἶναι δεκτοὶ πρὸς συνιερουργίαν ἢ πρὸς οἱασδήποτε ἑτέρας θρησκευτικῆς τελετῆς συμμετοχὴν μετὰ τῶν μελῶν ταύτης ἢ οἱουδήτινος ἑτέρου Ρώσσου ἀρχιερέως. Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐπίσημον γνώμην τῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας περὶ τοῦ ὀρθοδόξου ἢ μὴ τῶν ἀπὸ τοῦ 1860 μέχρι τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ βουλγαρικοῦ σχίσματος πράξεών των, ταύτην καταχωρίσαμεν ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ», οὐ πρὸ πολλοῦ χρόνου. Μόνον δὲ θυμηδίαν θὰ προκαλέσῃ, φρονοῦμεν, τὸ ἐπιχείρημα, ὅτι αἱ μεγάλαι Δυνάμεις, ἐπικυρώσασαι τὸ σύνταγμα τοῦ Τυρνόβου περὶ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως τῆς βουλγαρικῆς Ἡγεμονίας, συνεθέσπισαν συνάμα, ἐν ἁγίῳ πνεύματι, δίκην Πατέρων ἁγίας τινὸς Συνόδου, τὰ περὶ τῆς ὀρθοδοξίας ἢ μὴ τοῦ βουλγαρικοῦ λαοῦ. Τὰ θρησκευτικὰ ζητήματα δὲν κανονίζονται ὑπὸ τῶν πολιτικῶν συνελεύσεων καὶ ὑπὸ τῶν διπλωματῶν καὶ τῶν πολιτευτῶν. Ἐφόσον δὲ ἡ Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως, **δι' οὓς αὕτη εἶναι μόνη ἁρμοδία νὰ ἀποφανθῇ λόγους,** θεωρεῖ τοὺς Βουλγάρους, δικαίως ἢ ἀδίκως, ὡς ξένους καὶ ἀλλοτρίους, θρησκευτικῶς, ἑαυτῆς, οὗτοι, δύνανται μὲν νὰ ἐξεγείρωνται κατὰ τῆς ἀποράσεως ταύτης, ἀλλ' οὐδόλως δικαιοῦνται, **ἐκβιάζοντες ἐγκληματικῶς τὴν συνείδησιν τῶν Ἑλλήνων ὀρθοδόξων καὶ βίᾳ ἀποσπῶντες ἀπὸ τῆς ἰδίας Ἐκκλησίας,** νὰ ὑπαγάγωσι τούτους ὑπὸ τὴν βουλγαρικὴν ἐκκλησιαστικὴν δικαιοδοσίαν καὶ ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ νὰ ἀπογυμνώσιν αὐτοὺς τῶν ἐκκλησιῶν καὶ λοιπῶν ἱερῶν καθιδρυμάτων των. Τὸ τοιοῦτον ἀποτελεῖ ἁπλούστατα βδελυρὸν θρησκευτικὸν διωγμὸν ἐν πλήρει εἰκοστῷ αἰῶνι· τὸ δὲ ἐπιχείρημα ὅτι αἱ μεγάλαι Δυνάμεις, ἐπικυροῦσαι τὸ σύνταγμα τοῦ Τυρνόβου, συνήνουν, λελῃθότως, εἰς τὸν βδελυρὸν διωγμὸν τοῦτον, ἀποτελεῖ πρᾶξιν ἧς τὸν προσήκοντα χαρακτηρισμὸν ἐπαφίεμεν εἰς αὐτοὺς τούτους τοὺς ἐνδιαφερομένους. Ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, διατί οἱ Βούλγαροι δὲν

προέβησαν ἀπὸ τοῦ 1879 εἰς τὴν καταναγκαστικὴν ὑπαγωγὴν τῶν Ὀρθοδόξων ὑπὸ τὴν Ἐξαρχίαν, ἀφοῦ εἶχον, προκαταβολικῶς, τὴν συναίνεσιν τῶν Δυνάμεων; ἢ μήπως τοῖς ἔλειπεν ἡ καλὴ θέλησις;

Ἀλλὰ τὸ ὑπόμνημα τῆς βουλγαρικῆς Συνόδου ἀσυναισθήτως ἀποδίδει ὑψίστην ἐκδούλευσιν εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἀληθείας. Οἱ Βούλγαροι εἰσί, λέγει, ὀρθόδοξοι, ἐξεδίωξαν δὲ τοὺς Ἕλληνας ὀρθοδόξους Μητροπολίτας, διότι δὲν ἐπιτρέπεται ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ ἡ συνύπαρξις, οὐδὲ ἕνεκα φυλετικῶν λόγων, δύο ἐπισκόπων ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ πόλει ἢ ἐπαρχίᾳ. Ἀλλὰ τότε τί ζητεῖ ὁ βούλγαρος Ἔξαρχος ἐν Κων)πόλει, παρὰ τὸ πλευρὸν αὐτοῦ τούτου τοῦ πρωθιεράρχου τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ Οἰκουμεν. Πατριάρχου; τί ζητοῦσιν οἱ Βούλγαροι ἐπίσκοποι, ἀφοῦ ἀξιοῦσιν ὅτι εἰσὶν ὀρθόδοξοι, παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν Ἑλλήνων ὀρθοδόξων ἐπισκόπων ἐν Θράκῃ καὶ Μακεδονίᾳ; Ἐν Φιλιππουπόλει δὲν ἐπιτρέπεται, διατείνονται οἱ Βούλγαροι, ἡ συνύπαρξις δύο Μητροπολιτῶν, Ἕλληνος καὶ Βουλγάρου, διότι ἀμφότεροι εἰσί, κατ' αὐτούς, ὀρθόδοξοι· ἐν Ἀδριανουπόλει ὅμως, ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἐν Βιτωλίοις κλπ. ἀξιοῦσιν ὅτι δὲν βλάπτει ἂν ὑπάρχωσι δύο τοιοῦτοι! Ἰδοὺ ἡ βουλγαρικὴ λογική.

Ἀλλ' εὐγνωμοσύνη ὀφείλεται τῇ βουλγαρικῇ Συνόδῳ διὰ τὰς δηλώσεις αὐτῆς ταύτας· διότι αὗται, καίπερ ἀσυναισθήτως, ἴσως, προελθοῦσαι ἐκ τῶν ὀρθοδόξων σπερμάτων τῶν ὑπνωττόντων ἐν γωνίᾳ τινὶ τῆς συνειδήσεως αὐτῶν τῆς γαλουχηθείσης ἐπὶ μακροὺς αἰῶνας διὰ τῶν ναμάτων τῆς Ὀρθοδοξίας, ἀποτελοῦσι τὴν περιφανεστέραν καταδίκην τῶν ἀντορθοδόξων φυλετικῶν θεωριῶν, ὑφ' ὧν οἱστρηλατούμενοι ἐξώκειλαν, ἀπὸ ἡμισείας ἤδη ἑκατονταετηρίδος, εἰς μυρίας ὅσας παρεκτροπὰς καὶ ἀνομίας. Αἱ φυλετικαὶ θεωρίαι εἰσὶν ἀπαράδεκτοι ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, λέγει ταυτὶ ἡ βουλγαρικὴ Σύνοδος. **Σὺ εἶπας.** Ἀλλὰ τί ἕτερον φωνεῖ, ἀπὸ πεντήκοντα ἤδη ἐτῶν, πρὸς τοὺς Βουλγάρους ἡ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως;

Ὅλως ἀνάξιον τοῦ κόπου θεωροῦμεν νὰ ἐνδιατρίψωμεν ἐπὶ πλέον εἰς ὅσα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου γράφει ἑτέρα βουλγαρικὴ ἐφημερὶς ἡ «Δνέβνικ», ἀναμασσῶσα ἐπιχειρήματα, μυριάκις ἀνασκευασθέντα ἤδη περὶ τῶν ἀποπειρῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὅπως προκαλέσῃ παρέμβασιν τῶν ξένων εἰς ζήτημα καθαρῶς ἐσωτερικὸν τῆς Ἡγεμονίας. Τὰ πρὸς τὴν Αὐτοκρατ. Ὀθωμανικὴν Κυβέρνησιν, καθὼς καὶ πρὸς τὸν Τσάρον καὶ τὰς λοιπὰς μεγάλας Δυνάμεις διαβήματα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὑπὲρ τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀν. Ρωμυλίᾳ Ἑλλήνων ὀρθοδόξων, εἰσὶν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως νόμιμα καὶ δεδικαιολογημένα, βασιζόμενα ἐπὶ τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς Συνθήκης τοῦ Βερολίνου καὶ ἀποτελοῦσιν, οὐχὶ ἐπέμβασιν εἰς τὰ ἐσωτερικὰ τῆς Ἡγεμονίας ἢ εἰς ζητήματα ἰδιοκτησίας δι' ἃ ἁρμόδιοι εἰσὶν μόνοι οἱ βουλγαρικοὶ νόμοι, ἀλλ' ἐπίκλησιν εἰς τὴν Εὐρώπην ὅπως περιφρουρήσῃ καὶ καταστήσῃ σεβαστὰ τὰ αὐθαιρέτως καταπατηθέντα δικαιώματα τῶν Ἑλλήνων ὀρθοδόξων, τὰ παρ' αὐτῆς τῆς Εὐρώπης διὰ τῆς ἐπισήμου ὑπογραφῆς της ἐγγυηθέντα, ἐξαναγκαζομένης τῆς Βουλγαρίας εἰς τὴν τήρησιν τῶν ὅρων ὑπὸ τοὺς ὁποίους, ὡς *conditio sine qua non*, συγκατετέθη ἡ Εὐρώπη νὰ θέσῃ ὑπὸ τὴν διοίκησίν της ἑκατὸν χιλιάδας ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ. Τοῦτο προκηρύσσουσι περιφανῶς αἱ διατάξεις τῆς Συνθήκης τοῦ Βερολίνου καὶ τοῦ προσαρτήματος αὐτῆς, τοῦ Ὀργανικοῦ Νόμου τῆς Ἀν. Ρωμυλίας.

Εὐτυχῶς ὅμως διέφυγε καὶ τὸ ἔρκος τῶν ὀδόντων τῆς «Δνέβνικ» πολύτιμος ὁμολογία. «Ἐὰν κατὰ τῶν Ἑλλήνων--γράφει μικρὸν κατωτέρω,— παρ' ἡμῖν ἐγένοντο βιασμοί, τὰ αἴτια αὐτῶν κρύπτονται εἰς τὰς προκλήσεις ἐκ μέρους τῶν πρακτόρων τοῦ ἑλληνικοῦ Πατριαρχείου ἐνταῦθα καὶ ἐν Μακεδονίᾳ». Τύχῃ ἀγαθῇ. — Λοιπὸν τὰ λοιπὰ περὶ τοῦ ὀρθοδόξως ἀντικανονικοῦ τῆς ὑπάρξεως Ἑλλήνων ἀρχιερέων ἐν Βουλγαρίᾳ ἐπιχειρήματα τῆς βουλγαρικῆς Συνόδου καὶ τοῦ τύπου ἦσαν ἁπλῶς **προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις**, πράγματι δὲ πρόκειτο περὶ τῆς βουλγαρικῆς, ἀναφορικῶς πρὸς τὴν Μακεδονίαν, βουλιμίας· διότι ὡς πρὸς τὴν **«ἐνταῦθα»**, ἐν Βουλγαρίᾳ δηλ. στάσιν τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἄψογον, παραπέμπομεν τοὺς Βουλγάρους εἰς τὰς κατ' ἐπανάληψιν σχετικὰς ἐπαινετικὰς δηλώσεις αὐτοῦ τοῦ Ἡγεμόνος των. Ἐκηρύχθη λοιπὸν πόλεμος ἐξοντώσεως κατὰ τῶν ἐν τῇ Ἡγεμονίᾳ Ἑλλήνων

Ὀρθοδόξων ἕνεκα τῶν μακεδονικῶν ταραχῶν. Τοῦτο ὁμολογεῖ νῦν καὶ ἡ «*Drébnu*».

Ἀλλὰ μάτην ἀναμασσῶσι τοὺς τετριμμένους κοινοὺς τόπους τούτους οἱ Βουλγαροι Ἡ ἐποχὴ τῆς διὰ τῆς μεθόδου τοῦ ψεύδους καὶ τῆς συκοφαντίας διαβουκολήσεως τῆς κοινῆς γνώμης παρῆλθεν ἀνεπιστρεπτεί. Ἡ Εὐρώπη γινώσκει πλέον, κατὰ τρόπον ἀνεπίδεκτον ἀμφισβητήσεως, τίνες οἱ ἀποπειραθέντες τὴν ἀναστάτωσιν τῆς Μακεδονίας, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν ἀναρχικῶν ἐγκληματικῶν ἀποπειρῶν τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῶν προκηρύξεων τοῦ ἐπαναστατικοῦ κομιτάτου «ἡ ἐσωτερικὴ Ὀργάνωσις», μέχρι τῆς πρὸ ὀλίγων ἑβδομάδων ἐπικλήσεως — ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς α΄ Μαΐου — πρὸς τὸν διεθνῆ σοσιαλισμὸν καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ κατὰ τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐν Σόφιᾳ συγκροτηθέντος μακεδονικοῦ, ὄθεν, συλλαλητηρίου· ἀποφάσεων προσκαλουσῶν τὴν «ἐσωτερικὴν Ὀργάνωσιν» τὸ ἐπίσημον δηλ. ἐπαναστατικὸν Κομιτᾶτον, «ὅπως, **διὰ πάντων τῶν ἐπιθετικῶν μέσων**, ἐπαναλάβῃ τὸν ἐν Μακεδονίᾳ ἀγῶνα».

Ἡ Εὐρώπη γινώσκει, πλέον, κατὰ τρόπον ἀνεπίδεκτον ἀμφισβητήσεως, τὴν πνιγηρὰν ἀτμόσφαιραν τοῦ ψεύδους, τῆς ἐγκληματικότητος, τῆς βαρβαρότητος καὶ τοῦ ἀγρίου ἐγωϊσμοῦ τὴν βασιλεύουσαν ἐν τῇ βουλγαρικῇ Ἡγεμονίᾳ. Ἡ δὲ γνῶσις αὕτη, καίπερ ἀντὶ βαρυτάτου τιμήματος, παρ' ἀθώων καταβληθέντος, κτηθεῖσα, ἔσται γονιμος εἰς εὐεργετικὰ καὶ αὐτόχρημα σωτήρια ἀποτελέσματα διὰ τοὺς λοιποὺς λαοὺς τῆς χερσονήσου τοῦ Αἵμου.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΚΟΥΤΣΟΒΛΑΧΩΝ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Ἐπὶ τῇ εἰδήσει ὅτι παντοίαι καταβάλλονται ἐνέργειαι καὶ προσπάθειαι ἀπὸ μέρους τῶν τῆς Ρωμουνίας προπαγανδιστῶν, ὅπως ὑπογραφῶσι καὶ ὑποβληθῶσι τῇ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ ἀναφοραὶ ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἐπιτραπῇ τοῖς ρουμουνίζουσιν ἡ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καὶ ἐν ταῖς σχολαῖς χρῆσις τῆς ρωμουνικῆς γλώσσης καὶ ἐνί λόγῳ ν' ἀναγνωρισθῶσι παρ' αὐτῆς κοινότητες ρωμουνικαί, οἱ ἐκ διαφόρων μερῶν κατα-γόμενοι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐγκατεστημένοι λόγιοι, ἐπιστήμονες, ἔμποροι, ἐπαγγελματίαι καὶ ἐργάται βλαχόφωνοι Ἕλληνες, ἐν τῷ καθήκοντι καὶ δικαιώματι αὐτῶν τοῦ ἀμύνεσθαι ὑπὲρ τῶν πατρίων καθόλου, αὐθορμητοι ὑπέγραψαν καὶ ἐπέδωκάν μοι τὰς ἐγκλείστους ὧδε διαβιβαζομένας τῇ Ὑμ. Θ. Παναγιότητι ἀναφορὰς, δι' ὧν, τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην καὶ τὴν ἀπεριόριστον αὐτῶν πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν καὶ τὴν σεβαστὴν Αὐτοκρατορικὴν Κυβέρνησιν ἐκδηλοῦντες, διαμαρτύρονται ἐντόνως κατὰ τῶν ὡς εἴρηται ἐνεργειῶν καὶ ἀποκηρύττουσι μετ' ἀγανακτήσεως τοὺς εὐαριθμοτάτους ὁμαίμονας αὐτῶν, ἀξιοῦντας καὶ ἀποτολμῶντας νὰ ὁμιλῶσιν ἐν ὀνόματι, ὄθεν, πάντων τῶν Ἑλληνοβλάχων κατοίκων τῆς Αὐτοκρατορίας.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 7 Μαΐου 1907.

Τῆς Ὑμετέρας κτλ.

ταπεινὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
καὶ πρόθυμος θεράπων
† Ὁ Θεσσαλονίκης ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Διαμαρτυρία.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Οἱ ἐν τῷ προκειμένῳ ἐγγράφῳ εὐλαβῶς ὑπογεγραμμένοι Ἑλληνόβλαχοι, πιστὰ μὲν πνευματικὰ τέκνα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, πιστοὶ δὲ ὑπήκοοι τῆς Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος, τοῦ τρισεβάστου ἡμῶν Ἄνακτος Σουλτὰν Ἀβδοὺλ Χαμὶτ Χὰν τοῦ Β΄. καὶ φιλόνομοι κάτοικοι τῆς Μεγάλης τῶν κραταιῶν Σουλτάνων Αὐτοκρατορίας, μετ' ἀληθοῦς ἀνακουφίσεως καὶ πολλῆς ἀγαλλιάσεως ἐμάθομεν ὅτι ἡ γεραρὰ Μήτηρ ἡμῶν Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία καὶ πάλιν, ὡς πάντοτε, τὰ τίμια ἡμῶν πάτρια ἐπιμελῶς περιέπουσα καὶ τοὺς ἀληθεῖς, ἀνεπηρεάστους, ἀμεταβλήτους καὶ νομίμους ἡμῶν πόθους συνειδυῖα, ἔγνω ὅπως ἀποκρούσῃ τὴν ἐν τῷ παρ' ἡμῖν ἀπ' αἰώνων ἐπικρατοῦντι ἐκκλησιαστικῷ καὶ ἐκπαιδευτικῷ καθεστῶτι μεταβολὴν, ἣν ἀδελφοί τινες ἡμῶν ρωμουνίζοντες, κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος ἀποπλανηθέντες, παρίστανται ὡς ἐπιζητοῦντες.

Ἐπὶ τῷ νέῳ τούτῳ πολυτίμῳ δείγματι τῆς στοργῆς μεθ' ἧς ἡ Μήτηρ ἡμῶν Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἀμύνεται ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῶν προσφιλῶν ἡμῖν πατρίων, ἔν τε τῇ λατρείᾳ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει, ἡμεῖς, ἐπιστήμονες καὶ ἔμποροι καὶ πάσης τέχνης καὶ παντὸς ἐπαγγέλματος ἐργάται,

καθῆκον ἡμῶν ἱερὸν ἡγούμεθα ὅπως, μιᾷ φωνῇ καὶ μιᾷ καρδίᾳ, ἐκφράσωμεν μὲν Αὐτῇ τὴν βαθυτάτην ἡμῶν εὐγνωμοσύνην, ὑποβάλωμεν δὲ τὴν αἰωνίαν καὶ ἀπαρασάλευτον ἡμῶν πίστιν καὶ ἀφωσίωσιν εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν Πατριαρχεῖον καὶ εἰς τὴν Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικὴν Μεγαλειότητα τὸν Ἄνακτα ἡμῶν Σουλτὰν Ἀβδοὺλ Χαμὶτ Χὰν τὸν Β΄.— ᾧ πολλὰ καὶ εὐδαίμονα δῴη τὰ ἔτη ὁ Μέγας Θεὸς— καὶ, δυνάμει τοῦ παγκύρου καὶ ἀπαραβιάστου ἠθικοῦ νόμου τῆς συνειδήσεως, δηλώσωμεν ὅτι:

α΄) Ἐπισήμως διαμαρτυρόμεθα κατὰ τῆς σκοπίμου παραμορφώσεως τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν χαρακτῆρος καὶ ἀποκηρύττομεν τοὺς τὴν παραμόρφωσιν ταύτην εἰσηγησαμένους, τοὺς ὁπωσδήποτε εἰς αὐτὴν συντελοῦντας καὶ τοὺς ἀντικανονικῶς καὶ παραλόγως ἐκ ξένων πολιτικῶν ὑπολογισμῶν ἀξιοῦντας ὑποβολιμαίας καινοτομίας ἐν τῇ λατρείᾳ ἡμῶν καὶ ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει.

β΄) Ξένοι παντὸς πολιτικοῦ ὑπολογισμοῦ καὶ τῶν πατρικῶν ἡμῶν παραδόσεων εὐσεβεῖς καὶ ἄγρυπνοι θεματοφύλακες, ἀποκηρύττομεν μετ' ἀγανακτήσεως τοὺς εὐαριθμοτάτους ὁμαίμονας, οἵτινες, ἕνεκα γνωστῶν λόγων, ἀξιοῦσιν ὅπως ὁμιλῶσιν ἐν ὀνόματι δῆθεν πάντων ἡμῶν, καὶ διακηρύττομεν ὅτι, λόγῳ ποσοῦ τε καὶ ποιοῦ ἀποτελοῦντες τὰ ἐννέα δέκατα τοῦ καθ' ἅπασαν τὴν Αὐτοκρατορίαν βλαχικοῦ πληθυσμοῦ, μόνον ἡμεῖς δικαιούμεθα νὰ ἐκφράζωμεν, μετὰ κύρους καὶ αὐθεντείας, τοὺς πόθους αὐτοῦ. Καὶ

γ΄) Τῶν πόθων ἡμῶν τούτων πρῶτός ἐστιν ἡ αἰωνία ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καὶ ἐν τοῖς σχολείοις ἡμῶν διατήρησις τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων καὶ ἡ ἀποσκοράκισις τῆς πρὸς ἡμᾶς ξένης, ἀγνώστου καὶ ἀκαταλήπτου ρωμουνικῆς γλώσσης.

Μετ' εὐλαβείας Πανσεβαστότατε Δέσποτα, ἀσπαζόμενοι τὴν Ὑμετέραν δεξιὰν καὶ ἐπικαλούμενοι τὰς θεοπειθεῖς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς Μητρὸς ἡμῶν Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας διατελοῦμεν ἐσκεί.

Πιστὰ καὶ ἀφωσιωμένα Αὐτῇ τέκνα

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 15 Μαρτίου 1907.

Ἐπισυνάπτονται ἓξ ἕτεραι ταυτόσημοι ἀναφοραὶ φέρουσαι, ἐν συνόλῳ, πεντακοσίας εἴκοσι καὶ ἓξ ὑπογραφάς, ἐπισημειουμένου καὶ τοῦ ἐπαγγέλματος ἑκάστου τῶν ὑπογραφόντων.

Ταῖς διαμαρτυρήσεσι ταύταις ἐπισυνάπτεται ἀκριβὴς κατάλογος τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ ρωμουνιζόντων ἀνερχομένων ἐν συνόλῳ εἰς 30. Ἴδε οὗτος.

Ἀδελφοὶ Ταρἀρέσκου (Κώστας, Ἄδαμος, Θεόδωρος καὶ Ἀθανάσιος), ἐκ Βερροίας, ράπται χωρικῶν ἐνδυμάτων.

Πέτρος Θ. Βόγας, ἐκ Βελεσσῶν, πρώην ἀστυνόμος.

Ἰωάννης Πλαπᾶς, ἐκ Κρουσόβου, ἄεργος.

Δημήτριος Γεωργαντᾶς, ἐκ Βερροίας, κάπηλος.

Ἀδελφοὶ Ματζιάρη, (δύο) ἐκ Περλεπέ, ξενοδόχοι.

Γεώργιος Α. Βόγας, ἐκ Βελεσσῶν, διδάσκαλος ἐν τῇ ρωμουνικῇ σχολῇ.

Τηλέμαχος Ι. Βόγας, ἐκ Βελεσσῶν, διαμένων ἐν τῷ ρωμουνικῷ οἰκοτροφείῳ.

Παντελῆς Μάσιου, ἐκ Βελεσσῶν θεῖος τοῦ Γ. Βόγα.

Ἄρσος Ζήκου, ἐκ Βελεσσῶν, μαθητὴς τῆς ρωμουνικῆς σχολῆς.

Σάββας Θ. Σάρρος, ἐκ Βελεσσῶν, καὶ Γ. Δημάνης ἐξ Ἀχρίδος, καθηγηταὶ ἐν τῇ ρωμουνικῇ σχολῇ.

Ἰωάννης Θ. Σάρρος, ἀδελφὸς τοῦ προμνησθέντος, οἰκονόμος τοῦ ἐντεῦθεν ρωμουνικοῦ οἰκοτροφείου.

Εὐάγγελος Ἀναστασίου καὶ Κωστῆς Πάνου ἐκ Κρουσόβου, μικροράπται.

Χρῆστος Λάμπρου, ἐκ Κρουσόβου, ξενοδόχος.

Γεώργιος Καπετάν, ἐκ Περλεπέ, διδάσκαλος τῆς ρωμουνικῆς σχολῆς.

Α. Σιούντας, ἐκ Κρουσόβου, ἰατρὸς ἐπιθεωρητὴς τῶν ρωμουνικῶν σχολῶν.

Τασιούλας Νίτσας, ἐκ Κλεισούρας, ὑποδηματοποιός.

Στέφανος Χατζῆ, ἐκ Κλεισούρας καὶ Κ. Χριστοβιτσ ἐκ Βιτωλίων, ὁ μὲν διδάσκαλος, ὁ δὲ παιδονόμος τῆς ρωμουνικῆς σχολῆς.

Δ. Δάνος, Ι. Δάνος καὶ Κ. Κεράνας, ἐκ Νεβέσκης, ὁ μὲν πρῶτος ρωμοῦνος ἐπιθεωρητὴς, ὁ δεύτερος διδάσκαλος καὶ ὁ τρίτος βοηθὸς τοῦ οἰκονόμου τοῦ ρωμουνικοῦ οἰκοτροφείου.

Δ. Μπέντος, ἐκ Νεβέσκης, μάγειρος.

Κώστας Μουλᾶς, ἐκ Νεβέσκης, καβάσης τοῦ ρωμουνικοῦ προξενείου καὶ Ἰωάννης Μήτρου, ἐκ Κλεισούρας, πρώην μάγειρος τούτου.

Κ. Τσιουτσουρίκας, ἐκ Νεβέσκης, γραμματεὺς ρωμουνικοῦ καταστήματος.

Ἐκ τούτων, ἀνεγνωρισμένοι ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὡς ρωμοῦνοι κάτοικοι Θεσσαλονίκης εἰσὶ μόνοι οἱ ἀδελφοὶ Ταρἀρέσκου καὶ Σάρρου, ἓξ δηλονότι μόνον πρόσωπα, οἱ δὲ λοιποὶ εἰσὶν ἐγγεγραμμένοι ὡς ρωμοῦνοι παρεπίδημοι.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Πελαγωνείας

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Νέα πάλιν κατορθώματα τοῦ Βουλγαρικοῦ Κομιτάτου ἐτάραξαν τὴν ταπεινὴν παροικίαν Πελαγονίας.

Εἷς ἐκ τῶν ἀστῶν Μοναστηρίου, ἐξηκοντούτης, σιδηροπώλης ἐν τῷ Βουτυροπαζάρῳ, προσεκολληθεὶς ἀπό τινων ἐτῶν τοῖς Σέρβοις . . . . . ἀνέλαβεν ἐσχάτως περιοδείαν εἰς Περλεπὲν καὶ τὰ πέριξ χωρία . . . . . ὅπως ἐνθαρρύνῃ τοὺς ὁμοφρονάς του κατὰ τῶν βουλγαριζόντων. Οὗτοι δέ, ἔχοντες καὶ παλαιοτέρας κατ' αὐτοῦ ἐξ ὁμοίων λόγων ἀφορμὰς ἐκδικήσεως, παρεμόνευσαν αὐτὸν ἔξωθεν τοῦ ἐργαστηρίου του τῇ 3 Μαΐου περὶ τὴν 11 ½ ὥραν τουρκιστί, καὶ τετράκις πυροβολήσαντες ἀφῆκαν ἄπνουν καὶ διαφεύγουσι μέχρι σήμερον τὰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης. Ἡ κηδεία τοῦ μακαρίτου ἐγένετο τῇ ἐπαύριον πομπώδης ἐν τῷ ναῷ τῆς ταπεινῆς μητροπόλεώς μου παρακολουθούντων τοῦ Σέρβου προξένου καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Προξενείου μετὰ τῶν κυριῶν αὐτῶν καὶ ὅλων τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν ἐν Μοναστηρίῳ ἀπὸ ἱκανῶν ἐτῶν συντηρουμένων Σχολῶν καὶ οἰκοτροφείων τῶν Σέρβων.

Τῇ νυκτὶ τῆς 4 πρὸς τὴν 5 Μαΐου ὁ ἐκ Περλεπὲ βούλγαρος ἀρχιληστὴς Ἰβὰν πασᾶς εἰσῆλθε μετὰ εἰκοσαμελοῦς συμμορίας εἰς τὸ ἐν Μοριχόβῳ χωρίον Κρουσέβιτσα καὶ συλλαβὼν ἐν ταῖς οἰκίαις των τοὺς ὀρθοδόξους προκρίτους οἰκογενειάρχας Μάρκον Τράϊκου καὶ Χρῆστον Τράϊκου, ἀμφοτέρους πεντηκοντούτεις, ἐφόνευσεν αὐτοὺς ἐν μέσῳ τοῦ χωρίου, λόγῳ ὅτι πρὸς τέλεσιν γάμου ἐν τῷ χωρίῳ των ἐκάλεσαν τὸν ὀρθόδοξον παπᾶ Τραϊανόν ἐκ τοῦ χωρίου Ψανίστης καὶ οὐχὶ σχισματικόν ἀλλαχόθεν.

Τῇ 9 Μαΐου ὁ ἐκ Μογίλας Βούλγαρος ἀρχιληστὴς Δῆμκος εἰσελθὼν μετὰ συμμορίας εἰς τὸ ἐν Μοριχόβῳ ὀρθόδοξον χωρίον Ἴβενι, ἐπήγαγεν ἕνα τῶν χωρικῶν, οὗ ἀγνοεῖται μέχρι σήμερον ἡ τύχη· ἐκεῖθεν ἠπείλησε νυκτὸς τοὺς χωρικοὺς τοῦ Ράπες, ζητήσας δὲ 200 λίρας παρά τινος Ὀθωμανοῦ σανιδεμπόρου καὶ μὴ λαβὼν αὐτάς, συνέλαβε κατθ' ὁδὸν 15 φορτία σανίδων αὐτοῦ καὶ παρέδωκε τῷ πυρὶ μετὰ τῶν σαγμάτων τῶν ὄνων.

Ἐντὸς δὲ τῆς πόλεως Μοναστηρίου τὸ Βουλγαρικὸν κομιτάτον δεικνύει κατ' αὐτὰς ὅτι ἀνεβίωσε, πολλὰ δὲ ἄγνωστα πρόσωπα περιφέρονται τῇδε κἀκεῖσε καὶ ἀπαίσια προμηνύονται τερατουργήματα.

Σῶζοι Κύριος τοὺς Ὀρθοδόξους ἀπὸ πυρός, μαχαίρας καὶ ἐπιδρομῆς ἀλλοφύλων.

Ἐπὶ τούτοιν διατελῶ μετὰ σεβασμοῦ,

Ἐν Φαναρίῳ 18 Μαΐου 1907.

Τῆς Ὑμετέρας κτλ.

† Ὁ Πελαγωνείας ΙΩΑΚΕΙΜ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Μελενίκου

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Καὶ ἄλλην συμφορὰν μετὰ λύπης μου μεγάλης εὑρίσκομαι εἰς τὴν ἀδήρητον ἀνάγκην νὰ ἀναγγείλω τῇ Υ. Θ. Π. ὀφειλομένην καὶ ταύτην εἰς κακοῦργον καὶ ἀνόσιον βουλγαρικὴν χεῖρα ὑποστηριζομένην νῦν καὶ ὑποβοηθουμένην ὑπὸ τῆς ρουμανικῆς προπαγάνδας. Ἡ ἐν Ἄνω Πορρωΐοις ἑλληνικὴ ὀρθόδοξος ἐκκλησία τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ ὁλοσχερῶς κατεκάη. Τὸ πῦρ ἐξεράγη περὶ τὴν 2αν ὥραν τῆς νυκτὸς τουρκιστὶ ἀπὸ τοῦ γυναικωνίτου ἔνθα ὑπῆρχε παράθυρον χαμηλὸν ἄνευ ῥάβδων σιδηρῶν, ὁπόθεν καὶ ἐρρίφθη τὸ πετρέλαιον, τοῦ ὁποίου ἡ ὁσμὴ διεδόθη εἰς μεγάλην ἔκτασιν ἀνὰ τὴν κωμόπολιν καὶ τοῦ ὁποίου τὸ δοχεῖον εὑρέθη ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας· καὶ τὸ μᾶλλον πειστικώτερον εἶνε ὅτι τὸ ὕδωρ τοῦ ῥύακος τοῦ διερχομένου παρὰ τὴν ἐκκλησίαν μετοχετεύθη ἀλλαχοῦ, διὰ νὰ καταστῇ ἀδύνατος ἡ κατάσβεσις τοῦ πυρός. Οἱ δυστυχεῖς Πορρωΐνοι ἠγωνίσθησαν μεγάλως διὰ νὰ σώσωσι τὴν ἐκκλησίαν, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσαν νὰ σβέσωσι τὸ πῦρ, διότι ἀστραπιαίως διεδόθη ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον. Ὀλίγα μόνον ἱερὰ ἄμφια καὶ σκεύη ἔσωσαν, ὡς καὶ τὸν κώδικα τῆς ἐκκλησίας, μὲ προφανῆ κίνδυνον τῆς ζωῆς των. Ἐπειδὴ δὲ ὑπάρχει μία καὶ μόνη ἐκκλησία, διὰ τοῦτο συνέστησα νὰ ἐπιστεγάσωσι προχείρως αὐτὴν καὶ ἐπὶ ἱεροῦ ἀντιμινσίου νὰ τελῶσι τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι, τῇ βοηθείᾳ τῆς Μ. Ἐκκλησίας καὶ τῇ ὑψηλῇ προστασίᾳ τοῦ μεγαλουργοῦ Πατριάρχου μας, θὰ ἀνεγερθῇ ἔτι καλλιτέρα τῆς πυρποληθείσης· καὶ δικαίως. Καθ' ὅσον παρὰ τοῖς ἀτρομήτοις Πορρωΐνοις πᾶν ἄλλο ἢ κατάπτωσις τοῦ φρονήματος παρατηρεῖται ἐκ τῆς ἐν λόγῳ συμφορᾶς. Πρὸς ἀνέγερσιν τῆς ἐν λόγῳ ἐκκλησίας ὑπεραρκοῦσι τριακόσιαι λίραι, ὅταν δὲ σὺν Θεῷ, κατὰ Ἰούλιον ἢ Αὔγουστον θὰ μεταβῶ ἐκεῖ θὰ γράψω λεπτομερέστερον περὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Ἐπὶ τούτοις κτλ.

Μελένικον 3 Μαΐου 1907.

† ὁ Μελενίκου ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος. — Τῷ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτῃ Πελαγωνίας κ. Ἰωακεὶμ ἐχορηγήθη συνοδικῶς ἄδεια τῆς εἰς τὰς θέρμας Γιάλοβας μεταβάσεως.

Κοινὴ συνεδρία. — Συνῆλθον τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ, μετὰ μεσημβρίαν, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου εἰς συνεδρίαν κοινὴν ἡ ἱερὰ Σύνοδος καὶ τὸ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον.

Ἀπονομὴ δικαιοσύνης.—Εὐχαρίστως ἀγγέλλομεν ὅτι ἡ μέχρι πρό τινος ἀνώμαλος ἐν Κοριτσᾷ κατάστασις ἐβελτιώθη; ἀθωωθέντων δικαστικῶς πάντων τῶν ἐπὶ προφάσεσιν ἀνυποστάτοις καὶ συκοφαντικῶς πρὸ τοῦ δικαστικοῦ βήματος ἀχθέντων ἑλλήνων προκρίτων Κορυτσᾶς. Ἡ διοικητικὴ ἱκανότης τοῦ ἐξοχ. νέου διοικητοῦ Ἀλλαεδδὶν βέη καὶ ἡ σύνεσις τοῦ πανιερ. μητροπολίτου κ. Γερβασίου, τὸ δὲ κυριώτερον ἡ τῶν κατοίκων εὐσέβεια καὶ τὸ νομοταγὲς, εἰσὶν ἐχέγγυα ἀρκετὰ τῆς ἐπικρατήσεως τῆς τάξεως, τῆς εὐνομίας καὶ τῆς εἰρήνης, τόσων ἀναγκαίων πᾶσι μὲν τοῖς ὀρθοδόξοις ὑπηκόοις τῆς Α. Α. Μ. ἰδίᾳ δὲ τοῖς οἰκοῦσιν ἐπικαίρους ἐπαρχίας.

Ἀρχιερατικαὶ ἐπιχορηγήσεις. — Τὴν τῆς Ἐκκλησίας σύντονον προσοχὴν εἵλκυσεν ἐσχάτως ἡ παρὰ τοὺς κειμένους νόμους καὶ ἐπὶ ὑλικῇ ζημίᾳ τῶν μητροπόλεων ἔν τισιν ἐπαρχίαις τολμωμένη ὑποβίβασις τῶν ἀρχιερατικῶν ἐπιχορηγήσεων, πάντοτε αὐτοβούλως καὶ, ἀτυχῶς, ἐκ συναινέσεως ἐνίοτε τῶν πανιερ. ἀρχιερέων, εἰς δυσχερῆ περιάγουσα θέσιν τὸν τοῦ συναινέσαντος μητροπολίτου διάδοχον. Ἐπειδὴ πᾶσα τοιαύτη ὑφ' οἱασδήτινος ἐπαρχίας ἐλάττωσις ἐπιχορηγήσεως ἀρχιερατικῆς γίνεται ἐπὶ παραβάσει τῶν ἐθνικῶν Κανονισμῶν τῶν καθορισάντων τὸ ποσὸν, ὅπερ ἑκάστη ἐπαρχία δέον νὰ παρέχῃ πρὸς τὸν πνευματικὸν αὐτῆς ποιμένα, τὰς τοιαύτας παρανόμους μεταβολὰς τῶν κειμένων νόμων ἡ Ἐκκλησία κηρύττει ἀκύρους, τοῦτο δὲ καθίστησι καὶ πάλιν γνωστὸν εἰς πάσας τὰς ὑπὸ τὸν πατριαρχικὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον ἐπαρχίας. δι' ἰδίας πατριαρχικῆς καὶ συνοδικῆς ἐγκυκλίου, συνιστώσης πατρικῶς καὶ κυριαρχικῶς τοῖς ὀρθοδόξοις τὴν ἔγκαιρον καὶ ἀπαραμείωτον καταβολὴν τῆς ἀρχιερατικῆς ἐπιχορηγήσεως.

Μητροπολίτης Νεοκαισαρείας. — Ἕνεκα παραπόνων ἐπαρχιωτῶν τινῶν κατὰ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Νεοκαισαρείας κ. Ἀμβροσίου, συνοδικῶς ἐνεκρίθη πρό τινος ἡ εἰς τὴν ἐπαρχίαν ταύτην ἐξαρχικῶς ἀποστολὴ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Μεσημβρίας κ. Τιμοθέου πρὸς ἐξέτασιν αὐτῶν. Ὁ πατριαρχικὸς ἔξαρχος, φέρων τὰ νενομισμένα ἐπίσημα γράμματα, ἀνεχώρησε προχθές.

Ἐθνικὰ Φιλανθρ. Καταστήματα. — Πρόεδρος τῆς ἐφορίας τῶν Ἐθν. Φιλανθρ. Καταστημάτων, ἀντὶ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Μεθύμνης, ἐξελέγη, κατὰ τὴν κοινὴν ἱερᾶς Συνόδου καὶ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου συνεδρίαν τῆς παρελθούσης παρασκευῆς, ὁ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτης Χίου κ. Κωνσταντῖνος.

Μονὴ ἁγίας Ἀναστασίας.—Διαγνώμῃ τῆς Μοναστηριακῆς Ἐπιτροπῆς, ἐνεκρίθη συνοδικῶς ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου, ἐκ τεσσάρων λαϊκῶν, ὧν δύο μὲν ἐκ τῆς πόλεως ταύτης, ἀνὰ εἷς δὲ ἐκ Βασιλικῶν καὶ Γαλατίστης τῆς Χαλκιδικῆς, πρὸς ἐποπτείαν τῆς μονῆς ἁγ. Ἀναστασίας ἐν Χαλκιδικῇ καὶ πρὸς ἐξέλεγξιν καὶ ἐπαλήθευσιν τῶν χρεῶν αὐτῆς. Εἰς τὴν μονὴν ἐδόθη ἄδεια νὰ συνάψῃ δάνειον μεθ' ἑτέρας τινὸς μονῆς ἐξοφληθησόμενον ἐκ τῶν προσόδων δύο μετοχίων αὐτῆς, μὴ δυναμένης ἐκ τῶν μετοχίων τούτων νὰ λάβῃ τι ποσὸν πρὸς συντήρησιν τῶν ὁσιωτάτων αὐτῆς πατέρων.

Κοινότης Κυδωνιῶν. — Ἐνεκρίθη συνοδικῶς ἡ εἰς Κυδωνίας μετάβασις τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Βάρνης κ. Νεοφύτου πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς πέρυσιν ἀνατεθείσης τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Μεσημβρίας σπουδαίας ἐντολῆς.

Χοροστασίαι.—Τῇ κυριακῇ ἑσπέρας ἡ Α. Θ. Π. ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν ἑσπερινὸν ἐν τῷ πανηγυρίζοντι τῇ ἐπαύριον ἱερῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου κατὰ τὰ Ψαμαθία — τῇ δευτέρᾳ, 21 μεσοῦντος, ἐν τῷ ἐν Σταυροδρομίῳ ὁμωνύμῳ ναῷ κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν. Πυκνὸν ἐκκλησίασμα παρῆν καὶ ἐν τοῖς δύο ναοῖς.

Ὀνοματικαὶ ἑορταί. — Τῇ δευτέρᾳ, 21 μεσοῦντος, ἡ Α. Θ. Π συνεχάρη τηλεγραφικῶς τοῖς ἑορτάζουσι πανιερ. μητροπολίταις Τραπεζοῦντος, Πισιδείας, Σάμου, Γάνου καὶ Χώρας καὶ Σερβίων καὶ Κοζάνης, τῷ δὲ πρώην Βερροίας διὰ τοῦ ἱερολογ. δευτερεύοντος· τηλεγραφικῶς ἠύξατο τὰ δέοντα τοῖς ἐξοχ. Κ. Καραθεοδωρῇ ἡγεμόνι τῆς Σάμου καὶ Κ. Μακρίδῃ

πασᾷ, ὑποστρατήγῳ — διὰ τοῦ πανοσιολ. Μ. πρωτοσυγκέλλου τῷ εὐγεν. κ. Κ. Ἠλιάσκῳ — διὰ τοῦ πανοσιολ. Μ. ἀρχιδιακόνου τῷ ἰατρῷ κ. Κ. Θ. Ταχιντζῇ καὶ τῷ δικηγόρῳ Κ. Γ. Κωνσταντινίδῃ — διὰ τῶν ἱερολογ. δευτερεύοντος καὶ τριτεύοντος τοῖς κκ. Κ. Ζαχαριάδῃ δικαιοφύλακι καὶ Κ. Θωμάδῃ μυρεψῷ τῆς Μ. Ἐκκλησίας, Κ. Δ. Ξανθοπούλῳ, διερμηνεῖ τῆς Ἑλλην. πρεσβείας, Κ. Ρηγοπούλῳ, Κ. Κύρκῳ ἐπιτρόπῳ τοῦ πατριαρχ. ναοῦ καὶ Κ. Θεοχαρίδῃ, ἐπιτρόπῳ τῶν ναῶν Βλαχερνῶν καὶ Ἔξω Κιονίου. Ἡ Α. Θ. Π. καὶ οἱ σεβασμ. ἀρχιερεῖς καὶ πολλοὶ τῶν καθ' ἡμᾶς τὰ κοινὰ πραττόντων ἐξέφρασαν τὰς θερμὰς συγχαρητικὰς αὐτῶν εὐχὰς τῷ σεβασμ. μητροπολίτῃ Χίου ἐπὶ τῇ ὀνοματικῇ αὐτοῦ ἑορτῇ.

Πατριαρχικαὶ εὐχαί. — Ἐντολῇ τῆς Α. Θ. Π. ὁ πανοσιολ. Μ. ἀρχιδιάκονος κ. Βενιαμὶν, ἐπισκεψάμενος τὸν ἐξοχ. ἀνακτορικὸν ἀρχιτέκτονα κ. Ἰω. Β. Ἰωαννίδην βέην, ἠρμήνευσε τῇ οἰκογενείᾳ αὐτοῦ τὰς πατριαρχικὰς εὐχὰς καὶ πατρικὰς προσρήσεις ἐπὶ τῷ ἀρραβῶνι τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ δεσποινίδος Πολυμνίας μετὰ τοῦ ἐν Παρισίοις ἐριτίμου κ. Α. Μεσσηνέζη.

Ἐκκλησία Ἀλεξανδρείας

Εὐσεβεῖς δωρεαί.—Μανθάνομεν ἐκ τοῦ «Ταχυδρόμου» τῆς Ἀλεξανδρείας ὅτι, κατ' ἐντολὴν τῶν κληρονόμων τοῦ πρὸς Κύριον ἄρτι μεταστάντος κόμητος Μενάνδρου Τσιτσίνια, ἐμετρήθησαν ὑπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ κ. Στεφάνου, εἰς μνήμην τοῦ θανόντος, αἰγυπτιακαὶ λίραι τριακόσιαι ὑπὲρ τοῦ ἐν τῷ Πλαιῷ Καίρῳ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Ἀγαθαὶ πράξεις.—Ἐξ ἐκθέσεως τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐργασιῶν τοῦ «Μικροῦ Ἀσύλου» ἀναγνωσθείσης πρὸ μηνὸς σχεδὸν ἐν ἐπὶ τούτῳ συνελεύσει, προεδρευομένῃ ὑπὸ τοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Φωτίου, μανθάνομεν εὐχαρίστως ὅτι, ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ φιλανθρωπικοῦ ἱδρύματος εἰσήχθησαν 71 ὀρφανὰ, ὧν 10 μὲν ἀπεβίωσαν, 4 δ' υἱοθετήθησαν ὑπὸ φιλανθρώπων ὁμογενῶν καὶ 12 ἐξῆλθον κατὰ καιρούς.

ΤΟ ΠΡΩΤΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΠΑ*

Ἀλλὰ καὶ αἱ τελευταῖαι λέξεις τῆς προκειμένης εὐαγγελικῆς ῥήσεως, «Καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς», παρεξηγήθησαν ὑπὸ τῶν ἀφωσιωμένων τῇ Ρώμῃ, ἡ δὲ ἐντεῦθεν εἰς μέσον ριφθεῖσα ἐρώτησις: Ποία ἡ ἔκτασις τῆς ἐξουσίας τοῦ **δεσμεῖν καὶ λύειν** καὶ ποῖα τὰ ὅρια αὐτῆς ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς μυρίας συζητήσεις, καὶ ἡ ἐξουσία αὕτη παραίτιος ἐγένετο πολλῶν διωγμῶν καὶ μεγίστων συμφορῶν εἰς τὰς κοινωνίας καὶ τὰ ἔθνη.

—«Οἱ Πάπαι τῆς Ρώμης πολλάκις ἐν πολλοῖς καὶ μάλιστα μετὰ τὸν πέμπτον αἰῶνα αὐτόκλητοι, αἰτίας ἀναμοχλεύοντες, ἐτάραττον διὰ δολίων εἰσηγήσεων τὴν χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν . . . . Βαθμηδὸν δὲ, τολμηροτέρα ἀποβᾶσα ἡ Ρώμη, ἐποίει τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὰ δυτικὰ χριστιανικὰ κράτη, νῦν μὲν τὰς ἀναγορεύσεις καὶ τοὺς θανάτους τῶν βασιλέων, νῦν δὲ τὰς συζεύξεις ἢ διαζεύξεις αὐτῶν ἢ καὶ τὰς τῶν ἐπισκόπων χειροτονίας πρόφασιν εὐλογοφανῆ ποιουμένη, καὶ πᾶσαν τὴν Εὐρώπην ἀνακυκῶσα καὶ ἐκπολεμῶσα ἐπὶ αἰῶνας οὐκ ὀλίγους, πολλῶν πολέμων καὶ αἱματοχυσιῶν πρόξενος ἐγένετο καὶ δὴ καὶ τῶν προτεσταντικῶν αἱρέσεων ἡ αἰτία . . . . . Μέγιστα δὲ καὶ φανερώτατα κακὰ ἡ ψευδὴς αὕτη καὶ ἐκτρωματικὴ (παπικὴ) ἀρχὴ ἐπέφερεν εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος καθόλου καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἰδίᾳ» (Παπιστ. Ἐλέγχ. τόμ. β', σελ. 22) Περὶ δὲ τῆς ἐξουσίας τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν εἷς τῶν νεωτέρων διδασκάλων τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ἀποφαίνεται ὡς ἑξῆς· «Ἵνα πραγματοποιήσῃ τὸ σχέδιον αὐτοῦ ὁ Σωτὴρ δίδει εἰς τὸν Πέτρον τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ μετὰ τῶν κλειδῶν, αἵτινες εἶναι σημεῖα τῆς ὑπερτάτης κυριαρχίας, δίδει εἰς αὐτὸν δύναμιν καὶ ἐξουσίαν **ἀπεριόριστον καὶ ἀπόλυτον** ὅπως μεταχειρισθῇ αὐτὴν διὰ νὰ κλείσῃ ἢ νὰ ἀνοίξῃ, διὰ νὰ δήσῃ ἢ νὰ λύσῃ . . . . Λοιπὸν ὁ πάπας κατέστη ὑπέρτατος καὶ ἀλάνθαστος κριτὴς ὅλων τῶν ζητημάτων τὰ ὁποῖα ἐνδιαφέρουσι τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου· κριτὴς ὑπέρτατος καὶ ἀλάνθαστος ὅλων τῶν διδασκαλιῶν, κυβερνήτης καὶ διευθυντὴς ὑπέρτατος καὶ ἀλάνθαστος ὅλων τῶν συνειδήσεων, ὅλων τῶν κοινωνιῶν, ὅλων τῶν συστημάτων» (βλ. Ἐξηγ. ἔ. ε' σελ. 238). Ἐντεῦθεν χιλιάδες ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων ὑπέστησαν τὸν διὰ πυρὸς θάνατον ἢ ἄλλως πως ἐκ προσώπου τῆς γῆς ἐξηφανίσθησαν διὰ τῆς **ἱερᾶς ἐξετάσεως** ὡς αἱρετικοὶ ἢ καὶ δι' ἁπλῆν ὑπόνοιαν σχέσεως πρὸς τοιούτους **ὑψηλῇ ἐπινεύσει τῶν Παπῶν ὡς κριτῶν ὑπερτάτων καὶ ἀλανθάστων**

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 316—319.

ὅλων τῶν συνειδήσεων καὶ τῶν συστημάτων ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ Σ. Μ.

Καὶ ὅμως ὁ ἀπόστολος Πέτρος οὐδ' ἐλαχίστην περὶ ἀπολύτου κυριαρχικῆς ἐξουσίας ἰδέαν εἶχεν, οὐδὲ πόρρωθεν χρῆσιν αὐτῆς ἐποιήσατο· διότι ἄλλως δὲν θὰ ἐταλαντεύετο ἐν ἀβεβαιώτητι προκειμένου περὶ τῶν οὐσιωδεστάτων ζητημάτων τῆς ἀρτισυστάτου χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, ὧν ἡ λύσις ἦτο κατεπείγουσα, ἤτοι περὶ τῶν ζητημάτων ἂν καὶ ἐν τῷ χριστιανισμῷ ἔδει νὰ ἰσχύωσιν αἱ διατάξεις τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου, καὶ τίνες ἐξ αὐτῶν ἦσαν καταργητέαι καὶ τίνες οὔ. Ἐν τοῖς ζητήμασι τούτοις ὁ ἀπόστολος Πέτρος, ὁ μὲ ἀπόλυτον ὅθεν πληρεξουσιότητα πεπροικισμένος «ἡγεμών τῆς Ἐκκλησίας», ἀντὶ νὰ κρίνῃ καὶ ἀποφαίνηται αὐθεντικῶς, ποιούμενος χρῆσιν τῆς δοθείσης αὐτῷ, ὡς ὑποτίθεται, ἀπολύτου κυριαρχικῆς δικαιοδοσίας, τοὐναντίον αὐτὸς παρίσταται συζητῶν καὶ συνδιασκεπτόμενος μετὰ τῶν ἄλλων καὶ δὴ καὶ ὑπείκων εἰς αὐτούς. Ἀλλὰ περὶ τούτων πλείονα κατωτέρω. Ἐνταῦθα δὲ πρὸς ὀρθὴν ἐκτίμησιν τῆς ἐν λόγῳ γραφικῆς ῥήσεως πρέπει νὰ λάβωμεν πρὸ ὀφθαλμῶν καὶ ἑτερά τινα περιστατικὰ λίαν ἀξιόλογα.

Τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, ἐν ᾧ τὴν ἐξουσίαν τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν ὁ Κύριος δίδωσιν, ὡς ἀνωτέρω εἴδομεν, εἰς τὸν Πέτρον, αὐτὸ τοῦτο τὸ Εὐαγγέλιον κατωτέρω διηγεῖται ὅτι τὴν αὐτὴν ἐξουσίαν αὐταῖς λέξεσιν ἔδωκεν ὁ Κύριος εἰς πάντας τοὺς ἀποστόλους εἰπών· « Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἂν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἂν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ» (Ματθ. ιη', 18). Κατὰ ταῦτα ἄρα οὐδὲν πλέον τῶν ἄλλων ἀποστόλων ἔλαβεν ὁ Πέτρος ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐν λόγῳ ἐξουσίαν· διότι **ὅπως** ὁ Πέτρος, **οὕτως** ἔλαβον ταύτην καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, ἦγουν **ἀμέσως** παρ' αὐτοῦ τοῦ Σωτῆρος καὶ οὐχὶ **διὰ τοῦ Πέτρου.**

—Ἀσύστατον ἄρα καὶ πάσης ἐννοίας ἄμοιρον τὸ ὑπὸ τοῦ πάπα Νικολάου τοῦ Α', ἐν τῇ πρὸς τοὺς Ἀνατολικοὺς ἐπιστολῇ αὐτοῦ, λεγόμενον ὅτι «τὴν ἀρχὴν τῆς θείας ἐξουσίας, ἣν ὁ πάντων δημιουργὸς τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ ἀποστόλοις ἐδαψιλεύσατο, τῷ κορυφαίῳ τῶν ἀποστόλων Πέτρῳ ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἔδωκεν, εἰπών· Σὺ εἶ Πέτρος καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν». Ἡ ἑρμηνεία τῶν εὐαγγελικῶν λέξεων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὁ πάπας Νικόλαος στηρίζει τὸ «ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀποστόλους ἔδωκεν», εἶναι παπικὴ ἑρμηνεία, ἄγνωστος εἰς τὴν ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν, κατ' ἀκολουθίαν οὐδεμίαν ἀξίαν δύναται νὰ ἔχῃ. Ἄλλως τε τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἔδωκεν ὁ Κύριος μετὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ (Ἰωάνν. κ', 21 καὶ ἑξ.), ἐκπληρῶν τὴν δοθεῖσαν τοῖς μαθηταῖς ὑπόσχεσιν (Ματθ. ις', 15 καὶ ἑξ. ιη', 18), οὐχὶ ἰδίᾳ τῷ Πέτρῳ καὶ ἰδίᾳ τοῖς ἄλλοις ἀποστόλοις, ἀλλὰ πᾶσιν ὁμοῦ καὶ ὡσαύτως, διὰ τῶν αὐτῶν λέξεων, καὶ πάντας ὁμοῦ εἰς τὸν κόσμον ἀπέστειλε (Ματθ. κη', 16—20) ἵνα κηρύξωσι καὶ διδάξωσιν ὅσα αὐτοῖς ἐνετείλατο. Ἐν πᾶσι τούτοις οὐδεμία προτίμησις, οὐδεμία ἐξαίρεσις γίνεται τοῦ ἀποστόλου Πέτρου. Ἐξίσου εἰς πάντας ἀμέσως παρ' αὐτοῦ τοῦ Κυρίου καὶ ἄνευ διακρίσεως δίδοται ἡ ἐξουσία τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν· ἐξ ἴσου εἰς πάντας ἀμέσως παρ' αὐτοῦ τοῦ Κυρίου καὶ ἄνευ διακρίσεως δίδοται ἡ ἐντολὴ τοῦ μαθητεῦσαι πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἐξ ἴσου μετὰ πάντων ἄνευ διακρίσεως ὑπόσχεται ὁ Κύριος ὅτι θέλει μένῃ ἀχώριστος πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Ἡ αὐτὴ δὲ ἰσότης παρατηρεῖται καὶ ἐν οἷς λόγος γίνεται περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅπερ ἔμελλε νὰ μένῃ διὰ παντὸς μετὰ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν διαδόχων αὐτῶν ἐν τῇ ἁγίᾳ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ, ἵνα ὁδηγῇ αὐτοὺς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν (Ἰωάνν. ιδ', 26, ιε', 26 ιστ', 13). Καὶ ἐνταῦθα οὐδαμῶς ἐξαίρεται τὸ ὄνομα τοῦ Πέτρου, ἀλλ' οὐδὲ μνεία τούτου χωριστὴ γίνεται· εἰς τὴν αὐτὴν γραμμὴν μετὰ τῶν ἄλλων ἀποστόλων καὶ εἰς τὴν αὐτὴν πρὸς τὸ ἅγιον Πνεῦμα σχέσιν τίθεται καὶ ὁ μακάριος ἀπόστολος Πέτρος. Ἡ αὐτὴ δὲ ἰσότης παρατηρεῖται καὶ ἐν τῇ διανομῇ τῶν πυρίνων γλωσσῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς, ὅτε κατῆλθεν ἐπὶ τοὺς ἱεροὺς ἀποστόλους τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν. Οὐδὲ τότε ἐφάνη καταβαίνουσα ἰδιαιτέρα ἢ φρεινοτέρα τις καὶ ἐξέχουσα γλῶσσα πυρὸς διὰ τὸν ἀπόστολον Πέτρον πρὸς δήλωσιν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ὁρισθεὶς ἀλάνθαστος ἀρχὼν καὶ ἡγεμὼν τῶν ἀποστόλων καὶ ἁπάσης τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἀξιοῦσιν οἱ φίλοι τῶν Παπῶν. Ὥστε εὐλόγως παρατηρεῖ ὁ Φροσσάμμερ ὅτι οὐδὲν **πλέον** τῶν ἄλλων ἀποστόλων ἔλαβεν ὁ Πέτρος. Σ. Μ.

Δεύτερον, τὰ περὶ τῆς μεταδόσεως τῆς ἐξουσίας τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν εἰς τὸν Πέτρον, ἀναφέρει μόνον ὁ Ματθαῖος, τὰ δὲ περὶ τῆς μεταδόσεως τῆς ἐξουσίας ταύτης εἰς πάντας τοὺς ἀποστόλους ἱστο-

ροῦνται οὐ μόνον ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τοῦ Ματθαίου, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τοῦ Ἰωάννου· διότι ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ ἀναφέρεται ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔδωκε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ὁμοίως εἰς πάντας τοὺς ἀποστόλους εἰπὼν αὐτοῖς· «Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ Πατὴρ κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς· καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε καὶ λέγει αὐτοῖς· λάβετε Πνεῦμα ἅγιον· ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς· ἄν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται» (Ἰωάνν. κ', 21 καὶ ἑξ.). Τρίτον, τὸ πρὸς τὸν ἀπόστολον Πέτρον λεχθέν «Σὺ εἶ Πέτρος κτλ.» ἀναφέρεται ὑφ' ἑνὸς μόνον εὐαγγελιστοῦ, μόνον ὑπὸ τοῦ Ματθαίου, οἱ δὲ τρεῖς ἄλλοι εὐαγγελισταὶ οὐδὲν περὶ τούτου εἶπον. Διατί ἆρά γε τὰ περὶ τούτου σιγῇ παρέρχονται οἱ ἄλλοι εὐαγγελισταί; Ἐὰν τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου εἶχε διὰ τὴν χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν τὴν σημασίαν, ἣν ἀπέδωκαν εἰς αὐτὸ κατὰ τοὺς μετὰ ταῦτα χρόνους καὶ σήμερον ἔτι δίδουσιν ἐν τῇ ρωμαϊκῇ Ἐκκλησία, ἡ σελὶς, δι' ἧς ἐγένετο ἡ ἀνάδειξις τοῦ Πέτρου ὡς κεφαλῆς, ὡς ἀρχηγοῦ καὶ ἡγεμόνος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοποτηρητοῦ τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, ἔδει νὰ ἀποτελέσῃ μίαν τῶν ἐπισημοτέρων καὶ περιφανεστέρων σελίδων τῆς εὐαγγελικῆς ἱστορίας, καὶ μετὰ πολλῆς ἀκριβείας καὶ σαφηνείας νὰ ἀναγραφῇ καὶ μετ' ἐμφάσεως νὰ τονισθῇ καὶ ἐξαρθῇ τὸ γεγονὸς **ὑπὸ πάντων τῶν εὐαγγελιστῶν**· διότι, κατὰ τὴν λατινικὴν θεωρίαν, ἐκ τῆς σημαντικωτάτης ταύτης πράξεως, ἐκ τοῦ θεμελιώδους τούτου θεσμοῦ ἐκρέμαντο ἐν τῷ μέλλοντι τὰ πράγματα καὶ ἡ τύχη συμπάσης τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ὅμως ἐκτὸς τοῦ Ματθαίου οὐδὲ λέξιν περὶ τούτου ἐχάραξαν οἱ ἄλλοι εὐαγγελισταί[1]. Ἡ παρατήρησις ὅτι οἱ ἄλλοι εὐαγγελισταὶ ἐθεώρησαν τάχα περιττὸν νὰ ἱστορήσωσι τὰ περὶ τοῦ πρωτείου τοῦ Πέτρου, ἀφ' οὗ ταῦτα ἱστορήθησαν ἅπαξ ὑπὸ τοῦ Ματθαίου, δέν εἶναι λόγος ἀποχρῶν διότι καὶ ἄλλα πάμπολλα ἱστοροῦνται, ἅτινα καὶ οἱ ἄλλοι εὐαγγελισταὶ ἱστόρησαν, καὶ μάλιστα πράγματα οὐχὶ πρώτης σημασίας καὶ σπουδαιότητος, ὁποῖον ὑποτίθεται τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου. Γεγονὸς, ὡς τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου, κατὰ τὸ φρόνημα τῶν θεολόγων τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, μεγίστης σημασίας καὶ σπουδαιότητος, πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ παρέλθωσιν οἱ εὐαγγελισταὶ ἐν παντελεῖ ἀδιαφορίᾳ καὶ σιγῇ; Τοῦτο μένει ὅλως ἀνεξήγητον, ἐὰν μὴ ὑποθέσωμεν ὅτι εἰς τὰ περὶ Πέτρου καὶ πέτρας παρὰ τῷ Ματθαίῳ ἱστορούμενα οἱ ἱεροὶ εὐαγγελισταὶ οὐδ' ἴχνος εὗρισκον τῆς τερατολογίας ἐκείνης, ἣν ἡ Ρώμη ὕστερον ἐφαντάσθη καὶ ἔπλασε περὶ πρωτείου καὶ ἀπολύτου ἡγεμονίας τοῦ Πέτρου ἐπὶ τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, καὶ ὅτι τὴν συσχέτισιν τοῦ ὀνόματος τοῦ Πέτρου μὲ τὴν προκειμένην ὑποθεσιν ἐθεώρουν ὡς πρᾶξιν ἄνευ ἰδιαιτέρας προσωπικῆς σημασίας. Αὕτη ἡ ἰδέα ἐπεκράτει τῷ ὄντι καθ' ὃν χρόνον τὰ Εὐαγγέλια ἐγράφοντο· οὐδεὶς οὐδὲν περὶ πρωτείου τοῦ Πέτρου ἢ περὶ ἡγεμονίας αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀποστόλων οὔτε ἐγίνωσκεν οὔτε κἂν ἐμάντευεν.

Πρὸς τούτοις ἡ ἐν λόγῳ πολύκροτος παρὰ τῷ Ματθαίῳ ῥῆσις, ἡ ἐξκίρουσα δῆθεν τὸν ἀπόστολον Πέτρον ὑπεράνω πάντων τῶν ἄλλων ἀποστόλων, εὑρηται παρ' αὐτῷ τούτῳ τῷ εὐαγγελιστῇ εἰς παράδοξον συνάφειαν μετά τινος ἄλλης διηγήσεως, συνάφειαν ὑποδηλοῦσαν κἄπως ὅτι ἐν τῇ ἀφηγήσει τοῦ Ματθαίου συνηρμολογήθησαν καὶ ἐγγὺς μάλιστα ἀλλήλων ἐτέθησαν πράγματα πάντῃ ἀσυμβίβαστα καὶ τοῦτ' αὐτὸ ἀντιφατικὰ πρὸς ἄλληλα. Οὕτω ἐν τῷ αὐτῷ κεφαλαίῳ, μετὰ δύο ἢ τρεῖς στίχους, ὁ Πέτρος παρουσιάζεται ὑπὸ διάφορον ὅλως ὄψιν καὶ πάντῃ διαφόρως χαρακτηρίζεται ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ. Ὅταν δηλαδὴ ὁ Σωτὴρ ἠρ-

1) Τὴν διήγησιν τοῦ Ματθαίου οἱ εὐαγγελισταὶ Μάρκος καὶ Λουκᾶς ἱστοροῦσιν ὡς ἑξῆς· Μάρκ κεφ. η', 27—30. «Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς· τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, καὶ ἄλλοι Ἠλίαν, ἄλλοι δὲ ἕνα τῶν προφητῶν. Καὶ αὐτὸς λέγει αὐτοῖς, ὑμεῖς δὲ τίνα μὲ λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ Χριστός· καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσι περὶ αὐτοῦ». Λουκ. κεφ. θ'. 18—22. «Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον κατὰ μόνας, συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς λέγων, τίνα με λέγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι; οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον, Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, ἄλλοι δὲ Ἠλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. Εἶπε δὲ αὐτοῖς, ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε, Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ· ὁ δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλε μηδενὶ εἰπεῖν τοῦτο, εἰπὼν ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων κτλ.». Ὁ δὲ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης οὐδὲ τοσοῦτον λόγον περὶ τούτων ποιεῖται. Σ. Μ.

χισε μετ' ὀλίγον νὰ προλέγῃ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι μέλλει νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἐκεῖ πολλὰ ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων νὰ πάθῃ καὶ νὰ θανατωθῇ καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ νὰ ἀναστηθῇ, τότε παραλαβὼν αὐτὸν ὁ Πέτρος κατ' ἰδίαν, ἤρχισε νὰ ἐπιτιμᾷ καὶ ἀποτρέπῃ αὐτὸν ἀπὸ τούτων λέγων· «Ἵλεως σοι, Κύριε, οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο· ὁ δὲ στραφεὶς εἶπε τῷ Πέτρῳ· «**Ὕπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ· σκάνδαλόν μου εἶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων**». (Ματθ. κεφ. ις', 21—23). Ἡ ἀντίθεσις ἡ μεταξὺ τῶν λόγων, οὓς ἐνταῦθα ὁ Κύριος ἀποτείνει τῷ Πέτρῳ, καὶ τῶν λόγων, οὓς μικρὸν πρότερον εἶπε πρὸς αὐτὸν, εἶναι πασιφανεστάτη. Ἐκεῖ ὁ Πέτρος μακαρίζεται ὡς ἐκ θείας ἀποκαλύψεως ὁμολογήσας τὸν Χριστὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος· διότι ἐν αὐτῷ καὶ δι' αὐτοῦ δὲν ὡμίλησεν ἡ σὰρξ καὶ τὸ αἷμα, ἀλλ' ὁ οὐράνιος Πατήρ· ἐνταῦθα ἐξ ἐναντίας λέγεται ὅτι ἐν αὐτῷ καὶ δι' αὐτοῦ ὁμιλεῖ οὐχὶ ἡ θεία, ἀλλὰ γυμνὴ ἡ ἀνθρωπίνη σοφία καὶ σύνεσις ἡ ζητοῦσα ἄλλα παρ' ὅσα ὁ Θεὸς θέλει. Ἐκεῖ τὸν Πέτρον χαρακτηρίζει ὁ Ἰησοῦς, κατὰ τὴν ἀξίωσιν τῶν Παπῶν,ὡς πέτραν, ἐφ' ἧς μέλλει νὰ οἰκοδομήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν του· ἐνταῦθα δὲ ὀνομάζει αὐτὸν σατανᾶν καὶ ἐντέλλεται αὐτῷ νὰ ἀποστῇ ἀπ' αὐτοῦ. Τοιαύτη αἰφνιδία τροπὴ ἐν τῇ συμπεριφορᾷ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τὸν Πέτρον, τοιοῦτος ἐκ διαμέτρου διάφορος χαρακτηρισμὸς ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ προσώπου, ἀποβαίνει τῇ ἀληθείᾳ ἀκατάληπτος ἐὰν μὴ ὑποτεθῇ ὅτι ἐκεῖ ὑπὸ τὴν λέξιν «πέτρα» οὐχὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Πέτρου, ἀλλ' ἡ πίστις καὶ ἡ ὁμολογία αὐτοῦ μόνον ἐννοεῖται, ὅτι ἑπομένως ἡ ἑρμηνεία, ἡ διδομένη εἰς τὴν εὐαγγελικὴν ῥῆσιν ὑπὸ τῶν παπιστῶν, εἶναι ἀσυγχώρητος καὶ κατὰ συνέπειαν ψευδής· διότι οὐδέποτε δυνάμεθα, σπουδάζοντες, νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς ἐθεμελίωσεν ἐπάνω εἰς πρόσωπον, τὸ ὁποῖον μετ' ὀλίγον ὀνομάζει Σατανᾶν καὶ ἀποθεῖται μακρὰν αὐτοῦ. Δύναται ἡ **πέτρα τῆς Ἐκκλησίας** νὰ εἶναι πρόσωπον διαλογιζόμενον καὶ ἐργαζόμενον καὶ ὡς **σατανᾶς**; Τοῦτο εἶναι ἀδύνατον· διότι τὰ δύο ταῦτα ἀντίκεινται καὶ συγκρούονται ἀλλήλοις. Ὅπου ἡ **πέτρα**, ἐκεῖ ἡ πίστις εἶναι βεβαία, ἀκλόνητος καὶ ἀδιάσειστος· ὅπου ὁ **σατανᾶς**, ἐκεῖ σάλος τῆς πίστεως καὶ ἀστασία καὶ ἀβεβαιότης. Ἐὰν λοιπὸν ἡ **πέτρα** εἶναι ὁ Πέτρος, τότε οὗτος δὲν δύναται νὰ εἶναι καὶ **σατανᾶς**, ἐὰν δὲ εἶναι ἡ δύναται νὰ εἶναι **σατανᾶς**, ὡς παρίσταται ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ Κυρίου, τότε ἀδύνατον νὰ εἶναι «**πέτρα**». Ἀμφότερα ταῦτα, **πέτρα** καὶ **Σατανᾶς** τότε μόνον δύνανται νὰ συνυπάρξωσιν, ἐὰν ὑπὸ τὴν λέξιν **πέτρα** ἐννοῆται ἡ ὁμολογία τοῦ Πέτρου, οὐχὶ δὲ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

(ἕπεται συνέχεια)

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΛΗΜΝΟΥ
Πνευματικὸν δικαστήριον

Προσκαλεῖται ἡ Μαρία Εὐστρατίου Παξιμαδᾶ, τὸ γένος Μαρτζικιάνου, ὑπήκοος ὀθωμανὴ, ὁρμωμένη ἐκ Βλαχίας, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, ὅπως τὴν πρώτην πέμπτην καὶ ὥραν 4 τῆς ἡμέρας τουρκιστὶ, μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ πνευματικοῦ δικαστηρίου τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Λήμνου αὐτοπροσώπως, ἢ δι' ἀντιπροσώπου, ὡς ἐναγομένη ὑπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς Εὐστρατίου Παξιμαδᾶ, κατοίκου Λήμνου, ἐπὶ διαζεύξει, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἡ κατ' αὐτῆς ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένων ἐφημερίδων «Ταχυδρόμου» καὶ «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας».

Ἐν τῇ Ι. μητροπόλει Λήμνου, τῇ 31 μαρτίου 1907.

Ὁ πρόεδρος

† Ὁ Λήμνου ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ 3

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
Πνευματικὸν δικαστήριον.

Ὁ Σπυρίδων Δημητρίου Ζωγράφος, καπνοπώλης, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ὀθωμανὸς, τέως μὲν κάτοικος Κωνσταντινουπόλεως, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται, ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον δευτέραν καὶ ὥραν 9ην π.μ. εὐρωπαϊστὶ μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ, εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε δι' ἀντιπροσώπου, νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ δικαστηρίου,ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἐαυτοῦ συζύγου Εὐφροσύνης Γεωρ. Δημητριάδου, κατοίκου Φαναρίου, ὑπηκόου ὀθωμανῆς, τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένης καὶ χριστιανῆς ὀρθοδόξου,ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ περὶ διαλύσεως γάμου θεωρηθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως»,

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 10 ἀπριλίου 1907.

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος** 3

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.

ΑΡΙΘ. 22

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατ. Ρωμυλίᾳ Κατάστασις — Ἐπίκαιρα γράμματα — Ἀποράσεις δικαστικαὶ διδακτικώτατα! — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Ἡ ἐν Χάλκῃ Ἱ. θεολογικὴ Σχολὴ — Ἡ προσωπικὴ ὕπαρξις τοῦ διαβόλου — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

Η ΕΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝ. ΡΩΜΥΛΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Ἔκθεσις τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου Φιλιππουπόλεως.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Πάσχα, ὡς ἐγκαίρως ἔγραψα τῇ Ὑμετέρᾳ Θειοτάτῃ Πανιερότητι, ὁ Ἔπαρχος Στενημάχου, συνοδευόμενος ὑπὸ ἐφίππων χωροφυλάκων, μετέβη εἰς Κούκλαιναν κατ' ἐντολὴν τοῦ Νομάρχου Φιλιππουπόλεως καὶ, καλέσας παρ' ἑαυτῷ τόν τε ἱερέα καὶ τοὺς προύχοντας, ἐζήτησε νὰ παραδώσῃ αὐτοῖς τοὺς τῇ 6ῃ Αὐγούστου τοῦ παρελθόντος ἔτους ἁρπαγέντας καὶ συληθέντας ἱεροὺς νεκροὺς τοῦ χωρίου. Τοῦ ἡμετέρου ὅμως ἱερέως καὶ τῶν προυχόντων ὁμοφώνως παρατηρησάντων τῷ κ. Ἐπάρχῳ ὅτι κανονικὴ ἀρχή, πρὸς ἣν ἔδει ὁ κ. Νομάρχης Φιλιππουπόλεως ν' ἀπευθυνθῇ διὰ τὸ ζήτημα τῆς παραδόσεως τῶν ἐκκλησιῶν, εἶνε ἡ ἱερὰ ἡμῶν Μητρόπολις, ὁ κανονικὸς τοῦ ἀπόντος Μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως Ἐπίτροπος, καὶ παραπεμψάντων τὸν ἀπεσταλμένον τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἐμέ, ὁ τελευταῖος ἀπεχώρησε τοῦ χωρίου, ἀφοῦ, ἐννοεῖται, συνετάχθη κατ' ἀπαίτησιν αὐτοῦ πρακτικόν, ὅπερ ὑπέγραψεν ὁ ἱερεὺς παπᾶ Ἀργύριος Χ'' Λάμπρου καὶ οἱ χρηματίσαντες πρὸ τῆς καταλήψεως τῶν ἱερῶν ναῶν ἐπίτροποι, ἐν ᾧ διετύπωσαν καὶ ἐγγράφως ὅσα προφορικῶς εἶπον περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἐννοοῦσι νὰ παραλάβωσι τὰς ἑαυτῶν ἐκκλησίας.

Ταῦτα, ὡς ἀνωτέρω εἶπον καὶ ἔγραψα, συνέβησαν τῇ 22 Ἀπριλίου, ἤτοι πρὸ 20 ἡμερῶν. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως τούτῳ τὸ ζήτημα τῆς παραδόσεως τῶν ναῶν τελείως ἐσιωπήθη, μηδενὸς λόγου τοῖς χωρικοῖς γενομένου. Ἀλλ' αἴφνης, χθές, εἷς χωροφύλαξ, μεταβὰς εἰς Κούκλαιναν, ἐνετείλατο τῷ ἡμετέρῳ ἱερεῖ ὡς καὶ τοῖς ἐπιτρόποις τῶν ναῶν ὅπως ἀμέσως μεταβῶσιν εἰς Στενήμαχον· καθ' ὅσον μετ' ἀνυπομονησίας ἀνέμενεν αὐτοὺς ὁ Ἔπαρχος.

Ὁ τε ἱερεὺς καὶ οἱ ἐπίτροποι, μηδὲν ἀντειπόντες, ἀπῆλθον ἀμέσως εἰς τὴν ρηθεῖσαν πόλιν, ἔνθα αὐθω-

ρεῖ εἰσήχθησαν παρὰ τῷ Ἐπάρχῳ, πρὸς ὃν καὶ αὖθις ἐπανέλαβον ὅσα προφορικῶς αὐτῷ εἶπον κατὰ τὴν εἰς τὸ χωρίον των μετάβασιν αὐτοῦ καὶ ὅσα ἐγγράφως ἐν τῷ ἐπισήμῳ πρακτικῷ διετύπωσαν· καθόσον ὁ Ἔπαρχος προσποιηθεὶς ὅτι ἐλησμόνησεν ὅσα ἐλέχθησαν αὐτῷ κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ Πάσχα, ἐζήτει τοὺς λόγους ὧν ἕνεκα δὲν παραλαμβάνουσιν τὰς ἑαυτῶν ἐκκλησίας, ὅπερ, ὡς εἶπε, μεγάλως στενοχωρεῖ τὰς ἀρχάς. Κατόπιν τηλεγραφήματος τὸ ὁποῖον ὑπὸ τὸ ἀνωτέρω πνεῦμα, ὡς ὁ ἴδιος διεβεβαίωσε τοὺς ἡμετέρους, διεβίβασε πρὸς τὸν Νομάρχην Φιλιππουπόλεως, ἀπέλυσεν αὐτοὺς ἵνα ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸ χωρίον των.

Ἐπὶ τούτοις ἀσπαζόμενος τὴν ἁγίαν δεξιὰν τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος, διατελῶ κτλ.

Ἐν Φιλιππουπόλει τῇ 11 Μαΐου 1907

ταπεινὸς θεράπων

Ὁ τοῦ ἁγίου Φιλιππουπόλεως Ἐπίτροπος

† Ἀρχιμανδρίτης ΦΩΤΙΟΣ

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Καστορίας.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Βέβηλοι καὶ ἱερόσυλοι ἐμπρησταὶ τοῦ βουλγαρικοῦ Κομιτάτου, τῇ 14 Ἀπριλίου, ἀπετέφρωσαν τὴν ἱερὰν ἐκκλησίαν τῆς Κόττορης.

Τῇ 18, ἡ αὐτὴ συμμορία ἐφόνευσε, παρὰ τὸ αὐτὸ χωρίον Κόττορη, τὸν ὁμογενῆ πρόκριτον τοῦ χωρίου καὶ ἀρχαῖον ἀγωνιστὴν Γιαννούλην.

Τῇ 21, βουλγαρικὴ συμμορία κατεκερμάτισε, μεταξὺ Σλίβενης καὶ Κωστενετσίου, τοὺς ὁμογενεῖς Πέτρον Νακόν, καὶ Δημήτριον Ἀποστόλου ἐκ Σινίτσης τῆς ἐπαρχίας μου, καθὼς καὶ τὸν ἀγωγιάτην αὐτῶν Ἐπαμινώνδαν Θωμᾶ ἐκ Νιακούστης.

Τῇ 26, τὸ βουλγαρικὸν Κομιτᾶτον ἐφόνευσεν, ἐνμέσῃ Βιγλίστῃ, τὸν ἐκ Σμαρδεσίου ὁμογενῆ Γεώργιον Κοβάτσην, ἄνδρα φιλογενέστατον, ἐνθουσιώδη καὶ ἀτρόμητον τοῦ Γένους παράγοντα.

Τῇ 27, συλλαβόντες, παρὰ τὴν Ὄστιμαν, ἐξηράνισαν τὸν ἐκ Κωστενετσίου ὁμογενῆ Δημήτριον Ματσάνην.

Τῇ 1 Μαΐου, βουλγαρορωμουνικὴ συμμορία ἐφόνευσε, διὰ τρίτης χειρὸς παρὰ τὴν Σέμασην, τὸν ἐκ Τσικαλοχωρίου ὁμογενῆ Γεώργιον Χατζῆογλου.

Τῇ 5ῃ, βουλγαρικὴ συμμορία, εἰσελθοῦσα εἰς Δρανῆτσι, ἐφόνευσε τὸν ὁμογενῆ Χρῆστον Στεργίου καὶ τὴν σύζυγον αὐτοῦ.

Τῇ 6, βουλγαρικὴ συμμορία ἐκ 4 ἀνδρῶν εἰσῆλθεν εἰς Πρέζνιτσαν τῶν Κουρεστίων, εἰς τὴν ὁποίαν ἐγκαθιδρύσαμεν τὸν ἕλληνα ἱερέα καὶ τοὺς ἄλλους πρόσφυγας ὁμογενεῖς, μὲ σκοπὸν νὰ δολοφονήσῃ αὐτούς. Εὐτυχῶς ἐσώθησαν οἱ ἡμέτεροι ὡς ἐκ θαύματος, φονευθέντος ὑπὸ τοῦ στρατοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν συμμοριτῶν, τοῦ Χρήστου Κυριάκου, τῶν δὲ λοιπῶν διαφυγόντων.

Τῇ δὲ 17 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν Βουλγάρων, δι' ἐξηγορασμένης χειρὸς, μεταξὺ Μακρόβου καὶ Γκορέντσης, ὁ ἐκ Γκορέντσης ὁμογενὴς Κοῦζος Τσικριτσῆς.

Ἐπὶ τούτοις κτλ.

Ἐν Καστορίᾳ τῇ 18 Μαΐου 1907.

† ὁ Καστορίας ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Πρεσπῶν καὶ Ἀχριδῶν.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Τελευταίως οἱ ρωμουνίζοντες πυρετωδῶς κινοῦνται εἰς πραγμάτωσιν τῶν σκοτίων αὐτῶν βλέψεων καὶ σκοπῶν. Ἐν ὥρᾳ βαρυτάτου χειμῶνος, καθ' ἣν εἰς τὰ μέρη ταῦτα πᾶσα καὶ κίνησις καὶ ἐργασία διεκόπη, ἐπειρασματίσθησαν ὅπως ἐν τῷ περιβόλῳ τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας Μηλοβίστης παρεκκλήσιον ἀνεγείρωσιν ὅλως παρανόμως ὑπὸ τὸ σκότος τῆς νυκτός· ἀποτυχόντες ἐντεῦθεν, ἔστρεψαν ἐπίβουλον ὄμμα εἰς τὴν ἐν Κάτω Βελίτσῃ ἑλληνικὴν ἐκκλησίαν (εἰ καὶ ἀριθμοῦσιν ἐνταῦθα σήμερον μόλις ἑπτὰ οἰκογενείας), ἐν καιρῷ τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς Ἀπόκρεω αὐθαιρέτως θελήσαντες νὰ εἰσαγάγωσι, βίᾳ, νεκρὰν γυναῖκα, ὅτως ψάλλωσι τὴν ἀκολουθίαν της, ὅπερ καὶ ἔπραξαν, (παρὰ τὰς διαμαρτυρίας τῶν ἡμετέρων ὅσοι παρευρέθησαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ), ἐν συνοδείᾳ τοῦ γνωστοῦ τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀποστάτου ἱερέως Νικολάου ἐκ Σμαρίνης καὶ ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ὁπλοφορουῦντος Καβάσῃ αὐτῶν, θέλοντες διὰ τῆς τρομοκρατίας τούτου νὰ ἐπιβληθῶσιν οὕτω. Καὶ περὶ μὲν τοῦ αὐθαιρέτου ὡς ἄνω διαβήματος ἔγραψα ἀμέσως τῇ νομαρχίᾳ Μοναστηρίου, ὅθεν ἀγνοεῖται εἰσέτι τὸ ἀποτέλεσμα. . . . .

Οἱ ἐξαπατηθέντες ἄκακοι τὴν καρδίαν καὶ ἁπλοῖ ἐκ τῶν χριστιανῶν ἡμῶν, κορεσθέντες πλέον ἐκ τῶν ἀπατηλῶν καὶ πομπωδῶν, ἀλλὰ δυσεκπληρώτων ὑποσχέσεων, δι' ὧν τέως ἐτρέφοντο, ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες, καὶ ἄλλοι μὲν ἀρνοῦνται ἤδη νὰ δεχθῶσι τὰ ἀργύρια καὶ μετὰ δακρύων εἰλικρινοῦς μετα-

νοίας προσέρχονται εἰς τοὺς κόλπους τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας τὸ ἔλεος Αὐτῆς ἐπιζητοῦντες, ἄλλοι δὲ, ἀπαλλαγέντες ὁπωσοῦν τῶν ἀπειλῶν καὶ πιέσεων, ὑφ' ὧν διετέλουν, καὶ ἕνεκα τούτων, ὡς εἰκὸς, ἀπεσκίρτων, μεταμελόμενοι ἐπανέρχονται εἰς τὰ πάτρια. Ἐν Μηλοβίστῃ, φέρ' εἰπεῖν, ἐπέστρεψαν τελευταίως περὶ τὰς 30 οἰκογένειαι καὶ ἀλλαχοῦ ἄλλοι· αἱ αἰτήσεις τῶν ἐκ τῆς ρωμουνικῆς παρασυναγωγῆς εἰς τοὺς κόλπους τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ἐπανερχομένων σωρηδὸν ὑποβάλλονται τῇ Μητροπόλει μου· ἐκ τούτων ὑποβάλλω τινὰς τῇ Μητρὶ Ἐκκλησίᾳ, ὅπως Αὕτη παρ' αὐτῶν τῶν παθόντων ἀπ' εὐθείας, οἱονεὶ ἐξ αὐθεντίας, ἴδῃ τὰ μέσα, εἰς ἃ κατέφευγεν ἡ ρωμουνικὴ προπαγάνδα καὶ τὴν μεταξὺ Βουλγάρων καὶ αὐτῆς ὑρισταμένην ἁρμονίαν καὶ ἀποδεδειγμένην πλέον σύμπραξιν, ὡς αὐτὰ τὰ πράγματα λαλοῦντα ἀποδεικνύουσιν.

Ἐπὶ τούτοις κτλ.

† ὁ Πρεσπῶν καὶ Ἀχριδῶν ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Αἰτήσεις τινες τῶν τέως ρωμουνιζόντων

Σεβασμιώτατε,

Ὁ βαθυσεβάστως ὑποσημειούμενος, κάτοικος τοῦ χωρίου Μηλοβίστης, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, **ὑπείκων εἰς τὴν βίαν τῶν ἀπεχθεστάτων Βουλγάρων, μέχρι σήμερον ἠνέχθην νὰ ἱεροπράττῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ μου ρωμουνίζων καθηρημένος ἱερεύς.** Ἤδη ὅμως, αἰσθανθεὶς τὴν πλάνην μου καὶ μὴ ἀνεχόμενος τοῦτο, ἐξαιτοῦμαι γονυκλινῶς τὴν Ὑμ. Σεβασμιότητα ὅπως διατάξῃ ἕνα ἐκ τῶν ἡμετέρων ὀρθοδόξων ἱερέων νὰ ἱεροπράττῃ τακτικῶς ἐν τῇ οἰκίᾳ μου. Ἐπὶ τούτοις διατελῶ κτλ.

Κωνσταντῖνος Γ. Κοῦκος

Ἐν Μηλοβίστῃ, τῇ 14 ὀκτωβρίου 1906.

Σεβασμιώτατε,

Ὁ βαθυσεβάστως ὑποσημειούμενος, κάτοικος Κρουσόβου καὶ ὑπήκοος ὀθωμανὸς, ἀνέκαθεν δὲ πειθήνιον τέκνον τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, **ἀπειληθεὶς ὑπὸ τῶν ἐν Σόφιᾳ τῆς Βουλγαρίας, ὅπου ἐργάζομαι, ἠναγκάσθην νὰ στερηθῶ ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ ρωμούνου καθηρημένου ἱερέως τῆς ρωμουνικῆς παρασυναγωγῆς.** Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο ἀκουσίως καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς θελήσεώς μου τὸ ἔπραξα, (καθότι κινδύνευεν ἡ ζωή μου, τὸ ὁποῖον καί μοι ὑπεδείχθη) ἐπιθυμῶ δὲ ἵνα εἶμαι τοῦ λοιποῦ ὅπως ἤμην καὶ πρότερον πρόβατον τῆς Ὑμετέρας ποίμνης, διὰ τοῦτο θερμῶς παρακαλῶ τὴν Ὑμετέραν Σεβασμιότητα, ὅπως εὐαρεστηθῇ ἵνα διατάξῃ τὸν πρώην ἐφημέριόν μου αἰδεσιμώτατον Παπακωνσταντῖνον Παπαϊωάννου ὅπως ἐξακολουθήσῃ καὶ πάλιν τὴν ἐν τῷ οἴκῳ μου ἱεροπραξίαν, διότι ἄλλως θὰ προτιμήσω νὰ μείνω ἄνευ ἱερέως παρὰ νὰ ἁγιασθῶ παρὰ ἱερέως ἀποκεκηρυγμένου ὑπὸ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας. Εὔελπις ὅτι θέλω εἰσακουσθῇ κτλ.

Τάσος Δημητρίου

Ἐν Κρουσόβῳ, τῇ 23 φεβρουαρίου 1907.

Σεβασμιώτατε,

Ὁ ὑποφαινόμενος Κωνσταντῖνος Λούπου, ὁ καὶ ἐπὶ βραχυτάτῳ χρόνῳ μυστικῶς διϊσχυρίζων ἀλλότρια αἰσθήματα διὰ πολλοὺς λόγους, συναισθανθεὶς ἐσχάτως τὸ σφάλμα μου, διὰ τῆς παρούσης μου ἀναφορᾶς δηλοποιῶ ὅτι ἀπὸ τῆς σήμερον αὐτοθελήτως καὶ ἀπαραβιάστως προσέρχομαι οἰκογενειακῶς εἰς τὴν μητέρα ἡμῶν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, ἥτις ἀνέκαθεν ἔθρεψε καὶ εἰσέτι τρέφει ἡμᾶς διὰ τῆς πνευματικῆς Αὐτῆς τροφῆς. Βαθυσεβάστως δὲ παρακαλῶ καὶ τὴν Ὑμετέραν Σεβασμιότητα, ὅπως εὐσπλαγχνισθῇ καὶ συγχωρήσῃ ἡμᾶς, ὡς πνευματικὸς πατὴρ ὤν, ἐπιτρέψῃ δὲ ἀκωλύτως τὴν εἰς τὰς οἰκίας ἡμῶν ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων καὶ πατριαρχικῶν τῆς πόλεώς μας ἱερέων ἱεροπραξίαν. Εὐελπιστοῦμεν δὲ ὅτι ἡ καλοκάγαθος Αὐτῆς Σεβασμιότης, δὲν θὰ ἀπορρίψῃ τὴν ταπεινὴν ἡμῶν ταύτην αἴτησιν καὶ θέλει παραχωρήσῃ εἰς ἡμᾶς πάντα τὰ παρ' Αὐτῆς ἀπαιτούμενα. Ἐπὶ τούτοις διατελοῦμεν κτλ.

Κωνσταντῖνος Δημητρίου

Ἐν Πογραδετσίῳ τῇ 8 Μαρτίου 1907.

Σεβασμιώτατε,

Ὁ βαθυσεβάστως ὑποσημειούμενος, μέλος τῆς καθ' ἡμᾶς ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Κοινότητος καὶ τέκνον τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος πειθήνιον, δελεασθεὶς ἀπό τινων μηνῶν ὑπὸ τῶν κατηραμένων εἰκοσαφράγκων τῆς ἐπαράτου ρωμουνικῆς προπαγάνδας προσέλαβον τὸν καθηρημένον ἱερέα. Ἤδη δὲ ἀπὸ μέσης καρδίας μετανοῶν, παρακαλῶ θερμότατα τὴν Ὑ. Σεβασμιότητα, ὅπων ἐν τῇ φιλανθρωπίᾳ Αὐτῆς συγχωρήσῃ με καὶ διατάξῃ τὸν κανονικὸν ἐφημέριόν μου αἰδεσιμ. παπᾶ Κωνσταντῖνον παπᾶ Γεωργίου ὅπως ἐπαναλάβῃ τὴν ἐν τῇ οἰκογενείᾳ μου ἱεροπραξίαν ἐπὶ τῷ ἐνόρκῳ ὑποσχέσει ὅτι τοῦ λοιποῦ ἔσομαι πιστότατον τῆς Μητρὸς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τέκνον.

Εὐελπιστῶν ὅτι κτλ.

Κωνσταντῖνος Δ. Μῆτρος

Ἐν Μηλοβίστῃ τῇ 11 Μαρτίου 1907.

Σεβασμιώτατε,

Ὁ εὐσεβάστως ὑποσημειούμενος, ἀποπλανηθεὶς ὑπὸ τῶν ρωμουνιζόντων προπαγανδιστῶν, συγκατελέχθην ἐπὶ μακρὸν μετ' αὐτῶν· ἀλλ' ἤδη συναισθανόμενος τὴν πλάνην προσέρχομαι καὶ πάλιν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Μητρὸς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ παρακαλῶ τὴν Ὑμ. Σεβασμιότητα ὅπως συγκαταριθμήσῃ καὶ ἐμὲ μεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων πνευματικῶν τέκνων Αὐτῆς. Ἐφ' ᾧ κτλ.

Δημήτριος Γιαννάκι

Ἐν Πισοδερίῳ τῇ 22 Ὀκτωβρίου 1906.

Σεβασμιώτατε,

Ἡ βαθυσεβάστως ὑποσημειουμένη, κάτοικος Κρουσόβου καὶ ὑπήκοος ὀθωμανίς, ἀπατηθεῖσα ὑπὸ κακοβούλων τινῶν ἐπιδιωκόντων τὸ ἑαυτῶν μόνον συμφέρον καὶ ἀπέναντι τῆς ἰδιοτελείας θεωρούντων καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν θρησκείαν ὡς μηδέν, πρό τινων χρόνων παρεξετράπην τῆς εὐθείας ὁδοῦ καὶ ἀφήσασα τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων προσεκολλήθην τῇ ρωμουνικῇ παρασυναγωγῇ. Ὅθεν ἐννοοῦσα ἤδη τὴν πλάνην, εἰς ἣν ὑπέπεσα, προσέρχομαι πρὸς τὴν Ὑμ. Σεβασμιότητα καὶ μετὰ δακρύων καθικετεύω ὅπως καταταξῇ με καὶ πάλιν ἐν τῇ Ὑμετέρᾳ ποίμνῃ ἀποστέλλων πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἱερατικῶν καθηκόντων ὡς ἐφημέριον τὸν αἰδεσιμ. παπᾶ Σπυρίδωνα Ἰωακείμ, τὸν πρώην ὄντα τοιοῦτον ἐν τῇ οἰκογενείᾳ. Πεποιθυῖα ὅτι θέλω εἰσακουσθῇ διατελῶ μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ.

Νίστα Στέργιου Κίδλε

Ἐν Κρουσόβῳ τῇ 8 Μαρτίου 1907.

Αἱ δὲ μικταρικαὶ σφραγῖδες ἐπιβεβαιοῦσι τὸ γνήσιον τῶν ὑπογραφῶν.

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Βοδενῶν

Παναγιώτατε Δέσποτα,

. . . . . .

Εἶνε μὲν ἀληθές, Παναγιώτατε Δέσποτα, ὅτι κατεβλήθησαν ὑπὸ τῶν κυβερνητικῶν ἀρχῶν αὐστηραὶ ἐνέργειαι καὶ σύντονα μέτρα ἐλήφθησαν κατὰ τῶν βουλγαρικῶν λῃστανταρτικῶν συμμοριῶν τῶν λυμαινομένων τὴν δύστηνον ταύτην χώραν καὶ ὅτι πλεῖστοι ἐκ τῶν κακούργων τούτων συλληφθέντες παρεδόθησαν τῇ δικαιοσύνῃ· ἀλλὰ δυστυχῶς τὰ κακοποιὰ ταῦτα στοιχεῖα, μεθ' ὅλας τὰς κατ' αὐτῶν καταδιώξεις, καὶ πάλιν οὐ παύονται ἐργαζόμενοι καταχθονίως καὶ ἐνεργοῦντες μετὰ θηριωδίας πρὸς ἐξόντωσιν καὶ ἀπόσβεσιν τοῦ ὀρθοδόξου στοιχείου. Διότι, μεταξὺ τῶν εὑρεθέντων ἐπὶ τοῦ φονευθέντος παρὰ τὸ χωρίον Πότσεπ ἀρχιλῃστοῦ Θεοδώρου Δήμκωφ, περὶ οὗ ποιεῖται λόγον ὁ ὑπουργικὸς τεσκερές, εὑρέθησαν καὶ δύο ἐπιστολαὶ κατὰ τοῦ ταπεινοῦ Αὐτῆς θεράποντος, ἀπολυθεῖσαι ἐκ τοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ κέντρου τοῦ Κομιτάτου καὶ διευθυνόμεναι πρὸς τὸν φονευθέντα ἀρχιλῃστήν. Διὰ τῆς μιᾶς τῶν ἐπιστολῶν τούτων, συνίστα τὸ ἐνταῦθα κέντρον τοῦ βουλγαρικοῦ Κομιτάτου τῇ συμμορίᾳ τὸν δι' ἐνέδρας ἀφανισμόν μου κατὰ τὴν εἰς τὸ χωρίον Τέχοβον μετάβασίν μου, ἥτις ἐγένετο περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας τὴν ἀποστολὴν ἐνταῦθα τριῶν καταλλήλων καὶ τολμηρῶν συμμοριτῶν, ἵνα ἐντὸς τῆς μητροπόλεώς μου ἐκπληρώσωσι τὸν καταχθόνιον αὐτῶν σκοπόν.

Παρομοία ἀπειλητικὴ ἐπιστολὴ μοὶ ἐστάλη καὶ πρὸ δύο ἐτῶν ὑπὸ τοῦ διαβοήτου καπετὰν Λουκᾶ, ὡς ἐγνώρισα τότε τῇ Ὑμετέρᾳ Θειοτάτῃ καὶ προσκυνητῇ μοι Παναγιότητι καὶ ἐνεχείρισα τῷ τότε βαλῇ Θεσσαλονίκης Χασὰν Φεχμῇ πασᾷ. Ὥστε, ὡς βλέπετε, οὐ μόνον ἐκτὸς τῆς πόλεως, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ ἀκόμη τῇ μητροπόλει διατρέχομεν τὸν ἔσχατον κίνδυνον ὑπὸ τῶν ὀργάνων τοῦ βουλγαρικοῦ Κομιτάτου. Ὁ Κύριος γένοιτο ἡμῖν ἵλεως.

Ταῦτα κατὰ καθῆκον φέρων εἰς γνῶσιν κτλ.

Ἐν Βοδενοῖς τῇ 5 Ἀπριλίου 1907.

† ὁ Βοδενῶν ΣΤΕΦΑΝΟΣ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑΙ διδακτικώταται*

Τὰ παθήματα, ὅσα ὑφίστανται οἱ ἐν Μακεδονίᾳ ὀρθόδοξοι, τὰ δι' ἐπισήμων ἐγγράφων τῇ Ἐκκλησίᾳ γνωστὰ καθιστάμενα, καταφαίνονται τρανώτατα καὶ ἐκ τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ συνεδριάζοντος ἐκτάκτου δικαστηρίου, οὗ τὰς ἀποφάσεις δὶς ἐγνωρίσαμεν τσῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις καὶ τρίτον ἤδη σήμερον. Ἐνώπιον αὐτοῦ παρίστανται θύματα μισαδέλφου συκοφαντίας, ὑπὸ τῶν ποικιλωνύμων ἐν Μακεδονίᾳ προπαγανδῶν καταγγελλόμενοι, ὀρθόδοξοι πταίοντες διότι ἀφωσιώθησαν ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας αὐτῶν εἰς τὴν Μ. Ἐκκλησίαν· ἐνώπιον αὐτοῦ σύρονται σχισματικοὶ κακούργοι, ταράττοντος ἀπὸ τριετίας διὰ στυγερῶν ἐγκλημάτων τὴν εἰρήνην. Αἱ ἀποφάσεις αἱ δικαστικαί, αἱ τὴν δικαιοσύνην ἀποδίδουσαι τοῖς ἀθώοις καὶ καταδικάζουσαι τοὺς κακούργους, εἰσὶ διδακτικώταται.

Τὴν 27 μαρτίου ἐξεδικάσθη ὑπὸ τοῦ ἐκτάκτου δικαστηρίου ἡ δίκη τοῦ ἐξ Ὁσιάνης Δήμου Μῆτρε καὶ τοῦ ἐκ Κούπκας Βώτσου Ντῶτσε, οἵτινες κατηγοροῦντο ἐπὶ ὑποθάλψει συμμοριῶν. Καὶ ὁ μὲν Δῆμος Μῆτρε κατεδικάσθη εἰς πενταετῆ δεσμά, ὁ δὲ Βῶτσος ἀθωώθη.

Τὴν 28 μαρτίου ἠθωώθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου ὁ ἐξ Ἀποστόλων ὁμογενὴς Ἀντώνιος Γεώργη κατηγορούμενος ἐπὶ ἀνταρσίᾳ. Ἐπίσης ἠθωώθη ὑπὸ τοῦ ἐκτάκτου δικαστηρίου ὁ ἐκ Βοδενῶν Θεόδωρος Κώστας κατηγορούμενος ἐπιἀνταρσίᾳ.

Αὐθήμερον κατεδικάσθη εἰς 5 ἐτῶν περιορισμὸν ἐν

* Ἴδε τεῦχος ΙΑ', ἀπὸ σελ. 164 – 166 καὶ τεῦχος ΙΔ' ἀπὸ σελίδος 242 – 243.

φρουρίῳ ὁ διδάσκαλος Πάρος, ὁ δὲ ἕτερος συνάδελφος αὐτοῦ ἠθωώθη πλειψηφεί. Ἀμφότεροι κατηγοροῦντο ὡς διατελοῦντες ἐν συνεννοήσει μεθ' ἑλλην. σωμάτων καὶ ὡς κάτοχοι ἐπιληψίμων ἐγγράφων.

Τὴν 31 ἠθωώθη ὑπὸ τοῦ ἐκτάκτου δικαστηρίου ὁ ἐκ Στρωμνίτσης ὁμογενὴς Λάζαρος Ἀθανασιάδης κατηγορούμενος ἐπὶ τῷ φόνῳ τοῦ βουλγάρου Εὐθύμι Ντόνε·

Τὴν 7 ἀπριλίου ἐξεδικάσθη ἡ δίκη τῶν ἐκ Δεμίρ Ἰσσαρίου Χρίστου Ἄγγελ, Παπαθεοδωρὼφ καὶ 10 συντρόφων αὐτῶν. Ἐκ τούτων ὁ διδάσκαλος Ἀλέξιεφ ἠθωώθη, οἱ δὲ Παπαθεοδωρὼφ καὶ Ἄγγελ Γιοβὰν κατεδικάσθησαν εἰς 10 ἐτῶν καὶ οἱ λοιποὶ ἐννέα εἰς 6 ἐτῶν δεσμά.

Τὴν 9 ἀπριλίου ἠθωώθησαν ὑπὸ τοῦ ἐκτάκτου δικαστηρίου οἱ ἐκ Βόγοριτς τοῦ καζᾶ Γεβγελῆς Χρῆστος καφετζῆς, Ὀσμὰν καὶ Δεμίρ Ἀλῆς, κατηγορούμενοι ὡς φονεῖς τῶν βουλγάρων ποιμένων Γκώνου καὶ Ἠλία Γεωργίου. Ἐπίσης ἠθωώθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου ὁ ἕλλην ὑπήκοος Θεόδωρος Τσαμόπουλος κατηγορούμενος διὰ τὸν φόνον τοῦ ἐξ Ἀσβεστοχωρίου Τρύφωνος.

Ὑπὸ τοῦ κακουργοδικείου ἠθωώθησαν οἱ ἐξ Ἁγίας Ἄννης μοναχοὶ παπᾶ Λεόντιος, παπᾶ Ἰάκωβος, παπᾶ Γρηγόριος καὶ Παντελεήμων, δεινῶς συκοφαντηθέντες.

Ὑπὸ τοῦ ἐκτάκτου δικαστηρίου κατεδικάσθη εἰς 8 ἐτῶν δεσμὰ ὁ ἐκ Μελενίκου Βασίλειος Ἐμμανουὴλ, οἱ δὲ λοιποὶ σύντροφοι αὐτοῦ ἠθωώθησαν, κατηγορούμενοι ὡς ὑποβοηθοῦντες τὴν συμμορίαν τοῦ Σκυδαλέσκη καὶ διατελοῦντες ἐν συννενοήσει μετὰ τῆς συμμορίας, ἥτις ἐφόνευσε τὸν Κραστογιάννην καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Μποζίν.

Ἐπίσης κατεδικάσθησαν εἰς 3 ἐτῶν δεσμὰ οἱ ἐκ Σερρῶν Θωμᾶς Ντίγκας καὶ Καμὶν Γεώργιεφ, ἠθωώθησαν δὲ οἱ Λάζαρ Ντίγκας καὶ Τσέτε Γιοβὰν, κατηγορούμενοι ἐπὶ ὑποθάλψει βουλγαρικῶν συμμοριῶν.

Ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου κατεδικάσθησαν οἱ ἐκ Πετριτσίου βούλγαροι Πάντσο Στάμο καὶ Μανικάτωρ εἰς ἰσόβια δεσμὰ, ὁ Στοΐκος Στοΐμο εἰς 15 ἐτῶν, ὁ Στράτομιρ Γιῶργι εἰς 10 ἐτῶν, ὁ Πάντσε Στοΐμου εἰς 5 ἐτῶν καὶ οἱ σύντροφοι αὐτῶν ἠθωώθησαν, κατηγορούμενοι πάντες ἐπὶ τῷ φόνῳ 4 χωροφυλάκων.

Τὴν 17 ἀπριλίου ἐξεδικάσθη ἡ δίκη τῶν ἐκ Λυγκοβάνης ὁμογενῶν Χαΐτα Μήτρου καὶ Γεωργίου Δανιὴλ, κατηγορουμένων ὅτι ἐνείχοντο εἰς τὸν φόνον τοῦ συγχωρικοῦ αὐτῶν Χατζῆ Μάρκου Κωνσταντίνωφ. Ἀμφότεροι οἱ κατηγορούμενοι ἠθωώθησαν παμψηφεί.

Τὴν 18 ἀπριλίου, ἐπερατώθη ἡ δίκη τοῦ ἐκ Βοδενῶν Γεωργίου Βέλωφ, οὗ εἰς τὴν οἰκίαν εὑρέθη βόμβα. Ἀποδειχθείσης ἀριδήλως τῆς ἐνοχῆς, ὁ κατηγορούμενος κατεδικάσθη εἰς τὴν ἐσχάτην τῶν ποινῶν.

Τὴν 19 ἐθεωρήθη ἡ δίκη τῶν ἐκ Στρωμνίτσης Γ. Γκώντσεφ, Μπακάλ Πάντα καὶ Μῆτε Βασίλ, κατηγορουμένων ἐπὶ ὑποθάλψει συμμοριῶν. Ὁ Γκώντσεφ κατεδικάσθη εἰς 2 ἐτῶν δεσμὰ, οἱ δὲ λοιποὶ ἠθωώθησαν.

Τὴν 21 ἀπριλίου ἐπερατώθη ἡ πολύκροτος δίκη τῶν ἐκ Βερροίας Γ. Τζῆκα, Γ. Μουταφτσῆ, Ν. Βαρβαρούση καὶ Κύρτα, οἵτινες, ὡς προεγράψαμεν, κατηγορήθησαν ὡς δράσται τοῦ φόνου τοῦ ἱερέως Παπαθανάση καὶ τοῦ τραυματισμοῦ τοῦ σωματοφύλακος αὐτοῦ Χασάν. Ἡ διάσκεψις διήρκεσε καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, περὶ τὴν ἑσπέραν δὲ τὸ δικαστήριον ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασιν, καθ' ἣν ὁ μὲν Γ. Τζῆκας, Γ. Κύρτης καὶ Γ. Μουταφτσῆς ἠθωώθησαν παμψηφεί, ὁ δὲ Ν. Βαρβαρούσης κατεδικάσθη εἰς 8 ἐτῶν δεσμὰ κατὰ πλειονοψηφίαν.

Τὴν 30 ἀπριλίου ἐξεδικάσθη ἡ δίκη τοῦ ἐπιτρόπου Πετριτσίου παπᾶ Γκρόσδν, τοῦ μπακάλη Στογιάννου, Λαζὰρ Στοὺλ καὶ ἑπτὰ συντρόφων αὐτῶν, κατηγορουμένων ἐπὶ τῷ φόνῳ συγχωρικοῦ τινός, ὃς ἀπεκάλυπτε τὰ ἄνομα σχέδια τῶν βουλγάρων ταραξιῶν εἰς τὰς ἀρχάς. Ἐκ τῶν κατηγορουμένων ὁ μὲν Λαζὰρ Στοὺλ κατεδικάσθη εἰς 6 ἐτῶν δεσμὰ, ὁ μπακάλ Γιοβὰν εἰς 4 ἐτῶν—τῶν λοιπῶν ἀθωωθέντων.

Τὴν 1 μαΐου ἐπερατώθη ἡ δίκη τῶν ἐκ Τίκρες δασκὰλ Δήμκο, μουχτὰρ Γιοβάντσε καὶ ἑπτὰ συντρόφων, κατηγορουμένων ὡς συνεννοουμένων μετὰ τῶν συμμοριτῶν καὶ ὡς ὑποθαλπόντων τὸν Στεφὰν καπουτάν. Ὁ δασκὰλ Δήμκο κατεδικάσθη εἰς 5 ἐτῶν δεσμὰ, ὁ Χρηστάκης εἰς 10 ἐτῶν καὶ ὁ Πέτρο Ἀλεξιέφ, Μύρτεφ καὶ Ρίζο Ρίστωφ εἰς 3 ἐτῶν. Οἱ λοιποὶ ἠθωώθησαν.

Τὴν 2 μαΐου ἠθωώθησαν οἱ ἐκ Ζίχνης Ἀθανὰς Στούλωφ, Γκιόργκης Κωνσταντινὼφ, Γκροσδὰν Δημητρὼφ καὶ Τοδὼρ Κωνσταντινὼφ κατηγορούμενοι ὡς ὑποβοηθήσαντες συμμορίαν βουλγαρικὴν, καθ' ὃν χρόνον συνεπλέκετο μετὰ τοῦ στρατοῦ.

Τὴν 3 μαΐου κατεδικάσθη ὑπὸ τοῦ ἐκτάκτου δικαστηρίου εἰς 15 ἐτῶν δεσμὰ ὁ ἐκ Γενιτσῶν βούλγαρος σχισματικὸς Βάνος Γεώργιεφ κατηγορούμενος ἐπὶ ἀνταρσίᾳ μετὰ φόνου καὶ εἰς 3 ἐτῶν δεσμὰ ὁ ἐκ Ζίχνης Μῆτρε Δαμιάν.

Τὴν 3 μαΐου ἠθωώθησαν οἱ ἐκ τοῦ χωρίου Σούμπασι τῶν Σερρῶν ὀρθόδοξοι ἕλληνες Φώτιος Δήμου μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀποστόλου, Ἀστέριος Ἀναστασίου καὶ Κωνσταντῖνος Χρήστου, συκοφαντηθέντες ὡς ὑποθάλποντες ἕλληνας ἀντάρτας.

Τὴν 7 ἠθωώθησαν οἱ ἐκ Σερρῶν Νικόλωφ, μουχτὰρ

Μητρὸς καὶ 11 σύντροφοι αὐτῶν, κατηγορούμενοι ἐπὶ ὑποθάλψει συμμοριῶν.

Τὴν 8 ἠθωώθησαν οἱ ἐκ Τσατάλτσας τῆς Δράμας ἕλληνες ὀρθόδοξοι Γιαννάκης Ἀντωνίου, Δημήτριος Χρήστου, Νάσιος Κωνσταντίνου καὶ Νικόλαος Δημητρίου, κατηγορούμενοι διὰ τὸν φόνον τοῦ σχισματικοῦ Δημήτρη Γεώργη τοῦ ἐκ Γκάρτσογα τοῦ Δεμίρ Ἰσσάρ.

Τὴν 9 ἐξεδικάσθη ὑπὸ τοῦ ἐκτάκτου δικαστηρίου ἡ δίκη τῶν ἐξ Ὀσάνης δασκὰλ Παμπούρ μετὰ 10 συντρόφων αὐτοῦ. Ἐκ τῶν κατηγορουμένων, οἱ Ἀβράμ Ζέκος, Γ. Σακίτος, Βίτη Στόγιος καὶ Μ. Πέτκος κατεδικάσθησαν εἰς 8 ἐτῶν δεσμά, ὡς συνενοούμενοι μετὰ βουλγαρικῶν συμμοριῶν, οἱ δὲ λοιποὶ 8 ἠθωώθησαν.

Αὐθήμερον κατεδικάσθη εἰς 5 ἐτῶν δεσμὰ ὁ Ἀντὼν Παλαβὰρ ἐκ Δοϊράνης, κατηγορούμενος ὡς ὑποβοηθήσας βουλγάρους κακούργους, οἵτινες ἐφόνευσαν ἕνα ἀστυνόμον καὶ ἕνα στρατιώτην.

Τὴν 10 κατεδικάσθη ὁ ἐκ Τίκρες Γιοβὰν Κώστα εἰς 3 ἐτῶν δεσμά, ὡς διευκολύνας τὴν φυγὴν 2 βουλγάρων ἀνταρτῶν.—Εἰς τριετῆ δεσμὰ καὶ ὁ ἐκ Προσοτσάνης τῆς Δράμας σχισματικὸς Τοδὼρ Γιοβὰν, ὡς ὑποθάλπων βουλγάρους κομιτατζῆδες.

Αὐθήμερον ἐξεδικάσθη ἡ δίκη τῶν ἐκ Μελενικου Δάμου Μπινλντὰν μετὰ 7 συντρόφων αὐτοῦ βουλγάρων. Ὁ Δάμος Μπιλντνὰν καὶ Δίνε Μπινλτνὰν κατεδικάσθησαν εἰς 4 ἐτῶν δεσμά, οἱ λοιποὶ ἠθωώθησαν.

Τὴν 12 κατεδικάσθησαν εἰς 10 ἐτῶν δεσμὰ ὁ μουχτὰρ Γ. Κόλε μεθ' ἑνὸς συντρόφου, κατηγορούμενοι ἐπὶ φόνῳ καὶ ἀνταρσίᾳ.

Τὴν 15 ἠθωώθη παμψηφεὶ ὑπὸ τοῦ κακουργοδικείου, μετὰ εὔγλωττον καὶ πειστικὴν ἀγόρευσιν τοῦ δικηγόρου τῆς ὑπερασπίσεως κ. Φιλώτα Παπαγεωργίου, ὁ ὁμογενὴς κ. Σ. Κουτούβαλης, κατηγορούμενος ἐπὶ ἐμπρησμῷ.

Τὴν 18 ἠθωώθη ὑπὸ τοῦ ἐκτάκτου δικαστηρίου ὁ ἐξ Ἁγίου Νικολάου τῆς Κασσάνδρας ὁμογενὴς Στέργιος Δημητρίου κατηγορούμενος ἐπὶ συνεννοήσει μετ' ἀνταρτῶν.

Τὴν 22 ἐπερατώθη ἡ δίκη 46 ὁμογενῶν ἐκ Σερρῶν κατηγορουμένων διὰ τὸ γνωστὸν ἔγκλημα τοῦ Καρατζάκιοϊ. Δέκα καὶ ἓξ ἐκ τῶν κατηγορουμένων κατεδικάσθησαν, τριάκοντα δὲ ἠθωώθησαν.

Τὴν 24 ἠθωώθη ὁ ἐκ Χοροβίστης τοῦ καζᾶ Ζίχνης, ἐπαρχίας Δράμας, ὁμογενὴς Εὐάγγελος Νικολάου, κατηγορούμενος ἐπὶ ὑποθάλψει σωμάτων ἑλληνικῶν.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΕΥΠΟΙΙΑΣ

Ὁ ἱερὸς χῶρος τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς συνείλκυσε καὶ πάλιν, ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν, ἄθροισμα κληρικῶν καὶ λαϊκῶν εὐσεβὲς, τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ 27 λήξαντος, παριστάμενον εἰς ἱερὰν εὐποιΐας πανήγυριν, τὸ ἱερὸν μνημόσυνον τῶν κτιτόρων αὐτῆς, καὶ τῶν ἱδρυτῶν, συντηρητῶν καὶ τῶν ποικίλῳ τρόπῳ εὐεργετησάντων τὰ Ἐθνικὰ Φιλανθρωπικὰ Καταστήματα, ἅτινα τὸ σεβαστὸν προσκύνημα τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ἀπὸ ἑκατὸν καὶ δεκατριῶν ἐτῶν ὑπεβάστασε καὶ συνετήρησεν ἄλλοτε κατὰ πολὺ, συντηρεῖ δὲ καὶ νῦν ἐν ἐλάσσονι μέτρῳ.

Τὴν εἰθισμένην ἱερὰν πατριαρχικὴν καὶ συνοδικὴν λειτουργίαν ἐτέλεσεν ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης, συνιερουργούντων αὐτῷ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολιτῶν Κυζίκου, Νικομηδείας, Χίου, Μαρωνείας, Στρωμνίτσης, Σισανίου, Δρυϊνουπόλεως καὶ Λέρου, μνημονεύσας τῶν ὀνομάτων τῶν ζώντων τε καὶ τεθνεώτων εὐεργετῶν καὶ συνδρομητῶν καὶ τῶν ἐν τοῖς Νοσοκομείοις ἐργασθέντων τε καὶ νοσηλευθέντων, ὡς ἐμνημονεύθησαν ταῦτα καὶ κατὰ τὴν εὐλογίαν τῶν κολλύβων. Μετὰ τὴν ἱερὰν λειτουργίαν ἡ Α. Θ. Π. ἔδωκε τρισάγιον ἐπὶ τῶν πρὸ τοῦ μεγάλου ναοῦ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς τάφων τῶν ἀοιδίμων πατριαρχῶν καὶ τῶν μακαριτῶν ἡμῶν ἀδελφῶν Χρυσοβέργη Γεωργίου καὶ Κυριακοῦ Χατζοπούλου.

*

Ἐν τῷ Νοσοκομείῳ παρεκάθησαν εἰς τὸ γεῦμα σὺν τῷ παναγιωτάτῳ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ οἱ πλείους τῶν συνιερουργησάντων ἀρχιερέων, ἔφοροί τινες τῶν Φιλανθρ. Καταστημάτων καί τινες τῶν εὐσεβῶν λογάδων τοῦ Γένους. Ἡ Α. Θ. Π πυχαρίστησε πρῶτον τῷ μεγαλειοτάτῳ ἄνακτι, πᾶσαν προστασίαν παρεχομένῳ τοῖς φιλανθρ. ἡμῶν καταστήμασι, καὶ πᾶσιν ὅσοι λόγῳ τε καὶ ἔργῳ ὑπὲρ αὐτῶν ἐργάζονται, συνέστησε δὲ τὸν ἐπιβαλλόμενον ὑπό τε τῆς ἱερότητος τοῦ τόπου καὶ τῶν τόσων ἱστορικῶν παραδόσεων ἐξωραϊσμὸν καὶ διακόσμησιν τοῦ τε ναοῦ τῆς Πηγῆς καὶ τοῦ νεκροταφείου, ὑπὲρ ὧν ὥρισται ἐπιτροπεία ἐκ τῶν κκ. Η. Ἡλιάσκου, Ι. Χατζοπούλου, Σωτ. Σπυρίδωνος καὶ Στ. Εὐγενίδου, διορισθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐφορίας αὐτῶν.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἡ αὐτοκρατορικὴ χορηγία 56 ½ ὀκάδων κρέατος καὶ 62 ἄρτων καθ' ἡμέραν ἐξηκολούθησεν ἀρκούντως ὑποστηρίζουσα τὰ καταστήματα, εἰς ἃ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐνοσηλεύθησαν 6376 ἀσθενεῖς, ὧν ἐξῆλθον ἰαθέντες 5163 (ἀποθανόντων 770)—604 φρενοπαθεῖς, ὧν ἐξῆλθον 89 (θανόντων 66)—καὶ γηροκομούμενοι τέλος 173, ὧν ἐξῆλθον μὲν 7, ἀπεβίωσαν δὲ 43.

Τὴν πρώτην ἱεραν λογίαν, τὴν πρώτην προσφορὰν ὑπὲρ ἱεροῦ σκοποῦ, καλλίστην καὶ ἀξιομίμητον ἀπαρχὴν ποιούμενος, ἐχορήγησε πατρώζων γόνος παλαιᾶς φαναριωτικῆς οἰκογενείας. Εἰς τοὺς πρεσβυτέρους τὴν ἡλικίαν ἐγένετο γνωστὸς ὁ ἐξ Ἀπαμείας τῆς Βιθυνίας ἀείμνηστος Κυριακοῦ Εὐθύμιος, χρηματίσας μὲν κατὰ τὴν πρὸ τῶν ἐθνικῶν Κανονισμῶν ἐποχὴν εἷς τῶν ἐφόρων τοῦ Κοινοῦ, οἵτινες ἀπετέλουν τὸ τότε περὶ τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ἐθνικὸν λαϊκὸν Συμβούλιον. λαβὼν δὲ κατόπι μέρος εἰς τὴν τοὺς ἐθνικοὺς Κανονισμοὺς συντάξασαν ἐθνοσυνέλευσιν. Ὁ μακαρίτης Εὐθύμιος Κυριακοῦ, πλήρης ἡμερῶν γενόμενος καὶ λιπὼν τὸν κόσμον τοῦτον, ἀφῆκε μνήμην εὐσεβοῦς Ἕλληνος ὀρθοδόξου, καλοῦ πολίτου, τιμίου μέλους τῆς Ἐκκλησίας καὶ πιστοῦ ὑπηκόου τοῦ βασιλείου κράτους.— Τῶν ἀρετῶν τούτων γενόμενος κληρονόμος ὁ μόνος ζῶν ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ μακαρίτου Εὐθυμίου ἔξοχ. Ἀριστείδης βέης Κυριακοῦ ἀναμιμνήσκει ἡμῖν ζῶσαν τὴν πάλαι φαναριωτικὴν ἀριστοκρατίαν, ἐν τῇ ἐξασκήσει τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ὡς χρησίμου καὶ νουνεχοῦς μέλους τῆς κοινωνίας καὶ εὐσεβοῦς τέκνου τῆς Ἐκκλησίας, ἠθικῶς μὲν παρέχων τὴν ἀρωγὴν αὐτοῦ καὶ συναντίληψιν ὅπου καλεῖ αὐτὸν ἡ φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ὑλικὴν δὲ βοήθειαν καὶ συνδρομὴν ὅπου διαβλέπει καλὸν καὶ κοινωφελῆ θεσμὸν καὶ ἔργον χρῆζον ἐπιτακτικῆς θεραπείας, ἐπερχόμενος ἐπίκουρος αὐτοβούλως,ἄνευ συστάσεων καὶ παρακλήσεων καὶ τῆς πρώτης τάξεως ὢν οὕτω τῶν παρ' Ἡσιόδῳ ἐπαινουμένων. — Οὕτω καὶ νῦν, μαθὼν τὰ κατὰ τὸν μελετώμενον ἐξωραϊσμὸν τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς προσελθὼν αὐτόκλητος ἐνεχείρισε τῇ Α. Θ. Π. τῷ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ ποσὸν διακοσίων ὀθωμανικῶν λιρῶν, καὶ ἀπεχαιρέτισεν αὐτὸν ἀπερχόμενος εἰς Ἐσπερίαν. Ἐπετέλεσε καθῆκον ἱερὸν πρὸς προσκύνημα σεπτὸν, δίδει δὲ πᾶσιν ἄριστον παράδειγμα καὶ τοῦ τί καὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ πράττωμεν οἱ ὁμογενεῖς ὑπὲρ τῶν κοινῶν, μιμούμενοι πατέρων καὶ προγόνων ἀρετὴν καὶ δεικνύοντες ὅτι ἡ τοιαύτη μίμησίς ἐστι τὸ διδακτικώτερον καὶ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις εὐπαράδεκτον **μνημόσυνον τῆς ἀρετῆς τῶν ἀειμνήστων πατέρων ἡμῶν.**

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Συνεδρία Δύο Σωμάτων.—Συνῆλθον σήμερον μ. μ. εἰς κοινὴν συνεδρίαν ἡ Ἱ. Σύνοδος μετὰ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α.Θ.Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου. Ἐν τῇ συνεδρίᾳ ταύτῃ ἐξελέγη μέλος τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου, ἀντὶ τοῦ μὴ ἀποδεξαμένου τὴν ἐκλογὴν ἔξοχ. Γιάγκου βέη Ἰωαννίδου, ὁ ἀξιότιμος κ. Πέτρος Τσαούσογλους.

Μέριμνα τῶν Ἐκκλησιῶν.—Ἀντιπρόσωπος τοῦ ἁγιωτάτου πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου διὰ τὴν διευθέτησιν τοῦ ζητήματος τῆς ἐκλογῆς ἀρχιεπισκόπου Κύπρου διωρίσθη ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τῆς τρίτης ὁ πανιερ. μητροπολίτης Ἀγχιάλου κ. Βασίλειος, ὃς κληθεὶς ἐπὶ Συνόδου καὶ λαβὼν γνῶσιν τοῦ διορισμοῦ ὑπέβαλε τὰς εὐχαριστίας αὐτοῦ. Ἡ ἐκλογὴ τηλεγραφικῶς ἠγγέλθη τῇ τε κυπριακῇ Συνόδῳ καὶ τοῖς μακαριωτάτοις πατριάρχαις Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων. Μετὰ τοῦ πανιερ. πατριαρχικοῦ ἀντιπροσώπου θέλει ἀπέλθει εἰς Κύπρον καὶ ὁ ἱερολογ. ὑπογραμματεὺς τῆς ἱερᾶς Συνόδου διάκονος κ. Ἀπόστολος Τρύφωνος.

Αὐτοκρατορικὴ ἑορτή.—Πανηγυριζομένης ἐν Αὐστρο—Οὐγγαρίᾳ, τῇ τρίτῃ τῆς παρούσης ἑβδομάδος, τεσσαρακονταετίας ἀπὸ τῆς στέψεως τῆς Α. ΚΒ. Μ. τοῦ αὐτοκράτορος Φραγκίσκου Ἰωσὴφ, τὰς πατριαρχικὰς εὐχὰς καὶ συγχαρητικὰς προσρήσεις ἡρμήνευσαν τῇ Α. ἐξ. τῷ ἐνταῦθα πρεσβευτῇ τῆς ΑὐστροΟὐγγαρίας κόμητι Παλαβιτσίνῃ ὁ πανοσιολ. Μ. πρωτοσύγκελλος μετὰ τοῦ Μ. πρωτεκδίκου καὶ Α΄ γραμματέως τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου κ. Π. Δ. Νικολοπούλου.

Φιλάδελφος πρόνοια — Συνοδικῇ ἀποφάσει, ἀπὸ τῆς 1 τοῦ μηνὸς ἰουνίου χορηγηθήσεται μηνιαῖον ἐπίδομα τοῖς ἐν ἐμπεριστάτοις ἐπαρχίαις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου πανιερ. ἀρχιερεῦσιν ἐκ λιρῶν ἓξ, τοῖς δὲ τέως ἐνταῦθα

παραμένουσι πανιερ. μητροπολίταις Φιλιππουπόλεως, Μεσημβρίας, Ἀγχιάλου καὶ Βάρνης χορήγημα κατὰ μῆνα δέκα λιρῶν.

Κανονικὴ ἄδεια.—Τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Βόσνης κ. Νικολάῳ Μάνδιτς, ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ αἰτήσει, συνοδικῶς ἐχορηγήθη ἄδεια μεταβάσεως εἰς τὰ λουτρὰ τοῦ Κάρλσβαδ, χάριν τῆς πασχούσης ὑγιείας αὐτοῦ.

Περὶ τῶν ἐν τῇ διασπορᾷ Ἐκκλησιῶν ἡ Μ. Ἐκκλησία πρόνοιαν ἐπιδεικνυμένη μητρικὴν ἐνέκρινε συνοδικῶς ἵνα περιέλθῃ εἰς γνῶσιν πάντων τῶν κληρικῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ὅτι οὐδενὶ τούτων ἐπιτρέπεται ἡ μετάβασις εἰς Ἀμερικὴν, ἐὰν μὴ ἔχωσιν ἐκεῖθεν μὲν πρόσκλησιν ὑπὸ ὡρισμένης τινὸς κοινότητος, ἐντεῦθεν δὲ τὰ νενομισμένα κανονικὰ ἀπολυτήρια γράμματα τοῦ οἰκείου μητροπολίτου ἐπικεκυρωμένα ὑπὸ τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, προσεπικεκυρωμένα δὲ καὶ ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους ἀμερικανικῶν προξενείων.

Πατριαρχικὰ γραφεῖα.—Τῇ πρωΐᾳ τῆς σήμερον ἐψάλη. κελεύσει τῆς Α. Θ. Π., ὑπὸ τῶν πανοσιολ. Μ. ἀρχιμανδρίτου καὶ Μ. συγκέλλου ἁγιασμὸς ἐν τῇ συμπληρωθείσῃ οἰκοδομῇ τῶν ὑπὸ τὰ πατριαρχικὰ κελλία γραφείων.

Ἐκλέξιμοι.—Ἐν τινι τῶν τελευταίων συνοδικῶν συνεδριῶν ἐνεγράφη εἰς τὸν κώδηκα τῶν δι' ἀρχιερατείαν ἐκλεξίμων ὁ πανοσ. κ. Ἰωακεὶμ Μαρτινιανὸς, ἐκ τῶν τελειοφοίτων τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογ. Σχολῆς, ἐπὶ ὀκταετίαν εὐδοκίμως χρηματίσας ἱεροκήρυξ καὶ διδάσκαλος τῶν ἱερῶν ἐν ἐπικαίροις ἐπαρχίαις τοῦ πατριαρχικοῦ οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ ἀπὸ σχεδὸν ἑνὸς ἔτους προϊστάμενος τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου Καφφατιανῆς.

Μουσικὸς Σύλλογος.—Τὸ προεδρεῖον τοῦ Ἐκκλησ. Μουσικοῦ Συλλόγου, κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτοῦ συνεδρίαν, λαβὸν ὑπ' ὄψιν ἀναφορὰν ἐννέα μελῶν καταγγελλόντων αὐτὸ πρὸς τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ἐπὶ παραβάσει δῆθεν τοῦ κανονισμοῦ καὶ θεωρῆσαν τὸ ἔγγραφον τοῦτο ὡς τεῖνον νὰ διαιωνίσῃ τὴν μεταξὺ τῶν μελῶν ψυχρότητα καὶ διχοστασίαν, διὰ τῆς πρὸς τὸν πατριάρχην καταγγελίας πάσης πράξεως τοῦ νομίμως ἐκλεγέντος προεδρείου, ἐνῷ πᾶσα τοιαύτη πρότασις καὶ συζήτησις ἀνήκει εἰς τὴν ὁλομέλειαν, ἀπεδοκίμασε μὲν διὰ ψήφων ἑπτὰ κατὰ δύο) τὴν τοιαύτην πολιτείαν τῶν ἐν τῷ γράμματι συνυπογραφομένων δύο διδασκάλων τῆς πατριαρχικῆς Μουσικῆς τοῦ Συλλόγου Σχολῆς κ. κ. Κωνστ. Κλάβα καὶ Φωτίου Σ. Παπαδοπούλου, ἀνεκάλεσε δὲ τὴν προηγουμένην ἀπόφασιν αὐτοῦ, δι' ἧς τοὺς νῦν ἀπολυθέντας εἶχεν ἀναδιορίσει ἐκ πνεύματος ἐπιεικείας καὶ πρὸς ἄρσιν πάσης ἀφορμῆς οἱουδήτινος παραπόνου.—Τὸ προεδρεῖον ἐνέκρινεν ὁμοφώνως ἵνα εἰς Ἅγιον Ὄρος ἀποστείλῃ, ἐπὶ ἐξαιτήσει συνδρομῶν ὑπὲρ τοῦ ἔργου τῆς Σχολῆς, τὸν ἐκ τῶν ἐφόρων αὐτῆς κ. Δημήτριον Μπαλαμπάνην, πρώην διδάσκαλον τῆς ἐκκλησ. μουσικῆς ἐν τῷ διδασκαλείῳ Κρήτης καὶ πρωτοψάλτην τέως τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως, κεκτημένον πάντα τὰ διὰ τὴν σπουδαίαν ταύτην ἀποστολὴν ἀπαιτούμενα προσόντα, δηλώσαντα δ' ἅμα ὅτι οὐδεμίαν δέχεται ἀμοιβὴν τῶν ἐπὶ τούτῳ κόπων αὐτοῦ. Τὸν καταλληλότατον τοῦτον διορισμὸν ἐνέκρινεν ἡ Α. Θ. Π. καὶ διέταξε νὰ γραφῇ τὸ πρὸς τοῦτο συστατικὸν γράμμα.

Αὐτοκρατορικὴ εὔνοια.—Ἀγγέλλομεν εὐχαρίστως ὅτι ὑπὸ τῆς Α. Α. Μ. τοῦ σουλτάνου ἀπενεμήθη τῷ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτῃ Μαρωνείας κ. Νικολάῳ τὸ παράσημον Ὀσμανιὲ Γ' τάξεως, ἀμειβομένης οὕτω τῆς πρὸς τὸ βασίλειον κράτος λελογισμένης αὐτοῦ ἀφοσιώσεως.—Μετὰ τῆς αὐτῆς εὐχαριστήσεως ἀγγέλλομεν τὸν διορισμὸν ὡς βοηθοῦ τοῦ νομάρχου Ἰωαννίνων τοῦ ἐνδοξ. Στεφάνου Καραθεοδωρῆ ἐφέντη, μέλους τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου.

Ἐπισκέψεις.—Τῷ παρελθόντι σαββάτῳ ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ὁ νῦν διορισθεὶς ἐπιτετραμμένος τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως ἐν Βερολίνῳ κ. Καρατζᾶς—τῇ τρίτῃ ἡ Α. Ἐξ. ὁ ἐνταῦθα πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Ι. Γρυπάρης—Σήμερον ἡ Α. Θ. Π. μετέβη πρὸς ἐπίσκεψιν εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ σεβ. προέδρου τῆς ἐφορίας τῶν Ἐθν. Φιλανθρ. Καταστημάτων μητροπολίτου Χίου κ. Κωνσταντίνου. —Τῇ δευτέρᾳ ἡ Α. Θ. Π. ἀντεπεσκέψατο ἐν Θεραπείοις τὸν σεβασμ. μητροπολίτην Δέρκων κ. Καλλίνικον, εἶτα δὲ τὰς ἐριτίμους οἰκογενείας Ζαρίφη καὶ Μαυρογορδάτου.

Ἅγιον Ὄρος.—Διέμενεν ἐν Θεσσαλονίκῃ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ὁ πανοσ. ἡγούμενος τῆς ἱερᾶς τοῦ Ἐσφιγμένου μονῆς κ. Γεράσιμος.

(**Ἐκκλησίαι αὐτοκέφαλοι ἐν 348 σελίδι**)

Η ΕΝ ΧΑΛΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
(1844—1898)

Ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον, ὃν ἐπακολουθεῖ κατὰ πόδας μακρὰ ἐπεξηγηματικὴ ἀνάπτυξις, ἐξεδόθη ἐπ' ἐσχάτων, ἐν Αἰγύπτῳ, ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ Δ. Γρηγορᾶ, φυλλάδιον περιέχον τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ θανόντος ἀδελφοῦ αὐτοῦ Γ. Γρηγορᾶ, τοῦ ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς χρηματίσαντος.

Ἀτυχῶς, τὰ ἀπομνημονεύματα ταῦτα ἀντὶ νὰ περιέχωσι τὴν ἐξιστόρησιν τῶν μᾶλλον ἀξίων ἀναγραφῆς γεγονότων τοῦ βίου τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, περὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Γρηγορᾶ ὡς περὶ κεντρικὸν ἄξονα, εἰ καὶ συγκεχυμένως καὶ ἀτάκτως, περιστρεφόμενα, πρὸς ἕν τι μόνον προφανῶς κατατείνουσιν, ὅπως τοῦτον μὲν, ὡς οἷόν τε, ἐξυμνήσωσι καὶ ἐξυψώσωσιν, ὡς σωτῆρα καὶ φρουρὸν ἄγρυπνον καὶ μονονοὺ πολιοῦχον ἀγαθὸν τῆς Σχολῆς δαίμονα ἐκθειάζοντα, πάντας δὲ τοὺς, καθ' οἱονδήτινα τρόπον, αὐτῷ προσκρούσαντας ἐξουθενώσωσι καὶ στιγματίσωσιν, ὡς ἐπιζημίους καὶ ἐπιβούλους καὶ ὀλετῆρας ταύτης χαρακτηρίζοντα. Ἰδιαζόντως δὲ τὸ πνεῦμα τοῦτο κορυφοῦται ἐν τῇ λεπτομερεῖ ἀναγραφῇ τῆς κατὰ τὸ 1897 ἐμφυλίας ἔριδος μεταξὺ τοῦ Γρηγορᾶ καὶ ὀκτὼ καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, ἥτις ὡς κατάντημα ἔσχε τὴν ὁριστικὴν ἀπὸ τῶν καθηκόντων του, ὡς διευθυντοῦ, ἀπαλλαγὴν τοῦ πρώτου.

Οἰκοθεν νοεῖται ὅτι ἀπομνημόνευτα, ὑπὸ τοιοῦτον πνεῦμα καὶ ὑπὸ τοιαύτας ψυχολογικὰς διαθέσεις γραφέντα, πᾶν ἄλλο ἢ ἐξιστόρησις τοῦ ἀληθοῦς βίου τῆς Σχολῆς δέον νὰ θεωρηθῶσι, τοῦ συγγραφέως αὐτῶν, τοῦ καθαπτομένου ζώντων καὶ νεκρῶν καὶ ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς ἐκεῖθεν τοῦ τάφου βάλλοντος, ἀποδεικνυμένου περιτράνως ὡς ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν ἀνθρωπίνων παθῶν, ἐπὶ καταπατήσει τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας καὶ τῆς στοιχειώδους ἀμεροληψίας, προβάντος εἰς τὴν σύνταξιν τοιούτων· ὡς τοιοῦτον δὲ ἔργον τὰ ἀπομνημονεύματα ταῦτα δὲν ἦτο δυνατὸν ἢ νὰ ἀποδοκιμασθῶσιν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας.

Τὴν ἀποδοκιμασίαν ταύτην τῆς Ἐκκλησίας, καθὼς καὶ τὰ μέτρα τὰ ληφθέντα ὑπ' αὐτῆς πρὸς ἀποσόβησιν τοῦ κινδύνου τῆς ἀποπλανήσεως τῆς κοινῆς γνώμης διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας, ἐμφαίνουσι τὰ δημοσιευόμενα ὧδε δύο ἐπίσημα ἔγγραφα.

Α΄.

Μακαριώτατε καὶ Ἁγιώτατε Πάπα καὶ Πατριάρχα Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης γῆς Αἰγύπτου, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Φώτιε, τὴν φίλην ἡμῖν σεβασμίαν Αὐτῆς Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐπιμελείᾳ, ὡς ἀναγράφεται, τοῦ αὐτόθι ἀφ' ἱκανοῦ διατρίβοντος ἰατροῦ Δημοσθένους Γρηγορᾶ, ἐξεδόθη πρό τινος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ διεδόθη καὶ ἐνταῦθα βιβλίον τι, περιέχον τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ μακαρίτου ἀρχιμανδρίτου Γερμανοῦ Γρηγορᾶ περὶ τῆς ἐν Χάλκῃ ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς, ἧς ὁ εἰρημένος ἀρχιμανδρίτης ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν διετέλεσε διευθυντής. Ἡ ἐμφάνισις τοῦ βιβλίου τούτου, ὅπερ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ λίβελλος ἀνόσιος, προσβάλλων τὸ γόητρον τῆς εἰρημένης ὑπάτης παρ' ἡμῖν Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς καθ' ἡμᾶς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, βαθέως ἔθλιψεν ἡμᾶς, πολὺν ἅμα ἐν τοῖς ἐνταῦθα κύκλοις προκαλέσασα ἄκαιρον σάλον. Ἐπειδὴ δὲ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐπὶ τῷ θλιβερῷ τούτῳ γεγονότι μεγίστην ὑπέχει τὴν εὐθύνην ὁ διαληφθεὶς ἰατρὸς Δημοσθένης Γρηγορᾶς, προβὰς, ἄνευ ἴσως τῆς ἐντολῆς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, εἰς τὴν ἔκδοσιν τοιούτου λιβελλογραφήματος, ὅπερ οὐχ ἧκιστα ζημιοῖ τὴν μνήμην αὐτοῦ τοῦ μακαρίτου ἀρχιμανδρίτου Γερμανοῦ Γρηγορᾶ, παρ' οὗ πᾶς τις ἄλλας τινὰς βεβαίως ἀνέμενεν εἰδήσεις καὶ κρίσεις καὶ συγγραφὰς περὶ τῆς ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη ὑπ' αὐτοῦ διακυβερνηθείσης Σχολῆς, προαγόμεθα διὰ τῆς παρούσης ἀδελφικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς, ἀποφάσει τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἀξιῶσαι θαρρούντως τὴν λίαν ἡμῖν περιπόθητον σεβασμίαν Αὐτῆς Μακαριότητα ὅπως, μετακαλεσαμένη παρ' ἑαυτῇ τὸν εἰρημένον ἰατρὸν Δημοσθένη Γρηγορᾶν, ἐπιτιμήσῃ προσηκόντως αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἀνοσίῳ ταύτῃ πράξει αὐτοῦ, ἅμα δὲ ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτοῦ πρὸς ἀποστολὴν ἡμῖν πάντα τὰ εὑρεθέντα ἐν τῇ περιουσίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐπίσημα καὶ λοιπὰ ἀνήκοντα τῷ Σχολῇ ἔγγραφα, ἅπερ ὁ μακαρίτης κατὰ καιροὺς ἐλάμβανεν ἐκ τῶν ἀρ-

χείων τῆς Σχολῆς ἐπὶ προφάσει συγγραφῆς τῆς ἱστορίας αὐτῆς, ἀνθ' ἧς ἄρα πρὸς μέγα σκάνδαλον ἔμελλέ ποτε ἵνα ἐμφανισθῇ τὸ ὡς ἄνω ἀσύστατον καὶ ἀνόσιον λιβελλογράφημα.

Ταῦτα θάρρει ἀδελφικῷ ἀξιοῦντες τὴν περισπούδαστον ἡμῖν σεβασμίαν Αὐτῆς Μακαριότητα, ἥτις, οὐκ ἀμφιβάλλομεν, τὴν αὐτὴν καὶ αὐτὴ ᾐσθάνθη ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει τοῦ λιβέλλου τούτου θλῖψιν, κατασπαζόμεθα καὶ αὖθις Αὐτὴν ἐν φιλήματι ἁγίῳ καὶ διατελοῦμεν

Τῆς Ὑμετέρας κτλ. ᾳϡζ'. Μαΐου ι'.

† **Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ**

Β'.

Ἱερώτατε Μητροπολῖτα Νικομηδείας κτλ. Πρόεδρε τῆς Ἐφορίας τῆς ἐν Χάλκῃ ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς κτλ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὴν θλιβερὰν ἐντύπωσιν τὴν προελθοῦσαν ἐκ τοῦ δημοσιευθέντος πρό τινος ἐν εἴδει ἀπομνημονευμάτων ἀνοσίου λιβελλογραφήματος περὶ τῆς ἐν Χάλκῃ ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ ἐκ τῆς προκληθείσης πρὸς ἀντίκρουσιν αὐτοῦ ἀπαντήσεως καὶ ὑπολαμβάνοντες ὅτι καὶ διὰ τὸν λόγον ἔτι τοῦτον ἀνάγκη ἵνα καταρτισθῇ καὶ δημοσιευθῇ ἀληθὴς καὶ ἐπὶ ἐπισήμων ἐγγράφων καὶ μεμαρτυρημένων γεγονότων στηριζομένη ἱστορία τῆς Σχολῆς, πρὸς διαφώτισιν τῆς κοινῆς γνώμης καὶ καθησύχασιν τῶν σκανδαλισθεισῶν συνειδήσεων, προαγόμεθα διὰ τοῦ παρόντος Πατριαρχικοῦ ἡμῶν Πιττακίου, ἀποφάσει τῆς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, ἀξιῶσαι ὅπως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, προνοίᾳ τῆς Ἐφορίας καὶ ἐν συνεννοήσει καὶ συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Διευθύνσεως καὶ ἑνὸς ἐκ τῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, ληφθῇ φροντὶς τοῦτο μὲν περὶ συντάξεως ἀκριβοῦς καταλόγου εἰς διπλοῦν πάντων τῶν ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Σχολῆς ὑπαρχόντων κωδίκων καὶ λοιπῶν ἐπισήμων ἐγγράφων τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν σύστασιν καὶ ἱστορίαν αὐτῆς, τοῦτο δὲ περὶ συλλογῆς καὶ ἐκτυπώσεως ἐν ἰδιαιτέρῳ φυλλαδίῳ πάντων τῶν ἐγγράφων ἐκείνων, ὅσα δύνανται ἵνα χρησιμεύσωσιν ὡς βάσις συγγραφῆς πλήρους καὶ ἀμεροληπτου ἱστορίας τῆς σχολῆς ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τῆς ἱδρύσεως αὐτῆς. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις κτλ. Μαΐου ι' ᾳϡζ'.

† **Ὁ Κωνσταντινουπόλεως** ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός

Η ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΥΠΑΡΞΙΣ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ

Β'.

Ὁ ἀληθινὸς τριαδικὸς Θεὸς ἡμῶν παρέχει εἰς τὸν θεόπλαστον ἄνθρωπον τὰς εὐεργεσίας Αὐτοῦ ποικιλοτρόπως κατὰ τὴν ἑκάστου χρείαν· καὶ ὅσοι μὲν τῶν ἀνθρώπων ἔχουσι τὴν φρόνησιν, δέχονται αὐτὰς καὶ ὠφελοῦνται καὶ σώζονται, ὅσοι δὲ τὴν ἀφροσύνην, ἀποκρούουσι τὰς εὐεργεσίας τοῦ πανσόφου καὶ παναγάθου Θεοῦ, καὶ λιμοκτονοῦντες καθίστανται ὑπεύθυνοι ἐνώπιον τῆς ἀδεκάστου, θείας δικαιοσύνης. Πρώτη δὲ καὶ μεγίστη εὐεργεσία τοῦ φιλανθρωποτάτου Θεοῦ πρὸς τὸν λογικὸν ἄνθρωπον εἶναι ἡ σωτηρία τῆς λογικῆς καὶ ἀθανάτου πνευματικῆς ψυχῆς του, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ ὢν ἐν τοῖς κόλποις τοῦ Πατρὸς Υἱὸς καὶ Λόγος ἐγένετο ἐν χρόνῳ σὰρξ, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας, ἵνα θεραπεύσῃ τὰς ἀΰλους καὶ ἀειζώους ψυχὰς ἡμῶν καὶ μεταδώσῃ ἡμῖν τὰ ἰδιώματα, ὥστε νὰ γίνωμεν τέκνα Θεοῦ· «Ὅσοι δὲ ἔλαβον Αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα Αὐτοῦ». Ἂν δὲ ἡ θεραπεία τοῦ θνητοῦ καὶ φθαρτοῦ χοϊκοῦ σώματος θεωρῆται μέγα καλόν, πόσῳ μᾶλλον ἡ θεραπεία καὶ ἡ σωτηρία τῆς ψυχῆς; μίαν δὲ ἐκ τῶν μεγάλων τούτων τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν εὐεργεσιῶν, ψυχικὴν καὶ σωματικήν, βλέπομεν ἀδιαλείπτως σχεδὸν καὶ συνεχῶς εἰς ἅπασαν τὴν Διαθήκην, καὶ ἐὰν προσέξωμεν ἐπ' αὐτῆς δυνάμεθα νὰ ὠφεληθῶμεν παρὰ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Χριστοῦ ὠφέλειαν μεγίστην. Ὁποίαν δὲ ὠφέλειαν μεγίστην δυνάμεθα νὰ ὠφεληθῶμεν; Ἰδού· μανθάνοντες πρῶτον ὅτι ἔχομεν ἐχθρὸν ἀόρατον καὶ ἀθέατον, θανάσιμον, ἄσπονδον καὶ δεινότατον, παμπόνηρον καὶ παμμήχανον, ὅστις ἐπιβουλεύεται τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν ἡμῶν, καὶ ὅστις ὡς κακοποιὸς τιμωρεῖ ὅσους ἂν ἀποχωρίσῃ ἀπὸ τὸν εἰρηνάρχην καὶ ἀγαθόδωρον ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν Χριστὸν διὰ τῆς ἀπιστίας καὶ ὑποδουλώσῃ εἰς τὴν ψυχόλεθρον ἁμαρτίαν· καὶ δεύτερον, μανθάνοντες τὸν νόμον, καθ' ὃν δυνάμεθα ν' ἀποκρούσωμεν καὶ νὰ νικήσωμεν τὸν φοβερώτατον καὶ παγκάκιστον τοῦτον ἐχθρὸν καὶ λάβωμεν ἔπειτα τῆς νίκης τὸν στέφανον· διότι, λέγει ὁ Σωτὴρ «Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' Ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ Μου καὶ ἐφρανθῆναι εἰς τὸν αἰῶνα». Ὁ δεινότατος πολεμήτωρ, ὅστις ἐπιβου-

λεύεται τὴν σωτηρίαν ἡμῶν τὴν ψυχικὴν εἶναι ὁ ἀρχιαποστάτης διάβολος, καθὼς μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ ὁ Λυτρωτὴς τῶν ψυχῶν ἡμῶν λέγων· «Ὁ διάβολος ἀπ' ἀρχῆς ψεύστης ἐστὶ καὶ ἀνθρωποκτόνος»· ψεύστης, διότι ἐμβάλλει, ἐμπνέει, καὶ ἐνσπείρει εἰς τὸν ἄνθρωπον (εἰς τὴν ψυχὴν δηλαδὴ τὴν ἄϋλον καὶ πνευματικὴν τοῦ ἀνθρώπου, ἅτε καὶ τοῦ διαβόλου ὄντος, ὡς γινώσκομεν, ἀΰλου, πονηροτάτου καὶ ἀκαθάρτου πνεύματος) τὸ θεοστυγέστατον ψεῦδος, καὶ τὴν φρενοφθόρον κακοφροσύνην καὶ πλάνην, διὰ νὰ ρίψῃ αὐτὸν ἀπὸ τὴν ὑπακοὴν τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐποίησε τοῦτο εἰς τοὺς πρωτοπλάστους· διότι διαβάλλει ὁ βλάσφημος διάβολος τὸν πάνσεπτον καὶ θεοποιὸν νόμον καὶ τὴν δικαιοσύνην τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἐμβάλλει τὴν θεομίσητον ἀπιστίαν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν, ὡς τοῦτο ἐποίησεν εἰς τοὺς χριστοκτόνους καὶ θεοκτόνους Ἰουδαίους, τοὺς σταυρώσαντας τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων καὶ δημιουργὸν τῶν ὅλων θεάνθρωπον Ἰησοῦν. Παρεισάγει τὴν ἀφεγγῆ καὶ ἀνίερον πλάνην, τὴν δύσθεον καὶ ζοφώδη κακοδοξίαν, τὴν θεομάχον κακοφροσύνην, ὡς καὶ τὴν ἐξάγιστον καὶ παναθλίαν ἀνθρωπολέτειραν αἵρεσιν, διὰ νὰ σκοτίσῃ τὴν ψυχοσώτειραν ἀλήθειαν, ὡς τοῦτο ἐποίησεν εἰς τοὺς αἱρετικοὺς καὶ σχισματικούς, τοὺς ὁποίους μέχρι σήμερον κρατεῖ εἰς τὴν κακοφροσύνην. Εἶναι ψεύστης, διότι συνιστᾷ τὰ πάθη τῆς σαρκὸς ὡς τὴν μόνην εὐδαιμονίαν τοῦ ἀνθρώπου, ὡς τοῦτο ποιεῖ εἰς τοὺς σαρκολάτρας καὶ εἰς τοὺς ἀσώτους, ἀσεβεῖς ἀπίστους καὶ ὑλιστάς, οἵτινες ὡς σατανόληπτοι λέγουσι· «φάγωμεν καὶ πίωμεν αὔριον ἀποθανούμεθα· μέλλων βίος καὶ ἀθανασία δὲν ὑπάρχει»! Εἶναι δὲ καὶ ἀνθρωποκτόνος διότι ὅσους ἂν ρίψῃ εἰς τὴν ἀπιστίαν, ἀσέβειαν, εἰς τὴν θανατηφόρον ἁμαρτίαν, τιμωρεῖ καὶ ἀποκτείνει αὐτοὺς ψυχικῶς καὶ σωματικῶς. Ἓν δὲ ἀπὸ τὰ παμμέγιστα ψεύδη, τὰ ὁποῖα ἐμβάλλει εἰς τοὺς ἀνθρώπους, εἶναι καὶ τοῦτο, ὅτι ἀρνοῦνται τὴν ἑαυτοῦ ὕπαρξιν, ὥσπερ οἱ λῃσταὶ καὶ οἱ κακοῦργοι κρύπτονται, ἵνα εὐχερέστερον κακουργῶσι. Ναί, ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι σήμερον γινόμενοι, εἴτε ἐν γνώσει, εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ, ὄργανα καὶ δοῦλοι τοῦ κακοποιοῦ πνεύματος τοῦ ψεύδους καὶ τῆς πλάνης, καὶ λέγοντες, οἱ δείλαιοι καὶ ἀξιολύπητοι, ὅτι δὲν ὑπάρχει διάβολος καὶ πονηρὰ καὶ ἀκάθαρτα πνεύματα, ἔργον ἔχοντα τὴν ἀποπλάνησιν καὶ διαφθορὰν τοῦ ἀνθρώπου, διότι πῶς ἠδύνατο ὁ ἀπειράγαθος Θεὸς ἡμῶν νὰ ποιήσῃ κακοποιοὺς δαίμονας; διάβολοι, λέγουσιν, εἶναι οἱ κακοποιοὶ ἄνθρωποι. Τοιαῦτα λοιπὸν ψεύδη λέγοντες πολλοὺς τῶν ἀγνοούντων τὰς Γραφὰς συμπαρασύρουσιν εἰς τὴν πλάνην καὶ εἰς τὸν ὄλεθρον. Ἀλλὰ τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους, τοὺς κλέπτας, τοὺς λῃστὰς καὶ τοὺς κακούργους ὁ πανυπεράγαθος Θεὸς ἡμῶν τοὺς κάμνει ἢ ἀφ' ἑαυτῶν γίνονται τοιοῦτοι; Ὁ Θεὸς βέβαια εἶναι ἀγαθὸς καὶ τὰ πάντα ἐποίησε λίαν καλά, καὶ οὐδενὸς θέλει τὸν θάνατον καὶ τὴν καταστροφήν, τοὐναντίον μάλιστα ζητεῖ τὴν σωτηρίαν αὐτῶν παντοιοτρόπως. Ἀλλ' ὅταν οἱ ἄνθρωποι, παραγνωρίζοντες τὸ ἴδιον συμφέρον, ἀποστατῶσιν ἀπὸ τὸν Θεὸν, τίς ὁ αἴτιος; τοιουτοτρόπως καὶ οἱ διάβολοι, ἀποστατήσαντες ἀπὸ τὴν ὑπακοὴν τοῦ παντουργοῦ καὶ παντάρχου Θεοῦ διὰ τὴν θεοστυγεστάτην ὑπερηφάνειάν των, ἐκρημνίσθησαν εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ ἤδη πλανῶσι πάντας ὅσοι ὑπακούσωσιν εἰς αὐτοὺς ἀρνούμενοι ἅμα τὴν ὕπαρξίν των, ἵνα εὐχερέστερον ἐπιτυγχάνωσι τοῦ ἰδίου βροτοκτόνου κόπου, μέχρις οὗ ἔλθῃ ἡ ὡρισμένη ὑπὸ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ ἡμέρα. Μεγαλήτερον ψεῦδος δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπινοήσῃ ὁ πατὴρ τοῦ ψεύδους διάβολος, ἢ τὴν ἑαυτοῦ ἄρνησιν καὶ δὲν ἠδύνατο εὐχερέστερον νὰ ἐξαπατᾷ τοὺς ἀνθρώπους εἰμὴ διὰ τοῦ ὀλεθριωτάτου καὶ κοσμοκτόνου ψεύδους. Ἡ θεόπνευστος ἁγία Γραφὴ, Παλαιὰ καὶ Νέα, πανταχοῦ μαρτυρεῖ τὴν ὕπαρξιν τοῦ ἐχθροῦ τῆς ἡμετέρας σωτηρίας καὶ τῆς ψυχῆς καὶ τὴν κακοποιὸν αὐτοῦ φύσιν. Ὁ θεάνθρωπος καὶ σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐγένετο ἄνθρωπος καὶ ἐσταυρώθη διὰ νὰ νικήσῃ τὸν ἀντίδικον ἡμῶν διάβολον, καὶ ἐλευθερώσῃ τὸ ἀνθρώπειον γένος ἀπὸ τὰς χεῖρας αὐτοῦ· «Νῦν, λέγει, κρίσις τοῦ κόσμου τούτου ἐστὶ, νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου (ὁ διάβολος) ἐκβληθήσεται ἔξω». Οἱ ἀρνούμενοι λοιπὸν τὴν ὕπαρξιν τοῦ φθορέως καὶ ἐξολοθρευτοῦ τῶν φρενῶν ἡμῶν διαβόλου, ἀρνοῦνται ἐμμέσως τὴν Γραφὴν, διαψεύδουσι τὸ πάνσεπτον καὶ πανάγιον Εὐαγγέλιον, τὴν ἔνσαρκον οἰκονομίαν καὶ ὅλον τὸ μυστήριον τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ ἡμῶν. Ἰδοὺ ὁποῖα κάκιστα ἀποτελέσματα ἐπάγει τὸ ὀλεθριώτατον ψεῦδος.

Ἀλλ' ἡμεῖς, ἀγαπητοὶ ἀναγνῶσται, τέκνα

ὄντες τῆς παγκρατοῦς ἀληθείας, ἀποκρούομεν τὴν ψυχολέτειραν πλάνην· μάθωμεν τὰς μηχανάς, τὰς παγίδας, τὰς μεθοδείας, τὰς ἐνέδρας, ὡς καὶ τὰ ψεύδη τοῦ ἀρχεκάκου, καὶ λάβωμεν τὰ πνευματικὰ ὅπλα, ἵνα νικήσωμεν αὐτόν.

ΞΕΝΟΦΩΝ ΑΝΤ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
(ἰατρός)

Ἐκκλησία Ἑλλάδος

Ἱερὰ Σύνοδος.—Τῇ 9, 10 καὶ 11 μαΐου λήξαντος συνῆλθεν ἐν Ἀθήναις, αἰτήσει 3 κληρικῶν ὑπὸ τῆς Συνόδου καταδικασθέντων καὶ ἐπινεύσει τοῦ μεγαλειοτάτου βασιλέως, συνωδὰ τῷ καταστατικῷ νόμῳ, δικαστήριον ἀναθεωρητικόν, ἀποτελούμενον ἐκ τῶν πέντε συνοδικῶν καὶ τῶν κληθέντων ἐπὶ τούτῳ πανιερ. ἐπισκόπων Πάρου-Νάξου κ. Γρηγορίου, Κεφαλληνίας κ. Δαμασκηνοῦ καὶ Ἠλείας κ. Δαμασκηνοῦ. Τὸ δικαστήριον ἐπεκύρωσε τὰς προτέρας συνοδικὰς ἀποφάσεις, μίαν δὲ μετέβαλεν ἀπὸ καθαιρέσεως εἰς ἀργίαν τριῶν καὶ ἡμίσεος ἐτῶν.

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀργολίδος.— Διέμενε κατὰ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἐν Ἀθήναις ὁ πανιερ. ἀρχιεπίσκοπος Ἀργολίδος κ. Νίκανδρος Δελούκας.

Εὐποιΐας ἔργα.—Διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, κοινοποιηθέντος τῇ 18 τοῦ λήξαντος μηνός, ἐνεκρίθη ἡ ἵδρυσις τοῦ πρὸ μικροῦ ὑφ' ἡμῶν ἀγγελθέντος ὡς μέλλοντος νὰ συστηθῇ «Οἴκου κωφαλάλων Χαραλάμπους καὶ Ἑλένης Σπηλιοπούλου».

Ἐκκλησία Κύπρου

Σχολεῖα Κύπρου ἑλληνικά.—Κατὰ τὸν ἐπίσημον κατάλογον τῶν βοηθουμένων ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἑλληνικῶν σχολείων διὰ τὸ ἔτος 1907—1908, ταῦτα ἀριθμοῦνται 330, ἤτοι· ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Νικοσίας 84 ἀρρένων καὶ 13 θηλέων—ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Λάρνακος 32 ἀρρένων καὶ 3 θηλέων—ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Νεμισοῦ 53 ἀρρένων, 7 θηλέων—ἐν τῇ τῆς Πάφου 42 ἀρρένων καὶ 2 θηλέων—καὶ ἐν τῇ τῆς Κυρηνείας 20 ἀρρένων καὶ 6 θηλέων.

Κυριακὴ ἀργία.—Ὁ περὶ τηρήσεως τῆς κυριακῆς ἀργίας ὑποβληθεὶς εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους Κύπρου νόμος ἐπεκυρώθη, κατὰ τὰς τελευταίας κυπριακὰς ἐφημερίδας. Συνωδὰ τῷ νόμῳ τούτῳ, οὐδενὶ ὀρθοδόξῳ ἕλληνι ἐπιτρέπηται ν' ἀνοίγῃ παντοιοπωλεῖον, μαγειρεῖον, ποτοπωλεῖον, καφεῖον, ζαχαροπλαστεῖον, κουρεῖον, ἀναγνωστήριον, ἢ λέσχην ἢ σύλλογον· ἐν μὲν ταῖς πόλεσι πρὸ τῆς 9 ὥρας πρὸ μεσημβρίας τὴν κυριακήν, ἐν δὲ τοῖς χωρίοις πρὸ τῆς 8 ὥρας· οὐδενὶ ὀρθοδόξῳ ἐπιτρέπεται νὰ εἰσέρχηται πρὸ τῆς ὥρας ταύτης δι' οἱανδήποτ' ἐργασίαν ἢ συναλλαγὴν ἔν τινι τῶν καταστημάτων τούτων—Ὁ παραβάτης τοῦ νόμου τιμωρεῖται διὰ προστίμου μέχρι δέκα σελινίων.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Γεώργιος Μαλούσης, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ὀθωμανός, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον δευτέραν καὶ ὥραν 8ην π.μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις πνευματικοῦ δικαστηρίου ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Μαρίας Μαλούση, τὸ γένος Ἰσμηρίδου, τὰ οἰκιακὰ μετερχομένης καὶ κατοίκου Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ περὶ διαλύσεως γάμου δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδος».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 14 Μαΐου 1907.

Ὁ προεδρεύων
† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος** 1
ὁ Α' γραμματεὺς
Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος.

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ἐκ τοῦ πατριαρχ. ἀρχειοφυλακείου πρὸς τὰς αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω.

Ἐκδοθέντα ταῦτα, εὐλογίᾳ καὶ κελεύσει τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Ἰωακεὶμ Γ' τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης, ἀποτελοῦσι τόμους τρεῖς, ὧν ὁ μὲν περὶ Ἁγίου Ὄρους περιέχει σελ. 344 — ὁ περὶ τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου 729, καὶ ὁ περὶ τῶν ὁμοίων Ἐκκλησιῶν Ρωσσίας, Ρουμανίας καὶ Σερβίας καὶ τῶν ἄλλοτε ἀρχιεπισκοπῶν Ἀχριδῶν καὶ Πεκίου σελίδας 1115. Τιμῶνται ὁ Α' γροσίων ἀργυρῶν 20—ὁ Β' 40 ὁ Γ' 60, καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Γραφείῳ ἡμῶν.

Παρακαλοῦνται αἱ ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες αἱ ἀναδημοσιεύουσαι τὰς ἐπιστολὰς τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ὀρθοδόξων μητροπολιτῶν, ἃς ἐκδίδομεν, νὰ ἀναφέρωσιν ὅτι αὗται τὸ πρῶτον ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.
ΑΡΙΘ. — 23

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλὸν τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διωγμὸς ὀρθοδόξων — Αἱ σφαγαὶ τοῦ Καβακλῆ — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά —Εἰδήσεις ἐξ ἐπαρχιῶν — Θεσπρωτικά —Τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου καὶ Πάπα — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΔΙΩΓΜΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Ἡ φρικαλέα τραγωδία ἡ ἀνελιχθεῖσα, τῇ 19 καὶ τῇ 20 Μαΐου, ἐπὶ τῆς παραμεθορίου τουρκοβουλγαρικῆς γραμμῆς, οὐ μακρὰν τοῦ Καβακλῆ,— τὰς λεπτομερείας τῆς ὁποίας θὰ εὕρωσιν οἱ ἀναγνῶσται μας ἐν ταῖς ἐπακολουθούσαις ἐπισήμοις ἐκθέσεσιν—ἐπιπροστίθησι μίαν ἐπὶ πλέον αἱματηρὰν σελίδα εἰς τὸ μακρὸν μαρτυρολόγιον τοῦ ἐν τῇ Ἀν. Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ τλήμονος ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ, ἐγκολάπτουσαν ἓν ἐπὶ πλέον στίγμα αἴσχους ἐπὶ τοῦ μετώπου τῶν βαρβάρων καὶ θρασυδείλων διωκτῶν αὐτοῦ. Ἀπόσπασμα βουλγαρικοῦ στρατοῦ (ὅπερ ἀναλήθως παρεστάθη ἐν τοῖς σχετικοῖς τηλεγραφήμασιν ἐνίων εὐρωπαϊκῶν ἐφημερίδων ὡς ἀπόσπασμα τουρκικοῦ στρατοῦ) περιεκύκλωσεν, ἐπ' αὐτῆς τῆς μεθορίου γραμμῆς, τοὺς ὁμίλους τῶν ἐκ Καβακλῆ ἀόπλων Ἑλλήνων προσφύγων, ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδίων, ἐξερχομένων ἐκ τῆς χώρας τῶν πατέρων των ὅπως περισωθῶσιν ἀπὸ τῆς ἐξαναγκαστικῆς ἀπαρνήσεως τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐθνικότητός των. «Τί τοὺς βλέπετε—ἀνεφώνησεν ὁ διοικῶν τὸ ἀπόσπασμα βούλγαρος ὑπαξιωματικὸς — κτυπᾶτε τους» καὶ ἤρξατο ὁ πυροβολισμός. Ἓξ νεκροὶ καὶ δέκα τρεῖς τραυματίαι (ἐν οἷς καὶ μία γυνὴ, ἡ Ἀναστασία Πασκούδη), ἰδοὺ τὸ νέον ἀνδραγάθημα τῶν Βουλγάρων, οἵτινες κατόπιν, ὁδηγήσαντες τοὺς λοιποὺς συλληφθέντας εἰς τὸν σταθμόν των, ἀπεγύμνωσαν τῶν χρημάτων καὶ τῶν λοιπῶν ἀντικειμένων καθὼς καὶ τῶν ὑποζυγίων των καὶ εἶτα ἀπεδίωξαν πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Καβακλῆ.

Τὸ νέον τοῦτο βουλγαρικὸν ἀνοσιούργημα, **τὸ ἐπιτελεσθὲν ἐξ ἐνέδρας προβεβουλευμένης παρ' αὐτοῦ τούτου τοῦ βουλγαρικοῦ στρατοῦ,** θὰ προκαλέσῃ, ἐξάπαντος, τὴν βδελυγμίαν καὶ τὴν φρίκην σύμπαντος τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ὅστις, ἔχων οὕτως ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ τὴν νέαν ταύτην ἔνδειξιν τῆς βουλγαρικῆς βαρβαρότητος καὶ θηριωδίας, θὰ μιμηθῇ, ἀφεύκτως, τὴν στάσιν

τοῦ Ὀθωμανοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ παραμεθορίου σταθμοῦ, ὁ ὁποῖος, ἀκούσας τοὺς ὁμαδὸν πυροβολισμοὺς καὶ σπεύσας ἵνα ἐξακριβώσῃ τί συνέβαινεν, ἔμπλεως ἀποτροπιασμοῦ ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν αἱμοφύρτων καὶ ἀσπαιρόντων θυμάτων καὶ μὴ δυνηθεὶς νὰ συγκρατήσῃ τὴν ἀγανάκτησίν του, ἔπτυσε κατὰ πρόσωπον τοὺς ἀνάνδρους δολοφόνους.

Ἵνα κατανοηθῇ διατὶ οἱ Ἕλληνες πρόσφυγες ἀναγκάζονται νὰ ἐξέλθωσι κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἐκ τῆς βουλγαρικῆς Ἡγεμονίας, δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψει ὅτι, πρὸς ἔκδοσιν διαβατηρίου, αἱ βουλγαρικαὶ ἀρχαί, **παρὰ τοὺς κειμένους νόμους**, ἀπαιτοῦσι τὰ ἑπόμενα· α') πρέπει νὰ παρουσιάσωσι 12 πιστοποιητικά, ἐνῷ οὐδὲν περὶ τούτων λέγει ὁ περὶ διαβατηρίων νόμος· β') διὰ νὰ ἐφοδιασθῇ τις διὰ τῶν 12 τούτων πιστοποιητικῶν ἀπὸ τὰς διαφόρους ἀρχάς, πρέπει νὰ τρέχῃ ἐπὶ ἕνα μῆνα καὶ νὰ ἐξοδεύσῃ **τοὐλάχιστον** 40 φράγκα· γ') ἐὰν ὁ ἐκπατριζόμενος θέλει νὰ πωλήσῃ τὴν ἀκίνητον περιουσίαν του, ἔχει δὲ υἱὸν στρατεύσιμον, αἱ ἀρχαὶ ζητοῦσι 2020 φράγκα χρυσᾶ ἵνα ἐπιτρέψωσι τὴν πώλησιν· διὰ τοῦ μέτρου τούτου πλεῖστοι ὅσοι κάτοικοι τῆς Κουκλαίνης δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐκποιήσωσι τὴν περιουσίαν των. Εἰδικῶς δὲ ἐν Καβακλῇ, πρὸς ἔκδοσιν διαβατηρίου αἱ ἀρχαὶ ἀπαιτοῦσιν ὅπως ὁ ἐκπατριζόμενος παρουσιάσῃ ἔγγραφον παράτινος, ἀγνώστου τοῖς πᾶσι, ἐπιτροπῆς, βεβαιοῦν ὅτι ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀλλάξῃ τὴν ὑπηκοότητά του, ἀξίωσιν ἄγνωστον τοῖς νόμοις τοῦ Κράτους. Ἕνεκα τοῦ τελευταίου τούτου κυρίως κωλύματος, οἱ Καβακλιῶται καὶ οἱ λοιποὶ χωρικοὶ ἀναγκάζονται νὰ ἀναχωρῶσι νύκτωρ διὰ τῶν ὀρέων, μυρίας ὑφιστάμενοι ταλαιπωρίας καὶ κινδύνους, ὧν τὸ κορύφωμα ἀπετέλεσαν αἱ νυκτερινὰι σφαγαὶ τῆς 19 καὶ τῆς 20 Μαΐου.

Πολλαχοῦ τῆς Ἀν. Ρωμυλίας, ἐν Σωζουπόλει ἰδίᾳ, ἐπενοήθη ἕτερον μέσον παρεμποδίσεως τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τῆς μεταναστεύσεως. Αἱ δημαρχιακαὶ ἀρχαί, ἀπαιτοῦσι παρὰ τῶν ἑτοιμαζομένων πρὸς μετανάστευσιν Ἑλλήνων τοὺς ὄπισθεν καθυστερουμένους φόρους **ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἀμέσου Ὀθωμανικῆς διοικήσεως**, πρὸ τοῦ 1878 δηλ. Ὑπολογίζουσι μάλιστα εἰς τοὺς ὄπισθεν καθυστερουμένους, τοὺς φόρους **ὅλων τῶν συγγενῶν** τοῦ μεταναστεύοντος, **ζώντων ἢ νεκρῶν ἀδιάφορον**, καὶ οὕτως ἀπαιτοῦσι 300, 400, 500 φράγκα, ἀφίνοντες ἅμα νὰ ὑπονοηθῇ ὅτι, ἂν ὁ ἐκπατριζόμενος θέλῃ νὰ παραμείνῃ ἐν τῇ χώρᾳ, οὐδὲν θὰ ἀπαιτηθῇ παρ' αὐτοῦ.

Κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῆς βουλγαρικῆς ἐφημερίδος «Μίρ», εἷς ἐκ τῶν κυρίων λόγων δι' οὓς οἱ Βούλγαροι ἀποστέργουσι τὴν μετανάστευσιν τῶν Ἑλλήνων εἶναι διότι οὗτοι, μεταβαίνοντες εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ εἰς Ἀθήνας, ὑποπίπτουσιν εἰς τὰ ὄμματα πολυαρίθμων Εὐρωπαίων περιηγητῶν, ὧν πολλοὶ ἄγνοοῦσι τὴν ὕπαρξιν Ἑλλήνων ἐν Βουλγαρίᾳ καθὼς καὶ τὰς ἀπεριγράπτους κακώσεις ἃς ὑπέστησαν καὶ, τοιουτοτρόπως, ζημιοῦται ὁ βουλγαρικὸς ἀγών. Ὥστε, καὶ κατ' αὐτοὺς τοὺς Βουλγάρους, ὁ βουλγαρικὸς ἀγὼν στηρίζεται ἐπὶ μόνης τῆς ἀποκρύψεως καὶ τῆς διαστροφῆς τῆς ἀληθείας. Ἵνα κατανοηθῇ δὲ ἡ οἰκονομικὴ καταστροφὴ τῶν ἐκ Βουλγαρίας καὶ Ἀν. Ρωμυλίας ἐκπατριζομένων Ἑλλήνων, παραθέτομεν ὅτι ἐν Σωζουπόλει ἐπωλήθησαν τὰ κτήματα τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου τοῦ ἁγίου Νικολάου, **πρὸς ἓν ὠὸν τὸ κλῆμα** τῆς ἀμπέλου· μία δὲ οἰκία ἐν τῇ αὐτῇ πόλει ἐξεποιήθη ἀντὶ 500 ὠῶν. Ἐν Ἀγχιάλῳ καὶ Στενημάχῳ, ἡ συνήθης τιμὴ εἶναι πρὸς δέκα παράδες τὸ κλῆμα.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς Μαΐου, οἱ Βούλγαροι ἀπεπειράθησαν, κατ' ἐπανάληψιν, νὰ καταστρέψωσι διὰ τοῦ πυρὸς τὸ χωρίον Εὐσταθοχώριον, ἐξ 120 ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν ἀπαρτιζόμενον καὶ ὑπαγόμενον πολιτικῶς μὲν εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀετοῦ, ἐκκλησιαστικῶς δὲ εἰς τὴν ὀρθόδοξον Μητρόπολιν Ἀγχιάλου. Ἡ πρώτη ἀπόπειρα πυρπολήσεως ἐγένετο τὴν νύκτα τῆς 2 Μαΐου, γενομένων παραναλώματος τοῦ πυρὸς δύο οἰκιῶν μόνον, ἅτε τῶν κατοίκων κατορθωσάντων νὰ καταστείλωσι τὸ πῦρ. Τὴν νύκτα τῆς 3 Μαΐου ἐπανελήφθη ἡ ἀπόπειρα, ἀλλὰ καὶ πάλιν προελήφθη τὸ κακόν, καεισῆς μόνης τῆς οἰκίας εἰς ἣν ἐτέθη τὸ πῦρ. Ἔκτοτε δὲ οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι τοῦ χωρίου, τρόμῳ συσχεθέντες, κατέλιπον τὰς ἐργασίας των καὶ, κοιμώμενοι

τὴν ἡμέραν, ἀγρυπνοῦσι τὴν νύκτα, φρουροῦντες τὸ χωρίον.

Πάντες οἱ Ἕλληνες κάτοικοι οἱ μεταβαίνοντες ἀπὸ ἑνὸς χωρίου εἰς ἕτερον συλλαμβανόμενοι δέρονται ἀνηλεῶς. Πολλοὶ ἐκ τῶν κατοίκων Πύργου, ἀμπελουργοὶ τὸ ἐπάγγελμα, μεταβάντες πρὸς καλλιέργειαν τῶν κτημάτων των τὴν 11 Μαΐου, ἐξεδιώχθησαν ἐξ αὐτῶν πὺξ καὶ λάξ, **ὑπ' αὐτῶν τῶν χωροφυλάκων**, ἐπὶ τῇ λόγῳ ὅτι εἶχον βεβηλώσει τὴν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀγομένην ἑορτὴν τῶν ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου· τῶν Ἑλλήνων δηλ. θεσσαλονικέων τούτων ἀδελφῶν τῶν ἀποσταλέντων ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως πρὸς ἐκχριστιανισμὸν καὶ ἐκπολιτισμὸν τῶν Βουλγάρων.

Ὦ τῆς εἰρωνείας ! ! !

Τῇ Κυριακῇ 20 Μαΐου, συνεκροτήθη βουλγαρικὸν συλλαλητήριον ἐν Βάρνῃ, καθ' ὃ ὁ γνωστὸς ἀρχηγὸς τοῦ ἀνθελληνικοῦ κινήματος Δραγούλωφ, συνέστησε νὰ τεθῇ πλέον τέρμα εἰς τὸν κατὰ τῶν Ἑλλήνων διωγμὸν, διότι, **τοῖς ἐδώκαμεν**—εἶπε **—πλέον νὰ ἐννοήσουν τί ἐστὶ βουλγαρικὴ πυγμή.**

Ἐν Ἀγχιάλῳ, ὁ γνωστὸς ταραξίας Μανώλης Γεώργιεφ, ὁ διορισθεὶς ὡς φύλαξ τῆς ὑπὸ τῶν Ἑλ. λήνων ἀρπαγείσης πέρυσι Μονῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ἐθεώρησε καλὸν νὰ καταλάβῃ, ἁπλῶς καὶ καθαρῶς, τὴν ἄμπελον τοῦ ἐκ τῶν προκρίτων Ἀγχιάλου κ. Ν. Παπαϊωάννου καὶ νὰ τρυγήσῃ αὐτήν. Ἐφέτος δὲ, προσλαβὼν ἐργάτας, προέβη εἰς τὴν καλλιέργειαν αὐτῆς ὡς καλὸς οἰκοκύρης. Εἰς δὲ τοὺς ἐρωτήσαντας αὐτὸν ἐν τίνι δικαιώματι προέβαινεν εἰς τοιαύτην αὐθαίρετον κατοχὴν, ἀπήντησε διὰ τῆς ἀκολούθου ἀμιμήτου φράσεως: **διότι εἶναι ἡ ὡραιοτέρα ἄμπελος τοῦ τόπου καὶ μὲ ἤρεσε πολύ ! ! !**

Οἱ μέχρι τῆς 31 Μαΐου καταλιπόντες τὴν Ἀν. Ρωμυλίαν καὶ Βουλγαρίαν Ἕλληνες Ὀρθόδοξοι πρόσφυγες ἀνῆλθον, κατ' ἀσφαλῆ στατιστικὴν, εἰς 25000. Ἐκ τούτων 18,500 διῆλθον ἐντεῦθεν κατευθυνόμενοι εἰς Ἑλλάδα, 4500 διὰ Δεδε-Ἀγὰτς πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν, καὶ οἱ λοιποὶ παρέμειναν ἐνταῦθα καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Αὐτοκρατορίας.

Καὶ ὅμως, κατόπιν ἁπάντων τούτων, ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις ἐξακολουθεῖ νὰ διαβεβαιοῖ ὅτι οἱ ἐν τῇ Ἡγεμονίᾳ Ἕλληνες εἰς οὐδὲν ἐκβιαστικὸν μέτρον ὑπόκεινται. Τὸ δὲ ἐκπληκτικώτερον ἔτι εἶναι ὅτι εὑρέθη ἀνταποκριτὴς ἐν Σόφιᾳ ἐγκρίτου εὐρωπαϊκῆς ἐφημερίδος, τῆς Βιενναίας «Πολιτικῆς Ἀνταποκρίσεως» μὴ αἰδεσθεὶς νὰ προσποιηθῇ ὅτι πιστεύει εἰς τὰς διαβεβαιώσεις ταύτας καὶ τολμήσας νὰ τηλεγραφήσῃ πρὸς τὴν ἐφημερίδα του, τῇ 16 Μαΐου, ὅτι «ἡ φυγὴ τῶν Ἑλλήνων ἐκ Βουλγαρίας ὀφείλεται εἰς τὰς ἐνεργείας τῶν Ἑλλήνων πρακτόρων καὶ τῶν ἑλληνικῶν Συλλόγων, ἐνῶ ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις ὄχι μόνον δὲν προκαλεῖ τὴν φυγὴν ταύτην ἀλλὰ πράττει ὅτι δύναται ὅπως ἀναχαιτίσῃ αὐτήν ! ! ! »

Ἂν ὁ Gounod καὶ ὁ Barbier κατελέγοντο εἰσέτι ἐν τοῖς ζῶσι, θὰ ἀνεθεώρουν, ἀρεύκτως, τὸν Faust, ὅπως συμπληρώσωσι διὰ νέων τινων διθυραμβικῶν στροφῶν καὶ ἐνθουσιωδῶν μελῶν τὸν πρὸς τὸν «χρυσοῦν μόσχον» ὕμνον των, τονίζουσῶν ἐπὶ μᾶλλον ὅτι ἡ λατρεία τῆς ὕλης, ἡ καταπνίξασα πᾶσαν ἰδέαν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης, ἀπέβη ἡ μόνη μέριμνα ἡ δεσπόζουσα τῆς μεγίστης μοίρας τῆς συγχρόνου ἀνθρωπότητος, ἥτις, γονυκλινὴς ἐνώπιον τοῦ ἀγάλματος ἐκείνου, δὲν παύει νὰ ἀναμέλπῃ εἰς ὅλους τοὺς ἤχους, ἐν χορῳδίᾳ πρὸς τὸν Μεφιστοφελῆ

Le veau d'or est toujours debout
on encense sa puissance
d'un bout du monde à l'autre bout.

ΑΙ ΣΦΑΓΑΙ ΤΟΥ ΚΑΒΑΚΛΗ

Ἔκθεσις τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου Φιλιππουπόλεως

Παναγιώτατε δέσποτα,

Ἀπὸ ἡμερῶν ἐκυκλοφόρουν φῆμαι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει, καθ' ἃς βούλγαροι στρατιῶται τῆς παρὰ τὸ Καβακλῆ μεθορίου γραμμῆς ἐφόνευσαν πολλοὺς τῶν ἡμετέρων χριστιανῶν θελήσαντας νὰ ἐξέλθωσι μετὰ τῶν ἑαυτῶν οἰκογε

νειῶν τῶν βουλγαρικῶν συνόρων. Δυστυχῶς, ἡ ἔλλειψις τακτικῆς μετὰ τοῦ Καβακλῆ συγκοινωνίας δὲν ἐπέτρεψεν ἀμέσως νὰ ἐξακριβώσω τὴν ἀλήθειαν τῶν φημῶν τούτων, αἵτινες ἐκράτουν ἐν μεγίστῃ συγκινήσει τοὺς ὁμογενεῖς τῆς Φιλιππουπόλεως.

Ἤδη κατὰ τὰς πληροφορίας ἃς μόλις χθὲς ἀσφαλῶς ἠδυνήθην νὰ λάβω, αἱ περὶ φόνων φῆμαι δυστυχῶς ἀποδεικνύονται ἀληθεῖς.

Ἰδοὺ ἀκριβῶς πῶς οὗτοι ἔλαβον χώραν:

Τῇ 19 ἐκπνέοντος, περὶ τὰς 15 οἰκογενείας ἐκ Καβακλῆ, μὴ δυνάμεναι νὰ ἐφοδιασθῶσι διὰ διαβατηρίων, ἕνεκα τῶν κωλυμάτων ἅπερ παρουσιάζουσιν αἱ τοπικαὶ ἀρχαὶ καὶ περὶ τῶν ὁποίων ἐκτενῶς ἔγραψα τῇ Υ. Θ. Παναγιότητι ἐν τῇ τελευταίᾳ μου ἐκθέσει, ἀπεφάσισαν ν' ἀναχωρήσωσιν ἄνευ διαβατηρίων διὰ τῶν συνόρων. Καθ' ἣν ὅμως στιγμὴν διήρχοντο διὰ τοῦ βουλγαρικοῦ σταθμοῦ τῆς μεθορίου γραμμῆς, οἱ ἐν αὐτῷ φρουροῦντες στρατιῶται—εἰς οὓς ἡ διάβασις τῶν ἡμετέρων χριστιανῶν δὲν ἦτο ἄγνωστος, διότι πρότερον εἶχον κοινολογήσῃ μετ' αὐτῶν—λαβόντες τὰ ὅπλα καὶ ὁδηγήσαντες αὐτοὺς δύο χιλιόμετρα ἐντεῦθεν τῶν συνόρων, ἐφόνευσαν ἐξ αὐτῶν, ἐνώπιον τῶν ὀμμάτων τῶν γυναικῶν καὶ παίδων τὸν Γεώργιον Πηγιούκαν, τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ Ἀντώνιον Γκορτσίλαν καὶ τὸν Παναγιώτην Ζιπέλλαν, φέροντα εἰς τὰς ἀγκάλας του ἓν τῶν διδύμων τέκνων του.

Ἡ γυνὴ τοῦ Γεωργίου Πηγιούκα προσκληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐκπνέοντος συζύγου της, ὅπως λάβῃ τὰ χρήματα ἅπερ ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ, ἐδάρη ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀνηλεῶς. Τῇ ἑπομένῃ, ἤτοι τῇ 20 τοῦ ἰδίου, οἱ αὐτοὶ στρατιῶται καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐφόνευσαν τοὺς ἐκ Καρυῶν, κωμοπόλεως ἡμίσειαν ὥραν τοῦ Καβακλῆ ἀπεχούσης, Σιδέρην Λουτρούδην, Παναγ. Δ. Πατσαβούδην καὶ Χρῆστον Στιντσούδην. Σημειωτέον ὅτι ὁ τελευταῖος οὗτος, βληθεὶς κατ' ἀρχὰς ἐλαφρῶς, ἐφονεύθη τῇ ἐπιούσῃ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς συζύγου του.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἐτραυματίσθησαν θανασίμως καὶ τέσσαρες ἄλλοι χωρικοί, ὧν οἱ τρεῖς Καβακλιῶται, ὁ δ' ἕτερος ἐκ Καρυῶν*.

Ἐννοεῖται ὅτι οἱ ἄδικοι οὗτοι φόνοι τῶν χρηστῶν καὶ ἀθώων ἀνθρώπων ἐνεποίησαν κατάπληξιν τοῖς κατοίκοις Καβακλῆ καὶ Καρυῶν καὶ ἐβύθισαν αὐτοὺς εἰς πένθος βαθύτατον. Πρὸς στιγμὴν μάλιστα τινὲς τῶν Καβακλιωτῶν ἐσκέφθησαν διὰ γενικῆς κωδωνοκρουσίας νὰ καλέσωσι τὸν λαὸν καὶ, λαμβάνοντες ὅτι ἕκαστος αὐτῶν ἦτο δυνατὸν, αὐθημερὸν καὶ πανοικεὶ νὰ ἐκπατρισθῶσιν. Εὐτυχῶς ἐπεκράτησαν φρονιμώτεροι σκέψεις καὶ οὕτω ἀπεσοβήθη δυστύχημα, ὅπερ θὰ εἶχεν ὀδυνηρὰς συνεπείας.

Περὶ τοῦ κακουργήματος τούτου ὁ βουλγαρικὸς τύπος οὐδένα μέχρι τοῦδε ἐποιήσατο λόγον· δὲν εἶνε ὅμως ἄπορον εὐθὺς ὡς ὁ ξένος τύπος γράψῃ τί περὶ αὐτοῦ, νὰ παρουσιάσῃ τοὺς φονευθέντας ὡς δολίους τινὰς, οἱ ὁποῖοι διὰ τοῦ ἐκπατρισμοῦ ἠθέλησαν νὰ καταχρασθῶσι τὸ δημόσιον ταμεῖον.

Εἶνε περιττὸν νὰ σημειώσω ὅτι οἱ φονευθέντες οὐδὲν σχεδὸν ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν, διότι πᾶν ὅ,τι εἶχον κατέλιπον αὐτὸ ἐν τῇ πατρίδι των. Μεθ' ἑαυτῶν ἓν μόνον ἔφερον, τὴν θερμὴν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Γένος ἡμῶν ἀφοσίωσιν χάριν τῆς ὁποίας καὶ ἑαυτοὺς ἔθυσαν.

Ταῦτα, Παναγιώτατε Δέσποτα, μετὰ θλίψεως ἀφάτου φέρων εἰς γνῶσιν τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος κτλ.

Ἐν Φιλιππουπόλει τῇ 30 Μαΐου 1907.

Ὁ τοῦ ἁγίου Φιλιππουπόλεως Ἐπίτροπος

† Ἀρχιμανδρίτης ΦΩΤΙΟΣ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Ἀδριανουπόλεως

Παναγιώτατε Δέσποτα.

Γνωστὸν τυγχάνει τῇ Υ. Θ. Π. ὅτι οἱ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀν. Ρωμυλίᾳ ὁμογενεῖς, συνεπείᾳ τῶν περυσινῶν βανδαλισμῶν τῶν Βουλγάρων, ἤρξαντο ἐκπατριζόμενοι, ἐγκαταλείποντες βωμοὺς, ἑστίας καὶ κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν καὶ οὐδὲν ἄλλο συναποκομίζοντες ἢ τὸ ἐθνικὸν αὐτῶν αἴσθημα ἀλώβητον.

Εἰς τοὺς ἐν Ἀν. Ρωμυλίᾳ Ἕλληνας καταλέγονται καὶ οἱ τὸ τμῆμα Καβακλῆ τῆς Ἐπαρχίας Φιλιππουπόλεως οἰκοῦντες, ὀκτάωρον περίπου ἀπέχοντος τῆς Ἀδριανουπόλεως, εἰς ἣν ἐκ-

* Θετικαὶ πληροφορίαι ἀλλαχόθεν, ἀναβιβάζουν τοὺς τραυματίας εἰς τὸν ἀριθμὸν 13· Σ.Σ.Ε.Α.

κλησιαστικῶς ὑπήγοντο πρὸ τῆς εἰς τὴν βουλγαρικὴν Ἡγεμονίαν προσαρτήσεως τῆς Ἀνατ. Ρωμυλίας. Οἱ ὁμογενεῖς οὗτοι ἀποτελοῦντες συμπαγῆ ἑλληνικὸν πληθυσμὸν 20κισχιλίων, ὡς ἔγγιστα, ψυχῶν καὶ οἰκοῦντες ἔνδεκα κωμοπόλεις καὶ χωρία (συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν τριῶν χωρίων «Βογαλίκια»), ἅμα τῇ ἐκρήξει τοῦ ἀνθελληνικοῦ κινήματος ὁπλισθέντες καὶ φρουρήσαντες τὰς ἑαυτῶν πατρίδας, διέφυγον μὲν τοὺς ἐν ἄλλοις ἑλληνικοῖς κέντροις τῆς Α. Ρωμυλίας συμβάντας βανδαλισμούς, δηώσεις καὶ ἁρπαγάς, οὐχ ἧττον κατόπιν τὰ πάνδεινα ὑπέστησαν κατὰ τὸν παρελθόντα χειμῶνα ὑπὸ τῶν Βουλγάρων, ποικιλοτρόπως πιεζόντων καὶ καταθλιβόντων αὐτοὺς διὰ τὸ μόνον ἔγκλημά των ὅτι ἔτυχε νὰ γεννηθῶσιν ὀρθόδοξοι Ἕλληνες καὶ οὐχὶ σχισματικοὶ Βούλγαροι.

Αἱ καταθλίψεις αὗται καὶ ὁ διωγμὸς ὤθησαν καὶ τούτους τοὺς ὁμογενεῖς εἰς μετανάστευσιν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ εὐκολωτέρα καὶ συντομωτέρα ὁδὸς διὰ τὰ μέρη ταῦτα εἶναι ἡ δι' Ἀνδριανουπόλεως, ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἤδη Φεβρουαρίου ἤρξαντο διερχόμενοι τὴν μεθόριον καὶ κατερχόμενοι εἰς Ἀδριανούπολιν πλεῖσται ὅσαι ὁμογενεῖς οἰκογένειαι, τῶν ὀθωμανικῶν Ἀρχῶν, συνῳδὰ ταῖς ὑψηλαῖς διαταγαῖς τοῦ σεπτοῦ ἡμῶν Ἄνακτος, οὐ μόνον ἐπιτρεπουσῶν τὴν διάβασιν, ἀλλὰ καὶ πολλὰς διευκολύνσεις παρεχουσῶν εἰς τὰ ἀτυχῆ ταῦτα θύματα τῆς βουλγαρικῆς θηριωδίας καὶ μισαλλοδοξίας.

Τοῦ ρεύματος τῆς μεταναστεύσεως ὁλονὲν ἐξογκουμένου, ἰδίᾳ ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου, οἱ Βούλγαροι ἐξέστησαν πρὸ τῆς φιλοπατρίας καὶ φιλογενείας τῶν Ἑλλήνων, τῶν πενίαν καὶ μόχθους καὶ κινδύνους ἐν ἥττονι τῆς φιλοπατρίας μοίρᾳ τιθεμένων. Ὅθεν ἤρξαντο πλεῖστα κωλύματα εἰς τὴν μετανάστευσιν παρεμβάλλοντες, τά τε χωρία νυχθημερὸν διὰ χωροφυλάκων καὶ στρατοῦ ἐπιτηροῦντες καὶ τοὺς πειρωμένους νὰ μεταναστεύσωσι καταδιώκοντες, ἀπογυμνοῦντες καὶ εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν νὰ ἐπανέρχωνται ἐξαναγκάζοντες. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα ἡ μετανάστευσις ἐξηκολούθει, οἱ πρὸς φρούρησιν τεταγμένοι ἔγνωσαν νὰ μὴ ἀφήσωσι καὶ αὐτοὶ ἀνεκμετάλευτον τὴν εὐκαιρίαν ταύτην. Ἦλθον λοιπὸν εἰς συμφωνίας πρὸς τοὺς φεύγοντας ὁμογενεῖς, οὕτω δὲ, ἀντὶ ἀμοιβῆς τριφράγκου μέχρις ἑξαφράγκου κατ' ἄτομον, ἐξησφαλίσθη καὶ ἤρξατο πάλιν ἐνεργουμένη ἡ μετανάστευσις.

Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ οἱ Βούλγαροι ἀνεφάνησαν οἷοι εἰσί. Διότι τὴν 19 Μαΐου, 70—80 ὁμογενεῖς, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδία ἐκ Καβακλῆ, συμβληθέντες, ὡς συνήθως, μετὰ τῶν φρουρούντων στρατιωτῶν καὶ καταβαλόντες τὸ συμπεφωνημένον τίμημα, ἀφίκοντο πρὸς ἑσπέραν εἰς ὡρισμένην θέσιν καλουμένην «Κιορμὲζ»· ἐκεῖ ἀνέμενεν αὐτοὺς στρατιώτης, ὅστις παραλαβὼν ὡδήγει πρὸς τὸ τουρκικὸν ἔδαφος. Καθ' ὁδὸν ὅμως, ἀνάψας φανὸν, διέταξεν αὐτοὺς νὰ σταματήσωσιν ἐπὶ μικρὸν ἐκεῖ ἕως ὅτου ἐπανέλθῃ. Οἱ πρόσφυγες, σταματήσαντες κατ' ἀρχὰς ἀνύποπτοι, ἤρξαντο μεθ' οὐ πολὺ ὑποπτεύοντες μὴ ἐμπέσωσιν εἰς ἐνέδραν, καθ' ὅσον μάλιστα ἡ ὥρα παρήρχετο καὶ ὁ στρατιώτης δὲν ἐφαίνετο. Δυστυχῶς αἱ ὑπόνοιαι τῶν δυστήνων ἐπηλήθευσαν, διότι ὁ στρατιώτης ἐπανελθὼν μετ' ἄλλων ἐκεῖ που κρυπτομένων στρατιωτῶν (3—4 τὸν ἀριθμὸν) διέταξε τοὺς πρόσφυγας νὰ συγκεντρωθῶσιν ἔν τινι στενοπῷ (Βογάζ), μεθ' ὃ πάντες οἱ στρατιῶται, ἐξ ἀποστάσεως 4—5 μέτρων, ἤρξαντο πυροβολοῦντες διὰ τῶν ὅπλων Μάνλιχερ τοὺς ἀόπλους Καβακλιώτας, ἐξ ὧν ἐφόνευσαν μὲν τρεῖς, οὓς καὶ κατεκρεούργησαν διὰ τῶν ξιφολογχῶν περιστρέφοντες αὐτὰς αἱμοχαρῶς ἐντὸς τῶν τραυμάτων, ἐπλήγωσαν δὲ δύο.

Οἱ φονευθέντες εἶναι οἱ ἑξῆς :

1) Ἀντώνιος Γκορτσιούδης, ἐτῶν 35, ἔγγαμος, ἀρτοποιὸς τὸ ἐπάγγελμα, πατὴρ πολλῶν τέκνων. Οὗτος, καίπερ ἔχων διαβατήριον, προὐτίμησε τὴν διὰ τοῦ ὄρους Σακὰρ ὁδὸν χάριν τοῦ πενθεροῦ του, ὅστις ἐπίσης ἐφονεύθη καὶ ὅστις ὠνομάζετο

2) Γεώργιος Πεϊκούδης, ἢ Πηγιούκας ἐτῶν 60.

3) Παναγιώτης Ζιπελούδης, ἐτῶν 38, ἔγγαμος. Τούτου ἡ σύζυγος, ἐκτὸς τῶν μεγαλειτέρων τέκνων της ἔφερεν ἐν ἀγκάλαις καὶ δύο δίδυμα ἡλικίας 35 ἡμερῶν. Ἅπαντες οἱ φονευθέντες φέρουσιν ἀπὸ 5 μέχρις 9 τραύματα διὰ πυροβόλου, ἰδίᾳ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ πλεῖστα τραύματα διὰ ξιφολόγχης.

Οἱ δὲ πληγωθέντες εἶναι οἱ ἑξῆς·

1) Νικόλαος Δημητρίου, βοσκὸς, ἐτῶν 25

2) Ἰωάννης Λουτρούδης, ἐτῶν 30, ἔγγαμος.

Οὗτοι φέρουσιν ἀνὰ δύο τραύματα διαμπερῆ διὰ πυροβόλου, ὁ δὲ δεύτερος καὶ τραῦμα μέγα διὰ ξιφολόγχης περιστραφείσης.

Ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ ἀθώου αἵματος τοῦ χυθέντος ὑπὸ τῶν αἱμοδιψῶν τούτων ὑαινῶν, οἱ λοιποὶ, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδία, ὀλοφυρόμενοι καὶ οἰμώζοντες, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν· ἀλλὰ ταχέως συνελήφθησαν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων στρατιωτῶν καὶ, δαρέντες ἀνηλεῶς, ἤχθησαν εἰς τὸν μεθοριακὸν σταθμὸν, ὅπου ὁ ἀξιωματικὸς, ἰδὼν τοὺς ἐκ τῶν πληγῶν καὶ τοῦ ξυλοκοπήματος κλαίοντας καὶ στενάζοντας Ἕλληνας, στρέφεται καὶ λέγει πρὸς τοὺς ἀνδραγαθήσαντας στρατιώτας του· «Διατί τὰ ἐφέρατε ἐδῶ καὶ δὲν τὰ ἀπετελειώσατε καὶ αὐτὰ τὰ σκυλιά»; Ἰδοὺ πρότυπον φρουροῦ καὶ προμάχου τῆς ζωῆς, τιμῆς καὶ περιουσίας τῶν πολιτῶν. Μετὰ τοὺς λόγους τούτους διέταξεν ἔρευναν ἐπὶ τῶν συλληφθέντων καὶ οἱ στρατιῶται κατέλαβον ὅλα τὰ . . χρήματα τῶν Ἑλλήνων, μεθ' ὃ, ἐν μέσῳ μυρίων προπηλακισμῶν καὶ ὕβρεων κατὰ τοῦ ἐθνισμοῦ καὶ τῆς θρησκείας αὐτῶν, ἐπανήγαγον εἰς Καβακλῆ τὰ θύματα. Ἐκ πάντων τούτων δύο μόνον οἰκογένειαι κατώρθωσαν νὰ διέλθωσι τὰ σύνορα, ἀφ' οὗ κατεδιώχθησαν κατὰ πόδας καὶ ὑπέστησαν τὰ πάνδεινα καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ πληρώσωσιν εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ οὐδετέρου ἐδάφους καταδιώξαντα αὐτοὺς βούλγαρον στρατιώτην ὅλην τὴν χρηματικήν των περιουσίαν ἀνερχομένην εἰς τρία χρυσᾶ εἰκοσάφραγκα.

Τὴν δὲ ἑσπέραν τῆς Κυριακῆς, 20 Μαΐου, 38 ὁμογενεῖς ἐκ Καρυῶν, μὴ προφθάσαντες νὰ μάθωσι τὸ πάθημα τῶν Καβακλιωτῶν, ἔπεσαν θύματα τοῦ δόλου καὶ τῆς πανουργίας τῶν Βουλγάρων στρατιωτῶν ἐν θέσει καλουμένῃ Ἑπτὰ Γκαῦρα.

Ἐκ τούτων ἐφονεύθησαν τρεῖς, ἐπληγώθησαν δὲ βαρέως τέσσαρες, ἐν οἷς καὶ μία γυνὴ ἔγκυος. Οἱ φονευθέντες εἶναι·

1) Δημήτριος Παν· Πατσαβούδης, ἡλικίας 40 ἐτῶν ἔγγαμος καὶ πατὴρ ὀκτὼ τέκνων.

2) Σιδέρης Πασκούδης ἢ Λόντρας, πατὴρ ἑπτὰ τέκνων.

3) Σιδέρης Στιντσούδης ἔγγαμος, πατὴρ τεσσάρων τέκνων.

Οἱ δὲ πληγωθέντες βαρέως εἶναι·

1 Ἀναστασία Πασκούδη, ἥτις ριφθεῖσα εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πυροβοληθέντος συζύγου της ἔλαβε βαρρύατα διὰ ξιφολόγχης τραύματα.

2) Γιαννάκης Παπαχρήστου, ἐτῶν 26, ἔγγαμος,

3) Δημήτριος Παπαχρήστου, ἐτῶν 20 ἄγαμος.

Χρῆστος Παπαζηκούδης ἐτῶν 22, ἄγαμος.

Ἅπαντες φέρουσι 4—9 τραύματα διὰ πυροβόλου καὶ ἄλλα τόσα διὰ ξιφολόγχης.

Ταῦτα καθηκόντως φέρων εἰς γνῶσιν τῆς Τμ. Θ. Παναγιότητος διατελῶ κτλ.

Ἐν Ἀδριανουπόλει τῇ 2 Ἰουνίου 1907.

† Ὁ Ἀδριανουπόλεως ΚΥΡΙΛΛΟΣ

ΤΟ ΚΑΒΑΚΛΗ

Τὸ Καβακλῆ, πρὸς τὸ ὁποῖον ἡ νέα βουλγαρικὴ θηριωδία ἐφείλκυσε τὰ ὄμματα καὶ τὴν συμπάθειαν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, εἶναι κωμόπολις ἐκτισμένη παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους «Σακὰρ», ἀπέχουσα ὀκτάωρον τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ τρίωρον ἀπὸ τῆς μεθορίου γραμμῆς. Ὁ πληθυσμός αὐτῆς ἀνήρχετο, μέχρι τοῦ παρελθόντος ἔτους, εἰς 9000 κατοίκους, ἅπαντας ἀνεξαιρέτως Ἕλληνας τὴν γλῶσσαν καὶ τὸ φρόνημα, γεωργοὺς, κηπουροὺς καὶ ἀμπελουργοὺς τὸ ἐπάγγελμα, πλὴν ὀλίγων ἀσχολουμένων εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὰς λοιπὰς τέχνας· ἀλλ' ἐλλείψει μέσων συγκοινωνίας, οἱ τελευταῖοι οὗτοι δὲν ηὐδοκίμουν, καθόσον ἡ ἐπιτόπιος Κυβέρνησις οὐδέν ποτε ἔπραξεν ὑπὲρ τῆς ἐπαρχίας ταύτης, διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι ἦτο ἑλληνική. Ἀπὸ ἐξαετίας μάλιστα, αὕτη μετέφερε τὴν ἕδραν τῆς ἐπαρχίας ἀπὸ τὸ Καβακλῆ, ὅπου ἦτο ἀνέκαθεν, εἰς τὴν τετράωρον ἀπέχουσαν βουλγαρικὴν κώμην Κιζίλ Ἀγάτς, καίπερ ἀριθμοῦσαν μόλις 2000 κατοίκους. Ἐν Καβακλῆ, μέχρι τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐλειτούργει ἑπτατάξιος ἑλληνικὴ ἀστικὴ σχολή, ἐν ᾗ ἐφοίτων περὶ τοὺς 700 ἑλληνόπαιδας.

Τὸ Καβακλῆ περιστέφουσιν ἑπτὰ ἑλληνικὰ χωρία, ἤτοι αἱ Καρυαὶ, ἀριθμοῦσαι 4000 κατοίκους, τὸ Σιναπλῆ μὲ 1800 κατοίκους, τὸ Μέγα Μοναστήριον μὲ 1600 κατοίκους, τὸ Μικρὸν Μοναστήριον μὲ 1200 κατοίκους, τὸ Δογάνογλου μὲ 800 κατοίκους, τὸ Τσικούρκιοϊ μὲ 200 καὶ τὸ Δράμα μὲ 100 κατοίκους.

Ἀρξαμένων τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος βουλγαρικῶν βιαιοπραγιῶν, τὰ μέλη τῶν κομιτάτων ἤρξαντο ἐξερεθίζοντα τὰ περὶ τὸ τμῆμα Καβακλῆ βουλγαρικὰ χωρία ὅπως ἐπιπέσωσι κατὰ τούτου. Ἀλλὰ τῶν Κα-

βακλιωτῶν ἀποφασισάντων νὰ ἀντιτάξωσιν ἀπελπιστικὴν ἄμυναν κατὰ τῶν ἐπιδρομέων καὶ ἐγκαταστησάντων ἐνόπλους φρουροὺς εἰς τὰς πρὸς τὴν κωμόπολιν ἀγούσας ὁδούς, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου ὁ Δήμαρχος ἐντόνως διεμαρτύρετο, ἀπεκδυόμενος πᾶσαν εὐθύνην, διὰ τὰ συμβησόμενα, ἀπεσοβήθη ὁ κίνδυνος τῆς διαρπαγῆς καὶ τοῦ ἐμπρησμοῦ, παθόντων μόνον τῶν κηπουρῶν τῶν εὑρισκομένων κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν μακρὰν τῆς γενετείρας των εἰς πόλεις καὶ χωρία βουλγαρικὰ καὶ ὑποστάντων ζημίας σημαντικάς.

Ἀλλὰ τῆς Κυβερνήσεως προβάσης, εἶτα, βαθμιαίως εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν γνωστῶν καταθλιπτικῶν κατὰ τῶν Ἑλλήνων μέτρων καὶ ἐφαρμοσάσης τὸν γνωστὸν περὶ παιδείας νόμον, δι' οὗ καθίσταται ἀδύνατος ἡ λειτουργία τῶν ἑλληνικῶν σχολῶν καὶ συντελεῖται ὁ συστηματικὸς ἐκβουλγαρισμὸς τῶν ἑλληνοπαίδων, ἤρξαντο οἱ Καβακλιῶται καθ' ὁμάδας ἐκπατριζόμενοι, χωρὶς νὰ ἐκποιῶσι (πλὴν 3—4) τὰ κτήματά των ἀλλ' ἐγκαταλιμπάνοντες ταῦτα εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἀγρίων διωκτῶν των. Οἱ μετανασταύσαντες ἠριθμοῦντο εἰς 8000 περίπου, ὧν οἱ 4500 ἐκ τῆς κωμοπόλεως Καβακλῆ, ὅτε τὰ ὑπὸ τῶν βουλγαρικῶν ἀρχῶν ληφθέντα παρακωλυτικὰ μέτρα διὰ τῆς αἰτήσεως 12 πιστοποιητικῶν παρὰ τῆς Δημαρχίας, τοῦ Εἰσπράκτορος, τῆς Γεωργικῆς Τραπέζης, τοῦ Νομάρχου, τοῦ Ἐπάρχου, τοῦ Δικαστοῦ, τοῦ Εἰσαγγελέως, τοῦ Ἀστυνόμου κτλ. ἐξαναγκάσαντα τοὺς ἐκπατριζομένους νὰ διέρχωνται νύκτωρ λάθρα διὰ τῶν κρανεῶν (συνόρων), ἐπέφερον τὴν τραγῳδίαν τῶν νυκτῶν τῆς 19 καὶ 20 Μαΐου, ἥτις ὅμως, ἀντὶ νὰ ἀναχαιτίσῃ, θὰ ἐπιτείνῃ ἔτι μᾶλλον τὴν μετανάστευσιν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος.—Τῇ τρίτῃ ἑσπέρας ἀφίκετο εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ὁ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτης Καστορίας κ. Γερμανὸς, ἀναλαβὼν ἀπὸ τῆς χθὲς τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, ᾧ προσεφώνησεν ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης τὰ δέοντα, πρὸς ἃ καταλλήλως ἀπήντησεν ὁ νέος συνοδικός.

Μέριμνα τῶν Ἐκκλησιῶν.—Ἀποφάσει τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἀποστέλλονται ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου τῇ ἐν Πρεσρένῃ κοινότητι τῶν ὀρθοδόξων ἑλλήνων λίραι τουρκικαὶ ἑκατὸν, ὡς συνδρομὴ πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ καταστραφέντος πρό τινος ὑπὸ πυρκαϊᾶς ἱεροῦ ναοῦ αὐτῆς.

Μητρόπολις Βοσνίας.— Συνῆλθον ἐσχάτως ἐν Σεραγέβῳ τῆς Βοσνίας οἱ πανιερ. μητροπολῖται τῶν βοσνιακῶν ἐπαρχιῶν Βόσνης, Ἑρσεκίου, Σβορνικίου καὶ Βανιαλούκας μετὰ τῶν προκρίτων τῶν ὀρθοδόξων παροικιῶν, πρεσβυτερίου καὶ λαϊκῶν, πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν ἐν τῷ πρὸ διετίας συνοδικῷ τόμῳ τεθεσπισμένων. Πρὸς τοὺς εἰς ἐπίσκεψιν αὐτῶν μεταβάντας ἐξέφρασαν οἱ πανιερ. μητροπολῖται τήν τε πρὸς τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην εὐγνωμοσύνην καὶ ὃν τρέφουσι σεβασμὸν, ὡς καὶ τὴν ἄκραν πρὸς αὐτὸν ἀφοσίωσιν, ἐκτιμῶντες τοὺς ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας ἀγῶνας αὐτοῦ, παρεκάλεσαν δ' ὅπως ἑρμηνευθῶσιν ἀσφαλῶς ταῦτα τῇ Α. Θ. Π.—Εὐχόμεθα νὰ διεξαγάγωσι τὴν ἀνατεθειμένην αὐτοῖς ἐντολὴν οἱ πανιερ. μητροπολῖται ἐν ἀδελφικῇ συμπνοίᾳ μετὰ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ὀρθοδοξίας.

Μητρόπολις Κασσανδρείας.— Ἕνεκα παραπόνων πρό τινος ὑποβληθέντων τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπό τινων ὀρθοδόξων μέρους τινος τῆς ἐπαρχίας Κασανδρείας ἐναντίον τοῦ πανιερ. μητροπολίτου αὐτῆς κ. Ἰωάννου, συνοδικῶς ἐδόθη διαταγὴ τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Βοδενῶν κ. Στεφάνῳ νὰ μεταβῇ ἐξαρχικῶς ἐκεῖ πρὸς ἐξέτασιν τῶν κατηγοριῶν.

Μ. τοῦ Γ. Σχολή.— Τῇ κυριακῇ, κατὰ τὴν ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἱερὰν τελετὴν ἐν τῇ πατριαρχικῇ Μ. τοῦ Γ. Σχολῇ, προέστη ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης σὺν τοῖς σεβασμ. μητροπολίταις Κυζίκου, Στρωμνίτζης, Σισανίου καὶ Λέρου. Τὴν ἑορτὴν τῶν γραμμάτων ἐτίμησεν ὁ ἐξοχ. πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Ι. Γρυπάρης. Ἐκ τῆς ἀναγνωσθείσης ἐκθέσεως τοῦ σχολάρχου πανιερ. μητροπολίτου Σάρδεων κ. Μιχαὴλ ἐγνώσθη ὅτι κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐνεγράφησαν 402 μαθηταὶ, ὧν 240 ἀνενέωσαν τὴν ἐγγραφὴν αὐτῶν, τριάκοντα δύο δ' εἰσὶν οἱ τελειοδίδακτοι, πρὸς οὓς συνέστησεν ἡ Α. Θ. Π. πατρικῶς εὐσέβειαν, φιλοπατρίαν καὶ ἐμμονὴν εἰς τὰ πάτρια.

Μελετήματα ἐπίκαιρα.—Ὑπὸ τοῦ ἐλλογίμου κ. Κωνστ. Νικολαΐδου, ἐπὶ πολυετίαν γυμνασιάρχου χρηματίσαντος ἐν πόλεσι σημαινούσαις θρακικαῖς καὶ μακεδονικαῖς καὶ ἐν τῇ Ἀμπετείῳ σχολῇ Καΐρου, ἐκδίδοται προσεχῶς ἐκτενὲς σύγγραμμα πολλῆς σημασίας καὶ μελέτης ἄξιον. Εἰς 400 σελίδας ὀγδόου σχήματος

οὐ μόνον ἐξετάζει τὴν γλῶσσαν τῶν λεγομένων κοινῶς κουτσοβλάχων, ἀλλὰ καὶ λεξικὸν ἐτυμολογικὸν ἐκδίδει τοῦ διαλεκτικοῦ τούτου ἰδιώματος, σπουδαίαν παρεχόμενος πᾶσι συμβολὴν καὶ πρὸς σαφεστέραν γνῶσιν τῆς ἀπὸ τοῦ ἑλληνοβλαχικοῦ τούτου γλωσσικοῦ ἰδιώματος διαφορᾶς τοῦ σλαυοβλαχικοῦ τῆς Ρουμανίας, ἀλλὰ καὶ πρὸς πλήρη κατανόησιν τῆς ἀπ' ἀλλήλων μεγίστης ἀποστάσεως τῆς ἑλληνοβλαχικῆς καὶ τῆς σλαυοβλαχικῆς φιλολογίας. Θερμῶς συνιστῶμεν πᾶσι τοῖς ὁμογενέσι τὴν πρόσκτησιν τοῦ συγγράμματος τούτου, οὗ ὁ συντάκτης, καθὸ γνώστης τοῦ ἑλληνοβλαχικοῦ γλωσσικοῦ ἰδιώματος καὶ τὴν ἑλληνικὴν φιλολογίαν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Γερμανίᾳ σπουδάσας καὶ εἰς ἐπίκαιρα μέρη τῆς Μακεδονίας ἐπὶ μακρὸν διαμείνας, ἦν ὁ καταλληλότατος πρὸς συγγραφὴν ἔργου τοιούτου. Τὸ βιβλίον τιμᾶται φράγκων δέκα. Ἐν τῷ διεξαγομένῳ δὲ νῦν ἀγῶνι ἔσται θαυμάσιον ὅπλον ἐν ὀνόματι τῆς ἐπιστήμης ὑπεραμυνόμενον τῆς ἀληθείας.

Εἰδήσεις ἐξ ἐπαρχιῶν — Ἐν σελίδι 7—8 καὶ 47—49 καὶ 105—108 καὶ 194—197 τοῦ μετὰ χεῖρας τόμου τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἐξεδόθησαν εἰδήσεις στατιστικαὶ ἐκ τῶν θρακικῶν ἐπαρχιῶν Ἀδριανουπόλεως, Διδυμοτείχου, Σηλυβρίας Λιτίτζης καὶ 40 Ἐκκλησιῶν πρὸς δὲ τούτοις ἐκ Βεροίας (τῶν ἐν Μακεδονίᾳ), ἐκ τῶν ἐν Ἀνατολῇ Δαρδανελλίων ὡς καὶ ἐκ Μερσίνης (τῆς Κιλικίας) καὶ ἀλλαχόθεν, αἵ μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως καὶ καρποφορίας ἀνεγνώσθησαν. Ἀπὸ τοῦ σημερινοῦ φύλλου συνεχίζονται αἱ κοινωφελεῖς αὗται σπουδαί, πολλὰς καὶ καλλίστας ὑπὸ πάσας ἐπόψεις εἰδήσεις χορηγοῦσαι τοῖς φιλομαθέσι καὶ φιλίστορσι· καὶ σήμερον μὲν ἐκδίδονται αἱ ἐκ Σαρεντζίου (Στράντζης) καὶ τῶν ἀγχιτερμόνων χωρίων Ἀσκοῦ, Βελιγραδίου καὶ Καρατζᾶ κιοὶ, προσεχῶς αἱ ἐκ Μυριοφύτου, κυρίως Περιστάσεως καὶ τῶν πέριξ, καὶ ἐκ Βαβᾶ-Ἐσκί, ὡς καὶ ἐκ Γενοχώρων. — Εὐχαριστοῦμεν πᾶσι τοῖς ἐργαζομένοις πρὸς τοῦτο κληρικοῖς καὶ λαϊκοῖς καὶ συνιστῶμεν τοῖς ἐν τῇ ἐθνοπρεπεῖ ταύτῃ ἐργασίᾳ ἀπολειπομένοις ὅπως συμπληρώσωσι τὰς στατιστικὰς, τό γε νῦν, τῶν θρακικῶν ἐπαρχιῶν, εἶτα δὲ τῶν μακεδονικῶν, τῶν νησιωτικῶν, τῶν ἐν Ἠπείρῳ καὶ Μικρασίᾳ. Ἔστωσαν δὲ βέβαιοι ὅτι σπουδαίαν προσάγουσιν ὑπηρεσίαν τῇ τε μητρὶ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ ἐπιστήμῃ.

Κανονικὴ ἄδεια. — Ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς Ἁγίας Πόλεως ὁ πρὸ τοῦ θείου Πάσχα ἐκεῖ μεταβάς, ἐπ' ἀδείᾳ, πρὸς προσκύνησιν τοῦ παναγίου καὶ Ζωοδόχου Τάφου, πανιερ. μητροπολίτης Βάρνης κ. Νεόφυτος.

Ὀνομαστικαὶ ἑορταί. — Τῷ σαββάτῳ, 2 ἰουνίου, μνήμῃ Νικηφόρου Κωνσταντινουπόλεως, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης συνεχάρη τηλεγραφικῶς τοῖς ἄγουσι τὴν ὀνομαστικὴν αὐτῶν ἑορτὴν πανιερ. μητροπολίτας Ραιδεστηνῆς καὶ Τυρολλόης — τῇ τρίτῃ, μνήμῃ Δωροθέου ἱερομάρτυρος, τοῖς πανιερ. Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης καὶ Σωζοαγαθοπόλεως.

Παράσημα. — Μετὰ χαρᾶς ἀγγέλλομεν τὴν ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως τῶν ἑλλήνων ἀπονομὴν τοῦ χρυσοῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτῆρος τῷ ἡμετέρῳ συναδέλφῳ Δημ. Σωφρονιάδῃ ἐφόρῳ, διαχειριστῇ τῆς φίλης «Κωνσταντινουπόλεως». — Ὁ κ. Δ. Σωφρονιάδης, οὐ μόνον ἀπὸ τριάκοντα καὶ ἑνὸς ἐτῶν, μετὰ τὴν ἐκ τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς ἀποφοίτησιν γράφει ἐν ταῖς παρ' ἡμῖν ἑλληνικαῖς ἐφημερίσιν, ἀλλὰ καὶ πάντοτε πολλὴν ἐπιδείκνυται προθυμίαν εἰς φιλογενῆ συνεργασίαν ἐν πάσῃ ἀγαθῇ καὶ κοινωφελεῖ ὑποθέσει, εἰς ἣν ἤθελε κληθῇ νὰ λάβῃ μέρος. Καὶ ἡ τῆς φιλογενοῦς προθυμίας ταύτης ἀμοιβὴ ἦν δικαιοτάτη.

Θεάρεστοι πράξεις. — Ἐγκαίρως ἠγγέλθη ἡμῖν ἐξ Ἱεροσολύμων ἡ κατ' εὐδοκίαν Θεοῦ συμπλήρωσις ἱεροῦ ἔργου, ὑπὲρ οὗ λιαν ἀκαμάτως καὶ μετὰ στοργῆς ὑσίας πάντα κατέβαλε πόνον ὁ σεβασμ. ἀρχιεπίσκοπος Ἰορδάνου κ. Ἐπιφάνιος Ματτέος, τῆς οἰκοδομῆς θᾶλε δὴ τοῦ μεγάλου ναοῦ τῆς ἐν τῷ Ὄρει τῶν Ἐλαιῶν μονῆς τῆς Ἀναλήψεως. Τὰ ἐγκαίνια τοῦ θείου τούτου ναοῦ ἐν πολλῇ κατανύξει ἐτελέσθησαν τῇ 8 ἀπριλίου ὑπὸ τοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου κ. Δαμιανοῦ καὶ τῶν αὐτῷ συνιερουργησάντων πανιερ. ἀρχιεπισκόπων Ἰορδάνου κ. Ἐπιφανίου, τοῦ καὶ κτίτορος τοῦ ναοῦ καὶ τῆς μονῆς, Διοκλειαπόλεως κ. Νικοδήμου, Κυριακουπόλεως κ. Μελετίου καὶ Φιλαδελφείας κ. Σωφρονίου, λαοῦ πολλοῦ συρρεύσαντος εἰς τὴν ἱερὰν τελετήν. Ὑπὲρ ἔργου τοσούτου θεαρέστου ἀπὸ εἴκοσι καὶ πλέον ἐνιαυτῶν ὁ σεβασμ. ἀρχιεπίσκοπος Ἰορδάνου ἐργασθεὶς ἐως ἐσχάτων καὶ πολλὰς ἀπογοητεύσεις ὑπομείνας καὶ πικρίας πολλὰς ποτισθεὶς ἐγγύθεν καὶ πόρρωθεν, ἄξιοῦται τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ τιμῆς τῶν ὀρθοδόξων, εὐχόμεθα δ' αὐτῷ ὑγείαν ἀπερίκλονον πρὸς ἐπιτέλεσιν ἄλλων θεαρέστων ἔργων, τιμώντων αὐτόν τε καὶ τοὺς οὕτως ἢ ἄλλως εἰς συμπλήρωσιν τῆς θεαρέστου πράξεως συντελέσαντας.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Στράντζα (Σερέντιον, Σιρέντζιον), κειμένη ΒΔ τῶν Μετρῶν (Τσατάλτζας) εἰς ὀκτάωρον ἀπ' αὐτῶν (πεζῇ) ἀπόστασιν, ἐπὶ τῶν ὑπωρειῶν τοῦ μικροῦ Αἵμου, οἰκεῖται σχεδὸν ὑπὸ συμπαγοῦς ἑλλην. ὀρθοδόξου πληθυσμοῦ, διότι ἀριθμεῖ περὶ τὰς 900 ἑλλην. ὀρθοδόξων οἰκίας καὶ μόνον 16 τουρκικάς, κειμένας κατὰ τὴν ΝΑ εἴσοδον τῆς κωμοπόλεως καὶ ἀποτελούσας ἰδίαν μικροσκοπικὴν οὕτως εἰπεῖν συνοικίαν τῆς Στράντζης. Ἐν ταῖς 900 τῶν ἑλλην. ὀρθοδόξων οἰκίαις οἰκοῦσι πλέον τῶν 650 οἰκογενειῶν, μὴ ὑπολογιζομένων τῶν χήρων καὶ χηρῶν, καὶ 5000 περίπου κάτοικοι ἀκραιφνῶς ἕλληνες. Πολιτικῶς ὑπάγεται εἰς τὴν διοίκησιν Μετρῶν, ἐκκλησιαστικῶς δὲ ἀποτελεῖ ἤδη μετὰ τῆς Τυρολλόης τὴν ἄρτι ἀνασυσταθεῖσαν μητρόπολιν Τυρολλόης καὶ Σερεντζίου. Μετὰ τῆς πρωτευούσης τακτικῶς συγκοινωνεῖ διὰ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ Σινεκλὴ, ἀπέχουσα τούτου 3 ὥρας δι' ἁμάξης. Ἀγνοεῖται πότε ἐκτίσθη καὶ συνῳκίσθη τὸ πρῶτον καὶ πόθεν προῦκυψε τὸ σημερινὸν ὄνομα Στράντζης. Ναὸν ἔχει μόνον ἕνα τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Γεωργίου, οὗ κατὰ τὴν μνήμην ἡ κωμόπολις ἅπασα ἑορτάζει μεγαλοπρεπέστατα καὶ δημοτελῶς. Ὁ ναὸς οὗτος πρὸ τοῦ 1832 ἦν στενὸς καὶ σκοτεινός, κατὰ τὰς πληροφορίας τῶν γεροντοτέρων, ἀνεκαινίσθη δὲ τῷ 1832 εὐρυχωρότερος, καὶ τῷ 1875, ἐπὶ μητροπολίτου Ἡρακλείας Παναρέτου, ἐκτίσθη ἐκ βάθρων λίαν εὐρύχωρος καὶ μεγαλοπρεπὴς, οἷος τυγχάνει σήμερον· πέρυσιν δὲ ἀνεκαινίσθη τὸ εἰκονοστάσιον λαμπρὸν καὶ μεγαλοπρεπές. Οἱ ἱερεῖς τῆς Στράντζης εἰσὶ τρεῖς, πάντες ἔγγαμοι, ἔχοντες εἰσόδημα ἐκ τῶν τυχηρῶν λεγομένων περὶ τὰς 50—55 λίρας ὀθωμανικὰς ἕκαστος. Ἱερὰ ἄμφια παλαιότερα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἀδύνατον νὰ εὑρεθῶσιν. Ἀντιμίνσιον ἕν, ἀρκετὰ παλαιὸν σχετικῶς, χρονολογεῖται τῷ 1814. Ἅγια λείψανα, θῆκαι λειψάνων ἁγίων, ἐπιγραφαὶ καὶ ἄλλα ἄξια λόγου ἐκκλησιαστικὰ μνημεῖα οὐδ' ἓν ὑπάρχει ἢ τοὐλάχιστον οὐδεὶς ἀναφέρει τι ἡμῖν.

Κτίρια σχολείων ὑπάρχουσι δύο· ἓν ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ ναοῦ, ἐν ᾧ λειτουργοῦσι τὸ ἀρρεναγωγεῖον καὶ τὸ παρθεναγωγεῖον τῆς κοινότητος. Καὶ τὸ μὲν ἀρρεναγωγεῖον λειτουργεῖ ἐν τῷ ἄνω ὀρόφῳ, τὸ δὲ παρθεναγωγεῖον ἐν τῷ κάτω. Τὸ ἀρρεναγωγεῖον ἔχον 125 μαθητὰς καὶ διδασκάλους τέσσαρας, πάντας πτυχιούχους γυμνασίων (τῆς Μ. τοῦ Γ. σχολῆς τὸ πλεῖστον), ὧν οἱ δύο εἰσὶ καὶ ἱεροψάλται ἑκάστοτε, διῄρηται εἰς 6 τάξεις καὶ καλεῖται «Ἀστικὴ τῶν ἀρρένων σχολὴ Στράντζης». Τὸ παρθεναγωγεῖον ἔχει 42 μαθητρίας εἰς 4 τάξεις μετὰ δύο διδασκάλων πτυχιούχων ἀνεγνωρισμένων διδασκαλείων τῶν θηλέων.

Τὸ κτίριον τοῦτο ἐκτίσθη, κατὰ τὰς μαρτυρίας τῶν γεροντοτέρων τὸ πρῶτον κατὰ τὸ 1850 ἰσόγειον χρησιμεῦον διὰ τοὺς μεγαλητέρους μαθητὰς καὶ ὡς ἀρρεναγωγεῖον μόνον κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τῷ 1882 ἀνεκαινίσθη, ὅτε προσετέθη καὶ δεύτερος ὄροφος, ἐν αὐτῷ δ' ἐγκατεστάθησαν τότε ἀρρεναγωγεῖον καὶ τὸ παρθεναγωγεῖον. Τὸ ἕτερον κτίριον, κείμενον ἔξω τοῦ περιβόλου τοῦ ναοῦ εἰς μικρὰν ἀπόστασιν καὶ παρὰ τὸ κατηρειπιωμένον ἤδη κτίριον τοῦ παλαιοῦ μητροπολιτικοῦ οἴκου, ἐστὶ τὸ παλαιότερον τῆς κοινότητος σχολεῖον καὶ τὸ πρῶτον τοιοῦτον. Ἐν τῷ κτιρίῳ τούτῳ, ὅπερ κατὰ τὸ 1830 περίπου (κατὰ τὰς μαρτυρίας τῶν γεροντοτέρων) ἦν μᾶλλον κελλία τῶν ἱερέων καὶ τοῦ νεωκόρου ἢ σχολεῖον, ἤρξατο (κυρίως ἐν ἑνὶ τῶν κελλίων τούτων) νὰ γίνηται ἡ διδασκαλία εἰς εὐαρίθμους μαθητὰς ὑπὸ τοῦ πρώτου ἐκ Κυδωνιῶν, ὡς λέγουσιν, ἐλθόντος ἐνταῦθα διδασκάλου, οὗ τὸ ὄνομα ἀκριβῶς οὐδεὶς ἀνήγγειλε. Τῷ 1850 τὸ κτίριον ἀνακαινισθὲν κατέστη ὡρισμένως σχολεῖον τῆς κοινότητος, ἐν ᾧ ἄρρενα καὶ θήλεα ὁμοῦ ἐδιδάσκοντο· ὅτε δὲ τὸ πρῶτον κτίριον, τὸ ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ ναοῦ, πρὸ εἰκοσιπενταετίας περιέλαβε τὸ ἀρρεναγωγεῖον καὶ τὸ παρθεναγωγεῖον, τότε τὸ δεύτερον τοῦτο κτίριον, διασκευασθὲν καταλλήλως, ὡρίσθη ἀποκλειστικῶς ὡς νηπιαγωγεῖον καὶ ὡς τοιοῦτον χρησιμεύει καὶ νῦν. Τὸ νηπιαγωγεῖον ἔχει 100 ἄρρενα καὶ 95 θήλεα μετὰ τριῶν διδασκαλισσῶν· ἐκ τούτων ἡ διευθύντρια νηπιαγωγὸς τυγχάνει πτυχιοῦχος τοῦ ἐν Ἐπιβάταις Ἀρχιγενείου αἱ δὲ ἄλλαι δύο ἀπόφοιτοι τοῦ τῆς Στράντζης παρθεναγωγείου, χρησιμεύουσαι ὡς βοηθοί. Ἐπίσης ἡ ἑξάτακτος τῶν ἀρρένων σχολὴ, τὸ τετράτακτον καὶ ἔστιν ὅτε πεντάτακτον παρθεναγωγεῖον καὶ τὸ νηπιαγωγεῖον καλῶς λειτουργοῦντα ἀρκοῦσι πρὸς πλήρωσιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν ἀναγκῶν μιᾶς τοιαύτης κωμοπόλεως. Ἐν τούτοις παρὰ ταῦτα πάντα καὶ τοὺς οὐκ εὐκαταφρονήτους πόρους (350 περίπου λίρας ἐτησίως), οὓς διατίθησιν ἡ κοινότης, ὑπὸ ἔποψιν ποιότητος καὶ προόδου ὑπολείπονται πολὺ τοῦ προορισμοῦ αὐτῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν δείκνυσι τὴν νωχελῆ τῶν σχολείων λειτουργίαν. Κωμόπολις μετὰ 5000 κατοίκων ἑλλήνων, ἔχουσα ἐν τῷ παρθεναγωγείῳ 42 μόνον μαθητρίας καὶ ἐν τῷ ἀρρεναγωγείῳ 80 μόνον μαθητὰς (διότι τόσους εἶχε πέρυσιν ἡ σχολὴ μόνον), ἀποτελεῖ φαινόμενον πρωτάκουστον, οὔτε δεικνύει ἐκπαιδευτι-

κὴν εὐρωστίαν. Μόλις ἀπὸ ὀκτὼ μηνῶν ὁ τῶν μαθητῶν ἀριθμὸς ἀπὸ 80 ηὔξησεν εἰς 125.

Ὁ λόγος τοῦ Θ οὐ σπανιώτατα ἠκούσθη μέχρι τοῦδε ἐν Στράντζῃ. Ὁ τέως κυρίαρχος μητροπολίτης, Ἡρακλείας, ἐπεσκέπτετο μόνον τὴν κωμόπολιν ἅπαξ τοῦ ἔτους, ἀλλ' ἀπέφευγε νὰ κηρύττῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Οἱ ἐπίσκοποι αὐτοῦ σπανιώτατα ὡσαύτως ἐπισκεπτόμενοι τὴν Στράντζαν ἄλλοτε ἐκήρυττον καὶ ἄλλοτε οὐχί. Εὐτυχῶς ὁ νῦν μητροπολίτης κηρύττει τὸν θεῖον λόγον· δὶς μέχρι τοῦδε λειτουργήσας ἀπὸ τῆς ἀφίξεως αὐτοῦ δὶς καὶ ἐκήρυξε καὶ μεγάλην ἐντύπωσιν καὶ ὠφέλειαν προὐξένησε τῷ λαῷ.

Ἡ φιλανθρωπία, δυστυχῶς, μολονότι οἱ σεργεντζηνοί εἰσι φιλεύσπλαγχνοι, σπανίως ἐκδηλοῦται καὶ ἀτελῶς. Οὔτε σωματεῖα ὑπάρχουσι τοιαῦτα πρὸς περίθαλψιν τῶν πασχόντων, οὔτε τὸ δημαρχεῖον καὶ ὁ ναὸς ἐπαρκοῦσιν εἰς τοιαύτας ἀνάγκας. Ποῦ καί ποῦ ὁ ναὸς καὶ τὸ δημαρχεῖον ἐπέρχονται ἀρωγοὶ εἰς 5—10 πεινώσας οἰκογενείας καὶ οἱ ἰδιῶται ὡσαύτως τὸ αὐτὸ σπανίως πράττουσιν.

Ὁ διοικητικὸς ὀργανισμὸς ἐν Στράντζῃ ἐστὶν ἀρκετὰ καλός, ἴσως δὲ ἡ Στράντζα ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην ὑπερτερεῖ σπουδαιοτέρων τινῶν κωμοπόλεων. Τὰ σχολεῖα διοικεῖ ἐπταμελὴς ἐφοροδημογεροντία, τὸν ναὸν τριμελὴς ἐκκλησιαστικὴ ἐπιτροπεία. Τὴν πολιτικὴν ἀρχὴν ἐκπροσωπεῖ ὁ μικτάρης, ἢ μᾶλλον ὁ μικτάρης ἀποτελεῖ τὸ μεταξὺ τῆς κοινότητος καὶ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς μεσάζον πρόσωπον μετὰ τῶν συμβούλων αὐτοῦ, ἐκλεγομένων, ὡς καὶ πονταχοῦ, κατὰ τὸν νόμον, περὶ τὰ τέλη φεβρουαρίου ἢ τὰς ἀρχὰς μαρτίου· ὁ μικτάρης μετὰ τῶν συμβούλων ἐξετάζει καὶ συμβιβάζει τὰ πταίσματα, τὰ μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ συμβαίνοντα καὶ καταγγέλλει τῷ ἐν Μέτραις δικαστηρίῳ τὰ βαρύτερα τούτων. Ἄλλοτε, κατὰ τὴν παράδοσιν, τὸ περὶ τὸν μικτάρην συμβούλιον εἶχεν εὐρυτέραν δικαστικὴν ἐνέργειαν, τοῦθ' ὅπερ πανταχοῦ ἐν τῇ Αὐτοκρατορίᾳ συνέβαινεν παρὰ ταῖς κοινότησι τῶν ὁμογενῶν. Ἤδη ἡ τοιαύτη δικαστικὴ τοῦ συμβουλίου τούτου ἐνέργεια κατέστη λίαν περιωρισμένη. Τὰ δὲ ἐκκλησιαστικῆς καὶ πνευματικῆς φύσεως μικροζητήματα λύει καὶ συμβιβάζει ἡ ἐφοροδημογεροντία, ἥτις, ὡς ἐρρήθη ἄνω, ἐπταμελὴς οὖσα, διοικεῖ τὰ ἐκπαιδευτικὰ καὶ ἐν γένει τὰ κοινοτικὰ πράγματα μετὰ τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου. Νῦν, ἰδίου μητροπολίτου ὑπάρχοντος, τὰ πράγματα διορθωθήσονται ἐπὶ τὸ βέλτιον καὶ καταλληλότερον.

Ἁγίασμα μόνον ἓν ὑπάρχει, ἔξω τῆς κωμοπόλεως ἀμέσως, ΒΑ. Μικρὰ πηγή, ἥτις φαίνεται πάλαι ποτὲ ἦν ἁγίασμα τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου. Σήμερον, τὴν 21 μαΐου ἐξέρχονται οἱ πολῖται, ἰδίως δὲ αἱ γυναῖκες, μετὰ μεσημβρίαν καὶ πανηγυρίζουσιν, οἱ ἱερεῖς δὲ ἱστάμενοι παρὰ τὴν πηγὴν ἁγιάζουσι τοὺς πιστούς. Ὡσαύτως πρὸς δυσμὰς τῆς κωμοπόλεως, εἰς ὡριαίαν σχεδὸν ἀπόστασιν, ὑπάρχει γραφικωτάτη θέσις καλουμένη «Ἁγιασμάτι» ἐν ᾗ, καθὰ λέγουσιν, ὑπῆρχεν ἐν χρόνοις παλαιοῖς ὀνομαστὸν ἁγίασμα τῆς Παμμακαρίστου, μετὰ ναοῦ ἀρκετὰ σπουδαίου. Σήμερον ὑπάρχει ἡ πηγὴ καὶ τὰ ἐρείπια ναοῦ παρ' αὐτὴν, τὴν δὲ πρώτην αὐγούστου καὶ τῇ 15 τοῦ ἰδίου μηνὸς γίνεται δημοτελεστάτη πανήγυρις, ἰδίᾳ τὴν 1 τοῦ αὐγούστου, ὅτε σύσσωμος ἡ κωμόπολις, ἀπὸ βαθείας πρωΐας μέχρι σκότους, πανηγυρίζει καὶ διασκεδάζει εἰς τὴν γραφικωτάτην καὶ ἀλσώδη ταύτην θέσιν. Ἐνταῦθα θρυλλοῦσιν ὅτι κεῖνται οἱ τάφοι δύο βασιλοπαίδων βυζαντινῶν ἀποθανόντων ἐν μοναστηρίῳ πλησίον τῆς Στράντζης καὶ ταφέντων ἐν τῷ ναῷ τῆς Παμμακαρίστου (ἐν Ἁγιασματίῳ). Βορείως τῆς σημερινῆς Στράντζης, ἐπὶ λόφου ὑψηλοῦ ἀρκετὰ, χωριζομένου τῆς κωμοπόλεως διὰ μικροῦ ρεύματος, ὑπάρχουσι τὰ θεμέλια ναοῦ, ἐρείπια πολλῶν οἰκοδομῶν καὶ φρουρίων φραγκικῶν ἴσως, καὶ ὑποτίθεται ὅτι ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ ἔκειτο τὸ πάλαι τὸ Σέργιον ἢ Σερέντιον, ἡ σημερινὴ Στράντζα. Ἐν ταῖς κλιτύσι τοῦ λόφου τούτου, ἐν μικρῷ ἄλσει, ὑπάρχουσι τὰ ἐρείπια ναοῦ τιμωμένου ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ, ἅτινα ἐξῆλθον εἰς φῶς ὄντα ἐντελῶς κεχωσμένα, ταῖς ἐνεργείαις δύο γυναικῶν δι' ὀπτασίας ὁδηγηθεισῶν πρὸς τοῦτο, ὡς θρυλλεῖται ἐν Στράντζῃ. Ὁ ναὸς οὗτός ἐστι πράγματι βυζαντινῆς ἐποχῆς καὶ παλαιός, ἐκ τῶν ἐρειπίων δὲ φαίνεται ὅτι ἦν μικρὸς μέν, ἀλλὰ κομψὸς καὶ στερεός.

Γεννήσεις λαμβάνουσι χώραν κατ' ἔτος κατὰ μέσον ὅρον 90, γάμοι 35—40 καὶ θάνατοι κατὰ μέσον ὅρον 60. Αἱ γεννήσεις ἄλλοτε ἦσαν πολλῷ πλείονες, οἱ γάμοι διπλάσιοι τῶν σημερινῶν καὶ οἱ θάνατοι ἀνάλογοι τοῦ πληθυσμοῦ. Ἡ Στράντζα ἄλλοτε ἦν κώμη εὐπορωτάτη καὶ ἀκμαία, διότι ἐκ τῶν ἀπεράντων δασῶν ἄφθονα ἐπορίζετο καὶ ἀκόπως τὰ ἐπιτήδεια· σήμερον περὶ τὴν Στράντζαν συνωκίσθησαν ἑπτὰ χωρία προσφύγων ὀθωμανῶν καὶ ἀπώτερον ταύτης καὶ ἄλλα πολλά, κατέσχον τὰ βουνὰ καὶ δάση τῆς Στράντζης, ἀπεψίλωσαν αὐτά, καὶ οἱ ἐν Στράντζῃ, οἱ τὴν ἀνθρακοποιΐαν μετερχόμενοι μόνην, εὑρίσκονται σήμερον ἐν μεγάλῃ δυστυχίᾳ, ἐξ ἧς καὶ ἀναγκάζονται νὰ ἐκπατρίζωνται μεταβαίνοντες εἰς Σελεύκειαν καὶ ἄλλα τῆς Ἀνατολῆς μέρη πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ τοιούτου ἐπαγγέλματος, ἀλλὰ μετὰ πενιχρᾶς ἀμοιβῆς. Ὁ ἐπισκεπτόμενος τὴν

Στράντζαν σήμερον ἐννοεῖ ἐκ πρώτης ὄψεως τὴν πάλαι ποτὲ εὐπορίαν καὶ ἀκμὴν αὐτῆς καὶ βλέπει τὴν νῦν παρακμὴν καὶ πενιχρότητα, βλέπει οἰκίας εὐρείας, μεγάλας καὶ μεγαλοπρεπεῖς ἄλλοτε ἀλλ' ἤδη κατηρειπιωμένας σχεδὸν πάσας. Οἱ εὐπορώτεροι ἐγκαταλείπουσι νῦν τὴν Στράντζαν καὶ μετοικοῦσιν εἰς Σηλυβρίαν καὶ Μέτραις ἢ καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ αὐτῇ, σὺν τῷ χρόνῳ δὲ ἡ Στράντζα ἀρκιοῦται καὶ ἐρημοῦται. Εὐτυχῶς τὰ ἤθη σχετικῶς καὶ ἔθιμα ἐν Στράντζῃ διατηροῦνται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἁγνά, τηροῦνται δ' αὐστηρῶς τὰ πάτρια. Οἱ κάτοικοι εἰσὶν ἀρκούντως εὐσεβεῖς, νομοταγεῖς καὶ φιλήσυχοι καὶ ἔχουσιν ἀρκετὴν φιλοτιμίαν καὶ φιλομουσίαν, καίτοι ὑπὸ ἐκπαιδευτικὴν ἔποψιν καὶ ἐκπολιτιστικὴν ὑπολείπονται σχετικῶς πολύ, μολονότι ἡ Στράντζα κεῖται εἰς τὰ πρόθυρα τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐρρήθη ἀνωτέρω ὅτι οἱ ἐν Στράντζῃ εἰσὶ γενικῶς ἀνθρακοποιοί, πλὴν ὀλιγίστων γεωργῶν καὶ ποιμένων. Τὸ κλῖμα ψυχρὸν (ὀρεινὸν) ἀλλ' ὑγιεινόν· ἄφθονα δὲ ὕδατα καὶ λαμπρὰ ὑπάρχουσι καὶ ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως καὶ πέριξ αὐτῆς.

Ἀσκὸς (τουρκιστὶ **Πόδημα**)

Νοτιοδυτικῶς τῆς Στράντζης, παράλιος κώμη, ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου καὶ εἰς τρίωρον ἀπ' αὐτῆς ἀπόστασιν, οἰκεῖται συμπαγῶς ἐξ ἑλλήνων ὀρθοδόξων. Ὑπάρχουσιν οἰκίαι 110, ἐν αἷς 135 στέφανα (ἀνδρόγυνα)· ἀσχολοῦνται καὶ οὗτοι κυρίως μὲν εἰς τὴν ἀνθρακοποιΐαν καί τινες εἰς τὴν ναυτιλίαν, διὰ μικρῶν ἱστιοφόρων φέροντες εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἄνθρακας καὶ ξύλα, ὀλίγιστοι δὲ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν. Ναὸν κέκτηται ἡ κώμη ἕνα, τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ὅτε (πρεσβεύειν τῆς Διακαινησίμου) ἑορτάζει πανδημεὶ ἡ κώμη προστρεχόντων πολλῶν πανηγυριστῶν ἐκ Στράντζης, Καρατζᾶ-κιοΐ, Βελιγραδίου καὶ ἐξ ἀπωτέρων ἔτι χωρίων. Ὁ ναὸς οὗτος ἐκτίσθη πρὸ πεντηκονταετίας περίπου. Παρεκκλήσιον καὶ ἁγίασμα ἐντὸς ἢ πέριξ τῆς κώμης οὐδὲν ὑπάρχει.—Τὸ κτίριον τοῦ σχολείου, μικρὸν καὶ οὐχὶ παλαιόν, περιλαμβάνει τὸ ἀρρεναγωγεῖον καὶ παρθεναγωγεῖον. Καὶ τὸ μὲν ἀρρεναγωγεῖον ἔχει ἕνα διδάσκαλον ἀπόφοιτον τοῦ ἐν Ἐπιβάταις Ἑλενείου γυμνασίου (Ἀρχιγενείου), καὶ 50 μαθητὰς εἰς 4 τάξεις. Τὸ δὲ παρθεναγωγεῖον 30 μαθητρίας εἰς 4 ὡσαύτως τάξεις μετὰ μιᾶς διδασκάλου καὶ ταύτης ἀποφοίτου τοῦ Ἀρχιγενείου παρθεναγωγείου. Ἱερεὺς εἷς ὑπάρχει μετὰ εἰσοδήματος ἐκ τῶν τυχηρῶν 5000—5500 γροσίων ἀργυρῶν. Αἱ δαπάναι σχολείων καὶ ναοῦ, μέχρις 155 λιρῶν ἀνερχόμεναι, καλύπτονται ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ ναοῦ (ἐκ δίσκων καὶ πωλήσεως κηρίου).—Ἐπιχορήγησις ἐδίδετο κανονικὴ τῷ τέως κυριάρχῳ μητροπολίτῃ (Ἡρακλείας) 800 ἀργυρῶν γροσίων.—Γεννήσεις 10—15, θάνατοι ἄλλοι τόσοι καὶ γάμοι 8—10 κατ' ἔτος.—Περὶ ἐξασκήσεως τῆς φιλανθρωπίας, περὶ αὐξομειώσεως τοῦ πληθυσμοῦ, τῶν γάμων, τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων ἀνακοινοῦσιν ἡμῖν ταῦτα, ἅτινα καὶ περὶ Στράντζης.

Καρατζᾶ-κιοΐ

Πρὸς ἀνατολὰς τῆς Στράντζης, κώμη μεσόγειος καὶ ἀπέχουσα αὐτῆς 4 ὥρας πεζῇ. Οἰκίαι ἑλλήνων ὀρθοδόξων 247 μετὰ 250 στεφάνων (ἀνδρογύνων).—(ὀθωμανικαὶ οἰκογένειαι 60). Ναὸς εἷς σεμνυνόμενος ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Γεωργίου, οὗ κατὰ τὴν μνήμην ἑορτάζει τὸ χωρίον δημοτελῶς. Ὁ ναὸς τυγχάνει παλαιὸς 70—80 ἐτῶν, οὐδεμίαν ἐπιγραφὴν φέρων δηλωτικὴν τῆς ἐποχῆς τῆς κτίσεως. Ἐντὸς τοῦ χωρίου ὑπάρχει παρεκκλήσιον τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, τὴν 2 δὲ μαΐου γίνεται πανήγυρις δημοτελής, εἰς ἣν μεταβαίνουσι καὶ ἐκ τῶν πέριξ χωρίων εὐάριθμοι πανηγυρισταί. Ἁγίασμα ὑπάρχει ἕν, τὸ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, ἑορτάζον τῇ 29 αὐγούστου. Κτίρια σχολείων ὑπάρχουσι δύο. Τὸ ἕν, χρησιμεῦον ἄλλοτε ὡς νηπιοπαρθεναγωγεῖον, ἤδη μένει κλειστὸν ἕνεκα οἰκονομικῶν λόγων· τὸ κτίριον μικρὸν καὶ παλαιόν. Τὸ ἕτερον, ὂν ἐν ἐνεργείᾳ, χρησιμεύει ὡς μικτὸν σχολεῖον.—Μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι 80 εἰς 4 τάξεις μετὰ 2 διδασκάλων, τοῦ διευθυντοῦ κεκτημένου πτυχίον γυμνασίου. Δαπάναι σχολείου 100 λίραι τουρκικαὶ σχεδόν, καλυπτόμεναι ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ ναοῦ καὶ τῆς ἐκμισθώσεως τῆς βοσκῆς.—Ἱερεὺς εἷς ἔχων εἰσόδημα λίρας περίπου 40—45 ἐκ τῶν τυχηρῶν. —Τῷ τέως κυριάρχῳ μητροπολίτῃ Ἡρακλείας ἐδίδετο ἐπιχορήγησις 976 γρ. ἀργυρᾶ. — Γεννήσεις 25—30, γάμοι 12—15, καὶ θάνατοι περὶ τοὺς 20 κατ' ἔτος. Ἐπάγγελμα τῶν κατοίκων ἡ ἀνθρακοποιΐα καὶ ἐν ἐλαχίστῳ λόγῳ ἡ γεωργία.—Τὰ ἤθη, καὶ ἔθιμα ταὐτὰ τοῖς τῆς Στράντζης.—Ἀρχαῖον μνημεῖον οὐδὲν οὐδαμοῦ, οὐδ' ἐρείπια παλαιῶν οἰκοδομῶν.—Ἀδελφότητες, σωματεῖα φιλανθρωπικὰ ἢ ἄλλου εἴδους εἰσὶν ἄγνωστα ὅλως—Ὁ ἀρχιερεὺς μετέβαινεν ἄλλοτε ἅπαξ τοῦ ἔτους διαμένων μίαν ἢ τὸ πολὺ δύο ἡμέρας, ἐνίοτε δ' οὐδ' ἅπαξ τοῦ ἔτους ἐπεσκέπτετο τὸ χωρίον. Παρακμὴ καὶ τῶν χωρίων τούτων παρατηρεῖται οἵα καὶ ἐν Στράντζῃ καὶ διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους.

Βελιγράδιον

Χωρίον μικρὸν ἀπέχον ἐκ Καρατζᾶ-κιοὶ τέταρτον ὥρας καὶ ἀριθμοῦν 80 οἰκίας ἑλλήνων ὀρθοδόξων μετὰ ἰσαρίθμων περίπου οἰκογενειῶν (στεφάνων). Ὁ ναός, τιμώμενος ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Γεωργίου, μικρὸς καὶ ἐτοιμόρροπος. Ἱερεὺς εἷς μετὰ εἰσοδήματος 20—25 λιρῶν προερχομένων ἐκ τῶν τυχηρῶν καὶ τοῦ κανονικοῦ ἐπιδόματος ἐξ ἑνὸς κοιλοῦ σίτου ἐξ ἑκάστου στεφάνου καὶ ἡμίσεος τῶν χήρων καὶ χηρῶν. Εἰς τὸν τέως κυριάρχον μητροπολίτην ἐδίδετο ἐπιχορήγησις ἐκ 315 γροσίων ἀργυρῶν.—Σχολεῖον ἔχει ἓν, μικρὸν κτίριον καὶ εὐτελὲς μετὰ μαθητῶν καὶ μαθητριῶν (μικτὸν) 50 καὶ διδασκάλου, ἀποροίτου ἴσως σχολαρχείου· μισθὸς αὐτοῦ 2500 γρόσια ἀργυρᾶ καλυπτόμενος ὑπὸ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ ναοῦ.—Παρεκκλήσιον μετὰ ἁγιάσματος ὑπάρχει ἕν, ἀμέσως ἔξω τοῦ χωρίου, ἐν ὀνόματι τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, οὗ κατὰ τὴν μνήμην (2 μαΐου) γίνεται πανήγυρις προσερχομένων οὐκ ὀλίγων καὶ ἐκ τῶν πέριξ χωρίων.—Τὰ λοιπὰ βεβαίως συντρέχουσιν ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ χωρίου, ὅπερ ἐστὶ τὸ πτωχότερον.—Ἐπάγγελμα ἐξασκοῦσιν οἱ κάτοικοι ἐν μικρᾷ μοίρᾳ τὴν γεωργίαν, κατὰ τὸ πλεῖστον δὲ τὴν ἀνθρακοποιΐαν.

ΘΕΣΠΡΩΤΙΚΑ

Ἡ Μονὴ Γηρομερίου

Ἡ ἱερὰ τοῦ Γηρομερίου μονὴ τὸ πάλαι ἐξετείνετο πολὺ πλέον καὶ διῳκεῖτο ἔν τινι ἐποχῇ ὑπό τινος ἡγεμόνος, ἐδρεύοντος εἰς τὴν τότε κωμόπολιν, νῦν δὲ χωρίδιον «Κόκκινο λιθάρι» καλουμένην, εἰς ἣν ὑπῆρχε φρούριον ὀχυρόν, ὡς καὶ σήμερον σώζονται ἐν αὐτῇ πολλαὶ ἀρχαιότητες. Τὸ χωρίον τοῦτο δὲν ἦτο ἐξ ἀρχῆς εἰς ἣν θέσιν εὑρίσκεται· ἀλλὰ πυρκαϊᾶς ἕνεκεν μετηνέχθη ὅπου νῦν κεῖται· ἐπεκλήθη δὲ «Κόκκινο λιθάρι» ἔκ τινος μεγάλου ἐρυθροῦ λίθου, παρ' ᾧ εὑρηται καὶ ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ ἁγίου Μηνᾶ. Εἰς ἅπασαν τὴν περιφέρειαν τῆς μονῆς Γηρομερίου σώζονται ἐρείπια μαρτυροῦντα τὴν ἱστορικὴν εὐκλειαν αὐτῆς, καὶ ἐν τῷ χωρίῳ Λεμπόβῳ ὑπῆρχε μονύδριον, ὅπερ ἦν μετόχιον Γηρομερίου, περὶ οὗ πολλαὶ ἐκεῖ παραδόσεις σώζονται· ἰδίως δὲ διηγοῦνται περὶ τοῦ τόπου τῆς μονῆς, ὅστις τότε παρίστα τὴν εἰκόνα τῆς πολυθείας, ηὐδόκησεν ὁ Θεὸς νὰ φανερώσῃ τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, τὴν ὁποίαν μετήνεγκον διὰ λιτανειῶν εἰς ἣν θέσιν νῦν εὑρίσκεται καὶ ἔνθα ἔκτισαν μονὴν, ἐπ' ὀνόματι τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἐπὶ τῶν θεμελίων τοῦ ἄλλοτε ἑλληνικοῦ ναοῦ ἢ βωμοῦ, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα Γερομέριον (ἱερὸν καὶ ἅγιον μέρος), παρ' ᾧ ἐτελεῖτο ἡ λατρεία κτλ.

Οὐ μακρὰν τῆς μονῆς ταύτης κεῖται καὶ ἡ κώμη Φανερωμένη, ἧς τὸ ὄνομα προήχθη ἐκ τῆς ἐκεῖσε ἐμφανίσεως τῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου, ὡς εἶπον, διότι ἐκεῖ πρώτην φορὰν ἐφανερώθη ἡ τῆς Θεοτόκου εἰκὼν καὶ ἐκεῖθεν ὡδηγήθη ὑπὸ δώδεκα ἱερέων εἰς τὴν πρὸς τὰ ΒΑ τῶν Φιλιατῶν κώμην Γηρομέριον, παρ' ἣν ἐκτίσθη καὶ ἐτοποθετήθη ἡ εἰκών. Οἱ δώδεκα ἱερεῖς, οἵτινες ὡδήγησαν τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου ἦσαν ἱερεῖς τῶν τότε ἑλληνικῶν ναῶν, ἐφ' ὧν ὀνομάτων ἐστιτήθησαν καὶ τὰ 12 τῆς ἄλλοτε ἐξαρχίας χωρία. Ἡ κώμη Φανερωμένη γέμει ἐρειπίων καὶ συντριμμάτων κεράμων, διεσκορπισμένων ἔνθεν κἀκεῖθεν, καὶ ἐξ ὧν δύναταί τις νὰ θαυμάσῃ τὴν ἱστορικὴν καὶ θρησκευτικὴν τοῦ τόπου ἀνάπτυξιν. Παρ' αὐτὴν εὑρίσκεται καὶ ἡ ἱστορικὴ θέσις «Κτίσμα» ἐφ' οὗ εὑρίσκεται καὶ ναΐδριον δυσπρόσιτον, εἰς τὸ ὁποῖον διέμεινεν ἐπ' ἀρκετὸν ὁ ἱδρυτὴς τῆς μονῆς ὅσιος Νεῖλος Ἱεριχιώτης, περὶ ἧς οἱ γεραιότεροι τῶν χωρικῶν ὁμολογοῦσι καὶ πιστεύουσιν ὅτι ἦν πρότερον ἀνώμαλος καὶ κατ' ἀπόφασιν τῆς ἐν Θεοστρούγκᾳ τῆς Πλισιβίτζης συνελεύσεως συνεφώνησαν πολλοὺς κτίστας νὰ κτίσωσι τὴν θέσιν ταύτην, ἵνα γίνῃ ὁμαλὸν τὸ μέρος. Τοῦτο ἐπιχειρίσκντες ἤγιζον εἰς τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ τείχους, ὅτε ἐξ ἀπροσεξίας, φαίνεται, ἔπεσεν ἐκ τῆς χειρὸς κτίστου ἀπὸ τῆς κορυφῆς τὸ σφυρίον καὶ ἐκτύπησε τὸν προτομαίστορα, οὕτω δὲ τὸ ἔργον ἔμεινεν ἡμιτελές, καὶ ἕως σήμερον τὸ συμβὰν τοῦτο ὁμολογοῦσιν οἱ χωρικοὶ διαδοχικῶς. Τὸ ἱερὸν τοῦτο σκήνωμα διετέλεσεν ἄλλοτε ναὸς καὶ σταθμὸς τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ προσκύνημα γενικόν, εἰς ὃ προσήρχοντο ἀπὸ διάφορα μέρη. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἡ μονὴ διετήρει καὶ φώτων ἑστίαν, εἰς ἣν πανταχόθεν οἱ διψῶντες συνέρρεον, ἵνα διδαχθῶσι παιδίαν καὶ νουθεσίαν Κυρίου, ὡς καὶ τὸ διασωζόμενον ἄτμα μαρτυρεῖ

Ἐγῶμαι τοῦ παπᾶ παιδὶ καὶ τοῦ δεσπότη 'γγόνι
ποὺ μάνθανα σουμαργιασμόν, γραφὴ καὶ ἀναγνώσι.
Πέντε δασκάλους πέρασα καὶ δώδεκα παπᾶδες,
τὸν 'γούμενο τοῦ Γερομεργιοῦ δὲν μπορῶ τὸν μπεράσω·
ξέρει χαρτὶ ἀλογάργιαστα, χαρτιὰ τελειωμένα,
ξέρει καὶ τὸ δεκάβιβλο, στὰ χέργια του τὸ παίζει.

† ἀρχιμανδρίτης ΦΙΛΟΘΕΟΣ.

18 μαΐου 1907.

ΤΟ ΠΡΩΤΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΠΑ*

Πρὸς μείζονα διαφώτισιν καὶ ὀρθὴν ἐκτίμησιν τοῦ «Σὺ εἶ Πέτρος καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν» πρέπει ἐπὶ τέλους νὰ λάβωμεν πρὸ ὀφθαλμῶν καὶ ἓν ἄλλο περιστατικόν. Ἐν τῷ αὐτῷ Εὐαγγελίῳ τοῦ Ματθαίου, ὀλίγον κατωτέρω, ἐν κεφαλαίῳ ιη΄, εὐθὺς ἐν ἀρχῇ, ἱστοροῦνται καὶ τὰ ἑξῆς· «Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες· τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν; Καὶ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν». Τὸ αὐτὸ περιστατικὸν διηγοῦνται καὶ οἱ εὐαγγελισταὶ Μάρκος καὶ Λουκᾶς. Ὁ πρῶτος γράφει περὶ τούτου τάδε· «Καὶ ἦλθεν (ὁ Ἰησοῦς) εἰς Καπερναοὺμ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος, ἐπηρώτα αὐτούς· τί ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς ἑαυτοὺς διελογίζεσθε; Οἱ δὲ ἐσιώπων (ἐξ ἐντροπῆς)· πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μείζων. Καὶ καθίσας ἐφώνησε τοὺς δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖς· εἴτις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔστω πάντων ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος. Καὶ λαβὼν παιδίον κτλ.» (Μαρκ. κεφ. θ΄, 33—37). Ὁ δὲ Λουκᾶς ἱστορεῖ τὸ πρᾶγμα οὕτω· «Εἰσῆλθε δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος παιδίου, ἔστησεν αὐτὸ παρ' ἑαυτῷ κτλ.» (Λουκ. κεφ. θ΄, 46—48). Τὸ περιστατικὸν τοῦτο τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὰ τρία Εὐαγγέλια ἔχει διὰ τὸ ἡμέτερον ζήτημα μεγάλην σημασίαν· καὶ ἰδοὺ διατί· παρὰ τῷ Ματθαίῳ, παρ' ᾧ καὶ μόνῳ ἱστοροῦνται τὰ περὶ τοῦ λεγομένου πρωτείου τοῦ Πέτρου, ἡ συζήτησις αὕτη ὡς κατόπιν λαβοῦσα χώραν, τίθεται μετὰ τὴν περὶ πρωτείου τοῦ Πέτρου διήγησιν, ἂν καὶ οὐχὶ πολὺ μετ' αὐτήν, διότι ἡ πρώτη διήγησις εὑρίσκεται ἐν τῷ ις΄ κεφαλαίῳ, ἡ δὲ ἑτέρα ἐν τῷ ιη΄. Ἤδη ἐρωτᾶται ἐὰν δημοσίᾳ καὶ ἐπισήμως ἐνώπιον πάντων τῶν μαθητῶν ἐδόθη πρότερον πράγματι εἰς τὸν Πέτρον τὸ πρωτεῖον καὶ ἡ ἡγεμονία ἐπὶ πάντων τῶν ἄλλων ἀποστόλων, πῶς ἦτο δυνατὸν ὀλίγον ὕστερον νὰ γεννηθῇ μεταξὺ τῶν μαθητῶν ζήτημα περὶ πρωτείου; Δὲν ἐπιμένουσι λέγοντες οἱ παπισταὶ ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶχε διατυπωθῇ καὶ ὁρισθῇ καθ' ὅλην τὴν ἐντέλειαν καὶ καθ' ὅλους τοὺς τύπους τῆς νομιμότητος διὰ τῆς πανηγυρικῆς ἐκείνης πράξεως, διὰ τοῦ «Σὺ εἶ Πέτρος καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν»; Ἐὰν τοῦτο εἶναι ἀληθές, πῶς τότε ἐξηγεῖται ἡ μετ' ὀλίγον μεταξὺ τῶν μαθητῶν περὶ πρωτείου ἀναφυεῖσα συζήτησις; Καὶ ἐνταῦθα λοιπὸν αἱ δύο αὗται διηγήσεις, τὰ δύο ταῦτα περιστατικά, δὲν συμφωνοῦσι μεταξύ των. Καὶ ἐπειδὴ τὸ δεύτερον περιστατικὸν διηγοῦνται τρεῖς εὐαγγελισταί, τὸ δὲ πρῶτον εἰς μόνον, ὁ Ματθαῖος, ὅστις καὶ συσχετίζει τοῦτο μὲ ἕτερον περιστατικὸν τοῦ ὁποίου ἡ ἔννοια οὐδόλως, ὡς πρὸ ὀλίγου παρετηρήσαμεν, συμβιβάζεται μὲ τὴν ἔννοιαν τὴν ὁποίαν δίδουσιν οἱ περὶ τὸν Πάπαν εἰς τὸ «Σὺ εἶ Πέτρος κτλ.» διὰ ταῦτα κατ' ἀνάγκην λογικὴν ὀφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ὅσα ἀναφέρει ὁ Ματθαῖος, ὁμιλῶν περὶ τοῦ Πέτρου καὶ τῆς πέτρας, δύνανται νὰ ἔχωσι πᾶσαν ἄλλην ἔννοιαν, οὐχὶ ὅμως τὴν ἔννοιαν, δι' ἧς χορηγεῖται τῷ Πέτρῳ πρωτεῖον καὶ «ἡγεμονία» ἐπὶ πάντων τῶν ἄλλων ἀποστόλων.

— Καὶ ἡ ἐπιστασία αὕτη τοῦ Φροσσάμμερ εἶναι ὀρθοτάτη. Παρόμοιαι μεταξὺ τῶν μαθητῶν συζητήσεις ἔλαβον χώραν καὶ ἕτεραι δύο. Ἡ δευτέρα ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Ματθαίου ἐν κεφ. κ΄, 20 καὶ ἑξῆς, καὶ ὑπὸ τοῦ Μάρκου ἐν κεφ. ι΄, 35—41, καὶ ἡ τρίτη ὑπὸ τοῦ Λουκᾶ ἐν κεφ. κβ΄, 24. Ἐπειδὴ δὲ αἱ τοιαῦται μεταξὺ τῶν ἀποστόλων καὶ ἅπαξ καὶ δὶς καὶ τρὶς περὶ πρωτείου γενόμεναι φιλονεικίαι ἔλαβον χώραν, ὡς εἴρηται, μετὰ τὸ λόγιον τοῦ Σωτῆρος «Σὺ εἶ Πέτρος καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν», οὐδεμία τῷ ὄντι ἀμφιβολία ὑπολείπεται ὅτι οἱ ἀπόστολοι τοῦ Κυρίου, οἱ περὶ πρωτείου φιλονεικήσαντες καὶ πρότερον καὶ κατὰ τὰς τελευταίας πρὸ τοῦ θανάτου στιγμὰς τοῦ διδασκάλου αὐτῶν, παντελῶς ἠγνόουν ἐκεῖνο, ὅπερ οἱ διδάσκαλοι τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας τόσον καλῶς γινώσκουσι καὶ ὑπὲρ οὗ ἐκθύμως ὑπεραμύνονται. Οἱ μαθηταὶ καὶ ἀπόστολοι τοῦ Κυρίου οἱ πρότερον καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν ὥραν περὶ πρωτείου φιλονεικήσαντες, διὰ τῆς φιλονεικίας αὐτῶν ταύτης βεβαιοῦσιν ἀδιστάκτως πάντα μὴ ἐκ

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 332—336

προθέσεως τυφλώττοντα, ὅτι μέχρι τῆς ὥρας ἐκείνης οὐδὲν οὔτε εἶχον ἀκούσει οὔτε ἐγίνωσκον περὶ πρωτείου τοῦ Πέτρου, ὅτι παντάπασιν ἠγνόουν ἂν ὁ Πέτρος διὰ τοῦ «Σὺ εἶ Πέτρος κτλ.» ὡρίσθη πρῶτος καὶ ὑπέρτατος κύριος αὐτῶν καὶ ἁπάσης τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Διότι, ἐὰν ἐγίνωσκον, βεβαίως δὲν θὰ διελέγοντο πρὸς ἀλλήλους περὶ πρωτείου. Ἀλλὰ πῶς ἦτο δυνατόν, θὰ εἴπῃ τις, νὰ εὑρίσκωνται ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ πρωτείου τοῦ Πέτρου, ἀφοῦ παρόντες ἤκουσαν ἰδίοις ὠσὶ τὸν Κύριον πανηγυρικῶς, καὶ δὴ καὶ εἰς τρόπον οὐδεμίαν, ὡς διατείνονται οἱ ἱεροφάνται τοῦ Παπισμοῦ, ἐπιδεχόμενον ἀμφισβήτησιν, διορίζοντα θεμέλιον τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὑπέρτατον ἄρχοντα αὐτῆς τὸν Πέτρον διὰ τοῦ «Σὺ εἶ Πέτρος κτλ.»;—Ἡ λύσις τῆς ἀπορίας ταύτης εἶνε πρόχειρος· ἰδοὺ αὕτη: Οὐδὲν περὶ πρωτείου ἐγίνωσκον οἱ μακάριοι ἀπόστολοι μηδ' αὐτοῦ τοῦ Πέτρου ἐξαιρουμένου, διότι οὔτε ὁ Κύριος περὶ πρωτείου ὡμίλησεν εἰπὼν τὸ «Σὺ εἶ Πέτρος κτλ.» οὔτε αὐτοὶ ἐπομένως τοιοῦτό τι εὗρον ἐν τοῖς λόγοις τοῦ διδασκάλου.—Ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ μὲν Κύριος καὶ διέταξε καὶ ἐσύστησεν ἐπισήμως τὸ παπικὸν πρωτεῖον διὰ τοῦ « Σὺ εἶ Πέτρος κτλ», οἱ τούτου ὅμως μαθηταὶ μὴ ἐννοήσαντες τὴν οὕτω γενομένην διάταξιν ἐξηκολούθουν φιλονεικοῦντες περὶ πρωτείου; Οὐχί· α) διότι κατὰ τὴν γνώμην τῶν προμάχων τοῦ Παπισμοῦ ἡ διάταξις τοῦ Σωτῆρος ἡ γενομένη διὰ τοῦ «Σὺ εἶ Πέτρος κτλ» ἦτο καὶ εἶναι σαφεστάτη καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην εὐληπτος καὶ παρεξηγήσεως ἀνεπίδεκτος· β) διότι καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι οἱ ἀπόστολοι δὲν κατενόησαν τὴν οὕτω δημοτελῶς καὶ μετὰ τοσαύτης εὐκρινίας, ὡς θέλουσιν οἱ παπισταί, διατυπωθεῖσαν διάταξιν, ὁ Κύριος εὐθὺς ἅμα ἤκουσε κατὰ πρῶτον τοὺς ἀποστόλους αὐτοῦ περὶ πρωτείου συζητοῦντας, ἐξάπαντος θὰ ἔδιδεν αὐτοῖς νὰ ἐννοήσωσι τὴν διάταξίν του καὶ οὕτω θὰ ἔπαυε πᾶσα εἰς τὸ ἑξῆς περὶ τούτου φιλονεικία. Ἐὰν ὁ Πέτρος διὰ τοῦ «Σὺ εἶ Πέτρος κτλ.» ἦτο ἤδη περιβεβλημένος τὴν ἀνωτάτην ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας κυριαρχίαν, ὡς διατείνονται οἱ ἐν Ρώμῃ, ἡ ἐξήγησις αὕτη θὰ ἐδίδετο ἀφεύκτως· διότι καὶ ἀναγκαία ἦτο καὶ φυσική.—Περιττὴ πᾶσα περὶ τοῦ πρωτείου συζήτησις, θὰ ἔλεγεν ἤδη πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ὁ Κύριος, τὸ πρωτεῖον ὑπάρχει δεδομένον εἰς τὸν Πέτρον, δὲν εἶπον ἐγὼ πρὸς αὐτὸν «Σὺ εἶ Πέτρος καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν» καὶ πᾶσαν ἔδωκα αὐτῷ ἐξουσίαν ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς; Τί μάτην ἐρίζετε πρὸς ἀλλήλους καὶ ἐρωτᾶτε, τίς ἐστι πρῶτος καὶ μείζων ἐν ὑμῖν;—Καὶ τῷ ὄντι ἡ στιγμὴ ἦτο κατάλληλος καὶ διὰ τοὺς ἀποστόλους ὅπως βεβαιωθῶσι περὶ τοῦ πρωτείου τοῦ Πέτρου καὶ μηκέτι περὶ τούτου μάτην διαλέγωνται πρὸς ἀλλήλους, καὶ διὰ τὸν Πέτρον ἵνα καὶ οὗτος μάθῃ καὶ ἀκολούθως αὐθεντικῶς διεκδικῇ ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὸ πρωτεῖον, καὶ διὰ τὸν Κύριον αὐτόν, ὅπως ἐξηγούμενος σαφέστερον, συστήσῃ τὸν Πέτρον ἅπαξ διὰ παντὸς ὡς ἀρχηγὸν καὶ ἡγεμόνα τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ καὶ περαιτέρω ἐνοχλήσεων ἀπαλλαγῇ, διδοὺς πέρας εἰς πᾶσαν ἐν τῷ μέλλοντι περὶ τούτου ἀντιλογίαν. Ἐγενετο τοιοῦτό τι; ἐδόθη τοιαύτη ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἐξήγησις; Οὐδὲν τοιοῦτον ἔπραξεν ὁ Κύριος ἀκούων τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐρίζοντας περὶ πρωτείου, διότι οὔτε πρωτεῖον ἐδόθη τῷ Πέτρῳ, ὅπως ἐκ τοῦ μηδενὸς ἔπλασεν ὕστερον ἡ Ρώμη, παρερμηνεύουσα τὸ λόγιον «Σὺ εἶ Πέτρος κτλ.». Σ. Μ.

Ἀλλ' ἡ ἑρμηνεία, ἧς ἀντέχονται καὶ διὰ παντὸς τρόπου ἀγωνίζονται νὰ ὑποστηρίξωσιν οἱ ὑπέρμαχοι τοῦ Παπισμοῦ εἶναι ἀπαράδεκτος καὶ ἀπορριπτέα καὶ διὰ τὸν λόγον ὅτι ἀντίκειται καὶ εἰς τοὺς λόγους καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τῶν λόγων τοῦ Ἰησοῦ, ὅστις τὴν ὑπεροχὴν καὶ τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν ἀποστόλων ἐξαρτᾷ ὁριστικῶς οὐχὶ ἐκ τοῦ «Σὺ εἶ Πέτρος καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν», ἀλλ' ἐκ τῆς ταπεινοφροσύνης καὶ τῆς παιδικῆς ἀφελείας καὶ ἁπλότητος τῆς καρδίας τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. Ὅτι δὲ ὁ Πέτρος ἦτο πρῶτος καὶ ἡγεμὼν κατὰ τὴν ταπεινοφροσύνην δὲν δυνάμεθα βέβαια νὰ διϊσχυρισθῶμεν, καὶ ἐξ ὅσων ἡμεῖς τοὐλάχιστον γινώσκομεν οὐδεὶς μέχρι τοῦδε ἐξήρτησε τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου ἐκ τῆς ἰδιότητος ταύτης, καίτοι, κατὰ τὸ λόγιον τοῦ Κυρίου, ἂν ποτε ἐδίδετο τοιοῦτο πρωτεῖον, ἐπὶ τῆς ἰδιότητος ταύτης ἔπρεπε νὰ στηριχθῇ.

— Ὑπὲρ τοῦ πρωτείου τοῦ ἀποστόλου Πέτρου ἐπιχειροῦσιν οἱ φίλοι τοῦ Παπισμοῦ καὶ ἐκ τῆς θέσεως, ἣν συνήθως κατέχει οὗτος ἐν τῇ χορείᾳ τῶν ἁγίων ἀποστόλων. Ὁσάκις ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις γίνεται ἀπαρίθμησις τῶν ὀνομάτων τῶν ἱερῶν ἀποστόλων, τὸ ὄνομα τοῦ Πέτρου φέρεται, λέγουσι, πρῶτον. Οὕτω παρὰ τοῖς εὐαγγελισταῖς Ματθαίῳ κεφ. ι', 2, Μάρκῳ κεφ. γ', 16—20, Λουκᾷ κεφ. στ', 14—16 καὶ ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν ἀποστολικῶν Πράξεων κεφ. α', 13, οἱ δὲ εὐαγγελισταὶ πολλάκις μεταχειρίζονται τὴν ἔκφρασιν «ὁ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ» πρὸς δήλωσιν τοῦ συλλόγου τῶν ἀποστόλων (βλ. Μάρκ. κεφ. α', 36, Λουκ. κεφ. η', 45. καὶ θ', 32). Οἱ αὐτοὶ παρατηροῦσιν ὅτι πρῶτος ὡς

ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸν λόγον λαμβάνει καὶ ἐρωτᾷ τὸν διδάσκαλον ἢ ἀποκρίνεται πρὸς αὐτὸν ἐν ὀνόματι τῶν ἀποστόλων ὁ Πέτρος «στόμα γινόμενος τῶν ἀποστόλων», ὡς λέγει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, καὶ ὅτι καὶ ἰδιαιτέρας εὐνοίας δείγματα λαμβάνει παρὰ τοῦ Κυρίου (βλ. Ματθ. ιδ΄ 28—32, ιζ΄, 24—27. ιζ΄, 1 Μαρκ. ε΄. 37, Λουκ. η΄, 51). Ταῦτα καὶ τὰ τούτοις ὅμοια θεωροῦνται σὺν τοῖς ἄλλοις ὡς συνηγοροῦντα οὐχ ἧττον ὑπὲρ τοῦ πρωτείου τοῦ ἀποστόλου Πέτρου. Ἀλλ' ἆρά γε δύναταί τις σπουδαίως σκεπτόμενος νὰ συμπεράνῃ ἐκ τούτων ὅτι ὁ Χριστὸς ἐχορήγησε τῷ Πέτρῳ θέσιν ὑπερτέραν ἐν τῇ ἀποστολικῇ χορείᾳ καὶ προνόμιον ἀπολύτου κυριαρχικῆς δικαιοδοσίας ἐν τῇ διακυβερνήσει τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ; Τοιοῦτο συμπέρασμα θὰ προσέκρουε καὶ εἰς αὐτὴν τὴν λογικήν· πρῶτον, διότι δύναταί τις νὰ εἶναι πρῶτος οἱουδήτινος σωματείου χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ ἔχῃ δικαιοδοσίαν καὶ ἐξουσίαν ἀπόλυτον ἐπ' αὐτοῦ, καὶ δεύτερον, διότι δύναταί τις νὰ εἶναι ἐν τῷ σωματείῳ primus inter pares ὡς λέγουσιν ἤτοι «πρῶτος ἐν ἴσοις». Ὁ ἀπόστολος Πέτρος φέρεται πρῶτος ἐν τῇ ἀπαριθμήσει τῶν ἀποστολικῶν ὀνομάτων, καὶ ἀντὶ τῶν ἄλλων πολλάκις λαμβάνει τὸν λόγον καὶ ὁμιλεῖ, διὰ πολλοὺς λόγους, καὶ διότι ἐκ τῶν πρώτων ἐκλήθη (Ματθ. δ΄, 18), καὶ διότι ἐκ τῶν μαθητῶν, οὓς ὁ Κύριος ἐξελέξατο καὶ ἀποστόλους ὠνόμασε, πρῶτος ἐξελέγη (Λουκ. κεφ. στ΄. 13, 14), καὶ διότι καὶ πρεσβύτερος τὴν ἡλικίαν ὑπῆρχεν, ὡς φαίνεται, καὶ δὴ καὶ θερμότερος καὶ ζωηρότερος τὸν χαρακτῆρα καὶ μᾶλλον ἀφωσιωμένος τῷ Κυρίῳ (Ἰωάν. ιγ΄, 37, κα΄, 7). Ἄλλως τε εὑρηνται ἐν τῇ ἁγίᾳ Γραφῇ καὶ χωρία, ἐν οἷς ὁ Πέτρος δὲν ἔρχεται πρῶτος. Οὕτω φέρ' εἰπεῖν ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ὀνομάζει πρὸ αὐτοῦ τὸν Ἀνδρέαν (κεφ. α΄, 44)· ὁ δὲ Παῦλος πρῶτον τάσσει τὸν Ἰάκωβον, εἰ καὶ οὗτος δὲν ἦτο ἐκ τῶν δώδεκα, γράφων, «Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες στῦλοι εἶναι» (Γαλατ. κεφ. β΄, 9), ἀλλαχοῦ δὲ τίθησιν αὐτὸν τελευταῖον (Α΄ Κορ. θ΄, 5). Ὅτι δὲ καὶ οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι ἀμέσως καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ Πέτρου ὡμίλουν μετὰ τοῦ θείου αὐτῶν διδασκάλου, ὑπάρχει τόσον ἀναντίρρητον, ὅσον ἀναντίρρητόν ἐστιν ὅτι καὶ ἰδιαιτέρας εὐνοίας καὶ τιμῆς καὶ προνοίας καὶ οὗτοι ὡς ὁ Πέτρος παρὰ τοῦ Κυρίου ἠξιοῦντο (Μαρκ. β΄, 14. γ΄, 17. ε΄, 37. θ΄, 2. Λουκ. η΄, 5. θ΄, 49. 54. Ἰωάνν. ιγ΄, 23—25. ιδ΄, 22. ιζ΄, 25. κ΄, 26—29 καὶ ἄλλα).

Ὀρθῶς ἄρα κρίνουσι καὶ περὶ τούτων οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. «Ὁ Πέτρος, λέγει ὁ ἱερὸς Αὐγουστῖνος (ἐν λόγῳ 316), ἦν πρῶτος μεταξὺ τῶν ἀποστόλων, ὅπως ἦτο πρῶτος μεταξὺ τῶν διακόνων ὁ Στέφανος». Τῆς γνώμης ταύτης πρὸ τοῦ Αὐγουστίνου ἦσαν ὁ Ὠριγένης (Ἑρμ. εἰς τὸν Ἰωάννην) καὶ ὁ Κυπριανὸς (ἐπιστ. 71). Εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι οὐδεὶς τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ἐνεῖδεν ἐν τῇ τοιαύτῃ κατατάξει τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀποστόλου Πέτρου ὡς καὶ ἐν τῇ καθόλου συμπεριφορᾷ αὐτοῦ σημεῖόν τι ἢ ἴχνος δικαιοδοσίας καὶ ἐξουσίας ἀνωτέρας ἐν τῇ διοικήσει τῆς Ἐκκλησίας· ἀλλ' οὔτε ἦν δυνατὸν νὰ συμπεράνωσιν οἱ πατέρες τοιοῦτόν τι χωρὶς νὰ περιέλθωσιν εἰς ἀντίφασιν πρὸς τὴν ἁγίαν Γραφήν, ὅπου ὁ Κύριος διαρρήδην ἀπαγορεύει τῷ Πέτρῳ καὶ τοῖς λοιποῖς ἀποστόλοις τὰ πρωτεῖα καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας (Λουκ. κβ΄, 25), καὶ ὅπου ἡ ὑπερτάτη δύναμις καὶ ἐξουσία ἡ διέπουσα καὶ διακυβερνῶσα τὴν ἁγίαν ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν δὲν φέρεται ὡς προνόμιον ἰδιαίτερον τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, πολλοῦ γε καὶ δεῖ· ἀλλ' ὡς δικαίωμα τοῦ ἀποστολικοῦ συλλόγου, εἰς ὃν ὤφειλεν ὑπακοὴν καὶ ὁ Πέτρος. Βλ. Πράξ. στ΄, 1 καὶ ἑξ. η΄, 14 καὶ ἑξ. ιε΄, 1 καὶ ἑξ. Πρβλ. Guettée, La papauté schismatique. Σ. Μ.

Ἐκκλησία Ἑλλάδος

Ἐκκλησιαστικὴ μουσική.—Κατὰ τὰς ἐφημερίδας τῆς Ζακύνθου, κοινῇ συνεννοήσει τοῦ πανιερ. ἀρχιεπισκόπου Ζακύνθου καὶ τοῦ δημάρχου αὐτῆς πρόκειται νὰ συστηθῇ ἐν τῇ νήσῳ σχολὴ τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, διότι λίαν αἰσθητὴ ἐγένετο ἡ τῶν δοκίμων ἱεροψαλτῶν ἔλλειψις, ἡ δὲ πλημμονὴ τῶν αὐτοσχεδίων καὶ ἀδοκίμων καὶ κοσμικῶν ἀσμάτων ἤρξατο νὰ φυγαδεύῃ, κατά τινα ἐφημερίδα, τοὺς πιστοὺς ἐκ τῶν ναῶν. Τὴν προπαρασκευὴν ἱεροψαλτῶν δοκίμων ἤδη ζητοῦσιν ἀπὸ τῆς ἡμετέρας πατριαρχικῆς Μουσικῆς Σχολῆς, καὶ μετὰ τὴν ὕπαρξιν ἰδίου τμήματος ἐπὶ τούτῳ ἐν τῷ Ὠδείῳ Ἀθηνῶν, ἐπαρχίαι τινὲς ἢ καὶ ἰδιῶται. Ἤδη ἐκ Τρικκάλων ἀπεστάλη πρό ἔτους ἱεροψάλτης, παρασκευασθεὶς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Σχολῇ. Ἐσχάτως δὲ ὁ πανιερ. ἐπίσκοπος Ἠλείας κ. Δαμασκηνὸς συνέστησεν ἕτερον ἱεροψάλτην τῇ Α. Θ. Π. τῷ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ πρὸς ἐκγύμνασιν παρὰ τοῖς διδασκάλοις, ὃς καὶ συνεστήθη πρὸς τοῦτο τῷ ἄρχοντι πρωτοψάλτῃ. Τοιαύτην αἴτησιν ὑπέβαλε καὶ ἐκ τῶν ἱεραρχῶν τοῦ πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ὁ πανιερ. μητροπολίτης Κρήτης κ. Εὐμένιος, ἀποστείλας, ἱεροψάλτην ἐνταῦθα πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐν τῇ ἱερᾷ μουσικῇ γνώσεων αὐτοῦ.

Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ

Φιλαδελφείας ἑλλην. κοινότης.—Ἀγγέλλεται ἐκ Φιλαδελφείας τῆς Ἀμερικῆς ὅτι πολλαὶ καταβάλλονται ἐνέργειαι πρὸς συλλογὴν ποσοῦ ἀρκοῦντος εἰς ἀνέγερσιν ἰδιοκτήτου ναοῦ τῆς ἑλληνικῆς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ κοινότητος, ἧς πρόεδρος (τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς ἰδίᾳ) διατελεῖ ὁ κ. Ἰω. Π. Φαρμάκης, προϊστάμενος δέ, ὡς ἠγγείλαμεν, ὁ αἰδεσιμώτατος κ. Δημήτριος Πετρίδης, μεταβὰς ἐκεῖ πρὸ τῶν ἑορτῶν τοῦ θείου Πάσχα.

Λόουελ ἑλλην. κοινότης.—Ἐν τῷ νεοδμήτῳ ναῷ τῆς ἐν Λόουελ (Μασαχουσέτης) ἑλλην. ὀρθοδόξου κοινότητος, οὗ τὰς τοιχογραφίας ἔγραψε γερμανὸς ζωγράφος δόκιμος, διεξήχθη μέρος τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν τῆς ἁγίας καὶ Μ. ἑβδομάδος. Ἡ τοῦ ναοῦ συμπλήρωσις ἐπί τινα χρόνον εἰσέτι θέλει βραδύνει.

Κοινότης ἑλλην. Βαλτιμώρης. — Ἐνοικιάσθη ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος ἐν Βαλτιμώρῃ οἰκία κατάλληλος πρὸς ἐπιτέλεσιν τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν· ἐνέργειαι δὲ γίνονται πρὸς οἰκοδομὴν ἰδίου ναοῦ, δι' ἣν μέχρι πρὸ μηνὸς εἶχον εἰσπραχθῇ ἐξ εἰσφορῶν προαιρετικῶν 5000 φράγκων. Ἐφημέριος τοῦ ναοῦ, ἐξ Ἀθηνῶν ἀποσταλείς, ἀφίκετο κατὰ τὴν Μ. ἑβδομάδα, ὁ αἰδεσιμ. πρεσβύτερος κ. Κωνστ. Δοῦρος.

Ἑλληνικὴ κοινότης Μάντζεστερ.—Τῇ κυριακῇ τοῦ πάσχα ἐνεκαινίσθη ὁ ναὸς τῆς ἐν Μάντζεστερ (Ἀμερικῆς) ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Γεώργιος Μαλούσης, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ὀθωμανός, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον δευτέραν καὶ ὥραν 8ην π.μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις πνευματικοῦ δικαστηρίου ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Μαρίας Μαλούση, τὸ γένος Ἰσμηρίδου, τὰ οἰκιακὰ μετερχομένης καὶ κατοίκου Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ περὶ διαλύσεως γάμου δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδος».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 14 Μαΐου 1907.

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος** 2

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ, ΦΙΛΙΑΤΩΝ ΚΑΙ ΓΗΡΟΜΕΡΙΟΥ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Προσκαλεῖται ὁ κ. Εὐάγγελος Κερίμη, ὑπήκοος ὀθωμανὸς καὶ τὸ ἐπάγγελμα γανωτής, ὁρμώμενος ἐκ τοῦ χωρίου Κοκκινολιθαρίου τοῦ τμήματος Φιλιατῶν νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, ὅπως τὴν πρώτην πέμπτην καὶ ὥραν 5 τῆς ἡμέρας τουρκιστὶ μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ Ἐκκλ. δικαστηρίου τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐν Φιλιάταις αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Φωτεινῆς Ἰωάννου ἐκ Ζεϊνελίου τοῦ Ξεχώρου ἐπὶ διαζεύξει· ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας».

Ἐν τῇ ἱερᾷ Μητροπόλει Φιλιατῶν τῇ 23 μαρτίου 1907.

Ὁ πρόεδρος

† Ὁ Παραμυθίας Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου ΙΕΡΟΘΕΟΣ

Ὁ γραμματεὺς 3

Ἱερεὺς ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Γεώργιος Θεοδώρου Κωμοπολίτης, χῖος ὑπήκοος ὀθωμανός, ἄλλοτε κουρεὺς ἐν Γαλατᾷ παρὰ τὰ Κιουρεκτζίδικα, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον δευτέραν καὶ ὥραν 8 π. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης διὰ τῶν ἐφημερίδων δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις πνευματικοῦ δικαστηρίου ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Μαριάνθης Ἀντωνίου Βερώνη, ὑπηκόου ὀθωμανῆς, τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένης κατοίκου Ξυλοπόρτης, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 4 Ἰουνίου 1907.

Ὁ προεδρεύων 1

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος.

Τοῖς συνδρομηταῖς τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» τοῖς ἐγγραφεῖσι κατὰ τοὺς τελευταίους δύο μῆνας ἀγγέλλομεν ὅτι στέλλομεν τὰ ἀπὸ 1 μαρτίου φύλλα μόνον, εἶτα δὲ θέλομεν ἀποστείλει καὶ τὰ ἀπὸ 1 τοῦ ἔτους τούτου, μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν ἐλλειπόντων τινῶν τευχῶν.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.
ΑΡΙΘ. 24

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ
Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
† Ὁ Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διαμαρτυρίαι Κουτσοβλάχων—Ἡ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ κατάστασις—Ἐπίκαιρα γράμματα—Κυπριακὸν ζήτημα—Οἱ ἡμέτεροι μοναχοὶ καὶ οἱ ξένοι λόγιοι—Ἐκκλησιαστικὰ χρονικὰ—Εἰδήσεις ἐξ ἐπαρχιῶν—Τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου καὶ Πάπα—Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΚΟΥΤΣΟΒΛΑΧΩΝ

Διαμαρτυρία τῶν Ἑλληνοβλάχων κατοίκων τῆς πόλεως Μοναστηρίου πρὸς τοὺς αὐτόθι Προξένους τῶν Μεγάλων Δυνάμεων.

Κύριε Πρόξενε . . . .

Εἴμεθα οἱ ἐπιλεγόμενοι Κουτσόβλαχοι. Εἴμεθα ἐκεῖνοι περὶ οὗς συνάπτεται σφοδρὸς ἀγών, περὶ ὧν ὁμιλοῦσι χωρὶς νὰ τοὺς γνωρίζωσιν. Ἡ ἀπό τινος μεγάλη πρὸς ἡμᾶς ἐπιδεικνυομένη ἀγάπη θεωρεῖ ὅλως ἐπουσιῶδες τὸ νὰ ἐξετάσῃ τί εἴμεθα καὶ νὰ ἐρωτήσῃ τὴν γνώμην μας. Ἐξελήφθημεν ὡς ἀπροστάτευτα ἔκθετα ὀρφανά, ὅλος δὲ ὁ κόσμος ὁρέγεται νὰ μᾶς ἀποκαταστήσῃ.

Ἐξελήφθημεν ὡς ἀδιάθετον κτῆμα τοῦ ὁποίου ἐπαρουσιάσθησαν ἐπὶ τέλους οἱ ἀπό τόσων ἐτῶν ζητούμενοι νόμιμοι κληρονόμοι.

Θὰ ἦτο θαῦμα ἐὰν ὁ ἐμμανὴς οὗτος πρὸς ἡμᾶς καὶ πρόσφατος ἔρως ἦτο ἀφιλοκερδής, ὅλη δὲ ἡ εἰς βάρος μας παιζομένη κωμωδία θὰ ἦτο ἀξία περιφρονήσεως, ἐὰν μὴ καθίστα ἡμᾶς δυστυχεῖς καὶ ἐὰν μὴ ἐγέννα διχονοίας καὶ μίση μεταξὺ ἀδελφῶν οἵτινες ἐπὶ χιλιάδας ἐτῶν ἔζησαν κοινὸν ἐθνικὸν βίον.

Οἱ αἴφνης ἀνακαλύψαντες ἑαυτοὺς συγγενεῖς ἡμῶν καὶ μετὰ πάροδον δεκάδων αἰώνων αἰσθανθέντες, τώρα πρῶτον, τὸ πρὸς ἡμᾶς φίλτρον, αὐτοὶ οἱ οἰκοῦντες πέραν τῆς Σερβίας καὶ πέραν τῆς Βουλγαρίας Ρουμᾶνοι, ἵνα ἀποκρύψωσι τοὺς ἀσυναρτήτους αὐτῶν πολιτικοὺς σκοπούς, ἵνα ἀπατήσωσι τὴν Εὐρώπην περὶ τῆς σημασίας τῆς προπαγάνδας των, διατείνονται ὅτι λόγοι μόνον ἐκπολιτιστικοί, λόγοι προοδευτικοί, τοὺς ὠθοῦσι μοιραίως πρὸς ἡμᾶς· καὶ διὰ τοῦτο ἔρχονται, προσφέροντες ἄφθονον χρυσίον, νὰ μᾶς διδάξωσι τὴν γλῶσσάν των, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι εἶνε συγγενεστέρα πρὸς τὸ ἰδίωμά μας ἡ ἡ Γαλλική, ἢ ἡ Ἰταλική. Ἀλλὰ δὲν ἔχομεν ἀνάγκην τοῦ πολιτισμοῦ των· εἴμεθα ἀνώτεροί των. Καθ' οὓς χρόνους αὐτοὶ διετέλουν εἰσέτι ἄσημοι καὶ ἀπολίτι-

στοι, ἡμεῖς μόνοι μας ἀνεπτυσσόμεθα ἐργαζόμενοι ἐντίμως, αὐξάνοντες τὴν παραγωγὴν καὶ τὸν πλοῦτον τῆς χώρας εἰς ἣν ἀνήκομεν. Διακρινόμεθα καὶ εἰς τὰς ἐπιστήμας καὶ εἰς τὰς τέχνας ὅσον οὐδέποτε διεκρίθησαν αὐτοί. Μάρτυρες ὅσοι ἐξ ἡμῶν ἐγκατέστησαν ἐν Εὐρώπῃ, μάρτυρες ὅσοι ἐξ ἡμῶν ἔζησαν ἐν αὐτῇ τῇ Ρουμανίᾳ καὶ τοὺς ὁποίους ἡ Ρουμανία δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐκρουμανίσῃ. Μάρτυρες αὐτοὶ οἱ Εὐρωπαῖοι οἱ ἐλθόντες ἐνταῦθα καὶ ἰδόντες τί ἀξίζουσι τὰ σχολεῖα καὶ τὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα τῶν Ἑλληνοβλαχικῶν Κοινοτήτων, ἅτινα ἐκτίσθησαν καὶ συνετηρήθησαν ἐπὶ αἰῶνας διὰ τῶν ἀγώνων τοῦ λαοῦ, ὄχι διὰ ξένου χρυσίου.

Ταῦτα δὲ ἐγίνοντο ὅτε ἀκόμη οἱ Ρουμᾶνοι ἐκοιμῶντο βαθὺν ἀμαθείας ὕπνον, ἔγραφον δὲ τὴν γλῶσσάν των διὰ σλαυϊκῶν χαρακτήρων. Ἀλλὰ διακρινόμεθα αὐτῶν καὶ κατὰ τὰ ἤθη· ἔχομεν ἄλλην συνείδησιν τῆς οἰκογενειακῆς τιμῆς καὶ ἑστίας ἢ οἱ ἄρτι ἀνακύψαντες συγγενεῖς μας. Διότι δὲν εἴμεθα Σλαυολατῖνοι ὡς αὐτοί· εἴμεθα, τὸ πολὺ πολύ, Ἑλληνολατῖνοι καὶ πιστεύσατε ὅτι ἡ διαφορὰ εἶνε μεγίστη.

Δὲν ἠξεύρομεν ποῦ ζῶσιν οἱ πολιτικοὶ τῆς Ρουμανίας οἱ διακηρύττοντες, διὰ λόγους εὐνοήτους, ὅτι ὑπάρχουσιν ἐν Μακεδονίᾳ ἑξακόσιαι χιλιάδες ἕως ἓν ἑκατομμύριον ἀδελφῶν ἀναμενόντων μόνον τοὺς κανόνας τῆς Ρουμανικῆς γραμματικῆς ἵνα ἀναγνωρίσωσι τὴν συγγένειάν των. Εἶνε λυπηρὸν ὅτι δὲν ἔρχονται ἐδῶ ἵνα ἀνοίξωσι τοὺς ὀφθαλμούς των. Ἀλλὰ προσκαλοῦμεν πάντα ξένον ἰδόντα ἡμᾶς νὰ εἴπῃ ἐὰν εἶνε δίκαιον, ἐὰν εἶνε ἀνθρώπινον, νὰ τυρρανῆται εἷς ὁλόκληρος λαὸς ἐκ τῶν ἐνεργειῶν μιᾶς ξένης προπαγάνδας, πρὸς χάριν τῆς γλωσσολογίας, καὶ νὰ περιρρονῶνται μετὰ τόσης ἀσυνειδησίας τὰ τῆς ψυχῆς των αἰσθήματα.

Διότι περὶ τῆς ψυχῆς μας πρόκειται. Ὅλα τὰ φληναφήματα περὶ τῶν ἀπαραγράπτων τῆς γλωσσολογίας δικαιωμάτων ἢ περὶ τῆς πατριαρχικῆς πολιτείας δὲν θὰ ἐξαρκνίσωσι χιλιάδων ἐτῶν ἐθνικὴν συνείδησιν. Ἐὰν ἡ Ἐκκλησία μας διέπραξε λάθη, ὡς διατείνονται, ἡ Ἐκκλησία αὕτη ἦτο ἰδική μας· μετέχομεν καὶ ἡμεῖς τῶν λαθῶν, αὐτὰ εἶνε ἰδική μας ἐθνικὴ ἱστορία, δὲν εἶνε ἰδικόν των ἔργον.

Ἂς μᾶς ἀφήσουν ἡσύχους, ἂς μὴ ἀναμιγνύωνται εἰς ξένας ὑποθέσεις. Δὲν ἔχουσι κανὲν δικαίωμα νὰ ὁμιλῶσιν ἐν ὀνόματι ἡμῶν, νὰ ἀποφασίζωσι περὶ τῆς τύχης ἢ γλώσσης μας, καὶ νὰ ἐξαπολύωσι τὰ μίσθια ὄργανά των ἵνα γεννήσωσι ρουμανικὸν κόμμα.

Δὲν εἴμεθα Ρουμᾶνοι, τὸ διακηρύττομεν ὅλοι μιᾷ φωνῇ, οὔτε θὰ γείνωμεν ποτὲ τοιοῦτοι καὶ ἐὰν ἀκόμη ἑκατονταπλασιάσωσιν οἱ Ρουμᾶνοι τὰς πρὸς τοῦτο ἀφειδεῖς πιστώσεις τοῦ προϋπολογισμοῦ των. Μόνον βαθεῖαν περιφρόνησιν αἰσθανόμεθα πρὸς αὐτοὺς διὰ τὴν προπέτειαν μεθ' ἧς φιλοδοξοῦσι νὰ γείνωσι προστάται μας. Δύναται τὸ ἀφειδῶς δαπανώμενον χρυσίον αὐτῶν νὰ ἀγοράζῃ, προσκαίρως, τινας διεφθαρμένους, ναυάγια κοινωνικά, ὡς δύνασθε καὶ μόνοι σας νὰ διαπιστώσητε, δὲν θὰ καταπνίξῃ ὅμως τὴν δικαίαν ἀγανάκτησιν ἑνὸς ὁλοκλήρου λαοῦ ἐναντίον τῆς ἀξιοθρηνήτου πολιτικῆς ἐνίων Ρουμάνων πολιτευτῶν, οἵτινες, θέλοντες νὰ πείσωσι τὴν χώραν των περὶ τῆς δῆθεν ἐθνικῆς των ἐργασίας, ταράττουσι διηνεκῶς, διὰ διαφόρων μέσων, τὸν βίον μας καὶ πιέζουσιν ἀπεριγράπτως τοὺς ἁπλουστέρους καὶ πενεστέρους ἐξ ἡμῶν.

Ἐπανειλημμένως διεμαρτυρήθημεν κατὰ τῆς καταστάσεως ταύτης παρὰ τῇ σεβαστῇ Αὐτοκρατορικῇ Κυβερνήσει. Ἀλλὰ θεωροῦμεν ἐπάναγκες νὰ ἀποταθῶμεν καὶ πρὸς τοὺς Εὐρωπαίους ἀντιπροσώπους, διότι μετὰ λύπης παρετηρήσαμεν ὅτι ὄχι μόνον ὅλη σχεδὸν ἡ Εὐρώπη ἐνθαρρύνει τὴν Ρουμανίαν εἰς τὸ ἄχαρι αὐτῆς ἔργον, ἀλλὰ καί τινες τῶν ἀντιπροσώπων της, ἐπιπολαίως ἴσως ἐξετάσαντες τὰ πράγματα, ἐγκαρδιοῦσι τοὺς ἀσυνειδήτους διώκτας μας, γινόμενοι παραίτιοι διαιωνίσεως τῶν δεινῶν μας.

Δέξασθε τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ ἐξαιρέτου πρὸς ὑμᾶς σεβασμοῦ.

Οἱ Κουτσόβλαχοι τῆς πόλεως Μοναστηρίου.

Ἔπονται αἱ ὑπογραφαὶ δισχιλίων ἑξήκοντα δύο Ἑλληνοβλάχων οἰκογενειαρχῶν, δεόντως κεκυρωμέναι.

Σ.Σ.Ε.Λ. Ἡ ἀναφορὰ αὕτη ἡ φέρουσα ἡμερομηνίαν 31 Μαΐου 1906, καταρτισθεῖσα ὅπως ἐπιδοθῇ, μετ' ἐπισυνημμένης γαλλικῆς μεταφράσεως, διὰ τοῦ μητροπολίτου Πελαγωνείας, τοῖς αὐτόθι ἀντιπροσώποις τῶν μεγάλων Δυνάμεων, παρέμεινε κατατεθειμένη, μετὰ τὴν αἰφνιδίαν ἀναχώρησιν αὐτοῦ, ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως. Πανομοιότυπον δ' ἀντίγραφον ταύτης, δεόντως κεκυρωμένον, διεβιβάσθη νῦν πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον.

Η ΕΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝ. ΡΩΜΥΛΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Ἔκθεσις τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου Φιλιππουπόλεως

Παναγιώτατε δέσποτα,

Ὁ ἐν Καβακλῆ ἡμέτερος ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος κὺρ παπᾶ Ἀντώνιος, δι' ἐπανειλημμένων ἐκθέσεών του γνωρίζει μοι ὅτι ὁ ἐκπατρισμὸς τῶν χριστιανῶν ἔν τε τῇ πόλει τοῦ Καβακλῆ καὶ τῷ ὁμωνύμῳ αὐτῇ τμήματι ἔλαβεν ὄψιν γενικῆς ἐξόδου. Ἐκ τῶν 9 περίπου χιλιάδων κατοίκων τῆς πόλεως Καβακλῆ, ἐξεπατρίσθησαν, ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος, ὑπὲρ τὰς 4 $^1/_2$ χιλιάδας, ἐκ δὲ τῶν χωρίων τοῦ ὁμωνύμου τμήματος ἐξεπατρίσθη πανοικεὶ τὸ χωρίον Δράμα, ὅπερ βίᾳ οἱ κομιτατζῆδες ἐπειράθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος νὰ ὑπαγάγωσιν ὑπὸ τὴν Ἐξαρχίαν, εἰ καὶ ἐν αὐτῷ οὐδεὶς Βούλγαρος ὑπῆρχεν.

Ἐπίσης καὶ ἐν Στενημάχῳ καὶ ἐν Φιλιππουπόλει τὸ ρεῦμα τοῦ ἐκπατρισμοῦ λαμβάνει ἀπιστεύτους διαστάσεις. Ἐκ τῶν 1800 οἰκογενειῶν τῆς Στενημάχου ἐξεπατρίσθησαν ὑπὲρ τὰς 600. Εἰσὶ δ' ἕτοιμοι πρὸς ἐκπατρισμὸν ὑπὲρ τὰς 500.

Ἐκ τῆς ἡμετέρας πόλεως ἐξεπατρίσθη τὸ ἥμισυ τοῦ ὁμογενοῦς πληθυσμοῦ, οἱ δ' ἐναπομείναντες ἑτοιμάζονται ἵνα, ἐντὸς ὀλίγου, καταλίπωσι τὴν μισόξενον Ἡγεμονίαν.

Τὸ λυπηρόν, Παναγιώτατε Δέσποτα, εἶνε ὅτι οἱ ἐκπατριζόμενοι ἀφίνουσιν οὐ μόνον τὰς πατρῴας ἑστίας εἰς τὴν διάθεσιν τῶν διωκτῶν, ἀλλ' ὅτι πάντες σχεδὸν ἀναχωροῦσιν ἄνευ οὐδενὸς ἐφοδίου· διότι καὶ τοὺς οἴκους καὶ τὰς ἀμπέλους καὶ τοὺς ἀγροὺς των καταλείπουσιν εἰς τὴν ἑαυτῶν τύχην. Τὸ μόνον ὑπὲρ οὗ ἕκαστος αὐτῶν φροντίζει εἶνε πῶς ταχύτερον νὰ κατορθώσῃ νὰ ἐφοδιασθῇ δι' ἑνὸς διαβατηρίου ὅπως ἐκπατρισθῇ, ἀδιαφορῶν τέλεον περὶ τῆς τύχης, ἥτις ἀναμένει αὐτόν τε καὶ τὴν δύσμοιρον οἰκογένειάν του.

Τὸ θέαμα, Παναγιώτατε Δέσποτα, τοῦ ἀθρόου ἐκπατρισμοῦ εἶνε φοβερόν, ἡ θέα τῶν ἐκπατριζομένων ἐμποιεῖ ὀδύνην. Δυστυχῶς οὐδὲν δύναται ν' ἀναχαιτίσῃ αὐτούς, ἡ ἀπελπισία αὐτῶν εἶνε τοσοῦτον μεγάλη ὥστε τοὺς ἀποδεικνύοντας τὰς συνεπείας τῆς βεβιασμένης ἐξόδου ἐκ τῆς πατρῴας γῆς ἐκλαμβάνουσιν ὡς μίσθαρνα ὄργανα τῶν Βουλγάρων.

Ἐννοεῖται, ὅτι τὸ γεγονὸς τοῦτο, ἡ ἀθρόα δηλ. μετανάστευσις τῶν ἡμετέρων, εἰς τὰς βουλγ. ἀρχὰς ἐμποιεῖ κατάπληξιν· διότι ἀπὸ τοῦ πρώτου ἄρχοντος μέχρι τοῦ τελευταίου κυβερνητικοῦ ὑπαλλήλου, οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ λάβῃ χώραν ὅ,τι καθ' ἅπασαν τὴν Ἡγεμονίαν τελεῖται. . . .

Σ.Σ.Ε.Α. Ἡ ἔκθεσις αὕτη φέρει χρονολογίαν 19 Μαΐου, ἤτοι τυγχάνει προγενεστέρα τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ δημοσιευθείσης περὶ τῶν σφαγῶν Καβακλῆ.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Μελενίκου

Παναγιώτατε δέσποτα,

Γνωστὸν βεβαίως τυγχάνει τῇ Υ. Θ. Παναγιότητι ὅτι τὸ μόνον γεωργικὸν προϊὸν τῆς κωμοπόλεως Μελενίκου ἐξ οὗ καὶ μόνον ἀποζῇ, καταστραφέντος ἕνεκα τῶν καιρικῶν περιστάσεων τοῦ ἀρχαίου καὶ μεγάλου αὐτῆς ἐμπορίου, δι' οὗ διετηρήθη μέχρι σήμερον σχετικῶς ἀκμαία, παρὰ τὰς ἀντιξόους καὶ δυσμενεῖς συνθήκας τοῦ βίου τῶν μερῶν ἐκείνων, εἶνε ὁ οἶνος, ἀποτελεῖ δέ, φυσικῶς, τὸ μονοπωλεῖον, οὕτως εἰπεῖν, αὐτοῦ καὶ προμηθεύει καὶ παράγει οἶνον καθ' ἅπασαν τὴν βόρειον καὶ ἀνατολικὴν Μακεδονίαν. Ἀκριβῶς τὸ προϊὸν τοῦτο τῶν φιλοτίμων Μελενικίων, τὸν μόνον πόρον τῆς ζωῆς αὐτῶν, τὴν ἐλπίδα τῆς διατηρήσεως αὐτῶν, ἡ κακοῦργος βουλγαρικὴ διάνοια ἐπενόησε νὰ καταστρέψῃ καὶ ἔθεσεν εἰς κίνησιν ἀπαισίας βουλγαρικὰς χεῖρας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Τὴν νύκτα δηλ. τῆς παρελθούσης τρίτης καὶ τετάρτης 1 καὶ 2 Μαΐου, χωρικοὶ ἐξελθόντες κατὰ ὁμάδας ἐκ τῶν πέριξ βουλγαρικῶν χωρίων, διεσπάρησαν ἀνὰ τὰς ἀμπέλους τῶν Μελενικίων καὶ διὰ τοῦ ἕξῆς τρόπου ὑπὸ τὸ σκότος τῆς νυκτὸς ἐπετέλεσαν τὴν καταστροφὴν τῶν ἀμπέλων. Δέσαντες δηλ. δέσμας κλάδων ἐξ ἀκανθῶν ἐξ ἐκείνων τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται οἱ γεωργοὶ πρὸς φραγμὸν τῶν ἀμπέλων καὶ τῶν χωραφίων αὐτῶν καὶ σύροντες μεθ' ὁρμῆς τὰς δέσμας ταύτας τῶν κλάδων μεταξὺ τῶν κλημάτων, ἐπέφερον τὴν τελείαν καταστροφὴν τῶν τρυφερῶν εἰτέτι βλαστῶν αὐτῶν καὶ μετ' αὐτῶν, κατὰ τὴν γνώμην τῶν εἰδημόνων, τὴν παντελῆ ἀποτύφλωσιν τῶν κλημάτων, διότι ὡς λέγουσιν οὗτοι, τὸ κλῆμα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀποτυφλούμενον δὲν δύναται οὔτε τὸ δεύτερον, ἀλλ' οὔτε τὸ τρίτον ἔτος νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ ἀνθηρὰν κατάστασιν. Αἱ χρηματικαὶ ζημίαι τὰς ὁποίας αἱ βουλγαρικαὶ χεῖρες ἐπέφερον εἶνε ἀνυπολόγιστοι, καθ' ὅσον οἱ φιλόπονοι καὶ ἐργατικοὶ Μελενίκιοι, διὰ τῆς ἐμφύτου αὐτοῖς πρὸς τὴν ἐργασίαν κλίσεως, κατώρθωσαν ὄχι μόνον τὰ πεδινὰ καὶ τὰ ὀμαλὰ μέρη τῶν πέριξ τοῦ Μελενίκου λόφων νὰ μεταβάλωσιν εἰς

ἀνθηρὰς ἀμπέλους, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς βράχους καὶ τὰς μᾶλλον ἀποτόμους κλιτύας τῶν λόφων, τας ὁποίας ἐκ τῶν κατοικιδίων ζώων μόνον ἡ αἶξ δύναται νὰ ἀνέλθῃ. Ἡ παρελθοῦσα τετάρτη καὶ πέμπτη καθ' ἃς ἐγένετο γνωστὸν τὸ φοβερὸν δυστύχημα εἰς τὴν πόλιν, ἦταν ἡμέραι γενικῶς συμφορᾶς καὶ πανδήμου θρήνου καὶ κοπετοῦ, καθ' ὅσον, ὡς λέγουσιν οἱ δυνάμενοι νὰ κρίνωσιμετ' ἐπιγνώσεως καὶ κύρους τὰ πράγματα,καὶ γενικὴ ἂν συνέβαινε πυρκαϊὰ δὲν θὰ ἀντικαθίστατὰς ἀνυπολογίστους ἐκ τῆς καταστροφῆς τῶν ἀμπέλων ζημίας. Κατὰ πρόγραμμα κακοῦργον ἡ καταστροφὴ αὕτη ἐβυτσοδομεῖτο ἀπὸ ἐτῶν.

Πρὸ τριῶν ἐτῶν δὲν προσῆλθον οἱ συνήθεις ἐργάται Βούλγαροι διὰ νὰ κκλλιεργήσουν τὰς ἀμπέλους· πρὸ ἐτῶν δύο ἀπεποιήθησαν νὰ προσέλθουν εἰς τὸν τρυγητὸν αὐτῶν.Ἰδόντες ὅμως ὅτι οἱ ἀτρόμητοι Μελενίκιοι καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἐργαζόμενοι καὶ διὰ ἐργατῶν ὀθωμανῶν καὶ ἀθιγγάνων, ἐξετέλεσαν μετὰ περισσοτέρας ἐπιτυχίας τὴν ἐργασίαν ἐκείνην, πρὸ ἑπτὰ μηνῶν ἐρόνευσαν τὸν ἀτυχῆ ταμίαν τῆς δημογεροντίας Μελενίκου μακαρίτην Μάνον Γιούρην πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐκφοβίσουν τοὺς Μελενικίους νὰ μὴ ἐξέρχωνται εἰς τοὺς ἀγρούς· ἀποτυχόντες δὲ εἰς πάσας τὰς βδελυρὰς καὶ ἀποτροπαίους αὐτῶν ἀποπείρας πρὸς παρακώλυσιν πάσης ἐκ τῶν ἀμπέλων προσγινομένης ὠφελείας τοῖς Μελενικίοις, κατέφυγον τώρα εἰς τὸ τελευταῖον τραῦμα, εἰς τὴν γενικὴν καὶπαντελῆ καταστροφὴν τῶν ἀμπέλων. Ὡς δρᾶσται τῆς φοβερᾶς ταύτης καταστροφῆς, κατὰ γενικὴν ὑποψίαν θεωροῦνται οἱ κάτοικοι τῶν πέριξ χωρίων καὶ διὰ τοῦτο κατόπιν ἰδιαιτέρας συσκέψεως κατηγγέλθησαν οὗτοι καὶ εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν Μελενίκου καὶ εἰς Θεσσαλονίκην καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπικαλούμεθα τὴν ἄμεσον ἀρωγὴν καὶ προστασίαν τῆς Μ. Ἐκκλησίας καὶ τῆς Γ. εὐσπλαγχνικωτάτης Παναγιότητος ὅπως τὸ κακὸν μέχρι τοῦ σημείου τούτου σταματήσῃ καὶ μὴ ἐπεκταθῇ καὶ ἐπὶ τῶν ὀλίγων ἐκ τῆς γενικῆς καταστροφῆς περισωθεισῶν ἀμπέλων καὶ εἰς ἀποζημιώσεις καταδικασθῶσιν οἱ μυταροὶ οὗτοι κακοῦργοι, οἵτινες ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας, εἶνε οἱ πέριξ χωρικοὶ τῶν χωρίων **Ἄνω καὶ Κάτω Σουσίτσας, Μαντζόβου, Δερέϊ-μουσλὴμ** καὶ **Χιρσόβου, καθ' ὅσον μόνον γνῶσται τῶν ἐνταῦθα μερῶν ἠδύναντο νὰ καταστρέψωσι τὰς ἰδιοκτησίας τῶν ὀρθοδόξων, τὰς δὲ ἐν τῷ μεταξὺ τοιαύτας τῶν Βουλγάρων οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον νὰ βλάψωσι.**

Ἐπὶ τούτοις καὶ πάλιν τὴν προστασίαν καὶ βοήθειαν τῆς Γ. φιλοστόργου Παναγιότητος ὑπὲρ τῶν σκληρῶς δοκιμαζομένων, γεννικῶς δὲ ἀμυνομένων καὶ σκοπὸν ἐχόντων ἀτρόμητοι καὶ ἀκλόνητοι ὑποστηρικτὰι καὶ φύλακες τῶν πατρίων νὰ μείνωσι, πνευματικῶν Αὐτῆς τέκνων ἀτυχῶν Μελενικίων κτλ.

Μελένικον 4 Μαΐου 1907.

† Ὁ Μελενίκου ΑΙΜΥΛΙΑΝΟΣ

ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

« Ἀτὰρ σιωπᾶν τά γε δίκαια
οὐ χρή ποτε ».
Εὐριπίδης.

Ἀπὸ τοὺς τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων χρόνους καὶ τοὺς τῶν ἀποστολικῶν πατέρων, ἡ Κυπρία ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, διὰ τὸ ἔχειν ἀπόστολον ἱδρυτὴν τὸν Βαρνάβαν, κύπριον μάλιστα τὸ γένος (Πραξ. Ἀποστόλων ΙΕ΄, 31—41. Θεοδώρου Ἀναγνώστου Ἱστ. Ἐκκλ. βιβλ. Β΄, 2 καὶ Εὐγέν. Βουλγ. Ἑκατοντ. ᾳ. 185—200), ἐν αὐτῇ ταύτῃ τὸ θεῖον Εὐαγγέλιον κηρύξαντα καὶ Ἐκκλησίαν συστήσαντα καὶ πρῶτον αὐτῆς ἐπίσκοπον τὸν ἐπίσης κύπριον Ἡρακλείδιον χειροτονήσαντα, αὐτοκεφάλός τε καὶ αὐτοδιοίκητος τιμητικῶς ἐθεσπίσθη νὰ εἶναι, καθάπερ ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων προσεπιμαρτυρεῖται (ΛΕ΄ Ἀποστολικοῦ. Α΄ τῆς Β΄ ἐν Κων)πόλει Οἰκουμ. καὶ ΙΒ΄ καὶ ΙΓ΄ τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ).

Καὶ ἀπεπειράθησαν μὲν οἱ τῆς Ἀντιοχείας πατριάρχαι, Πέτρος ὁ Κναφεὺς, ὁ θεοπασχίτης ἰδίᾳ δὶς τὸν ἀντιοχικὸν ἀναβὰς θρόνον (417 καὶ 431 μ. Χ.) αὐτὴν νὰ καθυποτάξωσι, πλὴν ὁ τῆς Κύπρου Σαλαμῖνος ἐπίσκοπος Ἀνθέμιος, Θεοῦ ἐμπνεύσει, τεθαμμένον ἐντυχὼν ἐν σπηλαίῳ παρὰ τὴν ἐπισκοπικὴν αὐτοῦ ἕδραν τοῦ ἀποστόλου τούτου τὸ ἱερὸν λείψανον, ἐπὶ στήθους τὸ ὑπ' αὐτοῦ τούτου ἀντιγραφὲν τοῦ ἀποστόλου Ματθαίου Εὐαγγέλιον ἔχον, παρέλαβε τοῦτο μετὰ τοῦ ἀποστολικοῦ σκήνους καὶ ἀπάρας εἰς τὴν βασιλεύουσαν πόλιν, Ζήνωνι παρέστη τῷ αὐτοκράτορι, ὅστις περιχαρὴς γενόμενος, χρυσοβούλλῳ βασιλείῳ τῆς Κυπρίας Ἐκκλησίας τὸ αὐτοκέφαλον προσεπεκύρωσεν. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸν ἀρχιεπίσκοπον αὐτῆς τοῖς πατριάρχαις ἰσότιμον κατέστησε, πέμπτον ἐν Συνόδοις Οἰκουμενικαῖς, τάξει ἱεραρχικῇ, καθέζεσθαι, ἐν τῇ φήμῃ «μακαριωτάτου» τὸν τίτλον νὰ φέρῃ, μανδύαν ἐρυθρὸν περιβάλλεσθαι, ἀντὶ ῥάβδου ποιμαντορικῆς σκῆπτρον κρατεῖν βασίλειον, διὰ κινναβάρεως ὑπογράφειν, ἧς χρῆσιν πορφυρο-

γέννητοι μόνον αὐτοκράτορες ἐποιοῦντο, καὶ Σύνοδον ἐξ ἰδίων ἔχειν μητροπολιτῶν.

Τῶν προνομίων οὕτω συνοπτικῶς ἐχόντων τῆς Κυπρίας Ἐκκλησίας, ἀποροῦμεν μάλα! πῶς ἄλλ' ἀντ' ἄλλων καὶ δημοσιογραφοῦσι καὶ λέγουσιν ἄνθρωποι, μηδόλως τὰ ἱερὰ θέσμια μελετήσαντες καὶ τὴν κυπρίαν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν διεξελθόντες, καὶ λύσιν ὑποδεικνύοντες τοῦ ὑφισταμένου ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος σφαλεράν τε καὶ ἔκθεσμον! Αὐτῶν τούτων δέ τινες καὶ τολμηρότερον πρὸς βλάβην ἐθνικὴν προβάντες, τὸ ζήτημα ἔθεντο καὶ ἐπὶ τοῦ τάπητος τῆς κυπρίας βουλῆς, βουλῆς συναπαρτιζομένης καὶ ἐκ μελῶν ἑτεροδόξων καὶ ἐκ μελῶν ὀθωμανῶν, ὡς ἐὰν περὶ πολιτικοῦ ἢ καὶ ποινικοῦ ἐπρόκειτο νομοσχεδίου! Ἕτεροι δὲ κληρικοί τε καὶ λαϊκοὶ ἀπὸ τῆς χρείας τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου, ἐπ' ὠφελείᾳ ἑαυτῶν, ἔλαιον ἀδιακόπως ἐν τῇ ἐθνοβόρῳ φλεγούσῃ τῶν παθῶν καμίνῳ χέουσι, τῇ τὰ πρὸς τὴν θρησκείαν τοῦ Θεοῦ τῆς εἰρήνης καταβιβρωσκούσῃ ὀφειλόμενα αἰσθήματα· καὶ ἐναντία τῶν ἱερῶν παραδόσεων καὶ τοῦ ΚΕ΄ ἱεροῦ κανόνος τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τὴν ἐκλογὴν ἀρχιεπισκόπου παρατείνουσιν ἐφ' ὅλην ἤδη διατρέξασαν δεκαετίαν, κανόνος μετ' ἐπιτιμίων αὐστηρῶς ἐπιτάττοντος, ἐντὸς μηνῶν τριῶν ἔδραν ἐπισκόπου πληροῦσθαι χρεύσασαν, ἵνα μὴ ἐπὶ χρόνον μακρὸν ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία διαμένῃ ἀκυβέρνητος καὶ τὸ ἑαυτῆς ποίμνιον ἀποίμαντον Καὶ ἄλλοι τέλος πρὸς λύσιν προβάλλουσιν εἰς Κύπρον πατριάρχης νὰ μεταβῇ διαιτητὴς κληρικῶν παρὰ κανόνας ἱεροὺς διχονοούντων, ὑπ' ὄψιν μὴ λαμβάνοντες ὅτι ἡ τῶν νῦν ὀρθοδόξων πατριαρχῶν τριὰς, τὸν οὕτως εἰπεῖν Ἄρειον Πάγον συναποτελεῖ τῆς καθόλου ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὸν μόνον ἐν περιπτώσει συνομοίᾳ νὰ δικάσῃ δυνάμενον καὶ ἀποφάσεις ἐκκαλουμένας Ἐκκλησιῶν ἄλλων, καὶ νὰ ἐπιτιμήσῃ ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως ἀποκόψῃ κληρικοὺς δόγμασιν ἱεροῖς παρεκτρεπομένους καὶ πεισματωδῶς εἰς πλάνας ἀσυγγνώστους ἐμμένοντας, καὶ μὴ τοῖς κεκανονισμένοις πειθομένους τῆς καθόλου Ἐκκλησίας προστάγμασι. Καὶ ὅτι ἀκόμη ἡ τριὰς αὕτη μετὰ τῶν ἄλλων θεμάτων τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν αὐτοκεφάλων ἢ μὴ, μία δογματικῶς καὶ μόνη ἀδιαστόλως καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ θεωρεῖται Ἐκκλησία, ὥςπερ ἡμῖν σαφέστατα ἑρμηνεύει τὸ ἱερὸν τῆς πίστεως Σύμβολον, «Εἰς μίαν ἁγίαν, καθολικὴν, καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν κτλ.» καίτοι εὐχεροῦς διοικήσεως χάριν τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν εἰς πολλὰς διαιρεῖται (ὅρα καὶ ὑποσημ. τοῦ ΣΤ΄ ἱεροῦ κανόνος τῆς Β΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ πατριάρχου Ἱεροσολύμων Δοσιθέου Ἐκκλ. Ἱστ. σελ. 390).

Συνεπῶς ἐάν τις τῶν τριῶν τούτων πατριαρχῶν διαιτητὴς κληρικῶν καταστῇ Ἐκκλησίας διχονοούντων, αὐτοκεφάλου δ' ἰδίᾳ, καὶ κατὰ τὰ ἱερὰ θέσμια καὶ κατὰ τὰ πολιτικὰ, νὰ δικάσῃ ἑπομένως ἀποκλείεται αὐτοδικαίως μετὰ τῶν δύο ὁμοτίμων πατριαρχῶν ἐν περιπτώσει μὴ ἀποδοχῆς τῆς ἀποφάσεώς του ἐκ μέρους τῶν ἐριζόντων, ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως ἀκόμη ἐν Συνόδῳ συνερχομένων Οἰκουμενικῇ ἐπὶ τούτῳ, καθὰ οὐκ ἔξεστιν αὐτῷ ἐξουσίας δύο περιβάλλεσθαι διαιτητοῦ καὶ δικαστοῦ. Ἄλλως τε δὲ καὶ τούτου ὡς εἴρηται ἀποκλειομένου, οἱ δύο ἄλλοι πατριάρχαι ἐν ἀπορίᾳ εὑρεθήσονται, ἑνὸς ἑκάστου μὴ δυναμένου ἀπαρτῆσαι πλειονοψηφίαν ἐν διαφωνησάσῃ γνώμῃ.

Ὥστε ἡ ἐσομένη μόνη λύσις, ἡ καὶ παρὰ τῶν ἱερῶν θεσμίων καὶ παραδόσεων ἱερῶν ἰσχυόντων ἐν περιπτώσει συνομοίᾳ, εἶναι ἐκείνη ἡ καὶ ἐπὶ τοῦ 1821 ἐφαρμοσθεῖσα ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ Κύπρῳ, οὕτω πως·

Χηρευσάσης ὁλοσχερῶς τῆς ὀρθοδόξου Κυπρίας Ἐκκλησίας ἀρχιερέων ἐδέησεν ὁ τῆς Κύπρου ἱερὸς κλῆρος καὶ χριστιανικὸς λαὸς νὰ γράψῃ τῇ ἱερᾷ τῶν πατριαρχῶν τετρακτύϊ, οἵτινες ἐκ συμφώνου μητροπολίτας ἐξέπεμψαν τρεῖς ἐκ τοῦ ὁμόρου Ἀντιοχικοῦ θρόνου, τὸν Ἐπιφανείας Ἰωαννίκιον, κύπριον τὸ γένος τυγχάνοντα, τὸν Σελευκείας Γεννάδιον καὶ Ἐμέσσης Μεθόδιον, κατὰ δεκέμβριον τοῦ 1821, οἵτινες ἀφικόμενοι ὡς ἀντικαταστᾶται ἐκαθέσθησαν τῆς ἐκλιπούσης Κυπρίας Συνόδου καὶ ἱεροτελεστικῶς ἐψήφισαν τοὺς παρὰ τοῦ κυπρίου κλήρου καὶ λαοῦ ψήφῳ κοινῇ ἐκλεγέντας καὶ ὑποδειχθέντας· πρῶτον τὸν ἀρχιεπίσκοπον πάσης Κύπρου, ὅστις ἀρχιμανδρίτης τυγχάνων ἐχειροτονήθη καὶ ἐνεθρονίσθη, καταλαβὼν τὴν οἰκείαν προεδρείαν, ψηφίσας καὶ χειροτονήσας τοὺς λοιποὺς μητροπολίτας συνοδικούς του, Πάφου, Κιτίου καὶ Κυρηνείας. Καὶ οὕτω οἱ ἐκπεμφθέντες ἐπανῆλθον εἰς τὰ ἴδια, χωρὶς οὕτω νὰ θιγῇ τ' αὐτοκέφαλον τοῦ Κυπριακοῦ θρόνου καὶ τὸ γόητρον.

Οὕτω καὶ νῦν, τῶν δύο συναλλήλοις ἀφισταμένων μητροπολιτῶν Κιτίου καὶ Κυρηνείας, τῶν μηδόλως δικαιουμένων κατὰ κανόνας ἱεροὺς νὰ θεωρῶσι καὶ νὰ γράφωσιν ἱερὰν καὶ κανονικὴν Κυπρίαν Σύνοδον τὴν ἤδη ἐξ ἑνὸς ἢ καὶ τῶν δύο ὁμοῦ συγκροτουμένην, διὰ τὸ ἀπαρεγκλίτως ὁρίζεσθαι ἐκ τριῶν τοὐλάχιστον· καὶ διότι ἀκόμη συναλλήλοις περὶ ὑπερισχύσεως ἐρίζουσι κομματίζοντες καὶ ἄρχουσι κοσμικοῖς χρῶνται, ὅπως θρόνου ἐγκρατεῖς γίνωσιν, οἱ ἐκπεμφθησόμενοι τρεῖς μητροπολῖται, ἐν πρώτοις ἐπιβλέψουσι τὰ τῆς ἐκλογῆς καὶ τὸν ἀρχιεπίσκοπον ἐν πρώτοις ψηφίσουσιν ἐκλεγέντα καὶ ὑποδειχθέντα, κατὰ πλειονοψηφίαν κλήρου τε καὶ λαοῦ, προεδρεύσοντα ἑπομένως αὐτῶν πρὸς πλήρωσιν καὶ τῶν κενωθησομένων μητροπολιτικῶν ἑδρῶν.

Μητροπολίτας δὲ τοιούτους ἐκπεμφθησομένους, εὐτυχῶς, καὶ κυπρίους μάλιστα, εὐρυμαθεῖς καὶ μορφώσεως ἐκκλησιαστικῆς καὶ θύραθεν παιδεύσεως, σεβαστοὺς τοῖς κυπρίοις πᾶσιν ἔχομεν δύο ἐν τῷ ὁμόρῳ Ἱεροσολυμιτικῷ θρόνῳ, τόν τε ἀρχιεπίσκοπον Ἰορδάνου κ. Ἐπιφάνιον καὶ μητροπολίτην Κυριακουπόλεως κ. Μελέτιον Κρονίδην, τρίτον δὲ δὲν ἀμοιρεῖ ὁ αὐτὸς θρόνος, ὅστις ἱεράρχας μάλα εὐπαιδεύτους πολλοὺς ἀναμετρᾷ, ἄτε τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ στερουμένου, ἐκτὸς ἑνὸς καὶ μόνου κανονικοῦ, τοῦ Τριπόλεως, τῶν δ' ἄλλων ξένων ἄλλης παροικίας τυγχανόντων, κατὰ τὰς ἱερὰς διατάξεις ἐκπεμφθῆναι κωλυομένων.

Καὶ πρὸς εἰρηνικὴν λύσιν ν' ἀποκλεισθῶσι πρέπον τῆς ἐνεργείας οἱ γνωστοὶ ἐμπαθεῖς κληρικοί τε καὶ λαϊκοί, οἱ τὴν ἐθνολέτειραν τῶν παθῶν πυρὰν ἀναρριπίζοντες. Ἐπίσης καὶ οἱ δύο ἐπ' ὠφελείᾳ ἐνδιαφερόμενοι τῶν ἐν Κύπρῳ σταυροπηγιακῶν μονῶν ἡγούμενοι Κύκκου καὶ Μαχαιρᾶδος, οἱ ἑαυτοὺς παρὰ τὰ ἱερὰ θέσμια καὶ παραδόσεις ἱερὰς μέλη κανονικὰ τῆς Κυπρίας Συνόδου ἀποκαλοῦντες. Καὶ μαθέτωσαν ὅτι κατὰ φιλοτιμίαν ἀξιώματος ἡγουμενείας μονῶν αὐτοκεφάλων ἐπετράπη αὐτοῖς τὸ παρακαθέζεσθαι ἐν Συνόδοις μετὰ ψήφου ὅμως συμβουλευτικῆς, οὐχὶ δὲ ψήφου μελῶν κανονικῶν.

Ταῦτα δὲ ἐξ ἐνδιαφέροντος κυπρίου γνησίου πρὸς διάγνωσιν γράφομεν τῆς ἀληθείας καὶ μόνης τῆς ἀληθείας ὡς γνώμην ταπεινήν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΚΗΠΙΑΔΗΣ

δικηγόρος καὶ Μ. ὑπομνηματογράφος τῆς Ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας.

ΟΙ ΗΜΕΤΕΡΟΙ ΜΟΝΑΧΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΛΟΓΙΟΙ

Ἐκ καθήκοντος ἀμεροληψίας ἐκδίδομεν τὴν πρὸς ἡμᾶς σταλεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐλλογίμου κ. Γρεγοὰρ, μέλους τῆς Γαλλικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς Ἀθηνῶν, ἀπάντησιν εἰς τὴν ἐν ἀριθμῷ 19 τῆς «Ἐκκλησιαστ. Ἀληθείας» διατριβὴν τοῦ διδάκτορος κ. Πέτρου Ν. Παπαγεωργίου.

ἀξιότιμε κύριε συντάκτα

Καίτοι δὲν μὲ ἀναφέρει ὁ κ. Πέτρος Παπαγεωργίου ἐν τῷ ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ» (ἀρ. 19 σ. 300—303) δημοσιευθέντι ἄρθρῳ αὐτοῦ: «Οἱ ἡμέτεροι μοναχοὶ καὶ οἱ ξένοι λόγιοι», τῆς εἰς τὴν Byzantinische Zeitschrift τοῦ κ. Καρόλου Κρουμβάχερ ἀκριβοῦς παραπομπῆς ἐπιτρεπούσης εἰς πάντας τοὺς ἐνδιαφερομένους ν' ἀνακαλύψωσιν εὐκόλως τὸ ὄνομά μου, θεωρῶ ἐμαυτὸν ὑποχρεωμένον ν' ἀπαντήσω ἐν ταῖς στήλαις τῆς ὑμετέρας ἐφημερίδος, εἰς τὰς κατ' ἐμοῦ ἐκφρασθείσας κατηγορίας· θέλω πρὸ πάντων νὰ λύσω τὰς ἀπορίας τοῦ κ. Παπαγεωργίου, ὅς τις ἐπανειλημμένως ἐρωτᾷ α') διατί παρεπονέθην κατὰ τῶν ἐν τῷ Σινᾷ μοναχῶν οὐχὶ ἐξ ὀνόματός μου, ἀλλ' ἐξ ὀνόματος τοῦ συνταξειδιώτου μου κ. C. R. Gregory; β') εἰς τί συνίσταντο πράγματι αἱ ἐμοὶ προσγενόμεναι ζημίαι καὶ κακώσεις;

Α) Εἰς τὸ προοίμιον τῆς ἐν τῇ Byz. Zeitschr. τυπωθείσης πραγματείας μου ἐξέφρασα τὴν κρίσιν μου περὶ τοῦ Σινᾶ βραχέως καὶ ὀλίγον αἰνιγματωδῶς (καὶ διαβεβαιῶ τὸν κ. Παπαγεωργίου ὅτι αἱ ὀλίγαι αὗται γραμμαὶ δὲν ἦσαν, ὅπως ὑποθέτει, τὸ ἀφελὲς προοίμιον ὅλου λόγου συγγραφομένου κατὰ τῶν ἑλλήνων καὶ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας!), ἀκριβῶς διότι δὲν ἤθελον νὰ προσδώσω εἰς τὰ ἐν Σιναίῳ συμβάντα μεγαλειτέραν συμασίαν, παρ' ὅσον ἤξιζον. Ἀφ' ἑτέρου δὲ δὲν ἠδυνάμην νὰ μὴ διαμαρτυρηθῶ καθ' ὁλοκληρίαν ἐναντίον τῆς πρὸς ἡμᾶς συμπεριφορᾶς μερικῶν Σιναϊτῶν· ἦτο, μοὶ φαίνεται, καθῆκόν μου νὰ πληροφορήσω τοὺς ἀπανταχοῦ συναδέλφους μου περὶ τῶν δυσκολιῶν, ἃς εὗρον ἐν περιφήμῳ βιβλιοθήκῃ, τὴν ὁποίαν πολλοὶ ἐξ αὐτῶν θὰ ἐπισκεφθῶσι μετ' ἐμέ.

Διὰ τοῦτο περιωρίσθην εἰς τὸ νὰ σημειώσω δι' ὀλίγων λέξεων τὸ σπουδαιότερον γεγονὸς, ὅτι δηλαδὴ δὲν ἐπετράπη εἰς τὸν κύριον C. R.

Gregory νὰ τελειώσῃ τὴν ἐργασίαν του. Ἰδοὺ τώρα λεπτομέρειαί τινες: ὁ κ. C. R. Gregory οὕτω παρηνοχλήθη ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι συνέτασσε κατάλογον τῶν χειρογράφων, τοῦθ' ὅπερ ἦτο ἀναληθές. Παρ' ὅλας τὰς διαμαρτυρίας τοῦ διαπρεποῦς θεολόγου, ἀπηγορεύθη εἰς αὐτὸν πᾶσα μελέτη τῶν κωδίκων ἐπὶ 12 ἡμέρας. Τότε τῇ ἐπεμβάσει δύο λογίων ἀγγλίδων, οἱ μοναχοὶ ἤνοιξαν πάλιν τὴν βιβλιοθήκην, καὶ παρεχώρησαν εἰς τὸν κ. Gregory ὀκτὼ ἡμερῶν ἐργασίαν. Ἀλλ' εὐθὺς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ (ἀναχωρησασῶν τῶν ἀγγλίδων) ἡ Ἱ. Σύναξις ἐλησμόνησε τὴν δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν! Ἡ ἰδική μου ἐργασία παρημποδίσθη κατὰ παρόμοιον τρόπον (μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἠδυνήθην ἐγὼ νὰ ἐργασθῶ μέχρι παρελεύσεως τῆς προθεσμίας τῶν 8 ἡμερῶν)· δὲν τὸ ἀνέφερα ὅμως εἰς τὴν Byz. Zeitschrift, διότι ἐφρόνουν, καὶ φρονῶ εἰσέτι ὅτι ἡ ἐκ τῆς κωλυσιεργίας ταύτης προσγενομένη τῇ ἐπιστήμῃ ζημία δὲν εἶνε πολὺ σημαντικὴ ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν μεγάλην ἀδικίαν, ἧς ὑπῆρξε θῦμα ὁ καθηγητὴς κ. Gregory.

Τὸ ὅτι συνηγόρησα ὑπὲρ τοῦ κ. Gregory, τοῦ ὁποίου ἐπὶ τρεῖς ὁλοκλήρους μῆνας συνεμερίσθην τὴν τύχην, δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ φανῇ περίεργόν τι· ἐνῷ ἡ ὑπεράσπισις τῶν μοναχῶν ὑπὸ τοῦ κ. Παπαγεωργίου καὶ ἡ κατ' ἐμοῦ καταφορὰ αὐτοῦ, μὴ γνωρίζοντος τὰ πράγματα εἰ μὴ ἐξ ἀκοῆς καὶ τοῦτο μόνον ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους, δύναται κατ' ἐμὴν γνώμην νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς διάβημα ἐσπευσμένον καὶ μέθοδος ἥκιστα ἁρμόζουσα τῷ κριτικῷ πνεύματι τοῦ διασήμου ἀρχαιοδίφου.

Β') Ὡς πρὸς ἐμὲ, ἀφοῦ διαμφισβητεῖται ὑπὸ τοῦ κ. Παπαγεωργίου ἡ ὕπαρξις προσωπικῶν λόγων δυσαρεσκείας κατὰ τῶν Σιναϊτῶν, θὰ ἀναγκασθῶ νὰ εἴπω ὅτι, καίτοι ὁ σεβ. ἀρχιεπίσκοπος Σιναίου μοὶ εἶχεν ὑποσχεθῇ πλήρη ἐλευθερίαν ἐν τῇ ἐργασίᾳ μου, τῆς ὁποίας τοῦ εἶχα ἐκθέσει προφορικῶς καὶ λεπτομερῶς καὶ τὴν φύσιν καὶ τὸν σκοπὸν, εἰπὼν ὅτι πρόκειται σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ περὶ συντάξεως καταλόγου τῶν ἁγιογραφικῶν κωδίκων, οἱ μοναχοὶ δὲν ἤργισαν νὰ ἐκφράσουν ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἐμοὶ δοθείσης ἀδείας, ὅτε, γεννηθεισῶν ὡς ἐκ τούτου πολλῶν δυσκολιῶν, ἔγραψα πρὸς τὴν Α. Σεβασμιότητα, ἀλλ' οὐδεμιᾶς ἠξιώθην ἀπαντήσεως· καὶ τέλος, ὅτι ἠναγκάσθην νὰ ἐγκαταλίπω τὸ μοναστήριον, μὴ δυνηθεὶς νὰ ἐπιτύχω τοῦ σκοποῦ μου.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν δῆθεν κακοβουλίαν μου κατὰ τῶν ἑλλήνων μοναχῶν, θεωρῶ ἐμαυτὸν ἀπηλλαγμένον πάσης δικαιολογίας, διότι σύνοιδα ἐμαυτῷ ὅτι καμμία πρόληψις οἱουδήποτε εἴδους δὲν ὑπηγόρευσε οὔτ' ἐθόλωσέ ποτε τὰς κρίσεις καὶ ἀντιλήψεις μου περὶ τῶν ἀνατολικῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσι τὸ ἀντικείμενον τῶν μελετῶν μου.

Διατελῶ, ἀξιότιμε κύριε συντάκτα, μετ' ἄκρας πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεως

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 25 μαΐου 1097

ὁ πιστός σας θεράπων

Henri Grégoire

ἑταῖρος τῆς ἐν Ἀθήναις γαλλ. ἀρχαιολγ. σχολῆς

ΣΗΜ. Ὅτι ἡ συνείδησις τοῦ κ. Παπαγεωργίου δὲν ἦτο ἴσως πολὺ καθαρὰ, φαίνεται ἐκ τοῦ περιέργου γεγονότος, ὅτι ὅταν τὸν ἐπεσκέφθην ἐγὼ εἰς Θεσσαλονίκην, δὲν ἔσχε τὸ θάρρος νὰ μοὶ ὁμιλήσῃ περὶ τοῦ ἄρθρου, ὅπερ εἶχε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν γράψῃ κατ' ἐμοῦ.

ℨ

Ὑπεβλήθη τῇ Α. Θ. Π. τὸ ἑξῆς γράμμα:

Ἐν Κανταβριγίᾳ, 27 μαΐου 1907.

Πρὸς τὴν Α. Θ. Π.
τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην
κὺρ Ἰωακεὶμ

Πανσέβαστε Δέσποτα,

Οἱ ἐκ τοῦ ἀτμοπλοίου «Ἀργοναύτου» περιηγηταὶ μοῦ ἀνέθηκαν νὰ μεταβιβάσω πρὸς τὴν Παναγιότητά Σου τὰς ἐγκαρδίους των χάριτας, διὰ τὴν συστατικὴν ἐπιστολὴν, τὴν ὁποίαν τόσον εὐμενῶς τοῖς παρέσχεν ἡ Παναγιότης Σου πρὸς τὰ μοναστήρια τοῦ ὄρους Ἄθω. Πανταχοῦ ἐτύχομεν γενναιοτάτης δεξιώσεως καὶ φιλοξενίας, ἥτις στενώτερον μᾶς συνέσφιγξε μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ τοῦ τόσον ἤδη ἡμῖν προσφιλοῦς.

Ἐγὼ αὐτὸς ἐπιθυμῶ νὰ ἐπισκεφθῶ καὶ πάλιν τὰ ἐν λόγῳ μοναστήρια καὶ διαμείνω μακρότερον χρόνον, σκοπεύων νὰ μελετήσω τὰ ἐν αὐτοῖς χειρόγραφα κειμήλια, ἐλπίζω δὲ ὅτι θὰ τύχω εὐμενοῦς πρὸς τοῦτο ἀδείας.

Τὴν δεξιὰν τῆς Σ. Θ. Π. κατασπαζόμενος

διατελῶ εὐπειθὴς

W. H. D. Rouse

Dr. Litt.

Ἀρχιδιδάσκαλος τοῦ ἐν Καντ. γυμνασίου, καὶ καθηγητὴς τῆς σανσκριτικῆς γλώσσης ἐν τῷ πανεπιστημίῳ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος.—Ἐπανῆλθε τὴν τρίτην ἐκ τῶν ἐν Πιλοπυθίοις λουτρῶν ὁ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτης Πελαγωνείας κ. Ἰωακεὶμ, ἐπαναλαβὼν τὴν ἐν τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ συνεργασίαν αὐτοῦ.

Μέριμνα τῶν Ἐκκλησιῶν.—Χθὲς ἀνεχώρησεν εἰς Κύπρον ὁ πατριαρχικὸς ἀντιπρόσωπος πανιερ. μητροπολίτης Ἀγχιάλου κ. Βασίλειος, ᾧ συνοδεύει, ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου διορισθεὶς, ὁ ὑπογραμματεὺς αὐτῆς ἱερολγ. διάκονος κ. Ἀπόστολος, εἰδήμων τῶν κατὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἀρχιεπισκόπου. Ἐξ Ἀλεξανδρείας ἀνεχώρησεν εἰς Κύπρον ὁ μακαριώτατος πατριάρχης κ. Φώτιος πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν, ἔμελλε δὲ ν' ἀπέλθῃ κατ' αὐτὰς καὶ ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων πανοσλγ. ἀρχιμ. κ. Μελέτιος Μεταξάκης.

Κανονικὴ ἄδεια.—Ληξάσης τῆς αὐτῷ χορηγηθείσης κανονικῆς ἀδείας, ἀπῆλθε προχθὲς εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπως ἐκεῖθεν μεταβῇ εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Νευροκοπίου κ. Θεοδώρητος, προπεμφθεὶς ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. ἄχρι τοῦ ἀτμοπλοίου ὑπὸ τοῦ ἱερολογ. τριτεύοντος κ. Χρυσοστόμου.

Ἅγιον Ὄρος. — Ἐπίτροπος τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἐνταῦθα, καθ' ἃ ἠγγέλθη τῇ Ἐκκλησίᾳ, διωρίσθη ὁ ὁσιολογ. γέρων Χαραλάμπης μοναχὸς Διονυσιάτης ἀντὶ τοῦ παραίτησιν ὑποβαλόντος πανοσλ. ἀρχιμ. κ. Ἀμβροσίου Ἰβηρίτου· Α' γραμματεὺς δὲ τῆς ἱερᾶς Κοινότητος ὁ τέως ὑπογραμματεὺς ὁσιολογ. κ. Φώτιος διάκονος Παντοκρατορινὸς, ἀντὶ τοῦ παραιτησαμένου τὰ καθήκοντα ταῦτα ὁσιολγ. γέροντος Κορνηλίου μοναχοῦ Λαυριώτου.—Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἀπεβίωσεν ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Βατοπεδίου ὁ προηγούμενος Ἀζαρίας, ἐπὶ τριάκοντα καὶ πέντε ἔτη μονάσας καί τινας τῆς μονῆς αὐτοῦ σπουδαίας ἐντολὰς μετὰ ζήλου διεξαγαγών.

Πατριαρχικὰ γραφεῖα.—Τὸ Δ. Ε. Μ. Συμβούλιον ἐν τῇ σημερινῇ αὐτοῦ συνεδριάσει λαβὸν ὑπ' ὄψιν γνωμοδότησιν τῆς ἐπὶ τῶν γραφείων καὶ ἐράνων Διαρκοῦς ἐπιτροπῆς ἐνέκρινε καὶ ἀπεφάσισε τὸν ὁριστικὸν μὲν διορισμὸν τοῦ κ. Ν. Νικολαΐδου, τέως ἐλεγκτοῦ, εἰς τὴν θέσιν ταμίου τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου, τὸν προσωρινὸν δὲ διορισμὸν τοῦ κ. Κ. Σαραφιανοῦ, τέως λογιστοῦ, εἰς τὴν θέσιν ἐλεγκτοῦ τῶν Πατριαρχείων.

Μοναστηριακὴ ἐπιτροπή.—Ἐπειδὴ ἐκ τῶν μελῶν τῆς Μοναστηριακῆς ἐπιτροπῆς ὁ μὲν κ. Στ. Καραθεοδωρῆς, ἀντιπροσωπευτικὸν μέλος τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου ἀποχωρεῖ ἕνεκα τοῦ προσφάτου διορισμοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν θέσιν βοηθοῦ τοῦ νομάρχου Ἰωαννίνων, οἱ δὲ κκ. Χαρ. Βαμβακᾶς, Δ. Κωνσταντινίδης καὶ Ι. Κανδύλης ἀποχωροῦσι, συμπληρώσαντες τὴν περίοδον τῆς ἐργασίας αὐτῶν, τὸ Συμβούλιον προέβη σήμερον εἰς ἀντικατάστασιν αὐτῶν διορίσαν τοὺς κκ. Πέτρον Τσαούσογλουν ὡς ἀντιπροσωπευτικὸν αὐτοῦ μέλος, Μανασσῆν Ἐνωμοτάρχην, Π. Κοσμίδην καὶ Αὐρήλιον Σπαθάρην, τοῦ μητροπολίτου Γρεβενῶν ὀνομασθέντος πρότερον ὡς γνωστὸν ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς.

Χοροστασία.—Τῇ δευτέρᾳ τῆς Ἁγίας Τριάδος ἡ Α. Θ. Π. ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῷ ἐν Σταυροδρομίῳ ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἐν μεγίστῃ συρροῇ εὐσεβῶν.

Ἑλληνικαὶ κοινότητες ἐν Εὐρώπῃ. — Κατὰ τὰς ἐν ταῖς ἐφημερίσιν εἰδήσεις, ἄρτι γενομένων τῶν ἀρχαιρεσιῶν τοῦ ἐν Βιέννῃ Ἑλληνικοῦ Συλλόγου «Ἑλλάδος», ἐξελέγησαν ὁμοψήφως πρόεδρος μὲν ὁ ἐλλόγιμος διδάκτωρ τῆς ἐκεῖ ἐμπορικῆς ἀκαδημίας κ. Κοεμτζόγλους, ἀντιπρόεδρος ὁ δοκιμώτατος δημοσιογράφος καὶ διδάκτωρ κ. Κλεάνθης Νικολαΐδης, ταμίας ὁ διδάκτωρ κ. Σωτήριος Ἀντωνιάδης, ἰατρὸς παθολόγος, γραμματεὺς ὁ διδάκτωρ κ. Ἀναστάσιος Μητσόπουλος, ἰατρὸς καὶ βοηθὸς ἐν τῇ χειρουργικῇ κλινικῇ τῆς πόλεως ταύτης, καὶ σύμβουλοι οἱ διδάκτορες κκ. Παπαντωνάκης δικηγόρος καὶ Μαρσέλλος ἰατρός.—Ὁ πολλῆς ὑποστηρίξεως ἄξιος οὗτος Σύλλογος ἀποβαίνει σὺν τῷ χρόνῳ καὶ συνεκτικός τις δεσμὸς τῶν ἔν τε τῇ Βιέννῃ καὶ τῇ αὐστροουγγρικῇ αὐτοκρατορίᾳ ἑλλήνων καὶ κέντρον συγκρατοῦν ἐν ἀφοσιώσει πρὸς τὴν μητέρα Μ. Ἐκκλησίαν τὰς ἐν Εὐρώπῃ ἐν γένει καθεστηκυίας ἑλληνικὰς κοινότητας, πολλῆς ὠφελείας ἐν τῷ μέλλοντι γενησόμενος πρόξενος τοῖς ἀνάγκην ἀρωγῆς ἠθικῆς ἔχουσιν.

Ναῶν ἐποπτεία. — Εὐλογίᾳ καὶ κελεύσει τῆς Α. Θ. Π. διωρίσθησαν ἐπόπται τῶν ἱερῶν ναῶν τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως διὰ τὰ ἑξῆς τμήματα, οἱ θεοφιλ. ἐπίσκοποι Παμφίλου κ. Μελισσηνὸς τῶν ναῶν Σταυροδρομίου — Μυρέων κ. Ἀθανάσιος τῶν τοῦ Διπλοκιονίου, τοῦ Μεσαχώρου, τῆς Ξηροκρήνης καὶ τοῦ Μ. Ρεύματος — Ἀργυροπόλεως κ. Γερμανὸς τῶν τοῦ Βεβεκίου, τοῦ Βαφεοχωρίου, τοῦ Σωσθενίου καὶ τοῦ Νεοχωρίου — οἱ πανοσιολ. Μ. ἀρχιμ. Γεράσιμος τῶν ναῶν Τζιβαλίου, Χάσ-κιοϊ καὶ τῶν πέριξ καὶ ὑπερθεν τοῦ Φαναρίου — Μελέτιος τῶν ἐν Ψαμαθίᾳ, Ἔξω-Κιονίου καὶ Βελιγραδίου — Κωνσταντῖνος Ρούσης τῶν τοῦ Φερίκιοϊ, Ταταύλα καὶ Εὐαγγελιστρίας — δευτερεύων κ. Ἀθηναγόρας τῶν ναῶν Παλατᾶ — καὶ τριτεύων κ. Χρυσόστομος τῶν ἐν Βλάγκᾳ καὶ Κοντοσκαλίῳ.

Τὰ τοῖς ἐπόπταις ἀνατεθέντα καθήκοντα διορίζει τὸ πρὸς ἕκαστον αὐτῶν ἀποστολὲν πατριαρχικὸν πιττάκιον, ἔχον οὕτω :

(μετὰ τὸν τίτλον)

Ἡμετέρᾳ πατριαρχικῇ συστάσει, ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Πατριαρχικῆς Κεντρικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς. ἐν τακτικῇ αὐτῆς συνεδριάσει, ὁ διορισμὸς καταλλήλων ἐκ κληρικῶν προσώπων ἐποπτῶν ἐπὶ τῶν ἱερῶν ναῶν τῆς καθ' ἡμᾶς ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως, οἷς ἀνετέθησαν τὰ ἑξῆς καθήκοντα

α') ἵνα ἐποπτεύωσι τὰ τῆς κοινῆς λατρείας, φροντίζοντες ἵνα αἱ τεταγμέναι ἱεραὶ τῶν προσευχῶν, τῶν μυστηρίων καὶ λοιπῶν ἐκκλησιαστικῶν τελετῶν ἀκολουθίαι ἐκτελῶνται μετὰ τῆς προσηκούσης προσοχῆς καὶ τάξεως κατὰ τὸν ἐκκλησιαστικὸν τύπον

β') ἵνα ἐξετάζωσι καὶ ἐπιτηρῶσι τὴν ἱερὰν εἰκονογραφίαν ὥστε περισώζεσθαι κατὰ τὸ δυνατὸν τοὺς τύπους τῆς σεμνοπρεπείας, δι' ὧν ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ κατάνυξις τῶν ἐκκλησιαζομένων εὐσεβῶν διατηροῦνται καὶ τρέφονται, ἄνευ βεβαίως βλάβης τῆς φιλοκαλίας καὶ τῆς ἱστορικῆς ἀκριβείας, καὶ

γ') ἵνα μεριμνῶσι περὶ τῆς καθαρότητος τῶν ἱερῶν ναῶν καὶ λοιπῶν δημοσίων εὐκτηρίων οἴκων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς λειτουργῶν καὶ ὑπηρετῶν, καὶ περὶ τῆς καλῆς καταστάσεως τῶν ἱερῶν σκευῶν, ἀμφίων καὶ βιβλίων, ἐφιστῶντες ἰδίως τὴν προσοχὴν αὐτῶν ὅπως τὰ ἐν αὐτοῖς ἱερὰ ἀντιμίνσια ὦσι καθιερωμένα κατὰ τὴν τοῦ ἱεροῦ Εὐχολογίου τυπικὴν διάταξιν καὶ ἐγκαινιασμένα, φέρωσι δὲ τὴν προσήκουσαν ἐπικύρωσιν διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ πατριάρχου καὶ τῆς ἐπιθέσεως τῆς σφραγίδος τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς. Συνάμα δὲ ἐνεκρίθη ἵνα ἕκαστος τῶν ἐποπτῶν ὑποβάλλῃ τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἐπιτροπῇ κατὰ μῆνα τὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ μετὰ σημειώσεως τῶν ἐξόδων αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ διὰ τοὺς ἱεροὺς ναοὺς (τῆς . . . .) ὡς τοιοῦτος ἐπόπτης διωρίσθη ἡ αὐτῆς θεοφιλία (ἡ ὁσιολογιότης), ἀνακοινούμενοι τοῦτο αὐτῇ διὰ τοῦ παρόντος πατριαρχικοῦ ἡμῶν πιττακίου, προτρεπόμεθα καὶ ἐντελλόμεθα ἐκκλησιαστικῶς ἵνα ἐπιληφθῇ μετὰ τοῦ προσήκοντος ζήλου τοῦ ἐν λόγῳ ἐποπτευτικοῦ καθήκοντος συμμορφουμένη ἐπακριβῶς πρὸς τ' ἀνωτέρω. 1907, Ἰουνίου δ'.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Λουλὲ-Βουργὰζ καὶ τὰ πέριξ

Ἡ κωμόπολις Λουλὲ-Βουργὰζ μετὰ δύο χωρίων Ἀϊβαλῆ καὶ Τρούβεϊ ἐκκλησιαστικῶς ὑπάγεται τῇ μητροπόλει Ἀδριανουπόλεως.

Ἐν Λουλὲ-Βουργὰς ὑπάρχει ναὸς εἷς ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Δημητρίου, ἐν ᾧ λειτουργοῦσι τρεῖς ἱερεῖς. Σχολὴ ἀστικὴ, εἰς ἣν διδάσκουσι πέντε διδάσκαλοι, φοιτῶσι δὲ μαθηταὶ 230, καὶ νηπιοπαρθεναγωγεῖον τεσσάρων τάξεων, ἔχον τρεῖς διδασκαλίσσας καὶ μαθητρίας 200.

Ἀδελφότητες. — Συνεστήθη τῷ 1872 Σύλλογος, ὅστις, δυστυχῶς, διελύθη τῷ 1888, τῶν μικρῶν κεφαλαίων αὐτοῦ διατεθέντων ὑπὲρ τοῦ ναοῦ (κυρίως τῆς ἀνεγέρσεως κτημάτων). Ἀπὸ τοῦ 1901 συνεστήθη ἀγαθοεργὸς Ἀδελφότης «Ὁμόνοια» λειτουργοῦσα μετὰ ζήλου καὶ νῦν ἀριθμοῦσα ἄνω τῶν 50 μελῶν καταβαλλόντων τακτικῶς ἀνὰ ἡμίσειαν λίραν Τουρκίας ἐτησίως. Ἐκ τῶν πόρων τούτων, ἐκ συνεισφορῶν ἐκτάκτων καὶ ἐκ τῶν ἐνεργουμένων ἑκάστοτε λαχείων (ἐργοχείρων) καὶ θεατρικῶν παραστάσεων, προσόδων ἀνερχομένων εἰς 60—70 λίρας ἐτησίως, τὸ μὲν ἓν τρίτον διατίθεται ὑπὲρ ἀνιάτων ὀφθαλμοπαθουσῶν οἰκογενειῶν, τὸ δὲ ὑπόλοιπον μένει κεφάλαιον τῇ Ἀδελφότητι, ὅπερ διατεθήσεται ὑπὲρ ἀνεγέρσεως ἐκπαιδευτηρίων.

Χριστιανικαὶ ἀρχαιότητες οὐδαμοῦ ὑπάρχουσιν, οὔτε μικραὶ ἢ μεγάλαι μοναὶ ἢ μετόχια μονῶν. — Ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια. Ἀνωτέρα κοινοτικὴ ἀρχὴ ἡ δημογεροντία οὖσα κυβερνᾷ διὰ τῆς ἐφοροεπιτροπῆς καὶ φροντίζει ὑπὲρ τοῦ ναοῦ καὶ τῶν σχολείων καὶ δικάζει τὰς μεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων ὑποθέσεις.

Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ κηρύσσεται ἅπαξ ἢ δὶς τοῦ ἔτους ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε μητροπολιτῶν λειτουργούντων ἐν τῇ πόλει. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ὅμως σεπτεμβρίου κατὰ τὰς νηστείας καὶ τὰς ἑορτασίμους ἡμέρας κηρύσσεται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῶν σχολῶν κ. Εὐσταθίου Γεωργιάδου ἱεροδιακόνου. Δυστυχῶς παρατηρεῖται θρησκευτική τις κατάπτωσις, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν κοινωνικὴν, οὕτως εἰπεῖν, προαγωγήν.

Ἐκ τῶν τῆς ὑποδιοικήσεως Λουλὲ-Βουργὰζ χωρίων, ἀναφέρομεν πέντε, τὰ κυριώτερα. Εἰσὶ ταῦτα·

Ἀϊβαλῆ. Κέκτηται ναὸν ἕνα Ἅγιον Ἀθανάσιον, ἐν ᾧ λειτουργοῦσι δύο ἱερεῖς· — σχολὴν δημοτικὴν μεθ' ἑνὸς διδασκάλου ἐργαζομένου ἀντὶ 12 λιρῶν ἐτησίως, διδάσκοντος 50 μαθητὰς καὶ μαθητρίας καὶ διατηρουμένου ὑπὸ τοῦ ναοῦ.

Τρούβεϊ. Κέκτηται ναὸν ἕνα μεθ' ἑνὸς ἱερέως (Ἅγιος Ἀθανάσιος)· ἔχει καὶ σχολὴν δημοτικὴν μεθ' ἑνὸς διδασκάλου ἐργαζομένου ἀντὶ 19 λιρῶν, ὧν αἱ μὲν 10 πληρώνονται ὑπὸ τῶν χωρικῶν, τὸ δὲ ὑπόλοιπον δι' ἐπιδόματος συμπληροῦται φιλοπτώχων.

Ἐκ τῆς ἐπαρχίας Βιζύης· τὸ Τσιφλικκιοΐ. Ἔχει ναὸν ἕνα μετὰ δύο ἱερέων καὶ σχολὴν μεθ' ἑνὸς διδασκάλου καὶ μαθητῶν καὶ μαθητριῶν 50, διατηρουμένην ὑπὸ τοῦ ναοῦ.

Μεσήνη. Κέκτηται ναὸν ἕνα καὶ ἱερέα ἕνα· καὶ σχολὴν, δῆλα δὴ δωμάτιον διδασκάλου, μετὰ μαθητῶν 35.

Ἀχμὲτ βέη. Ἔχει ναὸν ἕνα, ἱερεῖς δύο, καὶ σχολὴν, μεθ' ἑνὸς διδασκάλου καὶ μαθητῶν καὶ μαθητριῶν 80, διατηρουμένην ὑπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ χωρίου.

Ὁ πληθυσμὸς τῶν περὶ τὸ Λουλὲ-Βουργὰζ ἑλληνικῶν χωρίων ὑπολογίζεται ὡς ἑξῆς. Ἀϊβαλῆ 850, Ἀχμὲτ βέη 1000, Μεσήνης 650, Τρούβεϊ 400 καὶ Τσιφλίκ-κιοΐ 1000. Τὸ Λουλὲ-Βουργὰζ οἰκεῖται ὑπὸ 4000 μωαμεθανῶν, 3500 ὀρθοδόξων, 400 ἰσραηλιτῶν καὶ 50 ἀρμενίων. Ἐκ τῶν ὑπὸ μωαμεθανῶν κατοικουμένων τριάκοντα τῆς ὑποδιοικήσεως τοῦ Λουλὲ-Βουργὰζ χωρίων, τὸν μεγαλείτερον πληθυσμὸν ἔχουσι τὸ Καραγὰτς (900 κ.), τὸ Χαμὴτ-κμπὰτ (850 κ.) καὶ τὸ Κιρικμουσᾶ (800)—τὸν ὀλιγώτερον τὸ Καβοὺς-κιοΐ, ἀριθμοῦν **εἰκοσιπέντε** κατοίκους.

Βαβᾶ-Ἐσκὶ καὶ τὰ πέριξ

Ἡ κωμόπολις Βαβᾶ-Ἐσκὶ ἀποτελεῖται ἐξ ὀκτακοσίων οἰκιῶν, ἐξ ὧν ἑλλήνων ὀρθοδόξων μὲν 220, τουρκικαὶ 560, ἰουδαϊκαὶ 15, καὶ βουλγαρικὴ εὐτυχῶς οὐδεμία. Ἡ ὀρθόδοξος ἑλληνικὴ κοινότης ἔχει ναὸν ἕνα, σχολεῖα δύο, δημοτικὸν ἀρρένων ὑπὸ δύο διδασκάλους, καὶ νηπιοπαρθεναγωγεῖον ὑπὸ μίαν διδασκάλισσαν. Μαθητὰς δ' ἀριθμεῖ ἡ δημοτικὴ σχολὴ ὑπὲρ τοὺς 70 — τὸ νηπιοπαρθεναγωγεῖον 60 τὸν ἀριθμόν. Τὰ σχολεῖα, δυστυχῶς, στεροῦνται μέχρι σήμερον πόρων μονίμων πρὸς ἄνετον διατήρησιν τῶν διδασκάλων αὐτῶν, διατηροῦνται δὲ μόνον ἐκ τῶν ὀλίγων ὑπὸ τοῦ ναοῦ χορηγουμένων χρημάτων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἐπιδομάτων τινῶν ἀφ' ἑτέρου ἕνεκα τούτου, καὶ ἀναλόγως τοῦ διατεθειμένου χρηματικοῦ ποσοῦ κατὰ περιόδους, τὸ ἀρρεναγωγεῖον ἀπὸ τετρατάκτου γίνεται πεντάτακτον. Τὴν ἐξασφάλισιν παγίων καὶ μονίμων πόρων ἐπιδιώκει νῦν ἡ πρὸ μηνῶν ἀνασυσταθεῖσα φιλόμουσος καὶ ἀγαθοεργὸς Ἀδελφότης «Ἐλπίς».—Τὸ ὀρθόδοξον ἑλληνικὸν πλήρωμα τῆς κωμοπόλεως ἔχει δύο ἱερεῖς. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐδέποτ' ἐν τῷ ναῷ ἐδιδάχθη ὑπὸ ἀνταξίου κήρυκος, οὔτε ἐντεῦθα, οὔτε ἐν τῇ περιφερείᾳ Βαβᾶ Ἐσκὶ, πρὸς ζημίαν ἠθικὴν τῶν ὀρθοδόξων· ὡς ἐκ τούτου ἀνάλογος τυγχάνει καὶ ἡ θρησκευτικὴ κατάστασις καὶ μάλιστα κατάπτωσις οὐσιικὴ τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος παρατηρεῖται εἰς τὴν κατωτέραν γεωργικὴν τάξιν, ἐξ ἧς καὶ τὸ πλεῖστον μέρος τῆς κωμοπόλεως ἀποτελεῖται. Ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ παρατηροῦσιν ἡμῖν μετὰ καρδίας συντετριμμένης καὶ ἀνεκφράστου λύπης, ὅτι ἡ εἰρημένη τάξις, κυριευομένη καὶ ὑπὸ ἀμαθείας παχυλῆς, οὐδέποτε, καὶ μεθ' ὅλας τὰς ὑπὸ τοῦ κλήρου καταβαλλομένας προσπαθείας, ἠξίωσεν, οὔτε ἄξιοι νὰ προσέλθῃ εἰς τὰς τῶν κυριακῶν λειτουργίας, περιοριζομένη μόνον νὰ ἐμφανίζηται ἐν τῷ ναῷ κατὰ τὰς μεγάλας ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ θείου Πάσχα· τοῦτο δὲ θεωροῦσιν ὡς τὸ λυπηρὸν ἀποτέλεσμα τῆς παρελείψεως τοῦ κηρύγματος τοῦ θείου λόγου.

Ἡ ἀνωτέρα κοινωνία Βαβᾶ-Ἐσκὶ ἀποτελεῖται ἐκ πεντήκοντα οἰκογενειῶν ἀνεπτυγμένων ὁπωσοῦν, πρὸς ἃς ἁπάσας τὰς ἐλπίδας αὐτοῦ στρέφει ὁ τόπος, διότι καὶ αὐτὴ ἡ παρατηρουμένη ἐν κοινοτικοῖς βελτίωσις εἰς αὐτὰς ὀφείλεται.

Τὸ ἠθικὸν ἀνεπίληπτον. Ἡ ἐλεημοσύνη γίνεται ἐν μικρῷ κύκλῳ· καθ' ὡρισμένας δῆλον ὅτι μεγάλας ἑορτὰς οἱ ἐπίτροποι τοῦ ναοῦ διανέμουσι ταῖς μᾶλλον πτωχικαῖς οἰκογενείαις χρηματικὸν ποσόν.

Γεννήσεις ἀριθμοῦνται κατ' ἔτος 60 ἐν τῇ πόλει Βαβᾶ-Ἐσκὶ, θάνατοι δὲ περὶ τοὺς 40, καὶ γάμοι τελοῦνται κατ' ἔτος 15 σχεδὸν παρὰ τῇ ἑλληνικῇ ὀρθοδόξῳ κοινότητι. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη παρατηρεῖται ἐπαισθητὴ ἐλάττωσις αὐτῶν, ἕνεκα τῶν τροχωμάτων.

Πολιτικῶς διοικεῖται τὸ Βαβᾶ-Ἐσκὶ ὑπὸ ὑποδιοικητοῦ. Τὸ οἰκονομικὸν συμβούλιον ἀπαρτίζεται ὑπὸ τοῦ ὑποδιοικητοῦ τοῦ καὶ προέδρου, τοῦ ἱεροδίκου, τοῦ μουφτῆ, τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου καὶ τεσσάρων ἔτι μελῶν, ὧν δύο ὁμογενεῖς καὶ δύο μωαμεθανοί. Ἡ ἑλληνικὴ κοινότης ἀπὸ τεσσαρακονταετίας καὶ ἐπέκεινα διοικεῖται ὑπὸ δύο σωματείων, ἤτοι τῆς ἐφορίας καὶ τῆς δημογεροντίας· πρόεδρος δὲ τῶν σωματείων τούτων τυγχάνει ὁ κατὰ καιρὸν ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος. Δύο μέλη ἐκ τῶν σωματείων τούτων ἀποτελοῦσι τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ ναοῦ. Ταῦτα περὶ τῆς

κωμοπόλεως. Ἡ περιφέρεια δ' αὐτῆς ἀριθμεῖ τριάκοντα καὶ πέντε χωρία, ὧν ἀναφέρομεν τὰ ἑλληνικά, ταῦτα, ἑπτὰ ὄντα:

Ἀλεπλῆ ἐκ 250 οἰκιῶν, 1000 κατοίκων. Σχολαὶ 2, ναὸς 1, ἱερεῖς 3, διδάσκαλος 1, διδασκάλισσα 1, μαθηταὶ 50, μαθήτριαι 30, ἕλληνες ὀρθόδοξοι πάντες.

Κουμπουρλὰρ ἐξ 60 οἰκιῶν, 250 κατοίκων. Σχολὴ 1, ναὸς 1, ἱερεὺς 1, διδάσκαλος 1, μαθηταὶ 10—15, ἕλληνες πάντες ὀρθόδοξοι.

Καραχαλὴλ ἐκ 270 οἰκιῶν, 1500 κατοίκων. Ναὸς 1, ἱερεῖς 2, σχολαὶ 2, διδάσκαλος 1, διδασκάλισσα 1, ἕλληνες τὴν τουρκικὴν λαλοῦντες· ἀλλ' ἔχουσιν ἀνάγκην κατηχήσεως, διότι εὑρίσκονται ἐν μέσῳ βουλγαρικῶν χωρίων* καὶ νυμφεύονται, δυστυχῶς, μετὰ βουλγαρίδων ἀκαταρτίστων ἐν τῷ δόγματι. Τὰ σχολεῖα ὀλίγους μαθητὰς ἔχουσιν, ὡσαύτως ὀλίγας καὶ μαθητρίας.

Γενίκιοϊ ἐκ 250 οἰκιῶν, 1200 κατοίκων. Ναὸς 1, σχολὴ 1, ἱερεὺς 1, διδάσκαλος 1, ἕλληνες ὀρθόδοξοι πάντες. Ὁ διδάσκαλος καὶ ἡ διδασκάλισσα πληρώνονται ἔξωθεν. Ἀνάγκη διαρκοῦς ἐνταῦθά τε καὶ τοῖς πέριξ κηρύγματος τοῦ θείου λόγου.

Ἰμὰμ-παζὰρ, ἐξ 70 οἰκιῶν, καὶ 300 κατοίκων. Ναὸς 1, σχολὴ 1, διδάσκαλος 1, ἱερεὺς 1. Ἕλληνες ὀρθόδοξοι λαλοῦντες τὴν τουρκικήν.

Τουγάντζα, ἐξ 90 οἰκιῶν, καὶ 400 κατοίκων. Ναὸς 1, ἱερεὺς 1, σχολὴ 1, διδασκάλισσα 1. Ἕλληνες ὀρθόδοξοι πάντες.

Νατηρλῆ ἐξ 150 οἰκιῶν, 850 κατοίκων. Ναὸς 1, ἱερεῖς 2, σχολὴ 1, διδασκάλισσα 1. Ἕλληνες ὀρθόδοξοι τὴν τουρκικὴν λαλοῦντες.

Εἰκοσιεπτὰ χωρία κέκτηνται πληθυσμὸν ἐπαρκῆ μωαμεθανῶν, ὧν οἱ περισσότεροί εἰσι πρόσφυγες. Τὸ μεγαλείτερον τούτων, ἡ Μάνδρα, ἀριθμεῖ νῦν 1400 κατοίκους, τὸ δὲ μικρότερον Ὀσμανιὲ 80 — Τῶν ἐν τῷ τμήματι (καζᾷ) χωρίων τὰ τρία ἔχουσι πληθυσμὸν βουλγαρικὸν τριακοσίων τριάκοντα οἰκογενειῶν.

Σημ. Τὸ Κούλελι, χωρίον ἀριθμοῦν 30 μόνον ἑλληνικὰς ὀρθοδόξους οἰκογενείας τὴν τουρκικὴν λαλούσας, στερεῖται ναοῦ, στερεῖται σχολῆς. Ἀλλὰ τὰς θρησκευτικὰς ἀνάγκας αὐτῶν ἐκτελεῖ ὁ τοῦ πλησίον χωρίου Ἰμὰμ-παζὰρ ἱερεύς· ἀπαριθμεῖ καὶ ἑτέρας 200 οἰκογενείας τουρκικάς, προσφύγων τε καὶ ἰθαγενῶν. Προστιθέμεθα, κατὰ τὰς σταλείσας ἡμῖν εἰδήσεις, ὅτι ἐν τοῖς χωρίοις, ἐπειδὴ ἐλλείπουσιν αἱ προῖκες, σχετικῶς πρὸς τὸ Βαβᾶ-Ἐσκὶ κατὰ 5 % παρατηρεῖται αὔξησις γάμων καὶ γεννήσεων.

* εἰσὶ ταῦτα τὸ Ντοκουζ-γιουκ (ἔχον 60 οἰκογενείας) καὶ τὸ Γενῆ-μαχαλὲ μεθ' ἑκατὸν πεντήκοντα οἰκιῶν.

Περίστασις

Ἔχει ναοὺς τρεῖς, ἐξ ὧν ὁ εἷς, ἐπέχων καὶ τὸν τόπον ἐπισκοπικοῦ ναοῦ, ἀνῳκοδομήθη οὐ πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ἐπὶ σκοπῷ ν' ἀρθῇ ὑψοῦ, ἀλλ' ἠμποδίσθη τοῦτο τιμᾶται δ' ἐπὶ μνήμῃ τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου· ὁ ἕτερος εἰς μνήμην Νικολάου ἐπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας ὁμοιάζει τῷ ἐν Τζιβαλίῳ ναῷ κτισθεὶς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀρχιτέκτονος, ὡς θρυλλεῖται· καὶ ὁ τρίτος, σχεδὸν ὑπόγειος, εἰς τὴν ἄκραν τῆς κωμοπόλεως, ἐγείρεται ἐπ' ὀνόματι Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ἕκαστος τῶν ναῶν τούτων ἔχει ἀνὰ δύο ἱερεῖς, οἵτινες ἐγχώριοί εἰσι πλὴν ἑνός, ὅστις κατάγεται ἐκ πλησιοχώρου κώμης Γιολτζίκι καλουμένης.

Οἱ δύο τῶν ἱερέων τούτων, ἐγγράμματοι ὄντες, διότι ὁ μὲν εἷς ἔχων τὸν τίτλον οἰκονόμου ἦν πρότερον διδάσκαλος, ὁ δ' ἕτερος ἔχων τὸν τίτλον πρωτοσυγκέλλου ἐδιδάχθη ἐν Ἁγίῳ Ὄρει, ἀνέκαθεν, κατὰ τοὺς ἑσπερινοὺς πρὸ πάντων τῶν κυριακῶν τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς, ἐκήρυττον ἐπ' ἐκκλησίας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ἀπὸ τοῦ ἔτους ὅμως, καθ' ὃ, ἐπινεύσει πατριαρχικῇ, ἐξετυποῦντο ἐν τῷ πατριαρχικῷ τυπογραφείῳ αἱ Εὐαγγελικαὶ ἑρμηνεῖαι ἢ Διδάγματα Εὐαγγελικά, ὁ κλῆρος Περιστάσεως ἐπρομηθεύετο ἐξ αὐτῶν καὶ τρεῖς τῶν ἱερέων ἀνεγίνωσκον αὐτὰς τακτικῶς ἐν τοῖς ναοῖς, αἱ αὐταὶ δὲ συστάσεις ἐγένοντο καὶ εἰς τὰ λοιπὰ χωρία τῆς ἐπαρχίας. Εἰ δ' ἐμετριάσθη σὺν τῷ χρόνῳ κατά τι ὁ πρότερος ἐκεῖνος ζῆλος, ἐξακολουθεῖ ὅμως πραγματοποιουμένη ἐν μέρει, τοὐλάχιστον ἐν Περιστάσει, ἡ μέριμνα αὕτη ἀλλ' οἱ δύο τῶν ἱερέων καταρτίζουσιν ἰδίας ἐκκλησιαστικὰς ὁμιλίας.

Παρεκκλήσια. Ταῦτα δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τρεῖς κατηγορίας—πρῶτον, εἰς μικροὺς ναΐσκους, εἰς οὓς καὶ ἐνίοτε τελεῖται ἱερὰ λειτουργία, εἴτε ἐν τῇ μνήμῃ αὐτῶν, εἴτε κατὰ ἰδιαιτέραν ἀπαίτησιν κατοίκου, ἐπὶ ἰδιαιτέρᾳ ἀμοιβῇ τοῖς ἱερεῦσι (δεκαγρόσου), οὐχὶ ὅμως ἐν ταῖς ἐπισήμοις ἡμέραις,—δεύτερον εἰς μικρὰ παρεκκλήσια,—καὶ τρίτον εἰς τὰ ἔξω τοῦ χωρίου εὑρισκόμενα.—Καὶ ναΐσκοι μὲν ὑπάρχουσι τέσσαρες 1) παραθλασσίως παρὰ τὴν ἀποβάθραν μετὰ Ἁγιάσματος, εἰς μνήμην Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου· 2) εἰς τὸ κέντρον, παρὰ τὴν σχολὴν τῶν ἀρρένων, εἰς μνήμην τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου «Σκλειὰ Παναγιὰ», ὀνομασθεὶς οὕτως οὐχὶ ἐκ τῆς παρὰ τὴν σχολὴν θέσεως

αὐτοῦ, ἀλλ' ἐκ τοῦ ὀνόματος Σκλειά τινος, ὅστις εὑρὼν ἐν τῇ παραλίᾳ τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας, μάλιστα εἰς χεῖρας ἀλλοεθνοῦς τινος, ὅστις ἦν εὑρὼν αὐτὴν ἄρτι ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἐνήργησε πρὸ πεντηκονταετίας τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ ναΐσκου· 3) παρὰ τὴν σχολὴν τῶν θηλέων, εἰς μνήμην τῆς γεννήσεως τῆς Θεοτόκου, «Κυκκώτικο», ἐκ τῆς ἐν Κύπρῳ μονῆς τοῦ Κύκκου λαβὸν τ' ὄνομα ἧς καὶ μετόχιον ἐχρημάτισεν μέχρι πρὸ πεντηκονταετίας, ὅτε διέμενεν ἀντιπρόσωπος αὐτῆς· 4) παρὰ τοῖς δύο ἀνωτέροις, εἰς μνήμην Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου «μικρὸς Ἅγιος Γιάννης».

Παρεκκλήσια ἐντὸς τῆς πόλεως εἰσὶ πέντε ἢ ἓξ μεθ' Ἁγιασμάτων 1) παραθαλασσίως δύο μικρὰ ἀπέναντι ἀλλήλων κείμενα, ἀμφότερα εἰς μνήμην τῶν παμμεγίστων Ταξιαρχῶν «Ἅγιος Στράτηγος»· 2) παρὰ τῷ ναΐσκῳ τοῦ Κύκκου, εἰς μνήμην τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου· 3) ἕτερον, παρ' αὐτῷ, τὸ τῶν ἁγίων Θεοδώρων· 4) τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος καὶ 5) τῆς ἁγίας Παρασκευῆς.

Ἐκτὸς τῆς πόλεως Ἁγιάσματα ἄνευ οἰκημάτων ἢ παρεκκλησιδίων τὸ πλεῖστον ὑπάρχουσιν ἑπτά· 1) τῆς ἁγίας Κυριακῆς ΒΔ τῆς κωμοπόλεως περὶ τὰ 10 λεπτὰ ἀπέχον· 2) τῶν ἁγίων Ἀναργύρων ΒΑ, περὶ τὰ 15 λεπτὰ ἀπέχον· 3) τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, εἰς τὴν αὐτὴν τῷ προηγουμένῳ διεύθυσιν, εἰκοσάλεπτον ἀπέχον· 4) τῆς ἁγίας Σολωμονῆς καὶ τῶν ἁγίων Μακκαβαίων «Τῆς ἁγίας Λεημοσύνης» πρὸς Α, ἡμίωρον ἀπέχον, ἔχει ὕδωρ θειοῦχόν τι καὶ σιδηροῦχον, ἀλλὰ ψυχρὸν καὶ μὴ δικτηρούμενον. Κατ' ἔτος τὴν πέμπτην τῆς διακαινησίμου ἑορτάζεται ἡ μνήμη αὐτοῦ καὶ γίνεται πανήγυρις, εἰς ἣν προσέρχονται πολλοὶ καὶ μάλιστα γυναῖκες ἐκ τῶν πέριξ χωρίων καὶ κωμῶν καὶ ἀφ' οὗ παρ' αὐτῷ διασκεδάσωσιν, ἐπιστρέφοντες μετὰ μεσημβρίαν διέρχονται διὰ Περιστάσεως, ὅπου ἔξωθεν τοῦ χωρίου ἐπαναλαμβάνεται ἡ πανήγυρις μέχρι βαθείας νυκτός, ἐξακολουθοῦσι δὲ νὰ ἐπισκέπτωνται τὸ ἁγίασμα ἑκάστην πέμπτην μέχρι τῆς Ἀναλήψεως· 5) τῶν ἁγίων Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης ΒΔ, εἰς ἀπόστασιν ὥρας, εἰς θέσιν λίαν ρωμαντικήν· κατ' ἔτος τὴν 15 τοῦ ἰουλίου, ἐπὶ τῇ μνήμῃ αὐτῶν, γίνεται ἀρκετὰ καλὴ πανήγυρις, ἐπισκέπτονται δὲ αὐτὸ μετὰ ταῦτα ἕκαστον σάββατον πολλαὶ οἰκογένειαι ἕνεκεν εὐλαβείας ἀλλὰ καὶ διασκεδάσεως· 6) τοῦ ἁγίου Μερκουρίου, πρὸς Δ, ἀπέχον περὶ τὴν 1 καὶ ἡμίσειαν ὥραν, καὶ ἐν θέσει ρωμαντικῇ· τελοῦσι δὲ τὴν μνήμην αὐτοῦ κατὰ τὴν 8 σεπτεμβρίου, καὶ 7) ἀνατολικῶς καὶ εἰς ἀπόστασιν 5 λεπτῶν, Ἁγίασμα μετὰ μικροῦ παρεκκλησιδίου τῆς Ζωοδόχου πηγῆς «Ξωπηγὴ», εἰς ὃ κατὰ τὴν παρασκευὴν τῆς διακαινησίμου πάντες οἱ κάτοικοι καὶ πρὸ πάντων αἱ κάτοικοι μεταβαίνουσιν ὅπως προσκυνήσωσι καὶ ἐπιδείξωσι τὰ ἑαυτῶν κοσμήματα.

Σχολαί, ὑπάρχουσι δύο, μία τῶν ἀρρένων καὶ ἑτέρα τῶν θηλέων· ἀμφότεραι δὲ ἐργάζονται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως πατριαρχικοῦ προγράμματος. Καὶ ἡ μὲν τῶν ἀρρένων ἔχει τάξεις ἓξ, ἡ δὲ τῶν θηλέων τάξεις πέντε καὶ μίαν τοῦ προκαταρκτικοῦ, ὅπου εἰσὶ μεμιγμένα ἄρρενά τε καὶ θήλεα· ἀλλ' ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουσι καὶ ἐν τῇ τῶν ἀρρένων ἄρρενά τινα, σχηματίζοντα καὶ ἐν ταύτῃ τάξιν προκαταρκτικήν. Διδάσκουσι δὲ ἐν τῇ τῶν ἀρρένων 4—εἷς διευθυντὴς, δύο βοηθοὶ διδάσκαλοι καὶ εἷς παιδονόμος, ὅστις ἀναλαμβάνει νὰ διδάσκῃ καὶ μαθήματά τινα τῶν μικροτέρων τάξεων. Ἐν δὲ τῇ τῶν θηλέων 3—μία διευθύντρια, μία βοηθὸς (ἀμφότεραι ἐξ Ἀδριανουπόλεως) καὶ μία βοηθὸς ἐγχωρία. Μαθηταὶ ἐγγράφονται ἐν τῇ τῶν ἀρρένων ὑπὲρ τοὺς 250, φοιτῶσι δὲ μέχρι τέλους τοῦ σχολικοῦ ἔτους μόλις οἱ 200—μαθήτριαι ἐν τῷ παρθεναγωγείῳ σχεδὸν ὅσαι καὶ εἰς τὸ ἀρρεναγωγεῖον, ἀλλὰ φοιτῶσι μέχρι τέλους μόλις αἱ 150.

Ἀδελφότης ὑπάρχει μία καὶ τιτλοφορεῖται « τῆς συντεχνίας τῶν παντοπωλῶν». Πρὸ ἐτῶν ὑπῆρχον καὶ ἕτεραι· μέχρι πρὸ εἰκοσαετίας μὲν Ἀναγνωστήριον «Πρόοδος», εἰς τὰς εὐτυχεῖς ἡμέρας τῆς Περιστάσεως (ἐλέγοντο δὲ εὐτυχεῖς διότι ἐπώλουν τὸ μέτρον τοῦ οἴνου 15 καὶ 16 γρόσια ἐνῷ τανῦν καὶ μετὰ δυσκολίας πωλοῦσι πρὸς 3 ἢ 4 γρ. τὸ μέτρον). Εἰς τὴν Ἀδελφότητα δὲ αὐτὴν ὡς γραμματεὺς εἰργάσθη ὁ ἐλλόγιμος διδάκτωρ κ. Χρ. Πανταζίδης ὢν τότε σχολάρχης Περιστάσεως. Πρὸ διετίας ἐπαύσατο ἐργαζομένη καὶ τις ἑτέρα ἀδελφότης, ἐν Κωνσταντινουπόλει μὲν αὖτη τὴν ἕδραν ἔχουσα, ἐκ περιστασηνῶν δὲ ὅλως ἀποτελουμένη, ὧν οἱ πλεῖστοι λειτουργοὶ ὄντες τὸ μὲν θέρος ἐργάζονται ἐν τῇ πρωτευούσῃ, τὸν δὲ χειμῶνα ἐρχόμενοι ἡτυχάζουσι παρὰ ταῖς οἰκογενείαις αὐτῶν. Σκοπὸς δὲ τῆς Ἀδελφότητος ἦν ὅλως φιλανθρωπικὸς καὶ ἐκπαιδευτικός, διότι καὶ τοὺς πάσχοντας ἀδελφοὺς ἐβοήθει καὶ τοῖς πτωχοῖς τῶν μαθητῶν δωρεὰν τὰ βιβλία αὐτῶν ἀπέστελλεν, ἀλλὰ καὶ ποσὸν ἀποθεματικὸν κατήρτιζε πρὸς ἀγορὰν ἀκινήτου ἐπὶ ἀνακουφίσει τοῦ ταμείου τῶν τῆς πατρίδος σχολείων, ἅτινα, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, οὐδένα μόνιμον πόρον ἔχουσιν, ἀλλὰ συντηροῦνται δι' ὑποχρεωτικῶν ἐράνων, οἵτινες ὅμως πολὺ δυσκόλως εἰσπράττονται. Ἀλλὰ κομματικῶν ἕνεκα λόγων διελύθη.— Ἡ δὲ νῦν ἐργαζομένη ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἐν Περιστάσει προκριτοτέρων καὶ ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐξωράϊσιν καὶ συντήρησιν τῶν κοινοτικῶν καθιδρυμάτων, διότι καὶ τὸ κοιμητήριον ἀσφαλῶς περιε—

τοίχισε καὶ ἐξωράϊσε καὶ ὑδραντλίας κατὰ τῶν πυρκαϊῶν ἠγόρασε καὶ διατηρεῖ, ἀλλὰ καὶ ἀκίνητον προσπαθεῖ νὰ ἀγοράσῃ πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ ταμείου τῶν σχολῶν. Πόροι δὲ αὐτῆς εἰσιν ἥ τε μηνιαία συνδρομὴ τῶν μελῶν καὶ ἡ κατὰ δεκαπενθημερίαν περιαγωγὴ κυτίου, ἐπ' ἀδείᾳ καὶ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἱερῶν ναῶν.

Γάμοι κατ' ἔτος τελοῦνται περὶ τοὺς 30 κατὰ μέσον ὅρον, τὸ ἀνώτατον δὲ ὅριον 40 — Γεννήσεις ἀπὸ 110 μέχρις 120 ἐτησίως — Θάνατοι δὲ ἀπὸ 55—60. Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀναλογίαν τῶν γάμων, γεννήσεων καὶ θανάτων πρὸς τὰ παρελθόντα ἔτη καὶ μάλιστα πρὸ 40 καὶ 50 ἐτῶν, ἐλαχίστη ἡ διαφορὰ ἐξ ὅσων τοὐλάχιστον πληροφοριῶν ἠδυνήθημεν νὰ συλλέξωμεν· διότι οἱ κάτοικοι, οἱ αὐτοὶ ὄντες, τὰ αὐτὰ ἐπαγγέλματα μετερχόμενοι καὶ τὴν αὐτὴν δίαιταν καὶ τὰ ἤθη τηροῦντες, τὴν αὐτὴν πολιτείαν ἐξακολουθοῦσιν, ἣν καὶ πρότερον. Τὸ μόνον ἄξιον παρατηρήσεως καὶ λυπηρόν, ἐν ἀντιβολῇ πρὸς τὴν προτέραν εὐτυχίαν, ἐστὶν ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη ἡ ἑτάρκτος φθίσις ἤρξατο μαστίζουσα τὰ μέρη ταῦτα.

*

Ἐκ τῶν πέριξ τῆς Περιστάσεως, ἀναφέρομεν ἐν συντόμῳ περὶ τριῶν χωρίων, ἅ εἰσι τὰ ἑξῆς·

Λούπιδα μίαν ὥραν ἀπέχον ΒΑ τῆς Περιστάσεως, ἔχον 300 σχεδὸν οἰκίας ἑλλήνων ὀρθοδόξων, ἔχει ναοὺς δύο, ἐξ ὧν ὁ μὲν μεγαλείτερος, εἰς τὸ κέντρον τοῦ χωρίου, τιμᾶται εἰς μνήμην Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου, ὁ δ' ἕτερος, εἰς τὴν ἄκραν σχεδὸν αὐτοῦ, εἰς μνήμην τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἱερεῖς ἐπίσης ὑπάρχουσι δύο, ἱερουργοῦντες ἐναλλὰξ ἐν αὐτοῖς.

Παρεκκλήσια ὑπάρχουσιν 7· τὸ ἓν ἐντὸς τοῦ χωρίου, ἐπ' ὀνόματι τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης· τὰ δὲ ἕτερα ἓξ εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ χωρίου 1) Ἅγιος Νικόλαος, 2) Ἅγιος Γεώργιος, 3) Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος, 4) Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, 5) Ἅγιοι Ἀνάργυροι, καὶ 6 Ἁγία Παρασκευή. — Σχολή. Μικτὴ μεθ' ἑνὸς διδασκάλου διδάσκοντος 70—130 μαθητὰς καὶ μαθητρίας—Γάμοι γίνονται κατ' ἔτος ἀπὸ 8—10, γεννήσεις 20—25 καὶ θάνατοι 10—25 ὡς ἔγγιστα. Περὶ χριστιανικῶν ἀρχαιοτήτων καὶ περὶ Ἀδελφοτήτων καὶ περὶ ἴχνους φιλανθρωπικῶν ἔργων οὐδεμίαν ἡμῖν χορηγοῦσιν εἴδησιν.

Γιολτζίκι 2—2½ ὥρας ἀπέχον ΒΔ, ἔχει περὶ τὰς 80 οἰκίας ἑλλήνων ὀρθοδόξων, ναὸν ἕνα ἀρχαῖον μὲν ἀλλ' ἀνακαινισθέντα ἐκ θεμελίων τῷ 1851, εἰς μνήμην τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, ἔχοντα δύο ἱερεῖς.— Σχολὴν ἔχει μικτὴν, εἰς ἣν φοιτῶσι περὶ τὰ 30 παιδία· διδάσκαλον ἕνα, ὅστις πολλάκις καὶ ψάλλει ἐν τῷ ναῷ καὶ τοῦτο διότι πάντες οἱ γιολτζικηνοὶ εὔχονται εἶναι ψάλται. — Γάμοι γίνονται ἀπὸ 3—5 κατ' ἔτος, γεννήσεις 12—15 καὶ θάνατοι 5 ἢ 6.

Γιάγατζ, περὶ τὰς 3 ὥρας ἀπέχον πρὸς τὸ ΒΔ, μετὰ 30—35 οἰκιῶν ἑλλήνων ὀρθοδόξων, οἵτινες πάντες σχεδὸν εἰσὶν ἀνθρακεῖς. Ἔχουσι ναὸν μικρὸν μεθ' ἑνὸς ἱερέως καὶ σχολεῖον μικρὸν ἐν τοῖς κελλίοις τοῦ ναοῦ, εἰς ὃ φοιτῶσιν ἕως 15 μαθηταί.

ΤΟ ΠΡΩΤΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΠΑ*

Μεταβαίνομεν ἤδη εἰς τὴν ἐξέτασιν ἑτέρας γραφικῆς ῥήσεως, ἥτις ὁσάκις πρόκειται περὶ τοῦ πρωτείου τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Πάπα μετὰ σοβαρότητος πάντοτε προβάλλεται καὶ εἰς πάσας τὰς Κατηχήσεις ἀναφέρεται καὶ βαθύτατα ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν χριστιανῶν τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς πρώτης ἡλικίας ἐμφυτεύεται ὡς ἡ σαφεστάτη καὶ ἐναργεστάτη τοῦ παπικοῦ πρωτείου ἀπόδειξις. Ἡ ῥῆσις εὕρηται ἐν τῷ κα' κεφαλαίῳ τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου, καὶ τὸ κεφάλαιον τοῦτο θεωρεῖται σήμερον ὑπὸ τῶν κριτικῶν ὡς νόθον, ὡς μεταγενεστέρων χρόνων προσθήκη· ἀλλ' ἡμεῖς οὐδαμῶς λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν κριτικῶν τούτων, ἀποδεχόμεθα αὐτὸ ὡς γνήσιον καὶ ἀποστολικόν, καὶ ἐξετάζομεν ἁπλῶς ἂν ἡ ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ φερομένη ῥῆσις ἔχῃ τὴν ἔννοιαν, ἥτις ἀποδίδεται εἰς αὐτὴν πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ πρωτείου τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Πάπα. Μετὰ τὴν ἀνάστασιν, ἐν μιᾷ τῶν ἐμφανίσεων αὐτοῦ πρὸς τοὺς μαθητὰς ἐρωτᾷ ὁ Σωτὴρ τὸν Πέτρον τρὶς ἐὰν ἀγαπᾷ αὐτόν. Ἐπὶ τῇ βεβαιώσει δὲ τούτου ὅτι φιλεῖ αὐτὸν, τὸ μὲν πρῶτον λέγει αὐτῷ, «Βόσκε τὰ ἀρνία μου»· τὸ δεύτερον, «Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου», καὶ τὸ τρίτον «Βόσκε τὰ πρόβατά μου». Ἰδοὺ τὸ χωρίον ὡς ἔχει αὐτολεξεὶ ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τοῦ Ἰωάννου· «Ὅτε οὖν ἠρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με πλεῖον τούτων; λέγει αὐτῷ· ναί, Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε· λέγει αὐτῷ βόσκε τὰ ἀρνία μου. Λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; λέγει αὐτῷ· ναί, Κύριε,

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 361—363.

σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε· λέγει αὐτῷ, ποίμαινε τὰ πρόβατά μου. Λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον, Σίμων Ἰωνᾶ, φιλεῖς με; ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον, φιλεῖς με, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, σὺ πάντα οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε· λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· βόσκε τὰ πρόβατά μου» (Ἰωάνν. κα', 15—18). Ἐκ τῆς εὐαγγελικῆς ταύτης περικοπῆς ὁρμώμενοι οἱ ὑπέρμαχοι τοῦ Παπισμοῦ ἰσχυρίζονται ὅτι ἐν αὐτῇ σαφῶς καὶ ἀπαρακαλύπτως πλέον χορηγεῖται τῷ Πέτρῳ τὸ ὑπέρτατον ποιμαντορικὸν ἀξίωμα ἐφ' ἁπάσης τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, κλήρου τε καὶ λαοῦ. Ἀπόδειξις δὲ τούτου, λέγουσιν, εἶναι ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶπεν εἰς τὸν Πέτρον ἁπλῶς καὶ μόνον, Βόσκε τὰ ἀρνία μου, ἀλλὰ προσέθηκε καὶ τά, ποίμαινε καὶ βόσκε τὰ πρόβατά μου, ὑπὸ τὴν λέξιν ἀρνία ὑπονοῶν προφανῶς τοὺς λαϊκούς, ὑπὸ τὴν λέξιν δὲ πρόβατα τοὺς ἱεροὺς ἀποστόλους μετὰ τῆς ἱερατικῆς καθόλου τάξεως ἐν σχέσει πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Πάπαν. Ἰδοὺ ἡ κλασικὴ καὶ περιλάλητος ἑρμηνεία, τὴν ὁποίαν δίδει εἰς τὸ προκείμενον εὐαγγελικὸν χωρίον ἡ ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία· ἑρμηνεία τόσον ἄτοπος, τόσον ἀνόητος καὶ μωρά, ὥστε θὰ ἦτο γελοία, ἂν μὴ προεκάλει τὴν ἀγανάκτησιν. Πῶς; τοὺς ἀποστόλους, πρὸς τοὺς ὁποίους ὁ Κύριος εἶπεν ἀμέσως καὶ ἀπαραλλάκτως ὡς εἶπε καὶ τῷ Πέτρῳ «ὅσα ἂν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ὅσα ἂν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ»· τοὺς ἀποστόλους, πρὸς τοὺς ὁποίους, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Πέτρου, εἶπε «Λάβετε Πνεῦμα ἅγιον· ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς· ἄν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται»· τοὺς ἀποστόλους, πρὸς τοὺς ὁποίους εἶπε ταῦτα, νὰ θέσῃ τώρα διὰ μιᾶς ἀπέναντι τοῦ Πέτρου εἰς σχέσιν προβάτων πρὸς ποιμένα, ὅτε δὲν ἔμενε πλέον δι' αὐτοὺς ἄλλη θέσις ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀπέναντι τῶν ἄλλων εἰμὴ ἡ θέσις προβάτων πρὸς ἀρνία; Εἶναι πιθανόν, εἶναι δυνατὸν καὶ νὰ φαντασθῇ τις μόνον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς τὴν τελευταίαν στιγμήν, ἐν ἰδιωτικῇ ὅλως πρὸς τὸν Πέτρον ὁμιλίᾳ καὶ ἐν παρόδῳ, ἀντιφάσκων τόσον πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν λέξιν τῆς διδασκαλίας του ὅσον καὶ πρὸς τὴν προτέραν αὐτοῦ πρᾶξιν, ἀνέτρεψε καὶ μετέβαλεν αἴφνης ὁλοσχερῶς τὴν θέσιν καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους σχέσιν τῶν ἀποστόλων του; Εἶναι καταληπτὸν τοιοῦτόν τι, ἀφοῦ ἐκτὸς τούτου, τοιαύτη σχέσις οὔτε ἐφάνη ποτὲ ὕστερον, οὔτε κατὰ κεραίαν ἐπραγματοποιήθη μεταξὺ τῶν ἀποστόλων, καὶ ἀφοῦ ἀπαρακαλύπτως πανταχοῦ ποιμὴν καὶ κυβερνήτης τῆς Ἐκκλησίας ὑπέρτατος παρουσιάζεται καὶ ὑπάρχει καὶ παρὰ πάντων γινώσκεται οὐχὶ ὁ Πέτρος, ἀλλ' ὁ σύλλογος τῶν ἱερῶν ἀποστόλων;

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι βραδύτερον ὁ Πάπας κατώρθωσε νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν σχέσιν ταύτην καθ' ὅλην τὴν γραμμήν, ἀφοῦ καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἐπίσκοποι τῆς Δύσεως συνεφώνησαν ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ, ὑπὲρ ἧς καὶ σήμερον συνηγοροῦσιν, ἀποδεξάμενοι ὅτι ἡ πρὸς τὸν Πάπαν σχέσις αὐτῶν εἶναι ὁποία ἡ τῶν προβάτων πρὸς τὸν ποιμένα, καὶ ὅτι ἑπομένως οὔτε ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἔχουσι λόγον, οὔτε ἐν τῇ διακυβερνήσει αὐτῆς μέρος, ἀλλὰ κεκλημένοι καὶ προωρισμένοι εἰσὶν ἁπλῶς καὶ μόνον εἰς τὸ ὑπακούειν καὶ ὑπατάσσεσθαι εἰς τὸν ποιμένα. Ἀλλὰ μετὰ τὴν ὁμολογίαν ταύτην ἓν μόνον δὲν ἐγένετο, ὅπερ ἔπρεπε νὰ γείνῃ, ὅ ἐστι δὲν ἐπεστήθη ἡ προσοχὴ τῶν εὐλογημένων τούτων ἀνθρώπων εἰς τὴν ἁρμόζουσαν αὐτοῖς θέσιν, ἥτις ἐννοεῖται ὅτι δὲν ἐπέτρεπε πλέον εἰς αὐτοὺς νὰ βρενθύωνται καὶ κορδόνωνται τόσον πολὺ ὡς ἱεράρχαι καὶ δεσπόται ἀπέναντι τῶν κατωτέρων ἱερατικῶν τάξεων καὶ τοῦ λαοῦ, ἀφοῦ ἡ πρὸς τούτους σχέσις αὐτῶν δὲν εἶναι καὶ δὲν δύναται νὰ εἶναι ἄλλη εἰ μὴ αὐτὴ ἡ τῶν προβάτων πρὸς τὰ πρόβατα καὶ ἡ τούτων πρὸς τὰ ἀρνία σχέσις, καὶ ἀφοῦ οὕτω πλησιέστεροι ὑπάρχουσι πρὸς ταῦτα ἢ πρὸς τὸν Πάπαν, τὸν ἕνα καὶ μόνον ποιμένα καὶ τῶν προβάτων καὶ τῶν ἀρνίων. Ὅλη ἡ μωρὰ καὶ ἀνόητος τῆς εὐαγγελικῆς ταύτης περικοπῆς ἑρμηνεία, ὅπως εἰσηγοῦνται αὐτὴν οἱ φίλοι τῶν Παπῶν, εἶναι δυνατὴ καὶ προσιτὴ εἰς ἐκείνους μόνον τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες εἶναι συνειθισμένοι ἢ ἠναγκασμένοι νὰ ἀρνῶνται ὁλοτελῶς τὴν ἰδίαν αὐτῶν κρίσιν καὶ νὰ δέχωνται ὡς εὐαγγελικὴν ἢ ἐκκλησιαστικὴν ἀλήθειαν πᾶν τὸ ἔξωθεν αὐτοῖς προσφερόμενον, καὶ τούτου μόνον ἀντέχωνται ἀπρίξ, ἀδιάφορον ἐὰν τοῦτο ἐνέχῃ ἔννοιαν ἢ εἶναι ἀνόητον καὶ παράλογον.

—Οἱ θιασῶται τοῦ Παπισμοῦ διϊσχυρίζονται ὅτι ὁ

Κύριος εἰπὼν τῷ ἀποστόλῳ Πέτρῳ «Ποίμαινε τὰ ἀρνία μου . . . . βόσκε τὰ πρόβατά μου, κατέστησεν αὐτὸν πρῶτον καὶ ὕπατον καὶ μόνον τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ ποιμένα καὶ ἄρχοντα καὶ κυβερνήτην· ἀλλ' ἡ ἑρμηνεία αὕτη, ἣν μετὰ τοσαύτης λογικῆς δυνάμεως καὶ χάριτος ἀποκρούει ὁ Φροσσάρμερ, εἶναι τῷ ὄντι καὶ αὐθαίρετος καὶ ψευδής. Διότι οὐδ' αὐτὸς ὁ Πέτρος ἐνόησε τοιοῦτόν τι ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῶν λόγων τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου ἐπισημειοῦντος ὅτι ὁ Πέτρος ἐλυπήθη ὅτε τὸ τρίτον ἐπανέλαβε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος τὴν ἐρώτησιν «Σίμων Ἰωνᾶ φιλεῖς με»; Διατὶ ἐλυπήθη ὁ Πέτρος; Ἐὰν ἐκ τῶν γενομένων αὐτῷ ἐρωτήσεων καὶ διαβεβαιώσεων ἐσχημάτιζε τὴν ἰδέαν ὁ Πέτρος ὅτι ὁ Κύριος ἐχορήγει αὐτῷ τὴν ὑπερτάτην ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀρχήν, καθιστῶν αὐτὸν ποιμένα τῶν ἀποστόλων καὶ παντὸς ἱερατικοῦ τάγματος καὶ πηγὴν πάσης χάριτος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ, φυσικὸν ἦτο βεβαίως νὰ χαρῇ, οὐχὶ δὲ νὰ λυπηθῇ ἐκ τῶν λόγων τοῦ Σωτῆρος· λυπηθεὶς δὲ ἔδειξεν ὅτι τοιαύτην ἔννοιαν εἰς τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου δὲν εὗρισκε, καὶ δικαίως· διότι οὔτε οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου ἐνεῖχον τοιαύτην ἔννοιαν. Ἐλυπήθη λοιπόν, διότι ἡ τριττὴ ἐρώτησις ὑπέμνησεν αὐτῷ τὴν τριττὴν ἄρνησιν, ἣν ὁ Κύριος ἐσκόπει ἤδη νὰ θεραπεύσῃ διὰ τῆς τριττῆς ὁμολογίας τῆς πρὸς αὐτὸν ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως. Ναί, ἡ λύπη τοῦ Πέτρου δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὴν ἔννοιαν, τὴν ὁποίαν δίδει εἰς τὴν εὐαγγελικὴν περικοπὴν ἡ Ρώμη· ἔδει δὲ νὰ διασκεδασθῇ αὕτη ἀμέσως ὑπὸ τοῦ Σωτῆρος, ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι ἐκ παρεξηγήσεως τῶν λόγων αὐτοῦ προήρχετο, ὅπερ δὲν βλέπομεν ἐν τῷ εὐαγγελικῷ κειμένῳ γινόμενον.

Ἀλλ' ἡ παπικὴ ἑρμηνεία τῶν ἀρνίων καὶ τῶν προβάτων στερεῖται καὶ βάσεως γραφικῆς. Ἐν τῇ ἱερᾷ Γραφῇ αἱ λέξεις πρόβατον καὶ ἀρνίον ἀπαντῶσιν ἀδιαφόρως πρὸς δήλωσιν τοῦ αὐτοῦ πράγματος. Οὕτω παρὰ τῷ εὐαγγελιστῇ Ματθαίῳ κεφ. ι', 16, ἔνθα ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ «Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων»· καὶ παρὰ τῷ Λουκᾷ κεφ. ι', 3, ἔνθα ὁ αὐτὸς λέγει «Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων». Ἡ λέξις πρόβατον ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ σημαίνει τοὺς πιστοὺς (οὕτω ἐν τῷ Ἰεζεκιὴλ κεφ. γ', 4.5.). Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Σωτὴρ πρόβατα ὀνομάζει τοὺς εἰς αὐτὸν ἐκ τῶν ἐθνῶν πιστεύσοντας, ὅταν λέγῃ «καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης (Ἰωάνν. ι', 8—17)· καὶ ὁ ἀπόστολος δὲ Πέτρος γράφει ἐν τῇ Α'. αὐτοῦ ἐπιστολῇ (κεφ. β', 25) ὁμιλῶν περὶ τῶν πιστῶν «ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενα, ἀλλ' ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν» (τὸν Χριστόν). Ὥστε οὐδαμοῦ τῆς ἁγίας Γραφῆς ἡ λέξις πρόβατον σημαίνει τοὺς ἱερεῖς ἢ τοὺς ἐπισκόπους καὶ ἡ λέξις ἀρνίον τὴν τάξιν τοῦ λαοῦ. Ἡ παπικὴ ἄρα ἑρμηνεία εἶναι, ὡς ἤδη εἴπομεν, καὶ αὐθαίρετος καὶ ψευδής, ὡς τοιαύτη δὲ καὶ εἰς τοὺς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας ὑπάρχει ἄγνωστος. Ἡ ἑρμηνεία, τὴν ὁποίαν ἔκπαλαι ἔδωκε καὶ μέχρι τῆς σήμερον δίδωσιν εἰς τὴν προκειμένην εὐαγγελικὴν περικοπὴν ἡ καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ ὀρθόδοξος τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, εἶναι ἡ ἀκόλουθος : «Ἐρωτᾷ τὸν Πέτρον ὁ Κύριος· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; Ναί, Κύριε, ἀπαντᾷ ἐκεῖνος, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. Τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἐπαναλαμβάνει ὁ Σωτὴρ τρίς, ἵνα ἀντιτάξῃ τριπλῆν δήλωσιν ἀγάπης εἰς τὴν ἐκ φόβου τριπλῆν ἄρνησιν τοῦ Πέτρου». Οὕτως ἑρμηνεύει τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον ὁ ἅγιος Αὐγουστῖνος ἐν λόγῳ 296. Σκοπὸς λοιπὸν τῆς τριπλῆς ἐρωτήσεως τοῦ Σωτῆρος, κατὰ τὸν ἱερὸν Αὐγουστῖνον, τὸν μέγιστον τῆς λατινικῆς Ἐκκλησίας πατέρα, εἶναι ἡ θεραπεία τῆς τριπλῆς ἀρνήσεως τοῦ Πέτρου, οὐχὶ ἡ ἀνάδειξις αὐτοῦ ὡς ὁρατῆς κεφαλῆς τῆς Ἐκκλησίας καὶ πηγῆς πάσης χάριτος καὶ εὐλογίας ἐν αὐτῇ.

Οὕτω διδάσκει μεγαλοφώνως καὶ ἕτερος ἔγκριτος τῆς Ἐκκλησίας πατήρ, Κύριλλος ὁ Ἀλεξανδρείας γράφων· «Τί δ' ἂν βούλοιτο δηλοῦν τὰ βόσκε τὰ ἀρνία μου καὶ **τὰ τούτοις ἀδελφά;** Φαμὲν οὖν ὅτι ἐκεχειροτόνητο μὲν ἤδη πρὸς τὴν θείαν ἀποστολὴν ὁμοῦ τοῖς ἑτέροις μαθηταῖς ὁ θεσπέσιος Πέτρος· αὐτὸς γὰρ αὐτοὺς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἀποστόλους ὠνόμασε κατὰ τὸ γεγραμμένον. Ἐπειδὴ δὲ πραχθῆναι συμβέβηκε τὰ τῆς Ἰουδαίων ἐπιβουλῆς καί τι μεταξὺ διεπταίσθη καὶ γέγονεν· ἀκράτῳ γὰρ δείματι καταληφθεὶς ὁ θεσπέσιος Πέτρος, ἠρνήσατο τρὶς τὸν Κύριον· **θεραπεύει τὸ πεπονθὸς** καὶ ἀνταπαιτεῖ **ποικίλως** τὴν εἰς τρίτον ὁμολογίαν, ἀντίσταθμον ὥσπερ ἐκείνῳ τοῦτο τιθεὶς καὶ ἀντίρροπον τοῖς πταίσμασιν ἐξαρτύων τὴν ἐπανόρθωσιν. Ἐξαιτεῖ δὲ εἰπεῖν εἰ καὶ πλεῖον τῶν ἄλλων ἀγαπᾷ· καὶ γάρ τι, κατὰ ἀλήθειαν, ὥστε δὴ μείζονος ἀπολελαυκὼς ἀνεξικακίας, καὶ οἱονεὶ πλουσιωτέρᾳ χειρὶ τὴν τοῦ πλημμελήματος κομισάμενος ἄφεσιν, τῆς τῶν ἄλλων ἀγάπης μείζονα πῶς οὐκ ἂν εἰκότως συλλέξας ἐν ἑαυτῷ, ταῖς εἰς ἄκρον εὐνοίαις τὸν εὐεργέτην ἠμείψατο; Κοινὸν μὲν γὰρ ἦν ἅπασι τοῖς μαθηταῖς τὸ τετράφθαι πρὸς φυγήν . . . ἰδιαζόντως γε μὴν πρὸς τοῦτο συνέβη τὸ τοῦ Πέτρου πλημμέλημα διὰ τῆς εἰς τρίτον ἀρνήσεως. **Οὐκοῦν ὡς πλείονα τῶν ἄλλων τὴν ἄφεσιν κομισάμενος, ἐξαιτεῖται λέγειν εἰ καὶ**

πλεῖον ἀγαπᾷ . . . . Οὐκοῦν διὰ μὲν τῆς εἰς τρίτον ὁμολογίας τοῦ μακαρίου Πέτρου τὸ ἐν τριπλῷ γεγονὸς εἰς ἀπάρνησιν κατηργήθη πλημμέλημα· διὰ δὲ τοῦ φάναι τὸν Κύριον, Βόσκε τὰ ἀρνία μου, ἀνανέωσις ὥσπερ τις τῆς ἤδη δοθείσης ἀποστολῆς αὐτῷ γενέσθαι νοεῖται, τὸν μεταξὺ λύουσα πταισμάτων ὀνειδισμὸν καὶ τὴν ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης ἀσθενείας μικροψυχίαν ἐξαφανίζουσα». Κυρίλλου Ἀλεξ. ἑρμην. εἰς τὸ κα΄ κεφ. τοῦ Ἰωάννου. Κατὰ ταῦτα διδάσκει μέχρι τῆς σήμερον ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ κηρύττουσα. Τὴν τοῦ τριττοῦ—Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου—σημασίαν οἵ τε κοινοὶ θεῖοι Πατέρες ἡμῶν συμφώνως διδάσκουσιν ὅτι οὐκ ἦν προνόμιόν τι ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀποστόλων τοῦ μακαρίου Πέτρου, ἥκιστα δὲ καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ, ἀλλ' ἁπλῆ τις ἀποκατάστασις αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποστολήν, ἧς ἐκπεπτωκὼς ἦν διὰ τὸ τριττὸν τῆς ἀρνήσεως. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ θεῖος Πέτρος φαίνεται ἐκδεχόμενος οὕτω τὸν νοῦν τῆς τριττῆς τοῦ Κυρίου ἐρωτήσεως τοῦ «Ἀγαπᾷς με» καὶ τοῦ «πλεῖον» καὶ τοῦ «τούτων». Ἀνάμνησθείς γάρ τοῦ, εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί, ἐγὼ δὲ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι, ἐλυπήθη ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον φιλεῖς με. Ἀλλ' οἱ λεγόμενοι διάδοχοι αὐτοῦ (οἱ Πάπαι) σκοπιμωτάτως ἐκδέχονται τὴν ῥῆσιν λίαν ἐπὶ τὸ εὐθυμότερον». Βλ. Ἐγκύκλιον τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας σελ. 19—20. Σ. Μ.

(ἀκολουθεῖ)

ΔΗΛΩΣΙΣ

Φέρεται εἰς γνῶσιν τῶν ἐνδιαφερομένων ὅτι, τὸ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικὸν δικαστήριον ἀντὶ τῆς δευτέρας, θὰ συνεδριάζῃ τοῦ λοιποῦ κατὰ πᾶσαν πέμπτην ἀπὸ τῆς 2 ὥρας μετὰ μεσημβρίαν εὐρωπαϊστί.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 7 Ἰουνίου 1907.

Ἐκ τοῦ Γραφείου

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ἐκ τοῦ πατριαρχ. ἀρχειοφυλακείου πρὸς τὰς αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω.

Ἐκδοθέντα ταῦτα, εὐλογίᾳ καὶ κελεύσει τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Ἰωακεὶμ Γ΄ τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης, ἀποτελοῦσι τόμους τρεῖς, ὧν ὁ μὲν περὶ Ἁγίου Ὄρους περιέχει σελ. 344 — ὁ περὶ τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου 729, καὶ ὁ περὶ τῶν ὁμοίων Ἐκκλησιῶν Ρωσσίας, Ρουμανίας καὶ Σερβίας καὶ τῶν ἄλλοτε ἀρχιεπισκοπῶν Ἀχριδῶν καὶ Πεκίου σελίδας 1115. Τιμῶνται ὁ Α΄ γροσίων ἀργυρῶν 20—ὁ Β΄ 40 ὁ Γ΄ 60, καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Γραφείῳ ἡμῶν.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Γεώργιος Θεοδώρου Κωμοπολίτης, χῖος ὑπήκοος ὀθωμανός, ἄλλοτε κουρεὺς ἐν Γαλατᾷ παρὰ τὰ Κιουρεκτζίδικα, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον δευτέραν καὶ ὥραν 8 π. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης διὰ τῶν ἐφημερίδων δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις πνευματικοῦ δικαστηρίου ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Μαριάνθης Ἀντωνίου Βερώνη, ὑπηκόου ὀθωμανῆς, τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένης κατοίκου Ξυλοπόρτης, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 4 Ἰουνίου 1907.

Ὁ προεδρεύων 2

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

ὁ Α΄ γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Γεώργιος Μαλούσης, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ὀθωμανός, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον δευτέραν καὶ ὥραν 8ην π.μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις πνευματικοῦ δικαστηρίου ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Μαρίας Μαλούση, τὸ γένος Ἰσμυρίδου, τὰ οἰκιακὰ μετερχομένης καὶ κατοίκου Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ περὶ διαλύσεως γάμου δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδος».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 14 μαΐου 1907.

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος** 3

ὁ Α΄ γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.

ΑΡΙΘ. — 25

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 22 ΙΟΥΝΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διωγμὸς ὀρθοδόξων — Ἐπίκαιρα γράμματα — Βουλγάρων ψυχολογικὴ κατάστασις — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικὰ — Οἱ ἡμέτεροι μοναχοὶ καὶ οἱ ξένοι λόγιοι — Νεωτερισμοὶ καὶ μηχανήματα τῆς Φραγκικῆς Ἐκκλησίας — Τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου καὶ Πάπα — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΔΙΩΓΜΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Ἡ φρικαλέα σφαγὴ τῶν ἐκ Καβακλῆ Ἑλλήνων, ἡ τερατουργηθεῖσα ὑπὸ τῶν Βουλγάρων κατὰ τὰς νύκτας τῆς 19 καὶ τῆς 20 Μαΐου ἐπὶ τῆς μεθορίου τουρκοβουλγαρικῆς γραμμῆς, προκαλέσασα, ὡς ἦν ἐπόμενον, τὴν γενικὴν φρίκην καὶ βδελυγμίαν, κατεπτόησε τοὺς δράστας, οἵτινες, ἀδυνατοῦντες νὰ ἀρνηθῶσι τὰ γενόμενα, πειρῶνται νῦν διὰ τῶν δημοσιογραφικῶν ὀργάνων των νὰ δικαιολογηθῶσιν, ἰσχυριζόμενοι ὅτι τὸ λυπηρὸν γεγονὸς προέκυψεν ἐκ παρεξηγήσεως, τῶν στρατιωτῶν ἐκλαβόντων ἐν τῇ νυκτὶ τοὺς πρόσφυγας ὡς λῃστὰς ἢ ὕποπτα πρόσωπα καὶ ὅτι ἡ εὐθύνη τῶν γενομένων βαρύνει αὐτοὺς τοὺς πρόσφυγας τοὺς ἀποπειραθέντας νὰ διέλθωσι τὰ μεθόρια χωρὶς νὰ ὦσιν ἐφωδιασμένοι διὰ τακτικοῦ διαβατηρίου.

Τὸ ἀσύστατον καὶ γελοῖον τῶν δικαιολογιῶν τούτων εἶνε τόσον καταφανές, κατόπιν τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἡμῶν φύλλῳ ἐκτεθέντων, ὥστε πᾶς ἐπὶ πλέον περὶ αὐτῶν λόγος ἀποβαίνει ὅλως περιττός.

Ἀλλ' εὑρέθη καὶ βουλγαρικόν τι δημοσιογραφικὸν ὄργανον γαλλιστὶ ἐκδιδόμενον ἐν Σόφιᾳ, φιλοτιμηθὲν νὰ κατακτήσῃ τὸ γέρας ἐν τῇ πονηρᾷ ἀμίλλῃ τῆς συκοφαντίας, τῆς κακοβουλίας καὶ τῆς ἀσυστόλου ἰταμότητος. Κατὰ τὸ φύλλον τοῦτο, οἱ ταλαίπωροι πρόσφυγες χαρακτηρίζονται ὡς μεταβαίνοντες νὰ πυκνώσωσι τὰς τάξεις τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἑλληνικῶν σωμάτων καὶ ὡς ἐξερχόμενοι, νύκτωρ καὶ ἄνευ διαβατηρίων, ἐκ τῆς Βουλγαρίας διὰ τῆς κατὰ ξηρὰν ὁδοῦ (ἐνῶ λέγει ἡ φυσικὴ ὁδὸς πρὸς ἔξοδον εἶναι ἡ διὰ θαλάσσης ἐκ Πύργου καὶ Βάρνης), ὅπως μὴ ἀποτίσωσι τὰς πρὸς τὴν Γεωργικὴν Τράπεζαν ὀφειλὰς αὐτῶν.

Προφανῶς οἱ συντάκται τῶν μυσαροτήτων τού-

των κερδοσκοποῦσιν ἐπὶ τῆς ἀγνοίας τῶν ἀναγνωστῶν των. Ἡ φυσικὴ ὁδὸς πρὸς διέλευσιν τῶν μεθορίων διὰ τοὺς Ἕλληνας τοῦ τμήματος Καβακλῆ δὲν εἶναι, κατὰ τοὺς Βουλγάρους, ἡ διὰ ξηρᾶς—δι' ἧς ἐντὸς τριῶν ὡρῶν δύνανται νὰ ἐξέλθωσι τῆς Βουλγαρίας—ἀλλ' ἡ θαλασσία διὰ Πύργου καὶ Βάρνης, αἵτινες ἀπέχουσι κατὰ ἑκατοντάδας χιλιαμέτρων!!! Ὡς ἔστιν εἰκάσαι, οἱ ἀρθρογράφοι οὗτοι γινώσκουσι τὴν γεωγραφίαν τῆς ἰδίας χώρας τοσοῦτον καλῶς ὅσον γινώσκουσι καὶ τὴν ἱστορίαν της. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἑτέραν κατηγορίαν ὅτι οἱ πρόσφυγες ζητοῦσι νὰ ὑπεκφύγωσι τὰς πρὸς τὴν Γεωργικὴν Τράπεζαν ὀφειλάς των, καὶ αὕτη ἀποτελεῖ μυσαρὰν συκοφαντίαν πάντη ἀνυπόστατον. Οἱ ἀτυχεῖς πρόσφυγες ἀπερχόμενοι καταλιμπάνουσιν, εἰς τὴν διάκρισιν τῶν δικτῶν, των σύμπασαν τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον αὐτῶν περιουσίαν, ὑριστάμενοι χάριν τῆς πρὸς τὴν πίστιν καὶ τὸ ἔθνος αὐτῶν ἀφοσιώσεως τελείαν οἰκονομικὴν καταστροφήν, καθὰ ἀνωμολόγησεν, ἀποθαυμάζων τὴν αὐταπάρνησιν καὶ αὐτοθυσίαν αὐτῶν ταύτην, αὐτὸς ὁ βούλγαρος ἐπίσκοπος Φιλιππουπόλεως Μάξιμος. Πρὸ τῆς ἀπελεύσεώς των δὲ διακανονίζουσι τὰς πρὸς τὴν ἐν λόγῳ Τράπεζαν ὀφειλάς των, ἐξαναγκάζοντες ἐνιαχοῦ αὐτὴν νὰ δεχθῇ τὰ ὀφειλόμενα, ἀρνουμένην καὶ δυστροποῦσαν ὅπως παρεμβάλλει πρόσκομμα εἰς τὴν μετανάστευσιν ὡς ἔπραξαν οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Τάς-τεπέ.

Εὐτυχῶς τὸ ἀνάληθες καὶ συκοφαντικὸν τῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν ἀνέλαβε νὰ διαπιστώσῃ ἐφημερὶς βουλγαρικὴ ἥκιστα ὕποπτος, αὐτὴ ἡ ἡμιεπίσημος «Βετσέρνα Πόστα», ἀποκαλύπτουσα ἀφελῶς ἐν τῷ ἄρθρῳ αὐτῆς, ὅπερ παραθέτομεν κατωτέρω, τοὺς πραγματικοὺς λόγους δι' οὓς οἱ Βούλγαροι πειρῶνται, παντὶ σθένει, νὰ ἀνακόψωσι τὸ ρεῦμα τῆς ἐκ Βουλγαρίας μεταναστεύσεως τῶν Ἑλλήνων. Οὗτοι δὲ εἶναι διότι οἱ Βούλγαροι ἀνακαλύψαντες ἐνταῖς βαθείαις αὐτῶν ἱστορικαῖς μελέταις ὅτι οἱ ἐνΒουλγαρίᾳ Ἕλληνες εἰσὶ «πρωτογενεῖς» Βούλγαροι ἐξελληνισθέντες, πρὸ δεκατριῶν ἑκατονταετηρίδων, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς δηλαλὴ τοῦ Ἀσπαρούχ, ἐννοοῦσι, per fas et per nefas, ὅπως ἐκβουλγαρίσωσιν αὐτούς.

Ἐξ Ἕλληνες ὀρθόδοξοι πρόσφυγες ἐκ Κουκλαίνης, διερχόμενοι τὴν ἐπὶ τῆς Ροδόπης μεθόριον γραμμὴν, συνελήφθησαν ὑπὸ βουλγαρικοῦ στρατιωτικοῦ ἀποσπάσματος. Μέχρι τοῦδε ἀγνοεῖται ἡ τύχη των.

Βούλγαρός τις, Ἰβὰν Νικολὼφ τὸ ὄνομα, ἐξέδωκε τύποις καὶ διένειμεν ἀφειδῶς ἀνὰ τὴν βουλγαρικὴν ἡγεμονίαν, ἰδίᾳ δὲ ἐν τοῖς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων οἰκουμένοις διαμερίσμασιν, ἐρυθρὸν λίβελλον, δι' οὗ, ἐπισωρεύων κατὰ τῶν Ἑλλήνων παντοειδεῖς συκοφαντίας περὶ τῶν διαπραττομένων, δῆθεν, παρ' αὐτῶν βιαιοπραγιῶν κατὰ τῶν Βουλγάρων, οἷον σφαγὰς, συστηματικὸν βιασμὸν γυναικῶν καὶ παρθένων κτλ. προτρέπει τοὺς Βουλγάρους νὰ ἐξεγερθῶσι κατὰ τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ Ἑλλήνων ὀρθοδόξων καὶ νὰ ἐφαρμόσωσιν ἐπ' αὐτῶν πάντα τὰ μέτρα τὰ ψηφισθέντα ἐν τῷ βουλγαρικῷ συλλαλητηρίῳ τῆς Φιλιππουπόλεως τῇ 19 Αὐγούστου 1906.

Συνιστᾷ δὲ ὁ λιβελογράφος, μεταξὺ ἄλλων, τὴν μίμησιν τοῦ παραδείγματος τῆς Ρουμανίας ἥτις κατὰ τὸ 1900, ἕνεκα τοῦ θανάτου ἑνὸς προσώπου, τοῦ Μιχαλεάνου, προέβη εἰς τὴν λῆψιν αὐστηροτάτων μέτρων κατὰ τῶν Βουλγάρων καὶ ἥτις, τανῦν ἔτι, **διὰ μίαν δραχμὰ** Μακεδονορωμούνων, κατῆλθεν εἰς ἀμείλικτον διπλωματικὴν καὶ οἰκονομικὴν πάλιν κατὰ τῶν Ἑλλήνων.

Ὁ Βούλγαρος ἐπίσκοπος Φιλιππουπόλεως Μάξιμος, μεταβὰς ὅπως ἱερουργήσῃ εἰς Στενήμαχον, ὡμίλησεν ἀπ' ἄμβωνος λαβὼν ὡς θέμα τοῦ λόγου του τὴν ἐκ Βουλγαρίας μετανάστευσιν τῶν Ἑλλήνων ὀρθοδόξων καὶ ἐξάρας τὴν ἀφοσίωσιν αὐτῶν πρὸς τὴν πίστιν τῶν πατέρων των καὶ τὴν ἐθνικήν των γλῶσσαν, πρὸς διατήρησιν τῶν ὁποίων προτιμῶσι νὰ ὑποστῶσι πᾶσαν θυσίαν ἐγκαταλείποντες καὶ τὴν γενέτειραν καὶ τὰς γαίας καὶ τὴν λοιπὴν περιουσίαν των καὶ ἀπερχόμενοι.

Τὸ παράδειγμα τούτων, ἐξηκολούθησεν ὁ βούλγαρος ἐπίσκοπος, δέον νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψει οἱ Βούλγαροι, οἵτινες εὐχερῶς ἀφίενται νὰ ἀγρεύωνται ὑπὸ τῆς προτεσταντικῆς προπαγάνδας, ἤ, ἀπαρνούμενοι πᾶσαν θρησκευτικὴν πίστιν, ρίπτονται εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ τῶν ὀλεθρίων αὐτοῦ ἀρχῶν καὶ θεωριῶν.

Ὥστε, κατὰ τὴν ὁμολογίαν αὐτοῦ τούτου τοῦ βουλγάρου ἐπισκόπου Φιλιππουπόλεως, ὁ κατὰ τῶν Ἑλλήνων διωγμὸς ἀποβλέπει εἰς τὸν ἐξαναγκασμὸν τούτων ὅπως ἀπαρνηθῶσι τὴν πίστιν τῶν πατέρων καὶ τὴν ἐθνικότητα αὐτῶν. Ἡ δὲ, παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν τῶν Βουλγάρων ἐμμονὴ τούτων, ἀντὶ πάσης θυσίας, εἰς τὴν πάτριον θρησκείαν καὶ γλῶσσαν, προκαλεῖ τὴν ἀπογοήτευσιν ἀλλ' ἅμα καὶ τὸν θαυμασμὸν αὐτῶν, ἀπροκαλύπτως ἐκδηλούμενον.

ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΝ

Διὰ γράμματος αὐτοῦ ὑπὸ ἡμερ. 13 Ἰουνίου ὁ παν. μητροπολίτης Δράμας κ. Χρυσόστομος ἀγγέλλει τάδε· «Τὸ λαμπρὸν χωρίον Ἐγρί-δερε, οὗτινος οἱ ἱερεῖς, ἐπὶ ποινῇ θανάτου ἀπειληθέντες ὑπὸ τῶν Βουλγάρων, δὲν ἐτόλμων ἐπὶ διετίαν νὰ ἱερουργῶσιν, ἐνῶ οἱ κάτοικοί του, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, ἠναγκάσθησαν νὰ προσχωρήσωσιν εἰς τὸ σχίσμα ἐπέστρεψεν εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν.

»Ἀπὸ τῆς ἑορτῆς τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, ὅλον τὸ χωρίον ἐγένετο κῦθις ὀρθόδοξον. Τὸ ἴδιον συνέβη καὶ διὰ τὸ χωρίον Γράτσανη καὶ τὴν Γόρτιτσαν καὶ μόνον δύο Κοινότητες ἔμειναν εἰς τὸ σχίσμα, ἡ Σκρίτζοβα καὶ τὸ Καλκπόδιον» . . .

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Ἰωαννίνων

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Τὸ παρελθὸν Σάββατον, 28 λήγοντος μηνὸς Ἀπριλίου, ἐτηλεγράφησα τῇ προσκυνητῇ μοι Αὐτῆς Παναγιότητι τὰ ἑξῆς· «Πρὸ ἡμερῶν ἀφίκετο ἐνταῦθα ρουμουνίζων ἱερεὺς ἐκ Λαίστης Ζαγορίου ὁρμώμενος, ἐπὶ προφάσει ἀναλήψεως ἱερῶν μαθημάτων εἰς τὴν ρωμουνικὴν σχολήν. Μέχρι τοῦδε δὲν ἐνεφανίσθη εἰς τὴν Μητρόπολιν· ἔλευσις αὐτοῦ παρέξει πράγματα τῇ πόλει καὶ βλαχοφώνοις χωρίοις· ἐξαιτοῦμαι ὁδηγίας». Εἰς διασάφησιν ἤδη ὑποβάλλω εὐσεβάστως ὅτι ὁ ῥηθεὶς ἱερεύς, ὀνόματι παπᾶ Ἰωάννης, κατάγεται ἐκ Παλαιοχωρίου Λαίστης τοῦ τμήματος Ζαγορίου τῆς ἐπαρχίας Ἰωαννίνων, ἀφίκετο δὲ ἐνταῦθα κατὰ τὴν Μεγάλην Παρασκευήν. Μέχρι τοῦδε δὲν παρουσιάσθη εἰς τὴν ἱερὰν Μητρόπολιν, οὐδὲ σκοπεῖ νὰ πράξῃ τοῦτο, ὡς πληροφοροῦμαι. Καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος μὲν εἰς οὐδὲν ὁριστικὸν διάβημα προέβη, ὑπάρχει ὅμως ὑπόνοια ὅτι δὲν θὰ περιορισθῇ εἰς μόνα τὰ παρὰ τῇ ἐνταῦθα Ρωμουνικῇ σχολῇ διδασκαλικὰ καθήκοντα καὶ ἡ ὑπόνοια αὕτη ἐνισχύεται ἐκ τῆς ἐσχάτως παρατηρηθείσης ζωηρότητος ἐν ταῖς ἐνεργείαις τῶν ἐνταῦθα ρωμουνιζόντων ἐκ τῆς κοινότητος Βωβούσης, ὑποβαλόντων τῇ Διοικήσει ἀναφοράν, δι' ἧς αἰτοῦνται ὅπως δοθῇ αὐτοῖς ἄδεια νὰ σχηματίσωσιν ἰδιαιτέραν κοινότητα καὶ λάβωσιν ἰδιαιτέραν σφραγῖδα. Ἡ ἀναφορὰ αὕτη, καίτοι ὑποβληθεῖσα πρὸ μηνὸς περίπου, δὲν παρεπέμφθη εἰσέτι εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον. Περὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀναφορᾶς καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ὑπογραψάντων, ἐξηκριβώθη ὅτι αὕτη φέρει 19 ὑπογραφὰς καὶ ὅτι ὀκτὼ μὲν ἄτομα (ὧν ἓν τυγχάνει ἡλικίας δέκα ἐτῶν, ἓν διαμένει ἐν Ἀμερικῇ καὶ ἓξ ἐν Ρωμουνίᾳ) ὑπεγράφησαν διὰ χειρὸς συγγενῶν των, οἱ δὲ λοιποὶ ἕνδεκα τυγχάνουσιν υἱοὶ ἢ ἀδελφοὶ ἐμμίσθων ὑπαλλήλων τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας.

Ἐν γένει δὲ παρατηρῶ ὅτι ἐν τῇ κοινότητι Βωβούσης ὑρίστατο ἀνέκαθεν ρωμουνίζουσα μερὶς ὀφειλομένη εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἐξ αὐτῆς ὁρμωμένων ἀρκετῶν ἐμμίσθων διδασκάλων καὶ ὑπαλλήλων τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας. Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἰωαννίνων, ἐξαιρουμένης τῆς κοινότητος Βωβούσης, ἐν οὐδεμιᾷ ἑτέρᾳ κοινότητι ἠδυνήθη νὰ εἰσχωρήσῃ καὶ διαπράξῃ τι ἡ Ρωμουνικὴ προπαγάνδα .....

Ἐπὶ τούτοις κτλ.

Ἐν Ἰωαννίνοις τῇ 30 Ἀπριλίου 1907.

† ὁ Ἰωαννίνων ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ

Ἐξ Ἰωαννίνων τηλεγράφημα νεώτερον τοῦ Πρωτοσυγκέλου Χρυσοστόμου πρὸς τὰ Πατριαρχεῖα.

Ρωμοῦνος ἱερεὺς ἀφίκετο ἄνευ διαβατηρίου· ἐπετιμήθη σφόδρα ὑπὸ Γενικοῦ Διοικητοῦ, ὅστις ἐζήτησεν ἐκ Μοναστηρίου, ὁπόθεν ἀφίκετο, πληροφορίας μὴ ἀφιχθείσας εἰσέτι.

Ἱερεὺς προσεκλήθη ἐπανειλημμένως ὑπὸ Μητροπολίτου, πρὸ ἀναχωρήσεως αὐτοῦ εἰς περιοδείαν, νὰ προσέλθῃ Μητρόπολιν, ἀλλὰ δὲν ἔπραξε τοῦτο, προφασιζόμενος ἐργασίας . . .

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Βελλᾶς καὶ Κονίτσης

Παναγιώτατε δέσποτα,

Εἰς τὰ χωρία τοῦ τμήματος Πωγωνίου τῆς ἐμῆς ταπεινῆς ἐπαρχίας ὑπάγεται καὶ ὁ Μεζητιές, χωρίον κατοικούμενον ὑπὸ 1650 κατοίκων ἁπάντων βλαχοφώνων τοῦ ἀλβανοβλαχικοῦ ἰδιώματος. Εἰς τὸ χωρίον τοῦτο ἡ ρωμουνικὴ προπαγάνδα ἀνέκαθεν ἔστρεψε τὰς βλέψεις καὶ συντόνους ἐνεργείας της δι' ὅλων τῶν γνωστῶν μέσων, ἀείποτε ὅμως ἠναγκάζετο νὰ ὑποχωρῇ, μηδένα προσήλυτον μέχρι σήμερον ποιησαμένη. Ὅτε κατὰ τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριον ἐπεσκέφθην τὸ χωρίον τοῦτο καὶ εἶδον ὅτι ἐπιτακτικωτάτη παρίστατο ἡ ἀνάγκη τῆς ἀνεγέρσεως καταλλήλου σχολείου, προέβην εἰς προαιρετικὰς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συνδρομὰς παρὰ τοῖς τότε ἐκεῖ εὑρισκομένοις κατοίκοις, καθ' ὅσον οὗτοι μόνον ἐπὶ ἓξ μῆνας μένουσιν ἐν τῷ χωρίῳ των ἀπὸ δὲ τοῦ ἁγίου Δημητρίου μέχρι τοῦ ἁγίου Γεωργίου χάριν τῶν ποιμνίων των μεταβαίνουσιν εἰς διάφορα χειμάδια, καὶ τὸ συναχθὲν ποσὸν ἀνῆλθεν εἰς 120 λ. τ. ἃς κατέθηκα παρά τινι ἐν Βοστίτζῃ τραπεζίτῃ. Τὸ Μέγα Σάββατον ἀπεσταλμένος τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας μεταβὰς εἰς Μετζητιὲν καὶ ἰδὼν ὅτι τὰ πάντα τελοῦνται ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ ἑλληνοπρεπέστατα, οὐδ' ἴχνους ρωμουνισμοῦ διαφαινομένου, ἤρξατο τῆς κατηχήσεως καὶ τῶν ὑποσχέσεων καὶ τῶν πλαγίων ἀπειλῶν. Ἀλλ' οἱ κατηχούμενοι, «ἂν δι' αὐτὸ ἦλθες, τῷ εἶπον, μὴ χάνῃς τὸ λόγια σου· πολλοί μᾶς τὰ εἶπον, ἀλλ' ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἀνάγκην οὔτε συμβουλῶν οὔτε χρήματος, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀπειλὰς φοβούμεθα· ἔχομεν δὲ καὶ ἐκκλησίαν καὶ σχολεῖον καὶ ἱερέα καὶ ὅ,τι πρέπει νὰ ἔχῃ πᾶς Ἕλλην ὀρθόδοξος καὶ πιστὸς τοῦ Σουλτάνου ὑπήκοος». Ἐτράπη τότε καὶ μετέβη εἰς τὰ παρὰ τὸ Δέλβινον χειμάδια ἔνθα παραχειμάζουσιν οἱ πλεῖστοι τῶν κατοίκων Μεζητιέ, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἡ αὐτὴ καὶ ἔτι μείζων πικρία καὶ ἀπογοήτευσις ἀνέμενεν αὐτόν . . . .

Ἐν Κονίτζῃ τῇ 4 Μαΐου 1907.

Τῆς Ὑμετέρας κτλ.

† ὁ Βελλᾶς καὶ Κονίτζης ΣΠΥΡΙΔΩΝ

ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Τὸ παρὰ πόδας συνονθύλευμα παχυλῆς ἱστορικῆς ἀμαθείας, παραλογισμῶν, λοιδοριῶν καὶ ἀχαριστίας, παραλαμβάνοντες ἐκ τοῦ ἡμιεπισήμου ὀργάνου τῆς βουλγαρικῆς κυβερνήσεως «Βετσέρνα Πόστα» (Ἑσπερινὸς Ταχυδρόμος), παραθέτομεν ὧδε, ὡς πιστὸν κάτοπτρον ἐν ᾧ ἀντανακλᾶ ἡ τῶν βουλγάρων ψυχολογικὴ κατάστασις, διαλαμπούσης ἰδίᾳ τῆς μαύρης ἀχαριστίας πρὸς ἅπαντας τοὺς εὐεργετήσαντας αὐτοὺς κατά τε τοὺς ἀρχαίους καὶ τοὺς νεωτέρους χρόνους.

Τὸ ἑλληνικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ὁ ἐκπατρισμὸς τῶν Ἑλλήνων

«Νέα προσηλυτιστικὴ ἐνέργεια ἤρξατο ἐσχάτως ὑπὸ τῆς φυλετικῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Τὸ Πατριαρχεῖον ἀφ' ἑνὸς κατακλύζει τὸ Πετερχὼφ διὰ τηλεγραφημάτων πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐπαναφορὰν τοῦ πρώην καθεστῶτος ἐν Βουλγαρίᾳ, ἀφ' ἑτέρου διὰ μυστικῶν αὐτοῦ πρακτόρων προτρέπει καὶ τὰ τελευταῖα λείψανα τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ Ἑλλήνων κατοίκων ὅπως μεταναστεύσωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Πλὴν τῶν ἐξελληνισθέντων Βουλγάρων ἐκ Στενημάχου, ἀπέρχονται εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ οἱ Γκαγκαούζηδες, γνήσιος βουλγαρικὸς λαός, ἐλθὼν μετὰ τοῦ Ἀσπαρούχ εἰς Μοισίαν, οἱ τουρκόφωνοι Πετσενέγοι, ζῶντες εἰς τὰ παράλια τῆς Μαύρης θαλάσσης καὶ οἱ ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων Κουμάνων ἐκ Καβακλῆ καὶ Κόσλουτζας. Ἀληθῶς ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν δὲν ὑπερβαίνει τὰς 40 χιλιάδας καὶ ἡ ζημία δὲν θὰ ἦτο μεγάλη, ἐὰν πράγματι οὗτοι ἦσαν γνήσιοι Ἕλληνες καὶ δὲν ἦσαν πρωτογενεῖς Βούλγαροι. Ἀλλ' ἐνταῦθα τὸ ζήτημα τίθεται οὐχὶ πλέον περὶ ἐκπατρισμοῦ τῶν Ἑλλήνων, ὅσον περὶ ἐκπατρισμοῦ τῶν τετυφλωμένων προβάτων τοῦ Φαναρίου, ἅτινα ἀπεσπάσθησαν ἀπὸ τῆς βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν ζοφερωτάτην περίοδον τῆς ἡμετέρας πολιτικῆς καὶ πνευματικῆς δουλείας. Τί πράττει ἡ ἡμετέρα ἱερὰ Σύνοδος ἀπέναντι τῆς ὑπούλου καὶ καταχθονίου προπαγάνδας τοῦ δολίου Φαναρίου; οὐδέν, οὐδὲν ἀπολύτως.

«Ἡ προπαγάνδα περὶ ἀνακλήσεως τοῦ πανελληνίου ποιμνίου ἐκ τῆς Βουλγαρίας ἐπιδιώκει δύο σκοπούς. Πρῶτον ἵνα δημιουργηθῇ μία ἀπόδειξις περὶ τῆς μὴ ἀνεκτικότητος τῶν Βουλγάρων, ὥστε ἐν περιπτώσει εἰρηνικῆς συνδιασκέψεως, ἥτις θὰ ἐπεζήτει νὰ ἐμπιστευθῇ τῇ Βουλγαρίᾳ τὴν διοίκησιν μικτῆς τινος Ἐπαρχίας, ἡ ἑλληνικὴ διπλωματία νὰ εἴπῃ· ὑμεῖς ζητεῖτε νὰ κατακλύσητε τὴν Ἑλλάδα διὰ νέων προσφύγων; Δεύτερον ἀνακαλουμένου ὅλου τοῦ ποιμνίου, τὸ Φανάριον νὰ ἔχῃ δικαίωμα νὰ εἴπῃ· ἡμεῖς εἴχομεν ἐκκλησιαστικὰ καὶ σχολικὰ κτήματα ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ τῇ πρώην Ἀν. Ρωμυλίᾳ, ᾠκοδομημένα ὑπὸ τῶν προσφύγων, οἵτινες τώρα στεροῦνται τούτων· θὰ παρακαλέσωσι δὲ τὰς Μεγάλας Δυνάμεις ν' ἀναγκάσωσι τὴν Βουλγαρίαν ν' ἀποδώσῃ αὐτοῖς τὰ κτήματα.

Τὸ Πατριαρχεῖον βλέπει ὅτι ἡ θέσις τῶν προσφύγων ἐν Θεσσαλίᾳ εἶνε ἀπηλπιστικὴ, ὅτι οἱ περισσότεροι αὐτῶν ἀποθνήσκουσιν ἕνεκα κλιματολογικῶν λόγων καὶ ὅτι τοῦτο ἔχει ἀνάγκην χρημάτων. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Ρωσσία πλέον, ὡς συνταγματικὸν κράτος, δὲν δύναται νὰ χορηγῇ τῷ Πατριαρχείῳ ἐτησίαν ἐπιχορήγησιν, προσπαθοῦσιν ὅπως ἡ Βουλγαρία ἐπιβαρυνθῇ μὲ βαρὺν φόρον ἐν εἴδει πληρωμῆς ἰδιοπεποιημένων κτημάτων, ἀνηκόντων τοῖς Ἕλλησι, διὰ τοὺς . . . . ἐν Φαναρίῳ. Τί θὰ γείνῃ ἀγνοοῦμεν. Ἀλλ' ἡ συνδρομὴ τῆς ρωσσικῆς διπλωματ-

ἐκεῖ ὅπου πρόκειται νὰ ζημιωθῇ ἡ Βουλγαρία, ἀείποτε ἐχορηγεῖτο, χορηγεῖται δὲ καὶ σήμερον.

«Ἡ διπλωματία τῆς σλαυϊκῆς Ρωσσίας εἶνε εὐρέως ἀνοικτή, ὅταν πρόκειται ν' ἀποδοθῇ ἐν οἱονδήποτε μέρος τοῦ βουλγαρικοῦ ἔργου, ἵνα δοθῇ εἴτε τῇ Ρουμανίᾳ, εἴτε τῇ Σερβίᾳ (Σκόπια), εἴτε τῇ Ἑλλάδι. Τοῦ χρέους τῆς κατοχῆς ἡ ρωσσικὴ διπλωματία ἔκαμε χρῆσιν πρὸς ὑποστήριξιν ταραχῶν καὶ ἐπιδρομῶν τοῦ Ναμπούκωφ εἰς Βουλγαρίαν.

«Ἤδη ἀναγκάζει ἡμᾶς νὰ χορηγήσωμεν δύο ἑκατομμύρια φράγκα εἰς τὸ Πατριαρχεῖον τοῦ Φαναρίου ἵνα συντηρῇ τὰ ἀνταρτικὰ στίφη ἐν Μακεδονίᾳ, ἀναγκάζουσιν ἡμᾶς νὰ δώσωμεν τὸ χρῆμα πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἡμετέρων δημίων.

Καὶ τοῦτο εἶνε πολιτικὴ σλαυϊκή, σλαυϊκὴ διπλωματία.

«Ἡ διπλωματία αὕτη, ἥτις ἦτο τόσον γενναία κατὰ τὴν χορηγίαν αὐτονομίας ἐν Κ . . . , σήμερον οὐδόλως συστέλλεται διακηρύττουσα ὅτι ὁ σκοπὸς αὐτῆς εἶνε ἡ ἐξασθένησις τῆς Βουλγαρίας ἐν Μακεδονίᾳ καὶ τῷ θέματι Ἀδριανουπόλεως.

«Ἔχει καλῶς. Ὁ σκοπὸς ἡμῶν τοὐναντίον εἶνε ἐκ διαμέτρου ἀντίθετος. Εἶνε ἡ ἐνίσχυσις τοῦ βουλγαρισμοῦ καὶ ἡ ματαίωσις ὅλων τῶν κτυπημάτων κατ' αὐτοῦ ὁθενδήποτε καὶ ἂν προέρχωνται ταῦτα· ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ ἡμεῖς ἔχομεν εἰς τὸ μέρος μας τὸ δίκαιον, διότι δὲν ἀγωνιζόμεθα πρὸς κατάκτησιν, ἀλλ' ἵνα ζήσωμεν».

«Ἑσπερινὸς Ταχυδρόμος» Σάγκωφ

20ῆς Μαΐου 1907 ὑπ' ἀριθ. 2057.

Ἡ ἐν Παρισίοις «Agence télégrphique L' Information» ἐδημοσίευσε τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα·

«Κωνσταντινούπολις 24 Ἰουνίου·

Ἐπετράπη τῷ Ἕλληνι ἐπισκόπῳ Κιουπρουλοῦ (Δεβρῶν καὶ Βελισσῶν) ἵνα μεταβῇ εἰς τὴν ἐπαρχίαν του ἐπὶ τῷ ὅρῳ ὅτι δὲν θὰ εὐνοεῖ εἰς τὸ μέλλον τὰ ἀνδραγαθήματα τῶν ἑλληνικῶν σωμάτων τῶν δρώντων ἐν τῇ περιφερείᾳ ἐκείνῃ».

Ἐνετάλημεν ἵνα διαψεύσωμεν, ἀναφορικῶς πρὸς τὸν τεθέντα, δῆθεν, ὅρον, τὸ περιεχόμενον τοῦ τηλεγραφήματος τούτου οὗτινος τὸ λελογισμένως κακόβουλον πρόδηλον τυγχάνει. Ἄλλως τε δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν οἱ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἀνταποκριταὶ τῆς ἐν λόγῳ Agence, παρπλανώμενοι, πάντως, παρ' ἀνειλικρινῶν ἐνδιαφερομένων προβαίνουσιν εἰς τὴν διαβίβασιν ἀσυστάτων καὶ μεστῶν κακοβουλίας κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πληροφοριῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Μέριμνα τῶν Ἐκκλησιῶν.—Ὁ εἰς Κύπρον ἀποσταλεὶς ἀντιπρόσωπος τῆς Μ. Ἐκκλησίας σεβασμ. μητροπολίτης Ἀγχιάλου κ. Βασίλειος ἤγγειλε τηλεγραφικῶς ὅτι ἀφίκετο σὺν τῷ ἱερολογ. ὑπογραμματεῖ κ. Ἀποστόλῳ τῇ προχθὲς εἰς Νικοσίαν, τιμητικωτάτης ὑποδοχῆς τυχὼν καὶ συναντηθεὶς εὐθὺς μετά τε τοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ τοῦ πανοσλγ. ἀντιπροσώπου τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων.

Κοινὴ συνεδρία. — Τῇ δευτέρᾳ συνῆλθον εἰς συνεδρίαν κοινὴν ἡ Ἱ. Σύνοδος καὶ τὸ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον, καὶ ἐξελέξαντο μέλος τοῦ Συμβουλίου, ἀντὶ τοῦ παραιτησαμένου κ. Στ. Ἀλ. Καραθεοδωρῆ, τὸν κ. Παῦλον Ἀλ. Καραθεοδωρῆ.

Μητρόπολις Κολωνίας.—Τῇ δευτέρᾳ ἀνεχώρησεν ἐπιστρέφων εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἐν τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ παρεδρείας, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Κολωνίας κ. Πολύκαρπος, ὃν προέπεμψεν ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. ὁ ἱερολογ. δευτερεύων.

Κανονικὴ ἄδεια.— Ληξάσης τῆς κανονικῆς ἀδείας αὐτοῦ, ἀνεχώρησε τὴν προχθὲς τετάρτην εἰς τὴν ἰδίαν ἐπαρχίαν ὁ θεοφιλ. ἐπίσκοπος Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως κ. Σμάραγδος.

Ὀνομαστικαὶ ἑορταί.—Τῇ τρίτῃ, μνήμῃ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λεοντίου, ἡ Α. Θ. Π. συνεχάρη τηλεγραφικῶς τῷ τὴν ὀνομαστικὴν ἑορτὴν αὐτοῦ ἄγοντι πανιερ. μητροπολίτῃ Ροδοπόλεως κ. Λεοντίῳ.

Μονὴ Ραγίου.—Διωρίσθη συνοδικῶς ἡγούμενος τῆς ἱερᾶς στατροπηγιακῆς μονῆς Ραγίου, ἀντὶ τοῦ τέως τοιούτου, ὁ πονοσ. κ. Διονύσιος Τακτικάκης, χειροτονηθεὶς πρεσβύτερος τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, Λαυριώτης μοναχὸς ὁ νέος ἡγούμενος, ἀπὸ εἰκοσιπεντaετίας διετέλει διάκονος, ὑπηρετήσας ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ τετραετίαν, εἶτα δὲ παρὰ τῇ ἱερᾷ μητροπόλει Κορυτσᾶς, διακριθεὶς ἐπί τε τῇ πολιτείᾳ αὐτοῦ καὶ τῇ φρονήσει καὶ κοσμιότητι τρόπων.

Ἐπιστημονικαὶ ἀποστολαί. — Κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα διελθὼν διὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως, μετὰ τὴν εἰς Ἀθήνας καὶ Τῆνον καὶ ἀλλαχοῦ ἐκδρομήν, ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. ὁ ἐλλόγιμος ὑφηγητὴς τῆς ἐν Τσέρνοβιτς ὀρθοδόξου θεολογ. σχολῆς κ. Βαλεριανὸς Σεσὰν, εἰδήμων τοῦ κανονικοῦ δικαίου, διακρινόμενος διὰ τὴν πρὸς τὴν Μ. Ἐκκλησίαν εὐλάβειαν καὶ βαθεῖαν αὐτοῦ στοργήν.

Ἐκδόσεις συνιστώμεναι.— Συστηθέντος, ὡς ἠγγείλαμεν, κληρικοῖς καὶ λαϊκοῖς τοῦ περὶ κουτσοβλάχων δοκίμου ἐθνολογικοῦ καὶ γλωσσικοῦ συγγράμματος τοῦ ἐλλογ. καθηγητοῦ κ. Κωνστ. Νικολαΐδου, ἀγγέλλομεν ὅτι ἔσται ἕτοιμον τοῦτο μετὰ τετράμηνον, καὶ ὅτι οἱ προκαταβάλλοντες τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ δικαιοῦνται νὰ λάβωσιν ἀντίτυπον ἄριστα καὶ κομψῶς δεδεμένον.

Βιβλία χρήσιμα.—Διεβιβάσθησαν ἁρμοδίως αἱ πατριαρχικαὶ εὐχαὶ σὺν ταῖς εὐχαριστίαις τῆς Α.Θ.Π. τρισὶ συγγραφεῦσι σπουδαιοτάτων ἔργων, τοῖς κκ. Ἐμμ. Ζολώτᾳ, Δημ. Πετρακάκῳ, καὶ Κωνστ. Α. Σκράφῃ Πιτσιπιῷ, ὑποβαλοῦσι τὰς συγγραφὰς αὐτῶν τῇ Α. Θ. Παναγιότητι. Τὸ ἔργον τοῦ πρώτου, πολλὰ ταῖς θεολογικαῖς μαθήσεσιν ἐπαγγελλομένου, ἀναφέρεται εἰς ἑρμηνείαν τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου· τὸ τοῦ δευτέρου ἐξετάζει μετ' εὐστοχίας τοὺς μοναχικοὺς θεσμοὺς ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἀμφότεροι οἱ συγγραφεῖς ἐγνώσθησαν διὰ προγενεστέρων ἀξίων λόγου συγγραφῶν. Τὸ ἔργον τοῦ τρίτου πραγματεύεται τὸν ἑλληνικὸν αὐτοκρατορικὸν στόλον, ἤτοι τὸν βυζαντινόν, ἔλλειψιν ἐν τῇ παρ' ἡμῖν βιβλιολογίᾳ πληροῦν ἐπαισθητήν.—Εὐχόμεθα τοῖς συγγραφεῦσιν ὑγείαν, καὶ νοὸς καὶ σώματος ἀκμήν, πρὸς ἐξακολούθησιν τοιούτων κοινωφελῶν ἀσχολιῶν.

Ἐκκλησία Ἑλλάδος

Βασιλικὴ εὔνοια.— Ὑπὸ τοῦ μεγαλειοτάτου βασιλέως Γεωργίου Α' ἀπενεμήθη τῷ πανιερ. ἐπισκόπῳ Κεφαλληνίας κ. Δαμασκηνῷ τὸ παράσημον τοῦ ἀργυροῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτῆρος, ἕνεκα τῶν ὑπ' αὐτοῦ τῇ τῆς Ἑλλάδος Ἐκκλησίᾳ παρεσχεθεισῶν ὑπηρεσιῶν.

Ἐπισκοπὴ Παροναξίας. — Ἐπανῆλθεν ἐξ Ἀθηνῶν εἰς τὴν Νάξον, περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος μαΐου μηνός, ὁ πανιερ. ἐπίσκοπος Πάρου καὶ Νάξου κ. Γρηγόριος.

Ἐπισκοπὴ Μαντινείας.—Ἀόκνοις ἐνεργείαις τοῦ πανιερ. ἐπισκόπου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Γερμανοῦ, κατ' αὐτὰς ἠγοράσθη ἐν Τριπόλει ἀντὶ εἰκοσιπέντε χιλιάδων δραχμῶν οἰκία, ἥτις θέλει χρησιμεύσει ὡς ἐπισκοπικὸν μέγαρον. Αἱ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ ταύτῃ ἱεραὶ μοναὶ κατέβαλον προθύμως πρὸς ἀγορὰν δεκακισχιλίας δραχμάς.

Ἐπισκοπὴ Μεσσηνίας—Ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ μηνὸς διέτριβεν ἐν Ἀθήναις ὁ πανιερ. ἐπίσκοπος Μεσσηνίας κ. Μελέτιος.

Μονὴ Παναχράντου.—Ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπεκυρώθη ἡ ἐκλογὴ, τοῦ νέου ἡγουμένου τῆς ἀρχαίας ἐν Ἄνδρῳ μονῆς τῆς Παναχράντου πανοσ. κ. Χρυσάνθου Γαρουφάλου καὶ τῶν συμβούλων τῆς μονῆς.

Εὐλαβείας τεκμήριον.—Ἕνεκεν ἀνεπαρκείας τῶν ξενώνων τῆς ἱερᾶς βασιλικῆς καὶ πατριαρχικῆς μονῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, ὁ ἐπ' αἰσθήμασιν εὐλαβείας πρὸς τὰ ἱερὰ σκηνώματα διακρινόμενος κ. Ξεν. Σταυρουλόπουλος ἀπεφάσισε ν' ἀνεγείρῃ, διὰ δαπάνης τριάκοντα χιλιάδων δραχμῶν, ξενῶνα μέγαν, ἐν θέσει περιβλέπτῳ, παρὰ τὴν μονὴν, εἰς ἣν θέλει δωρήσει τὴν οἰκοδομὴν ταύτην, κατὰ τὸν «Ἱερὸν Σύνδεσμον» Ἀθηνῶν.

Ἐκλησιαστικὴ μουσική.—Ἔφοροι τοῦ τμήματος τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς ἐν τῇ λαϊκῇ σχολῇ Ζακύνθου διωρίσθησαν ὁ αἰδ. πρεσβύτερος κ. Ὅμηρος Περάτης καὶ οἱ ἀξιότιμοι κ. Ι. Λεονταράκης, δικηγόρος, Γ. Δ. Σαρακίνης, βιομήχανος, Σπ. Στουπάθης, ἐμπορ. ὑπάλληλος, Ι. Χαροκόπος, ἔμπορος, Γ. Δ. Μάνεσις διδάσκαλος καὶ Κ. Γ. Βανδόρος, ἐπιθεωρητής.

Τιμωρία κληρικῶν.—Κατὰ τὸν «Ἱερὸν Σύνδεσμον» Ἀθηνῶν, κατεδικάσθησαν εἰς ἀργίαν πενταετῆ ἕνεκεν ἀπειθείας πρὸς τὴν κανονικὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτῶν ἀρχὴν, τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, οἱ πρὸ διετίας παυθέντες ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς ἐν Βενετίᾳ κοινότητος πανοσ. πρεσβύτεροι κκ. Σερκφείμ Κόμης καὶ Ἀριστ. Μοντεσάντος, καὶ ἔκτοτε πολλὰ σκάνδαλα προκαλέσαντες ἐν μέσῳ τῆς κοινότητος ταύτης.

Ἑλληνικαὶ κοινότητες ἐν Ρωσσίᾳ.—Ἡ ἐν Ὀδησσῷ καλλίστη ἑλληνικὴ ἐφημερὶς «Κόσμος» ἀγγέλλει πάντοτε ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς, ἢ μᾶλλον ἀπὸ τῆς ἐν τῇ εὐσεβεῖ τῶν τσάρων αὐτοκρατορίᾳ φιλοξενίας, πᾶν ὅπερ ἀποβλέπει εἰς τὴν ὕπαρξιν καὶ τὴν προαγωγὴν τῶν ἑλληνικῶν ἐν τῷ κράτει τούτῳ κοινοτήτων· ὃ δὲ λόγου ἄξιον, διὰ λαμπρῶν ἄρθρων προτρέπεται τοὺς ἀποτελοῦντας τὰς κοινότητας ταύτας ὅπως ἀποτινάξωσι τὴν ἀπὸ ἐτῶν ἐπεισπεσοῦσαν νάρκην, ἀνακλάβωσι δὲ πάσῃ δυνάμει τὸ σωτήριον ἔργον τῆς ἐθνικῆς αὐτῶν ἀναπλάσεως. Ἐξ ὅσων δὲ τελευταῖον μανθάνομεν ὅτι γίνονται παρὰ ταῖς ἑλληνικαῖς κοινότησιν Ἰάλτας, Ποτίου, Σιντισκόμ, καὶ Σοκούμ-Καλέ, στηριζόμεθα ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι προτροπαὶ λογίμων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ γινόμεναι, μάλιστα δ' ἡ παρὰ ταῖς ἀποικίαις ταύταις ἐγ-

καθίδρυσις ἱερέων κατallήλων δύναται νὰ ἀφυπνίσῃ τὸ πρὸ πολλοῦ διατελοῦν ἔν τισι παροικίαις ἐν νάρκῃ αἴσθημα τοῦ πατριωτισμοῦ, δὸς δ' εἰπεῖν δύναται καὶ αὐτὸ τὸ θρησκευτικὸν νὰ ἀναθερμάνῃ, καὶ εἰς σχέσιν πολὺ στενὴν πρὸς τὴν μητέρα Ἐκκλησίαν νὰ θέσῃ κοινότητας ἑλληνικάς, αἵτινες ἐν πάσῃ περιπτώσει, δεόντως ἀναδιδασκόμεναι, διαπράττουσιν ὑπὲρ τοῦ μέρους καὶ τοῦ ὅλου ἔργα φιλογενείας ἀκραιφνοῦς.

Ἀπαιτεῖται δ' ἡ τοιαύτη τοῦ πατριωτικοῦ καὶ τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος ἀναθέρμανσις. Ὅταν μανθάνωμεν ὅτι ἐκ τῶν ἐν ὅλῳ τῷ Καυκάσῳ διεσπαρμένων ἑβδομήκοντα καὶ πέντε ἑλληνικῶν κοινοτήτων, ἀριθμουσῶν πληθυσμὸν ἑλλήνων ὀρθοδόξων 37456 κατοίκων, αἱ ὀκτὼ μόνον διατηροῦσιν ἕλληνας διδασκάλους, πρὸς ἐκμάθησιν τῆς ἑλληνικῆς ἤτοι μητρικῆς αὐτῶν γλώσσης, ἢ μᾶλλον πρὸς τὴν μὴ λησμοσύνην αὐτῆς, καὶ ὅτι τῶν δέκα τούτων ὁ πληθυσμὸς συμποσοῦται εἰς 5622, σχηματίζομεν τὴν ἰδέαν ὅτι τῶν μὴ διδασκομένων τὴν ἑλληνικήν, τῶν μὴ διατηρούντων ἱερεῖς ὁμαίμονας καὶ ὁμογλώσσους τριάκοντα καὶ δύο χιλιάδων ἑλλήνων τὸ μέλλον ἔσται οὐχὶ εὐχάριστον ἐὰν ἡ αὐτὴ ἀναλγησία ἐξακολουθήσῃ δεσπόζουσα αὐτῶν.

Καὶ ἐν τούτοις καὶ ἡ ρωσσικὴ κυβέρνησις, ὡς ὁμολογοῦσιν εὐγνωμόνως αἱ ἑλληνικαὶ ἐν Ρωσσίᾳ κοινότητες, καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ τῆς Ρωσσίας ἀρχὴ τοσοῦτον εὐμενῶς, τοσοῦτον φιλαδέλφως ὑποστηρίζουσι πᾶσαν αἴτησιν τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων πρὸς τὴν ἐθνικὴν αὐτῶν ἀποκατάστασιν τείνουσαν, ὥστε νὰ συμπεράνῃ τις ὅτι τῶν παρὰ ταῖς ἑλληνικαῖς ἐν Ρωσσίᾳ κοινότησιν οἱωνδηποτοῦν προϊσταμένων, κληρικῶν τε καὶ λαϊκῶν, μόνον λήθαργος ἀσύγγνωστός ἐστιν ὁ τῆς μελλούσης ἀποσυνθέσεως καὶ καταστροφῆς αἴτιος.

Πιθανῶς ἡ σύστασις Ἑλληνικοῦ τινος ἐν Ὀδησσῷ Συλλόγου, ἐποπτεύοντος καὶ διευθύνοντος τὴν ἀναβίωσιν τοῦ πατριωτικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ συνάμα συναισθήματος, δύναται νὰ διαπράξῃ τὸ σπουδαῖον ἔργον τῆς μὴ λησμοσύνης τοῦ ἐθνικοῦ παρελθόντος, τῆς συσφίγξεως τῶν δεσμῶν τῶν μετὰ τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας συνδόντων. Ἡ σύστασις καὶ λειτουργία τοιούτου τινὸς Συλλόγου, ζητοῦντος ἀπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τὴν ἀποστολὴν ἱερέων δοκίμων καὶ διδασκάλων λογίμων, ἐλπὶς ὑπάρχει ὅτι θέλει ἐπενέγκει τὸ ποθητὸν ἀποτέλεσμα. Τὸ δ' ἔργον τῶν ἱερατικῶς προϊσταμένων καὶ τῶν διδασκάλων εὐλογούμενον καὶ εὐνοούμενον ὑπό τε τῆς ἁγιωτάτης ρωσσικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς εὐμενοῦς τῶν τσάρων κυβερνήσεως, θέλει συντελέσει εἰς τὴν ἐθνικὴν ἀφύπνισιν τῶν κοιμωμένων, δυστυχῶς, ἀπὸ πολλοῦ κοινοτήτων, ὧν αἱ πλεῖσται λαλοῦσαι τὴν τουρκικὴν καθὸ ἐκ Σιβὰς, Ἐρζερούμ Ἀρμενίας, Ἐρζιγκιὰν καὶ Καισαρείας προερχόμεναι, διδάσκουσιν ἤδη τὰ τέκνα αὐτῶν τὴν ρωσσικήν.

Τὸ παράδειγμα τῶν παλαιοτέρων ἑλληνικῶν ἀποικιῶν Ὀδησσοῦ καὶ Ταϊγανίου καὶ τῶν μετ' αὐτὰς ἐν Συμφερουπόλει, Ροστοβίῳ, Βατοὺμ, Σεβαστοπόλει, Αἰκατερινοδὰρ, τὸ τῆς ἐν Κισνοβίῳ καί τινων ἑτέρων πείθει ἡμᾶς ὅτι ὑπὸ τὴν προεστείαν λαϊκῶν ἐπιτρόπων εὐσεβῶν καὶ κληρικῶν δοκίμων αἱ ὁμογενεῖς κοινότητες καὶ σώζονται καὶ εὐημεροῦσι καὶ πρὸς θεραπείαν ἐθνικῶν ἀναγκῶν ἀεὶ συντρέχουσιν.

Ἑλληνικαὶ κοινότητες ἐν Ἀμερικῇ.— Περὶ τῶν ὁμογενῶν ἡμῖν κοινοτήτων τῶν ἐν τῷ Νέῳ Κόσμῳ πολλάκις ἐλάβομεν ἀφορμὴν νὰ γράψωμεν, εὐφήμου μνείας ἄξια κρίνοντες τὰ τεκμήρια τῆς φιλογενείας καὶ τῆς πρὸς τὴν πατρίδα στοργῆς, ὅσα οἱ ἐξ Ἑλλάδος εἰς τὴν εὐνομουμένην ταύτην ἤπειρον μετοικοῦντες πᾶσι καθιστῶσι γνώριμα. Τιμῶσιν οὕτω διὰ τούτων ἐν γῇ ξένῃ τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα καὶ διατρανοῦσι τοιουτοτρόπως τὴν ἑνότητα μεταξὺ τῆς μητροπόλεως καὶ τῶν ἀποικιῶν, τὴν ἀγάπην πρὸς τοὺς ζῶντας μακρὰν γονεῖς καὶ συγγενεῖς καὶ συμπολίτας. Χορηγοῦσιν οἱ ἄποικοι πρὸς συντήρησιν ἱερέων, χορηγοῦσιν ὑπὲρ ἑτέρων ἀγαθῶν καὶ εὐγενῶν σκοπῶν, πρὸς διακόσμησιν ναῶν καὶ κοινωφελῶν καθιδρυμάτων.

Ἀτυχῶς, τὴν ἠρεμίαν, εἰς ἣν ἔδει νὰ διαβιῶσιν οἱ ἄποικοι, τὴν γαλήνην, ἥτις ἔδει νὰ διακρίνῃ πᾶν κοινωνικὸν χριστιανικὸν σύστημα, ταράττουσιν ἀπό τινος μικροφιλοτιμίαι τινές, ὧν τὴν ἐκρίζωσιν ἔπρεπε νὰ κατορθώσῃ ὁ ὁμογενὴς ἱερὸς κλῆρος, ὁ ἐν Ἀμερικῇ διαμένων, ἀριθμῶν μάλιστα πολλὰ πρόσωπα, τὰ τε τακτικὰ οἷον εἰπεῖν, τὰ ἔκτακτα καὶ τὰ ὑπεράριθμα. Ἐνῷ δ' οὐδεὶς εἰς ἐκρίζωσιν προέβη τούτων, ἡ μὲν τῶν κοινοτήτων κινδυνεύει νὰ διασπασθῇ, καὶ παράδειγμα φέρομεν τὴν τοῦ Σικάγου, ἡ δὲ τρέχει κίνδυνον πολλῷ τοῦ ἄλλου σπουδαιότερον, τὸν τῆς ἐξομοσίας τοῦ πατρίου δόγματος, καὶ παράδειγμα κεῖται φοβερὸν, ἡ κοινότης Σπρίγκφηλδ, εἰς ἣν περίεργός τις ἠρίθμησεν ἀκροατὰς τακτικοὺς ἐν προτεσταντικῷ προσηλυτευτικῷ κηρύγματι τριάκοντα σχεδὸν ἕλληνας, ὧν τὸ πέμπτον γυναῖκες· εἰς ἣν ἐν προτεσταντικῇ σχολῇ τὸν προσηλυτευμὸν ἐπιδιωκούσῃ ὑπὲρ τοὺς δέκα μαθητὰς εἶχον καταγεγραμμένους ἕλληνας. Καὶ μάτην ἐργάζονται ἐν ἀμφοτέραις ταῖς πόλεσι ταύταις οἱ ὑπὸ τῆς Συνόδου τῆς Ἑλλάδος ἀποσταλέντες ἱερεῖς, μάτην αἱ

ἑλληνικαὶ τῆς Ἀμερικῆς ἐφημερίδες ἐπικαλοῦνται τὸν πατριωτισμὸν τῶν κινδυνευόντων ἐμπεσεῖν εἰς δίκτυον προτεσταντικῶν προπαγανδῶν.

Διὰ τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας» ἐζητήσαμεν καὶ ἄλλοτε σύμπραξιν κοινὴν τῶν διοικούντων τὰς ἐν Ἀμερικῇ κοινότητας ἀξιοτίμων λαϊκῶν καὶ τῶν εὐλαβεστάτων πρεσβυτέρων, τῶν ἱερατικῶς προϊσταμένων· διότι ἐκ τῆς εἰλικρινοῦς ταύτης συμπράξεως προσδοκῶμεν τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίου κληρονομίας. Δυστυχῶς, ἄγνωστοι κληρικοί, πάσης συστατικῆς ἐστερημενοι γραφῆς, ἐπιτρέχουσι τὰς ἑλληνικὰς ἐν Ἀμερικῇ κοινότητας, ἐνῷ δὲ γίνονται δεκτοὶ ὅπου οὐδεὶς ἱερεὺς νομίμως ἀποταλεὶς ὑπάρχει, ἐπεισπηδῶντες καὶ ἐκεῖ, ὅπου λειτουργοῦσι κανονικῶς ἱερεὺς συστατικὴν γραφὴν φέροντες, παραίτιοι γίνονται διαστάσεως ἐν τῇ κοινότητι ἐκείνῃ, ἐν ᾗ βεβαίως εὑρέθησάν τινες οἱ προσκαλέσαντες αὐτούς.

Τὸ λυπηρὸν τοῦτο φαινόμενον πρέπει νὰ ἄρωσιν οἱ ὁμογενεῖς, παρ' οἷς καὶ τακτικῶς ἐκλελεγμέναι κοινοτικαὶ ἀρχαὶ ὑπάρχουσι καὶ ἱερεῖς κανονικῶς ἀπεσταλμένοι. Κληρικοὶ δὲ νομίμως εἰς Ἀμερικὴν διαμένοντες καὶ λαϊκοὶ φιλοπάτριδες καλὸν νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ χωρὶς προσκλήσεως μεταβαίνων κληρικὸς καὶ χωρὶς συστατικῶν γραμμάτων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, εἰς ἣν ἀνήκει, κηρύττεται ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων ἀπαράβεκτος, ἀφοῦ μάλιστα καὶ συστατικὰ φέρων δέον νὰ ἐξετάζηται, ἐὰν ᾖ δόκιμος κήρυξ τῆς εὐσεβείας. Πάντες οὗτοι δέον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν νὰ ἔχωσιν ὅτι οἱ κανονικὰ συστατικὰ φέροντες καὶ τῆς εὐσεβίας κάλλιστοι κήρυκες, εὐδοκιμοῦσιν ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ καὶ Βοστώνῃ, ἐν Λὺν καὶ Ἀτλάντᾳ καὶ Σαβάνᾳ καὶ ὅπου ἀλλαχοῦ, τὴν εἰρήνην κηρύττοντες καὶ ὑπὲρ τῆς ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει στερεώσεως τῶν ὁμογενῶν λαμπρῶς ἐργαζόμενοι.

ΤΕΛΕΤΑΙ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Α'. Ζαππείου.—Ἡ τελετὴ ἐγένετο τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ, μετὰ μεσημβρίαν, προϊσταμένου καὶ ἐπευλογοῦντος τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, συμπαρισταμένων τῶν σεβασμ. μητροπολιτῶν Κυζίκου, Πελαγονίας, Βάρνης, Μαρωνείας, Καστορίας, Στρωμνίτζης, Σισανίου, Λέρου καὶ Κολωνίας, τοῦ ἐξοχ. πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος, τοῦ θεοφ. ἐπισκόπου Μυριοφύτου καὶ λογίμου πλήθους ὁμογενῶν· τὸ Ὑπουργεῖον τῆς παιδείας ἐξεπροσώπει ὁ ἐξ. ὑφυπουργός. — Αἱ τελειόφοιτοι τοῦ ἔτους τούτου εἰσὶ 14 τοῦ τμήματος τοῦ διδασκαλείου, 20 τοῦ γυμνασίου, 3 τοῦ τμήματος τοῦ νηπιαγωγείου. —Ὁ ὅλος ἀριθμὸς τῶν μαθητριῶν ἀνῆλθεν εἰς 347, ὧν ὑπότροφοι τοῦ ἀειμνήστου ἱδρυτοῦ αἱ 21.—Ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ Ζαππείου ἐθν. παρθεναγωγείου κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἦν καλλίστη.—Διδάσκαλοι, ἔφοροι καὶ μαθήτριαι ἐξεπλήρωσαν τὸ καθῆκον αὐτῶν, τυχόντες τῶν εὐλογιῶν τῆς Ἐκκλησίας διὰ στόματος τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

Β'. Ἰωακειμίου.—Τῇ κυριακῇ, πρὸ μεσημβρίας, τὸ Ἰωακείμιον ἐθνικὸν παρθεναγωγεῖον, εἰκοσιπενταετῆ συμπληρῶσαν καρποφόρον ζωήν, ἦγε τελετὴν ὁμοίαν, ἣν ἐπηυλόγει ἡ Α. Θ. Π. συμπαρακαθημένων τῶν σεβ. μητροπολιτῶν Κυζίκου, Χίου, Μαρωνείας, Καστορίας, Στρωμνίτσης, Σάρδεων, καὶ τοῦ ἐπισκόπου Μυριοφύτου, παρόντος πολλοῦ φιλομούσων ἀθροίσματος. —Αἱ τελειόφοιτοι ἀριθμοῦνται 23, ὁ ὅλος ἀριθμὸς τῶν μαθητοιῶν ἀνῆλθεν εἰς 378.—Ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις οὐχὶ εὐάρεστος. — Τὸ Ἰωακείμιον ἐπιτελεῖ τὸ πρὸς τὸ ἔθνος καθῆκον αὐτοῦ μετ' αὐταπαρνησίας, ἀξίας τῶν ἐπαίνων, οὓς ἀπένειμεν ἐφόροις τε καὶ διδασκάλοις ἡ Α. Θ. Παναγιότης.

Γ'. Ἑλλην. Ἐμπορικῆς Σχολῆς.—Τῇ κυριακῇ, μετὰ μεσημβρίαν, προϊσταμένου τοῦ παναγ. οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, παρόντων τῶν σεβασμ. μητροπολιτῶν Πελαγονίας, Χίου, Βάρνης, Μαρωνείας, Καστορίας, Στρωμνίτζης. Σισανίου καὶ Κολωνίας καὶ πλήθους φιλογενοῦς, ἠλογήθησαν αἱ ἐνάρξεις τῶν προφορικῶν ἐξετάσεων τῆς σχολῆς ταύτης, παρισταμένου καὶ τοῦ ἐξοχ. πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος.—Μαθηταὶ ἐνεγράφησαν 149 · Ἡ τῆς σχολῆς οἰκονομικὴ κατάστασις ἀπεδείχθη ἀρίστη, χάρις εἰς τὸν ζῆλον τῆς ἐφορίας καὶ ἰδίᾳ τοῦ προέδρου αὐτῆς. Ἡ Α. Θ. Π. ἐπῆνεσε καὶ ἠὐλόγησε πάντας τοὺς ἐπὶ προαγωγῇ τῆς σχολῆς ἔργῳ τε καὶ λόγῳ συντρέχοντας.

Δ'. Ἑλληνογαλλικοῦ λυκείου.—Τῇ δευτέρᾳ, μετὰ μεσημβρίαν, ἡ Α. Θ. Π. προέστη καὶ ἐπηυλόγει τὴν ὁμοίαν τελετὴν τοῦ ἐν Σταυροδρομίου Ἑλληνογαλλικοῦ λυκείου τοῦ σεβαστοῦ γυμνασιάρχου κ. Χρ. Χατζηχρήστου, παρόντων τῶν σεβασμ. Καστορίας καὶ Λέρου, τοῦ ἐξ. πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος, ἀντιπροσώπου τοῦ αὐτοκρ. Ὑπουργείου τῆς παιδείας καὶ λογίων καὶ φιλομούσων ὁμογενῶν. Τὸ παιδευτικὸν ἔργον τοῦ λυκείου ἀπεδείχθη συστάσεων καὶ ἐπαίνων ἄξιον καὶ τῶν εὐλογιῶν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

*

Κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας τελετὰς, καθ' ἃς τὸ ἔργον διδασκάλων καὶ μαθητῶν ἐτεκμηριοῦτο δημοσίως, ἡ Α. Θ. Π. τὸν πρώτιστον φόρον τῆς εὐγνωμοσύνης ἀπένεμε τῷ μεγαλειοτάτῳ καὶ φιλολάῳ ἡμῶν ἄνακτι, τὴν πατρικὴν Αὐτοῦ προστασίαν εὐμενῶς χορηγοῦντι ταῖς ἐπιστήμαις καὶ τοῖς γράμμασι καὶ ἄλλως διατρανοῦντι τὴν φιλομουσίαν Αὐτοῦ, ὡς ἀνήγγειλεν ἡ Α. Θ. Π. ἐν τῇ τελετῇ τοῦ Ἰωακειμίου, ὑπὲρ οὗ καὶ δῶρον αὐτοκρατορικὸν ἑκατοντάλιρον ἀπεστάλη πέρυσι.

ΚΑΜΠΑΝΙΑΣ ΙΛΑΡΙΩΝ

Ἀπέθανεν ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 6 τοῦ μηνὸς τούτου ὁ ἐπίσκοπος Καμπανίας Ἱλαρίων Μακαρώνης, ἐκ Κυδωνιῶν, τελειόφοιτος τῆς θεολογικῆς σχολῆς τοῦ ἐθν. πανεπιστημίου καὶ εἶτα διδάσκαλος τῶν ἱερῶν ἐν Κυδωνίαις. Ἐχρημάτισεν ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὄρους παυθεὶς τῷ 1899 καὶ πρὸ μικροῦ διωρίσθη Καμπανίας.

ΟΙ ΗΜΕΤΕΡΟΙ ΜΟΝΑΧΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΛΟΓΙΟΙ

Ὁ ἐν Γενεύῃ λόγιμος ὁμογενὴς κ. Ἐμμ. Λουκαρᾶς, ὁ κα ἐν ἑτέραις ἐφημερίσι γράφων καὶ ζῆλον πολὺν ὑπὲρ τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος ἐν ἐπιγνώσει τε καὶ καθηκόντως τεκμηριῶν, ἀπέστειλεν ἡμῖν τὴν παρὰ πόδας ἐπιστολὴν ἀναφερομένην εἰς ἐπίσκεψιν ξένου τινος ὅθεν ἐπιστήμονος ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Σινᾶ.

Μεταξὺ τῶν ἐξ Ἑσπερίας ἐπισκεπτομένων τὴν καθ' ἡμᾶς Ἀνατολὴν ὑπάρχουσιν οἱ λίαν εὐγενῶς καὶ ἐν αἰθρίᾳ διανοίας σκεπτόμενοι καὶ γράφοντες περὶ τῶν μερῶν, ὧν εἶδον καὶ ἔμαθον τὴν κατάστασιν. Ἀτυχῶς, ἐμπαθὴς φανατισμὸς καὶ νοῦς ἐσκοτισμένος καὶ συμπαρακολουθεῖ τοῖς πλείστοις αὐτῶν κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν εἰς τὰ μέρη καὶ κυρίως τὰς μονὰς ἡμῶν καὶ κυριεύει κατόπιν αὐτῶν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ καθιστῶσιν ἑαυτοὺς ἀντικείμενον οἴκτου ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν ἐξ ἑλληνικῶν ὀρθοδόξων προσκυνημάτων ἐντυπώσεων αὐτῶν, δεῖγμα τρανὸν ἀναγώγου πολιτείας ἐπιδεικνύμενοι, καίτοι ὄθεν ἐπιστήμονες. Τοιούτου τινὸς ὄθεν κληρικοῦ τὴν διάλεξιν ἀγγέλλει ἡμῖν ὁ κ. Λουκαρᾶς· ἀκριβῶς δὲ πρόκειται καὶ πάλιν περὶ τῆς τοῦ Σινᾶ μονῆς, περὶ ἧς καὶ διατριβὴν ἐκτενῆ πρὸ μικροῦ ἐλάβομεν, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Π. Ν. Παπαγεωργίου γραφέντα, ἣν ἐκδίδομεν κατωτέρω.

Πρὸς τὴν σύνταξιν τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας»

Ὅσα ἀνέγνωσα ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 19 φύλλῳ τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας», γραφέντα ὑπὸ τοῦ κ. Πέτρου Παπαγεωργίου καὶ σχέσιν ἔχοντα πρὸς τὴν συμπεριφορὰν τῶν ξένων λογίων ἀπέναντι τῶν ἡμετέρων μοναχῶν, μοὶ ὑπενθυμίζουσι τὸ ἑξῆς ἱστορικόν·

Κυριακήν τινα, κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐν Γενεύῃ τῆς Ἑλβετίας, ἀνέγνωσα μίαν εἰδοποίησιν εἴς τινα ἐφημερίδα, καθ' ἣν εἰς τὰς 3 μετὰ μεσημβρίαν, ἔν τινι προτεσταντικῷ ναῷ, θὰ ἐδίδετο διάλεξις περὶ τοῦ Ὄρους Σινᾶ. Ἀπὸ περιεργείας ἔσπευσα νὰ παρευρεθῶ. Ὁ ῥήτωρ τῆς ἡμέρας ἦτο πάστωρ τις ἐκ τῆς γερμανικῆς Ἑλβετίας δυσκόλως ὁμιλῶν τὴν γαλλικὴν καὶ δυσκόλως κατὰ συνέπειαν ἐννοούμενος. Ἀφοῦ περιέγραψε τὸ διὰ τῆς ἐρήμου ἀπὸ Σουὲζ μέχρι τοῦ Σινᾶ ταξείδιόν του, σκοπὸς τοῦ ὁποίου ἦτο ἡ μελέτη καὶ ἀντιγραφὴ χειρογράφων τινῶν μετά τινος ἑτέρου λογίου, ἦλθεν ἐπὶ τέλους εἰς τὴν περιγραφὴν καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς μονῆς, τὴν ὁποίαν φαίνεται ὅτι δὲν ἐγνώριζε καλῶς. Περὶ δὲ τῶν κατόχων τῆς μονῆς, ἤτοι τῶν μοναχῶν, εἶπε περίπου τὰ ἑξῆς: Οἱ κάτοχοι τῆς μονῆς ταύτης εἶνε γραικοὶ μοναχοὶ ρυπαροὶ καὶ ἀκάθαρτοι· φέρουσιν ἀκόμη οὗτοι τὴν γενειάδα καὶ τὴν κόμην, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καθιστᾷ αὐτοὺς ἔτι ἀποτροπαιοτέρους. Οἱ μοναχοὶ οὗτοι εἶνε ἀγράμματοι, ὡς μαρτυρεῖ ἡ ἀθλία κατάστασις, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται ἡ βιβλιοθήκη τῆς μονῆς, ἔχουσι δὲ κακὰ ἔνστικτα, ὡς ἀπέδειξαν καταβασανίζοντες ἡμᾶς, ἐρευνῶντες τὰς ἀποσκευὰς καὶ τὰ ἐνδύματά μας, ὑποπτευόμενοι μήπως ὑπεξηρέσαμεν φύλλον τι χειρογράφου. Φαίνεται ὅτι ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ κρύπτεται πολὺ ἔγκλημα (αὐταῖς λέξεσι: je crois que beaucoup de crime se cache dans ce couvent)· μὲ ἄλλους λόγους ὑπάρχουσι πολλοὶ ἐγκληματίαι, οἵτινες φεύγοντες τὰ ὄμματα τοῦ κόσμου ἔρχονται εἰς τὴν ἔρημον, ἵνα ὑπὸ τὸ ῥάσον κρύψωσι τὰ ἐγκλήματα αὐτῶν.—Τὸ τελευταῖον τοῦτο μὲ ἐξηρέθισε, διότι, ἐξ ὅσων γνωρίζω, οὔτε ἐγκληματίαι κρύπτονται εἰς τὸ Σινᾶ, οὔτε καὶ περιποιήσεως στεροῦνται ὅσοι ξένοι τὴν ἱστορικὴν αὐτὴν μονὴν ἐπισκέπτονται, καὶ διὰ τοῦτο ἐσκέφθην ὅτι ὤφειλον δι' ἐπιστολῆς νὰ ζητήσω ἐξηγήσεις παρὰ τοῦ εὐγενοῦς τούτου πάστορος, ἀλλ' ἐρωτήσας τὴν ἐπιοῦσαν ἔμαθον ὅτι ἀνεχώρησεν ἐκ Γενεύης· καὶ οὕτως ἀφῆκα τὸ πρᾶγμα.

Ὡς ἐννόησα ἐκ τῶν λόγων καὶ τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ πάστορος τούτου, οὗτος ἀνήκει εἰς τὴν μερίδα ἐκείνην τῶν διαμαρτυρομένων θεολόγων, τοὺς ὁποίους ὁ προτεσταντικὸς μυστικισμὸς ἔχει κατακυριεύσει. Ἐπειδὴ δὲ ἀχώριστος τοῦ μυστικισμοῦ σύντροφος εἶνε ὁ θρησκευτικὸς ἐγωϊσμός, οἱ τοιοῦτοι ἐνῶ νομίζουσιν ὅτι εἶνε ἀπηλλαγμένοι τῶν ἐκκλησιαστικῶν τοῦ μεσαίωνος παραδόσεων, καταντῶσι πολλάκις χειρότεροι καὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ὑπερφανατικοὺς καθολικούς.

Τὰ ἀνωτέρω ἔγραψα ἵνα οἱ ἡμέτεροι προσέχωσι τὸν νοῦν καὶ γνωρίζωσι πῶς νὰ συμπεριφέρωνται πρὸς τοὺς πεπολιτισμένους τούτους ἱεροδούλους, οἵτινες νομίζουσιν ὅτι πωλοῦσι σοφίαν εἰς τοὺς συμπατριώτας των διηγούμενοι ὅσα κακὰ ἐν Ἀνατολῇ εἶδον, ψευδολογοῦντες πολλάκις, σπανίως δὲ ἢ καὶ οὐδόλως λέγοντες καλόν τι περὶ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, τὴν ὁποίαν ἄλλως τε νομίζουσι πρὸ πολλοῦ τεθνηκυῖαν.

Γενεύη 23 μαΐου 1907.

Ε. ΛΟΥΚΑΡΑΣ.

Ἡ ἐκ Σινᾶ πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολὴ διαφωτίζουσα τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Γρηγοὰρ γραφέντα ἔστιν αὕτη.

Τῇ ἀξιοτίμῳ συντάξει τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας»

Ἀναγνόντες ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμὸν 19 καὶ ἡμερομηνίαν 11 μαΐου φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθειας» τὸ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Οἱ ἡμέτεροι μοναχοὶ καὶ οἱ ξένοι λόγιοι» ἄρθρον τοῦ ἐλλογιμωτάτου ἐν Θεσσαλονίκῃ διδάκτορος κ. Πέτρου Παπαγεωργίου, χάριτας μὲν αὐτῷ ὁμολογοῦμεν παλλὰς διά τε τὴν ἀναγραφὴν τῶν κατὰ τοῦ σεβασμιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν καὶ τῶν συναϊτῶν πατέρων ἐκτοξευθεισῶν ἐν εὐρωπαϊκῷ περιοδικῷ συκοφαντιῶν καὶ εἰρωνειῶν ὑπὸ τέκνων τῆς πεπολιτισμένης Εὐρώπης καὶ διὰ τὴν ὀρθοτάτην αὐτῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀνασκευὴν, λύπην δὲ βαθεῖαν ᾐσθάνθημεν διὰ τὴν σκόπιμον διαστροφὴν τῆς ἀληθείας καὶ τὴν ἀχάριστον γνώμην ἐκείνων, οἵτινες εὐγνωμοσύνην μόνον ὤφειλον νὰ ἐκφράσωσι διὰ τὴν ἐπὶ τρεῖς ὁλοκλήρους μῆνας ἐπιδαψιλευθεῖσαν αὐτοῖς φιλοξενίαν ἐν τῷ ὄρει τοῦ Σινᾶ. Καίτοι δὲ, ὡς ἔφθημεν εἰπόντες, πάνυ ὀρθῶς ἀνασκευάζονται ὑπὸ τοῦ ἐλλογιμωτάτου κ. Παπαγεωργίου αἱ καθ' ἡμῶν συκοφαντίαι, ὅμως ἵνα μὴ ὑπολειφθῇ οὐδ' ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολία περὶ τοῦ ἀσυστάτου αὐτῶν, καθῆκον ἡμῶν ἐθεωρήσαμεν ν' ἀναγράψωμεν διὰ βραχέων τὰ γεγονότα ὡς ἐγένοντο, ἵνα ἐξ αὐτῶν κρίνῃ πᾶς τις καὶ πεισθῇ περὶ τῆς ἀδίκου καθ' ἡμῶν καταφορᾶς τοῦ εὐγενοῦς εὐρωπαίου.

Κατὰ δεκέμβριον τοῦ 1905 ὁ κ. Γρεγουὰρ (οὗτος δ' ἐστὶν ὁ γράφων καθ' ἡμῶν ἐν τῷ «Βυζαντιακῷ» τοῦ κ. Κρουμβάχερ) μετὰ τοῦ γερμανοῦ καθηγητοῦ Ἐρρίκου Γρέγορη, ἀφίκοντο εἰς Κάϊρον καὶ ἐξητήσαντο κατὰ τὴν τάξιν τὴν ἄδειαν τῆς εἰς Σινᾶ τὸ Θεοβάδιστον ἀνόδου ἐπὶ σκοπῷ τοῦ ἐντρυφῆσαι ἐν τοῖς θησαυροῖς τῶν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς ἱερᾶς ἡμῶν μονῆς ἀγρύπνως φυλαττομένων ἀπ' αἰώνων πολυτίμων κειμηλίων. Ὡς δὲ πάντοτε καὶ παντὶ φιλομαθεῖ οὕτω καὶ τότε τοῖς ἀνωτέρω κυρίοις ἐχορηγήθη ἡ ἄδεια, διὰ θερμῆς μάλιστα συνοδευθεῖσα συστατηρίου ἐπιστολῆς ἐκ μέρους τοῦ σεβασμιωτάτου ἀρχιεπισκόπου πρὸς τὴν ἐν Σιναίῳ ἱερὰν τῶν πατέρων σύναξιν, ὅπως ἐπιδαψιλευθῇ αὐτοῖς πᾶσα ἡ δυνατὴ περιποίησις καὶ καταστῇ ὡς οἷόν τε ἀνετωτέρα ἡ ἐν τῇ βαθυτάτῃ ἐκείνῃ ἐρήμῳ διαμονὴ αὐτῶν. Καὶ ἐγένοντο ἀληθῶς δεκτοὶ φιλοφρόνως καὶ ἐπελήφθησαν τοῦ ἑαυτῶν σκοποῦ, τῆς μελέτης δηλονότι τῶν χειρογράφων. Ὡς ἐν πάσαις ὅμως ταῖς βιβλιοθήκαις οὕτω καὶ ἐν τῇ τῆς ἱερᾶς ἡμῶν μονῆς ὑπάρχει κανονισμὸς καθορίζων τὸν τρόπον τῆς ἐργασίας τῶν ἐπισκεπτομένων αὐτήν. Κατὰ τὸν κανονισμὸν λοιπὸν τοῦτον, ὃν ὀφείλουσι νὰ σέβωνται καὶ νὰ τηρῶσιν ἀκριβῶς πάντες οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὴν βιβλιοθήκην ταύτην, πάντα μελετῶντα ἐπιτηρεῖ ὁ βιβλιοθηκάριος, ὅστις καὶ ἀριθμεῖ τὸ βιβλίον, ὅπερ παραδίδει ἀπαιτῶν ὅπως ἐπιστραφῇ αὐτῷ σῶον καὶ ἀκέραιον ὡς καὶ παρεδόθη.

Ἡ τάξις αὕτη, ἄγνωστον διατὶ, δυσηρέστησε τοὺς ἐν λόγῳ εὐρωπαίους, διὸ καὶ ἤρξαντο δυσανασχετοῦντες καὶ ἀνοικείως φερόμενοι πρὸς τὸν βιβλιοθηκάριον. Καὶ ἰδοὺ ἡ πρώτη ἀφορμὴ, δι' ἣν ἐθεώρησαν καταθλιπτικὴν τὴν ἐν Σινᾷ διατριβήν. Ἕτερος λόγος δυσαρεσκείας τῶν ἐν λόγῳ εὐρωπαίων ὑπῆρξεν οὗτος. Ὑπάρχουσιν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς ἱερᾶς ἡμῶν μονῆς πολυτιμότατα χειρόγραφα, ἅτινα ἐκ τοῦ χρόνου εὑρίσκονται δυστυχῶς ἐν ἀποσυνθέσει. Εὐνόητον ὅθεν μεθ' ὁπόσης προσοχῆς δέον νὰ γίγνηται χρῆσις τῶν τοιούτων. Καὶ ἀκριβῶς ἐπειδὴ οἱ κύριοι οὗτοι μόνον εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἑαυτῶν σκοποῦ ἀποβλέποντες, οὐδόλως ἐλάμβανον ὑπ' ὄψιν τὴν ἀνεπανόρθωτον βλάβην, ἣν ὑφίσταντο τὰ χειρόγραφα ταῦτα διὰ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐπεχείρουν τὴν φωτογράφησιν αὐτῶν, ὁ βιβλιοθηκάριος παρετήρησεν αὐτοῖς ὅτι ὤφειλον μετὰ μείζονος προσοχῆς νὰ ἐκτελῶσι τὴν ἐργασίαν ταύτην, τοῦθ' ὅπερ ὅμως δυσαρέστως καὶ αὖθις ἤκουσαν οἱ κάλλιον πολλῶν εἰδότες τὴν ἀξίαν τῶν πολυτίμων ἐκείνων κειμηλίων εὐγενεῖς εὐρωπαῖοι. Τρίτην δ' ἀφορμὴν προστριβῆς ἔδωκαν οἱ ἐν λόγῳ κύριοι, ὅτε ἐπιλαθόμενοι τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν ἀνῆλθον εἰς τὴν ἱερὰν ἡμῶν μονὴν, ἐζήτησαν φανερῶς μὲν τὸ πρῶτον δολίως δὲ μετέπειτα νὰ συντάξωσι κατάλογον τῶν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ ὑπαρχόντων χειρογράφων. Ὅτε ἐξεδήλωσαν τὴν πρόθεσιν αὐτῶν ταύτην ἡ ἱερὰ τῶν πατέρων σύναξις ἐζήτησε τὴν γνώμην τῆς Α. Σ. ἥτις ἀπαντῶσα ἐδήλωσεν

αὐτοῖς ὅτι ἡ σύνταξις καταλόγου γενήσεται ὑπὸ σιναϊτῶν καὶ συνεπῶς ὤφειλον οἱ κύριοι ἐκεῖνοι νὰ περιορισθῶσιν εἰς τὸν ἀρχικὸν αὐτῶν σκοπόν.

Ἐκ τῆς ἀπαντήσεως ταύτης ἐκμανέντες οὗτοι ἐξετράπησαν εἰς ἀναξίας τοῦ τίτλου, ὃν φέρουσιν, ὕβρεις καὶ λοιδορίας κατὰ τῶν σιναϊτῶν, ὡς ἀγροίκων καὶ ἀμαθῶν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀνικάνων νὰ καταρτίσωσι τοιοῦτον κατάλογον. Ἀπέναντι τῆς τοιαύτης αὐτῶν διαγωγῆς ἡ ἱερὰ σύναξις περιῆλθεν εἰς τὴν σκληρὰν ἀνάγκην νὰ δηλώσῃ αὐτοῖς ὅτι ἔδει νὰ ἐγκαταλίπωσι τήν τε βιβλιοθήκην καὶ τὴν ἱερὰν ἡμῶν μονὴν ἐντὸς ὡρισμένου χρονικοῦ διαστήματος. Ἐκ τῆς στάσεως ταύτης τῆς ἱερᾶς συνάξεως βλέποντες ναναγοῦντα τὸν σκοπόν, δ' ὃν, ὡς ἐκ τῶν ὑστέρων ἐξάγεται, κυρίως ἀνῆλθον καὶ ὃν ἀπέκρυψαν κατ' ἀρχάς, προσεπάθησαν διὰ δολίου μέσου νὰ ἐπιτύχωσι τούτου. Ἐξητήσαντο δηλονότι συγγνώμην καὶ ὑπεσχέθησαν ἐγγράφως ὅτι θὰ παραιτηθῶσι τοῦ τελευταίου αὐτῶν σκοποῦ καὶ παρεκάλεσαν ὅπως ἐπιτραπῇ αὐτοῖς ἡ ἐπὶ τέσσαρας μόνον ἡμέρας διαμονὴ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν μελετῶν αὐτῶν. Κατ' αὐτὸν δ' ἀκριβῶς τὸν χρόνον ἐτύγχανον οὖσαι ἐν τῇ ἱερᾷ ἡμῶν μονῇ πρὸς μελέτην τῶν συριακῶν χειρογράφων δύο λόγιαι ἀγγλίδες Ἀγνὴ Σμὶθ καὶ Μαργαρίτα Γκίψον, πεντάκις μέχρι τοῦδε ἀνελθοῦσαι καὶ μετὰ τῶν ἀρίστων ἀναμνήσεων ἐγκαταλείπουσαι ἑκάστοτε τὴν ἱερὰν ἡμῶν μονήν. Τῇ παρακλήσει τῶν εὐγενεστάτων τούτων κυριῶν, ἡ ἱερὰ τῶν πατέρων σύναξις παρεχώρησε τοῖς ρηθεῖσι κυρίοις ὀκταήμερον χρονικὸν διάστημα. Τὴν παραχώρησιν δὲ ταύτην καταχρώμενοι οὗτοι ἐπεχείρησαν καὶ κατὰ τὸ βραχὺ τοῦτο διάστημα νὰ πραγματοποιήσωσι τὸν σκοπὸν αὐτῶν διεξερχόμενοι **ὀγδοήκοντα**!!! χειρόγραφα καθ' ἑκάστην.

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ διαγωγὴ τῶν κ. κ. Γρεγουὰρ καὶ Ἐρρίκου Γρέγορη, οἷς ὅλως ἐξαιρετικῶς παρέσχεν ἡ ἱερὰ ἡμῶν μονὴ πᾶσαν εὐκολίαν, τροφοδοτοῦσα καὶ περιθάλπουσα αὐτοὺς ὡς ἰδίους ἀδελφοὺς, ἐνῷ πάντες οἱ περιηγηταὶ τρέφονται ἐξ ἰδίων.

Ἐὰν δὲ λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς λαβούσας χώραν κατὰ διαφόρους καιροὺς ἐν διαφόροις βιβλιοθήκαις ὑπεξαιρέσεις ἢ ἀκρωτηριάσεις πολυτιμοτάτων συγγραμμάτων καὶ μνησθῇ ὅτι ἐκ πάντων τῶν κατ' ἔτος ἐπισκεπτομένων τὴν ἐν τῇ ἱερᾷ ἡμῶν μονῇ βιβλιοθήκην, μόνον οἱ ἐν λόγῳ κύριοι ἐξαίρεσιν ἀποτελοῦντες εὗρον καταθλιπτικὴν καὶ ἀνιαρὰν τὴν ἐν Σιναίῳ διαμονὴν παρὰ πᾶσαν τὴν ἐπιδαψιλευθεῖσαν αὐτοῖς τρίμηνον φιλοξενίαν καὶ τὴν ἀνακάλυψιν **μοναδικοῦ** χειρογράφου, ἥτις καὶ μόνη θὰ ἦτο ἴσως ἱκανὴ πᾶσαν ἀνίαν νὰ φυγαδεύσῃ, ἐὰν ταῦτα, λέγομεν, λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν, δύναται εὐχερῶς νὰ ἐννοήσῃ κατὰ πόσον ὁ κ. Γρεγουὰρ, ἄλλου μάλιστα συναδέλφου του ὑπεραμυνόμενος, ἐδικαιοῦτο νὰ ψέξῃ τοὺς σιναΐτας ὡς κακοθελητὰς καὶ καταθλιπτικοὺς, τὸν δὲ ἀρχιεπίσκοπον αὐτῶν ὡς ἐγκαινιάσαντα τὴν ἀρχιεπισκοπικὴν αὐτοῦ δρᾶσιν δι' ἀφορισμοῦ (;) κατὰ τῶν φωτογραφούντων τὰ χειρόγραφα. Ἡ φωτογράφησις τῶν χειρογράφων ἀπηγορεύθη τοῖς ἀνωτέρω κυρίοις ἐξ αἰτίας δὲ τούτων καὶ παντὶ ἄλλῳ, διότι, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν, πολλὰ καὶ δὴ τὰ πολυτιμότερα ἐξ αὐτῶν εὑρίσκονται ὡς ἐκ τοῦ χρόνου καὶ ἄλλων συνθηκῶν, ὑφ' ἃς εὑρέθησαν, οὕτω συγκεκολλημένα καὶ συνδεδεμένα, ὥστε ἐὰν ἐπιτραπῇ νὰ μεταχειρίζωνται ταῦτα ὡς ἀπαιτοῦσιν οἱ φωτογραφοῦντες θὰ καταστραφῶσι παντελῶς. Τούτου ἕνεκα καὶ ἰδιαίτερος συνετάχθη κανονισμὸς, ὃν οὐκ ἄσκοπον ἐθεωρήσαμεν νὰ ἐπισυνάψωμεν ὧδε πρὸς γνῶσιν τῶν ἐνδιαφερομένων

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΤΗΣ ΕΝ ΤΗ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΟΥ ΣΙΝΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

ΑΡΘΡΟΝ 1. Ἡ βιβλιοθήκη τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Σινᾶ εἶναι προσιτὴ εἰς πάντα λόγιον ἐπιθυμοῦντα νὰ μελετήσῃ καὶ ἐργασθῇ ἐν αὐτῇ ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους.

ΑΡΘΡΟΝ 2. Πᾶς λόγιος ἐπιθυμῶν νὰ ἐργασθῇ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Σινᾶ ὀφείλει ν' ἀποταθῇ εἰς τὴν ἐν Καΐρῳ τῶν πατέρων σύναξιν ἐν τῷ ἐκεῖσε μετοχίῳ εἰς θέσιν Ζαχέρ.

ΑΡΘΡΟΝ 3. Ἐν τῷ μετοχίῳ προσερχόμενος καὶ λαμβάνων γνῶσιν τοῦ παρόντος κανονισμοῦ ὀφείλει νὰ ἐφοδιασθῇ μὲ συστατικὴν ἐπιστολὴν εἴτε τοῦ ἀρχιεπισκόπου εἴτε τῆς ἐν Καΐρῳ συνάξεως, ὅπως ἐπιτραπῇ αὐτῷ νὰ ἐργασθῇ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ.

ΑΡΘΡΟΝ 4. Ἐπειδὴ ἡ ἐντὸς τῆς ἱερᾶς μονῆς διαμονὴ ἀπαγορεύεται, ὀφείλουσιν οἱ λόγιοι νὰ ἐφοδιάζωνται ἐκ Καΐρου ἢ Σουὲζ μὲ τὰς ἀναγκαίας ἀποσκευὰς, ἤτοι σκηνὰς, κλινοστρωμνὰς καὶ λοιπὰ ὀδοιπορικὰ μέσα, ὡς καὶ διὰ τῶν ἀναγκαίων ζωοτροφιῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 5. Ἀφικόμενοι εἰς τὴν μονὴν οἱ λόγιοι ἰδίαις δαπάναις ὀφείλουσι κατασκηνοῦν εἴς τι κατάλληλον μέρος εἴτε ἐντὸς τοῦ κήπου εἴτε ἐκτὸς αὐτοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 6. Ἀφοῦ παρουσιάσωσιν εἰς τὴν ἐν τῇ μονῇ σύναξιν τῶν πατέρων τὰ συστατικὰ αὐτῶν γράμματα, ὀφείλουσι νὰ ὑπακούωσιν εἰς τὰς διαταγὰς τῆς συνάξεως, ἥτις θὰ ὁρίσῃ τὸν χρόνον τῆς ἀρξεως τῆς ἐργασίας αὐτῶν.

ΑΡΘΡΟΝ 7. Ἡ βιβλιοθήκη θὰ εἶναι ἀνοικτὴ διὰ τοὺς λογίους 4 ὥρας καθ' ἑκάστην 2 π. μ. καὶ 2 μ.μ.

ΑΡΘΡΟΝ 8. Τὰς τέσσαρας ταύτας ὥρας θὰ ὁρίζῃ ἡ σύναξις τῶν πατέρων ἀναλόγως τῆς ὥρας τοῦ ἔτους καὶ τῆς εὐκολίας τοῦ ἐπὶ τούτῳ ὁρισμένου βιβλιοφύλακος.

ΑΡΘΡΟΝ 9. Ἀπαγορεύεται τοῖς μελετῶσιν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ λογίοις νὰ εἰσέρχωνται ἐντὸς τῶν κιγκλιδωτῶν καὶ νὰ φυλλομετρῶσι κατὰ τὸ δοκοῦν τὰ χειρόγραφα, ἀλλ' ὀφείλουσι νὰ κάθηνται ἐν ταῖς ἐπὶ τούτῳ ὑπαρχούσαις θέσεσι καὶ νὰ περιμένωσι τὸ βιβλίον, ὅπερ ἤθελον ζητήσῃ κατὰ τὸν κατάλογον, τοῦτο δὲ νὰ ἐρευνῶσι καὶ νὰ μελετῶσιν ἐπὶ τῆς τραπέζης ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ βιβλιοφύλακος.

ΑΡΘΡΟΝ 10. Ἀπαγορεύεται τοῖς λογίοις νὰ λαμβάνωσι φωτογραφίας τῶν χειρογράφων εἴτε νὰ συντάσσωσι καταλόγους.

ΑΡΘΡΟΝ 11. Δὲν ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ζητῶσι ταὐτοχρόνως πλέον τῶν δύο χειρογράφων.

ΑΡΘΡΟΝ 12. Δὲν ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ παραμένωσιν ἐν τῇ μονῇ πρὸς μελέτην ἐκ τῆς βιβλιοθήκης πλέον τοῦ μηνός.

ΑΡΘΡΟΝ 13. Οἱ παραβαίνοντες ἓν ὁλόκληρον ἢ μόνον ὅρον τοῦ παρόντος κανονισμοῦ ἀποκλείονται τοῦ δικαιώματος τῆς ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ ἐργασίας.

Ἐγένετο ἐν Σινᾷ καὶ ὑπεγράφη ὑπὸ τοῦ ὀρχιεπισκόπου καὶ τῆς ἱερᾶς συνάξεως καὶ ἔχει ἰσχὺν καὶ κῦρος διὰ παντός.

§

Ἄξια πάντα τὰ γραφόμενα ἀναγνώσεως καὶ προσοχῆς· ἀλλὰ καί τινας παρατηρήσεις ἀπαιτοῦσι, χάριν τῆς ἀληθείας, ἣν οὐδ' οἱ ὁσιώτατοι σιναΐται μοναχοὶ διαμφισβητήσουσιν. Ἐπαίνων πολλῶν ἄξιοι διὰ τὴν φροντίδα περὶ σωτηρίας τῶν χειρογράφων, ἣν ἔδει νὰ ἐπιδεικνύωσιν ἀπὸ πολλοῦ, τοὐλάχιστον ἔτη τινα πρὸ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Τισσενδόρφ. Ἀλλὰ καὶ πρὸς σαφῆ παρὰ πᾶσι γνῶσιν ὧν κατέχουσι θησαυρῶν καὶ πρὸς εὐκολίαν τῶν ἐπιστημόνων καὶ λογίων, τῶν εἰς Σινᾶ μεταβαινόντων πρὸς ἐξέτασιν καὶ μελέτην τῶν χειρογράφων, ἔδει πρὸ πολλοῦ νὰ ᾖ συντεταγμένος καὶ τύποις ἐκδεδομένος ὁ κατάλογος τῶν ἐν τῇ γεραρᾷ μονῇ χειρογράφων, ἵνα μὴ ξένοι τε καὶ ἡμέτεροι ἀκούωσι διαρκῶς τὴν διαρκῶς ἀπραγματοποίητον ἐπαγγελίαν ὅτι ἡ σύνταξις τοῦ καταλόγου τῶν χειρογράφων γενήσεται ὑπὸ τῆς μονῆς.

Εὐτυχῶς ἡ γεραρὰ τῶν σιναϊτῶν σύναξις ἀριθμεῖ λογίμους καλογήρους δυναμένους, μετὰ μικρὰν ἐγκύμνασιν ἐν τῇ παλαιογραφίᾳ, νὰ συντάξωσι κατάλογον, ἡ δὲ τῆς μονῆς οἰκονομικὴ κατάστασις ἐπιτρέπει τὴν ἐκτύπωσιν αὐτοῦ. Ἡ μονὴ τῆς Πάτμου συνέταξε κατάλογον τοιοῦτον διὰ τῶν ἀειμνήστων Ἱεροθέου ἱερομονάχου Φλωρίδου καὶ Ἰωάννου Σακκελίωνος—ἡ τοῦ Βατοπεδίου συνέταξε διὰ τοῦ μακαρίτου Νεοφύτου προηγουμένου τοῦ ἐκ Μεσαπόλεως τῆς Βιθυνίας—ἡ τοῦ Κουτλουμουσίου διὰ τοῦ ὁσιολογ. μοναχοῦ κ. Χαρίτωνος — ἡ δὲ παλαίφατος τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου Λαύρα διὰ τοῦ εὐπαιδεύτου ἀρχιμανδρίτου κ. Χρυσοστόμου—ὡς καὶ ἡ τοῦ Προδρόμου τῶν Σερρῶν διὰ τοῦ πανοσ. καὶ σεβαστοῦ διδασκάλου καὶ προηγουμένου κ. Χριστοφόρου. Πάντες οὗτοι κάλλιστα δύνανται ν' ἀναγινώσκωσιν ἀρχαῖα χειρόγραφα καὶ διαγινώσκωσι τὴν ἡλικίαν αὐτῶν, αὐτοδίδακτοι μὲν ἐν τῇ παλαιογραφίᾳ, ὡς εἰπεῖν, πολλοὺς διδαχθέντας αὐτὴν δυνάμενοι νὰ διδάξωσιν.

Ἠδύναντο—καὶ δύνανται—καὶ πρέπει νὰ συντάξωσιν οἱ σιναΐται κατάλογον χειρογράφων, καὶ τοῦτο ἀπ' αὐτῶν ἀπεκδεχόμεθα, διότι καθῆκον ἔχουσι πρὸς τοῦτο, τέρμα τιθέντες εἰς αἰωνίας ἐπαγγελίας, ὡς ἔχουσι καὶ καθῆκον τῆς ἀσινοῦς διατηρήσεως τῶν κειμηλίων τῶν ἐν τῇ μονῇ, καθὼς ἐπίσης ἔχουσι καθῆκον, ὡς Ἕλληνες ὀρθόδοξοι μοναχοὶ φιλόμουσοι, νὰ παρέχωσι πᾶσαν εὐκολίαν εἰς ξένους διασχίζοντας πελάγη καὶ διερχομένους δυσβάτους τόπους πρὸς ἐξέτασιν ἑνὸς χειρογράφου, πρὸς ἀναστήλωσιν μιᾶς ἀληθείας. Σ. Ἐκκλ. Ἀλ.

ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ
ΤΗΣ ΦΡΑΓΚΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ἀντωνίου τῶν ἐν Βοσνίᾳ μοναχῶν φραγκισκανῶν προϊσταμένου τοὺς νεωτερισμοὺς καὶ τὰ μηχανήματα ἐτάραττον οἱ Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχαι, ὥστε μηνὸς ἰουνίου τριακοστῇ ἔτους ᾳχοέ ἔγραψε τῷ γερμανῶν αὐτοκράτορι Λεοπόλδῳ τῷ πρώτῳ ὅτι ὁ **ἄδικος** πατριάρχης **νεωτερίζων** ἐτάραττεν αὐτόν τε καὶ τὴν **βοσνιακὴν κοινότητα,** (ἐπατριάρχει δὲ τότε τὸ τέταρτον Παρθένιος ὁ ἀπὸ Προύσης) καὶ ἵνα οὗτος παρεμποδίσῃ διὰ τῆς Ὀσμανικῆς Πύλης τὰς τοῦ πατριάρχου ἀντενεργείας εἰς τὰ προσηλυτευτικὰ τῶν μοναχῶν μηχανήματα καὶ νεωτερισμούς, ὁ δ' αὐτοκράτωρ ἔγραψε περὶ τούτων τῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβει αὐτοῦ Ἰωάννῃ Χριστοφόρῳ Κινσπεργίῳ. Ἀμφοτέρας τὰς ἐπιστολὰς ταύτας τὴν τοῦ φραγκισκανοῦ μοναχοῦ Ἀντωνίου πρὸς τὸν γερμανὸν αὐτοκράτορα Λεοπόλδον τὸν πρῶτον καὶ τὴν τοῦ γερμανῶν αὐτοκράτορος πρὸς τὸν αὐτοῦ πρεσβευτὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει παρατίθεμαι, λαβὼν

τὰ ἀντίγραφα ἐκ τοῦ ἐν Βιέννῃ αὐτοκρατορικοῦ καὶ βασιλικοῦ γραμματοφυλακείου.

Ἐν Δελλαγρατσίᾳ

ΠΕΡΙΚΛΗΣ Γ. ΖΕΡΛΕΝΤΗΣ.

Ad 1675 juni 30.

Augustissime et invictissime imperator, domine clementissime.

Longa sunt tempora, quibus iniquus patriarcha Constantinopolitanus Vallacorum ecclesiam dei sub Turcharum tributo constitutam persequi et extirpare conatur et quo ulteriorum, eo miseriorem vitam tam religio Franciscana quam reliquus cetus vivere videtur, nam adsunt modo ea tempora, quod totaliter subdit suaeque potestati subiicit dictum populum dei quasi ad normam schismaticorum volens reducere novasque leges imponere ita, ut omnino ab eo, non autem a sede apostolica haec tam ampla christianitas dependeat. Cum enim propriis viribus tam forti et valido inimico resistere non possit, religio Franciscana humiliter recurrit ad innatam pietatem et clementiam sacrae maiestatis vestrae, ut ad portam Ottomanicam dignetur rescribere, quatenus huius modi attentata praefati patriarchae suo mandato inhibeat et dictos gravatos populos penes antiquas vivendi ritus velit permittere. Quam deus.

Sacrae caesareae maiestatis vestrae devotissimi capellani et servi frater Antonius minister provincialis totaque provincia Bosnae Argentina.

Augustissimo imperatori domino clementissimo humillime supplicat.

Frater Antonius
minister provincialis cum tota provincia
Bosnensi (prout intus)

*

1675 juni 30 winn·

Leopold von gottes gnaden erwöhlter römischer Kaysser zu allen zeitten wehrer de reichs etc.

Gethreuer, lieber. Hiebey gefuegt hastu mit mehrerm gehorizt zu ersehen wasgestaldten sich bey unnss frater Antonius minister provincialis Franciscaner ordens mit unndt neben der gantzen bosnishen provinz wider die von dem wallahischen patriarchen su Consantinopel der unnter dem Türckhischen ioch begriffenen catholishen Kürchen zuefuegenden grossen betragnüssen und suechenden völligen austhilgung derselben demuethigist beclagt unndt angebracht, dazser Patriarch ihren orden olda ihme nnderwürffig machen unndt bey selbigen wie auch denen übrigen catholischen der abtrünnigen regl einfuehren ihnen selbsten seine leges vorschrei ben unndt mithin die christenheit dasebbst unnter sich ziechen wolle mit unnter thänigister bütte, weillen sy einem so mächtigem feindt der catholischen religion nicht gewashsen wür gerueheten dem türckhischen Kayser Zuezuschreiben, damit ihme patriarchen dergleichen anbegönnen eingestelt unndt die betrangte catholische Christen bey ihrem alten glauben unndt regeln gelassen unndtgeschutzt werdten. Gleichwie nun weniger nicht alss dass durch derley des patriarchen zu Constantinopel usurpierende aigenmächtigkheit unndt suechennden dominat über die catholische Kürchen unndt deren religions genossene dieselbe alss welche ohne das in schwährer dienstbahrkheit selliger enndten leben sehr harth getruckht würdet und wür unnss deren dahers gar gern annemben. alss wollestu gehöriger orthen mit aller beweglichkheit unnd nachtruckh gemelte pressurn der catholischen repraesentieren unndt eyfrig darob sein weillen alle andere bey ihren glauben in Türckhey ruehig gelassen werdten unndt auch denen catholishen sinsten niemahlen des glaubens halber ichtwas in weeg gelegt wordten, damit mehrbesagtem patriarchen dergleichen attentata ernstlich verbothen unndt denen in Türckhey sich aufhaltenden armben catholischen geist unndt weldtlichen nicht allein wider den bisshero gevebten vivendi ritum nichts widriges zuegemuethet, sondern sy darbey noch forderhin unangefochten gefassen unndt hanndtgehabt werdten, nicht weniger auch sonsten der catholischen religion, wo du einige gelegenheit etwas guetes für selbige auszurichten ersichest mit einwendtung aller möglichisten officien unndt sonsten vleissig an die hanndt shehen. Deme du nun rechts zu thuen wüs-

sen würdest unndt wür verbleiben dir anbey mit Kayserlichen unnet landtsfürstlichen gnaden wohlgewogen.

Geben in unserer statt wienn, den 30ten iunii im sechzehenhundert fünff unndt sübenzigisten unnserer reiche des römischen im sübenzehenten, des hungarischen im zwainzigisten unnd des böhaimbischen im neunzehendten iahren.

Ad mandatum sacra caesarea maiestatis proprium.

(Rückseite)

Unnssern residenten an der Ottomanischen porten unnd lieben getrenen Johann Christophen im Kündtsperg.

ΤΟ ΠΡΩΤΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΠΑ*

Πρὸς ἐξέτασιν ὑπολείπεται ἡμῖν τέλος μία ἔτι ῥῆσις ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τοῦ Λουκᾶ, εἰς τὴν ὁποίαν πολλὴ σημασία ἐδόθη κατὰ τοὺς νεωτέρους ἰδίως χρόνους· διότι αὕτη φέρεται ὡς μαρτυρία οὐ μόνον ὑπὲρ τοῦ πρωτείου καὶ τῆς ὑπεροχῆς τοῦ Πέτρου ἐν τοῖς ἀποστόλοις, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τοῦ ἁλανθάστου αὐτοῦ τε καὶ τῶν ὑποτιθεμένων αὐτοῦ διαδόχων, τῶν ρωμαίων Παπῶν. Ἡ ῥῆσις εὑρηται ἐν τῷ κβ' κεφαλαίῳ τοῦ Λουκᾶ, στίχῳ 31 καὶ ἑξῆς, ἔχουτα ὧδε· «Εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Σίμων, Σίμων, ἰδοὺ ὁ σατανᾶς ἐξητήσατο ὑμᾶς τοῦ συνιάσαι ὡς τὸν σῖτον, ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ, ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου. Καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας, στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, μετὰ σοῦ ἕτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι· ὁ δὲ εἶπε· λέγω σοι, Πέτρε, οὐ μὴ φωνήσει σήμερον ἀλέκτωρ, πρὶν ἢ τρὶς ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι με». (πρβλ. Ματθ. κς', 33—35. Μάρκ. ιδ', 29—31. Ἰωάνν. ιγ', 37—38). Ἰδοὺ τὸ εὐαγγελικὸν χωρίον, ὅπερ φέρεται εἰς ἀπόδειξιν ὅτι τῷ Πέτρῳ καὶ τοῖς διαδόχοις αὐτοῦ ἐν Ρώμῃ οὐ μόνον τὸ πρωτεῖον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἁλάνθαστον ἔδωκεν ὁ Χριστός. Τὴν ἔννοιαν ταύτην ἐνέχει, ὡς διατείνονται οἱ ὑπεράλπειοι, ἡ ὑπὲρ τοῦ Πέτρου ἐξαιρετικὴ δέησις τοῦ Κυρίου καὶ ἡ πρὸς αὐτὸν ἔπειτα γενομένη παραγγελία ἵνα στηρίξῃ τοὺς ἀδελφούς του. Ἐν τῷ προσώπῳ δὲ τοῦ Πέτρου συμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ Πάπαι τῆς Ρώμης, ἐπειδὴ τὴν αὐτὴν δὰ ἀποστολὴν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὁ Πέτρος, θὰ εἶχον καὶ αὐτοὶ καὶ τῶν αὐτῶν ἑπομένως χαρισμάτων κοινωνοὶ ἔμελλον νὰ ὦσι. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ τοιαύτη ἑρμηνεία ὑπάρχει νεωτέρα ἀνακάλυψις· διότι πολὺ μετὰ ταῦτα ἔφερεν αὐτὴν εἰς φῶς ἡ ἑρμηνευτικὴ ὀξυδέρκεια τῆς λατινικῆς ἱεραρχίας. Ἡ τοιαύτη ὑπὲρ τοῦ πρωτείου καὶ ἰδίως τοῦ ἁλανθάστου τῶν Παπῶν ἐξήγησις ὑπάρχει ὅλως ἄγνωστος εἰς τοὺς ἀρχαιοτέρους ἐκκλησιαστικοὺς κύκλους τῆς Ρώμης. Χρῆσις αὐτῆς ἐγένετο ἐν πρώτοις κατὰ τὸν ἕβδομον αἰῶνα, καὶ τὴν χρῆσιν ταύτην ποιοῦνται πρῶτοι καὶ μόνοι οἱ Πάπαι τῆς Ρώμης. Πρῶτος δὲ λέγεται ὅτι ἔδωκε τοιαύτην ἑρμηνείαν ὁ Πάπας Ἀγάθων (περὶ τὸ 680), ἐπιχειρήσας νὰ συστήσῃ καὶ ὑποστηρίξῃ δι' αὐτῆς ἰδίαν ἐξαιρετικὴν διὰ τὸν πατριαρχικὸν θρόνον τῆς Ρώμης προνομίαν· ὕστερον δὲ ἡ ἑρμηνεία αὕτη, κατὰ τὴν συνήθειαν ἣν καθιέρωσεν ἡ Ρώμη, ἀπεδόθη διὰ τῶν **ψευδοϊσιδωρείων** εἰς Πάπας ἀρχαιοτάτων χρόνων[1].

Ἀλλὰ καὶ ἁπλοῦν βλέμμα ἐὰν ῥίψωμεν ἐπὶ τῆς συναφείας, ἣν ἔχει ἐν τῇ σειρᾷ τοῦ λόγου ἡ προκειμένη εὐαγγελικὴ ῥῆσις, ἀμέσως ἐννοοῦμεν ὅτι οὐδὲ πόρρωθεν γίνεται λόγος ἐν αὐτῇ περὶ ἀπονομῆς πρωτείου καὶ ἁλανθάστου εἰς τὸν Πέτρον[2]. Ὁ Ἰησοῦς ἐδεήθη ἰδίᾳ ὑπὲρ τοῦ Πέτρου ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἀκριβῶς αὐτὸς πρὸ

* συνέχεια ἀπ. σελ. 377—380

1 **Ψευδοϊσιδώρεια** καλεῖται ἡ συλλογὴ διαφόρων πλαστῶν παπικῶν ἐγκυκλίων γραμμάτων, συνοδικῶν κανόνων καὶ βασιλικῶν διαταγμάτων, χαλκευθεῖσα ἱεροκρυφίως, ὡς σήμερον παρὰ πάντων ἀνεξαιρέτως ὁμολογεῖται, κατὰ τὸν Θ' αἰῶνα, πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ παπικοῦ πρωτείου, ἀποδοθεῖσα δὲ ψευδῶς εἰς τὸν ἐξ Ἱσπάλης Ἰσίδωρον, ἐπίσκοπον Σεβίλλης, τελευτήσαντα τῷ 636 Σ. Μ.

2 Ἐν πρώτοις παρατηρητέον ὅτι ᾧ σατανᾶς ἐξητήσατο ἵνα σκανδαλίσῃ τὴν πίστιν ἁπάντων τῶν μαθητῶν, ὁ δὲ Κύριος ἐπέτρεψεν αὐτῷ μόνον τὸν Πέτρον, δι' αὐτὸ τοῦτο μάλιστα διότι ἐφθέγγετο λόγους φιλαυτίας καὶ ἐδικαίου ἑαυτὸν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, λέγων· εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοὶ, ἐγὼ δὲ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι» (Ἐγκύκλ. τῆς ὀρθ. Ἐκκλησ. σελ. 20). ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν δέησιν τὴν γενομένην ἰδίᾳ ὑπὲρ τοῦ Πέτρου, καὶ αὕτη εἶχε τὸν λόγον της.

πάντων τῶν ἄλλων ἀνάγκην εἶχε τῆς δεήσεως τοῦ Κυρίου· διότι τούτου ἀκριβῶς ἡ πίστις ἐκινδύνευεν, ὡς τοῦτο ἀρκούντως διαλαλεῖ ἡ ἀμέσως ἐπακολουθοῦσα τριττὴ ἄρνησις.

Ἐὰν δὲ ὁ Κύριος προτρέπῃ αὐτὸν μετὰ τὴν μετάνοιαν καὶ ἐπιστροφὴν νὰ στηρίξῃ τοὺς ἀδελφούς του, τοῦτο εἶναι πολὺ φυσικόν, εἶναι παραγγελία ἀπευθυνομένη τόσον πρὸς τὸν Πέτρον, ὅσον καὶ πρὸς πάντα ἄλλον μαθητὴν αὐτοῦ· διότι ἕκαστος χριστιανὸς ἔχει χρέος νὰ στηρίζῃ τὸ κατὰ δύναμιν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐν τῇ πίστει. Ὁ Πέτρος ὤφειλε νὰ στηρίξῃ ἐν τῇ πίστει τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ὅσοι ἔμελλον νὰ πιστεύσωσιν εἰς Χριστὸν[1], καὶ τοῦτο ἔπραξε ὁ μακάριος Πέτρος καθ' ὅλον αὐτοῦ τὸν βίον σύμφωνα μὲ τὴν παραγγελίαν τοῦ θείου αὐτοῦ διδασκάλου. Ἀδύνατον ἄρα νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι διὰ τῆς παραγγελίας ταύτης εἰδικὸν προνόμιον ἀπενεμήθη τῷ Πέτρῳ. Ἢ μήπως τὸ καθῆκον τοῦτο, ἢ τὸ δικαίωμα, τοῦ στηρίζειν τὸν πλησίον ἐν τῇ πίστει ἔχει πράγματι μόνον ὁ Πέτρος καὶ ὁ Πάπας, οὐδεὶς δὲ ἄλλος; Ἐὰν τοιαύτη ὑπόθεσις θὰ ἦτο ἀσυγχώρητος, ἢ μᾶλλον ἄτοπος καὶ μωρά, ἐὰν ἐξ ἐναντίας ἡ παραγγελία τοῦ Κυρίου ἀπευθύνεται οὐ μόνον πρὸς τὸν Πέτρον, ἀλλὰ καὶ πρὸς πάντα ἄλλον πιστόν· καὶ ἕκαστος χριστιανὸς ὀφείλει νὰ στηρίζῃ ἐν τῇ πίστει τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἆρά γε ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι οὗτος καὶ ἀλάνθαστος ὅπως ἐκτελῇ τὸ καθῆκον τοῦτο; Πῶς; Ἀλλ' ἐὰν τοιοῦτόν τι δὲν ἐπιτρέπεται ἡμῖν νὰ παραδεχθῶμεν, τότε ἄλλο τόσον βέβαια δὲν ἐπιτρέπεται καὶ τὴν πρὸς τὸν Πέτρον γενομένην προτροπὴν τοῦ στηρίξαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ νὰ θεωρήσωμεν ὡς παροχὴν εἰς αὐτὸν τοῦ ἀλανθάστου[2]. Θαυμάζει τις ἀληθῶς πῶς ἐκεῖνα ἀκριβῶς τὰ εὐαγγελικὰ λόγια τὰ μαρτυροῦντα τὴν ἀσθένειαν καὶ ἀστασίαν τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Πέτρου μεταχειρίζονται ὡς ἀπόδειξιν τοῦ πρωτείου καὶ τοῦ ἀλανθάστου αὐτοῦ, συνάγοντες ἐξ αὐτῶν τὰς αὐτὰς προνομίας καὶ διὰ τοὺς λεγομένους διαδόχους του, τοὺς Πάπας τῆς Ρώμης. Ἡ πρὸς τὸν ἀσθενῆ ἰδίᾳ περεχομένη βοήθεια ἐκλαμβάνεται ὡς δωρεὰ μοναδικοῦ πρωτείου· ἡ περὶ τὴν πίστιν ἀστασία τοῦ Πέτρου καὶ ἡ πτῶσις ἐν τῇ ἀρνήσει τοῦ Κυρίου του καὶ τὰ ἐπακολουθήσαντα ὡς ἀφορμαὶ ἀπονομῆς ἐκτάκτων πρὸς αὐτὸν προνομίων καὶ χαρισμάτων. Ἀλλὰ τοιαύτη περὶ τὴν ἑρμηνείαν τῆς ἁγίας Γραφῆς αὐθαιρεσία καὶ τοιαύτη διαστροφὴ τῆς ἐννοίας σαφεστάτων καὶ ἀριδήλων γραφικῶν ῥήσεων, ἐκεῖ μόνον εἶναι δυνατή, ἔνθα οἱ ἄνθρωποι βαίνουσι καὶ ἐργάζονται ἐπὶ ἀρχῶν καὶ ἀξιώσεων ἐκ τῶν προτέρων ὡρισμένων, καὶ τὴν δύναμιν ἔχουσι καὶ τὴν ἀναίδειαν ἐναντίον τῆς ἁγίας Γραφῆς, ἐναντίον τῆς πίστεως, ἐναντίον τῆς ἐπιστήμης, καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ θείου λόγου τὴν πασίδηλον καὶ πανθομολογουμένην νὰ ὑποκαθιστῶσι διὰ τῆς ἀρεστῆς εἰς αὐτοὺς ἐξηγήσεως, καὶ ταύτην τοῖς πιστοῖς διὰ τῆς βίας νὰ ἐπιβάλλωσι, καὶ πᾶσαν περαιτέρω ὀρθὴν καὶ ἐμβριθῆ περὶ τούτων σκέψιν διὰ τῆς συνηθείας, διὰ τοῦ φόβου καὶ τῆς καταπτοήσεως τῶν πνευμάτων νὰ παρακωλύωσιν.

Ὅτι εἰς πάσας ταύτας τὰς εὐαγγελικὰς ῥήσεις οὐδὲν πρωτεῖον, οὐδὲν πρεσβεῖον τιμῆς πρὸ τῶν ἄλλων ἀποστόλων ἀπονέμεται τῷ Πέτρῳ, ὅτι οὐδὲν εἶδος ἀρχῆς καὶ ἡγεμονίας ἀνατίθεται αὐτῷ, τοῦτο ἐξάγεται καὶ ἐκ τῆς μετὰ ταῦτα στάσεως τοῦ ἀποστόλου τούτου, ὅπου ἐν τοῖς βιβλίοις τῆς Καινῆς Διαθήκης βλέπομεν αὐτὸν ἐμφανιζόμενον

1. Πῶς; παραινῶν καὶ παραγγέλλων μὴ ὑψηλοφρονεῖν καὶ λόγους φιλαυτίας φθέγγεσθαι· ὅτι «τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής»· Σ. Μ.

2. Ὅσον οἱ λόγοι τοῦ Πέτρου πρὸς τὸν διδάσκαλον, «Κύριε, εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί, ἀλλ' οὐκ ἐγώ· μετὰ σοῦ ἕτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον»· καὶ οἱ τοῦ διδασκάλου πρὸς τὸν Πέτρον, «οὐ μὴ φωνήσει σήμερον ἀλέκτωρ πρὶν ἢ τρὶς ἀπαρνήσῃ με», καθιστῶσι πρόδηλον ἔνθεν μὲν τὸ φίλαυτον καὶ ἐγωϊστικὸν τοῦ Πέτρου, ἔνθεν δὲ τὸ ἀσθενὲς τῆς πίστεως αὐτοῦ· τόσον ἀφ' ἑτέρου πρόδηλον τυγχάνει ὅτι ἡ προτροπὴ ἡ διδομένη τῷ Πέτρῳ ἵνα στηρίξῃ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, «καὶ ἐσύ ποτε ἐπιστρέψας στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου», συνέπειά ἐστι τῆς πτώσεως καὶ μετανοίας καὶ ἐπιστροφῆς αὐτοῦ. Ἐπομένως ἐάν τις ἤθελε νὰ δώσῃ ἰδιαιτέραν ἔννοιαν εἰς τὸ «στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου», τοιαύτην ὤφειλε νὰ δώσῃ καὶ εἰς τὸ «ἐπιστρέψας»· ἀλλὰ τότε τὸ συμπέρασμα κατὰ λογικὴν ἀκολουθίαν θὰ ἦτο ἀναμφιβόλως τὸ ἑξῆς· ὅτι οἱ διάδοχοι τοῦ Πέτρου οἱ κληρονομήσαντες τὸ προνόμιον τοῦ στηρίζειν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν ἐν τῇ πίστει, θὰ ἐκληρονόμουν καὶ τὰ συναφῆ τῷ προνομίῳ τούτῳ, καὶ κατ' ἀκολουθίαν θὰ εἶχον καὶ αὐτοὶ ἀνάγκην ὁμοίας ἀρνήσεως, μετανοίας καὶ ἐπιστροφῆς μετὰ τὴν ἄρνησιν ὅπως στηρίξωσι τοὺς ἑαυτῶν ἀδελφούς. Παρβλ. Γεττὲ ἔνθ. ἀνωτ. Σ. Μ.

καὶ ὁρῶντα. Ὁ ἀπόστολος Πετρος οὐδαμοῦ παρέρχεται εἰς μέσον μὲ τὴν ἀξίωσιν ὑπεροχῆς ἢ κυριαρχίας ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀποστόλων, οὐδαμοῦ ἀντιποιεῖται πρωτεῖον, οὐδαμοῦ ἐξήσκησεν ὑπερτάτην ἀρχὴν καὶ ἐξουσίαν· καὶ ὅμως ἂν πράγματι ἦτο δεδομένον εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Κυρίου πρωτεῖον, δὲν θὰ ἦτο μόνον δικαίωμά του, ἀλλὰ καὶ καθῆκόν του νὰ ἀντιποιηθῇ τοῦτο καὶ εἰς ἐνέργειαν νὰ βάλῃ· διότι δὲν θὰ ἦτο βεβαίως δεδομένον εἰς αὐτὸν εἰκῇ καὶ μάτην, οὐδὲ θὰ ἐπετρέπετο νὰ ἐξασκῇ αὐτὸ ὡς ὑπάλληλος μυστικῆς ἀστυνομίας. Ἀλλ' ὅτι τοιοῦτό τι ἔλαβέ ποτε χώραν, οὐδ' ἀμυδρότατον ἴχνος ἀπαντᾷ ἐν τῇ ἁγίᾳ Γραφῇ. Τοὐναντίον ὁ Πέτρος παρίσταται πειθόμενος καὶ ὑπείκων εἰς τοὺς ἄλλους. Ἂν ποτε ὁ Πέτρος προσηγορεύετο ὑπό τινος «ἡγεμὼν τῶν ἀποστόλων» πολὺ βεβαίως θὰ ἐξεπλήττετο καὶ μετ' ἀποστροφῆς θὰ ἀπέκρουε τὴν προσηγορίαν ἀποκρινόμενος «ὕπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ, ὅτι σκάνδαλόν μου εἶ». Ἐνθυμούμενος ὅσα σαφῶς καὶ ὡρισμένως ἐδίδαξεν ὁ Σωτὴρ περὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, διακηρύττων ὅτι αὕτη δὲν ἦτο βασιλεία ὡς αἱ βασιλεῖαι τοῦ κόσμου τούτου, ἐπιτρέπουσα ἐν ἑαυτῇ τὴν ἐγκαθίδρυσιν ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν κοσμικῶν βασιλέων· ἐνθυμούμενος ὅτι ἐν τῇ βασιλείᾳ ταύτῃ πρῶτος καὶ πάντων μείζων εἶναι ὁ ἔσχατος καὶ ταπεινότατος τῶν ἄλλων, σφόδρα θὰ διεμαρτύρετο, ἐὰν τὸ λόγιον «Σὺ εἶ Πέτρος κτλ.» θὰ ἀνέφερέ τις εἰς τὸ πρόσωπόν του μὲ τὴν ἀποδοθεῖσαν αὐτῷ ὕστερον παπικὴν ἔννοιαν, καὶ διαρρήδην θὰ διεβεβαίου ὅτι καὶ πᾶς ἄλλος πιστὸς δύναται νὰ εἶναι εἰς Πέτρος ὁμολογῶν τὸν Χριστὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος[1]. Ταῦτα δὲ λέγων ὁ μακάριος Πέτρος, θὰ παρέπεμπε ἀναμφιβόλως καὶ εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ Εὐαγγελίου, ἔνθα διαρρήδην ἠρνήθη ποτὲ ὁ Σωτὴρ νὰ ἀναγνωρίσῃ καὶ ἀπονείμῃ ἀξιώματα καὶ θέσεις τιμητικὰς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ φύσεως τοιαύτης, οἵα ἡ ἐπὶ γῆς παπικὴ βασιλεία (Ματθ. κ', 20. Μάρκ. ι', 35).

(ἕπεται συνέχεια)

1. Τὴν ἔννοιαν ταύτην ἀναπτύσσει ὁ Ὠριγένης παρατηρῶν ὅτι πάντες οἱ πιστεύοντες εἰς Χριστὸν καὶ τοῦτον υἱὸν τοῦ Θεοῦ ὁμολογοῦντες Πέτροι εἰσὶ καὶ ἐπ' αὐτοὺς ὑπάρχει ᾠκοδομημένη ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. «Πέτρα γάρ, λέγει, πᾶς ὁ Χριστοῦ μαθητής . . . καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν τοιαύτην πέτραν οἰκοδομεῖται ὁ ἐκκλησιαστικὸς πᾶς λόγος καὶ ἡ κατ' αὐτὸν πολιτεία . . . Εἰδὲ ἐπὶ τὸν ἕνα ἐκεῖνον Πέτρον νομίζεις ὑπὸ τοῦ Θεοῦ οἰκοδομεῖσθαι τὴν πᾶσαν Ἐκκλησίαν μόνον, τί ἂν φήσαις περὶ Ἰωάννου τοῦ τῆς βροντῆς υἱοῦ ἢ ἑκάστου τῶν ἀποστόλων; Ἄλλως τε ἆρα τολμήσομεν λέγειν ὅτι Πέτρου μὲν ἰδίως πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσι, τῶν δὲ λοιπῶν ἀποστόλων καὶ τῶν τελείων κατισχύσουσιν; . . . Ἆρα δὲ τῷ Πέτρῳ μόνῳ δίδονται ὑπὸ τοῦ Κυρίου αἱ κλεῖδες τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας, καὶ οὐδεὶς ἕτερος τῶν μακαρίων αὐτὰς λήψεται; . . . Παρώνυμοι γὰρ πέτραι πάντες οἱ μιμηταὶ τοῦ Χριστοῦ . . . Χριστοῦ μέλη ὄντες παρώνυμοι ἐχρημάτισαν χριστιανοί, πέτρας δὲ Πέτροι, . . . καὶ πρὸς πάντας τοὺς τοιούτους ἂν λέγοιτο ἀπὸ τοῦ Σωτῆρος τὸ «Σὺ εἶ Πέτρος καὶ τὰ ἑξῆς». Ὠριγ. εἰς τὸν Ματθ. τόμ. 12. § 10 καὶ 15. Σ. Μ.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Γεώργιος Θεοδώρου Κωμοπολίτης, χῖος ὑπήκοος ὀθωμανός, ἄλλοτε κουρεὺς ἐν Γαλατᾷ παρὰ τὰ Κιουρεκτζίδικα, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον δευτέραν καὶ ὥραν 8 π. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης διὰ τῶν ἐφημερίδων δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις πνευματικοῦ δικαστηρίου ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Μαριάνθης Ἀντωνίου Βερώνη, ὑπηκόου ὀθωμανῆς, τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένης, κατοίκου Ξυλοπόρτης, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 4 Ἰουνίου 1907.

Ὁ προεδρεύων 3

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀριόδιος Δ. Χαμουδόπουλος.

Τοῖς συνδρομηταῖς τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» τοῖς ἐγγραφεῖσι κατὰ τοὺς τελευταίους δύο μῆνας ἀγγέλλομεν ὅτι στέλλομεν τὰ ἀπὸ 1 μαρτίου φύλλα μόνον, εἶτα δὲ θέλομεν ἀποστείλει καὶ τὰ ἀπὸ 1 τοῦ ἔτους τούτου, μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν ἐλλειπόντων τινῶν τευχῶν.

Παρακαλοῦνται αἱ ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες αἱ ἀναδημοσιεύουσαι τὰς ἐπιστολὰς τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ὀρθοδόξων μητροπολιτῶν, ἃς ἐκδίδομεν, νὰ ἀναφέρωσιν ὅτι αὗται τὸ πρῶτον ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ».

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.

ΑΡΙΘ. — 26

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 28 ΙΟΥΝΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπίκαιρα γράμματα — Ἔκθεσις μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης — Σχολείων τελεταί — Τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου καὶ Πάπα.

Ἐκκλησιαστ. χρονικὰ εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Μογλενῶν

Παναγιώτατε καὶ Θειότατε Δέσποτα,

Ἔχω ὑπ' ὄψει σεπτὸν πατριαρχικὸν γράμμα ὑπ' ἀριθμὸν 3374 καὶ ἡμερομηνίαν 14 Μαΐου ἐ. ἔ., ὅπερ περιῆλθεν εἰς χεῖράς μου τὴν 30 τοῦ ἰδίου καὶ δι' οὗ ζητοῦνται καὶ παρ' ἐμοῦ πληροφορίαι περί τινων ἐπεισοδείων διαλαμβανομένων ἐν τῷ ἐγκλείστως ἀποσταλέντι μοι ἐν ἀντιγράφῳ μεταφράτεως σημειώματι καὶ ἀναφερομένων πρός τινας τῶν ἐν τῇ Νομαρχίᾳ Θεσσαλονίκης κατοικούντων βλαχοφώνων.

Εἰς ἀπάντησιν γνωρίζω εὐσεβάστως τῇ Υ. Θ. Π., ὅτι τὰ ἐπεισόδια ταῦτα οὐδεμίαν ἔχουσι σχέσιν μετὰ τῶν βλαχοφώνων κατοίκων τῆς ἐν τῇ ρηθείσῃ Νομαρχίᾳ περιφερείας τῆς ταπεινῆς μου ἐπαρχίας καὶ ὅτι οὐδεμίαν ἀπολύτως ἔχω περὶ αὐτῶν γνῶσιν· ἀλλ' ἐκ τούτων λαμβάνων ἀφορμήν, παρακαλῶ τὴν Υ. Θ. Π. ὅπως ἐπιτρέψῃ μοι ἵνα ἐκφράσω τὴν λύπην καὶ ἀγανάκτησίν μου καὶ ῥίξω κραυγὴν διαμαρτυρίας ἐπί τισι γενικαῖς ἐκφράσεσι τοῦ σημειώματος εἰς τὰ καίρια τὸ ἀρχιερατικὸν γόητρον θιγούσαις. Ἐν τῷ σημειώματι λέγεται, Παναγιώτατε, ὅτι «ἡ θέσις τῶν ἐν τῇ Νομαρχίᾳ Θεσσαλονίκης βλάχων καθίσταται ὁσημέραι δεινοτέρα ἕνεκα τῆς πρωτοφανοῦς θρασύτητος τῶν Μητροπολιτῶν» . . . . καὶ κατωτέρω ὅτι «αἱ καταδιώξεις, ἃς ὑφίστανται οἱ βλάχοι τῶν προρρηθέντων τμημάτων φονεροῦσιν ἐν μέρει τὸ σύστημα, οὗτινος χρῆσις γίγνεται σχεδὸν πανταχοῦ, τῇ διαταγῇ καὶ τῇ προστασίᾳ τῶν Ὀρθοδόξων Μητροπολιτῶν . . . .

Ὁποία τερατώδης διαστροφὴ τῆς ἀληθείας! ὁποία ἀπροκάλυπτος χρῆσις παχυλῶν ψευδῶν καὶ εἰδεχθῶν συκοφαντιῶν! Αἱ ἐκφράσεις αὗται τοῦ σημειώματος ὑπομιμνήσκουσί μοι, Παναγιώτατε, τὴν γνώμην, ἣν ἄλλοτε οἵτε ἰθύνοντες καὶ σύμπασα σχεδὸν ἡ Εὐρώπη εἶχον περὶ τῶν Ἀρχιερέων προκειμένου περὶ τῶν βουλγαροφώνων χωρίων καὶ ἣν πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἡ Α. Ἐξ. ὁ γενικὸς ἐπόπτης Χιλμῆ πασᾶς σαφῶς καὶ ἀπε-

ριφράστως ἐδήλωσε τῷ σεβ. Μητροπολίτῃ Θεσσαλονίκης, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τοῦ ὑπὸ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας πρὸς τὰς ἱερὰς Μητροπόλεις κοινοποιηθέντος ἀντιγράφου γράμματος ὑπὸ ἡμερομηνίαν 17 Μαρτίου 1904 τῆς Α. Σ. ἐν ᾧ ἀναφέρονται καὶ οἱ ἑξῆς λόγοι τῆς Α. Ἐξ. «δέον νὰ γνωρίζωμεν ὅτι μέχρις ἐσχάτων ἐν Εὐρώπῃ ἐπεκράτει ἡ ἰδέα καὶ ἡ πεποίθησις ὅτι οἱ Ὀρθόδοξοι Ἀρχιερεῖς διὰ τῶν ὀργάνων αὐτῶν καὶ διὰ ποικίλων μέσων ἐξηνάγκαζον τὰ βουλγαρόφωνα χωρία ἄκοντα νὰ μένωσιν ἐν τῇ Ὀρθοδοξίᾳ καὶ νὰ ἀναγνωρίζωσι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ὅτι ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ καὶ πεποιθήσει ταύτῃ ἅπαντα τὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη .... ἐξαιρέσει τῆς Ἰταλίας, δυσμενῆ εἶχον τὴν γνώμην καὶ προαίρεσιν πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον». Ἡ δὲ ρωμουνικὴ προπαγάνδα, γνωρίζουσα πάντα ταῦτα καὶ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἐπικράτησις τῆς τοιαύτης περὶ τῶν Ἀρχιερέων παντάπασιν ἐσφαλμένης γνώμης ὀφείλεται εἰς τὸ ἐν χρήσει ὑπὸ τοῦ βουλγαρικοῦ Κομιτάτου σύστημα ἐνεργείας, ἤρξατο καὶ αὕτη συνεργαζομένη ἄλλως τε καὶ ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἐκείνου, ἵνα τὸ αὐτὸ πρόγραμμα ἐνεργείας θέτῃ εἰς ἐφαρμογήν, διαστρέφουσα πάντοτε τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων, πλεῖστα ὅσα ψεύδη καὶ συκοφαντίας ἑκάστοτε μηχανωμένη, ἐπιρρίπτουσα ἐπὶ τοὺς Ἀρχιερεῖς τῶν πάντων τὴν εὐθύνην καὶ, ἐν γένει, πειρωμένη ποικιλοτρόπως ὅπως ἐπισκιάσῃ τὰς ἀποτροπαίους καὶ εἰδεχθεῖς αὐτῆς ἐνεργείας καὶ ἐγκληματικὰς καὶ κακούργους πράξεις.

Καὶ ἀληθὲς μὲν ὅτι φαίνεται ἐπιτυχοῦσα μέχρι τοῦδε ἐν τοῖς ὀπισθοβούλοις αὐτῆς διαβήμασι καὶ μυσαραῖς καὶ ἐγκληματικαῖς ἐνεργείαις· ἀλλ' ἐὰν οἱ περὶ τούτων ἐνδιαφερόμενοι θελήσωσιν ἀμερολήπτως καὶ ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ καὶ ἀκεραιότητι νὰ ἐξετάσωσι τὰ πράγματα, οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι, ὡς ἐξ αὐτῶν ἤτῶν πραγμάτων πεισθέντες ἠναγκάσθησαν νὰ μεταβάλωσιν ἣν πρότερον εἶχον ἐσφαλμένην γνώμην περὶ τῶν ἐν τοῖς βουλγαροφώνοις χωρίοις λαμβανόντων χώραν, καθ' ἃ βεβαιοῖ καὶ ἡ Α. Ἐξ. ὁ γενικὸς ἐπόπτης, ὡς λέγεται καὶ ἐν τῷ προμνησθέντι γράμματι τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης ὅτι «αἱ κρατοῦσαι ἰδέαι καὶ πεποιθήσεις καὶ συνεπῶς αἱ διαθέσεις τῆς Εὐρώπης μετεβλήθησαν ὑπὲρ ἡμῶν πεισθείσης ὅτι οὐχὶ οἱ Ὀρθόδοξοι Ἀρχιερεῖς εἰσὶν οἱ πιέζοντες τοὺς κατοίκους, ἀλλ' οἱ Βούλγαροι, οἵτινες καὶ μέχρι φόνου προβαίνουσι ὅπως ἐξαναγκάσωσιν αὐτοὺς εἰς ἀποσκίρτησιν ἀπὸ τῆς θρησκείας καὶ Ἐκκλησίας των», παρομοίως θέλουσι πεισθῆ καὶ περὶ τῶν ἐν τοῖς βλαχοφώνοις χωρίοις γιγνομένων, ὅτι οὐχὶ τῇ διαταγῇ καὶ προστασίᾳ τῶν Ὀρθοδόξων Μητροπολιτῶν, ὡς ἀναφέρει τὸ σημείωμα, ταῦτα λαμβάνουσι χώραν, ἀλλὰ τοὐναντίον ὅλως τῇ διαταγῇ καὶ προστασίᾳ τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας ἐν συμπράξει μετὰ τοῦ βουλγαρικοῦ Κομιτάτου, ὅπως καταναγκαστικῶς ἐπιβληθῇ εἰς τὸν κουτσοβλαχικὸν πληθυσμόν, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἐξασκουμένου παντοιοτρόπως ἐπ' αὐτοῦ καὶ κατὰ τῶν ἀγαθῶν του τρόμου, ἡ κατάπνιξις τοῦ ἐθνικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ αὐτοῦ φρονήματος καὶ διὰ τῆς βίας ταχθῇ οὗτος ὑπὸ τὴν ρωμουνικὴν σημαίαν.

Περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λεγομένων μου αὐτὰ τὰ πράγματα μονονουχὶ φωνὴν ἀφιᾶσι. Ἐν τῇ Νομαρχίᾳ Θεσσαλονίκης, Παναγιώτατε, περὶ τῶν βλαχοφώνων κατοίκων τῆς ὁποίας καὶ πρόκειται ὁ λόγος, περιλαμβάνονται ἐν τῇ ταπεινῇ μου ἐπαρχίᾳ τὰ ἑξῆς 7 βλαχόφωνα χωρία· Ὀσσάνη, Λειβάδεια, Λούμνιτσα, Πέρισλαβ, Λούγκουντσα, Κοῦπα καὶ Χούμα. Πάντων τῶν χωρίων τούτων ἀνεξαιρέτως οἱ κάτοικοι μέχρι λήγοντος τοῦ ἔτους 1898 ἐνέμενον στερρῶς εἰς τὸ πάτριον φρόνημα καὶ ἦσαν τέκνα γνήσια καὶ πιστὰ τῆς Μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας. Τὴν ἀλήθειαν ταύτην οὐδεὶς δύναται νὰ διαμφισβητήσῃ. Τοῦ γεγονότος δὲ τούτου ὄντος ἀναμφισβητήτου, τίνος ἆρά γε τῇ διαταγῇ καὶ προστασίᾳ ἤρξαντο ἐπιτελούμεναι καὶ παρὰ τοῖς κατοίκοις τῶν χωρίων τούτων αἱ δολοφονίαι ἀπὸ τοῦ ρηθέντος ἔτους 1898 καὶ ἑξακολουθοῦσι δυστυχῶς διαπραττόμεναι εἰσέτι αἵ τε δολοφονίαι καὶ αἱ παντοῖαι ἄλλαι βιαιοπραγίαι; Οὕτως ἐν τοῖς ἄνωθι χωρίοις ἐφονεύθησαν κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν οἱ ἑξῆς Ἕλληνες Ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ κάτοικοι αὐτῶν.

1]	1898	Σεπτεμβρ.	10	ἐφονεύθη	ὁ Δούτσιος Παπανῶρ	ἐκ Περισλὰβ πρόκριτος
2]	»	Ὀκτωβρίου	15	»	Χρῆστος Στεφάνου	» » »
3]	1899	Ἰουλίου	22	»	Ἴτσος Χρήστου	» » ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος
4]	»	Ὀκτωβρίου	28	»	Βοῦλτσος Πέτρου	» Κούπας πρόκριτος
5]	1902	Ἰουλίου	27	»	Ἰὼβ Κεχαγιᾶς	ἐξ Ὀσσάνης »
6]	»	»	»	»	Ἰωάννης Σόφτσης	» » »
7]	»	»	»	»	Διονύσιος Δῖος Ἀθανασίου	» » »
8]	»	»	»	»	Πέτρος Στόϊκου	» » »

9]	1903	Ἰανουαρίου	31	ἐφονεύθη	Πέτρος Στόϊκου	ἐκ	Χούμας	ποιμὴν
10]	»	»	»	»	Ἀθανάσιος Νόλιος	»	»	»
11]	»	»	»	»	Χρῆστος Σμίλκος	»	»	»
12]	»	Ἰουνίου	3	»	Γεώργιος Βλάϊκος	»	Λουμπνίτσης	πρόκριτος
13]	»	»	»	»	Βασίλειος Βλάϊκος	»	»	»
14]	»	Αὐγούστου	10	»	Νικόλαος Οἰκονόμου	»	Λειβαδείων	»
15]	1904	Φεβρουαρ.	3	»	Παπᾶ Γεώργιος Τάντσης	»	Λουμπνίτσης	ἱερεύς
16]	»	Μαρτίου	6	»	Τάσος Μακρῆς	ἐξ	Ὀσσάνης	ποιμὴν
17]	»	»	»	»	Ζῶβος Ἀθανασίου	»	»	»
18]	»	Ἀπριλίου	5	»	Δημήτριος Ρούντας	»	»	πρόκριτος
19]	»	Μαΐου	15	»	Στεφανος Πρώσου	ἐκ	Κούπας	»
20]	»	Σεπτεμβρ.	28	»	Σίμος Χρήστου	ἐξ	Ὀσσάνης	»
21]	»	Νοεμβρίου	2	»	Μαρία Παπᾶ Στογιάννου	ἐκ	Λουγκούτσης	πρεσβυτέρα
22]	»	»	2	»	Νικόλαος Ρογκότης	»	»	πρόκριτος
23]	»	»	2	»	Γεώργιος Ν.	»	»	τετραετὴς παῖς
24]	»	»	16	»	Γκιόσες Γεωργίου	ἐξ	Ὀσσάνης	πρόκριτος
25]	»	Δεκεμβρ.	14	»	Γόσος Γεωργίου	»	»	»
26]	1905	Ἰουλίου	24	»	Νικόλαος Μήτρου Μπέλας	ἐκ	Λειβαδείων	ἀρχιποιμὴν
27]	»	Αὐγούστου	21	»	Κώνστας Στεργ. Κολέρδας	»	»	»
28]	»	»	21	»	Νούσιος Μόνας	»	»	ποιμὴν
29]	»	»	26	»	Στυλιανὸς Δ. Μπαρτζᾶς	»	»	»
30]	»	»	26	»	Κώνστας Δημ. Μπαρτζᾶς	»	»	»
31]	»	Ὀκτωβρ.	3	»	Φώτης Πασιώτας	»	»	ἀρχιποιμὴν
32]	»	»	3	»	Τάσος Πάσικας	ἐκ	Λειβαδείων	ποιμὴν
33]	»	»	5	»	Στέργιος Δ. Μπόρτζας	»	»	ἀρχιποιμὴν
34]	»	»	10	»	Γιάγκος Μπαρμπόσκας	»	»	ποιμὴν
35]	1906	Μαρτίου	2	»	Στέφανος Παπαστεφάνου	»	Λουμπνίτσης	πρόκριτος
36]	»	»	10	»	Χρῆστος Πέτρου	»	Λουγκούτσης	»
37]	»	Ἀπριλίου	22	»	Ἰωάννης Κ. Σαραμαντᾶς	»	Λειβαδείων	ποιμὴν
38]	»	Μαΐου	8	»	Γεώργιος Γεωρτζέκος	»	Λουμπνίτσης	»
39]	»	Ἰουνίου	15	»	Γεώργιος Τέγου	»	Λειβαδείων»	»
40]	»	»	15	»	Μιχαὴλ Κωνσταντίνου	»	»	»
41]	»	Αὐγούστ.	20	»	Γεώργιος Στεργίου	»	»	»
42]	»	»	20	»	Νικόλαος Κωνσταντίνου	»	»	»
43]	»	»	27	»	Μιχαὴλ Τζιζάρης	»	»	»
44]	»	Σεπτ.	13	ἐδηλητηριάσθη	Παπᾶ Χρῆστος	ἐξ	Ἠπείρου ἡγούμ. τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ παρὰ τὴν Ὀσσάνην	
45]	»	Ὀκτωβρ.	31	ἐφονεύθη	Δημήτριος Γεωργίου	ἐξ	Ὀσσάνης	γεωργός

Ἐκτὸς δὲ τῶν φόνων τούτων καὶ ἑτέρων 20 καὶ πλέον λαβόντων χώραν τραυματισμῶν ἄλλων προσώπων, ἐαθέντων ἀκολούθως, οἱ κάτοικοι τῶν ρηθέντων χωρίων ἤρξαντο ὑφιστάμενοι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1898 καὶ παντοίας ἄλλας κακώσεις, ληστεύσεις καὶ βιαιοπραγίας, ἃς συντομίας ἕνεκεν παραλείπω, ἀναφέρων μόνον διὰ τὸ μέγεθος τῆν πυρπόλησιν τῆς ἐν Λειβαδίοις οἰκίας μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτῆς, ἀξίας ὑπὲρ τὰς 600 λίρας, τοῦ Μιχαὴλ Χατζηβρέτα ἐμπόρου αὐτόθεν, φιλογενεστάτου, ὅστις ἔκτοτε ἐκπατρισθεὶς διαμένει ἐν Γενιτσοῖς, γενομένην τῇ 1 Μαΐου 1904, τὴν σφαγὴν 500 προβάτων μετὰ ἄλλων κλοπῶν τοῦ Νικολάου Μήτρου Μπέλλη ἐκ Λειβαδείων, ἀφωσιωμένου τέκνου τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, λαβοῦσαν χώραν τῇ 24 Ἰουλίου 1905, τὴν διαρπαγὴν 900 ὅλων προβάτων τοῦ πιστοτάτου εἰς τὰ πάτρια Γεωργίου Δ. Μπέλλη ἐκ Λειβαδείων ἐπισυμβᾶσαν τῇ 14 Ἰουνίου 1906 ὡς καὶ τὴν κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα (31 Μαΐου 1907) λαβοῦσαν χώραν ληστείαν καὶ παντελῆ ἐκγύμνωσιν 47 ὅλων πιστῶν τῇ Μητρὶ Ἐκκλησίᾳ οἰκογενειῶν ποι-

μένων τοῦ χωρίου ἐπίσης «Λειβάδεια» γενομένην καθ' ὁδὸν τῶν μὲν 40 μεταξὺ Γενιτσῶν καὶ Λειβαδείων τῶν δὲ 7 μεταξὺ Γουμέντσης καὶ Λειβαδείων. Ἀποτέλεσμα δὲ τῶν δολοφονιῶν καὶ τῶν παντοίων ἄλλων βιαιοπραγιῶν ἐπὶ τῶν κατοίκων τῶν χωρίων τούτων ὑπῆρξεν ἡ ἀναγκαστικὴ μεταβολὴ τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ φρονήματος αὐτῶν καὶ ἡ συγκρότησις, συνεπῶς, καὶ ἐν αὐτοῖς τὸ μὲν ἐξαρχικῶν κοινοτήτων ὡς ἐν Ὀσσάνῃ καὶ Λουγκούτσῃ τὸ δὲ ρουμουνικῶν κοινοτήτων, οἷαι ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ γνωστοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἰραδὲ ὑπάρχουσιν ἤδη ἐν ἅπασι τοῖς εἰρημένοις ἐν τῇ νομαρχίᾳ Θεσσαλονίκης βλαχοφώνοις χωρίοις τῆς ταπεινῆς μου ἐπαρχίας, τρανὸν καὶ ἀρίδηλον ἅμα τεκμήριον ἀποτελοῦσαι, τῆς ἀπὸ κοινοῦ συμπράξεως Ρουμουνικῆς προπαγάνδας καὶ βουλγαρικοῦ κομιτάτου, ὧν ἡ θερμὴ συνεργασία καὶ συμμαχία διὰ μυριοστὴν φορὰν ἀπεδείχθη καὶ ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ἣν τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἔκτακτον δικαστήριον ἐξέδωκε τὸν παρελθόντα μῆνα (9 Μαΐου ἐ. ἔ.) δικάζον τὸν ἐξ Ὀσσάνης (ἐκ τῶν ἄνωθι εἰρημένων βλαχοφώνων χωρίων τῆς ἐπαρχίας μου) ρωμουνίζοντα διδάσκαλον Παμπούρ μετὰ ἑτέρων 10 ρωμουνιζόντων συντρόφων αὐτοῦ κατηγορουμένων ὡς ὑποθαλπόντων βουλγαρικὰς συμμορίας ἐν τῇ περιφερείᾳ των καὶ ἐξ ὧν οἱ 4 ὀνόματι Ἀβραὰμ Ζέκου, Γόνος Σακίτου, Βίτη Στόγιου καὶ Μ. Πέτκου κατεδικάσθησαν εἰς 8 ἐτῶν δεσμά, ἅτε ἀποδειχθέντος ὅτι ὁ πρῶτος ἦτο ταμίας τοῦ κομιτάτου ἐν Ὀσσάνῃ, ὁ δεύτερος ὁδηγὸς τῶν συμμοριτῶν, ὁ τρίτος εἰσπράκτωρ καὶ ὁ τέταρτος λησταποδόχος.

Λαμβανομένων λοιπὸν ὑπὸ σπουδαίαν ὄψιν τῶν ἀνωτέρω, Παναγιώτατε, ὅτι, τοὐτέστι, πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ κάτοικοι τῶν εἰρημένων ἐν τῇ Νομαρχίᾳ Θεσσαλονίκης βλαχοφώνων χωρίων τῆς ταπεινῆς μου ἐπαρχίας ἦσαν τέως τέκνα γνήσια καὶ πιστὰ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ ἐνέμενον ἀκραδάντως εἰς τὸ πάτριον φρόνημα καὶ ὅτι ἡ ὕπαρξις ἤδη ἐν ἅπασι τοῖς ρηθεῖσι βλαχοφώνοις χωρίοις ρωμουνιζόντων τυγχάνει ἀπόρροια καὶ ἀποτέλεσμα τῶν ἐν αὐτοῖς διαπραχθεισῶν δολοφονιῶν καὶ λοιπῶν βιαιοπραγιῶν, τίνος ἆρά γε τῇ διαταγῇ καὶ προστασίᾳ ἐξάγεται λογικῶς ὅτι ἐγένοντο καὶ ἐξακολουθοῦσιν, ὡς μὴ ὤφειλε, γινόμεναι αἱ δολοφονίαι καὶ λοιπαὶ βιαιοπραγίαι αὗται; τῇ διαταγῇ ἆρά γε καὶ τῇ προστασίᾳ τῶν Ὀρθοδόξων Μητροπολιτῶν, ὡς ἀναφέρει τὸ σημείωμα, ἢ τῇ διαταγῇ καὶ προστασίᾳ τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας πειρωμένης παντοιοτρόπως ὅπως τοὺς εἰς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν πιστῶς ἀφοσιωμένους καὶ τὸ πατροπαράδοτον ἔχοντας φρόνημα βλαχοφώνους κατοίκους τῶν χωρίων τούτων ἐξαναγκάσῃ εἰς τὴν κατάπνιξιν τοῦ ἐμφύτου καὶ ἀληθοῦς αὐτῶν ἐθνικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ φρονήματος καὶ διὰ τῆς βίας οὕτω ὑπαγάγῃ καὶ τάξῃ ὑπὸ τὴν ρωμουνικὴν σημαίαν;

Καὶ μήπως ἂν μὲν ἐλάμβανον χώραν ἐν τοῖς βλαχοφώνοις τούτοις χωρίοις οἱ φόνοι, οἱ ἐμπρησμοί, αἱ διαρπαγαί, αἱ δηώσεις καὶ παντοῖαι ἄλλαι βιαιοπραγίαι θὰ ὑπῆρχον σήμερον ἐν αὐτοῖς ρωμουνίζοντες; Ὄχι, παντελῶς, Παναγιώτατε. Ἐὰν σήμερον ὑπάρχει ρωμουνισμὸς ἐν Καρατζόβᾳ ὀφείλεται οὗτος εἰς τοὺς ἄνωθι μνημονευομένους 45 φόνους τῶν κυριωτέρων Ἑλλήνων, εἰς τὰς ἐπιτελεσθείσας παντοίας καταπιέσεις καὶ κακουργίας τῶν ρωμουνοβουλγαρικῶν συμμοριῶν, αἵτινες, κατὰ τὰ πρῶτα ἰδίᾳ ἔτη τῆς εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο ἐμφανίσεως αὐτῶν, ἀνενόχλητοι ὅλως ἐκακούργουν ἐν πάσῃ ἀνέσει καὶ ἀσφαλείᾳ καὶ ἐν πλήρει, τὸ πλεῖστον, ἡμέρᾳ, θύουσαι καὶ ἀπολύουσαι πᾶν τὸ προστυχόν, καὶ εἰς τὸν ἐξαναγκασμὸν πλήθους ἐκ τῶν κατοίκων τῶν χωρίων τούτων ὅπως ἐκπατρισθῶσιν, ἵνα δυνηθῶσι νὰ διατηρήσωσιν ἀκέραιον καὶ ἀλώβητον τὸ θρησκευτικὸν καὶ ἐθνικὸν αὐτῶν φρόνημα καὶ ζήσωσι ὡς Ἕλληνες χριστιανοί. Ἔναυλος εἰσέτι, Παναγιώτατε, ἠχεῖ εἰς τὰ ὦτά μου ἡ φωνὴ τῶν κατοίκων τῶν χωρίων τούτων, οἵτινες κατὰ τὴν παρ' αὐτοῖς περιοδείαν μου ἄλλοι μὲν κρύφα ἄλλοι δὲ γεγονυῖᾳ τῇ φωνῇ μοι ἔλεγον «ἀπαλλάξατέ μας ἀπὸ τῶν σπαρακτικῶν ὀνύχων καὶ τῶν δολοφονικῶν καὶ κακούργων χειρῶν τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας καὶ τοῦ βουλγαρικοῦ Κομιτάτου καὶ εἴμεθα καὶ θὰ εἴμεθα γνήσιοι Ἕλληνες ὀρθόδοξοι χριστιανοί»· εἶναι δὲ αὕτη φωνὴ ἐκ τῶν μυχίων ἐξερχομένη πάντων τῶν κατοίκων τῶν χωρίων τούτων, ἐξαιρουμένων τῶν μισθίων καὶ ἀργυρωνήτων ὀργάνων τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας. Ἐὰν ὑπάρχῃ σήμερον Παναγιώτατε, ρωμουνισμὸς ἐν Καρατζόβᾳ, τὸ συγκρατοῦν τὸ ψευδὲς τοῦτο κατασκεύασμα εἶναι τὸ ἄρθρον χρυσίον τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας καὶ τὰ ποικίλα ἐκβιαστικὰ μέσα, ἅτινα τίθενται ἑκάστοτε εἰς ἐνέργειαν καὶ κατὰ τῶν ὑποτεταγμένων φόβῳ καὶ κατὰ τῶν πιστῶν εἰς τὰ πάτρια ἐμμενόντων Ἑλλήνων ὀρθοδόξων κατοίκων ὑπὸ τῶν διαφόρων τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας πρακτόρων καὶ ἀργυρωνήτων ὀργάνων καὶ τῶν, ἐν συνεννοήσει καὶ συμπράξει μετ' αὐτῶν διατελουσῶν, ρωμουνοβουλγαρικῶν συμμοριῶν, αἵτινες διατελοῦσιν, ὡς μὴ ὤφειλεν, ὑφιστάμεναι εἰσέτι εἰς τὸ τμῆμα τῆς Καρατζόβας καὶ λυμαινόμεναι αὐτό.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται ἀριδήλως, Παναγιώτατε, ὅτι αἱ φωνασκίαι τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας, ὅτι

δῆθεν πιέζονται καὶ ποικιλοτρόπως καταδιώκονται οἱ πελάται αὐτῆς, αὐτόχρημα τυγχάνουσι ψεῦδος καὶ συκοφαντία, μόνον ἐλατήριον καὶ σκοπὸν ἔχουσαι τὴν συγκάλυψιν τῶν ἰδίων αὐτῆς ἀνοσιουργημάτων καὶ κακουργιῶν καὶ τὴν ἐξαπάτησιν συνεπῶς τοῦ δημοσίου· ἀλλ' ἐὰν οἱ περὶ τῆς καθ' ἡμᾶς χώρας ἐνδιαφερόμενοι καὶ εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ καὶ ἁπλότητι διατελοῦντες, εἴτε ἐν ἐπιγνώσει καὶ ἀπὸ σκοποῦ ἀμβλυωποῦντες, πειθόμενοι τῇ φωνασκίαις τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας, θελήσωσιν, ἀποβαλόντες τὸν πέπλον τῆς φενάκης καὶ ἀπάτης καὶ κατοχυρωσάμενοι τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τοῦ φακοῦ τῆς ἀληθείας καὶ εἰλικρινείας, ἀμερολήπτως νὰ ἐξετάσωσι τὰ πράγματα, οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι, ὡς περὶ τῶν βουλγαροφώνων χωρίων προκειμένου ἠναγκάσθησαν νὰ ὁμολογῶσιν ὅτι οὐχὶ οἱ ὀρθόδοξοι Ἀρχιερεῖς εἰσὶν οἱ πιέζοντες τοὺς βουλγαροφώνους ἀλλὰ τὸ κακοῦργον βουλγαρικὸν Κομιτᾶτον, παρομοίως θέλουσιν ἐκ τῶν πραγμάτων πεισθῆ, ὅτι καὶ ἐν τοῖς βλαχοφώνοις χωρίοις οὐχὶ οἱ ὀρθόδοξοι ἀρχιερεῖς εἰσὶν οἱ πιέζοντες τοὺς κατοίκους αὐτῶν, ἀλλὰ τὰ μυσαρὰ καὶ κακοῦργα ὄργανα τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας, ὅτι οὐχὶ τῇ διαταγῇ καὶ προστασίᾳ τῶν Ἑλλήνων Μητροπολιτῶν ἀλλὰ τῇ διαταγῇ καὶ προστασίᾳ τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας ἐν συμπράξει μετὰ τοῦ βουλγαρικοῦ Κομιτάτου λαμβάνουσι χώραν ἐν τοῖς βλαχοφώνοις χωρίοις τὰ ποικίλα ἀνοσιουργήματα καὶ αἱ παντοειδεῖς καταδιώξεις καὶ βιαιοπραγίαι, αἵτινες καὶ μέχρι φόνου προβαίνουσιν ὅπως ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἐξασκουμένου παντοιοτρόπως ἐπὶ τῶν βλαχοφώνων καὶ κατὰ τῶν ἀγαθῶν αὐτῶν τρόμου, ἐπιτευχθῇ ἡ κατάπνιξις τοῦ ἀληθοῦς αὐτῶν ἑλληνικοῦ φρονήματος, ἡ διάρρηξις τῶν σχέσεων καὶ μονονουχὶ ἡ ἀποσκίρτησις ἀπὸ τὴν γαλουχησάσης αὐτοὺς Μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἡ συνταύτισις τῶν σκέψεων, βλέψεων καὶ ἐπιθυμιῶν αὐτῶν μετὰ τῶν τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας καὶ ἡ βίᾳ οὕτω ὑπαγωγὴ καὶ κατάταξις αὐτῶν ὑπὸ τὴν ρωμουνικὴν σημαίαν.

Αὕτη εἶναι Πανιερώτατε, γυμνὴ ἡ ἀλήθεια, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ὁποίας καὶ ἄλλα πολλὰ δύναταί τις νὰ εἴπῃ ἀλλ' ἄλις νομίζω καὶ τούτων παντὶ εὖ φρονοῦντι καὶ ἀμερολήπτῳ κριτῇ.

Ἐπὶ τούτοις κτλ.

Ἐν Φλωρίνῃ 11 Ἰουνίου 1907.

† ὁ Μογλενῶν ΑΝΘΙΜΟΣ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης

Ἐκ Βελβενδοῦ βλέπουσιν οἱ ἀναγνῶσται ἡμῶν δημοσιευόμενα τὰ κατὰ τὴν ἐνσκήψασαν ἐκεῖ θερμηνίαν, πάντες δ' ὅσοι ἔχουσι καὶ ἄλλοθεν εἰδήσεις θετικὰς, θέλουσιν ἐπιτελέσει τὸ πρὸς τὸ δημόσιον καθῆκον αὐτῶν. Ἀλλ' οἱ ὁμογενεῖς πάντες, ὧν τὰ εὐγενῆ συναισθήματα τεκμηριοῦνται συνεχῶς ἐν ὁμοίαις φυσικαῖς συμφοραῖς, προσδοκῶμεν καὶ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ν' ἀποδείξωσιν ὅτι γινώσκουσι τὸ πρὸς τὴν θλιβομένην καὶ δοκιμαζομένην ὑπὸ συμφορῶν ἀνθρωπότητα καθῆκον. Οὐδεμίαν βεβαίως ἔχουσι πρὸς τοῦτο παρορμήσεων ἀνάγκην. Ἐλπίζομεν ὅθεν ὅτι θέλουσι φανῇ οἷοι πάντοτε.

Ἐπίσης ἀπὸ τῆς σεβ. αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως ἀπεκδεχόμεθά τινα συνδρομὴν, ἢ τοὐλάχιστον ἄφεσίν τινα τῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πληθυνθέντων φόρων τῶν δημοσιακῶν ἔργων, διότι τοῦτο ζητοῦσιν οἱ παθόντες, ὧν αἱ εἰς κτήματα καὶ γεννήματα περιουσίαι κατεστράφησαν. Ἀπαιτοῦνται δ' αἱ διάφοροι αὗται συνδρομαί. Ἡ ἱερὰ Σύνοδος συνέστησεν εἰς τὸ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον ἵνα ψηφισθῇ ποσόν τι πρὸς συνδρομὴν τῶν ζημιωθέντων ὁμογενῶν, ὧν τὰς ζημίας ἡ αὐτοκρ. κυβέρνησις δύναται νὰ μάθῃ δι' εἰδικῆς ἐπιτροπείας· ἀλλ' ἀπαιτοῦνται ἀρκετὰ καὶ τοῦτο πρὸς προσωρινὴν τῶν παθόντων βοήθειαν. Τῆς ἐπιστολῆς τὰ κυριώτερα μέρη ἔχουσιν οὕτω:

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Ἑτοιμαζόμενος ἀπελθεῖν διὰ τὰ αὐτόθι, ἔλαβον ἀπαισίαν ἀγγελίαν ἐκ τῆς κωμοπόλεως Βελβενδοῦ τῆς ταπεινῆς μου παροικίας ἀπαιτοῦσαν τὴν εἰς τὰ ἐκεῖ ἐσπευσμένην μετάβασίν μου, ὅπερ καὶ ἔπραξα. Μεταβὰς δ' ἐκεῖ ἀπροσδοκήτως ὅλως εὑρέθην πρὸ ἀπροόπτου καὶ ὀλεθρίου συμβάματος συγκινοῦντος καὶ τοῦ μᾶλλον ἀτέγκτου τὴν καρδίαν.

Ἡ κωμόπολις αὕτη ἀποτελουμένη ἐξ ὀκτακοσίων περίπου οἰκιῶν κεῖται ὑπὸ τὴν ὑπώρειαν τῶν Πιερίων ὀρέων, ἀφ' ὧν πηγάζει ποτάμιόν τι κατερχόμενον ἀποτόμως καὶ διερχόμενον ἐγγύτατα αὐτῆς καὶ ἐκβάλλον εἰς τὸν οὐ μακρὰν ἐπίσης ταύτης διερχόμενον Ἀλιάκμονα. Τὴν παρελθοῦσαν Τρίτην 5 τοῦ ὁδεύοντος μηνὸς περὶ ὥραν τρίτην π.μ. ἀρξαμένης ραγδαιοτάτης

βροχῆς ἐπλημμύρησε τὸ ρηθὲν ποτάμιον ἕνεκα τοῦ ἐπισυμβάντος ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν εἰρημένων ὀρέων τυφῶνος καὶ κατέκλυσε διὰ τῶν ὑδάτων αὐτοῦ ἅπασαν τὴν ὑπερθεν τῆς κωμοπόλεως πεδιάδα, ἔνθα κατέστρεψαν κήπους, ἐκριζώσαντα δένδρα ὀπωροφόρα, συκομωρέας καὶ λοιπὰ καὶ καταστρέψαντα ἀγροὺς ἑτοίμους πρὸς θερισμὸν καὶ παρασύραντα δράγματα καὶ πᾶν τὸ προστυχὸν καὶ μεταβαλόντα τούτους εἰς πραγματικὰ ὄρη διὰ τῆς συσσωρεύσεως ἰλύος, ἄμμου καὶ ὁλοκλήρων βράχων· εἶτα δὲ εἰσέρρευσαν ἐν τῇ πόλει καὶ διανεμηθέντα ἀνὰ τὰς ὁδούς, αὐθωρεὶ περὶ τὰς ἑκατὸν οἰκίας ἐκ θεμελίων ἀνέτρεψαν καὶ βαθύτατα κατέχωσαν ἐν τῇ ἰλύϊ, ἄλλας δὲ εἰς ἐρείπια μετέβαλον καὶ ἀκατοικήτους κατέστησαν καὶ ἄλλας ἀφ' οὗ μέχρι τοῦ στεγάσματος ὑπερεπλήρωσαν ἰλύος καὶ ὑδάτων καὶ πᾶν τὸ προστυχὸν παρέσυραν, ἀπῆλθον ἐγκαταλιπόντα τὴν ἐρήμωσιν. Ἀνεπάρους ἐκ τῶν ὀκτακοσίων οἰκιῶν ἀφῆκαν περὶ τὰς διακοσίας. Σπαραξικάρδιος ἦν ἡ φοβερὰ ἐκείνη ὥρα, καθ' ἣν τὸ δρᾶμα τοῦτο συνέβαινεν. Αἱ δυστυχεῖς μητέρες ἐξήρχοντο αἱ μὲν διὰ τῶν στεγῶν, αἱ δὲ διὰ τῶν παραθύρων ὀλολύζουσαι καὶ ὀδυρόμεναι καὶ τὴν εὐσπλαγχνίαν καὶ τὸ ἔλεος τοῦ πανοικτίρμονος Θεοῦ ἐπικαλούμεναι πρὸς σωτηρίαν τῶν ἑαυτῶν τέκνων καὶ τῶν ἀπουσιαζόντων ἐν τοῖς ἔργοις συζύγων αὐτῶν. Εὐτυχῶς ἡ θεομηνία ἐπῆλθεν ἐν καιρῷ ἡμέρας καὶ ὡς ἐκ τούτου οὐδεμία ψυχὴ ζῶσα ἔπαθέ τι, ἄλλως πολλὰ ἀνθρώπινα θύματα θὰ ἐθρηνοῦμεν· ἀλλ' ἡ ἐπισυμβᾶσα ὑλικὴ ζημία ἀνέρχεται περὶ τὰς πεντήκοντα χιλ. λίρας. . . Ἐπὶ τούτοις κτλ. . . .

Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ

ΤΕΛΕΤΑΙ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Ε'. Σχολείων Γαλατᾶ.—Τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ, 22, τῆς ἐτησίας τελετῆς τῶν λογοδοσιῶν τῶν ἐν Γαλατᾷ σχολείων προέστη ἡ Α. Θ Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, παρόντων τῶν σεβασμ. συνοδικῶν Σισανίου καὶ Λέρου, τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου τῆς παιδείας Σαλὶχ βέη καὶ πλήθους φιλομούσων.—Μαθηταὶ ἐνεγράφησαν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος 524, μαθήτριαι 526, ἔτι δὲ καὶ 34 ἐν τῷ τμήματι τῆς ραπτικῆς, ὅπερ εὐεργετικὸν ἀποδήσεται. Ἡ ὑλικὴ κατάστασις τῶν σχολείων καλλίστη.

ς'. Ζωγραφείου ἐν Σταυροδρομίῳ. Τῆς τελετῆς αὐτοῦ, γενομένης τῇ κυριακῇ, πρὸ μεσημβρίας, προέστη ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης, παρόντων τῶν σεβασμ. συνοδικῶν Κυζίκου, Πελαγονίας, Μαρωνείας, Καστορίας, Στρωμνίτζης καὶ Λέρου, τοῦ ἐξοχ. πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος κ. Ι. Γρυπάρη καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ τῆς παιδείας Ὑπουργείου κ. Γεωργίου Α. Ὀχάννη. –Ἐκ τῶν ἀναγνωσθεισῶν ἐν μέσῳ φιλομούσου πλήθους ἐκθέσεων ἐγνώσθη ὅτι μαθηταὶ ἐνεγράφησαν κατὰ τὸ λῆξαν σχολικὸν ἔτος ἔν τε τῷ Ζωγραφείῳ καὶ τοῖς παραρτήμασιν αὐτοῦ 1246.

Ζ'. Ἀστικῆς σχολῆς Μαραδῆ. — Προεδρεύοντος τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, παρόντων τῶν σεβασμ. μητροπολιτῶν Χίου, Βάρνης, Καστορίας, Λέρου, Σάρδεων καὶ πρώην Δεβρῶν, ἐν μέσῳ φιλομούσου ὁμηγύρεως, διεξήχθη ἡ τελετὴ τῆς ἀπὸ ἑβδομήκοντα πέντε ἐτῶν ὑφισταμένης πατριαρχικῆς ταύτης τοῦ Φαναρίου σχολῆς, γενομένη τῇ κυριακῇ μετὰ μεσημβρίαν. — Μαθηταὶ ἐνεγράφησαν 202 Ὑπὸ τὴν οἰκονομικὴν ἔποψιν ἡ σχολὴ δεῖται πολλῆς ὑποστηρίξεως.

*

Ἐν πάσαις ταῖς τελεταῖς ἡ Α. Θ. Π. ἐπηυλόγει τὸ ἔργον ἐφόρων καὶ διδασκάλων, ἀπένεμε δὲ κατὰ καθῆκον τὴν κοινὴν εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν φιλόλαον ἡμῶν ἄνακτα, ὅστις καὶ χορηγεῖ κατ' ἔτος ἀπό τινος εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ χοροῦ τῶν ἐν Γαλατᾷ σχολείων λίρας πεντήκοντα, καὶ πᾶσιν παρέχεται ταῖς ἐπιστήμαις καὶ τοῖς γράμμασι προστασίαν.

*

Ἐκ τῶν ἀναγνωσθεισῶν ἐκθέσεων ἐγνώσθη μετ' εὐφροσύνης ὅτι εἰς δύο τῶν παρ' ἡμῖν ἐκπαιδευτηρίων λειτουργοῦσιν ἀθορύβως ἀλλ' εὐεργετικῶς συσσίτια ὑπὲρ τῶν πτωχῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν. Ἔν τε τῷ ἐθνικῷ Ἰωακειμίῳ παρθεναγωγείῳ καὶ ταῖς ἐν Γαλατᾷ σχολαῖς ὁ θεσμὸς τῶν συσσιτίων ἐφαρμόζεται εὐαγγελικώτατα. οὐ μόνον ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ἀριστερᾶς ἐπιτελουμένου τοῦ τῆς δεξιᾶς ἔργου, ἀλλὰ καὶ τῶν εὐπορουσῶν μαθητριῶν καὶ εὐπορούντων μαθητῶν συνεισφερόντων κατὰ δύναμιν ὑπὲρ τῶν ἀπόρων συμμαθητῶν. Ἐπαίνων ἄξιοι οἵτε ὑποθάλποντες τὰς πρακτικὰς ταύτας ἐκδηλώσεις τῆς ἀγνῆς φιλανθρωπίας καὶ οἱ διδάσκοντες. τόσον ἐμπράκτως, τὰς στοιχειώδεις τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς ἀρχάς.

ΤΟ ΠΡΩΤΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΠΑ*

Οἱ θεολόγοι τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ἐπιμένουσι διϊσχυριζόμενοι ὅτι ὁ Πέτρος καὶ γνῶσιν τοῦ δοθέντος αὐτῷ πρωτείου ἀμέσως ἔλαβε καὶ τούτου χρῆσιν ἐγκαίρως ἐποιήσατο· ἀλλ' ὁ διϊσχυρισμὸς αὐτῶν εἶναι αὐθαίρετος καὶ ἀβάσιμος.

Παρουσιάσθησαν σημαντικώταται περιστάσεις ὅπως ἐπιδειχθῇ τὸ πρεσβεῖον καὶ ἡ ὑπεροχὴ αὐτοῦ καὶ χρῆσις γένηται τοῦ κυριαρχικοῦ δικαιώματος αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδεμία πρὸς τοῦτο ἐγένετο ἀπόπειρα. Οὕτω ἐν τῇ ἀποστολικῇ Συνόδῳ τῆς Ἱερουσαλὴμ (Πράξ. κεφ. ιε'.). Οἱ θεολόγοι τοῦ Πάπα ἀποφαίνονται ὅτι ἐν τῇ Συνόδῳ ταύτῃ τὴν προεδρείαν εἶχεν ὁ Πέτρος καὶ ὅτι οὗτος ἔλυσε τὴν ὁριστικὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος ἀπόφασιν, ἀλλὰ τοῦτο διόλου δὲν εἶναι ἀληθές. Ὁ Πέτρος καθὼς καὶ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας παρίστανται ἐν τῇ Συνόδῳ μᾶλλον ὡς εἰσηγηταί, τὸν τελευταῖον δὲ λόγον ἔχει ὁ Ἰάκωβος, ἢ αὐτὸς τοὐλάχιστον εἶναι ὁ διατυπῶν τὴν γνώμην, ἥτις ἐπὶ τέλους γίνεται παραδεκτή. Ὅτι δὲ πρῶτος λαμβάνει τὸν λόγον

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 394—396.

ἐνταῦθα ὁ Πέτρος ὡς καὶ εἰς ἄλλας περιστάσεις, τοῦτο δὲν ἀποδεικνύει ὅτι αὐτὸς εἶχε τὴν προεδρείαν· τοῦτο ἐξηγεῖται κάλλιστα ἐκ τοῦ ζήλου καὶ ἐν γένει ἐκ τοῦ ὁρμητικοῦ χαρακτῆρος, ὃν ὁ ἀπόστολος οὗτος ἐκ φύσεως εἶχεν. Ἀλλὰ καὶ ὡς ἀρχαιότερος εἰς τὸ ἀποστολικὸν ἀξίωμα, πιθανὸν δὲ καὶ ὡς πρεσβύτερος τὴν ἡλικίαν, εἶχεν αὐτοδικαίως, ὡς οἴκοθεν ἐννοεῖται, τὴν προτεραιότητα, χωρὶς ὅμως διὰ τοῦτο νὰ ἔχῃ καὶ τὸν τελευταῖον λόγον.

— Τοιαῦτά τινα παρατηρεῖ ἐν τῷ Ἐξηγητῇ (ἔτ. ε' σελ. 298 καὶ 332) καὶ ὁ ἀρχιμανδρίτης Γρηγόριος ὁ Ζιγαβηνός. Οἱ θεολόγοι τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας φρονοῦσι, λέγει, ὅτι ὁ ἐν τῇ Συνόδῳ τῆς Ἱερουσαλὴμ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ὑψῶν καὶ τέρμα εἰς τὰς συζητήσεις διδοὺς εἶναι ὁ ἀπόστολος Πέτρος· καὶ ὅτι τούτου τὴν γνώμην ἀποδέχονται καὶ ἀκολουθοῦσι πάντες· καὶ ὅμως τὰ πράγματα δὲν ἔχουσιν οὕτω. Ὁ τιθεὶς τέρμα εἰς τὰς|συζητήσεις τῆς Συνόδου δὲν εἶναι ὁ Πέτρος· διότι μετὰ τὸν Πέτρον ὡμίλησαν ὁ Βαρνάβας καὶ ὁ Παῦλος, ὅπερ σημαίνει ὅτι ὁ Πέτρος δὲν ἀπήγγειλε τὴν τελειωτικὴν ἀπόφασιν. Ταύτην ἐξεφώνησεν ἔπειτα ὁ ἱεράρχης τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος, ὁ καὶ τῆς ἀποστολικῆς Συνόδου προεδρεύων, διακηρύξας τελευταῖος καὶ μετὰ κύρους καὶ αὐθεντίας τοὺς λόγους « Διὸ **ἐγὼ κρίνω** μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν κτλ.». Ἄξια δὲ σημειώσεως ἐνταῦθα εἶναι ὅσα ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος γράφει ἑρμηνεύων τὸ σχετικὸν μέρος τῶν Πράξεων τῶν ἀποστόλων (κεφ. ιε', 2—28). «Πολλὴ, λέγει ὁ ἅγιος πατὴρ, ἡ ἐπιείκεια τοῦ ἀνδρὸς (τοῦ ἀποστόλου Ἰακώβου) καὶ **τελειωτέρα αὕτη ἡ δημηγορία** (τοῦ Ἰακώβου), **ὅπου καὶ τέλος ἐπιτίθησι τοῖς πράγμασιν.** Οὕτως οὐδεὶς τύφος ἦν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ πολλὴ ἡ εὐταξία... Ἐκεῖνος γὰρ (ὁ Ἰάκωβος) ἦν τὴν ἀρχὴν ἐγκεχειρισμένος .... Ἀπεκρίθη Ἰάκωβος λέγων· Συμεὼν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ἐπεσκέψατο ὁ Θεός. Ἐξ ἀρχῆς μὲν ὁ Πέτρος σφοδρότερον διελέγετο, οὗτος δὲ (ὁ Ἰάκωβος) ἡρεμώτερον. Οὕτως ἀεὶ χρὴ τὸν ἐν μεγάλῃ δυναστείᾳ ποιεῖν ..... Διὸ ἐγὼ, λέγει, κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσι. Τί ἐστιν ἐγὼ κρίνω; Ἀντὶ τοῦ **«μετ' ἐξουσίας λέγω τοῦτο εἶναι».** Καὶ κατὰ τὸν ἱερὸν ἄρα Χρυσόστομον ἐν τῇ ἀποστολικῇ Συνόδῳ τὸ πρωτεῖον καὶ τὸν τελευταῖον λόγον εἶχεν οὐχὶ ὁ Πέτρος, ἀλλ' ὁ Ἀδελφόθεος Ἰάκωβος. Ἀλλ' ἐπὶ τούτοις ἄξια σημειώσεως καὶ πολλῆς σημασίας ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι καὶ τὰ ἀκόλουθα· α') ὅτι οἱ χριστιανοὶ τῆς Ἀντιοχείας, ἔνθα ἐγεννήθη τὸ ζήτημα, γράφουσι καὶ ἀποστέλλουσι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν οὐχὶ πρὸς τὸν Πέτρον, ὡς ἔπρεπεν, ἐὰν οὗτος ἦν ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ «πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους τῆς Ἱερουσαλήμ»· β') ὅτι τὴν Σύνοδον οὔτε συνήθροισεν ὁ Πέτρος, οὔτε προήδρευσεν αὐτῆς· διότι αἱ Πράξεις τῶν ἀποστόλων ἱστοροῦσιν ἁπλῶς ὅτι «συνήχθησαν οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν, περὶ τοῦ λόγου» τοὐτέστι περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ ἀναφυέντος ἐν Ἀντιοχείᾳ· γ') ὅτι ἐνεργὸν πρόσωπον ἐν τῇ Συνόδῳ δὲν εἶναι ὁ Πέτρος, ἀλλ' ἡ χορεία τῶν ἀποστόλων καὶ πρεσβυτέρων καὶ ἅπασα ἡ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἐκκλησία· δ') ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ Πέτρου οὔτε προτάσσεται τοῦ πρακτικοῦ τῆς Συνόδου, ἀλλ' οὔτε κἂν ἀναφέρεται ἐν αὐτῷ· ε') ὅτι οἱ ἀποκρινόμενοι πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀντιοχείας μετὰ τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος εἶναι «οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοί», καὶ οὐχὶ ὁ Πέτρος· ς') ὅτι τὰ πάντα ὡρίσθησαν καὶ ἀπεφασίσθησαν ἐν τῇ Συνόδῳ «ὡς ἔδοξε τῷ ἁγίῳ Πνεύματι **καὶ τοῖς ἀποστόλοις καὶ πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ»**, οὐχὶ δὲ ὡς ἔδοξε τῷ Πέτρῳ, τῇ κεφαλῇ δῆθεν τῆς Ἐκκλησίας, τῷ ἀλανθάστῳ τοποτηρητῇ καὶ ἐπιτρόπῳ τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς· διότι ὁ Πέτρος οὔτε κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας ἦτο, οὔτε τοποτηρητὴς τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ἐγένετό ποτε, ἀλλ' ἦτο ἴσος πρὸς πάντας, ἴσην ἔχων τὴν χάριν, ἴσην τὴν ἀποστολικὴν ἐξουσίαν, ἴσην τὴν θεοπνευστίαν, ἴσην τὴν δικαιοδοσίαν πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους. **Σ. Μ.**

Ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ὀρθότητος τῶν ἡμετέρων σκέψεων ὑπερμαχεῖ ἐκτὸς τῶν εἰρημένων καὶ τοῦτο, ὅτι ἐν τῷ ζητήματι ἰδίως περὶ τοῦ ἐγκύρου ἢ μὴ ἐγκύρου τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου ἐν τῇ χριστιανικῇ Ἐκκλησίᾳ, ὅπερ ἐν τῇ ἀποστολικῇ Συνόδῳ συνεζητήθη καὶ ἐλύθη, ἡ στάσις τοῦ ἀποστόλου Πέτρου διετέλεσεν ἀμφίβολος καὶ ἀναποφάσιστος καὶ μετὰ ταῦτα (βλ. Γαλατ. β', 11 καὶ ἑξῆς), ὅτε καὶ ἐπέσυρε κατ' αὐτῆς τὴν αὐστηρὰν τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἐπιτίμησιν, ἐξ ἧς γίνεται πασίδηλον ὅτι οὔτε ὁ ἀπόστολος Πέτρος εἶχε θέσιν παπικὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, οὔτε ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐθεώρει αὐτὸν ὡς Πάπαν τῆς Ἐκκλησίας ἀλάνθαστον ἢ ὡς ἀνωτέραν αὐτοῦ αὐθεντίαν, εἰς ἣν τυφλῶς ὤφειλε νὰ ὑποτάσσηται.

— Περὶ τούτων γράφει καὶ ὁ ἀοίδιμος συγγραφεὺς τῶν Παπιστικῶν Ἐλέγχων Στέφανος ὁ Καραθεοδωρῆς

(ἐν τόμ. 6′ σελ. 50 καὶ ἑξῆς) λέγων· «ὁ μακάριος Παῦλος ἤλεγξε τὴν γνώμην τοῦ μακαρίου Πέτρου ἐπὶ οὐσιωδεστάτου ἄρθρου τοῦ νόμου, οἷα ἦν ἡ περιτομή, καὶ ὑπερίσχυσε, καὶ ὁ θεῖος Πέτρος ἄνευ πεισμονῆς ὑπέκυψε . . . Πῶς λοιπὸν οἱ Πάπαι, ἂν ἀληθῶς ὦσι διάδοχοι αὐτοῦ, ἔχουσι τὸ ἀλάνθαστον, τὸ τοποτηρητικὸν εἰς τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν, καὶ εἶτι ἄλλο μύθευμα παπικόν; . . . Ἀλλ' ἀκούσωμεν αὐτὸν τὸν μέγαν τοῦ Εὐαγγελίου διδάσκαλον· «ὅτε δὲ ἦλθε Πέτρος εἰς Ἀντιόχειαν **κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι κατεγνωσμένος ἦν**. Πρὸ τοῦ γὰρ ἐλθεῖν τινας ἀπὸ Ἰακώβου, μετὰ τῶν ἐθνῶν συνήσθιεν· ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέστελλε καὶ ἀφώριζεν ἑαυτόν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς· καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὥστε καὶ Βαρνάβας συνυπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. Ἀλλ' ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσι πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου, εἶπον τῷ Πέτρῳ ἔμπροσθεν πάντων· Εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρχων ἐθνικῶς ζῇς καὶ οὐκ ἰουδαϊκῶς, τί τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις ἰουδαΐζειν;» Ποῦ ἐνταῦθα ἀναφαίνεται τὸ **ἀναμάρτητον τὸ παπικόν;** Ποῦ ἐνταῦθα ἀναφαίνεται ἡ πνευματικὴ ὑπεροχὴ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ μακαρίου Πέτρου; Ἅπαντα κίβδηλα ἐξελέγχονται εἰς τὴν λυδίαν πέτραν τῆς θείας Γραφῆς, ἅπαντα πλάσματα ὑστερόγενῆ, τέκνα τῆς παχυλῆς βαρβαρότητος καὶ τῆς δολίου ἀγερωχίας».

Ἐὰν, ὡς λέγουσιν οἱ λατῖνοι θεολόγοι, ὁ Πέτρος ἦν ἡ ὁρατὴ κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὁ ἀλάνθαστος ἐπὶ γῆς ἀντιπρόσωπος τοῦ Χριστοῦ, ὁ κανὼν καὶ ἡ στάθμη τῆς πνευματικῆς καὶ πρακτικῆς ζωῆς τῶν πιστῶν καὶ οὐδεὶς περὶ τούτου ἀμφέβαλλε, τότε παράδοξος ἀποβαίνει καὶ ἡ γένεσις τοῦ σχίσματος, περὶ οὗ ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὁμιλεῖ ἐν τῇ Α′ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῇ (κεφ. α′, 10—12). Ἡ διαίρεσις τῶν πιστῶν εἰς ὀπαδοὺς τοῦ Ἀπολλὼ, τοῦ Παύλου, τοῦ Κηφᾶ καὶ τοῦ Χριστοῦ παρίσταται τῇ ἀληθείᾳ ὡς φαινόμενον ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ πρωτείου τοῦ Πέτρου. Καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει δὲ ὅτι ἡ ἐμφάνισις τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος σχίσματος παρὰ τοῖς πολλοῖς οὕτως ἢ ἄλλως δύναται νὰ δικαιολογηθῇ, πάντῃ ὅμως ἀνεξήγητος παραμένει ἡ πρὸς τὸ σχίσμα τοῦτο στάσις τοῦ ἀποστόλου Παύλου διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον ὅτι οὐδαμῶς δύναται οὗτος νὰ ὑποτεθῇ πλανώμενος ὡς οἱ ἄλλοι ἢ ὡς ἀγνοῶν τὰ περὶ τοῦ πρωτείου τοῦ Πέτρου ὡς ἡγεμόνος τῆς Ἐκκλησίας ἀπολύτου καὶ ἀλανθάστου. Ἡ γλῶσσα τοῦ ἀποστόλου Παύλου κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἔδει ἵνα ᾖ πολὺ διάφορος. Ὁ Παῦλος ὤφειλε νὰ κατακεραυνώσῃ τοὺς λέγοντας «Ἐγὼ εἰμι Παύλου, ἐγὼ Ἀπολλὼ, ἐγὼ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ», δεικνύων αὐτοῖς ὅτι ἀσυγχώρητος τυγχάνει ἡ τοιαύτη μεταξὺ τῶν πιστῶν διαφωνία, ὑπάρχοντος ἀντιπροσώπου τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, ᾧ δέδοται παρὰ τοῦ Κυρίου τὸ κυριαρχικῶς καὶ ἀλανθάστως ἀποφαίνεσθαι περὶ πάντων τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀναφυομένων θεωρητικῶν καὶ πρακτικῶν ζητημάτων· ὅτι ἑπομένως πάντες ὤφειλον νὰ ὦσι τοῦ Κηφᾶ· διότι ὁ Πέτρος ἦν τὸ στόμα τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Καὶ ὅμως ὁ Παῦλος, ἀντὶ τοιαύτην γλῶσσαν νὰ μεταχειρισθῇ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην, τοὐναντίον αὐτὸς μέμφεται καὶ ὀνειδίζει καὶ τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ «Κηφᾶ», ὅσον καὶ τοὺς ὀπαδοὺς αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἀπολλώ. Ἐὰν ὁ Πέτρος κατεῖχεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὴν θέσιν, εἰς ἣν ἀναβιβάζουσιν αὐτὸν οἱ φιλίως τῷ Παπισμῷ διακείμενοι, ἡ γλῶσσα τοῦ ἀποστόλου Παύλου θὰ ἦτο πολὺ, ὡς εἴρηται, διάφορος οὐδὲ θὰ ἐτόλμα οὗτος, ὡς ὀρθῶς παρατηρεῖ καὶ ὁ Γεττὲ ἐν τῇ πραγματείᾳ αὐτοῦ «Ἡ σχισματικὴ Παπωσύνη», νὰ ὀνειδίσῃ τόσον σφοδρῶς καὶ ἀποτόμως τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὴν μερίδα τοῦ Πέτρου, τοὺς λέγοντας «ἐγὼ δὲ Κηφᾶ».

Ἄλλο. Ἐξ ὧν γράφει πρὸς Γαλάτας ὁ μακάριος ἀπόστολος Παῦλος λέγων· «Ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας, καθὼς ὁ Πέτρος τῆς περιτομῆς· ὁ γὰρ ἐνεργήσας ἐν τῷ Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς, ἐνήργησε καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη» (Γαλ. κεφ. β′, 7. 8.) γίνεται φανερὸν ὅτι τὴν ἀποστολὴν, ἑπομένως καὶ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, ὁ τῶν ἐθνῶν διδάσκαλος θεωρεῖ περιοριζομένην ἐν τῇ περιτομῇ, ὅ ἐστι μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων, ὡς τὴν ἑαυτοῦ εἰς τὴν ἀκροβυστίαν ἦτοι εἰς τὰ ἔθνη. Καὶ ἐκ τούτου ἄρα ἀσφαλῶς συνάγεται ὅτι ὁ Παῦλος καὶ σὺν αὐτῷ ἅπασα ἡ ἀποστολικὴ Ἐκκλησία οὐδεμίαν ἰδέαν εἶχον περὶ τοποτηρητίας τοῦ Πέτρου γενικῆς καὶ ἀπεριορίστου ἐπὶ πάσης τῆς Ἐκκλησίας· ἀλλ' οὔτε αὐτὸς ὁ Πέτρος, ὅστις δὲν ἠγνόει βεβαίως ὅσα καὶ ἐκήρυττε καὶ ἔγραφεν ὁ Παῦλος, εἶχε τοιαύτην ἰδέαν. Καὶ ἐκ τούτου ἄρα φανερὸν καὶ ἀναντίρρητον γίνεται ὅτι ἡ ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία ἀδικεῖ τὸν χριστιανισμὸν ἀπονέμουσα τῷ Πέτρῳ πρωτεῖον ἐν τῇ χριστιανικῇ Ἐκκλησίᾳ ὅλως ἀνύπαρκτον καὶ πρὸς τὰς ἁγίας Γραφὰς πάντῃ ἀσυμβίβαστον. Σ. Μ.

(ἀκολουθεῖ)

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ